T.C.
BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI

MESLEKİ MÜZİK EĞİTİMİ KURUMLARINDAKİ KORREPETİSYON (PİYANO EŞLİK) EĞİTİMİNİN ÖĞRETİM ELEMANI VE KORREPETİTÖR GÖRÜŞLERİ DOĞRULTUSUNDA İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hakan KOPARANOĞLU
0000-0001-9358-1024

BURSA 2023

T.C.
BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI

MESLEKİ MÜZİK EĞİTİMİ KURUMLARINDAKİ KORREPETİSYON (PİYANO EŞLİK) EĞİTİMİNİN ÖĞRETİM ELEMANI VE KORREPETİTÖR GÖRÜŞLERİ DOĞRULTUSUNDA İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hakan KOPARANOĞLU
0000-0001-9358-1024

Danışman
Prof. Şirin AKBULUT DEMİRCİ

BURSA 2023

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK

Bu çalışmadaki tüm bilgilerin akademik ve etik kurallara uygun bir şekilde elde edildiğini beyan ederim.

Hakan KOPARANOĞLU

29/09/2023

TEZ YAZIM KILAVUZU'NA UYGUNLUK ONAYI

"Mesleki Müzik Eğitimi Kurumlarındaki Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitiminin Öğretim Elemanı ve Korrepetitör Görüşleri Doğrultusunda İncelenmesi" adlı yüksek lisans tezi, Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanmıştır.

Tezi Hazırlayan	Danışman
Hakan KOPARANOĞLU	Prof. Şirin AKBULUT DEMİRCİ

Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı Başkanı
Prof. Dr. R. Erol DEMİRBATIR

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
YÜKSEK LİSANS/DOKTORA BENZERLİK YAZILIM RAPORU

BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI BAŞKANLIĞI'NA

Tarih: 07/11/2023

Tez Başlığı / Konusu: MESLEKİ MÜZİK EĞİTİMİ KURUMLARINDAKİ KORREPETİSYON (PİYANO EŞLİK) EĞİTİMİNİN ÖĞRETİM ELEMANI VE KORREPETİTÖR GÖRÜŞLERİ DOĞRULTUSUNDA İNCELENMESİ

Yukarıda başlığı gösterilen tez çalışmamın a) Kapak sayfası, b) Giriş, c) Ana bölümler ve d) Sonuç kısımlarından oluşan toplam 292 sayfalık kısmına ilişkin, 07/11/2023 tarihinde danışmanım tarafından *Turnitin* adlı intihal (benzerlik) tespit programından (Turnitin)* aşağıda belirtilen filtrelemeler uygulanarak alınmış olan özgünlük raporuna göre, tezimin benzerlik oranı %18'dir.

Uygulanan filtrelemeler:

1- Kaynakça hariç
2- Alıntılar hariç/dahil
3- 5 kelimeden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç

Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Tez Çalışması Özgünlük Raporu Alınması ve Kullanılması Uygulama Esasları'nı inceledim ve bu Uygulama Esasları'nda belirtilen azami benzerlik oranlarına göre tez çalışmamın herhangi bir intihal (benzerlik) içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

07/11/2023

Adı Soyadı:	Hakan KOPARANOĞLU
Öğrenci No:	802141003
Ana Bilim Dalı:	Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı
Programı:	Müzik Eğitimi Bilim Dalı
Statüsü:	☒ Y. Lisans ☐ Doktora

Danışman
Prof. Şirin AKBULUT DEMİRCİ

T.C.
BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı'nda 802141003 numara ile kayıtlı Hakan KOPARANOĞLU'nun hazırladığı "Mesleki Müzik Eğitimi Kurumlarındaki Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitiminin Öğretim Elemanı ve Korrepetitör Görüşleri Doğrultusunda İncelenmesi" konulu Yüksek Lisans çalışması ile ilgili tez savunma sınavı, 29/09/2023 günü 11:00-13:00 saatleri arasında yapılmış, sorulan sorulara alınan cevaplar sonunda adayın tezinin **başarılı** olduğuna **oybirliği** ile karar verilmiştir.

Üye
(Tez Danışmanı ve Sınav Komisyonu Başkanı)
Prof. Şirin AKBULUT DEMİRCİ
Bursa Uludağ Üniversitesi
ORCID: 0000-0001-8904-4920
WOS ID: AAH-1585-2021
Scopus ID: 36543679000

Üye
Dr. Öğr. Üyesi K. Mete SUNGURTEKİN
Bursa Uludağ Üniversitesi
ORCID: 0000-0002-2640-2441
WOS ID: AAH-5365-2021
Scopus ID: 26656910300

Üye
Dr. Öğr. Üyesi Eda NERGİZ
Giresun Üniversitesi
ORCID: 0000-0003-0952-6191

ÖN SÖZ

Bu araştırmada irdelenen korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminin kapsamı, sadece öğrencilerin ana çalgılarında seslendirdikleri eserleri piyano eşliği ile çalışma süreciyle sınırlı değildir. Öğrencilerin bizzat piyano eşlik çalma durumlarını ve bu kapsamda piyano eşliği eğitimi alma durumlarını kapsadığı için mesleki müzik eğitimi kurumlarında yer alan korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimlerinin piyano eşlik çalma eğitimi açısından da incelenmesi amaçlanmıştır.

Araştırmanın, mesleki müzik eğitim kurumlarındaki korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminin incelenmesi ve değerlendirilmesi, korrepetisyon (piyano eşlik) ile ilgili derslerin veya çalışmaların aktif olarak yapılma durumunun belirlenmesi, mesleki müzik eğitimi kurumlarında korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminin benzer ve farklı taraflarının ne düzeyde olduğunun karşılaştırmalı olarak incelenmesi, elde edilen bulgular ışığında yararlı önerilerle korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine yönelik öğretim programı yapılandırılmasına katkı sağlaması, alanda yapılan ilk araştırmalardan biri olması ve gelecekte yapılacak diğer araştırmalara kaynak teşkil etmesi açısından önemli olduğu düşünülmektedir.

Araştırmada, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminin durumunun belirleneceğinden dolayı korrepetisyon (piyano eşlik) alanına ilgi duyan ve bu alanda eğitim almak isteyen bireylerin program hakkında bilgi sahibi olması, korrepetisyon (piyano eşlik) alanında lisans ve lisansüstü eğitim veren kurumları tanıması ve mesleki müzik eğitimi kurumlarında korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine yönelik yapılan çalışmalar hakkında bilimsel bir araştırmadan bilgi edinmesi yönünden de araştırmanın önem taşıdığı düşünülmektedir.

Korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminin ögelerini tespit etmek, eksik bulunan yönlerini ortaya çıkarmak ve daha etkili bir korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi için yapılabilecek çalışmaları belirlemek amacıyla derinlemesine bir durum tespiti yapılmıştır. Araştırmada elde edilen bulgular ışığında korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminin önemi vurgulanmış ve eğitim öğretim sürecine yönelik bir öneri geliştirilmiştir. Bu kapsamda, araştırmanın literatüre katkı sunması ve konu ile ilgili ileride yapılacak olan araştırmalara ışık tutması beklenmektedir.

ÖZET

Yazar Adı ve Soyadı	Hakan KOPARANOĞLU
Üniversite	Bursa Uludağ Üniversitesi
Enstitü	Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Ana Bilim Dalı	Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı
Bilim Dalı	Müzik Eğitimi Bilim Dalı
Tezin Niteliği	Yüksek Lisans
Sayfa Sayısı	XXVII + 308
Mezuniyet Tarihi	…/…/…
Tez Danışmanı	Prof. Şirin AKBULUT DEMİRCİ

MESLEKİ MÜZİK EĞİTİMİ KURUMLARINDAKİ KORREPETİSYON (PİYANO EŞLİK) EĞİTİMİNİN ÖĞRETİM ELEMANI VE KORREPETİTÖR GÖRÜŞLERİ DOĞRULTUSUNDA İNCELENMESİ

Bu araştırmada; mesleki müzik eğitimi kurumlarındaki korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminin öğretim elemanı ve korrepetitör görüşleri doğrultusunda incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda araştırmada nitel yöntem izlenmiş ve bu yönteme uygun olarak durum çalışması kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu kolay ulaşılabilir örneklem yöntemiyle belirlenmiş, farklı üniversitelerde mesleki müzik eğitimi alanlarında görev yapmakta olan sekiz piyano öğretim elemanı ve farklı devlet opera ve balesi kurumlarında görev yapmakta olan iki korrepetitör oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri, görüşme tekniği türlerinden yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılarak toplanmıştır. Veri toplama aracı olarak, araştırmacı tarafından geliştirilen görüşme formu kullanılmıştır. Görüşmeler sonucunda elde edilen nitel veriler, betimsel analiz aşamalarına uygun olarak içerik analizi tekniği kullanılarak çözümlenmiştir.

Araştırmada ulaşılan on bir tema altında analiz edilen bulgular ışığında yükseköğretim kurumlarında korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine ilişkin çeşitli çalışmalara yer verildiği, piyano eşlik çalma eğitiminin mesleki müzik eğitimindeki birçok ders ile özellikle de temel dersler ile çeşitli yönlerden ilişkili olduğu, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminde genel, öğrenci kaynaklı, literatür kaynaklı ve sistem kaynaklı gibi yönlerden farklı sorunların bulunduğu, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminin yükseköğretim kurumlarında ayrı bir uzmanlık alanı olarak yer alması gerektiği, solistliği ve eşlik çalmayı birbirinden ayırmakla birlikte solist piyanistlerin de eşlik çalışmalarında yer almaları gerektiği, nitelikli korrepetitör

olabilmek korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminin oldukça önemli olduğu, ülkemizdeki korrepetitörlük mesleğinde farklı sorunların yaşandığı, daha çok korrepetitör istihdam edilmesi gerektiği, ülkemizde korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi alanında yeterli bir eğitimin olmadığı, yurt dışında korrepetisyon (piyano eşlik) alanında eğitim faaliyetleriyle birlikte çeşitli fırsatların olduğu ve korrepetitörlük mesleğinin hem ülkemizde hem de yurt dışında yetersiz değer gördüğü, nitelikli bir korrepetitör olabilmek için repertuvara hâkim olunması, piyanoya hâkim olunması ve çeşitli yönlerden farklı becerilere sahip olunması gerektiği, korrepetisyon (piyano eşlik) alanında bir bölüm ve öğretim programı yapılandırılması varsayımıyla korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine ilişkin programda bulunması gereken birçok ders olduğu, bu ders içeriklerinin özenle amaca uygun bir şekilde belirlenmesi ve uygulanması gerektiği, öğretim programının da büyük bir önem gösterilerek geliştirilmesi ve nitelikli bir yapıda olması gerektiği sonuçlarına ulaşılmıştır.

Anahtar Sözcükler: *Eşlik Eğitimi, Eşlikçi, Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitimi, Korrepetitör, Müzik Eğitimi, Piyano Eşlik Çalma Eğitimi*

ABSTRACT

Name and Surname	Hakan KOPARANOĞLU
University	Bursa Uludag University
Institution	Institute of Educational Sciences
Field	Fine Arts Education
Branch	Music Education
Degree Awarded	Master's Thesis
Page Number	XXVII + 308
Degree Date	…/…/…
Supervisor	Prof. Şirin AKBULUT DEMİRCİ

AN INVESTIGATION OF THE VIEWS OF INSTRUCTORS AND CORREPETITORS ON CORREPETITION (PIANO ACCOMPANIMENT) EDUCATION AT PROFESSIONAL MUSIC INSTITUTIONS

In this study, it was aimed to investigate the correpetition (piano accompaniment) education in professional music education institutions in line with the views of the instructors and the correpetitors. In order achieve this purpose, the qualitative method was utilized in the study and a case study was employed in accordance with this method. The study group of the research, identified by the easily accessible sampling method, consisted of eight piano instructors working in the fields of professional music education at different universities and two correpetitors working in different state opera and ballet institutions. The study data was collected using the semi-structured interview technique, one of the types of interview techniques. An interview form developed by the researcher was utilized as a data collection tool. The qualitative data obtained as a result of the interviews were analyzed using the content analysis technique in accordance with the descriptive analysis stages.

In the light of the results analyzed under eleven themes in the study, it was concluded that various studies on correpetition (piano accompaniment) education were included in higher education institutions, that piano accompaniment training was related to many courses in professional music education, especially basic courses, in various aspects, that there were different problems in correpetition (piano accompaniment) education in terms of general, student-related, literature-related and system-related problems, that piano accompaniment training should be included as an individual field of expertise in higher education institutions, that in spite of a distinction between the soloist and accompaniment, the soloist pianists should

also take part in accompaniment work, that being a qualified correpetitor, correpetition (piano accompaniment) training was very important, that there were different problems in the correpetitorship profession in our country, that more correpetitors should be employed, that there was not enough training in the field of piano accompaniment training in our country, that there were various international opportunities for educational activities in the field of piano accompaniment and the profession of correpetition was insufficiently valued both nationally and internationally, that in order to be a qualified correpetitor, it was essential to master the repertoire, master the piano and have different skills in various aspects, that assuming that a department and curriculum was structured in the field of correpetition (piano accompaniment), there were many courses that should be included in the program related to correpetition (piano accompaniment), and that the contents of these courses should be carefully determined and implemented in accordance with the purpose, and the curriculum should be developed with great importance and have a qualified structure.

Keywords: *Accompaniment Training, Accompanist, Correpetition (Piano Accompaniment) Training, Correpetitor, Music Education, Piano Playing Accompaniment Training*

TEŞEKKÜR

Akademiye adım attığım yüksek lisans eğitimimin başından itibaren geçen iki yıllık sürede, emin adımlarla dikkatli bir şekilde yürümeye çalıştığım bu yolun her aşamasında sonsuz sabrı, güveni ve her daim hissettirdiği desteğiyle hep yanımda olan; özellikle tez çalışmamın başlangıcından itibaren, bu zorlu süreç boyunca mesleki bilgi ve becerisini büyük bir özen göstererek titizlikle benimle paylaşan; tez çalışmama bilgi ve deneyimleriyle ışık tutan ve araştırmamın her aşamasında bana yol göstererek yeni ufuklar açan değerli tez danışmanım Prof. Şirin AKBULUT DEMİRCİ'ye,

Tez savunma jürimde yer alarak uzman görüşleriyle yol gösteren ve yüksek lisans eğitimim sürecinde ana dal dersleriyle piyano eğitimimde katkıları bulunan değerli öğretmenim Dr. Öğr. Üyesi Kenan Mete SUNGURTEKİN'e,

Tez savunma jürimde yer alarak uzman görüşleriyle yol gösteren, tez çalışmamın kapsam geçerliği aşamasına katkılar sunan ve farklı şehirden gelip savunmama katılan değerli Dr. Öğr. Üyesi Eda NERGİZ'e,

Tez çalışmamın kapsam geçerliği aşamasına katıklar sunan ve yüksek lisans eğitimim sürecinde bilimsel araştırma yöntemleri dersleriyle yol gösteren değerli öğretmenim Doç. Dr. Gülnihal GÜL'e ve yüksek lisans eğitimim sürecinde nicel araştırma süreçlerine ve bilimsel araştırma sürecinde teknoloji kullanımına yönelik katkılar sunan değerli öğretmenim Doç. Dr. Doruk ENGÜR'e,

Araştırmama gönüllü olarak katılmayı kabul eden ve özen göstererek samimi cevaplarıyla araştırmamda yer alan değerli öğretim elemanlarına ve korrepetitörlere,

Tez çalışmalarımızın zorlu süreçlerinde birbirimizi motive ederek güdülediğimiz; bu süreçte beni destekleyerek katkılar sunan değerli meslektaşım ve dostum Dilan AZAD'a

Lisansüstü eğitimim süresince ilgilerinden dolayı Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nün değerli yöneticilerine, ailesine ve mesleki bilgi ve becerilerime önemli katkılar sunan Bursa Uludağ Üniversitesi Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı'nın değerli yöneticilerine, akademik kadrosuna ve ailesine,

Lisans eğitimimi tamamladığım Doğu Akdeniz Üniversitesi'nin değerli yöneticilerine, akademik kadrosuna, ailesine ve önemli deneyimler edindiğim, tecrübeler kazandığım, mesleki bilgi ve becerilerime önemli katkılar sunan Doğu Akdeniz Üniversitesi Müzik Öğretmenliği Programı'nın değerli yöneticilerine, akademik kadrosuna ve ailesine,

İlkokul sıralarından itibaren yüksek lisans eğitimime kadar ulaşmamda emeği geçen tüm değerli öğretmenlerime,

Her zaman koşulsuz olarak yanımda olan çok değerli anneme, desteklerinden dolayı babama, desteklerini bir an bile esirgemeyen kıymetli abilerime, ablama, büyükannelerime, büyükbabalarıma ve tüm aileme,

İsteklerim ve hayallerim konusunda beni her zaman destekleyen, ışığını hep yanımda ve kalbimde hissettiğim abim Oktay KOPARANOĞLU'na,

Teşekkürlerimi sunarım.

Hakan KOPARANOĞLU

İÇİNDEKİLER

Sayfa

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK i
TEZ YAZIM KILAVUZU'NA UYGUNLUK ONAYI ii
YÜKSEK LİSANS BENZERLİK YAZILIM RAPORU iii
TEZ ONAY SAYFASI iv
ÖN SÖZ v
ÖZET vi
ABSTRACT viii
TEŞEKKÜR x
İÇİNDEKİLER xii
TABLOLAR LİSTESİ xxiv
ŞEKİLLER LİSTESİ xxvi
KISALTMALAR LİSTESİ xxvii

1. BÖLÜM
GİRİŞ

1.1. Problem Durumu 1
1.2. Araştırma Soruları 2
1.3. Araştırmanın Amacı 3
1.4. Araştırmanın Önemi 3
1.5. Varsayımlar 5
1.6. Sınırlılıklar 5
1.7. Tanımlar 6

2. BÖLÜM
KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Müzik Eğitimi 7
2.1.1. Genel Müzik Eğitimi 8
2.1.2. Özengen (Amatör) Müzik Eğitimi 9
2.1.3. Mesleki (Profesyonel) Müzik Eğitimi 10
2.1.3.1. Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü 11
2.1.3.2. Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı 12
2.1.3.3. Güzel Sanatlar Üniversitesi Müzik Bölümü 14
2.1.3.4. Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümü 15

2.1.3.5. Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi 17
2.1.3.6. Konservatuvar 18
2.2. Çalgı Eğitimi 19
2.2.1. Mesleki Müzik Eğitimi Kurumlarında Çalgı Eğitimi 21
2.2.2. Piyano Eğitimi 21
2.2.2.1. Mesleki Müzik Eğitimi Kurumlarında Piyano Eğitimi 24
2.3. Korrepetisyon (Piyano Eşlik) 26
2.3.1. Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitimi 30
2.3.2. Mesleki Müzik Eğitimi Kurumlarında Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitimi 31
2.4. Korrepetitör (Eşlikçi) 46
2.5. Literatür (Alan Yazın) 50

3. BÖLÜM
YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli 71
3.2. Çalışma Grubu 71
3.3. Veri Toplama Araçları 73
3.4. Verilerin Toplanması ve Çözümlenmesi 75

4. BÖLÜM
BULGULAR VE YORUM

4.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum 79
4.1.1. Çalışmalara Yer Verilme Durumu 84
4.1.1.1. Yer Veriliyor 84
4.1.1.2. Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitimi Alanında Bir Ders Olarak Yer Verilmiyor 84
4.1.2. Yapılan Çalışmaların Türü 84
4.1.2.1. Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitimi Alanında Bir Ders Olarak 84
4.1.2.2. Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitimi Çeşitli Alanlarda Birden Fazla Ders Olarak 85
4.1.2.3. Konserlerde 85
4.1.2.4. Oda Müziği Derslerinde 85
4.1.2.5. Piyano Derslerinde 86
4.1.2.6. Şan Derslerinde 86
4.1.2.7. Armoni, Kontrpuan ve Eşlikleme Derslerinde 86
4.1.2.8. Diğer Derslerde 86

4.1.3. Yapılan Çalışmaların İçerikleri 87
4.1.3.1. Mesleki Yaşamda Piyanonun Eşlik Çalgısı Olarak Kullanabilmesine Yönelik 87
4.1.3.2. Halk Türküleri, Okul Şarkıları, Marşlar vb. Eşlikler 87
4.1.3.3. Temel Eşlik Becerileri 87
4.1.3.4. Diğer Çalgılar ve Şan Alanından Öğrencilere Eşlik 87
4.1.3.5. Her Ders Dönemi Çeşitli Türdeki Eserlerden Oluşan Çalgı ve Şan Eşlikleri .. 88
4.1.3.6. Tüm Dönemleri ve Bestecileri Kapsayan Lied, Arie Antiche, Konçerto, Arya, Opera Sahnesi Eşlikleri 88
4.1.3.7. Diğer Çalgı ve Şan Dersleriyle Eşgüdümlü Eserler 88
4.1.3.8. Şan Öğrencilerinin Piyano Eşlik Çalışmaları 89
4.1.3.9. Armoni Dersinde Yapılan Çalışmalardan Yola Çıkarak Okul Şarkılarına Eşlik 89
4.1.4. Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitimi Alanında Yapılan Derslerin Öğretim Programındaki Yeri 89
4.1.4.1. Zorunlu 89
4.1.4.2. Seçmeli 89
4.1.4.3. Ders Dönemi ve Ders Saati (1 dönem, haftada 1 ders saati; 4 dönem, haftada 1 ders saati; 6 dönem, haftada 1 ders saati; 6 dönem, haftada 2 ders saati; 8 dönem, haftada 1 ders saati) 90
4.1.5. Derslerde Yapılan Çalışmaları Etkileyen Sorunlar 90
4.1.5.1. Öğretim Programının Sürekli Değişmiş Olması 90
4.1.5.2. Müzik Öğretmenliği Öğretim Programlarında Var Olan Piyano Eşlik Eğitimine Yönelik Derslerin Kaldırılmış Olması 91
4.1.5.3. Dersin Öğretim Programındaki Yerinin Yetersiz Olması 91
4.1.5.4. Öğretim Programında Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitimi Alanında Derslere Yer Verilmemesi 91
4.1.5.5. Ders İçeriklerinin Yetersizliği 92
4.1.5.6. Ders Sürelerinin Yetersiz Olması 92
4.1.5.7. Eğitim Fakültelerinde Korrepetisyon Alanıyla İlgili Etkin Eğitim Faaliyetlerinin Olmaması 92
4.1.5.8. Öğrencilerin Baskın Olan Öğrenme Stillerine Uygun Bir Öğretim, Yöntem ve Tekniği Uygulanmaması 93
4.1.5.9. Uygulanan Piyano Eğitimi Literatürünün Mesleki Yaşamdaki Eşlik Çalışmalarına Uygun Olmaması 93
4.1.5.10. YÖK Sekiz Yüz Bin Barajının Dezavantajları 94
4.1.5.11. Öğrencilerin Piyano Eğitimine Yükseköğretimde Başlaması 94
4.1.5.12. Öğrencilerin İlgisizliği 94
4.1.5.13. Yeni Öğrencilerin Hazır Bulunuşluk Düzeylerindeki Yetersizlikler 95

4.1.5.14. Solist Bulmakta Zorluk 95
4.1.5.15. Solist Seviyelerinin Yetersiz Olması 96
4.1.5.16. Öğrencilerin Ders Yüklerinin Yoğun Olması 96
4.1.5.17. Dersler Arası Eşgüdüm Olmaması 96
4.1.5.18. Öğrenci Eşliği Çalamadığında Yerine Hocanın Çalması 96
4.1.6. Yapılan Çalışmaları Etkileyen Sorunların Sonuçları 97
4.1.6.1. Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Mesleki Yaşantılarında Beklenen Piyano ile Eşlik Yapma Becerilerindeki Yetersizlikler 97
4.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum 97
4.2.1. İlişkili Bulunan Dersler 100
4.2.1.1. Piyano Dersi 100
4.2.1.2. Müziksel İşitme Okuma ve Yazma Dersi 100
4.2.1.3. Armoni, Kontrpuan ve Eşlikleme Dersi 101
4.2.1.4. Koro Dersi 101
4.2.1.5. Müzik Teknolojileri Dersi 101
4.2.1.6. Orkestra-Oda Müziği Dersi 102
4.2.1.7. Müzik Tarihi Dersi 102
4.2.1.8. Müzik Kültürü Dersi 103
4.2.2. Korrepetisyon Eğitimi ile Diğer Derslerin İlişkili Bulunduğu Yönler 104
4.2.2.1. Birlikte Müzik Yapma 104
4.2.2.2. Çalarken Solisti Dinleme 104
4.2.2.3. Deşifre Becerisinde Gelişme 105
4.2.2.4. Piyano Çalma Becerisinde Gelişme 106
4.2.2.5. Partisyon Okuma Becerisinde Gelişme 106
4.2.2.6. Olumlu Sosyal İlişkiler 106
4.2.2.7. Dönem, Stil, Tarz, Besteci ve Repertuvar Tanıma 107
4.2.2.8. Disiplinli Çalışma 108
4.2.2.9. Müzikteki Dinamikleri Sağlama 108
4.2.2.10. Eserlerin Piyanodaki Transkripsiyonunda Gelişme 108
4.2.2.11. Tonalite ve Gamlarda Gelişme 108
4.2.2.12. Orkestra Tınılarını Hisettirebilme 109
4.2.2.13. Eşlik Modellerini Öğrenme 109
4.2.2.14. Piyano Eğitiminden Temel Eşlik Becerilerini Kazanma 109
4.2.2.15. Piyanodaki Teknik Becerileri Eşlik Çalarken Uygulama 110
4.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum 110

4.3.1. Genel Sorunlar 113
4.3.1.1. Piyano Dersi İçeriğinde Eşlik Çalışmalarının Yetersizliği 113
4.3.1.2. Repertuvarda Çeşitlilik Sağlanmaması 113
4.3.1.3. Öğrencinin Mesleki Rolünün Belirlenememesi 113
4.3.1.4. Çalgı Eğitimine Az Önem Verilmesi 114
4.3.1.5. Öğretim Programındaki Problemler 114
4.3.1.6. Derslerde Yapılan Çalışmaların Mesleki Yaşama Yönelik Olmaması 115
4.3.1.7. Solist Seviyelerinin Yetersiz Olması 115
4.3.1.8. Müzik Öğretmeni Adaylarının Piyano Literatürünü Çalabilirken Çocuk Şarkıları vb. Eserlere Eşlik Edememesi 115
4.3.1.9. Solist Bulmakta Zorluk 115
4.3.1.10. Eşlik Alanındaki Uygulamaların Yetersizliği 116
4.3.1.11. Eşlik Alanına Önem Verilmemesi 116
4.3.1.12. Solisti Öne Çıkaramama 117
4.3.1.13. Branşlaşmamak 117
4.3.2. Öğrenci Kaynaklı Sorunlar 117
4.3.2.1. Seviye Yetersizliği 117
4.3.2.2. Eğitim Fakültesine Çalgıya Yeni Başlayan Öğrencilerin Gelmesi 118
4.3.2.3. Deşifre Becerisinin Zayıf Olması 118
4.3.2.4. Partisyon Okuyamama 118
4.3.2.5. Partisine Hâkim Olmama 119
4.3.2.6. Çalarken Solisti Dinlememe 119
4.3.3. Literatür Kaynaklı Sorunlar 119
4.3.3.1. Kaynak Yetersizliği 119
4.3.4. Sistem Kaynaklı Sorunlar 120
4.3.4.1. Ders Çeşitliliği Yetersizliği 120
4.3.4.2. Ders Süresi Yetersizliği 120
4.3.4.3. Piyano Pedagojisi Alanındaki Yetersizlik 120
4.3.4.4. Dersler Arası Eşgüdüm Olmaması 121
4.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum 121
4.4.1. Yer Almasına İlişkin Görüşler 124
4.4.1.1. Korrepetisyon Eğitimi Yükseköğretim Kurumlarında Ayrı Bir Uzmanlık Alanı Olarak Yer Almalıdır 124
4.4.2. Yer Almasına İlişkin Görüşlerin Nedenleri 126
4.4.2.1. Korrepetisyonun Ayrı Bir Uzmanlık Alanı Olması 126
4.4.2.2. Korrepetisyonun Uygulama Alanlarının Genişletilmesi 126

4.4.2.3. Farklı Alanlarda Eşlik Yapma Deneyimi Kazanılması 127
4.4.2.4. Farklı Solistlerle Çalışma Deneyimi Kazanılması 128
4.4.2.5. Korrepetitör İhtiyacı Olması 128
4.4.2.6. Eşlikçi Repertuvarının Genişletilmesi 129
4.4.2.7. Eşlik Alanında Detaylı Eğitim 129
4.4.2.8. Eserlerin Piyano Eşliğiyle Birlikte Bir Bütün Olarak Öğrenilmesi ve Çalınması 130
4.4.2.9. Eserlerin Doğru Öğrenilmesi ve Yorumlanması 131
4.4.2.10. Korrepetitörlüğün Öğreticilik ve Çalıştırıcılık Yönü 131
4.4.2.11. Eşlik Alanına İlgili Öğrencilerin İhtiyaçları 132
4.4.2.12. Eşlik Alanındaki Önemli Repertuvarın Öğrenilmesi 133
4.5. Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum 134
4.5.1. Yapma Durumlarına İlişkin Olumlu Görüşler 137
4.5.1.1. Yapabilirler 137
4.5.1.2. Solo Kariyer Yapan Bir Piyanist İyi Eşlik Yapabilir 139
4.5.1.3. İyi Piyanist Değilse Korrepetitör Olmuştur Yanlış Algısı 140
4.5.1.4. Piyanist, Tecrübesi ve İsteğine Göre İlgilendiği Alana Yönelebilir 141
4.5.1.5. Solistler Genellikle Oda Müziği Çalışmalarında Yer Alırlar 142
4.5.1.6. Birlikte Müzik Yapmak Müzikal Olarak Geliştirir 142
4.5.1.7. Birlikte Müzik Yaparken Edinilen Deneyimler Solo Eserlerde de Kullanılabilir 143
4.5.1.8. Müziği ve Ne İş Yaptığını Bilen Birisi Nerede Ne Yapması ve Nasıl Çalması Gerektiğini Bilir 143
4.5.1.9. Bu Alanı Daraltmamak Lazım Solist Piyanist Eşlik de Yapabilir 143
4.5.1.10. Kendini Tamamlamış Solist Piyanist Yanındakine Yarar Sağlar ve Birlikte Müziği Besler 144
4.5.1.11. Her Eserde Piyano Eşlik Yapmaz, Bazı Eserlerde Diğer Çalgılar Piyanoya Eşlik Eder 144
4.5.2. Yapma Durumlarına İlişkin Olumsuz Görüşler 145
4.5.2.1. Solistler Korrepetitörlük Yapmak Durumunda Kalmamalı 145
4.5.2.2. İyi Bir Solist Olabilir Ama İyi Bir Eşlikçi Olamayabilir 145
4.5.2.3. Eserlerin Piyanoda Transkripsiyon Çalınması Ayrı Bir Beceri Gerektiriyor 146
4.5.2.4. Korrepetitörlük Eşlik Alanı Ayrı Bir İlgi Gerektirir 146
4.5.2.5. İyi Bir Solist Oda Müziği Çalışmalarında İyi Olmayabilir 146
4.5.3. Yapma Durumlarına İlişkin Nedenler 147
4.5.3.1. Korrepetitör İhtiyacı Olması 147

4.5.3.2. Solistlerin Yüksek Çalıcılık Seviyesine Sahip Olması 147
4.5.3.3. Bazı Eşlik Eserlerinin Yüksek Seviyede Olması 148
4.5.3.4. Solistlerin Korrepetitörlük Yapmak Durumunda Kalmaları 148
4.5.3.5. Birlikte Müzik Yapmanın Keyifli Olması 148
4.5.3.6. Birlikte Müzik Yapmanın Müziği Daha İyi Öğretmesi 149
4.5.3.7. Diğer Çalgı Alanlarında Literatür Tanıyıp Repertuvar Edinmesi 149
4.5.4. Yapma Durumlarına İlişkin Öneriler 150
4.5.4.1. Solistler Dışında da Eşlik Alanında Daha Çok Korrepetitörler Eşlik Yapmalı 150
4.5.4.2. Korrepetitörlük Ayrı Bir Uzmanlık Alanı 150
4.5.4.3. Kurumlarda Kadrolu Uzman Korrepetitörler Bulunmalı 150
4.5.4.4. Böyle Bir Ayrım Yapılmamalı 151
4.5.4.5. Solistlik Bireysel ve Daha Özgür Eşlik İse Birlikte Müzik Yapmak 151
4.5.4.6. Eşlikli Çalmak Birlikte Müzik Yapma Becerileri Gerektirir 152
4.5.4.7. Eşlikli Çalışmalarda Hangi Rol ile Sahneye Çıkıldığı Önemli Eşlikçi Olarak Çıkılırsa İyi Bir Eşlik Yapılır 152
4.5.4.8. Eşlik Eğitimi Piyano Derslerinde de Uygulanmalı 153
4.6. Altıncı Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum 153
4.6.1. Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitiminin Önemine ve Gerekliliğine İlişkin Görüşler 156
4.6.1.1. Birlikte Müzik Yapabilme 157
4.6.1.2. Nitelikli Korrepetisyon Yapabilme 158
4.6.1.3. Yeterli Düzeyde Eşlik Çalma Becerisi Kazanabilme 159
4.6.1.4. Eşlik Alanında Yetkin Bilgilere Sahip Olabilme 159
4.6.1.5. Farklı Çalgı Alanlarında Repertuvar Edinebilme 160
4.6.2. Korrepetitörlük Mesleğinin Önemine ve Gerekliliğine İlişkin Görüşler 161
4.6.2.1. Birlikte Müzik Yapma İhtiyacı Olması 161
4.6.2.2. Sanatın Her Alanında Çok Fazla İhtiyaç Duyulması 162
4.6.2.3. Bazı Kurumlarda Eserlerin Eşliksiz Çalınması 163
4.6.2.4. Kurumlarda Kadrolu Uzman Korrepetitörler Bulunmalı 163
4.6.2.5. Eşlik Alanında Detaylı Eğitim 164
4.6.2.6. Nitelikli Bir Korrepetisyonun Solistin Performansını ve Müziğini Yükseltip Tamamlaması 165
4.6.2.7. Farklı Alanlarda Eşlik Yapma Deneyimi Kazanılması 166
4.6.2.8. Farklı Solistlerle Çalışma Deneyimi Kazanılması 167
4.6.2.9. Çok Fazla Dikkat, Zaman, Zahmet ve Emek Gerektirmesi 167

4.6.2.10. Kapsamının Geniş Olması 168
4.6.2.11. Öğreticilik ve Çalıştırıcılık Yönünün Olması 168
4.6.2.12. Literatürdeki Repertuvarın Büyük Bir Kısmının Piyano Eşlikli Olması 169
4.6.2.13. Eşlikçi Repertuvarının Genişletilmesi 170
4.6.2.14. Eserlerin Piyano Eşliğiyle Birlikte Bir Bütün Olarak Öğrenilmesi ve Çalınması 170
4.6.2.15. Eserlerin Doğru Öğrenilmesi ve Yorumlanması 171
4.6.2.16. Eşlik Alanına İlgili Öğrencilerin İhtiyaçları 171
4.6.2.17. Eşlik Alanındaki Önemli Repertuvarın Öğrenilmesi 172
4.7. Yedinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum 172
4.7.1. Korrepetitörlük Mesleğine Olan Yaklaşımlar 175
4.7.1.1. Ülkemizdeki Korrepetitörlük Mesleğinde Yaşanan Sorunlar 175
4.7.1.2. Çok Fazla Dikkat, Zaman, Zahmet ve Emek Gerektirmesine Rağmen Eşlik Alanına ve Korrepetitörlük Mesleğine Hak Ettiği Değerin Verilmemesi 176
4.7.1.3. İyi Piyanist Değilse Korrepetitör Olmuştur Yanlış Algısı 177
4.7.1.4. Korrepetitörlüğün Tercih Edilen Bir Meslek Olması 178
4.7.2. Korrepetitörlük Mesleğinin İstihdamı 178
4.7.2.1. Eşlikli Çalışmalar İçin Korrepetisyon Alan Uzmanı Korrepetitörler İstihdam Edilmeli 178
4.7.2.2. Korrepetitör İstihdamı Alandaki İhtiyacın Artmasıyla İlişkili 179
4.7.2.3. Korrepetitör İstihdamı Müzik Alanına Verilen Değerle İlişkili 179
4.7.2.4. Kurumlarda Kadrolu Uzman Korrepetitörler İstihdam Edilmeli 180
4.7.2.5. Yarışmalar ve Seçmeler İçin Korrepetitör İstihdam Edilmeli 181
4.7.2.6. Korrepetitör İstihdam Edilebilmesine Yönelik Kadrolar Çok Kısıtlı 181
4.7.2.7. Kısıtlı Kadrodan Dolayı Korrepetitörlerin Sadece Ek Ders Ücretli ve Yarı Zamanlı Olarak İstihdam Edilebilmesi 182
4.7.2.8. Korrepetitör İstihdamının Yetersiz Olması 182
4.7.2.9. Korrepetitörler Emeklerinin Maddi Karşılığını Alamıyor Olması 184
4.8. Sekizinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum 184
4.8.1. Ülkemizdeki ve Yurt Dışındaki Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitimine İlişkin Görüşler 187
4.8.1.1. Ülkemizde Korrepetisyon Eğitimi Alanında Yeterli Bir Eğitim Yok 187
4.8.1.2. Ayrı Bir Uzmanlık Alanı da Olduğu İçin Ülkemizde Korrepetisyon Bölümü Olmalı 188
4.8.1.3. Yurt Dışında Ayrı Bir Uzmanlık Alanı Olarak Korrepetisyon Bölümü Var ve Daha Gelişmiştir 189

4.8.1.4. Yurt Dışında Nitelikli Bir Korrepetisyon Eğitimi ve Bu Alanın Çeşitli Fırsatları, Olanakları Mevcut 191
4.8.1.5. Yurt Dışında Zorlu Bir Korrepetisyon Eğitimi Bulunmaktadır 192
4.8.2. Ülkemizdeki ve Yurt Dışındaki Korrepetitörlük Mesleğine İlişkin Görüşler 192
4.8.2.1. Genelde Korrepetitörlük Piyanistlik Mesleğinin Alt Boyutudur 192
4.8.2.2. Genelde Korrepetitörler Eşlik Yaptığı Kişiler Tarafından Yeterli Değer ve Saygı Görmemektedir 193
4.9. Dokuzuncu Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum 193
4.9.1. Eğitime Yönelik Öneriler 196
4.9.1.1. Yurt Dışında Bir Uzmanlık Alanı Olarak Korrepetisyon Eğitimi Alınabilir 197
4.9.2. Uygulama ve Deneyime Yönelik Öneriler 197
4.9.2.1. Yurt Dışında Korrepetitörlük Mesleğine Yönelik Çalışmalar Yapılabilir 197
4.9.2.2. Her Alanda Eşlik Çalma Deneyimi Edinilmeli 197
4.9.2.3. Eşlik Alanındaki Her Fırsat Değerlendirilmeli 198
4.9.2.4. Sürekli Pratik Yaparak Deneyim ve Tecrübe Kazanılmalı 198
4.9.2.5. Eserleri Basit veya Zor Olarak Ayırt Etmeden Eşlik Çalma Deneyimi Edinilmeli 199
4.9.2.6. Öğrenciler Farklı Kademedeki Öğrencilere Eşlik Etmeli 200
4.9.2.7. Duo, Trio, Quartet, Orkestra vb. gibi Birlikte Müzik Yapılan Çalışmalarda Yer Alınmalı 200
4.9.2.8. Konserlerde Yer Alarak Sahne Deneyimi Kazanılmalı 201
4.9.3. Korrepetitör Olma Sürecinde Sahip Olunması Gereken Özelliklere Yönelik Öneriler 201
4.9.2.1. Özgüvenli Olunmalı ve Alandaki Fırsatlar Değerlendirilmeli 201
4.9.2.2. Geniş Bir Repertuvar Edinilmeli ve Bu Repertuvara Hâkim Olunmalı 201
4.9.2.3. Çalgı Eşliğinde Bir Çalgıya ya da Şan Eşliğine Eğilim Gösterilip Bir Alanda Uzmanlaşılabilir 202
4.9.2.4. Piyanoya Hâkim Olunmalı, Nota Okuma Hızı, Teknik vb. Konularda Yetkin Olunmalı 203
4.9.2.5. Eşlik Edilen Çalgı veya Şan Alanının Özellikleri İyi Bilinmeli 204
4.10. Onuncu Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum 205
4.10.1. Nitelikli Bir Korrepetitörde Bulunması Gereken Unsurlar 208
4.10.1.1. Farklı Seviyelerde Eşlikli Eserler Çalınarak Düzey Geliştirilmeli 208
4.10.1.2. Eşlik Yapılan Alandaki Repertuvara Hâkim Olunmalı 209
4.10.1.3. Eşlik Yapılan Alanda Kullanılan Tekniklere Hâkim Olunmalı 210
4.10.1.4. Eşlik Yapılan Alanda Donanımlı Olunmalı 211
4.10.1.5. Eşlikler Düzey Gözetilmeden Yapılarak Deneyim Kazanılmalı 213

4.10.1.6. Kendi Partisini İyi Çalmalı ve Emin Olmalı 213
4.10.1.7. Solisti Güvende Hissettirmeli 214
4.10.1.8. Adım Adım Uzmanlaşılmalı 214
4.10.1.9. Aynı Süreçte Çok Fazla Eşlik Yapılıp Fazla Yük Altına Girilerek Eşliğin Niteliği Düşürülmemeli 215
4.10.1.10. Ahlak, Etik ve Dürüstlük Kurallarına Uyulmalı 215
4.10.1.11. Son Zamana Bırakılmadan Düzenli Prova Yapılmalı 215
4.10.1.12. Solist ile Empati Kurulabilmeli 216
4.10.1.13. Transpoze Becerisi İyi Olmalı 216
4.10.1.14. Piyanoya Hâkim Olmalı 217
4.10.1.15. Çalınan Eserdeki Tüm Partilerin Dinamikleri İyi Bilinmeli 217
4.10.1.16. Öğretici ve Yol Gösterici Olunmalı 218
4.10.1.17. Eşlik Yapılan Çalgının Teknik Yapısı ve Özellikleri Tanınmalı 219
4.10.1.18. Transkripsiyon Becerisi İyi Olmalı 220
4.11. On Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum 220
4.11.1. Öğretim Programının İçeriğinde Yer Alması Gereken Dersler 224
4.11.1.1. Piyano Dersi 224
4.11.1.2. Oda Müziği Dersi 225
4.11.1.3. Müzik Kültürü Dersi 226
4.11.1.4. Armoni Dersi 226
4.11.1.5. Müziksel İşitme Okuma ve Yazma Dersi 227
4.11.1.6. Müzik Teknolojileri Dersi 227
4.11.1.7. Müzik Tarihi Dersi 227
4.11.1.8. Transpoze Dersi 228
4.11.1.9. Deşifraj Dersi 228
4.11.1.10. Şan Eşliği Dersi 228
4.11.1.11. Yaylı Çalgı Eşliği Dersi 229
4.11.1.12. Üflemeli Çalgı Eşliği Dersi 230
4.11.1.13. Opera Eşliği Dersi 230
4.11.1.14. Bale Eşliği Dersi 231
4.11.1.15. Koro Eşliği Dersi 231
4.11.1.16. Sahnede Uygulama Dersi 231
4.11.1.17. Ses Koçluğu Dersi 232
4.11.1.18. Yabancı Dil Dersleri 232
4.11.1.19. Diksiyon ve Fonetik Dersi 232

4.11.1.20. Genel Kültür Dersleri 233
4.11.1.21. Seçmeli Dersler 233
4.11.2. Ders İçeriklerine Yönelik Öneriler 233
4.11.2.1. Opera ve Bale Eşliği Derslerinin Uygulamaları Opera ve Bale Kurumlarında Yapılmalı 233
4.11.2.2. Uygulama Alanları Geniş Olmalı 234
4.11.2.3. Tüm Çalgılara Eşlik Deneyimi Kazanmalı 234
4.11.2.4. Farklı Dönemlerde Çeşitli Çalgı Gruplarına Eşlik Yapılmalı 234
4.11.2.5. Trio ve Quartet Çalışmaları Olmalı 235
4.11.2.6. Çeşitli Eserleri İçeren Geniş Bir Repertuvara Yer Verilmeli 235
4.11.2.7. Başlangıç Seviyesinden İleri Seviyeye Doğru İlerleyecek Şekilde Bir Repertuvar Düzenlenmeli 236
4.11.2.8. Oluşturulacak Öğretim Programı İçeriğinde İlgili Alandaki Öncelikli Eşlik Eserlerinden Oluşan Repertuvara Yer Verilmeli 237
4.11.2.9. Opera Eşliklerine Yer Verilmeli 237
4.11.2.10. Çalgı Eşliklerine Yer Verilmeli 238
4.11.2.11. Her Dönemden Eserlere Yer Verilmeli 238
4.11.2.12. Aynı Kademe Öğrenciler Eserleri Hep Eşlikli Çalışmalı ve Eşlikli Çalmalı 238
4.11.3. Öğretim Programının Geliştirilme Sürecine Yönelik Öneriler 238
4.11.3.1. Öğretim Programı Program Geliştirme Uzmanları Tarafından Tasarlanmalı 238
4.11.3.2. Öğretim Programını Oluşturacak Olan Kadronun İçerisinde Müzik Alanında Uzman Kişiler Bulunmalı 239
4.11.3.3. Öğretim Programı Korrepetisyon Alanına Yönelik Olarak Nitelikli ve Özgün Olmalı 239
4.11.3.4. Korrepetisyon Eğitiminin Özgün Öğretim, Yöntem ve Teknikleri Olmalı 240
4.11.3.5. Öğretim Programının İçeriği Pedagoji Alanında da Yeterli Olmalı 240
4.11.3.6. Öğretim Programı Temel Becerilerin Kazanılmasına Göre Tasarlanmalı ve Uygulanabilir Olmalı 240
4.11.3.7. Öğretim Programındaki Dersler İlgili Alanda Alan Uzmanı Öğretim Elemanları Tarafından Verilmeli 241
4.11.3.8. Öğretim Programı Yürürlüğe Konulmadan Önce Programın Uygulanabilirliğine Yönelik Pilot Çalışmalar Yapılmalı 241
4.11.3.9. Öğretim Programını Oluşturacak Kadronun İçerisindeki Müzik Uzmanları Aynı Zamanda Pedagoji Alanında da Gerekli Yeterliliğe Sahip Olmalı 242
4.11.3.10. Öğretim Programındaki Derslerin Uygulamalarına Geniş Yer Verilmeli 242
4.11.3.11. Çalgı Grubu Müfredatı Örnek Alınarak Program Oluşturulmalı 242

4.11.3.12. Öğretim Programı Yaylı Çalgı, Üflemeli Çalgı, Şan vb. gibi Ayrı Eşlik Alanlarında ya da Her Çalgı Grubuna Yönelik Olarak Oluşturulmalı 243

5. BÖLÜM
SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

5.1. Sonuç ve Tartışma 244
5.1.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Sonuç ve Tartışma 244
5.1.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Sonuç ve Tartışma 247
5.1.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Sonuç ve Tartışma 248
5.1.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Sonuç ve Tartışma 251
5.1.5. Beşinci Alt Probleme İlişkin Sonuç ve Tartışma 254
5.1.6. Altıncı Alt Probleme İlişkin Sonuç ve Tartışma 256
5.1.7. Yedinci Alt Probleme İlişkin Sonuç ve Tartışma 258
5.1.8. Sekizinci Alt Probleme İlişkin Sonuç ve Tartışma 260
5.1.9. Dokuzuncu Alt Probleme İlişkin Sonuç ve Tartışma 261
5.1.10. Onuncu Alt Probleme İlişkin Sonuç ve Tartışma 263
5.1.11. On Birinci Alt Probleme İlişkin Sonuç ve Tartışma 265
5.2. Öneriler 268
KAYNAKÇA 272
EKLER 289
ÖZ GEÇMİŞ 301

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo *Sayfa*

1. Ankara Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Piyano Ana Sanat Dalı Lisans Programında Korrepetisyon Eğitimi Kapsamında Yer Alan Dersler 33
2. Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı Piyano Ana Sanat Dalı Lisans Programında Korrepetisyon Eğitimi Kapsamında Yer Alan Dersler 34
3. İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Piyano Ana Sanat Dalı Lisans Programında Korrepetisyon Eğitimi Kapsamında Yer Alan Dersler 37
4. Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı Lisans Programında Korrepetisyon Eğitimi Kapsamında Yer Alan Dersler 42
5. Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı Lisans Programında Korrepetisyon Eğitimi Kapsamında Yer Alan Dersler 42
6. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı Lisans Programında Korrepetisyon Eğitimi Kapsamında Yer Alan Dersler 43
7. Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümü Lisans Programında Korrepetisyon Eğitimi Kapsamında Yer Alan Dersler 44
8. Çalışmaya Katılan Öğretim Elemanları ve Korrepetitörlerin Demografik Bilgilerinin Tablosu 72
9. Çalışmaya Katılan Öğretim Elemanlarının Görev Yaptıkları Üniversiteye Göre Dağılım Tablosu 73
10. Çalışmaya Katılan Korrepetitölerin Görev Yaptıkları Devlet Opera ve Bale Kurumlarına Göre Dağılım Tablosu 73
11. Öğretim Elemanı Görüşme Dağılımı Tablosu 77
12. Korrepetitör Görüşme Dağılımı Tablosu 78
13. Yükseköğretim Kurumlarında Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitimine İlişkin Yapılan Çalışmalar ile İlgili Öğretim Elemanı Görüşlerine İlişkin Tema, Kategori ve Kod Tablosu 80
14. Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitiminin Diğer Derslerle Olan İlişkisi ile İlgili Öğretim Elemanı ve Korrepetitör Görüşlerine İlişkin Tema, Kategori ve Kod Tablosu 98

15. Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitiminde Karşılaşılan Sorunlar ile İlgili Öğretim Elemanı ve Korrepetitör Görüşlerine İlişkin Tema, Kategori ve Kod Tablosu 111
16. Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitiminin Ayrı Bir Uzmanlık Alanı ve Bölüm Olarak Üniversitede Yer Alması ile İlgili Öğretim Elemanı ve Korrepetitör Görüşlerine İlişkin Tema, Kategori ve Kod Haritası 123
17. Solist Piyanistlerin Korrepetitörlük Yapma Durumları ile İlgili Öğretim Elemanı ve Korrepetitör Görüşlerine İlişkin Tema, Kategori ve Kod Tablosu 135
18. Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitiminin ve Korrepetitörlük Mesleğinin Önemi ve Gerekliliği ile İlgili Öğretim Elemanı ve Korrepetitör Görüşlerine İlişkin Tema, Kategori ve Kod Haritası..... 155
19. Korrepetitörlük Mesleğine Olan Yaklaşımlar ve Bu Mesleğin İstihdamı ile İlgili Öğretim Elemanı ve Korrepetitör Görüşlerine İlişkin Tema, Kategori ve Kod Tablosu 174
20. Ülkemizdeki ve Yurt Dışındaki Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitimi ve Korrepetitörlük Mesleği ile İlgili Öğretim Elemanı ve Korrepetitör Görüşlerine İlişkin Tema, Kategori ve Kod Tablosu 186
21. Ülkemizde Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Dalında Ayrı Bir Uzmanlık Alanı ve Bölüm Bulunmadığı Sürece Korrepetitörlük Mesleğini İcra Etmek İsteyen Bireylerin Nasıl Bir Yol İzlemesi ile İlgili Öğretim Elemanı ve Korrepetitör Görüşlerine İlişkin Tema, Kategori ve Kod Tablosu 195
22. Korrepetitörlük Mesleğini İcra Eden Bir Bireyin Sahip Olması Gereken Özellikler ve Göz Önünde Bulundurması Gereken Unsurlar ile İlgili Öğretim Elemanı ve Korrepetitör Görüşlerine İlişkin Tema, Kategori ve Kod Tablosu 207
23. Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitimine İlişkin Öğretim Programı İçeriği ile İlgili Öğretim Elemanı ve Korrepetitör Görüşlerine İlişkin Tema, Kategori ve Kod Tablosu 221

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil *Sayfa*

1. Yükseköğretim Kurumlarında Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitimine İlişkin Yapılan Çalışmalar ile İlgili Öğretim Elemanı Görüşlerine İlişkin Tema, Kategori ve Kod Haritası 80
2. Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitiminin Diğer Derslerle Olan İlişkisi ile İlgili Öğretim Elemanı ve Korrepetitör Görüşlerine İlişkin Tema, Kategori ve Kod Haritası 98
3. Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitiminde Karşılaşılan Sorunlar ile İlgili Öğretim Elemanı ve Korrepetitör Görüşlerine İlişkin Tema, Kategori ve Kod Haritası..... 111
4. Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitiminin Ayrı Bir Uzmanlık Alanı ve Bölüm Olarak Üniversitede Yer Alması ile İlgili Öğretim Elemanı ve Korrepetitör Görüşlerine İlişkin Tema, Kategori ve Kod Haritası 122
5. Solist Piyanistlerin Korrepetitörlük Yapma Durumları ile İlgili Öğretim Elemanı ve Korrepetitör Görüşlerine İlişkin Tema, Kategori ve Kod Haritası..... 134
6. Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitiminin ve Korrepetitörlük Mesleğinin Önemi ve Gerekliliği ile İlgili Öğretim Elemanı ve Korrepetitör Görüşlerine İlişkin Tema, Kategori ve Kod Haritası..... 154
7. Korrepetitörlük Mesleğine Olan Yaklaşımlar ve Bu Mesleğin İstihdamı ile İlgili Öğretim Elemanı ve Korrepetitör Görüşlerine İlişkin Tema, Kategori ve Kod Haritası 173
8. Ülkemizdeki ve Yurt Dışındaki Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitimi ve Korrepetitörlük Mesleği ile İlgili Öğretim Elemanı ve Korrepetitör Görüşlerine İlişkin Tema, Kategori ve Kod Haritası 185
9. Ülkemizde Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Dalında Ayrı Bir Uzmanlık Alanı ve Bölüm Bulunmadığı Sürece Korrepetitörlük Mesleğini İcra Etmek İsteyen Bireylerin Nasıl Bir Yol İzlemesi ile İlgili Öğretim Elemanı ve Korrepetitör Görüşlerine İlişkin Tema, Kategori ve Kod Haritası..... 194
10. Korrepetitörlük Mesleğini İcra Eden Bir Bireyin Sahip Olması Gereken Özellikler ve Göz Önünde Bulundurması Gereken Unsurlar ile İlgili Öğretim Elemanı ve Korrepetitör Görüşlerine İlişkin Tema, Kategori ve Kod Haritası..... 206
11. Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitimine İlişkin Öğretim Programı İçeriği ile İlgili Öğretim Elemanı ve Korrepetitör Görüşlerine İlişkin Tema, Kategori ve Kod Haritası 221

KISALTMALAR LİSTESİ

AGSL	Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi
AKTS	Avrupa Kredi Transfer Sistemi
bk.	Bakınız
DK	Devlet Konservatuvarı
EF	Eğitim Fakültesi
F	Frekans
GSEB	Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü
GSFMB	Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümü
KP1	Korrepetitör 1
KP2	Korrepetitör 2
MEABD	Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı
ÖE1	Öğretim Elemanı 1
ÖE2	Öğretim Elemanı 2
ÖE3	Öğretim Elemanı 3
ÖE4	Öğretim Elemanı 4
ÖE5	Öğretim Elemanı 5
ÖE6	Öğretim Elemanı 6
ÖE7	Öğretim Elemanı 7
ÖE8	Öğretim Elemanı 8
ÖSYM	Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi
SBSS	Statistical Package for the Social Sciences
ss.	Sayfa Sayıları
T.C.	Türkiye Cumhuriyeti
T+P	Teori+Pratik
T+U	Teori+Uygulama
TDK	Türk Dil Kurumu
U. KREDİ	Uluslararası Kredi
vb.	Ve benzeri
vd.	Ve diğerleri
YÖK	Yükseköğretim Kurulu
Z/S	Zorunlu/Seçmeli

1. BÖLÜM
GİRİŞ

Bu bölümde, araştırmanın problem durumuna, sorularına, amacına, önemine, varsayımlarına, sınırlılıklarına ve tanımlarına yer verilmiştir.

1.1. Problem Durumu

Korrepetisyon, müzik alanının önemli bir yapı taşını oluşturmaktadır. Özengen müzik eğitimi, genel müzik eğitimi ve özellikle mesleki müzik eğitiminin her alanında piyano eşlik durumu vardır. Böylesine önemli bir alanın ayrı bir eğitim programına ihtiyacı olduğu düşünülmektedir. Ülkemizde sadece İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı bünyesinde bulunan korrepetisyon (piyano eşlik) sanat dalı kapsamında eğitim verilmektedir. Bu eğitim ise sadece yüksek lisans ve sanatta yeterlik programlarında mevcuttur. Dolayısıyla korrepetisyon (piyano eşlik) alanının lisans düzeyinde de ayrı bir sanat dalı olarak bulunması önemli görülmektedir. Bununla birlikte korrepetisyon (piyano eşlik) sanat dallarının yaygınlaştırılması ve daha fazla yükseköğretim kurumunda bu alana yönelik programlar açılması korrepetitörlük mesleğinin gelişmesi açısından büyük önem taşımaktadır.

Mesleki müzik eğitimi kapsamında önemli bir kurum da Eğitim Fakültelerine bağlı olan Müzik Eğitimi Ana Bilim dallarıdır. Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalları müzik öğretmeni yetiştirmek amacıyla kurulan ve ülkemizde yaygın olarak bulunan mesleki müzik eğitimi kurumudur. Müzik öğretmenlerinin mesleki yaşamlarının her anında mutlaka eşlik durumu söz konusudur. Daha etkili bir müzik dersi için sınıf ortamında piyano kullanımı çok önemlidir. Müzik öğretmenlerinin eğitim öğretim sürecinde okul şarkılarına eşlik edebilmesi, çalgı ve ses eğitiminde de öğrenci eşlikleri yapabilmesi için eğitimi aldığı lisans programındaki korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi önemli rol oynamaktadır. Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarının sahip olduğu öğretim programı çeşitli aralıklarla değiştirilmektedir. Günümüzde de sahip olunan ders programında korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine yönelik faaliyetlerin yetersiz olduğu düşünülmektedir.

Korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi kadar korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi alanında yeterli öğretim elemanı sayısının bulunması da önemlidir. Mesleki müzik eğitimi kurumlarındaki piyano branşlarında farklı ülkelerden ve kurumlardan mezun olmuş, farklı ekollerle eğitim almış yerli ve yabancı öğretim elemanları kendi ekollerinde eğitim vermektedirler. Korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminin genellikle piyano eğitimindeki öğretim elemanları tarafından verildiği bilinmektedir.

Korrepetisyon (piyano eşlik) sanat dalından mezun olmuş ya da korrepetitör mesleğinde tecrübesi olan kişilerin de korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminde bulunması gerektiği düşünülmektedir. Bununla birlikte eşlikçi olarak özellikle opera ve bale, konservatuvar gibi kurumlarda çalışan, bu alanı mesleki olarak gerçekleştiren korrpetitörler bulunmaktadır. Dolayısıyla korrepetitörlük de ihtiyaç duyulan önemli bir meslek dalını ifade etmektedir.

İlgili lüteratür inelendiğinde, Türkiye'de bu alanda yapılan araştırmaların daha çok Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarındaki eşlik derslerine ve opera, şan eşliklerine yönelik olduğu tespit edilmiştir. Bu doğrultuda yapılan araştırmaların tek bir kurum ve alan üzerinde sınırlı kaldığı, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminin tüm mesleki müzik eğitimi kurumlarındaki durumunu kapsayan ve bu durumun incelendiği bir araştırmanın yapılmadığı düşünülmektedir.

Buradan yola çıkarak, araştırmanın problem cümlesi "Mesleki Müzik Eğitimi Kurumlarındaki korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine ilişkin öğretim elemanı ve korrepetitör görüşleri nelerdir?" şeklinde belirlenmiştir.

1.2. Araştırma Soruları

1. Görev yapmakta olduğunuz yükseköğretim kurumunda korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine ilişkin yapılan çalışmalar (ders, uygulama, etkinlik, konser vb.), bu çalışmaların içerikleri ve öğretim programındaki yerine ilişkin görüşleriniz nelerdir?
2. Korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminin diğer derslerle olan bağlantısına ilişkin görüşleriniz nelerdir?
3. Korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminde karşılaşılan sorunlar nelerdir?
4. Korrepetisyon (piyano eşlik) dalı ayrı bir uzmanlık alanı ve bölüm olarak yükseköğretim kurumlarında yer almalı mıdır, düşüncelerinizi açıklayınız?
5. Solist piyanistlerin korrepetitörlük yapma durumuna ilişkin görüşleriniz nelerdir?
6. Korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminin ve korrepetitörlük mesleğinin önemine ve gerekliliğine ilişkin görüşleriniz nelerdir?
7. Korrepetitörlük mesleğine olan yaklaşımlar ve bu mesleğin istihdamına ilişkin görüşleriniz nelerdir?
8. Ülkemizdeki ve yurt dışındaki korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine ve korrepetitörlük mesleğine ilişkin görüşleriniz nelerdir?
9. Ülkemizde korrepetisyon (piyano eşlik) dalında ayrı bir uzmanlık alanı ve bölüm bulunmadığı sürece korrepetitörlük mesleğini icra etmek isteyen bireylerin nasıl bir yol izlemesi gerekir, görüş ve önerileriniz nelerdir?

10. Korrepetitör mesleğini icra eden bir bireyin sahip olması gereken özellikler ve göz önünde bulundurması gereken unsurlar nelerdir, korrepetitör adaylarına görüş ve önerileriniz nelerdir?
11. Korrepetisyon (piyano eşlik) alanında bir bölüm ve öğretim programı yapılandırılması varsayımıyla korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine ilişkin öğretim programı içeriği hakkında görüş ve önerileriniz nelerdir?

1.3. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmada; mesleki müzik eğitimi kurumlarındaki korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminin öğretim elemanı ve korrepetitör görüşleri doğrultusunda incelenmesi amaçlanmıştır.

Bu araştırmada irdelenen korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminin kapsamı, sadece öğrencilerin ana çalgılarında seslendirdikleri eserleri piyano eşliği ile çalışma süreciyle sınırlı değildir. Öğrencilerin bizzat piyano eşlik çalma durumlarını ve bu kapsamda piyano eşliği eğitimi alma durumlarını kapsadığı için mesleki müzik eğitimi kurumlarında yer alan korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimlerinin piyano eşlik çalma eğitimi açısından da incelenmesi amaçlanmıştır.

Korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminin ögelerini tespit etmek, eksik bulunan yönlerini ortaya çıkarmak ve daha etkili bir korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi için yapılabilecek çalışmaları belirlemek amacıyla derinlemesine bir durum tespiti yapılmıştır. Araştırmada elde edilen bulgular ışığında korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminin önemi vurgulanmış ve eğitim öğretim sürecine yönelik bir öneri geliştirilmiştir. Bu kapsamda, araştırmanın literatüre katkı sunması ve konu ile ilgili ileride yapılacak olan araştırmalara ışık tutması beklenmektedir.

1.4. Araştırmanın Önemi

Korrepetisyon, piyanist ile eşlik edilen müzisyen arasındaki yaratıcı hislerin, duyguların ve diğer müziksel paylaşımların karşılıklı olmasını; müzik yapma sürecinde birlikteliği ve icracıların sahne duygularının yüksek tutulmasını gerektirir. Korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi, birlikte çalma becerisinin ve eser yorumlama kabiliyetinin kazanılması ve geliştirilmesi açısından çok önemli bir yere sahiptir. Korrepetitörün (eşlikçi) disiplini, profesyonel duyarlılığı, çalma becerisi; solistin ise solo partisini gereken düzeyde desteklemesi, eser içeriğini yansıtması ve icracılık becerilerini iyi kullanması gibi sahip olunan faktörlerler, eserdeki yorumun kaliteli ve nitelikli olmasını önemli ölçüde etkilemektedir (Demirova, 2010).

Eşlikçi piyanistler korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi sürecinde bulunan eğiticilerdir. Müzik pedagogları ve aynı zamanda icracılar gibi bir korrepetitör de kendi mesleğinin önemini kavramalı ve eğitim yoluyla mesleğini paylaşmalıdır (Babyuk, 2003, aktaran Demirova, 2010).

Birlikte çalma teknikleri, enstrüman özellikleri ve deşifre vb. gibi unsurlar korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminin en önemli unsurlarındandır. Birlikte müzik yapmak ve birlikte çalmak ansambl müziğin yapı taşıdır. Sahip olduğu ses genişliği, çok sesli çalma ve diğer yapısal özelliklerinden dolayı eşlik çalgısı olarak piyano kullanılmaktadır. Korrepetisyon; yüksek ve çabuk deşifre becerisi, birlikte çalma, transpoze edebilme, eşlikdeki ses balansını ayarlayabilme, farklı anahtarlara çabuk adapte olabilme, müzik dönemlerindeki stiller ve tarzlar hakkında iyi düzeyde bilgi ve beceriye sahip olma, orkestra eserlerinin piyanoya uyarlandığı zor metinlerde bestecinin amacını ve hislerini anlayıp eserin ana fikrinden yola çıkarak eşliği kolaylaştırabilme, temel şeflik jestlerine ve yönetim tekniklerine hâkim olma, şan alanının temel esasları hakkında bilgi sahibi olma, yabancı dildeki şan eserlerindeki fonetik seslenmede solistlere yardımcı olma, opera ve bale kareografilerinde bulunan dans hareketlerinin ve temel sahne devinimlerinin kurallarına hâkim olma, eşlik esnasında iyi takip edebilme, gerektiği takdirde eşliksiz ezgiye anında eşlik oluşturma, doğaçlama yapabilme, yaşadığı ve korrepetitörlük mesleğini icra ettiği toplumun ulusal müziğini bilme, kulaktan duyma ezgilere anında eşlik oluşturabilme, müzik kültürü, güzel sanatlar ve edebiyat gibi alanlarda belli bir bilgiye ve beceriye sahip olmayı gerektiren bir alandır (Demirova, 2010). Buradan yola çıkarak korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminin önemli bir yere sahip olduğu söylenebilir. Mesleki müzik eğitimi kurumlarından mezun olan bireylerin, eğitim aldığı lisans programında, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi ya da bu eğitime yönelik derslerin ve özel çalışmaların bulunması büyük önem taşımaktadır.

Araştırmanın, mesleki müzik eğitim kurumlarındaki korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminin incelenmesi ve değerlendirilmesi, korrepetisyon (piyano eşlik) ile ilgili derslerin veya çalışmaların aktif olarak yapılma durumunun belirlenmesi, mesleki müzik eğitimi kurumlarında korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminin benzer ve farklı taraflarının ne düzeyde olduğunun karşılaştırmalı olarak incelenmesi, elde edilen bulgular ışığında yararlı önerilerle korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine yönelik öğretim programı yapılandırılmasına katkı sağlaması, alanda yapılan ilk araştırmalardan biri olması ve gelecekte yapılacak diğer araştırmalara kaynak teşkil etmesi açısından önemli olduğu düşünülmektedir.

Araştırmada, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminin durumunun belirleneceğinden dolayı korrepetisyon (piyano eşlik) alanına ilgi duyan ve bu alanda eğitim almak isteyen bireylerin program hakkında bilgi sahibi olması, korrepetisyon (piyano eşlik) alanında lisans ve lisansüstü eğitim veren kurumları tanıması ve mesleki müzik eğitimi kurumlarında korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine yönelik yapılan çalışmalar hakkında bilimsel bir araştırmadan bilgi edinmesi yönünden de araştırmanın önem taşıdığı düşünülmektedir.

1.5. Varsayımlar

Araştırmada şu varsayımlara dayanılmıştır:

1. Mesleki müzik eğitimi (veren) kurumlarındaki korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminin, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminin genel durumunu yansıttığı,
2. İzlenen yöntemin araştırmaya ve araştırma probleminin çözümüne yönelik uygun olduğu,
3. Uygulanan veri toplama tekniğinin uygun olduğu,
4. Araştırmacı tarafından hazırlanan ve iki alan uzmanı görüşüne sunularak geçerliği, güvenirliği ve kapsam geçerliği sağlanan yarı yapılandırılmış görüşme formunun (ölçme aracı), konuya ilişkin verileri saptamaya yönelik uygun olduğu,
5. Yarı yapılandırılmış görüşme formunda yer alan soruların araştırmanın konusunu önemli ölçüde yansıttığı,
6. Konuya ilişkin ilgili alan yazınından elde edilen nesnel bilgilerin yeterli olduğu ve araştırmanın geçerliğini desteklediği,
7. Çalışma grubundan alınan cevapların içten ve samimi olduğu varsayılmıştır.

1.6. Sınırlılıklar

"Mesleki Müzik Eğitimi Kurumlarındaki Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitiminin Öğretim Elemanı ve Korrepetitör Görüşleri Doğrultusunda İncelenmesi" başlıklı bu araştırma:

1. Mesleki müzik eğitimi kurumlarındaki korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminin incelenmesiyle,
2. Araştırmanın çalışma gurubunda yer alan öğretim elemanlarının görev yapmakta oldukları yüksek öşğretim kurumlarının öğretim programlarının incelenmesiyle,
3. Araştırmaya gönüllü olarak katılan öğretim elemanları ile,
4. Araştırmaya gönüllü olarak katılan korrepetitörler ile,
5. Korrepetisyon, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi ve korrepetitörlük mesleği ile ilgili tez, makale, bildiri, kitap gibi yazılı kaynakların ve araştırmacının ulaşabileceği kaynaklar ile sınırlandırılmıştır.

1.7. Tanımlar

Korrepetisyon: Aktüze'ye (2004) göre eşlik; eserin sahip olduğu melodiye armoni oluşturan ses partileri olarak tanımlanmıştır. Bilgin'e (1998) göre eşlik; bir kompozisyonun sahip olduğu ana melodiye göre veya ses partisine dayanarak oluşturulan ya da bu ana melodiyi ön plana çıkarmasının amaçlandığı yardımcı parti ve partiler olarak tanımlanmıştır. Güleç ve Pirgon'a (2021) göre ise eşlik; bir çalgının diğer çalgılara ya da vokal müziklere eşlik etmesidir. Bu eşlik çoğu zaman, çeşitli işlevselliklere sahip piyano çalgısı tarafından yaylı ve üflemeli grubunda yer alan çalgılara ve vokal müziklere eşlik edilmesidir.

Uluslararası platforma eşlik kavramı için bir çalgının diğer çalgılara eşlik etmesi anlamını ifade eden Latince kökenli "korrepetisyon" terimi de kullanılmaktadır (Yurga ve Kaya, 2009). Eşlik kavramının uluslarası diğer adı olarak bilinen korrepetisyon kavramının dilimizde ifade ettiği tam anlam "eşlik" kavramıdır (Özel, 2012). Korrepetisyon kavramının dilimize İngilizce Fransızca dillerinden girdiği de bilinmektedir (Varış ve Coşkuner, 2018a). Eşlik kavramı ayrıca accompany, Fr. Accompagnement. İtal. Accompagnamento- solo partinin haricindeki diğer enstrümantal bölüme verilen ismi ifade etmektedir. Konçertolarda yer alan orkestral bölüm ya da piyano eşlikli eserlerdeki piyano partisi bu konuya örnek olarak verilebilir (Koçak, 2001, aktaran Coşkuner, 2016).

Eşlik ve korrepetisyon kavramları yapılan tanımlamalara göre bazı farklılıklar gösterebilmektedir. Bu terimler tanımlamalarına göre farklılıklar gösterseler de müzik eğitimi veren kurumlarda genellikle korrepetisyon/eşlik olarak aynı anlamda kullanılmaktadır (Güleç ve Pirgon, 2021). İlgili literatür incelendiğinde bu terimlerin kullanımlarına farklı görüşler tespit edilmiştir. Demirova'nın (2010) korrepetisyon alanında yapmış olduğu ilgili çalışması incelendiğinde; bu terimleri korrepetisyon ve eşlik olarak ayrı ayrı kullandığı ve bu terimlerin ayrı ayrı kullanılmasının daha uygun olduğunu ifade ettiği görülmektedir.

Korrepetitör: Korrepetitörlük, senfoni veya opera orkestralarında bulunan yaylı çalgılar grubunun başında olan kişiye; şancılarla, yaylı ve üflemeli çalgıcılarla, korolar ile birlikte çalışan ve bu alanlardaki konserlerde eşlik yapan piyanistleri ifade etmektedir (Demirova, 2010). Korrepetitör kelimesinin dilimize İngilizce ve Franzsıca dillerinden geçtiği bilinmektedir. Dilimizde korrepetitörü ifade etmek için aynı zamanda "eşlikçi" ismi de kullanılmaktadır. İlgili literatür incelendiğinde, korrepetitörlük mesleğinin birçok kez tanımlandığı görülmektedir.

Bir başka tanıma göre korrepetitör; eşlik yapma alanında üst düzeye gelmiş, bu alandaki her türlü yapıtı tanıyan ve bildiklerini her yönüyle birlikte çalıştıklarına öğreten, çalıştırdığı yapıtın sorumluluğunu taşıyan piyanistleri ifade etmektedir (Davran, 1997).

2. BÖLÜM
KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Bu bölümde; "Müzik Eğitimi", "Çalgı Eğitimi", "Piyano Eğitimi" ve "Korrepetisyon (Piyano Eşlik)" temel başlıklarına dair açıklamalardan söz edilmekle birlikte ulusal ve uluslararası çalışmalara yer verilmiştir.

2.1. Müzik Eğitimi

Sanat ve sanat eğitimi, insan ve toplum yaşamının gelişiminde önemli bir yere sahiptir. Bireyin duygu ve düşüncelerini estetik algısını kullanarak, yaratıcı yönüyle ifade edebilmesindeki en önemli unsur sanat eğitimidir. Sanat eğitiminin ana boyutlarından birisi olan müzik eğitimi çağdaş eğitim sistemimizin önemli yapı taşları arasındadır.

Müzik sanatı, her sanat dalında olduğu gibi estetik zevkin, duygunun ve algının tükenmez bir kaynağıdır (Hasanova, 2021). Müzik sanatının eğitim ve öğretim yoluyla aktarımı için en etkili yolun müzik eğitimi olduğu düşünülmektedir. Müzik eğitimi, temelde, müziksel deneyimler aracılığı ile bireye kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak müziksel davranışlar kazandırma, müziksel davranış geliştirme ve bir müziksel davranış değişikliği oluşturma sürecidir (Çuhadar, 2016; Koparanoğlu ve Akbulut Demirci, 2023; Uçan, 1997; 2005; Yılmaz vd., 2021).

Müzik eğitimi yoluyla bireylerin söyleme, dinleme ve çalma gibi becerileri kazanması ve geliştirmesi sağlanmaktadır. Bu beceriler müzikal etkinliklerle birlikte uygulandığında artık birey müzik yapma evresine geçmiş durumdadır. Bu süreç zamanla müzikal kimliğin oluşmasında, artistik ve işlevsel müzik becerilerinin kazanılmasında, müzik alanında etkin olmaya; yaratıcılık ve hayal gücü gibi sanatsal algıların gelişmesinde; iletişim kurmak, deneyim ve kendini tanımak gibi kişisel gelişim alanlarında önemli bir rol oynamaktadır. Dolayısıyla müzik eğitimini tek bir yönden değerlendirmek mümkün değildir. Müzik eğitimi, müziksel davranış kazandırmanın yanında diğer birçok alanda da gelişim sağlamaktadır. Bu yönüyle müzik eğitiminin çeşitli ve geniş bir kapsama sahip olduğu söylenebilir.

Bir alan olarak müzik eğitimi çeşitliliği ve kapsayıcılığı savunur (Laes ve Westerlund, 2018). Müzik bir eğitim alanıdır (Büyükcengiz, 2019). Eğitimin nitelikli ve etkili olarak gerçekleşmesinde önemli rol oynayan müzik için eğitim; müzikte eğitim kavram ve uygulamaları, temelde, müziğin eğitimin her alt boyutunda gerçekleşmesinde önemli bir eğitim alanı olmasından kaynaklanır (Büyükcengiz, 2019).

Müzik ve müzik eğitiminin insan yaşamındaki işlevlerin düzenli, etkili ve verimli olarak işlemesinde rol oynayan en önemli unsurlardan biri olduğu düşünülmektedir. Bu işlevlerin etkililiği için insanların müzik yoluyla yetiştirildiği fakat zamanla bu yetiştirme şeklinin yetersiz olduğu bilinmektedir. Bu doğrultuda, binlerce yıl önce bir büyücü kişiliğinde toplandığı kabul edilen başlıca müziksel yetenekler ve beceriler, zamanla birbirinden ayrılarak günümüze yaklaşırken ayrı birer müziksel meslek ve uzmanlık dalı haline gelmiştir (Büyükcengiz, 2019; Uçan, 2005). Bu kapsamda, müzik eğitiminin bir bütün olarak ele alınması gerektiğini savunan Uçan'a göre müzik eğitimi, üç ana amaca ve üç ana kitleye göre tasarlanıp gerçekleştirilir (Büyükcengiz, 2019). Kişi, müzik eğitimi kapsamında bu üç ana başlıktan hangisine yönelik ve hangisine uygun ise ona göre eğitim almaktadır (Büyükcengiz, 2019; Koparanoğlu ve Akbulut Demirci, 2023).

2.1.1. Genel Müzik Eğitimi: Müzik, sağlıklı bir yaşam için ayrım gözetmeksizin tüm bireylere yönelik, asgari-ortak genel müzik kültürünün kazandırılması esas olan ve genel kültürün başında gelen en önemli unsurlardan birisidir (Algı, 2017; Koparanoğlu ve Akbulut Demirci, 2023; Tarman, 2006; Ünal, 2019; Ünal ve Bulut, 2019). "Genel eğitim"in temel bileşenlerinden olan genel müzik eğitimi; iş, meslek, okul vb. unsurlar açısından her düzeyde ve her yaş grubu için ihtiyaç olan; zorunlu kılınmış veya zorunlu olması beklenen ve okul, bölüm, kol, dal ve program ayrımı gözetmeyen müzik eğitimidir (Büyükcengiz, 2019; Koparanoğlu ve Akbulut Demirci, 2023; Say, 2011; Uçan, 2005; Ünal, 2019; Ünal ve Bulut, 2019).

Genel müzik eğitimi yoluyla bireylerin seslendirme, doğaçlama, değerler eğitimi, zevk eğitimi ve yaratıcılık eğitimi gibi etkinliklerde yer alması sağlanır. Genel eğitim sürecinde şarkı söyleyebilme, çalgı çalabilme, müziksel bilgilenme, müziksel kişilik oluşturabilme, müzik dinleyebilme, müzik üretebilme, müzik kullanabilme, müzikten yararlanabilme gibi etkinliklerle bireylerin müziksel öğrenmelerinin gerçekleşmesi hedeflenir (Altın, 2019). Yurt dışındaki müzik eğitimi programları kapsamında da öğrencilerin müzik sanatına ilgi ve sevgi duymalarını, müzik zevkinin ve müzik faaliyetlerine duyulan ihtiyacın geliştirilmesini, müzik hakkında bir dizi bilgi ve becerinin oluşmasını, müzikal faaliyet sürecinde sanatsal yaratıcılığın gelişmesini, müzik eserinin sanatsal ve ideolojik içeriği aracılığıyla ahlaki ve estetik yönlerin doğru bir şekilde yetiştirilmesini, müzik derslerinde ve ders dışı müzik eğitiminde mesleğe ve çalışmaya yönelik tutkunun doğru bir şekilde oluşmasını sağlamak hedeflenmiştir (Muzafarovich, 2021).

Bahsedilen hedefler ışığında genel müzik eğitiminin; müzik ile ilgili temel bilgi ve becerileri kazandırmayı amaçlayan, bireylerin zihinsel-bilişsel, fiziksel ve duygusal gelişimlerini doğrudan etkileyen ve yaşamlarının daha sağlıklı devam etmesini sağlayan önemli bir müzik eğitimi türü olduğu görülmektedir (Çelenk ve Özşen, 2018, aktaran Yanar Çelenk, 2019). Genel müzik eğitimi kapsamında yürütülen müzik eğitiminde amaç müziği sevdirmektir. Bu amacın gerçekleşme sürecinde bireyler kendi özelliklerini ve yeteneklerini keşfederler. Bununla birlikte öğrencinin müziğe yönelik ilgi ve yetenekleri öğretmen tarafından da keşfedilir ve öğrencinin ilgisi doğrultusunda müzik dinlemeye, şarkı söylemeye ve çalgı çalmaya yönlendirilir. Buradan yola çıkarak bireylerin müzik ile ilgili ilk deneyimlerini çoğunlukla genel müzik eğitimi sürecinde deneyimledikleri söylenebilir. Genel müzik eğitimi, özengen ve mesleki müzik eğitimlerinin temelini oluşturmaktadır (Bayırlı, 2022).

2.1.2. Özengen (Amatör) Müzik Eğitimi: Özengen müzik eğitimi; herkes için zorunlu olmayan, alana yatkın ve istekli bireylere yöneliktir. Buradan yola çıkarak özengen müzik eğitimi; bireylerin ilgileri doğrultusunda yöneldikleri, müzik ruhlarını müziksel zevk ve doyuma amatör olarak ulaştırdıkları bir müzik eğitimi türü olarak tanımlanabilmektedir (Baylan, 2021; Koparanoğlu ve Akbulut Demirci, 2023; Seyhan, 2019; Uçan, 1997). Müziğin insan yaşamına etkilerini konu alan birçok araştırma müziğin insan yaşamı üzerinde güçlü ve olumlu etkilerinin olduğunu işaret etmiştir (Antonini Philippe vd., 2019; Perkins and Williamon, 2014; Pothoulaki vd., 2012a; Pothoulaki vd., 2012b; Västfjäll vd., 2012). Örneğin Boyce-Tillman (2000) yapmış olduğu çalışmasında müziğin yaratıcılığı kolaylaştırdığı ve bu şekilde insan yaşamının daha kaliteli hale gelmesinde önemli rol oynadığını göstermiştir. Buradan yola çıkarak bireylerin kendi yaşamlarına olan olumlu etkilerinden dolayı, zevk ve doyum sağlamak ve hobi amacıyla müziğin bir dalına ilgi duyduğu söylenebilir. Bireyler ilgili, istekli ve yatkın oldukları müzik dalında özengen müzik eğitimi kurumlarında eğitim alabilmektedirler. Ülkemizde, bu eğitimlerin gerçekleştirilebileceği birçok özengen müzik eğitimi kurumu bulunmaktadır. Bu kurumlar, özellikle de son yıllarda gördüğü talep doğrultusunda giderek yaygınlaşmaktadır. Özengen müzik eğitimi bağlamında bireyin yetenekli ve yatkın olması kadar ilgili ve istekli olması da büyük önem taşımaktadır. İlgili ve istekli olan bir birey için özengen müzik eğitimi süreci daha verimli ve etkili gerçekleşmektedir. Buradan yola çıkarak özengen müzik eğitiminin zorunluluk olmaksızın sadece müzikle ve dallarıyla ilgilenen bireylere müziksel davranışlar kazandırmayı amaçlayan bir müzik eğitimi türü olduğu söylenebilir (Bayırlı, 2022). Özengen müzik eğitimi, genel müzik eğitimini destekleyici ve mesleki müzik eğitimine hazırlayıcı bir köprü görevi görmektedir (Koparanoğlu ve Akbulut Demirci, 2023; Tokatlı ve Mustul, 2021).

2.1.3. Mesleki (Profesyonel) Müzik Eğitimi: Mesleki müzik eğitimi, müzik alanının bütününe veya bir dalına ilgi duyan ve müziğin herhangi bir alanını meslek olarak seçmek isteyen bireylere yöneliktir. Bireylerin istekleri doğrultusunda seçeceği müzik alanındaki mesleği uzmanlaşıp gerçekleştirebilecek seviyede müzikal yeteneğe sahip olması gerekmektedir. Mesleki müzik eğitimi, bu yeteneğe sahip ve mesleki anlamda müzik eğitimine devam etmek isteyen bireylere verilen müzik eğitimi türüdür (Koparanoğlu ve Akbulut Demirci, 2023; Kudret, 2017; Kudret ve Temiz, 2017; Seyhan, 2019; Tüzlin, 2019; Uçan, 1994; 2005). Bu alanlar çalgı eğitimi ve ses eğitimi vb. şeklinde sıralanabilmektedir (Koparanoğlu ve Akbulut Demirci, 2023; Kudret, 2017; Kudret ve Temiz, 2017). Mesleki müzik eğitimi, bireyin erken yaşlarında başlayabilmekle birlikte, ortaöğretimde belirginleşmekte ve yükseköğretimde profesyonel biçim almaktadır (Karataş ve Şengül, 2018; Koparanoğlu ve Akbulut Demirci, 2023; Uçan, 2005). Mesleki müzik eğitiminin başlıca dalları; müzik sanatçılığı eğitimi (bestecilik, seslendiricilik/yorumculuk eğitimi), müzik bilimciliği eğitimi, müzik öğretmenliği (eğitimciliği) eğitimi, müzik teknikçiliği eğitimi olarak söylenebilir (Akbulut, 2022; Uçan, 2018). Mesleki müzik eğitiminin başlıca dallarındaki amaçlar; kurumsal farklılıklar, eğitim kurumunun düzeyi ve programı göz önünde bulundurularak belirlenir (Akbulut, 2022; Töreyin, 2015). Örneğin; müzik öğretmeni yetiştiren Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı programlarındaki piyano ve eşlik eğitimi ile, sanatçı yetiştiren konservatuvar programlarındaki piyano ve eşlik eğitiminin kazanım, hedef ve amaç bakımından farklılık gösterdiği düşünülmektedir.

Ülkemizde, Ulu Önder Atatürk'ün önemli destekleri ve büyük katkılarıyla eğitim politikalarının temelleri atılmıştır. Cumhuriyet'in kuruluşundan sonra yaşanan önemli eğitim politikaları sürecinde müzik eğitimi alanında da önemli gelişmeler yaşanmıştır. Bu bağlamda, yükseköğretim kapsamındaki mesleki müzik eğitimi kurumlarında birçok değişim ve gelişimin yaşanacağı yapılanma süreci başlamıştır (Akbulut, 2022; Duru ve Köse, 2012). Yapılanma süreciyle birlikte yükseköğretim kurumları bünyesinde bulunan mesleki müzik eğitimi kurumları; müzik öğretmenliği, devlet konservatuvarları ve güzel sanatlar fakültesi olmak üzere üç ayrı yapı olarak şekillenmiştir (Yayla, 2006). Bu yapılar, Eğitim Fakültesi bünyesinde bulunan Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalları, Güzel Sanatlar Fakültesi bünyesindeki Müzik Bilimleri Bölümleri ve Konservatuvarların Müzik Bölümleri'dir. Mesleki müzik eğitimi bu bölümler içinde ana bilim ve ana sanat dalları olarak yapılanmıştır. Son yapılanma süreciyle şekillenen mesleki müzik eğitimi kurumlarının eğitim programları farklılık gösterebilmektedir. Eğitim programlarında esneklikler olmasıyla birlikte örgütsel bağ anlamında Yükseköğretim Kuruluna bağlıdır (Akbulut, 2022; Duru ve Köse, 2012).

Bu eğitim programları alan, genel ve meslek bilgisi kapsamında planlanmaktadır. Ortaöğretimden yükseköğretime kadar olan programlarda alan ve meslek bilgisine daha çok yer verildiği ve bu doğrultuda eğitim sürecinin planlandığı görülmektedir. Alanında yetkin, uzman, müzik kültürü yüksek ve bilinçli bireyler yetiştirmek programların ana amaçlarını oluşturmaktadır. Bu amaçla, mesleki müzik eğitimi kurumlarının programlarında; bilgili, planlı, ilkeli ve yeteneğe bağlı olarak yaratan, seslendiren, kuramlaştıran, araştıran ve uygulayan ayrıca öğreten, sanatçı, bilimci, eğitimci gibi dallarda uzman yetiştirmeye yönelik stratejiler uygulanmaktadır (Çiçek, 2020; Çiçek ve Güdek 2020).

Uçan'a (2018) göre; müzik ve performans sanatları fakülteleri ve devlet konservatuvarları bünyesindeki müzik bölümlerinden müzisyen ve sanatçılar; güzel sanatlar fakülteleri bünyesindeki müzik bilimleri ve müzikoloji bölümlerinden müzik bilimcileri; devlet konservatuvarları bünyesindeki enstrüman yapım bölümlerinden çalgı yapım teknisyenleri, eğitim fakülteleri bünyesindeki güzel sanatlar eğitimi bölümlerinden de müzik öğretmenleri yetişmektedir. Yükseköğretim bünyesinde bulunan mesleki müzik eğitimi kapsamında; önlisans, lisans, yüksek lisans ve doktora ya da onun eş değer olan sanatta yeterlik programları aşamalı olarak uygulanmaktadır (Uçan, 2018).

Yukarıdaki bilgiler ışığında günümüzdeki mesleki müzik eğitimi; Milli Eğitim Bakanlığına bağlı Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde, yükseköğretime bağlı Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında, Güzel Sanatlar Üniversitelerinin Müzik Bölümlerinde, Güzel Sanatlar Fakültelerinin Müzik Bilimleri Bölümlerinde, Müzik ve Sahne Sanatları Fakültelerini Müzik Bölümlerinde ve üniversitelere bağlı Devlet Konservatuvarlarının Müzik Bölümlerinde gerçekleştirilmektedir.

***2.1.3.1. Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü*:** Güzel Sanatlar Liseleri, Milli Eğitim Temel Kanunu'nun 33. maddesi gereğince açılmış, ülkemizde ortaöğretim düzeyinde müzik eğitimi veren mesleki müzik eğitimi kurumlarındandır. Bu kurumlar mesleki müzik eğitiminin temel yapı taşını oluşturmaktadır (Güçlü, 2022; Örs, 2022; Uçan, 1996). Güzel Sanatlar Liseleri, bireylerin kendisini sanat eğitimiyle geliştirerek, sanat adına ülkemize ve dünyaya yeni bakış açıları getirmesi yolunda önemli bir kurumdur (Öztürk, 2003). Bu kurum öğrencilerini her eğitim-öğretim yılında yapmış olduğu özel yetenek sınavlarıyla belirlemektedir. Ortaokuldan mezun, müzik alanına yatkın, yetenekli, ilgili ve istekli öğrenciler Güzel Sanatlar Liselerinin özel yetenek sınavlarında ve ÖSYM'nin (Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi) uyguladığı liseye geçiş sınavlarında başarılı olmak koşuluyla bu kurumalarda eğitim görebilmektedirler.

Güzel Sanatlar Liseleri, öğrencilerin kendi ilgi, istek ve yetenekleri doğrultusunda eğitim görebilmeleri ve yatkın oldukları alanda kendilerini geliştirebilmeleri amaçlarıyla kurulmuştur. Müzik eğitimi veren Güzel Sanatlar Liseleri, müzik teorisi, ses eğitimi ve çalgı eğitimi kapsamında eğitim veren ve müzik eğitimcisi, müzik bilimcisi ve müzik sanatçısı yetiştirmeyi amaçlayan; Güzel Sanatlar Fakülteleri Müzik Bilimleri Bölümleri, Müzik Teknolojileri Bölümleri, Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Bölümleri, Devlet Konservatuvarı Müzik Sanatları ve Müzik Bilimleri gibi yükseköğretim programlarına öğrenciler hazırlamakta ve yetiştirmektedir (Güçlü, 2022; Örs, 2022; Uçan, 1996). Bu kurumdan mezun olan öğrencilerin çoğunluğu aldıkları müzik eğitimini daha çok üniversitelerin Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bilim Dallarında devam ettirme ve kendini geliştirme olanağı bulabilmektedir (Öz, 1999, aktaran Güçlü, 2022).

Öztürk (2003) yapmış olduğu çalışmasında Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında öğrenim gören üniversite öğrencilerinin %84'ünün Güzel Sanatlar Lisesi mezunu olduklarını saptamıştır. Dolayısıyla, GSL'den mezun öğrencilerin büyük bir kısmının müzik öğretmeni olma yolunda ilerledikleri söylenebilir. Bu bilgiler ışığında Güzel Sanatlar Liselerinin; genç yeteneklerin eğitilmesine öncülük etmesi, mesleki müzik eğitimi kurumlarına öğrenci hazırlaması ve yönlendirmesi, bireylerin meslek sahibi olmasına etki etmesi gibi özelliklerinden dolayı önemli bir kurum olduğu görülmektedir (Güçlü, 2022; Örs, 2022).

***2.1.3.2. Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı*:** Cumhuriyet'in ilk yıllarında ilk ve ortaöğretim kurumlarına müzik öğretmeni yetiştirmek amacıyla Musiki Muallim Mektebi kurulmuştur. 1 Eylül 1924'te kurulan Musiki Muallim Mektebi 1924-1938 yılları arasında tüm müziksel yapılanmaların odağında yer almıştır. Yeni yapılanmalarla birlikte çeşitli değişimlere uğrayarak 1980'de Gazi Yüksek Öğretmen Okulu'na, 1982'de ise Gazi Eğitim Fakültesine dönüşmüştür (Uçan, 2018).

Eğitim fakülteleri bünyesinde gerçekleşmekte olan müzik öğretmenliği eğitiminin alan olarak konumu ve programları 1998-99 öğretim yılında değiştirilmiştir. Bu bağlamda, 1998 yılında Eğitim Fakültelerinin Müzik Eğitimi Bölümleri ve Resim Eğitimi Bölümleri Ana Bilim dalına dönüştürülerek; Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı ve Resim-İş Eğitimi Ana Bilim Dalı olarak Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü adı altında bir araya getirilmiş ve bu yapılandırmayla yeniden geliştirilen program uygulanmaya başlanmıştır (Kalyoncu, 2005; Yayla, 2006). Son yapılandırmalarla son şeklini alan Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalları ülkemizde müzik öğretmeni yetiştirme noktasında büyük önem taşımaktadır.

Müzik eğitimindeki en önemli faktörlerden birisi de öğretmendir. Müzik öğretmeni; müzik öğretmenliği mesleğinin gerektirdiği yetiyi elde edebilmek için bu alandaki bilgi, beceri ve yeterlilikleri öğretmenlik mesleğinin gerektirdiği öğrenim yoluyla edinmektedir (Uçan, 1987). Müzik öğretmenliği hem diğer öğretmenlik alanlarından hem de diğer mesleklerden farklıdır. Şöyle ki müzik öğretmenliği, müzik alanında eğitim ve öğretim yapılması amacıyla geliştirilmiş bir meslektir. Müzik dalı bilişsel, duyuşsal ve devinişsel davranışlar bakımından ve gelişim süreci olarak diğer bilim dallarına göre farklılıklar göstermektedir. Bu durum hem nicelik hem de nitelik bakımından çok farklıdır (İşseveroğlu, 2019).

Müzik öğretmeni, öğrencilerin seviyesine göre yani öğrenci merkezli olan uygun bir müzik eğitimi ve öğretimi planlamalıdır. Müzik eğitimi sürecinde öğrencilere öncelikle müziği sevdirerek, onlar için müziği daha anlamlı hale getirmek gerekir. Çünkü sevgiyle öğretilen bilgiler son derece kalıcı olmaktadır (Kızılet, 2018). Müzik öğretmenlerini ayrı kılan bir başka nokta ise sanatçı benliklerinin öğretmen benliğine yansıması dolayısıyla öğrencilerle bağlantısı yüksek, öğretme ve öğrenmeyle meşgul daha bütünleşik bir eğitimci olabilmeleridir (Ball, 2003; Schmidt ve Robbins, 2011).

Nitelikli müzik öğretmeni yetiştirilmesi noktasında eğitim öğretim süreci ve bu süreç içerisinde yer alan program yeterlilikleri, öğretim programı, öğretim programının yapısı, öğretim programı içerikleri, ders kazanımları vb. gibi etkenler büyük rol oynamaktadır. Buradan yola çıkarak müzik öğretmeni adaylarının eğitim öğretim sürecinde edinmiş olduğu kazanımlar ve bu kazanımların oluşmasında rol oynayan etmenler öğretmen kimliğinin oluşmasını ve gelişip yapılanmasını büyük ölçüde etkilediği düşünülmektedir. Bu bilgiler ışığında; Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalları, ülkemizdeki müzik öğretmenlerinin yetişmesinde rol oynayan önemli bir kurumdur.

Mesleki müzik eğitimi kurumu olan Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalları, müzik öğretmeni adaylarının mesleki yeterliliklere, nitelikli bir donanıma ve öğretmenlik mesleği için gerekli olan kazanımlara sahip olabilmeleri için YÖK (Yükseköğretim Kurulu) tarafından belirlenmiş alan bilgisi, meslek bilgisi ve genel kültür kapsamında çeşitli dersleri içeren bir lisans programına sahiptir (Demirtaş, 2021; Koparanoğlu ve Akbulut Demirci, 2023). Bu program; ses eğitimi, müziksel işitme eğitimi, çalgı eğitimi vb. gibi alanlardan oluşmaktadır (Aktürk ve Yıldız; 2021; Bilen, 1995, aktaran Aktürk ve Yıldız; 2021; Koparanoğlu ve Akbulut Demirci, 2023).

***2.1.3.3. Güzel Sanatlar Üniversitesi Müzik Bölümü*:** Ülkemizde Güzel Sanatlar Üniverstesi kapsamında Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi ve Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi bulunmaktadır. Bu kurumlar güzel sanatların çeşitli temel alanlarında fakülte, sanat dalı ve bilim dalı yapılanmalarıyla eğitim-öğretim faaliyetlerini yürütmektedirler.

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, 1 Ocak 1882 tarihinde resim, heykel, mimarlık ve hakkâklık olmak üzere dört dalda öğretim yapılması amacıyla Mekteb-i Sanâyi-i Nefîse-i Şâhâne adıyla kuruldu. 1928 yılında Sanâyi-i Nefîse Mektebi'nin adı Güzel Sanatlar Akademisi'ne dönüştürüldü. Güzel Sanatlar Akademisi olarak eğitim-öğretim faaliyetlerine devam eden kurum, 1934 yılında yapılan üniversite reformu sürecinde Akademi'de de bazı değişikliklere uğramış ve hazırlanan yeni bir yönetmelikle eğitim-öğretim faaliyetlerine devam etmiştir. 4 Kasım 1981 tarihinde kabul edilen 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu ve bu kanunun gereği olarak 20 Temmuz 1982'de çıkarılan Kanun Hükmünde Kararname ile Türkiye'deki tüm yükseköğretim kurumları Yükseköğretim Kurulu çatısı altında toplandı. Bu kanunla İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi, 1982'de üniversiteye dönüşerek Mimar Sinan Üniversitesi adını aldı. Bünyesinde Güzel Sanatlar Fakültesi, Mimarlık Fakültesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Fen Bilimleri Enstitüsü ve Sosyal Bilimler Enstitüsü olarak 3 Fakülte ile 2 Enstitü oluşturuldu (Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Kurum Tarihi, 2023).

1970'te Ahmet Adnan Saygun tarafından kurulan ve Kültür Bakanlığı'na bağlı olarak faaliyet gösteren İstanbul Devlet Konservatuvarı Mimar Sinan Üniversitesi'ne bağlandı ve böylece kurum bünyesinde müzik eğitimi faaliyetleri başlamış oldu. Güzel Sanatlar eğitimi alanında büyük bir öneme sahip olan kurum adı 2004 yılında Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi olarak son şeklini almıştır. Sanat, mimarlık ve kültür alanlarında ülkemizin ilk eğitim-öğretim kurumu olma niteliğiyle faaliyet gösteren Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, ülkemizdeki müzik eğitimi alanında da önemli bir yere sahiptir. Kültürel ve doğal mirasa duyarlı, disiplinlerarası araştırmalara yatkın, yaratıcı, yenilikçi, eleştirel düşünceyi benimsemiş bireyler yetiştirme misyonuyla ve sanatta, tasarımda, bilimde özgür düşünceyi ve eleştirel yaklaşımı benimsemiş, kültürel mirasına saygılı, evrensel değerlere bağlı bireyler yetiştiren bir kurum olma vizyonuyla da nitelikli sanatçı yetiştirme noktasında eğitim-öğretim faaliyetlerine devam etmektedir (Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Kurum Tarihi ve Kalite, 2023).

Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi, 1 Temmuz 2017 tarihli ve 30111 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak 7033 sayılı kanunla kurulmuştur. Üniversite bünyesinde 4 Fakülte, 1 Enstitü ve 1 Meslek Yüksekokul bulunmaktadır. Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi bünyesinde bulundurduğu çeşitli fakülte, sanat ve bilim dallarıyla müzik alanında eğitim-öğretim faaliyetlerini yürütmektedir. Ülkemizde müzik eğitimi noktasında önemli bir yere sahip olan kurum; yaratıcılık, üretkenlik ve girişimcilik ilkeleri doğrultusunda ulusal, bölgesel ve küresel ölçekte sanatsal, eğitsel, bilimsel ve felsefi birikimin ilerlemesine, ülkemizin temsiline ve kamuoyunun gelişimine katkı sağlamak; ulusal ve uluslararası düzeyde öncü, tercih edilen, saygın bir üniversite haline gelmek, evrensel bilim ve çağdaş eğitim-öğretim ilkeleri ışığında bilim-sanat üreten, öğrencilerine dünya standartlarında mesleki bilgi, beceri ve donanım kazandıran; yenilikçi, rekabetçi, evrensel ve toplumsal değer yargılarına ve meslek etiğine saygılı entelektüel birikime sahip sanat, bilim, eğitim ve düşünce insanları yetiştirmek, bilimsel-sanatsal projeler ve yayınlar yoluyla hizmet etmek misyonuyla ve sanat ile kültür, kültürel kimlik ile toplum arasındaki ilişkiyi en doğru biçimde yorumlayabilen, Türkiye'nin kültür-sanat kavrayışı ve hedeflerine de etki edebilen bir kurum olmak, aynı zamanda farklı inanç ve kültürlerin iç içe yaşadığı ülkemizde, sanatın çoğulcu ve birleştirici yapısıyla tercih edilen öncü bir kurum olmak vizyonuyla da nitelikli sanatçı, müzik eğitimcisi ve müzik bilimcisi yetiştirme noktasında eğitim-öğretim faaliyetlerine devam etmektedir (Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi Hakkında ve Misyon-Vizyon ve Değerlerimiz, 2023).

***2.1.3.4. Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümü*:** Güzel Sanatlar Fakülteleri, çağdaş Türk sanat eğitiminin yükseköğretim düzeyinde faaliyet gösteren en önemli kurum ve kuruluşları arasında yer almaktadır (Uçan, 1996). Güzel Sanatlar Fakültesi diğer fakültelerdeki eğitim öğretim süreci gibi yalnızca kuramsal bilgi üretimi ve öğretimi ile sınırlı kalmayacak, bu eğitim öğretim süreci içerisinde aynı anda hem uygulamalı dersler hem de araştırmalar ile öğrencilerin mesleki eğitime de yönlenmesini sağlamaktadır. Öğrencilerini özel yetenek sınavları yoluyla seçen bu fakülteler, eğitim öğretim verdikleri alanlarda öğrencilerin sanatsal çalışmalarına fırsat sağlamaktadır. Bu bağlamda Güzel Sanatlar Fakülteleri çağdaş, nitelikli ve donanımlı birer sanatçı üreten özgün bir fakültedir. Bu düşüncelerden yola çıkılarak diğer ülkelerde bulunan farklı okullardaki sanat dallarını ve eğitim şeklini bir çatı altında toplayan önemli bir yapı olarak inşa edilmiştir (Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Kuruluş ve Tarihçe, 2023; Karataş, 2015).

Sanatın her alanında, özgür ve yaratıcı bireylerin yetişmesini kendisine ilke edinen Güzel Sanatlar Fakültesi bu ilke doğrultusunda hem görsel hem de işitsel alanda topluma çeşitli katkılarda bulunabilecek nitelikli sanatçıların yetişmesinde, toplumun sanat yoluyla eğitilmesinde ve bu eğitim sonucunda toplumun gelişmesi noktasında rol oynayan önemli bir kurumdur. Bu kurumlarda her biri kendi alanında uzman eğitimciler tarafından resim, heykel, seramik, grafik tasarım ve müzik eğitimi gibi güzel sanatların önemli alt boyutlarında geleceğin özgür ve yaratıcı düşünen genç sanatçılarına bu sanat dallarının eğitimi özenle verilmektedir (Bulut ve Özfındık, 2011).

Ülkemizde Güzel Sanatlar Fakültesi adıyla açılan ilk kurum Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesidir. Bu kurum ilk olarak 1975 yılında Ege Üniversitesi'ne bağlı olarak kurulmuş fakat 1982 yılında Dokuz Eylül Üniversitesine bağlanmıştır. Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümlerinde Türk Halk Müziği, Klasik Türk Müziği ve Klasik Batı Müziği alanlarında teorik ve uygulamaya yönelik eğitim öğretim verilmektedir. Güzel Sanatlar Fakülteleri bünyesinde bulunan müzik bölümü ve bu bölüm altında yer alan müzik bilimleri (müzikoloji), müzik teknolojisi gibi Ana Bilim/Ana Sanat dalları da bulunmaktadır. Müzik bilimcileri yetiştirmek amacıyla Güzel Sanatlar Fakültesi bünyesinde kurulan müzik bölümü Prof. Dr. Gültekin ORANSAY tarafından temelleri atılarak 1976 yılında kurulmuştur (Ata, 2007; Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Kuruluş ve Tarihçe, 2023; Tatar Korkmaz, 2011; Tatar Korkmaz ve Karkın, 2023).

Müzik Bölümü, Müzik Bilimleri (müzikoloji), Müzik Teknolojisi Ana Bilim/Ana Sanat Dallarını bünyesinde bulunduran Güzel Sanatlar Fakülteleri, uyguladığı program bakımından farklılık göstermektedir. Bu farklılıklar daha çok programın içeriğinde yer alan öğretim programı, öğretim planı, öğretim programı içeriği, ders çeşitlikleri, ders içerikleri, toplam krediler, giriş sınavları, özel yetenek sınavları, akademik yapılanma, öğrenci kontenjanları gibi konularda görülmektedir. Müziği toplumla buluşturmayı hedefleyerek yurt içi ve yurt dışında sanat eğitimi konusunda bilinçlenmeye yönelik pek çok çalışmalar yapan ve öğrencilerini bu bilinçle yetiştirmeyi amaçlayan Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümleri ülkemizde nitelikli müzik bilimciler, araştırmacılar ve teknoloji uzmanları yetiştirme noktasında büyük önem taşımaktadır (Tatar Korkmaz, 2011; Tatar Korkmaz ve Karkın, 2023).

***2.1.3.5. Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi*:** Ülkemizde Müzik ve Sahne Sanataları Fakültesi kapsamında Bilkent Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi, Pamukkale Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi, Ordu Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi ve Van Yüzüncüyıl Üniverstesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi bulunmaktadır. Bu kurumlar güzel sanatların çeşitli temel alanlarında eğitim-öğretim faaliyetlerini yürütmektedirler.

Bilkent Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi, Bilkent Üniversitesi'nin kurucusu Profesör İhsan DOĞRAMACI'nın sanatın bilimi, bilim insanlarını, toplumu yani uygarlığı etkileme gücünü çok iyi anladığı için Bilkent'in yani "bilim kenti"nin en değer verdiği fakültelerinden biri olarak kurulmuştur. Ülkemizde müzik eğitimi noktasında önemli bir yere sahip olan fakülte, kurulduğu bu vizyonla müzik ve tiyatro alanlarında yüksek nitelikli evrensel sanatın öğrenildiği, dünyadaki en yüksek standartlarda sanat insanları yetiştiren ve bunun da ötesine geçerek takip eden değil öncü olan bir anlayışla eğitim verme misyonunu kurulduğu 1986 yılından bu yana sürdürmektedir. Öğrencilerine müzik ve tiyatro alanı dışında da kazandırmayı amaçladığı yüksek düzeydeki İngilizce ve üniversitenin farklı bölümlerinden alınan derslerle oluşan entelektüel, açık görüşlü, dünya insanı olma niteliği, Bilkent'i sanat eğitimi konusunda ayrıcalıklı bir konuma yerleştirmektedir. Bilkent Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi, ülkemizde nitelikli sanatçı ve müzisyen yetiştirme noktasında eğitim-öğretim faaliyetlerine devam etmektedir (Bilkent Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi Hakkımızda, 2023).

Pamukkale Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi, Pamukkale Üniversitesi Senatosunun 8 Haziran 2009 tarih ve 4 nolu kararıyla Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına yapılan kuruluş başvurusu sonrasında 15 Nisan 2011 tarih ve 27906 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 2011/1595 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca kurulmuştur. Fakülte bünyesinde bulunan Müzik Bölümü, 2018-2019 eğitim öğretim yılında öğrenci alımına başlamıştır. Müzik eğitimi noktasında önemli faaliyetler yürüten fakülte, toplumun estetik değerlerini yükseltmek, kültür yaşamına katkıda bulunma ve üstün nitelikli sanatçılar yetiştirmek misyonuyla ve yorum, uygulama ve araştırma boyutlarıyla sanat ve kültürün toplumda yer bulmasında ve yaygınlık kazanmasında yardımcı ve öncü olmak; eğitim ve öğretim deneyimini, yenilikçi ve yaratıcı yaklaşımlarla alanında özel yetenek ve becerisi olan öğrencileri belirleyerek zenginleştirmek; yaratıcı, yenilikçi sanat ve kültür ögelerini güçlendirerek lider sanat kurumları arasında yer almak; bilimsel ve sanatsal faaliyetlerimizle daha iyi bir geleceğin şekillenmesine katkıda bulunmak vizyonuyla da nitelikli sanatçı ve

müzisyen yetiştirme noktasında eğitim-öğretim faaliyetlerine devam etmektedir (Pamukkale Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi Tarihçe, Misyon ve Vizyon, 2023).

Ordu Üniversitesi Müzik ve Güzel Sanatlar Fakültesi, 5 Temmuz 2012 tarihli Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulmuş ve 5 Ağustos 2012 tarihli Resmî Gazetede yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Müzik eğitimi noktasında önemli faaliyetler yürüten fakülte, müzik ve sahne sanatları alanlarında ulusal ve uluslararası düzeyde kabul gören sanatçı, eğitimci ve akademisyen yetiştiren; yakın çevremizden başlayarak, ülkemizin ve dünyanın sanat sorunlarına gerçekçi, çağdaş ve uygulanabilir çözümler üreten; eğitim çalışmaları, araştırmaları ve sanat etkinlikleriyle ülkemiz sanatının şekillenmesi ve kimlik kazanmasında görüş geliştirip model oluşturan güçlü bir kurum olmak misyonuyla ve vizyonuyla nitelikli sanatçı ve müzisyen yetiştirme noktasına eğitim-öğretim faaliyetlerine devam etmektedir (Ordu Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi Kuruluş ve Tarihçe, Vizyon ve Misyon, 2023).

***2.1.3.6. Konservatuvar*:** Konservatuvarlar, en genel tanımıyla müzik ve sahne sanatlarında sanatçı yetiştiren bir kurumdur. Müzik sanatında kuram, bestecilik ve performans alanlarında uygulamalı ve teorik olarak eğitim veren bu kurum, özel yetenek sınavlarıyla seçtikleri öğrencilerinin ilgili alanlarda bilgi ve beceri kazanmalarını hedeflemektedir. Başlangıç aşamasından olgunluk aşamasına kadar müziğin bütün derece ve dallarında öğretim veren konservatuvarlar opera, şan, tiyatro ve bale gibi sahne sanatları eğitimini de içermektedir (Say, 2005, aktaran Tosun, 2017). Kurum bazında bazı farklılıklar olmakla birlikte konservatuvarlar ilkokul, ortaokul, lise, üniversite, yüksek lisans ve sanatta yeterlik/doktora seviyelerinde eğitim vermektedir (Tosun, 2017).

Türkiye'deki konservatuvarların yapılanmaları genellikle bölüm, sanat ve ana sanat dalları şeklindedir. Genel yapılanma çerçevesine bakıldığında konservatuvarların yapısı; müzik, sahne sanatları ve müzikoloji bölümlerinden oluşmaktadır. Bu bağlamda, konservatuvarların akademik teşkilat yapısını ise; müzik, sahne sanatları ve müzikoloji bölümlerine bağlı olan ilgili sanat dalı, ana sanat dalı ve ana bilim dallarının oluşturduğu görülmektedir. Türkiye' de klasik batı müziği eğitimi veren Devlet Konservatuvarları genel amacı, ilgili alanlarda sanatçı yetiştirmenin yanında, Devlet Senfoni Orkestralarının, Devlet Opera ve Balesi kurumlarının ve konservatuvarların ihtiyaçları doğrultusunda sanatçı ve eğitici yetiştirmesini amaçlayan kurumlardır (Akbulut, 2022; Topoğlu ve İşgörür, 2013).

Konservatuvarlar, ülkenin müzik ve sahne sanatları alanındaki sanatçı ihtiyacını karşılamakta, öğrencilerin ilgili alanlarda sahip oldukları yetenekleri potansiyellerinin en üst seviyesinde kullanabilmelerine yönelik pek çok alanda çeşitli öğretim planları uygulamaktadır (Okan ve Mohan Kömürcü, 2020). Konservatuvarlar, diğer mesleki müzik eğitimi kurumlarının amaç ve öğretim programlarına benzer olarak sanatçı adaylarının mesleki yeterliliklere, nitelikli bir donanıma ve yaratıcılığı ve yaratılan sanat eserlerinin profesyonel icracılığını içeren sanatçılığın gerektirdiği kazanımlara sahip olabilmeleri için alan bilgisi, meslek bilgisi ve genel kültür kapsamında çeşitli dersleri içeren bir lisans programına sahiptir. Bu program; ses eğitimi, çalgı eğitimi vb. gibi alanlardan oluşmaktadır. Bu eğitimleri başarıyla tamamlayarak konservatuvardan mezun olan sanatçılar, en az dört yıl boyunca ilgili oldukları dalda ustalıklı bir teknik edinirken, müzik teorisi ve müzik tarihi dersleriyle de müziğin temellerini öğrenmektedirler (Ondracek-Peterson, 2013).

Konservatuvarlar, müzik eğitiminin yanı sıra bünyesinde bulundurduğu disiplinlerin mesleki kullanımları konusunda da eğitim vermektedir. Profesyonel sanatçılar yetiştirmeyi amaçlayan konservatuvarlar özen gösterilen mesleki müzik eğitimi kurumları arasında yer almaktadır. Bu doğrultuda, 1926'da İstanbul'da konservatuvara dönüştürülen Darülelhanı geçmişten günümüze kadar geçen süreç içerisinde çok sayıda konservatuvarın açılışı ve kuruluşu izlemiştir (Ertuğrul, 2006).

2.2. Çalgı Eğitimi

Çalgı kavramı, "çalmak" kökünden türemiş olan bir kelimedir. Çalgı kelimesinin literatürdeki tanımlarına bakıldığında birçok farklı tanımın yer aldığı görülmektedir (Erten, 2022). Türk Dil Kurumu'na göre çalgı kelimesi; müzik aleti ya da enstrüman olarak tanımlanmaktadır (TDK, 2019). Bu bağlamda, çalgı kelimesini sesler üretebilmek amacıyla yapılmış olan araçlara verilen genel bir isim olarak tanımlanabilir (Akbulut, Orhan ve Tanınmış, 2010). Müzik aleti ya da enstrüman olarak tanımlanan çalgının öğretilmesi için en etkili yol müzik eğitiminin en önemli alt boyutlarından birisini oluşturan çalgı eğitimidir.

Müzik alanının odağını oluşturan ve müzik eğitiminin en önemli bileşenlerinden birisi olan çalgı eğitimi; bilişsel, duyuşsal ve devinişsel davranışları içeren önemli bir eğitim alanıdır. Bu eğitim yoluyla bireyin hem teknik bilgi ve beceriler hem de estetik değerler kazanmaktadır. Bu kazanımlarla birlikte bireylerin kültürel yaşamı zenginleşir ve çalgı eğitimin amaçladığı yaratıcı, uygulayıcı, araştırıcı, yorumlayıcı, eleştirici ve kendine güvenen bireyler yetişir (Akgül Barış ve Karkın, 2003). Çalgı eğitimi, temelde bir çalgıyı çalabilmeyi öğrenebilme, öğrenileni geliştirebilme ve çalgıyı en etkili şekilde kullanabilme gibi amaçları kapsamaktadır (Daniel, 2004; Hoşcan Gökber, 2020).

Çalgı eğitimi süreci, çalgı çalma becerisini etkili bir şekilde gösterebilmek için birtakım becerilerin sistematik bir biçimde kazanılmasından oluşmaktadır (Schleuter, 1997, aktaran Evren, 2007). Çalgı çalmak, çalgı ile müzik yapma edimidir (Say, 2010). Çalgı eğitimi ise müzik yapma edimini gerçekleştirme yolunda çalgı ile müzik yapabilmek için gerekli olan hem temel ve ileri düzey teknik becerileri hem de diğer gerekli yeterlilikleri kanma sürecini ifade etmektedir. Bu süreç, ilgili becerileri ve yeterlilikleri sistematize bir şekilde kazanabilmek için çalgı ile müzik yapma yolundaki hazırlık çalışmalarının bütününü kapsayan bir süreçtir (Çoban, 2011; Dönmez, 2019).

Çalgı eğitimi süreci; bireyin duygularını, düşüncelerini ve çeşitli deneyimlerle edindiği müzikal birikimlerini, incelikle ve hassasiyetle ifade edebilmesi için gerekli olan çalgı çalabilme becerilerini kazanmasını da kapsar (Dönmez, 2019). Bu süreçte bir müzik aletini başarılı olarak çalabilmek ve hissedilen duyguların o çalgı üzerinde en iyi şekilde ifade edinilebilmesi için iki yeteneğin gelişmesi gerekmektedir. Bunlardan ilki eserlerin gerektirdiği duyguyu anlamakta önemli rol oynayan ruhsal yetenek, ikincisi ise yine hissedilen bu duyguların aktarımındaki önemli nokta olan bedensel yetenektir (Fenmen, 1991, aktaran Hoşcan Gökber, 2020). Çalgı eğitiminde öğrenciler çalgı ile müziği yorumlarken, en başından itibaren müziği en derinlerde hissetmeli, yaşamı öğrendiklerini ve aslında müziğin kendisinin yaşam olduğunu anlamalıdırlar (Kabalevsky, 1988, aktaran Çöl, 2012). Bu önemli noktalardan yola çıkarak çalgı eğitiminin aynı zamanda bireyin kendisini tanıma yolu olduğu söylenebilir. Dolayısılya çalgı eğitimi; çok büyük bir titizlik gerektiren, özenle yönlendirilmesi ve planlanması gereken bir süreci ifade etmektedir. Çalgı eğitiminin her aşaması öğrenci odaklı bir eğitim öğretim yoluyla planlanmalı ve sürdürülmeli, öğrencinin en iyi, en verimli ve en etkili şekilde çalgı ile bütünleşmesi sağlanmalıdır (Daniel, 2006; Hoşcan Gökber, 2020). Çalgı eğitimi sürecinde öğretmenlerin en büyük görevi en başta müziği sevdirmektir. Bu süreçte çalgı bir araç, müzik ise amaçtır. En başta müziği sevdirmenin amaçlandığı bir çalgı eğitiminin çok daha verimli olacağı söylenebilir. Dolayısıyla müziksel motivasyonda ruhsal/duygusal durumun sürekli gözlenmesi ve bir odak haline gelmesi esas olmalıdır (Sungurtekin, 2010).

Uygulamaya yönelik bir eğitim şekli olan çalgı eğitiminde öğretmen ve öğrenci birebir etkileşim içerisindedir. Çalgı eğitiminde gerekli olan yeterlilikler ve teknik bilgiler öğretmen tarafından öğrenciye verilir. Öğretmenin uygulamaya yönelik olarak verdiği teknik bilgiler, çalgı eğitiminde önemli rol oynayan öğrencinin yeteneği, sezgisel gücü, günlük çalışma disiplini ile bir bütündür (Schleuter, 1996, aktaran Konakcı, 2010). Bu eğitim sürecinin başarılı bir şekilde yönetilmesi ve sürdürülebilmesi ise sistemli ve dengeli çalgı dersleri ile sağlanabilmektedir (Uslu, 1998).

2.2.1. Mesleki Müzik Eğitimi Kurumlarında Çalgı Eğitimi: Bütünsel bir eğitim süreci olarak nitelendirebileceğimiz çalgı eğitimi, mesleki müzik eğitiminin önemli bir parçasıdır. Mesleki müzik eğitimi kurumlarında bir ders olarak uygulanan çalgı eğitimi, bu kurumların amaçları, hedefleri ve türleri doğrultusunda farklı program ve kapsamlarda yürütülmektedir (Konakcı, 2010). Mesleki müzik eğitimi veren kurumlarda uygulanan çalgı eğitiminde; bireyleri en alt basamaktan başlatarak, kolaydan zora doğru ilerleyen bir sistemdeki tutarlı bir gelişim programı kapsamında üst düzey çalgı çalabilme becerilerini edindirebilmek ve kazanılan beceriler yoluyla bireylerin müzikal deneyimlerinden edindikleri müzikal bilgilerini ve duygularını, müzikal deyişler ile başkalarına aktarabilmeleri amaçlanmaktadır (Dönmez, 2019).

Mesleki müzik eğitimi kurumlarında öğrenim gören öğrenciler bahsedilen amaçlarla çalgı eğitimine devam etmektedirler. Öğrencilerin nitelikli bir eğitim yoluyla çalgılarında etkili olmaları, başarıyla mezun olmaları ve mesleki yaşamlarında çalgılarını en etkili şekilde kullanabilmeleri noktasında mesleki müzik eğitimi kurumlarında verilen çalgı eğitimininin büyük önem taşıdığı söylenebilir.

Günümüzde okul öncesi dönemden başlayarak yükseköğretime kadar olan süreçte çalgı eğitimine yer verildiği görülmektedir. Diğer müzik türlerineki çalgı eğitimine göre mesleki müzik eğitimi kapsamında verilen çalgı eğitiminin daha kapsamlı ve disiplinli olduğu söylenebilir. Türkiye'de ve dünyanın birçok yerinde mesleki olarak uzmanlar yetiştirme amacıyla verilen çalgı eğitimlerinin yükseköğretim kurumu olan üniversitelere bağlı konservatuvarlar, müzik akademileri ve güzel sanatlar fakültelerinde verildiği görülmektedir (Hoşcan Gökber, 2020; Perkins, 2012). Bu bağlamda, üniversite düzeyinde verilen çalgı eğitiminin ve bu eğitimin niteliğinin profesyonel ve uzman müzisyenler yetiştirilebilmesi için büyük önem arz etmektedir (Hoşcan Gökber, 2020). Yükseköğretim kurumu olan üniversitelere bağlı konservatuvar, müzik akademileri ya da Güzel Sanatlar fakültelerinde uygulanan çalgı eğitiminin genellikle sekiz yarıyıldan oluşan ve YÖK (Yükseköğretim Kurulu) tarafından belirlenen 4 yıllık lisans programları yoluyla verildiği görülmektedir (Şahin ve Duman, 2008).

2.2.2. Piyano Eğitimi: Müzik eğitiminin ayrılamaz bir parçası ve en önemli alt boyutlarından birisi olan piyano eğitimi, çalgı eğitiminin temelini oluşturmaktadır. Bu eğitim yoluyla yapılan uygulamalar bireyin bilişsel, devinimsel ve duygusal davranışlarının tümünü birden içermektedir. Bu kapsamda, piyano eğitiminin bireyin yaşamında son derece önemli olduğu düşünülmektedir (Kutluk, 2001; Sağ, 2019; Yün, 2019; Bulut ve Yün, 2019).

Piyano eğitiminin temel amacı; öğrencilerin piyano eğitimindeki amaç ve hedefleri doğrultusunda ileride gereksinim duyacakları, piyanistik gelişime temel oluşturcak nitelikli altyapıyı sağlamak ve her müzik eğitimi alanında olduğu gibi müziksel davranışlar kazandırıp bu davranışların gelişmesini sağlamaktır (Özkan, 2020; Özkan ve Akın Şişman, 2021). Niteliği yüksek bir piyano eğitimi, son derece sabırlı ve ayrıntılı çalışmalar gerektiren, bu çalışmaların sağlam ve adım adım ilerlemesini içeren uzun bir eğitim sürecini kapsamaktadır. Piyano eğitimi sürecinde öğrencinin iyi bir ilerleme sağlayabilmesi için hem öğretmenin tutumu hem de öğrencinin bireysel çalışmaları önem taşımaktadır. Bu bağlamda, öğrenciye doğru çalışma yöntemlerinin öğretilmesi ve bu yöntemlerin uygulandığı bireysel çalışma alışkanlığı kazandırılmalıdır (Ercan, 2013, aktaran Yün, 2019).

Piyano eğitimi, bu eğitimi alan bireylerin hayatlarında çok farklı ufuklar açmakta, müzikal zevk ve doyuma ulaşmaları için en temel süreçtir. Erken yaşlarda başlanılması önerilen piyano eğitimi, en başta bireylerin çalgı çalma ve çalgı ile müzik yapma faaliyetlerinde bulunmalarını sağlamaktadır. Bu bağlamda, bu sürece giren bireyler piyano eğitimiyle birlikte yeni öğrenimler, yeni koordine biçimleri, yeni bilişsel ve duyuşsal eylemlelerde bulunma, duygusal hareketlilik gibi hayatlarına renk katacak yeni yetiler edinmektedirler. Piyano eğitimi süreci her alanda olduğu gibi büyük çalışma ve zaman gerektiren bir süreçtir. Bu süreçte amaç ve hedefler doğrultusunda nitelikli bir piyano eğitimi için doğru plan ve program yapmak son derece önemlidir. Eğitim süreci şekillendirilirken öğrencinin hazır bulunuşluğu, piyanoya ilgisi, çalışma isteği vb. gibi durumlar göz önünde bulundurulmalıdır. Ders planı işlerken, ders esnasında öğrencinin kendini rahat hissetmesi, bu süreçte yaşadığı zorlukları ve sorunları içtenlikle söyleyebilmesi ve bunların öğretmen ile birlikte yine içtenlikle çözüme ulaştırmak sağlıklı bir piyano eğitimi için elzem gerekli ve eğitim sürecinin her aşamasında önemli rol oynayan durumlardır. Bu bağlamda, bahsedilen unsurların dikkate alınması çeşitli değişiklikler göstermekle birlikte nitelikli ve etkili piyano eğitimi sürecini beraberinde getirmektedir.

Piyano eğitimi sürecinde, diğer eğitim alanlarında da olduğu gibi her öğrencinin sahip olduğu çeşitli bireysel farklılıklar bulunmaktadır. Bu bireysel farklılıklar eğitim sürecini doğrudan etkilemektedir. Dolayısıyla bireysel farklılıklara bağlı olarak her öğrenciye uygun sadece tek bir yöntem ya da teknik bulunmamasından kaynaklı olarak piyano öğretmeni; uyguladığı eğitim öğretim programında mutlaka bireysel farklılıkları dikkate alarak, eğtim sürecinde kullandığı yöntem ve teknikleri çeşitlendirmeli ve bunları pedagojik olarak basamaklandırmalıdır (Gökbudak vd., 2013, aktaran Coşkuner ve Varış, 2018b).

Piyano eğitimi sadece icracı/yorumcu yetiştirme amacıyla bu programlar ile sınırlı değildir. Piyano çalgısı özelliklerinden dolayı müzik eğitiminde ayrı ve önemli bir yere sahiptir. Müzik eğitimi kapsamında ülkemizde ve dünyada uygulanan eğitim öğretim programlarına bakıldığında görülmektedir ki piyano eğitimi; müzik sanatçılığına yönelik bestecilik, şeflik, müzik eğitimciliği ve müzik bilimciliği yetiştirmeye yönelik tüm programlarda büyük oranda yer aldığı görülmektedir (Berki, 1994).

Piyano, sabit perdeli, entonasyon sorunu olmayan, ses sınırı geniş ve her türlü ajiliteye olanak tanıyan bir müzik aleti olduğundan kaynaklı müzik eğitiminde ve öğretiminde araç olarak kullanılmaya en uygun ve en yararlı müzik aletidir. Piyano, aynı zamanda çok iyi bir armonik eşlik çalgısıdır. Böylece piyanoda her çeşit çok sesli eserin redüksiyonu icra edilebilir, koral ve orkestral eserler çalınabilir ve büyük eserler analiz edilebilir. Piyano, edebiyatı ve literatürü zengin, geniş bir repertuvara sahip olan müzik alanında yer alan en önemli müzik aletlerinden birisidir (Yönetken, 2001, aktaran Toptaş ve Karataş, 2016).

Müzik eğitiminin en önemli alt boyutlarından olan piyano eğitimi, mesleki müzik eğitimi kurumlarında uygulanan çalgı eğitiminin büyük bir dalını oluşturmaktadır. Piyano, yapısından kaynaklı olarak hem solo hem de bir eşlik çalgısı olarak kullanıma uygun bir çalgıdır (Sağ, 2019). Bu durum piyano eğitimini müzik eğitiminin odak noktalarından birisi durumuna getirmiş ve piyanonun müzik eğitiminde "temel çalgı" olarak nitelendirilmesini sağlamıştır (Yönetken, 1996, aktaran Aydıner, 2008). Dolayısıyla piyano, mesleki müzik eğitimi kurumlarında uygulanan ders programlarında zorunlu çalgı kategorisinde yer almaktadır (Sağ, 2019).

Kutluk (1996) yapmış olduğu çalışmada, piyano çalgısının zorunlu olarak okutulmasının nedenlerinden bazılarına aşağıdaki gibi yer vermiştir;

1. Piyano çalan bir kişi, aynı zamanda çok sesliliği kavrama, deşifre, müziksel işitme, armoni, biçim yönünden bilgilenme gibi müziğin çok önemli alanlarında gelişme olanağı bulur.
2. Piyanonun kendi yeten bir solo çalgısı olmasının yanı sıra, başka çalgılara ya da insan seslerine eşlik yapmakta kullanılan bir 'eşlik çalgısı' olması, eğitsel müzik öğretimindeki önemini arttırmaktadır¨ (Kutluk, 1996).

Piyano, bireye kattığı önemli yetilerden ve niteliklerden dolayı önemli bir çalgıdır. Bu çalgının eğitim öğretim yoluyla yeni bireylere kazandırılması da piyano eğitimi yoluyla yapılmaktadır. Piyano eğitimi ise çeşitli müzik eğitimi türleri kapsamında ilgili bireylere verilmektedir. Mesleki müzik eğitimi kapsamında bakıldığında ilgili literatür de gösteriyor ki

böylesine etkili ve "temel çalgı" olarak nitelendirilen bir çalgının mesleki müzik eğitimi kurumlarında zorunlu olması önem taşımaktadır.

Buradan yola çıkarak, mesleki müzik eğitimi kurumlarında uygulanan piyano eğitiminin öğrencilerin çok sesliliği kavrama, deşifre, müziksel işitme, armoni, biçim yönünden bilgilenme ve piyano ile eşlik yapma gibi müziğin çok önemli alanlarındaki gelişimlerinden dolayı son derece önemli olduğu ve mesleki müzik eğitimi kurumlarının öğretim programlarında zorunlu olarak yer almasının devamlılığı ve geliştirilmesi gerekli görülmektedir.

***2.2.2.1. Mesleki Müzik Eğitimi Kurumlarında Piyano Eğitimi*:** Mesleki müzik eğitimi kurumları kendi amaç ve kedeflerine yönelik YÖK tarafından belirlenmiş çeşitli dersleri içeren öğretim programlarına sahiptir. Bu öğretim programlarının uygulandığı lisans programlarında yer alan çalgı eğitiminin önemli bir dalı da piyano eğitimidir. Piyano eğitimi, sahip olduğu ses ve armoni olanakları sebebiyle çalgı eğitiminin en önemli boyutudur. Piyano eğitimi; mesleki müzik eğitimi alan öğrencilerin bir çalgı çalmanın yanında, müzik eğitiminde kullanılan kuram ve teorileri uygulamada, pek çok müzikal bilginin kazanılmasında ve hem mesleki yaşamlarında yararlanabilecekleri bir eşlik çalgısına ve hem de geniş bir repertuvara sahip olmalarında önemli bir rol oynamaktadır (Çimen ve Ercan, 1996, aktaran Özer, 2021; Kaleli ve Barışeri, 2018; Koparanoğlu ve Akbulut Demirci, 2023; Özer, 2021; Pirlibeylioğlu ve Akın Şişman, 2017). Dolayısıyla mesleki müzik eğitimi verilen kurumlarda piyano derslerinin önemli bir yere sahip olduğu söylenebilir.

Mesleki müzik eğitimi veren kurumlarda piyano eğitimi, bu kurumlarda yer alan ilgili eğitim programlarının bel kemiğini oluşturmaktadır. İlgili kurumlarda verilen piyano eğitiminin sahip olduğu nitelik, öğrencilerin müzikal gelişimleri için büyük olanak ve fırsatlar sunan etmenler açısından son derece önemli bir belirleyicidir. Mesleki müzik eğitimi kurumlarındaki piyano eğitimi, önemi ve gerekliliğinden dolayı bu kurumlarda eğitim öğretim gören öğrencilere zorunlu ders olarak uzun süre verilmektedir. Ana çalgısı piyano olmayan öğrenciler dahi, hem çok sesliliğe hâkim olma, birlikte çalabilmeyi öğrenme ve bir bütünlük içinde müzik yapmayı öğrenmek için hem de piyano çalmanın nasıl öğretileceğini öğrenmek için eğitim süreçlerinin uzun bir bölümünde piyano eğitimi almaktadırlar (Coşkuner ve Varış, 2018b). Mesleki müzik eğitimi kurumlarının öğretim programları incelendiğinde piyano dersinin, müzik bölümlerinin oluşumuna göre ana çalgı, bireysel çalgı, zorunlu ders, seçmeli ders, yardımcı çalgı gibi ders isimleriyle ilgili öğretim programları içerisinde yer aldığı görülmektedir. Dönemlik derslerde değişiklikler olmakla birlikte piyano dersine öğretim programları içerisinde mutlaka yer verilmektedir (Karataş ve Şengül, 2018).

Piyano ayrıca bir eşlik çalgı olmasından kaynaklı olarak çeşitli işlevselliğe sahip bir müzik aletidir. Bu çeşitli işlevsellikler, müzik eğitimini oluşturan 3 ana dal olan; müzik kuramları, ses eğitimi ve çalgı eğitimi dallarınının eğitiminde piyanonun temel çalgı olarak kullanılmasını sağlamıştır. Bu bağlamda piyano eğitimi hem müzik eğitiminde de hem de bu eğitimin mesleki olarak verildiği mesleki müzik eğitimi kurumlarında önem kazanmıştır (Erdal, 2009, aktaran Yün, 2019). Bu doğrultuda, piyano eğitimi yoluyla bireylerin aynı zamanda müzik eğitiminin en önemli alanlarından olan; müziksel işitme, armoni ve deşifre gibi yönlerinin de geliştirilmesi oldukça mümkündür. Bu özelliklerden yola çıkarak piyano eğitimi mesleki müzik eğitiminin en önemli boyutlarından birisidir (Yün, 2019; Bulut ve Yün, 2019).

Mesleki müzik eğitimi kurumlarında mesleki anlamda piyano eğitimi alan öğrencilerin bu alanda profesyonel donanımlara sahip olamaları gerekmektedir. Bu donanımların içermesi gereken başlıca unsurlar; gelecekteki mesleğinin sahip olduğu sosyal önemi ve aslını anlamalı, sahip olacağı mesleği sevmeli ve bu mesleğe karşı ilgi duymalı, kendi mesleki faaliyetlerini düzenleyebilecek durumda olmalı, mesleki sorunlarına karşı doğru çözümler geliştirebilmeli, geliştirdiği çözüm yollarının etkinliğini ve kalitesini değerlendirebilmeli, olağan olan ve olağan olmayan durumlarda karar verebilmeli ve bu durumlarda sorumluluk taşımalı, profesyonel ve kişisel gelişimle beraber mesleğinin gerektirdiği görevleri belirlemek ve tamamlamak için gerek duyulan bilgilerin aranmasını, araştırılmasını ve kullanılmasını gerçekleştirebilmeli, kendini eğitebilmeli, kendi başına mesleki ve kişisel gelişimin hedeflerini ve sorunlarını belirleyebilmeli, müzik alanındaki faaliyetlerini analiz edebilmeli, müzik eğitimi sürecinde kullanılan ilgili literatürü bilmeli, bu literatüre hâkim olmalı ve doğru kullanmalıdır.

Mesleki müzik eğitimi kapsamında eğitim alan öğrenciler, piyanonun önemli bir işlevi olan eşlik konusunda nitelikli bilgi ve beceriler kazanarak piyanoda eşlik tekniklerine hâkim olmalıdırlar. Bu eşlik teknikleri; müzik metninin deşifresi ve transpozesi, kulaktan ezgi ve akorları çalma, kendi piyano eşliğiyle şarkı söyleme gibi müzikal açıdan son derece önemli olan becerilerden oluşmaktadır. Piyanoda eşlik tekniklerini oluşturan bu becerilerin nitelikli ve doğru bir eğitim yoluyla öğrencilere kazandırılması, ansambl şekilde seslendirilen eserlerin müzikalite bakımından güçlü ve kaliteli bir performansa sahip olmasını sağlamaktadır.

Piyanoda eşlik alanı, ansambl müzik yapma biçimiyle doğrudan birbirine bağlıdır. Bu ağlamda, ansambl biçimde icra edilen müzik eserleri piyano eğitiminde önemli bir yere sahiptir. Dolayısıyla piyano eğitimi sürecinde öğrencilerin çeşitli yönlerden gelişebilmesi için ansambl olarak müzik yapmaları gerekmektedir. Bu tür çalışmalar solo piyano çalışmaları dışında öğrencinin farklı kazanımlar elde etmesini sağlamaktadır. Piyanoda eşlik müzik alanının önemli

bir bileşeni olduğu gibi öğrencilerin hem eğitim süreçlerinde hem de mesleki yaşamlarında çok kez ihtiyaç duyacakları son derece önemli bir alandır.

Ansambl biçimdeki çalışmalarda öğrencilerin ritim duygusu, müzik hafızası, teknik becerileri, müzikal düşünceleri, müzik ufuklarının açılması, sanat zevklerinin oluşturulması gibi özellikleri önemli derecede gelişmektedir. Ayrıca, repertuvarda yer alan eserlerin ansambl olarak öğrenilmesi, ilk derslerden itibaren aynı zamanda iş birlikli öğrenme yöntemlerini de hayata geçirmektedir. Birlikte müzik yapmak çalgı fark etmeksizin müzik eğitiminin her alanında bahsedilen kazanımları beraberinde getirmektedir. Buradan yola çıkarak birlikte çalmanın hem diğer müzik türlerindeki piyano eğitimi sürecinde hem de özellikle mesleki müzik eğitimi kurumlarındaki profesyonel piyano eğitimi sürecine büyük önem taşıdığı söylenebilir.

Mesleki müzik eğitimi alan öğrencilerin, uygulanan piyano dersleri sayesinde belirli kriterlerde eserler örneklendirerek piyano literatürünü tanımaları ve mesleki yaşamında gerekli olacak çalım tekniğini kazanmaları sağlanmaktadır (Aydıner Uygun, 2012; Koparanoğlu ve Akbulut Demirci, 2023; Pirlibeylioğlu ve Akın Şişman, 2017). Bu doğrultuda, Mesleki müzik eğitimi kurumlarında uygulanan piyano dersleri kapsamında çeşitli çalışmalar yapılmaktadır. Bu çalışmalar, dersin içeriğine ve amacına yönelik sanatsal ve eğitsel olan farklı tür ve dönemlere ait etüt, egzersiz ve eserleri örneklendirmektir (Koparanoğlu ve Akbulut Demirci, 2023; Özer, 2021; Yılmaz, 2004, aktaran Özer, 2021). Bu kapsamda, öğrencilerin etüt, sonat, konçerto ve okul müzik eğitiminde kullanılabilecek yapıtları belirli bir düzeyde seslendirebilecek seviyeye gelmeleri hedeflenmektedir (Akbulut, 2013; Koparanoğlu ve Akbulut Demirci, 2023; Özer, 2021).

2.3. Korrepetisyon (Piyano Eşlik)

Müzik alanının önemli bir bileşeni olan eşlik, müzik alanında yaşanan birçok gelişmeyle birlikte büyük önem kazanmış ve ihtiyaç duyulan etkin bir alan haline gelmiştir. Müzik tarihinde eşlik durumunun nasıl bir yere sahip olduğu incelendiğinde; eşlik alanına büyük önem verildiği ve birlikte müzik yapmanın temelini oluşturan eşlik alanının yapılan ilgili çalışmalarla birlikte pek çok gelişme göstermesinin sağlandığı bilinmektedir. Bu alanı tanımlayan eşlik kavramı, alanında yaşanan gelişmelerle birlikte günümüze kadar birçok kez tanımlanmıştır. İlgili ulusal ve uluslararası literatür incelendiğinde, birlikte müzik yapmanın temelini oluşturan eşlik kavramının pek çok kez tanımlandığı ve ilgili çalışmalarda bu tanımlara yer verildiği görülmektedir.

Aktüze'ye (2004) göre eşlik; eserin sahip olduğu melodiye armoni oluşturan ses partileri olarak tanımlanmıştır. Bilgin'e (1998) göre eşlik; bir kompozisyonun sahip olduğu ana melodiye göre veya ses partisine dayanarak oluşturulan ya da bu ana melodiyi ön plana çıkarmasının amaçlandığı yardımcı parti ve partiler olarak tanımlanmıştır. Güleç ve Pirgon'a (2021) göre ise eşlik; bir çalgının diğer çalgılara ya da vokal müziklere eşlik etmesidir. Bu eşlik çoğu zaman, çeşitli işlevselliklere sahip piyano çalgısı tarafından yaylı ve üflemeli grubunda yer alan çalgılara ve vokal müziklere eşlik edilmesidir.

Uluslararası platforma eşlik kavramı için bir çalgının diğer çalgılara eşlik etmesi anlamını ifade eden Latince kökenli "korrepetisyon" terimi de kullanılmaktadır (Yurga ve Kaya, 2009). Eşlik kavramının uluslarası diğer adı olarak bilinen korrepetisyon kavramının dilimizde ifade ettiği tam anlam "eşlik" kavramıdır (Özel, 2012). Korrepetisyon kavramının dilimize İngilizce Fransızca dillerinden girdiği de bilinmektedir (Varış ve Coşkuner, 2018a). Eşlik kavramı ayrıca accompany, Fr. Accompagnement. İtal. Accompagnamento- solo partinin haricindeki diğer enstrümantal bölüme verilen ismi ifade etmektedir. Konçertolarda yer alan orkestral bölüm ya da piyano eşlikli eserlerdeki piyano partisi bu konuya örnek olarak verilebilir (Koçak, 2001, aktaran Coşkuner, 2016).

Eşlik ve korrepetisyon kavramları yapılan tanımlamalara göre bazı farklılıklar gösterebilmektedir. Bu terimler tanımlamalarına göre farklılıklar gösterseler de müzik eğitimi veren kurumlarda genellikle korrepetisyon/eşlik olarak aynı anlamda kullanılmaktadır (Güleç ve Pirgon, 2021). İlgili literatür incelendiğinde bu terimlerin kullanımına ilişkin farklı görüşler tespit edilmiştir. Demirova'nın (2010) korrepetisyon alanında yapmış olduğu ilgili çalışması incelendiğinde; bu terimleri korrepetisyon ve eşlik olarak ayrı ayrı kullandığı ve bu terimlerin ayrı ayrı kullanılmasının daha uygun olduğunu ifade ettiği görülmektedir.

Eşlik alanı, temelde birlikte müzik yapmayı beraberinde getiren önemli bir alandır. Bundan dolayıdır ki eşlikli müzik yapmak bu süreçte yer alan müzisyenleri eser yorumlama, birlikte çalma, seslendirme yorumlama ve sahnede birlikte performans segileme gibi çeşitli müzikal alanlarda önemli düzeyde geliştirmekte ve dolayısıyla müzik yapmanın daha zevkli hale gelmesini sağlamaktadır. Buradan yola çıkarak eşlikli çalışmalarda solo veya eşlikçi olarak yer alan müzisyenlerin bu süreçte son derece önemli deneyimler kazandığı söylenebilir. Bu bağlamda, eşlikli çalma sürecinde solist kadar soliste eşlik eden müzisyenin de son derece kıymetli olduğu ve eserin iyi düzeyde seslendirilmesi noktasında solist dışında süreci yöneten bir diğer kişi olduğu söylenebilir. Eşlik hangi müzik dalında ve hangi çalgı yoluyla olursa olsun müzik alanının icrasında, eğitiminde ve bu sürecin şekillenmesinde rol oynayan önemli bir alandır.

Müzikte eşlik alanında ve bu alanın ilgili süreçlerinde önemli rol oynayan ana çalgının piyano olduğu bilinmektedir. Piyano, sahip olduğu ses genişliği, çok sesli çalmaya elverişli bir çalgı olması ve diğer yapısal özelliklerinden kaynaklı işlevsel açıdan zengin bir çalgıdır. Dolayısıyla piyano çalgısı, müzikte eşlik anlamında en çok kullanılan çalgı olma özelliğini taşımaktadır. Armonik çok sesliliği sağlamasından kanyaklı eşlik alanında yaygın olarak kullanılan piyano, yedi oktavlık bir ses aralığı içerisinde, bir orkestranın seslendirebileceği tüm perdeleri kapsamaktadır. Piyanistin on parmağı, orkestranın sahip olduğu yüzden fazla çalgının oluşturduğu birlik tarafından ortaya çıkartılan çeşitli armonileri ve bu armonik yapıları yeniden duyurmak için yeterlidir. Bu bağlamda, piyanonun orkestra eserleri ile ilişkisi, bir kabartmanın bir tablo ile olan temel ilişkisiyle pek çok yönden benzerlik göstermektedir. Buna göre piyano, orijinal eseri çoğaltır, o eseri herkes için ulaşılabilir kılar ve renkleri yansıtamasa dahi renklerin sahip olduğu ışık ve gölgeleri yansıtabilir (Roberge, 1993, aktaran, Okan ve Mohan Kömürcü, 2020).

Piyano çalgısı sahip olduğu çeşitli özelliklerinden dolayı orkestraya alternatif olarak kullanılabilmektedir. Piyanoyu orkestraya alternatif olarak kullanabilmek amacıyla neredeyse tüm konçerto ve diğer orkestra eşlikli solo çalgı eserleri ve bale, konser aryaları, orkestra eşlikli kantatlar, requemler, oratoryo, operet, opera ve müzikaller gibi sahne eserlerinin orkestra partitürleri, piyano yazısına indirgenmiştir. İngilizce dilindeki ifadesiyle "Piano reduction" ya da vokal eserler için "Vocal score" adı verilen ancak bu ifaedelerin Türkçe dilinde tam anlamıyla karşılığı bulunmayan bu indirgenmiş partitürler için "Piyano eşliği düzenlemesi" tanımı kullanılabilir. Bahsedilen piyano eşliği düzenlemeleri vokal müzik kapsamında bir opera aryasının ya da düet, terzet, kuartet gibi bölümlerinin hazırlık çalışmalarında, koro, sahne provalarında, yarışmalarda, sınavlarda, derslerde ve piyano eşlikli resitallerde de kullanılmaktadır (Artaç, 2012; Okan ve Mohan Kömürcü, 2020).

Müzikte eşlik, eşlik edilen alana göre çeşitli farklılıklar göstermektedir. Bu alanlar bilindiği üzere yaylı ve üflemeli gibi çalgılardan, bu çalgıların oluşturduğu orkestralardan, vokal müziklerden, vokal müziklerde yer alan şan alanındaki solistlerden ve çeşitli ses gruplarının bir araya gelerek oluşturduğu korolardan oluşmaktadır. Bu farklı alanlardaki eşlik durumu ve beraber müzik yapmak farklı özellikler ve bu özelliklerin beraberinde getirdiği çeşitli dinamikler içermektedir. Bu süreçte ilgili özellikleri ve dinamikleri yakalayıp bu unsurları doğru uygulayabilmek noktasında hem soliste hem de sürecin önemli bir parçası olan korrepetisyon/eşlik yapan korrepetitöre/eşlikçiye alanın getirdiği büyük sorumluluklar düşmektedir.

İlgili literatür incelendiğinde bu sorumlulukların dile getirildiği çeşitli çalışmalar tespit edilmiştir. Bu çalışmalara ve çalışmaların konuyla ilgili içerdiği bilgilere zaman zaman yer verilmektedir.

Eşlik alanı, geçmişten günümüze kadar gelmiş, uygulanmakta olan ve müzik alanının temelini oluşturan çok sesli müzik geleneğinin bir öğesi olarak da tanımlanabilmektedir. Bu tanıma göre eşlik; farklı, benzer veya aynı çalgıların çeşitli formları içeren müzik eserlerinde birlikte çalması olarak tanımlanmıştır. Eşlik alanının tarihinde bakıldığında, gelişim süreci 11. yüzyılda koro eşliği ile başlamakta ve 16. yüzyılda en etkin noktasına ulaşmaktadır. Korrepetisyonun boyutlarından olan çalgı eşliği, müzik alanındaki altın çağın başlangıcı olarak bilinen ve önemli müzik dönemlerinden birisi olan Barok Dönem'de ortaya çıkmıştır. Çalgı eşliğinin ortaya çıkmasında, Barok Dönem'de yaygınlaşıp kullanılmaya başlanan tonal armoni önemli rol oynamıştır. Bu süreçten sonra çalgı eşliği, 17. yüzyıldaki saray orkestralarının ve ardından klasik dönemdeki konçerto formunun yaygınlaşmasıyla ana partiyi destekleme işlevi açısından önemli düzeyde bir ilerleme sağlayarak yüksek seviyelere ulaşmıştır (Say, 2002). Eşlikli çalışmalar, Barok Dönem'deki başlangıç adımlarıyla ve ilerleyen dönemlerdeki gelişmeleriyle birlikte sadece ses dışında çeşitli çalgı grupları içerisinde de yaygın olarak kullanılmaya başlamıştır. Bu çalışmalar günümüzde piyano, gitar, keman, flüt, viyola, viyolonsel vb. birçok çalgıyı kapsayacak şekilde bestelenen çeşitli eserler ile devam etmektedir (Hepyücel ve Kurtaslan Yıldırım, 2017).

Korrepetisyon, müzik tarihinde önemli bir yere sahiptir. Bu bağlamda, korrepetisyonun müzik alanının her dalında yer alan önemli bir yapı taşı olduğu söylenebilir. Müzik alanının aktarımı her alanda da olduğu gibi eğitim yoluyla yapılmaktadır. Müzik eğitimi kapsamında yer alan alt boyutlardan bir diğeri de korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimidir. Korrepetisyon, eşlikli müzik eserlerinde performansın kalitesini doğrudan etkilemektedir. Bu doğrultuda, yapılan eşliğin niteliğini ise piyano eşliği açısından bakıldığında piyano eşliği yapan piyanist belirlemektedir. Bu süreçte piyanistin almış olduğu eğitim ve özellikle de korrepetisyon (piyano eşlik) alanında edinmiş olduğu donanım son derece önemli rol oynamaktadır. Ülkemizde korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi kapsamında yeterli bir eğitimin olmadığı bilinmektedir. Mesleki müzik eğitimi kurumlarında korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimiyle ilgili verilen çeşitli eğitimler ve bu eğitimler kapsamında uygulanan çeşitli çalışmaların olduğu bilinmektedir.

2.3.1. Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitimi: Korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi, mesleki eğitim veren kurumlarda hem solist olan icracının hem de eşlik yapan piyanistin birlikte çalmaya yönelik çeşitli icra etme prensiplerini öğrendiği, uyguladığı ve bu alanda donanım edindiği bir süreci ifade etmektedir. Bu süreç ayrıca; aşamalı olarak müzikal bakımdan uyum ve bu uyum içerisinde birlikte müzik yapabilmenin ilke ve prensiplerinin öğrenildiği bir süreç olarak da tanımlanabilir. Bu eğitim yoluyla çalgı ve şan eğitimi alan öğrencilere, piyano eşliğiyle birlikte kendi partisini icra edebilme ve duyabilme gibi becerileri kazanmaları; eşlikli olarak çalmış oldukları eserin sahip olduğu içerik, form, stil ve dönem özellikleri gibi konulara dair bilgileri kavramaları ve birlikte yorumlama becerilerini kazanmaları sağlanmaktadır (Okan ve Mohan Kömürcü, 2020). Bu unsurlar aynı şekilde eşlik yapan piyanist açısından da geçerlidir. Korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi yoluyla bu süreçte önemli bir rol oynayan piyanistlerin de bahsedilen kazanımları edinmeleri beklenmekte ve bu kazanımlara sahip olmaları sağlanmaktadır.

Eşlikli çalışmalar müzik eğitimininin önemli alt boyutlarından birisidir. Bu bağlamda, eşlikli çalışmaların müzik eğitiminde önemli bir yere sahip olduğu söylenebilir. Korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi sürecinde öğrencilerin çeşitli kazanımlar edinmeleri ve bu kazanımları müzik hayatlarının bir parçası haline getirmeleriyle istenilen müzikal benlik, eşlikli çalışmaların nitelikli, etkili ve sistematik bir şekilde uygulanmasıyla sağlanmaktadır (Coşkuner, 2016). Ülkemizde eşliğin ve eşlikli çalışmaların yaygınlaşması profesyonel olarak müzik eğitimi verilen mesleki müzik eğitimi kurumları aracılığıyla oluşmuştur. Sanatçı yetiştiren Konservatuvarlar, müzik bilimcisi yetiştiren Güzel Sanatlar Fakülteleri ve müzik öğretmeni yetiştiren Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalları'nın öğretim programlarında çeşitli değişiklikler göstermekle birlikte eşlikli çalışmalara yönelik çeşitli dersler yer almaktadır. Bu dersler; "eşlik çalma", "korrepetisyon", "oda müziği", "piyano ve eşlik" gibi farklı isimler altında okutulmaktadırlar (Hepyücel ve Kurtaslan Yıldırım, 2017).

Piyanoda eşlik oldukça önemli ve müzik eğitimi süreçlerini doğrudan etkileyen bir alandır. Müzik eğitiminde böylesine etkili bir alanın eğitim süreçlerinde de doğru ve etkin bir şekilde kullanılması gerekmektedir. Eşlikli çalışmaların yaygın olarak kullanıldığı yaylı, üflemeli vb. çalgı gruplarında ve şan alanlarında bu çalışmaların son derece önem teşkil ettiği düşünülmektedir. Korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi özellikle mesleki müzik eğitimi kurumlarında mutlaka yer alması gereken bir eğitim sürecidir. Böylelikle, mesleki müzik eğitimi kurumlarında öğrenim gören ve korrepetsiyon alanına ilgili öğrencilerin mesleki anlamda gerekli yeterliliklerini ve donanımlarını kazanıp nitelikli birer korrepetitör olarak yetiştirilmesi sağlanacaktır.

Korrepetisyon (piyano eşlik) alanında nitelikli bir eğitimin olması müzik alanın bir yapı taşı olan ve son derece gerek duyulan korrepetitör/eşlikçi ihtiyacını karşılayacaktır. Korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi, alana nitelikli korrepetiörler kazandırılması ve bu mesleğin istihdamına yönelik adımların atılması bakımından önemli rol oynayan bir eğitim sürecidir. Mesleki müzik eğitimi kurumlarında öğrenim gören öğrenciler hangi müzik dalında olursa olsun hem mesleki hem de sahne icrası bakımından mutlaka eşlik yapma durumuyla karşı karşıya gelebilmektedirler. Bu bağlamda, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminin sadece piyanistler ve alana yatkın öğrenciler için değil, belli bir temel gözetilerek tüm dallarda zorunlu olarak uygulanması büyük önem taşımaktadır.

Müzik eğitiminde eşlik kavramı ve eşlik eğitimi önemli bir yere sahiptir. İyi bir eşlik için, eşlikleme kapsamında verilen teorik derslerin yanında, özellikle bu alanın uygulamaya geçirileceği piyano dersleri bu bakımdan ayrıca bir önem taşımaktadır. Temel düzeyde piyano çalma becerilerine sahip olan bir öğrenci, doğru bir şekilde öğrenilen armoni bilgisi ve yine doğru öğrenilen eşlikleme yöntemleri yoluyla kolaylıkla çeşitli okul şarkılarına eşlik yapabilmektedir. Piyano becerisi bakımından ne kadar temel düzeye sahip olunsa da belli bir düzeyde piyano becerisi kazanılmadan iyi bir eşlik yapılması pek mümkün olmamaktadır. Bu doğrultuda, piyano eğitiminin eşlik yapma becerisine doğrudan etki etmektedir. Bu yönüyle piyano eğitimi, eşlik yapmanın temel yapı taşı oluşturan bir alan olarak görülmektedir (Kardeş, 2013). Piyano eğitimi, mesleki müzik eğitimi kurumlarında önemli bir yere sahip olan bir süreçtir. Mesleki müzik eğitimi kurumlarında uygulanan piyano eğitimi sürecinde de korrepetisyon eğitimine dair yapılan çalışmaların bulunduğu ve bu kurumlarda korrepetisyon eğitiminin ayrı bir ders olarak da yer aldığı bilinmektedir.

2.3.2. Mesleki Müzik Eğitimi Kurumlarında Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitimi: Konservatuvarların öğretim programlarında yer alan ve bu öğretim programlarını oluşturan ana unsurlarından birisi de eşlik dersidir. Eşlik dersi, öğrencinin çalgısını ya da sesini, eşlikli çalışmalar kapsamında piyano eşliği ile birlikte de kullanabilmesine yönelik bir derstir. Bu dersten sorumlu olan ilgili öğretim elemanı, eşlik çalgısını kullanan "eşlikçi" ya da bir diğer adıyla "korrepetitör"dür (Okan ve Mohan Kömürcü, 2020). Konservatuvarlarda eğitim gören öğrenciler, mesleki yaşamlarında görev yapacakları orkestralarda ve operalarda birlikte çalışma, korrepetitörler ile çalışma ve hem çalgı resitallerinde hem de şan resitallerinde eşlikçi ile uyumlu olarak çalmaya alışması için eğitim süreçlerinde korrepetisyon dersi almak ve bu alanda çalışmalar yapmak zorundadırlar (Kutluk, 1996).

Korrepetisyon dersini alan öğrenciler bu süreçte, eşlik partisinin beraberinde getirdiği çok seslilik duygusunu ve eşlikli çalışmanın sağladığı pek çok katkılar edinmektedir (Coşkuner, 2016). Müzik eserlerine piyano eşliği yoluyla farklı bir renk katmanın, öncelikle öğrenciye zevkli bir çalışma ortamı yaratmaktadır. Böylelikle eşlikli çalışmaların, öğrencilerin çalışma şevklerini güçlendirmeleri ve kendine güven duygularını geliştirmeleri açısından büyük önem taşıdığı düşünülmektedir (Çilden ve Şendurur, 2003, aktaran Coşkuner, 2016). Korrepetisyon dersi konservatuvarların eğitim süreçlerinde önemli bir süreci ifade etmektedir. Bu dersler farklılık göstermekle birlikte her sanat dalında ve ilgili programların çoğu eğitim-öğretim döneminde yer almaktadır.

Bahsedilen bilgiler korrepetisyon eğitiminin tümünü yansıtmamaktadır. Konservatuvar öğretim programlarında ve bu program içeriğindeki uygulamalarda değişiklik göstermekle birlikte korrepetisyon eğitiminin farklı boyutları da yer almaktadır. Bahsedilen bilgilere bakıldığında; korrepetisyon eğitimi kapsamında yapılan derslerdeki sürecin, öğrencilerin ana çalgılarında çaldığı eserleri piyano eşliğiyle birlikte seslendirmelerine yönelik çalışmaları kapsadığı söylenebilir. Bunun dışında korrepetisyon eğitimine piyano eşliği anlamında bakıldığında, bu eğitimin özellikle de alanı piyano olan öğrencilerin piyano eşlik çalma becerilerini kazanma sürecini de kapsadığı görülmektedir. Bu kapsamda bu çalışmada bahsedilen korrepetisyon eğitimi, özellikle piyano eşlik çalma eğitimi yönünden iredelenmektedir.

Mesleki müzik eğitimi kurumu olan konservatuvarlardaki korrepetisyon eğitimine yönelik uygulanan derslerin bir bölümünde, öğrencilerin bizzat kendisinin eşlik yaptığı bir ders olmadığı, kurumda görevli bir korrepetitörün ana çalgısı farklı olan öğrencilere piyano eşliği yaparak eşlikli seslendirme çalışmalarının yapıldığı bilinmektedir.

Sanatçı yetiştirmeyi hedefleyen konservatuvarların hem diğer sanat dallarındaki hem de piyano eşliğin doğrudan bağlantılı olduğu Piyano Ana Sanat Dalı kapsamında yer alan korrepetisyon dersleri ve bu derslerin içerikleri incelenmiştir. Bu bağlamda, söz konusu araştırmanın çalışma grubunda yer alan konservatuvarların Piyano Ana Sanat Dalı öğretim programlarındaki korrepetisyon eğitimi kapsamında yer alan dersler ve bu derslerin tanımları belirlenmiştir. Piyano Ana Sanat Dallarında korrepetisyon eğitimine yönelik gerçekleştirilen dersler konservatuvarların lisans programlarında farklı alanlarla ayrılarak çeşitli isimlerle yer almaktadır.

Tablo 1'de araştırmanın çalışma grubunda yer alan Ankara Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Piyano Ana Sanat Dalı Lisans Programında korrepetisyon eğitimi kapsamında yer alan dersler listelenmiştir.

Tablo 1

Ankara Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Piyano Ana Sanat Dalı Lisans Programında Korrepetisyon Eğitimi Kapsamında Yer Alan Dersler (Ankara Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Piyano Ana Sanat Dalı Öğretim Programı, 2023).

KOD	DERS ADI	U. KREDİ	AKTS	Z/S	T+U
MUS179	ODA MÜZİĞİ I	2.0	4.0	Z	2+0
MUS180	ODA MÜZİĞİ II	2.0	4.0	Z	2+0
MUS283	EŞLİK I	1.0	4.0	Z	1+0
MUS279	ODA MÜZİĞİ III	2.0	4.0	Z	2+0
MUS284	EŞLİK II	1.0	4.0	Z	1+0
MUS280	ODA MÜZİĞİ IV	2.0	5.0	Z	2+0
MUS383	EŞLİK III	1.0	4.0	Z	1+0
MUS379	ODA MÜZİĞİ V	2.0	4.0	Z	2+0
KSD303	PARTİTÜR OKUMA VE ÇALMA I	8.0	8.0	S	8+0
MUS384	EŞLİK IV	1.0	4.0	Z	1+0
MUS380	ODA MÜZİĞİ VI	2.0	4.0	Z	2+0
KSD304	PARTİTÜR OKUMA VE ÇALMA II	6.0	6.0	S	6+0
MUS483	EŞLİK V	1.0	4.0	Z	1+0
MUS479	ODA MÜZİĞİ VII	2.0	6.0	Z	2+0
MUS484	EŞLİK VI	1.0	4.0	Z	1+0
MUS480	ODA MÜZİĞİ VIII	2.0	6.0	Z	2+0

Tablo 1'de görüldüğü gibi Ankara Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Piyano Ana Sanat Dalı Lisans Programında korrepetisyon eğitimi kapsamında yer alan "Oda Müziği", "Eşlik" ve "Partitür Okuma ve Çalma" olmak üzere toplam 3 çeşit derse ulaşılmıştır. Korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi kapsamında ulaşılan bu derslerin amaç ve kazanımlarına ilişkin ders tanımlarına aşağıda yer verilmiştir.

> Oda Müziği: Bu ders yoluyla öğrencilerin teknik ve müzikal olarak birlikte çalabilme becerilerini kazanıp bu becerileri ulusal ve uluslararası oda müziği gruplarında çalabilecek seviyeye getirmeleri; oda müziği repertuvarındaki sınıf seviyesine uygun olan farklı dönemlere ait eserleri öğrenmeleri; grup içinde bulunan diğer enstrümanlar ile uyum içinde çalma ve dinleme becerilerini kazanmaları; Barok, Klasik ve Romantik dönemlerin yanı sıra, oda müziği için yazılan yeni eserlerde de gerekli olan çalma tekniklerini uygulayabilmeleri; yorumladığı eserlerin seslendirilmesiyle ilgili etkinliklerde yer almaları ve bu unsurlar doğrultusunda çeşitli enstrüman gruplarıyla çalışma ve çalma gibi önemli yetkinliklerini kazanmaları hedeflenmektedir (Ankara Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Piyano Ana Sanat Dalı Öğretim Programı, 2023).

Eşlik: Bu ders yoluyla öğrencilerin piyanonun çok seslilik olanaklarını kullanarak çalgı ve şan eşliği konularında teknik, estetik, stilistik becerileri kazanarak yetkin bir konuma gelebilmeleri, hazırlanan eserleri sergileyebilmeleri; seviyelerine uygun eserlerde müzikal bir yaklaşımla çalgı ve şan eşliği yapabilmeleri; çalgı ve şan eşliği ile ilgili kavramların yerleşmesi için bu konuda var olan kayıtları ve konserleri takip ederek gerekli çıkarımları yapabilmeleri; eşlik ettiği eserlerin dönemsel karakteristik özelliklerini inceleyerek biçimsel açıdan analiz edebilmeleri; eşlik yaptıkları çalgı, şan ya da gruplar ile müzikal ifade ve dinamikleri uyumlu ve eş zamanlı bir biçimde uygulayabilmeleri ve eşlik yaptıkları eserlerin sergilenmesi için gerekli aktivitelerde sorumluluk alarak ilgili alandaki çeşitli etkinlikleri planlayabilmeleri hedeflenmektedir (Ankara Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Piyano Ana Sanat Dalı Öğretim Programı, 2023).

Partitür Okuma ve Çalma: Bu ders yoluyla öğrencilerin orkestra, oda müziği ve çeşitli çalgı toplulukları için yazılmış olan eserleri, kolayca indirgeme yaparak piyanoda seslendirebilecek düzeyde teknik becerileri kazanmaları; orkestrada yer alan çalgılar ile çalgı gruplarına ait temel kavramları tanımlayabilmeleri; orkestra için yazılmış müzik eserlerine ait partileri partitür üzerinde okuyabilmeleri; orkestra için yazılmış çeşitli müzik eserlerini ilgili partitüre bakarak piyanoda çalabilmeleri hedeflenmektedir (Ankara Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Piyano Ana Sanat Dalı Öğretim Programı, 2023).

Tablo 2'de araştırmanın çalışma grubunda yer alan Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı Piyano Ana Sanat Dalı Lisans Programında korrepetisyon eğitimi kapsamında yer alan dersler listelenmiştir.

Tablo 2

Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı Piyano Ana Sanat Dalı Lisans Programında Korrepetisyon Eğitimi Kapsamında Yer Alan Dersler (Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı Piyano Ana Sanat Dalı Öğretim Programı, 2023)

KOD	DERS ADI	KREDİ	AKTS	Z/S	T/P
PİA103	ODA MÜZİĞİ I	1	2	Z	0/2
PİA104	ODA MÜZİĞİ II	1	2	Z	0/2
PİA203	ODA MÜZİĞİ III	1	2	Z	0/2
PİA204	ODA MÜZİĞİ IV	1	2	Z	0/2
PİA303	ODA MÜZİĞİ V	1	2	Z	0/2
PİA307	PİYANODA YAYLI ÇALGI EŞLİĞİ	2	2	Z	1/2
PİA315	BALE PİYANİSTLİĞİ	1	2	Z	0/2
PİA304	ODA MÜZİĞİ VI	1	2	Z	0/2
PİA308	PİYANODA ÜFLEMELİ ÇALGI EŞLİĞİ	2	2	Z	1/2
PİA314	PİYANODA ŞAN EŞLİĞİ	2	2	Z	1/2
PİA403	ODA MÜZİĞİ VII	1	2	Z	0/2

PİA413	KONÇERTO PERFORMANSI	2	3	Z	1/2
PİA404	ODA MÜZİĞİ VIII	1	2	Z	0/2
PİA311	PİYANODA PARTİSYON OKUMA	1	4	S	0/2
PİA417	PİYANODA İLERİ YAYLI ÇALGI EŞLİĞİ I	2	5	S	1/2
PİA419	PİYANODA İLERİ BALE PİYANİSTLİĞİ I	2	5	S	1/2
PİA421	PİYANODA İLERİ ÜFLEMELİ ÇALGI EŞLİĞİ I	2	5	S	1/2
PİA423	PİYANODA İLERİ ŞAN EŞLİĞİ I	2	5	S	1/2
PİA418	PİYANODA İLERİ YAYLI ÇALGI EŞLİĞİ II	2	5	S	1/2
PİA420	PİYANODA İLERİ BALE PİYANİSTLİĞİ II	2	5	S	1/2
PİA422	PİYANODA İLERİ ÜFLEMELİ ÇALGI EŞLİĞİ II	2	5	S	1/2
PİA424	PİYANODA İLERİ ŞAN EŞLİĞİ II	2	5	S	1/2

Tablo 2'de görüldüğü gibi Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı Piyano Ana Sanat Dalı Lisans Programında korrepetisyon eğitimi kapsamında yer alan "Oda Müziği", "Piyanoda Yaylı Çalgı Eşliği", "Bale Piyanistliği", "Piyanoda Üflemeli Çalgı Eşliği", "Piyanoda Şan Eşliği", "Konçerto Performansı" ve "Piyanoda Partisyon Okuma" olmak üzere toplam 7 çeşit derse ulaşılmıştır. Korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi kapsamında ulaşılan bu derslerin amaç ve kazanımlarına ilişkin ders tanımlarına aşağıda yer verilmiştir.

Oda Müziği: Bu ders yoluyla öğrencilerin dört el ve iki piyano için yazılmış eserleri tanımaları ve öğrenmeleri; bu eserleri çözümleyebilmeleri ve birlikte çalma tekniklerini geliştirebilmeleri; eşlik ve oda müziği guruplarında çalabilecek seviyeye ulaşmaları; ilgili literatürede yer alan dört el ve iki piyano eserlerini inceleyebilmeleri; farklı çalgılardan oluşan çeşitli sayıdaki müzik toplulukları içinde birlikte çalabilmeleri ve oda müziği repertuvarı hakkında bilgi sahibi olmaları hedefelenmektedir (Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı Piyano Ana Sanat Dalı Öğretim Programı, 2023).

Piyanoda Yaylı Çalgı Eşliği**:** Bu ders yoluyla öğrencilerin piyanoda yaylı çalgı eşliği kavramını tanımaları; piyano ile yaylı çalgı eşliğinde uygulanan teknik ve yorum özelliklerini inceleyebilmeleri; seçilmiş örnek eserler üzerinde inceleme ve seslendirme gibi çeşitli çalışmaları öğrenip uygulama yapabilmeleri hedeflenmektedir (Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı Piyano Ana Sanat Dalı Öğretim Programı, 2023).

Bale Piyanistliği: Bu ders yoluyla öğrencilerin bale stüdyosunda yapılan derslerdeki uygulamalara piyano çalarak eşlik etmeyi öğrenmeleri; bale stüdyosunda yapılan derslerde, piyano eşliği yapmak amacıyla gereken teorik bilgileri öğrenmeleri; yapılan uygulamaları gözlemlemeleri, uygulama öncesi repertuvar belirleyip ön hazırlık yapabilmeleri ve piyano çalarak çeşitli uygulamalar yapmaları hedeflenmektedir (Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı Piyano Ana Sanat Dalı Öğretim Programı, 2023).

Piyanoda Üflemeli Çalgı Eşliği: Bu ders yoluyla öğrencilerin piyanoda üflemeli çalgı eşliği kavramını tanımaları; piyano ile üflemeli çalgı eşliğinde uygulanan teknik ve yorum özelliklerini inceleyebilmeleri; seçilmiş örnek eserler üzerinde inceleme ve seslendirme gibi çalışmaları öğrenip uygulayabilmeleri hedeflenmektedir (Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı Piyano Ana Sanat Dalı Öğretim Programı, 2023).

Piyanoda Şan Eşliği: Bu ders yoluyla öğrencilerin, şan eşliğinde teknik ve yorum özelliklerini anlayıp, bu doğrultuda eşlik yapmayı öğrenmeleri; şan repertuvarından seviyesine uygun olarak seçilen örnek eserler üzerinde inceleme ve seslendirme gibi son derece önemli olan çalışmaları öğrenip uygulamalar yapabilmeleri hedeflenmektedir (Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı Piyano Ana Sanat Dalı Öğretim Programı, 2023).

Konçerto Performansı: Bu ders yoluyla öğrencilerin dönem sonu sınavında çalınması için daha önceden belirlenmiş olan konçertoyu teknik, müzikal ve stil açısından inceleyerek daha olgun hale getirmeleri ve uygulamaları; piyano repertuvarının ileri düzey konçertolarının, çalınan konçertonun solo partisinin ve orkestra düzenlemesinin (piyano düzenlemesinin) incelenmesi ve şefi takip edebilme, ikinci piyano ile beraberlik gibi son derece önemli olan çeşitli becerilerde gelişmeleri hedeflenmektedir (Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı Piyano Ana Sanat Dalı Öğretim Programı, 2023).

Piyanoda Partisyon Okuma: Bu ders yoluyla öğrencilerin orkestra, oda müziği ve farklı çalgı toplulukları için yazılmış olan eserleri, kolayca indirgeme yaparak piyanoda seslendirebilecek düzeyde çeşitli teknik becerileri kazanmaları hedeflenmektedir (Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı Piyano Ana Sanat Dalı Öğretim Programı, 2023).

Tablo 3’te araştırmanın çalışma grubunda yer alan İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Piyano Ana Sanat Dalı Lisans Programında korrepetisyon eğitimi kapsamında yer alan dersler listelenmiştir.

Tablo 3

İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Piyano Ana Sanat Dalı Lisans Programında Korrepetisyon Eğitimi Kapsamında Yer Alan Dersler (İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Piyano Ana Sanat Dalı Öğretim Programı, 2023)

KOD	DERS ADI	KREDİ	AKTS	Z/S	T/U/L
PYNO1005	EŞLİK I	1	2	Z	1/0/0
PYNO1003	ODA MÜZİĞİ I	1	3	Z	0/2/0
PYNO1006	EŞLİK II	1	2	Z	1/0/0
PYNO1004	ODA MÜZİĞİ II	1	3	Z	0/2/0
PYNO2026	EŞLİK III	1	2	Z	1/0/0
PYNO2022	ODA MÜZİĞİ III	1	3	Z	0/2/0
PYNO2025	EŞLİK IV	1	2	Z	1/0/0
PYNO2021	ODA MÜZİĞİ IV	1	3	Z	0/2/0
PYNO3037	EŞLİK V	1	2	Z	1/0/0
MUZKRP1	KORREPETİSYON I	1	2	S	1/0/0
PYNO3035	ODA MÜZİĞİ V	2	3	Z	2/0/0
PYNO3036	EŞLİK VI	1	2	Z	1/0/0
MUZKRP2	KORREPETİSYON II	1	2	S	1/0/0
PYNO3036	ODA MÜZİĞİ VI	2	3	Z	2/0/0
PYNO4054	EŞLİK VII	1	2	Z	1/0/0
MUZKRP3	KORREPETİSYON III	1	2	S	1/0/0
PYNO4053	ODA MÜZİĞİ VII	2	3	Z	2/0/0
PYNO4055	EŞLİK VIII	1	2	Z	1/0/0
MUZKRP4	KORREPETİSYON IV	1	2	S	1/0/0
PYNO4052	ODA MÜZİĞİ VIII	2	3	Z	2/0/0

Tablo 3'te görüldüğü gibi İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Piyano Ana Sanat Dalı Lisans Programında korrepetisyon eğitimi kapsamında yer alan "Eşlik", "Oda Müziği" ve "Korrepetisyon" olmak üzere toplam 3 çeşit derse ulaşılmıştır. Korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi kapsamında ulaşılan bu derslerin amaç ve kazanımlarına ilişkin bilinen ders tanımlarına genel olarak aşağıda yer verilmiştir.

Eşlik dersinde Piyano Ana Sanat Dalındaki öğrencilerin, ana çalgısı yaylı, üflemeli olan veya şan alanındaki diğer öğrencilere eşlik yapma çalışmalarında bulundukları; oda müziği dersinde Piyano Ana Sanat Dalındaki öğrencilerin ilgili literatürdeki eserleri çeşitli çalgı gruplarıyla birlikte seslendirdikleri; korrepetisyon dersinde ise çalıştıkları piyano konçertolarına ikinci bir piyano ile ya da orkestra ile eşlik aldıkları ve bu kapsamda çalışmalarda bulundukları bilinmektedir.

Araştırmanın çalışma grubunda yer alan İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı, ülkemizde bilinen ve faaliyetine devam eden tek Korrepetisyon Sanat Dalı'na sahiptir. Bu program sadece yüksek lisans ve sanatta yeterlik programları kapsamında uygulanmaktadır.

Bu kurumda yer alan Korrepetisyon yüksek lisans ve sanatta yeterlik programlarında yer alan Korrepetisyon Sanat Dalı'nın ayrıca farklı bir öğretim programına sahip olmadığı, Piyano Ana Sanat Dalı'nda uygulanan öğretim programıyla çok benzerlik gösterdiği ve daha çok korrepetisyon (piyano eşlik) alanına yönelik çalışmalar yapıldığı bilinmektedir.

İncelenen programlar dışında geçmiş yıllarda Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Piyano Ana Sanat Dalı bünyesinde yüksek lisans ve sanatta yeterlik programlarında eğitim veren Korrepetisyon ve Bale Piyanistliği programının bulunduğu bilinmektedir. Hacettepe Üniversitesi senatosu 16.03.2016 tarihli senato toplantısında Korrepetisyon ve Bale Piyanistliği Yüksek Lisans Programı ile Korrepetisyon ve Bale Piyanistliği Sanatta Yeterlik Programının, Enstitü Kurulu'nun, 2016-2017 Eğitim - Öğretim yılından itibaren kapatılması kararının Yükseköğretim Kurulu'nun görüşüne sunulmasına karar vermiştir. Bu karar neticesinde söz konusu Korrepetisyon ve Bale Piyanistliği programının 2016-2017 Eğitim - Öğretim yılından itibaren kapatıldığı bilinmektedir (Hacettepe Üniversitesi Senato Kararları).

Müzik öğretmeni yetiştiren Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında korrepetisyon eğitimine yönelik çeşitli çalışmalara yer verilmektedir. Bu kurumlarda eğitim gören müzik öğretmeni adaylarının piyanoda eşlik yapabilme becerilerini kazanmaları ve bu kazanımlara yönelik donanımlı bir eğitim almaları mesleki yaşamları açısından büyük önem taşımaktadır. Piyanoda eşlik, müzik eğitimini doğrudan etkileyen ve bu eğitim sürecinin temelinde bulunan önemli bir alandır. Müzik eğitiminin her alanında mutlaka piyano eşlik durumu söz konusu olabilmektedir. Müzik eğitimi süreclerinde öğrencilerin sesleri tanımaları, ritim ve melodi duygusunu kazanmaları, çok sesliliği tanımaları, şarkıları doğru öğrenmeleri ve bu kapsamda çeşitli müzikal becerileri kazanabilmeleri için müzik öğretmeninin piyano eşliğine ihtiyaç duyulmaktadır. Müzik eğitimi sürecinin piyano eşliğiyle desteklenmesi, bu süreci daha etkin kılmaktadır. Dolayısıyla piyano eşliğin dahil edildiği bir müzik eğitimi sürecinde, öğrencilerin daha nitelikli bir eğitim aldığına ve bu süreçten etkin bir şekilde faydalandığına inanılmaktadır. Bu bağlamda, müzik öğretmenlerinin müzik eğitimi sürecinde mutlaka piyano eşlik etmesi beklenmektedir. Buradan yola çıkarak müzik öğretmenlerinin mesleki yaşamlarında mutlaka piyanoda eşlik durumlarıyla karşılaştıkları söylenebilir. Nitekim, korrepetisyon eğitiminin Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında önemli bir yere sahip olduğu görülmektedir.

Eşlik yapma çalışmaları en temelde öncelikle piyano derslerinde başlamaktadır. Bu derslerdeki asıl hedef; öğrencilere işlevsel piyano becerileri kazandırmaktır (Özdemir, 2018). İşlevsel piyano becerileri, müzik öğretmenlerinin kendi müzik sınıflarında piyanoyu eğitim sürecine dahil ederek daha etkin bir eğitim aracı olarak kullanabilmelerini sağlayan pratik piyano çalma becerilerini içermektedir.

Bu beceriler, verilen bir ezgiye eşlik yapabilme, deşifre çalabilme, transpoze edebilme, çokseslendirme yapabilme, kadans çalabilme, analiz edebilme, doğaçlama yapabilme, birlikte çalma, koro ve orkestra eserlerinin partilerini piyanoda çalabilme vb. olarak sıralanabilir (Tecimer Kasap, 2005). Piyano eğitiminin bir alt boyutu ve uygulama alanı olan eşlik eğitiminde, okul müziklerinde yer alan eşlik partilerini çalabilme, doğaçlama eşlik çalışmaları yapabilme, okul şarkılarına eşlik partisi yazabilme, öğretmenin kendi yazdığı eşlik partisini çalabilme gibi bir müzik öğretmeninin donanımlı ve yetkin bir şekilde piyano eşlik çalışmaları yapabilmeleri amaçlanmaktadır. Bu kapsamda verilen eşlik eğitimi, piyanoyu iyi derecede çalabilmenin ötesinde, piyano, armoni, kontrpuan ve müzik kuramları gibi eşlik eğitimiyle bağlantılı derslerden kazanılan becerilerin ve davranışların harmanlanmasıyla daha fonksiyonel bir nitelik kazanmaktadır (Sönmezöz, 2006).

Müzik öğretmeni yetiştiren mesleki bir müzik eğitimi kurumu olan Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalları, daha önce de tanımlandığı gibi; müzik öğretmeni adaylarının mesleki yeterliliklere, nitelikli bir donanıma ve öğretmenlik mesleği için gerekli olan kazanımlara sahip olabilmeleri için Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenmiş alan bilgisi, meslek bilgisi ve genel kültür kapsamında çeşitli dersleri içeren bir lisans programına sahiptir (Demirtaş, 2021; Koparanoğlu ve Akbulut Demirci, 2023). Söz konusu lisans programı çeşitli nedenlerden dolayı belirli aralıklarla yeniden yapılandırılmaktadır. Bu yapılandırmadan kaynaklı olarak programda yer alan dersler, derslerin mevcut olduğu dönemler ve haftalık saatleri değişebilmektedir. Geçtiğimiz yıllarda sıkça değişikliğe uğrayan Müzik Öğretmenliği Lisans Programı, en son 2020 yılında değişikliğe uğramıştır.

Her yeniden yapılanma süreci bir önceki programın eksikliklerini gidermek ve aksayan yönlerini değiştirmek amacıyla gerçekleştirilmektedir. Korrepetisyon dersi, on yıla yakın bir sürede Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarının ders programlarında "eşlik (korrepetisyon)" adı altında yer almıştır. Bu ders, eşlik çalabilme hedefine paralel olarak öğrencinin eşlik çaldığı bir ders olmuştur (Yurga ve Kaya, 2009). Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlar olan Eğitim Fakültelerinin Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında 2018 yılı öncesinde uygulanan lisans öğretim programı incelendiğinde, müzik öğretmeni adaylarına eşlik yapabilme becerileri kazandırmaya yönelik çeşitli derslerin uygulandığı görülmektedir. Eşlik eğitimi süreci, müzik öğretmeni adaylarının eşlik yapma süreçlerinde kullanacakları temel çalgı olan ve lisans programında sekiz dönem boyunca devam eden piyano dersleriyle başlamaktadır (Özdemir, 2018).

Piyano derslerinin yanı sıra üçüncü dönemden itibaren başlayan ve dört dönem boyunca süren armoni-kontrpuan-eşlik dersi ile de eşlik eğitimi sürdürülmektedir. Daha sonra dördüncü dönemde okutulan elektronik org eğitimi ve beşinci yarıyılda okutulan eşlik çalma dersleri ile de eşlik eğitimi süreci pekiştirilmektedir (Özdemir, 2018).

Belirtilen süreçte yer alan eşlik eğitimi değerlendirildiğinde; ilgili araştırmalarda da sıkça belirtildiği gibi öğrencilerin piyano dersi ile ilgili çalışmaları, hem lisans öğretim programı içeriğinden dolayı hem de öğretim elemanlarının farklı şekilde yönlendirmesi sonucunda eşlik çalmayla ilgili çalışmalardan daha farklı bir boyutta yürütülmektedir (Özdemir, 2018). Bu bağlamda, öğrencilerin lisans eğitimi süresince teknik egzersiz çalmayla ve solo piyano becerilerini geliştirmelerine yönelik çalışmalarla meşgul oldukları gözlemlenmektedir. Söz konusu piyano ders programı, teknik egzersiz ve solo piyano becerilerinin geliştirmesine yönelik çalışmalara ağırlık vermektedir. Buradan yola çıkarak, müzik öğretmeni adaylarının piyano çalgısını mesleki yaşamlarında etkin kullanabilmelerine yönelik çalışmalara daha az zaman ayırdıkları söylenebilir (Jelen, 2013).

Eşlik eğitimi, müzik öğretmeni adaylarının eğitim gördükleri süre boyunca önemle üzerinde durması gereken bir derstir. Bu bakımdan, müzik öğretmeni adaylarının ileriki meslek yaşantıları için, müzik alanında donanımlı ve gerekli olan müziksel yeterliğe sahip olmaları zorunluluktur (Çevik, 2011). Yayımlanan bazı eşlikli okul şarkıları kitapları, müzik öğretmenlerinin ve müzik öğretmenliği eğitimi gören öğrencilerin dikkatini çekmemektedir (Piji Küçük, 2015). Eşlikli şarkı söyleme geleneği eğitim müziğimizde istendik/beklendik yönde kullanılmamaktadır. Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda piyano eğitiminde genellikle sanatsal işlevi oldukça fazla olan eserler seslendirilirken ve/veya seslendirilmeye çalışılırken, müzik öğretmeni adaylarının mesleki yaşamlarında ve verdikleri eğitim alanlarında kullanılacak eğitim müziği ve onun öğretilmesi için gerekli yöntem/metotlardan eşlikleme veya eşlikli okul şarkılarının gibi son derece önem taşıyan konular göz ardı edilmektedir. Verilen eşlikleme dersleri doğrudan bağlantılı olduğu piyano eğitimiyle ve müziksel işitme okuma dersleriyle iç içe, birbiriyle ilişkili şekilde ve eşgüdümsel olarak yürütülmemektedir (Dağdeviren, 2006).

İlgili alan yazında, Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında etkililiği tartışılmakla birlikte korrepetisyon eğitimine yönelik çeşitli çalışmalara yer verildiği belirtilmektedir. Ancak bu kurumlarda uygulanan söz konusu korrepetisyon eğitimine yönelik derslerin, Yükseköğretim Kurulu'nun 2018 yılında yürürlüğe koyduğu yeni lisans programıyla birlikte kaldırıldığı görülmektedir. Bununla birlikte, piyano eşlik eğitimiyle doğrudan bağlantılı olan piyano dersleri sekiz yarıyıldan iki yarıyıla indirilmiştir.

Bu bağlamda, yürürlüğe konulan yeni lisans prgramında eşlik eğitimine yönelik herhangi bir dersin bulunmaması ve eşlik eğitimiyle doğrudan etkili olan piyano derslerinin iki yarıyıla indirilmesi gibi sebeplerden dolayı eğitim sürecinde birçok problemin oluştuğu düşünülmektedir.

Müzik öğretmeni yetiştiren bu kurumlarda, iki yarıyıla düşürülen piyano eğitimiyle öğrencilerin ancak temel hedef ve davranışları kazanabildikleri bilinmektedir. Hem iki yarıyıla düşürülen hem de haftalık bir saat gibi kısıtlı bir süreye sahip olan piyano derslerinde eşlik eğitimine yönelik yapılacak çalışmalara yeterli zaman kalmadığı düşünülmektedir. Nitekim, piyano eğitimindeki hedef ve davranışları kazanıp belirli bir seviyeye gelemeyen öğrencilerin söz konusu piyano eşlik eğitimi bakımından yetersiz kaldıkları söylenebilir. Eşlik eğitiminin yanı sıra, müzik öğretmeni adaylarının mesleki yaşamlarında müzik eğitimi için sık sık ihtiyaç duyacakları piyano çalgısında bile yeterli seviyeye gelemediklerine inanılmaktadır. Birçok araştırmada da görülmektektedir ki; söz konusu lisans programıyla piyano alanında bile kısıtlı bir süre eğitim alan öğrencilerin, eşlik eğitimine yönelik çalışmalar yapabilmesi pek mümkün olmamaktadır.

Yüksek Öğetim Kurulu (YÖK) tarafından 2018 yılında yürürlüğe konulan lisans programı, son olarak 10.08.2020 tarihli Yükseköğretim Genel Kurulu toplantısında öğretmenlik programlarına ilişkin 12.04.2018 tarihli Yükseköğretim Genel Kurulu kararı iptal edilerek; ders kategorileri ile ilgili “Alan Eğitimi Dersleri, Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri ve Genel Kültür Dersleri" şeklindeki gruplandırmanın göz önünde tutulması ve ayrıca “ders sayısı, ders saati / kredi sayısı ve yoğunluğu" konusunda da yine bu gruplandırmadaki sıralamaya dikkat edilmesi şartıyla öğretmenlik programlarındaki derslerin, müfredatların ve kredilerin belirlenmesinde, yükseköğretim kurumlarının ilgili kurullarının yetkilendirilmesine karar verilmiştir (Yüksek Öğretim Kurulu Haberler Sayfası, 2023).

Bu kapsamda, her Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalının kendine ait özerk bir lisans programı oluşturabilmesi mümkün olmuştur. Bu uygulamayla birlikte, Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen lisans programındaki derslerin tekrar düzenlenerek programın eksik yönleri giderilmeye çalışılmıştır. Yeni lisans programı, eğitim sürecini en yakından gözlemleyen ve öğrencilerin eksik yönlerini en iyi şekilde anlayan ilgili öğretim elemanlarının fikir birliğiyle oluşturulmaktadır. Bu doğrultuda, öğrenci merkezli bir anlayışla oluşturulduğu bilinen söz konusu yeni lisans programının öğrenciler açısından çok daha yararlı hale getirildiği düşünülmektedir.

Müzik öğretmeni yetiştirmeyi hedefleyen Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi kapsamında yer alan dersler ve bu derslerin içerikleri incelenmiştir. Bu bağlamda, söz konusu araştırmanın çalışma grubunda yer alan Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarının öğretim programları incelenmiş, korrepetisyon eğitimi kapsamında yer alan dersler ve bu derslerin tanımları belirlenmiştir. Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine yönelik gerçekleştirilen dersler, bu kurumların yeni lisans programlarında farklılıklar göstermekle birlikte çeşitli isimlerle yer almaktadır.

Tablo 4'te araştırmanın çalışma grubunda yer alan Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı Lisans Programında korrepetisyon eğitimi kapsamında yer alan dersler listelenmiştir.

Tablo 4

Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı Lisans Programında Korrepetisyon Eğitimi Kapsamında Yer Alan Dersler (Bursa Uludağ Üniversitesi Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı Öğretim Programı, 2023)

KOD	DERS ADI	KREDİ	AKTS	Z/S	T/U
MUZS301	Piyano Eşlikli Çalma I	1	1	S	1/0
MUZS302	Piyano Eşlikli Çalma II	1	1	S	1/0
MUZS401	Piyano Eşlikli Çalma III	2	2	S	1/0
MUZS402	Piyano Eşlikli Çalma IV	2	2	S	1/0

Tablo 4'te görüldüğü gibi Bursa Uludağ Üniversitesi Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı Lisans Programında korrepetisyon eğitimi kapsamında yer alan "Piyano Eşlikli Çalma" olmak üzere 1 çeşit derse ulaşılmıştır. Korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi kapsamında ulaşılan bu dersin amaç ve kazanımlarına ilişkin ilgili ders tanımına aşağıda yer verilmiştir.

> Piyano Eşlikli Çalma: Bu ders yoluyla öğrencilerin öğretmenlik mesleği alanında bireysel çalgısını etkili bir biçimde kullanabilmesi ve beraber çalabilme becerilerini geliştirebilmesi için bireysel çalgı dersi kapsamında çalışılan eserleri birlikte seslendirmeleri hedeflenmektedir (Bursa Uludağ Üniversitesi Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı Öğretim Programı, 2023).

Tablo 5

Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı Lisans Programında Korrepetisyon Eğitimi Kapsamında Yer Alan Dersler (Gazi Üniversitesi Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı Öğretim Programı, 2023)

KOD	DERS ADI	KREDİ	AKTS	Z/S	T/U
MZO-407	Eğitim Müziğinde Piyano ile Eşlik Çalma	2	2	S	1/1
MZO-408	Eğitim Müziğinde Elektronik Org ile Eşlik Çalma	2	2	S	1/1

Tablo 5'te görüldüğü gibi Gazi Üniversitesi Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı Lisans Programında korrepetisyon eğitimi kapsamında yer alan "Eğitim Müziğinde Piyano ile Eşlik Çalma" olmak üzere 1 çeşit derse ulaşılmıştır. Korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi kapsamında ulaşılan bu dersin amaç ve kazanımlarına ilişkin ilgili ders tanımına aşağıda yer verilmiştir.

Eğitim Müziğinde Piyano ile Eşlik Çalma: Bu ders yoluyla öğrencilerin piyanonun müzik eğitiminde nasıl kullanılacağını öğrenmeleri, okul müziği dağarcığındaki yerini ve uygulamalarını öğrenmesi genel müzik eğitimi içinde çalgı eğitiminin yerini ve işlevini kavramaları; eşlik yazma ve çalma becerilerini kazanmaları hedeflenmektedir (Gazi Üniversitesi Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı Öğretim Programı, 2023).

Eğitim Müziğinde Elektronik Org ile Eşlik Çalma: Bu ders yoluyla öğrencilerin elektronik orgun müzik eğitiminde nasıl kullanılacağını öğrenmeleri, çalgının teknik özelliklerini, kısa tarihini, okul müziği dağarcığındaki yerini ve uygulamalarını öğrenmeleri hedeflenmektedir (Gazi Üniversitesi Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı Öğretim Programı, 2023).

Tablo 6

Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı Lisans Programında Korrepetisyon Eğitimi Kapsamında Yer Alan Dersler (Pamukkale Üniversitesi Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı Öğretim Programı, 2023)

KOD	DERS ADI	KREDİ	AKTS	Z/S	T/U
MZO3105	Piyano ve Eşlik I	1	1	Z	1/0
MZO3106	Piyano ve Eşlik II	1	1	Z	1/0

Tablo 6'da görüldüğü gibi Pamukkale Üniversitesi Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı Lisans Programında korrepetisyon eğitimi kapsamında yer alan "Piyano ve Eşlik" olmak üzere 1 çeşit derse ulaşılmıştır. Korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi kapsamında ulaşılan bu dersin amaç ve kazanımlarına ilişkin ilgili ders tanımına aşağıda yer verilmiştir.

Piyano ve Eşlik: Bu ders yoluyla öğrencilerin okul müziği repertuvarı edinmeleri ve bu repertuvara okul çalgıları, piyano ve diğer çalgılar için eşlik yazma ve çalma gibi bu alandaki çeşitli becerileri kazanıp doğru bir şekilde uygulamaları hedeflenmektedir (Pamukkale Üniversitesi Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı Öğretim Programı, 2023).

Güzel Sanatlar Fakülteleri, diğer ülkelerde bulunan farklı okullardaki sanat dallarını ve eğitim şeklini bir çatı altında toplayan önemli bir yapı olarak inşa edilen önemli bir mesleki müzik eğitimi kurumudur. Bu kurumdaki müzik bölümleri yoluyla nitelikli müzik bilimci sanatçılar yetiştirmek hedelenmektedir. Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümleri özgün bir öğretim programına sahiptir. Bu kurumlarda uygulama ağırlıklı etkin bir çalgı eğitimi süreci yer almaktadır. Müzikal olarak çeşitli alanlarda eğitilen öğrencilerin korrepetisyon alanında da iyi bir eğitim almaları gerektiği düşünülmektedir.

Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümlerinin, müzik alanında duyulan piyano eşlik ihtiyacının karşılanması noktasında da önemli bir yere sahip olduğu düşünülmektedir. Bu bağlamda, bu kurumların öğretim programlarında söz konusu korrepetisyon eğitimine yönelik çeşitli derslerin bulunması büyük önem taşımaktadır. Özellikle ana çalgısı piyano olan öğrencilerin çalgı eğitimiyle birlikte piyano eşlik çalmaya yönelik de eğitim almaları gerektiğine inanılmaktadır. Buradan yola çıkarak, söz konusu korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminin her bir mesleki müzik eğitimi kurumunda da olduğu gibi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümlerinde de önemli bir yere sahip olması gerektiği söylenebilir.

Müzik bilimci sanatçılar yetiştirmeyi hedefleyen Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümlerinde korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi kapsamında yer alan dersler ve bu derslerin içerikleri incelenmiştir. Bu bağlamda, söz konusu araştırmanın çalışma grubunda yer alan Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümünün öğretim programı incelenmiş, korrepetisyon eğitimi kapsamında yer alan dersler ve bu derslerin tanımları belirlenmiştir. Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümlerinde korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine yönelik gerçekleştirilen dersler, bu kurumların lisans programlarında farklılıklar göstermekle birlikte çeşitli isimlerle yer almaktadır.

Tablo 7

Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümü Lisans Programında Korrepetisyon Eğitimi Kapsamında Yer Alan Dersler (Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümü Öğretim Programı, 2023)

KOD	DERS ADI	KREDİ	AKTS	Z/S	T/U
MZK267	Korrepetisyon I	2,00	4,00	S	2/0
MZK268	Korrepetisyon II	2,00	4,00	S	2/0
MZK367	Korrepetisyon III	2,00	4,00	S	2/0
MZK368	Korrepetisyon IV	2,00	4,00	S	2/0
MZK467	Korrepetisyon V	2,00	4,00	S	2/0
MZK468	Korrepetisyon VI	2,00	4,00	S	2/0

Tablo 7'de görüldüğü gibi Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümü Lisans Programında korrepetisyon eğitimi kapsamında yer alan "Korrepetisyon" olmak üzere 1 çeşit derse ulaşılmıştır. Korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi kapsamında ulaşılan bu dersin amaç ve kazanımlarına ilişkin ilgili ders tanımına aşağıda yer verilmiştir.

> Korrepetisyon: Bu ders yoluyla öğrencilerin ana dal enstrümanıyla diğer enstrümanlara eşlik edebilme becerilerinin; grup performans tekniklerinin, yeteneklerinin ve bu alanda temel önem taşıyan piyano eşlik tekniklerinin öğrenilmesi ve geliştirilmesi hedeflenmektedir (Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümü Öğretim Programı, 2023)

Müzik ve Sahne Sanatları Fakülteleri, ülkemizde nitelikli müzisyen yetiştirilmesi noktasında önemli bir mesleki müzik eğitimi kurumudur. Korrepetisyon eğitimi bu kurumun öğretim programında da yer alması gereken bir eğitimdir. Bu bağlamda, araştırmanın araştırma grubunda yer alan Bilkent Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi Müzik lisans programında söz konusu korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine ilişkin herhangi bir derse ulaşılamamıştır. Bu kurumda uygulanan nitelikli piyano eğitimlerinden yola çıkarak, kurumda uygulanan piyano dersleri kapsamında korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine ilişkin çalışmalar yapıldığı düşünülmektedir.

Bahsedilen bilgilerden yola çıkarak, öğretim programları incelenen Konservatuvar, Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı ve Güzel Sanatlar Fakültesi gibi önemli mesleki müzik eğitimi kurumlarında korrepetisyon (piyano eşlik) çalmaya yönelik yeterli bir eğitim sürecinin olmadığı tespit edilmiştir. Bazı mesleki müzik eğitimi kurumlarının öğretim programlarındaki korrepetisyon eğitimine yönelik yer alan derslerin seçmeli olarak verilmesi de söz konusu korrepetisyon (piyano eşlik) alanındaki eğitimin daha da yetersiz hale gelmesine sebep olduğu düşünülmektedir. Bu bağlamda, ülkemizdeki mesleki müzik eğitiminde korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminin yetersiz kaldığı ve bu alanda ilerlemek isteyen öğrencilerin kendi çabaları ve deneyimleriyle bu alanda ilerledikleri bilinmektedir. Ülkemizde, bu alanda mesleki olarak eğitim almak isteyen bireyler için bir uzmanlık alanı olarak lisans düzeyi Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Ana Sanat Dalı bulunmamaktadır.

2.4. Korrepetitör (Eşlikçi)

Korrepetitörlük, senfoni veya opera orkestralarında bulunan yaylı çalgılar grubunun başında olan kişiye; şancılarla, yaylı ve üflemeli çalgıcılarla, korolar ile birlikte çalışan ve bu alanlardaki konserlerde eşlik yapan piyanistleri ifade etmektedir (Demirova, 2010). Korrepetitör kelimesinin dilimize İngilizce ve Franzsıca dillerinden geçtiği bilinmektedir. Dilimizde korrepetitörü ifade etmek için aynı zamanda "eşlikçi" ismi de kullanılmaktadır. İlgili literatür incelendiğinde, korrepetitörlük mesleğinin birçok kez tanımlandığı görülmektedir.

Bir başka tanıma göre korrepetitör; eşlik yapma alanında üst düzeye gelmiş, bu alandaki her türlü yapıtı tanıyan ve bildiklerini her yönüyle birlikte çalıştıklarına öğreten, çalıştırdığı yapıtın sorumluluğunu taşıyan piyanistleri ifade etmektedir (Davran, 1997). Korrepetitörün (eşlikçi) disiplini, profesyonel duyarlılığı, çalma becerisi; solistin ise solo partisini gereken düzeyde desteklemesi, eser içeriğini yansıtması ve icracılık becerilerini iyi kullanması gibi sahip olunan faktörler, eserdeki yorumun kaliteli ve nitelikli olmasını önemli ölçüde etkilemektedir (Demirova, 2010). Eşlikçi piyanistler korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi sürecinde bulunan eğiticilerdir. Müzik pedagogları ve aynı zamanda icracılar gibi bir korrepetitör de kendi mesleğinin önemini kavramalı ve eğitim yoluyla mesleğini paylaşmalıdır (Babyuk, 2003, aktaran Demirova, 2010).

Birlikte çalma teknikleri, enstrüman özellikleri ve deşifre vb. gibi unsurlar korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminin en önemli unsurlarındandır. Birlikte müzik yapmak ve birlikte çalmak ansambl müziğin yapı taşıdır. Sahip olduğu ses genişliği, çok sesli çalma ve diğer yapısal özelliklerinden dolayı eşlik çalgısı olarak piyano kullanılmaktadır. Korrepetisyon; yüksek ve çabuk deşifre becerisi, birlikte çalma, transpoze edebilme, eşlikdeki ses balansını ayarlayabilme, farklı anahtarlara çabuk adapte olabilme, müzik dönemlerindeki stiller ve tarzlar hakkında iyi düzeyde bilgi ve beceriye sahip olma, orkestra eserlerinin piyanoya uyarlandığı zor metinlerde bestecinin amacını ve hislerini anlayıp eserin ana fikrinden yola çıkarak eşliği kolaylaştırabilme, temel şeflik jestlerine ve yönetim tekniklerine hâkim olma, şan alanının temel esasları hakkında bilgi sahibi olma, yabancı dildeki şan eserlerindeki fonetik seslenmede solistlere yardımcı olma, opera ve bale kareografilerinde bulunan dans hareketlerinin ve temel sahne devinimlerinin kurallarına hâkim olma, eşlik esnasında iyi takip edebilme, gerektiği takdirde eşliksiz ezgiye anında eşlik oluşturma, doğaçlama yapabilme, yaşadığı ve korrepetitörlük mesleğini icra ettiği toplumun ulusal müziğini bilme, kulaktan duyma ezgilere anında eşlik oluşturabilme, müzik kültürü, güzel sanatlar ve edebiyat gibi alanlarda belli bir bilgiye ve beceriye sahip olmayı gerektiren bir alandır (Demirova, 2010).

Her ne kadar bir korrepetitör/eşlikçi her türlü icracıya eşlik etse de Devlet Opera ve Balesi kurumlarında korrepetitörler/eşlikçiler, orkestra, şan ve bale alanlarında görev yapmaktadırlar. Çalıştıkları alan içinde korrepetitörlerden/eşlikçilerden iyi düzeyde donanımlı olmaları ve ilgili alandaki icracıları her yönde çalıştırmaları beklenmektedir (Varış ve Coşkuner, 2018a).

Devlet Opera ve Balesi kurumlarında görev yapan korrepetitörler/eşlikçiler kurum için son derece önem teşkil etmektedir. Bu kurumda hazırlanan her oyun/eser müzik eşliğinde çalışılarak öğrenilmektedir. Hazırlanan her oyun/eser müzik eşliğinde çalışıldığı için ve bu müziği de bu kurumlarda görev yapan piyanistler icra ettiği için, korrepetitörlere/eşlikçilere büyük yük düşmektedir. Ancak, opera eserlerinin müzikleri piyano için yazılmadığından kaynaklı korrepetitörler açısından çeşitli zorluklar yaşanmaktadır. Korrepetitörler/eşlikçiler, bu opera eserlerinin çalışıldığı sahne provalarında orkestra için yazılmış olan bu müziklerin piyano için yapılan indirgemelerini çalmakla yükümlü durumdadırlar. Teknik olarak piyano için yazılmamış bu uzun eserleri çalabilmek kimi zaman çok zor olabilmektedir. Korrepetitörden/eşlikçiden, bu uzun eserleri orkestra müziğinden kaynaklı beraberinde getirdiği zorluklarla birlikte en iyi şekilde seslendirmesi beklenmektedir (Varış ve Coşkuner, 2018a).

Devlet Opera ve Balesi kurumlarında çalışan korrepetitörler/eşlikçiler kurum dışında farklı çalışma alanlarına sahiptir. Bu çalışma alanları; bale piyanistliği, orkestra piyanistliği ve koro piyanistliği olarak sıralanabilir (Varış ve Coşkuner, 2018a).

Bale Piyanistliği: Bale sanatçılarının hareketleri müzikle uyumlu müziğe göredir. Provalarda bu müziği korrepetitörler/eşlikçiler çalmaktadır. Ayrıca, bale piyanistleri de tıpkı operalarda olduğu gibi bale eserini baştan sona çalabilmektedirler. Bale piyanistlerinin görevleri; bale derslerinde, bale öğretmenlerinin verdiği ritme göre anlık doğaçlama müzik yapmak, çalışılan bale yapıtının piyano partisini çalarak yapıtın sahnelenmesine yardımcı olmaktır (Davran, 1997, aktaran Varış ve Coşkuner, 2018a). Bir bale piyanistinden, bale ile ilgili teknik terimlere hâkim olması beklenir (Varış ve Coşkuner, 2018a).

Orkestra Piyanistliği: Orkestrada yer alan piyanistler, tıpkı diğer orkestra üyeleri gibi şefin yönetiminde bestecinin partitürde yer verdiklerini çalmaktan sorumludurlar (Varış ve Coşkuner, 2018a).

Koro Piyanistliği: Koro için yazılmış eserlerin piyano eşliklerini ya da operaların içinde geçen korolu bölümleri koro şefinin idaresinde çalarak koroya eşlik eden piyanistleri ifade etmektedir (Varış ve Coşkuner, 2018a).

Eşlikçinin faaliyetinde pedagojik, psikolojik ve yaratıcılık gibi pek çok önemli fonksiyonlar birleşmektedir. Bu fonksiyonları birbirinden ayırmak, konserlerde ve yarışmalarda bu fonksiyonların birinin üstünlüğünü belirlemek mümkün değildir ve bu ayrıştırma yanlış bir durumu ifade etmektedir (Şenderoviç, 1996, aktaran Demirova, 2010). Korrepetitörün ayrıca bir çalıştırıcılık (repetitör) görevi de bulunmaktadır. Söz konusu fonksiyonların içinden pedagojik görev kapsamında sadece eşlik yapmak değil; eşlikçi piyanist aynı zamanda eşlik yapmayı öğreten bir eğitici de olabilmektedir (Demirova, 2010). Müzisyen pedagoglar ve icracılar gibi bir eşlikçi piyanist de kendi mesleğinin önemini kavramalı, anlam çıkarmalı, paylaşmayı bilmelidir (Babyuk, 2003, aktaran Demirova, 2010).

Eşlikçilik özel istidat ve özel eğitim gibi emek ve değer isteyen bir meslektir. Bu meslek özel kulak hassasiyeti, dikkatli algılama ve kavrama yeteneği gibi önemli alanlarda etkin olmayı gerektirir. Eşlikçilik mesleği için özel bir eğitim alarak gelişmek, donanım kazanmak ve bu alanda önemli deneyimler elde etmek gerekmektedir. Her müzisyen kendi hazırlık ve genel müzik yeteneği düzeyine göre eğilimini belirleyerek eşlikçi olup olamayacağına karar vermelidir (Demirova, 2010).

Solistin başarısının büyük bir bölümü iyi bir eşlikçi olmasından kaynaklıdır. Eşlikçinin sahnedeki önemi bazen solistin öneminden daha fazladır. Peformans sırasında bir eşlikçi solisti çok iyi destekleyebilir fakat duruma göre de performansın kalitesini düşürebilir. Bu noktada, profesyonel solistler kendi meslek hayatlarında eşlikçinin önemini iyi değerlendirmektedir (Demirova, 2010). Nitekim, piyano eşlikleriyle solistlerin performans sergileme süreçlerinde her an onları destekleyen ve birlikte müzik yaparak müziği paylaşan eşlikçiler, tüm bu süreçlerin en iyi şekilde tamamlanması noktasında büyük önem taşımaktadırlar.

Çoğu müzisyenin eşlikçilik mesleğine yukarıdan baktığı görülmektedir. Bu müzisyenler, eşlikçilerin solistin gölgesinde kaldığı ve nota ile çalmanın büyük bir ustalık gerektirmediği düşüncesindedir. Bu bakış açısı doğru olmamakla birlikte korrepetitörlük mesleğini olumsuz etkileyen bir durumdur. Eşlikçilik mesleği çok büyük bir ustalık, yaratıcılık, sanat kültürü, özel bir yetenek ve eğilim gerektiren bir meslektir. Dolayısıyla her piyanist eşlikçilik mesleğini yürütemeyebilir. Eşlikçi işi fazla göze çarpmayan ama gerçekte ise son derece zor ve büyük emek isteyen bir iştir (Demirova, 2010).

Eşlikçiler maalesef ki genellikle ikinci planda görülmektedir. Eşlikçilik, formda kalabilmek için sürekli çalışma gerektiren ve sanıldığı kadar kolay ve değersiz bir iş değildir. Eşlikçiler daima çalışırlar ve bu çalışmalar için çok zahmet verirler. Eşlikçiler, bu mesleğin zorluklarına rağmen maalesef ki az düzeyde övgü ve tanınmaya sahip olurlar (Şenderoviç, 1996, aktaran Demirova, 2010).

Beklentisi yüksek ve eleştirici olan izleyiciler bir konseri izlerken sadece eserin sergilendiği son noktayı görmektedirler. İzleyiciler, eşlikli eserlerin sergilenebilecek düzeye gelmesi için emek, çaba, enerji ve bol zaman verilerek bu sürecin arka planında birlikte yapılan çalışmaları görmemektedirler. Dolayısıyla performans sonrası genel alkışlar soliste yönelik olmaktadır. Bu bağlamda, işin yarısından fazlasının eşlikçide olduğunu da genellikle profesyonel müzisyenler dışında herkes değerlendiremez. Eşlikçinin işinin yeterli değerlendirilmemesi, üzerine aldığı yüklerin bilinmemesi, eşlikçilik mesleğine özenilmemesi ve bazen saygılı davranılmaması, bu mesleğe olan yanlış yaklaşımları göstermektedir (Kafarova, 2008, aktaran Demirova, 2010).

Bahsedilen bilgilerden yola çıkarak eşlikçinin görevinin yeterince takdir edilmediği görülmektedir. Günümüzde bu durum biraz daha düzelmiş olsa da özellikle profesyonel bir ortamda olmayan konserlerde eşlikçinin önemi pek fazla görülmemektedir. Eşlikçilik, müzik alanında ve bu alanın uygulanmasında büyük rol oynayan bir meslektir. Eşlikli eserlerin ve bu alanda geniş bir repertuvara sahip çalgı gruplarının ilgili eserleri eşlikli seslendirmesi noktasında eşlikçilik mesleğinin ve bu mesleği icra eden eşlikçi piyanistlerin söz konusu alanda son derece önemli bir yere sahip olduğu düşünülmektedir.

Konser sonrası alkışlar soliste sunulmakta ve ne yazık ki eşlikçinin görevi yeterince takdir edilmemektedir. Bu sorunların çözülmesi için eşlik yapan müzisyenlerinin durumunun tekrar incelenmesi ve yaratıcılık statülerinin bir daha gözden geçirilmesi gerekmektedir. Bu durum, hem bu tür sorunların ortadan kalkmasına hem de duyarlılığın artmasına ve performansın doğru değerlendirilmesine yardımcı olabilir (Demirova, 2010).

2.5. Literatür (Alan Yazın)

Bu bölümde, araştırmanın konusu ve kapsamı temel alınarak yapılan literatür taramasından elde edilen ilgili çalışmalara yer verilmiştir.

Güleç ve Pirgon (2021) yapmış oldukları "Türkiye'de Korrepetitörlük Mesleğinin Genel Durumu ve Korrepetitörlerin Mesleğe İlişkin Görüşlerinin Değerlendirilmesi" başlıklı çalışmada Türkiye'de korrepetitörlük mesleğinin genel durumunu ve korrepetitörlerin mesleğe karşı görüşlerinin incelenmesini amaçlamış ve elde edilen veriler doğrultusunda korrepetitörlük mesleğinin ülkemiz koşullarında ne şekilde standarda oturtulması gerektiği üzerine fikirler ortaya koymuştur. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden betimsel analiz ve içerik analizi teknikleri kullanılmıştır. Araştırmanın verileri araştırmacı tarafından hazırlanan görüşme formunun Ankara Devlet Çoksesli Korosu ve Ankara Devlet Opera ve Balesi'inde çalışmakta olan 3 korrepetitöre uygulanmasıyla toplanmıştır. Araştırmanın sonucunda çalışma grubunda yer alan piyanistlerin korrepetitörlük anlamında ayrıca bir eğitim almadıkları; müzik bölümlerinde verilen derslerin korrepetitörlük yapmak için piyanistlere kısmen bir alt yapı oluşturduğu ancak tam anlamıyla iyi bir korrepetitör olabilmek için okuldaki eğitimin yeterli olmadığı; korrepetitörlük mesleğinin tercih edilme amaçlarından en baskın olanlarının birlikte müzik yapma isteği ve performans anının verdiği mesleki tatmin olduğu; korrepetitörlüğün gerektirdiği çeşitli özelliklerden dolayı ayrı bir uzmanlık alanı olarak görülmesi ve müzik eğitimi veren kurumların uygun olanlarında bölüm olarak yer bulmasının yararlı olacağı; bir korrepetitörün mesleki tecrübe, üst düzey bilgi, dil bilgisi, iletişim becerilerinde başarılı olma gibi özellikler taşıması gerektiği ve bu donanımların ise ancak akademik alanda bir bölüm olarak kabul edilip, onun gerekliliklerinin yapılması halinde sağlanabileceği; korrepetitörlüğün bölüm olarak üniversitelerin müzik eğitimi veren kurumların birçoğunda yer alması ve bu meslekte uzman öğretmenler tarafından eğitim verilmesi gerektiği; korrepetitörlüğün Türkiye'de bir bölüm olarak bulunmadığı ancak ilgi ve yetenekler doğrultusunda bu alanlara yönelimin gerçekleştiği; bu alanda çalışan piyanistlerin ise yurt dışındaki meslektaşlarının içinde bulunduğu avantajlara sahip olmamalarının, korrepetitörlüğün meslekleştirme sürecindeki tüm aşamalarda var olan eksiklikten ileri geldiği; bakıldığında piyanistlerin korrepetitörlüğü bir iş kolu olarak görmeye başlamalarının aslında müzik alanında korrepetisyonun önemli ve değerli olduğu; okullarda bölüm olarak açılmasının oldukça önemli olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

Kurtuldu (2021) yapmış olduğu "Müzik Öğretmenlerinin Piyano ile Eşliğin Önemi ve Gerekliliğine Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi" başlıklı çalışmada aktif olarak görev yapan müzik öğretmenlerinin, müzik derslerinde piyano ile eşliğin önemi ve gerekliliğine yönelik görüşlerini incelemeyi amaçlamıştır. Araştırmada tarama modelinden ve bu kapsamda da anket tekniğinden faydalanılmıştır. Araştırmanın verileri Kurtuldu (2016) tarafından geliştirilmiş olan "Piyano ile Eşliğe İlişkin Görüş Anketi"nin milli eğitim bakanlığına bağlı okullarda görev yapan 556 müzik öğretmenine uygulanmasıyla toplanmıştır. Araştırmada sonucunda müzik öğretmenlerinin derslerde piyano ile eşlik yapmanın oldukça önemli bir kavram olduğu fikrinde birleştikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Dinç ve Özgür (2021) yapmış oldukları "Musiki Muallim Mektebinden Günümüze "Armoni - Kontrpuan" ve "Piyano İle Eşlikli Çalma" Derslerinin Sürelerinin İncelenmesi" başlıklı çalışmada Musiki Muallim Mektebi'nden (MMM) günümüze dek müzik öğretmeni yetiştiren kurumların öğretim programlarını belgesel tarama yöntemi ile ortaya koyup incelemeyi amaçlamışlardır. Bu amaçla yapılan inceleme sonucunda "Armoni -Kontrpuan" dersleri ve "Piyano ile Eşlikli Çalma /Eşlik / Korepetisyon" dersleri farklı isimlerle de olsa her zaman varlığını gösterdiği saptanmıştır. 2018 yılında "Yükseköğretim Kurumu (YÖK)" tarafından uygulamaya koyulan son programda "Armoni - Kontrpuan", "Piyano ile Eşlikli Çalma" derslerinin kazanımlarının azaltıldığı ve bu iki dersin birleştirildiği görülmektedir. Bunun yanı sıra bu derslerin hem sınıf hem de haftalık ders sürelerinin gittikçe azalan bir ivme gösterdiği saptanmıştır. Bu iki dersin içeriklerinin müzik öğretmeni adayları için oldukça önemli olduğunu kanıtlar nitelikte birçok araştırma yapılmıştır. Araştırmalardan çıkan sonuçlara göre kazanımlar eski programlarda bile yeterli olmazken derslerin okutulduğu yıl ve haftalık sürelerinin azaltılması; ders kazanımlarında kısıtlamaya gidilmesi, öğretmen adayı öğrencilerin eşlik yapma becerilerini olumsuz yönde etkileyeceği düşünülmektedir. Bildiri sonucunda bu iki dersin eğitim sürelerinin arttırılmasını ve derslerin birbirini destekleyen iki ayrı ders olarak programlanmasının gerekliliği vurgulanmıştır. Derslerin içeriğinin tekrar gözden geçirilerek, eşlik yapabilme becerisini daha iyi bir biçimde kazandırılabilecek, kapsamlı bir program geliştirilmesinin uygun olacağı öngörülmektedir. Programdaki değişiklik yeni kaynak gerekliliğini ortaya çıkardığından armoni kurallarının "Piyano ile Eşlikli Çalma" beceresine dönüştürülmesine yönelik yeni kaynakların yazılması öneriler arasındadır. Yapılması önerilen bu değişikliklerin geleceğin müzik öğretmenlerinin eşlik yapma becerisini kazandırma sürecini olumlu yönde etkileyeceği düşünülmektedir.

Okan ve Mohan Kömürcü (2020) yapmış oldukları "Konservatuvar Öğrencilerinin Eşlik Dersine İlişkin Metaforik Yaklaşımlarının Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi" başlıklı çalışmada konservatuvar öğrencilerinin eşlik dersine yönelik metaforik yaklaşımlarını belirlemeyi amaçlamışlardır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden olgubilim deseni kullanılmıştır. Araştırmanın verileri araştırmacılar tarafından hazırlanmış, öğrencilerin demografik bilgilerini ve eşlik dersine yönelik metafor tanımalamalarının istendiği iki kısımdan oluşan form ile toplanmıştır. Toplanan veriler ışığında öğrencilerin ürettikleri metaforların kategorileri ile öğrencilerin demografik değişkenleri arasında bir ilişki olup olmadığı belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırma sonucunda konservatuvar öğrencilerinin eşlik dersine ilişkin metaforik yaklaşımlarının kategorilere göre sırasıyla: Uyum ve birliktelik (%24), destekleyici (%19,2), tamamlayıcı (%18,3), heyecan ve mutluluk kaynağı (%12,5), yol gösterici-öğretici (%9,6), kaygı kaynağı (%8,7), zorunlu bir ihtiyaç (%7,7) sonuçlarına ulaşılmıştır.

Altungül (2019) yapmış olduğu "Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında Piyano ve Armoni Derslerinin Eşlik Çalma Dersine Katkısı" başlıklı çalışmada Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında okutulan piyano ve armoni derslerinin, eşlik çalma dersine katkılarını saptamayı amaçlamıştır. Araştırma görüşme ve genel tarama modeli kullanılarak yapılmıştır. Araştırmada, müzik öğretmenliği bölümlerinde okuyan öğrencilerin piyano, armoni ve eşlik çalma derslerine ilişkin; içerik, işleniş ve süre açısından değerlendirme görüşleri alınmıştır. Aynı zamanda öğretim programlarında bulunan piyano, armoni ve eşlik çalma derslerinin öğretim elemanlarına ait görüş ve öneriler değerlendirilmiştir. Araştırmada; 2018-2019 öğretim yılında, Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Ana Bilim Dalı ve Pamukkale Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Müzik Öğretmenliği Ana Bilim Dalı Lisans 3 öğrencilerine anket uygulanmıştır. Uzman görüşleri alınarak hazırlanan görüşme formu ile piyano, armoni ve eşlik çalma derslerinin öğretim elemanlarına ait görüşler de değerlendirilmiştir. Çalışmada veriler yüzdelikleri (%) ve frekansların (f) belirlenmesi yoluyla, görüşme verileri ise içerik analizi yöntemiyle çözümlenmiş ve kodlanmıştır. Uzman görüşleri alınarak anketin değerlendirilmesinde 5'li likert ölçeği kullanılmıştır. Araştırma sonucunda anket ve görüşme verilerine ait çıkarımlar verilmiştir. Müzik öğretmenliğinde piyano ve armoni derslerinin eşlik çalma dersine katkıları tespit edilip yorumlanmıştır. Araştırma sonucunda eşlik modellerine zemin oluşturan eşlik figürleri, piyano eseri tarzı eşlikleme ve lied eseri tarzı eşlikleme çalışmalarının, eşlik çalma derslerinde nadiren de olsa yapıldığı, öğrencilere uygulanan anketlerden elde edilen verilere göre, eşlik yazma çalışmalarının nadiren de olsa yapıldığı, öğretmenler tarafından dağıtılan

eşlikler ile belli bir doğrultuda eşlik yapabilme becerilerini kazandıkları, ancak bu eşliklere çoğunlukla kendi kendilerine çalıştıkları, eşlik çalma derslerinde okul şarkılarına ve farklı formlarda yazılmış eşlikli (sonata, aria vb.) eserlere çalıştıkları, okul şarkılarında yalnızca melodisi var olan şarkılara eşlik yaratmaktan çok, eşliği var olan ve harf şifreleme yönteminin kullanıldığı şarkıları çalmanın onlar açısından daha kolay olduğu, armoni derslerinde yapılan realizasyonlarda öğrencilerin akorlar arası bağlantıları iyi görüp, figürler arası bağlantıyı sağlamasının, bu realizasyonların piyanoda uygulanmasının, eser çözümleme çalışmalarında yapılan analiz ve okul şarkılarının çokseslendirilmesinin eşlik çalma dersini destekleyen en önemli faktörler olduğu, aynı zamanda armoni derslerinde klasik dönem armonisi dışında ileri düzey armoni çalışmalarına değinmek, öğrencilerin farklı yapıları görmesine olanak tanıması açısından armoni dersinin eşlik çalma dersine sağladığı katkılar arasında olduğu, piyano derslerinde piyano eserlerinde geçen eşlik figürlerinin incelenmesinin, eserlerin form ve analizinin, deşifre çalışmasının ve eşlikli eserlerin çalışılmasının eşlik çalma dersine destek verdiği, piyano derslerinde sadece öğrencilerin sınavlarda çalacakları eserleri deşifre ettikleri, ayrı bir deşifre çalışmasının yapılmadığı, bunların yanında öğrencilerin transpoze çalışmalarını nadiren de olsa piyano derslerinden ziyade eşlik çalma derslerinde uyguladıkları, öğretim elemanlarının görüşlerinden yola çıkılarak eşlik çalma derslerinin, sınıf mevcudunun fazla olmasından dolayı ders saati açısından kesinlikle yeterli olmadığı ve arttırılması gerektiği, armoni ve piyano dersleriyle eşlik çalma dersi desteklenirse bu dersin süresinin yetebileceği sonuçlarına ulaşılmıştır.

Kardeş ve Akbulut Demirci (2019) yapmış oldukları "Müzik Derslerinde Eşlik Kullanımının Müzik Öğretmenleri Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi" başlıklı çalışmada altıncı sınıf müzik dersinde, müzik öğretmenleri tarafından ders kitabında yer alan şarkıların yanı sıra belirli gün ve haftalarda kullanılan şarkılara eşlik yapabilmek için lisans eğitimleri sürecinde alınan eğitimin yeterliği, hazır eşlikli şarkıların çalınabilmesi, farklı modeller ile eşlik yapabilme ve doğaçlayabilme durumlarının öğretmen görüşleri doğrultusunda belirlemeyi amaçlamışlardır. Tarama modeli kullanılarak yapılan araştırma, Denizli Merkez ilçelerde, altıncı sınıf müzik derslerine giren müzik öğretmenlerini ve 2015-2016 Eğitim-Öğretim Yılı Bahar dönemi müfredatını kapsamaktadır. Verilerin analizinde frekans dağılımı ve yüzdelik gibi betimsel istatistiklerden yararlanılmıştır. Araştırmada elde edilen veriler, SPSS 20.0 istatistik paket programı ile çözümlenmiştir. Araştırma sonucunda müzik öğretmenlerinin, lisans eğitimi sürecinde aldıkları eşlik çalma eğitiminin yeterli olmadığı, eşlik çalma becerisinin öğretmenlik yaşantısında beklenen düzeyde kullanılamadığı sonuçlarına ulaşılmıştır.

Sökmen (2018) yapmış olduğu "Türkiye'de Müzik Öğretmenlerinin Piyanoda Eşlik Sorunları ve Çözümleri Üzerine Bir Çalışma" başlıklı çalışmada Türkiye'de müzik öğretmenlerinin lisans eğitimleri sırasında aldıkları piyanoyla eşlik eğitiminin daha verimli ve sonuca yönelik olabilmesi için gereken çözümleri belirlemeyi amaçlamıştır. Araştırma günümüz Türkiye'sinde müzik öğretmenlerinin eşlik sorunlarını kapsamaktadır ve anket, görüşme, deney teknikleri kullanılmamıştır. Betimsel araştırma yöntemiyle oluşturulmuştur. Araştırmada, genel eğitim sistemi içinde, meslek olarak müziği seçmeyecek öğrencilere ilköğretim ve ortaöğretim düzeyinde verilen müzik eğitiminin onların, güzel sanatların müzik alanı konusunda çağımızı yakalamış bireyler olarak yetişmesine çok önemli katkılar sağlayacağı ve bahsedilen müzik eğitimini verecek müzik öğretmenlerinin de bu amaca hizmet edebilecek mesleki bilgi donanımına sahip olmaları gerektiği belirtilmiştir. Bu donanımın en önemli unsurlarından birisi olarak müzik öğretmenlerinin okullarda öğrettikleri şarkı ve marşları piyanoyla, verdikleri eğitim için yeterli düzeyde eşlikleyebilmelerinin olduğu vugulanmıştır. Ancak Türkiye'de, bugüne kadar Müzik Eğitim Fakülteleri'nde verilen lisans eğitimi sonucu bu hedefe istenilen düzeyde ulaşılamadığı, yapılan çalışmalar ve araştırmalarla ortaya çıktığı belirtilmiştir. Bu çalışmayla, Türkiye'de müzik öğretmenlerinin lisans eğitimleri sırasında aldıkları piyanoyla eşlik eğitiminin daha verimli ve sonuca yönelik olabilmesi için gereken çözümlerin belirlenmesinin amaçlandığı ifade edilmiş ve özgün olarak yurt dışındaki eşlik alanında pratik olarak, başarıyla kullanılan Akor Sembolleri Sistemi'nin de mevcut müfredata eklenmesi önerilmiştir.

Kurtuldu (2018) yapmış olduğu "Müzik Öğretmeni Adaylarının Piyanoda Eşlik Çalma Becerileri ile İşitme ve Armoni Dersi Başarıları Arasındaki İlişki" başlıklı çalışmada müzik öğretmeni adaylarının eşlik çalma dersi başarıları ile armoni dersi başarılarını ve müziksel işitme dersi başarılarını karşılaştırarak yorumlamayı amaçlamıştır. Araştırmada ilişkisel araştırmalar modeli ve buna bağlı olarak korelasyonel araştırmalar türü tercih edilmiştir. Araştırmanın çalışma grubu son sınıfta eşlik çalma dersini alan ve Karadeniz Teknik Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Programında öğrenim gören 44 öğrenciden oluşmuştur. Adı geçen ana bilim dalında daha önceden Bologna süreci kapsamında değişen öğretim programı gereğince öğretmen adayları son sınıfta güz ve bahar dönemlerinde haftada 1 saat eşlik çalma dersi almaktadır. Çalışmada son sınıfta öğrenim gören müzik öğretmeni adaylarının piyano ile eşlik çalma dersi kapsamında aldıkları notlar ile önceki dönemlerde almış oldukları armoni dersi ve müziksel işitme dersi notları karşılaştırılmıştır. Karşılaştırma kapsamında kendi bünyesinde yenilenen lisans programı gereğince son sınıfta iki dönem boyunca eşlik çalma dersi alan müzik öğretmeni

adaylarının her iki dönemdeki eşlik çalma dersi başarı notları bölüm not sisteminden elde edilmiştir. Çalışma grubundaki adayların önceki dönemlerde tamamlamış oldukları armoni dersi ve işitme dersi notları da sistem üzerinden elde edilerek karşılaştırılmıştır. İstatistik işlemlerde not karşılaştırmaları için korelasyon ölçümleri, notların cinsiyet değişkenine yönelik değerlendirilmesinde ise bağımsız örneklem t testi yapılmıştır. Araştırma sonucunda eşlik çalma dersi başarılarının sınıf düzeyi arttıkça müziksel işitme ve armoni dersi başarıları ile daha pozitif ve artan bir ilişkisi içerisinde olduğu ve cinsiyet değişkenine yönelik karşılaştırmalarda ise herhangi bir anlamlı fark olmadığı sonuçlarına ulaşılmıştır.

Gafarova (2018) yapmış olduğu "Ortaokul Müzik Ders Kitaplarındaki Çocuk Şarkılarının Piyano Eşlikli Kullanımının Değerlendirilmesi" başlıklı çalışmada ortaokul müzik ders kitaplarındaki çocuk şarkılarının piyano eşlikli kullanımının, müzik öğretmenlerinin görüşlerine göre değerlendirilmesini amaçlamıştır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Araştırma verileri, yarı yapılandırılmış görüşme formuyla toplanmış ve öğretmenlerin, çalışma konusu kitaplarda yer alan şarkılar için önerilen piyano eşlikleri hakkındaki görüşleri değerlendirilmiştir. Araştırmaya katılan müzik öğretmenlerinin görüşlerine göre, ortaokul müzik ders kitaplarında çocuk şarkılarının piyano eşliklerinin yer alması ve derslerin piyano eşlikli olarak yürütülmesinin, çocukların bilişsel gelişimi ile müzikal beceri ve kabiliyetlerinin gelişimine önemli düzeyde katkı sağlayacağı sonucuna ulaşılmıştır.

Varış ve Coşkuner (2018a) yapmış oldukları "Devlet Opera ve Bale Kurumlarında Çalışan Korrepetitörlerin Tükenmişlik Durumları" başlıklı çalışmada Devlet Opera ve Balesi kurumlarında görev yapmakta olan korrepetitörlerin/eşlikçilerin tükenmişlik durumlarının ne boyutta olduğunu ortaya koymayı amaçlamışlardır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden betimsel analiz tekniği kullanılmıştır. Durum çalışması niteliği taşıyan araştırmanın verileri yapılandırılmış görüşme formunun Samsun Devlet Opera ve Balesi'nde görev yapan 4 yabancı uyruklu ve 2 Türk uyruklu olmak üzere toplam 6 korrepetitöre/eşlikçiye uygulanmasıyla toplanmıştır. Araştırmanın sonucunda korrepetitörlerin/eşlikçilerin prova işleyiş biçimlerinden memnun olmadıkları bu durumun tükenmeye yol açmasına rağmen işlerini bırakmak istemedikleri; korrepetitörlerin/eşlikçilerin çalışma şartlarının olumsuzluğundan ve çok yoğun çalışma gerektiren bir mesleğe sahip olmalarından dolayı duyarsızlaşma yaşadıkları; korrepetitörlerin/eşlikçilerin çalışma arkadaşları ile uyum içinde olduklarını, ancak, iş ile ilgili yaşanan problemlerden dolayı kendilerini baskı altında hissettikleri sonuçlarına ulaşılmıştır.

Özdemir (2018) yapmış olduğu "Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Piyano ile Eşlikleme Becerileri Üzerine Sistematik Derleme Çalışması" başlıklı çalışmada ilgili literatürü inceleyip eşlik yapabilme becerisi ile ilgili derslerin işleyişindeki aksaklıkların ve nedenlerinin sistematik derleme metodu ile ortaya koymayı ve bu sorunlara çözüm önerileri getirmeyi amaçlamıştır. Araştırmada Müzik Öğretmenliği Lisans Öğretim Programında hedeflenen eşlik yapabilme becerisine yönelik aksaklıkların tespit edilebilmesi için "Sistematik Derleme Çalışması" yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın sonucunda, ulaşılan araştırmalarda yaşanılan sorunlar "öğrenci ve öğretim elemanlarından kaynaklı sorunlar" ve lisans öğretim programından kaynaklı sorunlar" olmak üzere iki başlıkta irdelenmiştir. Öğrencilerden kaynaklanan sorunlar incelendiğinde özyeterlik algılarının düşüklüğü dikkat çekmekte olup bunun nedenleri olarak ise öğretim programının içerik olarak okul öncesi müzik eğitiminden başlayarak akademisyenliğe kadar geniş bir yelpazede ders içeriğine sahip olması ve bu nedenle öğrencilerin meslek seçiminde yaşadıkları kararsızlıklar, öğrenme kaygısı geri planda kalarak not veya dersi geçme odaklı çalışmaları, derslere karşı ilgisizlik ve piyano ile eşlik çalışmalarına yönelik kaynak kitapların göz ardı edilmesi olarak tespit edilmiştir. Öğretim elemanı kaynaklı sorunlara bakıldığında ise ilgili derslerin içeriğinin oluşturulurken okul şarkılarının ihmal edilmesi; piyano derslerinde eşlik konusunun ihmal edildiği ve solist piyanist yetiştirmeye yönelik bir içerik oluşturulduğu; öğretim elemanlarının eşlik yapabilme becerisine yönelik dersler arasında gerekli ilişkiyi kurmaması ve bu dersler arasında aşamalı olacak şekilde ders içerikleri oluşturmaması; ders içeriklerinde teorik bilgilere uygulamalı çalışmalara göre daha çok yer verilmesi gibi durumlar tespit edilmiştir. Lisans öğretim programı bakımından eşlik yapabilme becerisine yönelik sorunlar ele alındığında ise eşlik derslerinin haftalık ders saatinin ve programdaki kredi ağırlığının uygulamaya yönelik olarak artırılması gerekliliği; ders içeriklerinin de okul şarkılarına eşlik yapabilme konusunda yetersiz olduğu dolayısıyla bu içeriklerin yeniden düzenlenmesi ve geliştirilmesi gerektiği; dersin işlenişi ile ilgili toplu derslerde uygulamalı çalışmalara her öğrenci için yeterince vakit ayrılamadığı, bu nedenle de derslerin bireysel olarak işlenmesi gerektiği sonuçlarına ulaşılmıştır.

Halvaşi, Akgül ve Özbek (2017) yapmış oldukları "Enstrüman Eşlikli Uygulamaların İlköğretim Öğrencilerinin Müzik Dersine İlişkin Tutumlarına ve Başarılarına Etkisi" başlıklı çalışmada enstrüman eşlikli uygulamaların ilköğretim öğrencilerinin müzik dersine yönelik başarı ve tutumlarına etkisini belirlemeyi amaçlamışlardır. Araştırma, ilköğretim 6.sınıf öğrencileri, 2011-2012 bahar yarı yılı ve eşlik çalgısı olarak piyano ile sınırlandırılmıştır. Deneysel modele göre yapılan araştırmada aşağıdaki soruların cevapları aranmıştır: Enstrüman eşlikli uygulamaların öğrencilerin müzik dersi başarılarına yönelik etkisi nedir? Enstrüman

eşlikli uygulamaların öğrencilerin müzik dersine yönelik tutumlarına etkisi nedir? Uygulama sonucunda, öğrencilerin müzik dersi başarı düzeylerinde ve müzik dersine yönelik tutum düzeylerinde gelişim olup olmadığı incelenmiştir. Araştırma sonucunda, enstrüman eşlikli uygulamaların, müzik dersi gören öğrencilerin derse yönelik başarılarını ve tutumlarını önemli ölçüde ve olumlu yönde etkilediği sonuçlarına ulaşılmıştır.

Okay ve Özgür (2017) yapmış oldukları "Okul Şarkılarının Müzik Öğretmeni Adayları Tarafından Piyano ile Eşliklenmesi" başlıklı çalışmada müzik öğretmeni adaylarının "Piyano ile Eşlik Çalma" dersinden öğrendikleri bilgiler ile "Armoni-Kontrpuan" ve "Bireysel Piyano" derslerinden edindikleri bilgileri okul şarkılarına piyano eşliği yapmada ne denli kullanabildiklerini saptamayı amaçlamışlardır. Betimsel tarama modeli uygulanan bu araştırma için 45 kişiden oluşan Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Lisans III ve Lisans IV. sınıf öğrencisi toplam 45 katılımcıya 13 sorudan oluşan bir anket uygulanmış, SPSS 15 paket programı yardımıyla frekans ve yüzde kullanılarak analiz edilmiş ve yorumlanmıştır. Araştırma sonucunda verilen bir okul şarkısına %55,6'lık bir başarı ile eşlik yazabildikleri görülmüştür. Öte yandan, %35,7'lik katılımcı grup okul şarkılarına eşlik yapmada armoni konusunda, %31'lik katılımcı da piyano çalma düzeyinde sıkıntı çektiklerini belirtmişlerdir. Ayrıca, katılımcıların %72,7'lik kısmı "Piyano ile Eşlik Çalma" dersinin ders saatlerinin yetersiz olduğunu belirtmiş, verilen okul şarkısına %71,1'lik bir başarı ile teorik olarak eşlik modeli belirleyebilmiş olup, pratikte %46,7'lik bir başarı ile beklenen başarıyı sağlayamadıkları sonuçlarına ulaşılmıştır.

Hepyücel ve Kurtaslan Yıldırım (2017) yapmış oldukları "Türkiye'de Flüt Eğitimi Veren Müzik Kurumlarında Eşlikli Çalışmaların Yeri" başlıklı çalışmada eşlikli çalışmalara ayrılan sürelerin yeterliliği, tercih edilen eşlik türleri, çalgıyı öğrenme konusundaki katkıları hakkında eğitimci görüşlerini belirleyerek Türkiye'de flüt eğitimi veren müzik kurumlarındaki eşlikli çalışmaların yerini saptamayı amaçlamışlardır. Araştırma, betimsel nitelik taşımakta olup araştırmada durum tespiti yapılmıştır. Doküman inceleme yoluyla kaynaklar taranmış ve flüt eğitimi veren 15 Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı (MEABD), 7 Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümü (GSFMB), 9 Devlet Konservatuvarı'nda (DK) görev yapan toplam 31 flüt eğitimcisine anket formu uygulanarak araştırmanın verileri toplanmıştır. Araştırmanın sonucunda MEABD'deki 15 flüt eğitimcisinden 14'ü kurumlarında eşlik çalışmalarını yürütmek amacıyla bir korrepetitör olmadığını, GSFMB'deki 7 flüt eğitimcisinden 4'ü ve DK'daki 9 flüt eğitimcisinin tamamı kurumlarında eşlik derslerini yürütmek amacıyla bir korrepetitörün bulunduğunu belirtmiş, GSFMB ve DK'daki flüt eğitimcilerinin görüşlerinde de benzerlik görüldüğü; MEABD'ler için çıkan sonuca göre flüt eğitimcilerinin tamamının

öğrencilerine eşlikli eser çaldırdıkları, bu eserleri için tercih edilen eşlik türü ise en çok piyano olarak belirttikleri, buna karşılık MEABD'lerin tamamına yakınında bir korrepetitör bulunmadığı; MEABD'deki 15 flüt eğitimcisinden 13'ünün ve GSFMB'deki 7 flüt eğitimcisinden 3'ünün eşlikli çalışmaların kurumdaki yerini "Kurumda eşlikli flüt dersi yok, bu ders konulmalı ve korrepetitör görevlendirilmeli" şeklinde belirttiği, DK'daki 9 flüt eğitimcisinden 7'sinin "Kurumda kadrolu bir korrepetitör var ve tüm müzik bölümlerinde de kadrolu birer korrepetitör bulunmalı" fikrini belirttikleri tespit edilmiştir.

Coşkuner (2016) yapmış olduğu "Türkiye'de Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Bireysel Çalgı Eğitimi Dersinde (Yaylı Çalgılar) Piyano Eşlikli Çalışmalara İlişkin Öğretmen Görüşleri" başlıklı çalışmada Türkiye'de Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri bireysel çalgı eğitimi dersinde (yaylı çalgılar) yapılan piyano eşlikli çalışmaların gerçekleşmesinde yaşanan problemleri ortaya çıkarmayı amaçlamıştır. Araştırma, temel alan araştırmasına dayalı betimsel bir çalışma olup; genel tarama modellerinden olan tekil arama modelini içermektedir. Araştırmada kullanılan nitel bilgiler (veriler) kaynak tarama, nicel bilgiler ise anket yöntemiyle elde edilmiştir. Araştırmanın nicel verileri Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde görev yapan 40 yaylı çalgı öğretmenine anket uygulanmasıyla toplanmıştır. Araştırmanın sonucunda Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri'nde uygulanan yaylı çalgı derslerinde piyano eşlikli çalışmalara yer veren öğretmenlerin sayısının bu çalışmaya yer vermeyen öğretmenlerden daha fazla olduğu; yaylı çalgı öğretmenlerinin büyük bir kısmı eşlikli çalışmalara haftada 0-1 saat yer verebildikleri fakat haftada 1-2 saat ayıran öğretmenler ile hiç zaman ayırmayan öğretmenlerin sayılarının da yüksek olduğu; öğretmenlerin öğrencilerinin konserlerinde piyano eşlikli eserlere çoğunlukla yer verdikleri fakat kadrolu eşlik öğretmeninin bulunmayışından ve okuldaki piyano öğretmenlerinden tam anlamıyla yardım alamadıklarından dolayı bu çalışmaları sağlıklı yapamadıkları ve öğrencilerinin konserlerinde eşlikli eserlere yer vermeyen öğretmenlerin olduğu; Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri'nde görev yapan yaylı çalgı öğretmenleri kadrolu eşlik öğretmeninin bulunmayışından dolayı bu ihtiyaçlarını farklı yollardan temin ettikleri; okulda her zaman bir eşlik öğretmeninin olmayışının sıkıntı yarattığı; eşlikli çalışmaların öğrencilerin hem toplu hem de solo konserlerine çok büyük ölçüde olumlu etkileri olduğu; eşlikli çalışmaların, öğrencilerin müzikal gelişimine büyük etkisi olduğu; öğrencilerin eşlikli çalışma yapmak için istekli oldukları ve bu eserlere daha çok çalıştıkları; öğrencilerin aynı zamanda piyano ile eşlik edilen eserleri kendileri seçmek ve bu eserleri seslendirmek istedikleri; öğrencilerin, daha eğlenceli olması ve tüketime açık olması nedeniyle sahneye çıkacakları, sunacakları ve kendilerini gösterebilecekleri eserleri kendilerinin seçmek istedikleri sonuçlarına ulaşılmıştır.

Gün ve Demirtaş (2015) yapmış oldukları "Müzik Öğretmeni Adaylarının Eğitim Müziği Dağarındaki Şarkılara Piyano ile Eşlik Yapabilme Becerileri" başlıklı çalışmada müzik öğretmeni adaylarının eğitim müziği dağarındaki şarkılara piyano ile eşlik yapabilme becerilerini tespit etmeyi amaçlamışlardır. Yapılandırılmış gözlem yönteminin kullanıldığı araştırmanın çalışma grubunu Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalında Lisans II, III ve IV. sınıf düzeyinde öğrenim gören 48 öğrenci oluşturmaktadır. Piyano ile eşlik yapabilme becerilerini tespit etmek için ilköğretim müzik dersi müfredatından uzman görüşü alınarak "Dostluk" şarkısı belirlenmiştir. Veriler araştırmacı tarafından uzman görüşü desteğiyle geliştirilen piyano ile eşlik beceri testi kullanılarak elde edilmiştir. Çalışma grubundaki müzik öğretmeni adaylarına tek tek belirlenen şarkıya piyano ile doğaçlama eşlik yaptırılmıştır. Öğrenci eşlik performansları kamera kaydına alınıp iki puanlayıcı tarafından değerlendirilmiştir. Puanlayıcılar arası güvenirliğin tespit edilmesinde Kendall uyuşum katsayısına bakılmıştır. Güvenirlik testi sonucunda puanlayıcılar arası güven katsayısı 0.723 olarak bulunmuştur. Sınıf düzeyi ve piyano dersi akademik başarı düzeyine göre puanların normal dağılım gösterip göstermediğini tespit etmek için Kolmogorov Smirnov testi yapılmış ve iki değişkende de puanların normal dağılım göstermediği bulunmuştur. Eşlik beceri puanlarının sınıf düzeyi ve piyano dersi akademik başarı düzeyi ile ilişkili olarak analiz edilmesinde non-parametrik testlerden Kruskal Wallis H testi yapılmıştır. Bulgular sınıf düzeyi ve piyano dersi akademik başarı düzeyi ile karşılaştırılarak yorumlanmıştır. Araştırma sonucunda müzik öğretmeni adaylarının eğitim müziği dağarındaki şarkılara piyano ile eşlik yapabilme düzeyinin sınıf düzeylerine göre anlamlı farklılık gösterdiği, piyano dersi akademik başarı düzeyine göre ise anlamlı farklılık göstermediği sonuçlarıına ulaşılmıştır.

Kaptanoğlu ve Çanakçı (2015) yapmış oldukları "Türkiye'de Vokal Müzikte Piyano Eşlik Alanında Yapılmış Yüksek Lisans, Doktora ve Sanatta Yeterlik Tezleri" başlıklı çalışmada Türkiye'de 1987 - 2013 yılları arasında, vokal müzikte piyano eşlik alanında yapılmış yirmi beş lisansüstü tezi belirlemişlerdir. Araştırma tarama modelinde desenlenmiştir. Araştırmada vokal müzikte piyano eşlik alanındaki lisansüstü tezler incelenerek konularına göre sınıflandırılmış, elde edilen veriler nicel veri kapsamında frekans ve yüzdelerle analiz edilmiştir.

Piji Küçük (2015) yapmış olduğu "Müzik Öğretmenliği Öğrencilerinin Piyano Eşliği Alanındaki Öz Yeterlik Algıları" başlıklı çalışmada müzik öğretmenliği öğrencilerinin piyano eşliği alanındaki özyeterlik algılarını belirlemeyi amaçlamıştır. Ayrıca öğrencilerin piyano eşliği ve alt boyutlarındaki özyeterlik algılarının cinsiyet, sınıf, yaş ve mezun olunan okul türü değişkenleri açısından fark yaratıp yaratmadığının belirlenmesi, araştırmanın diğer amacını

oluşturmaktadır. Araştırmada betimsel yöntem kullanılmıştır. Müzik öğretmenliği öğrencilerinin piyano eşliği alanındaki özyeterlik algılarını belirlemek üzere kullanılan Piyano ile Eşlik Alanında Yeterlik Algısı Ölçeği, Marmara, Van Yüzüncü Yıl ve Karadeniz Teknik Üniversitesi Eğitim Fakülteleri GSEB Müzik Öğretmenliği Ana Bilim Dallarında öğrenim gören toplam 171 öğrenciye uygulanmıştır. Araştırmanın sonucunda müzik öğretmenliği öğrencilerinin piyano eşliği alanında ve alt boyutlarında orta düzeyde bir özyeterlik algısına sahip oldukları görülmüş; öğrencilerin piyano eşliği alanındaki özyeterlik algıları cinsiyet ve sınıf değişkenine göre anlamlı bir fark yaratmamış, yaş değişkenine göre 18-22 yaş aralığında bulunan öğrencilerin lehine ve mezun olunan okul türü değişkenine göre ise güzel sanatlar lisesi mezunu öğrencilerin lehine anlamlı bir fark yarattığı sonuçlarına ulaşılmıştır.

Demirtaş ve Onuray Eğilmez (2015) yapmış oldukları "Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı 4. Sınıf Öğrencilerinin Piyano Dersine Karşı Tutumlarının Eşlik Dersi Başarı Durumları ile Karşılaştırılması" başıklı çalışmada üniversitelerin Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü (GSEB) Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı (MEABD) 4. sınıf öğrencilerinin, piyano dersine karşı tutumlarının ölçülmesini ve bu tutumların, aynı öğrencilerin eşlik çalma dersi başarı durumları ile ilişkisinin incelenmesini ve karşılaştırılmasını amaçlamışlardır. Korelasyonel bir çalışma olan bu araştırmanın evreni, Türkiye'deki Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalları 4. sınıf öğrencilerinden, örneklemi ise Pamukkale Üniversitesi, Balıkesir Üniversitesi, Uludağ Üniversitesi Müzik Eğitimi ABD'de eşlik çalma dersi almış 4. sınıf öğrencilerinden oluşmuştur. Araştırmaya Pamukkale Üniversitesi, Uludağ Üniversitesi, Balıkesir Üniversitesi Eğitim Fakültesi GSEB Müzik Eğitimi ABD'ye devam eden 70 öğrenci katılmıştır. Araştırmada SPSS 16 paket programı kullanılarak değişkenler arası korelasyon katsayısı hesaplanmıştır. Öğrencilerin piyano dersine karşı tutumlarının belirlenmesinde, Tufan ve Güdek'in (2008) geliştirmiş olduğu "Piyano Dersine Yönelik Tutum Ölçeği" kullanılmıştır. Verilerin analizinde, öğrencilere uygulanan piyano dersine karşı tutum ölçeğinin sonuçları ile eşlik çalma dersi başarı durumları arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere Pearson Korelasyon katsayısı hesaplanmıştır. Bu doğrultuda öncelikle, piyano dersine karşı tutum ölçeği puanları ve eşlik dersi notlarının betimsel istatistik değerleri hesaplanmıştır. Sonrasında, bu iki toplam puanın Pearson korelasyon katsayısı hesaplamaya uygun olup olmadığı ve normallik sayıltısını test etmek amacı ile Kolmogorov-Smirnov z testi yapılmıştır. Piyano dersi ile bu dersle bağlantılı olduğu düşünülen eşlik çalma dersinin ilişkisinin ortaya konulması ve bu alanda yapılacak çalışmalara sağlayacağı katkı açısından önemli görülen söz konusu araştırmanın sonucunda öğrencilerin piyano dersine karşı tutumlarının olumlu yönde olduğu görülmüştür.

Piyano dersine karşı tutumun, eşlik çalma dersi başarı puanları ile ilişkisi 0'a yakın çıkmış olup, eşlik çalma dersi ile piyano dersi tutumu arasında bir ilişki görülmemiştir.

Özel (2012) yapmış olduğu "Bireysel Ses Eğitiminde Piyano Eşliğinin Önemi" başlıklı çalışmada bireysel ses eğitiminde piyano eşliğinin önemini ve yaklaşımları saptamayı, bulgularla durum değerlendirmesi ve önerilerle bireysel ses eğitiminde piyano eşliğinin daha işlevsel hale gelmesine katkı sağlamayı amaçlamıştır. Araştırma nitel ve nicel araştırma yöntemleri esas alınarak hazırlanmıştır. Mesleki müzik eğitimi veren yükseköğretim kurumlarında bireysel ses eğitimi ve eşlik (korrepetisyon) derslerini yürütmekte olan öğretim elemanları ve 2011-2012 eğitim-öğretim yılı bahar dönemi bireysel ses eğitimi ve eşlik derslerini alan öğrencilerden oluşan örneklem kapsamında gerçekleştirilmiştir. Araştırma kapsamında oluşan alt problemlere veri sağlamak amacıyla araştırmayla doğrudan ilgisi olan bilimsel çalışmalar toplanmış, örneklemde yer alan üniversitelerin Ana Bilim Dallarında bireysel ses eğitimi ve eşlik derslerini yürütmekte olan öğretim elemanlarına, 2011-2012 eğitim-öğretim yılı bahar dönemi bireysel ses eğitimi ve eşlik derslerini alan öğrencilere anket uygulanmıştır. Araştırma sonucunda yükseköğretim kurumlarında eşlik yapan öğretim elemanlarının sayısının yetersiz olduğu, müzik eğitimi veren yükseköğretim kurumlarında, eşlik derslerinin yeterince verimli olmadığı ve bu verimsizliğin en büyük nedenleri arasında; öğrencilerin ilgisizliği, yetersiz çalışma odaları, yetersiz piyano sayısı ve yetersiz eşlikçi sayısı olduğu, müzik eğitimi veren yükseköğretim kurumlarında, eşlik derslerine gelen öğrencilerle en çok karşılaşılan sorunların, öğrencilerin söylediği eserleri deşifre yapmadan gelmeleri, eşlikle beraber eserin giriş çıkışlarına dikkat etmemeleri ve söylerken eşlik partisini dinlememeleri olduğu, müzik eğitimi veren yüksek eğitim kurumlarında, eşlik derslerinin haftalık ders saati sayısının verimlilik açısından yetersiz olduğu ve eşliğin haftalık ders saati süresinin 2 - 3 saat olması gerektiği sonuçlarına ulaşılmıştır.

Demirtaş (2011) ve Demirtaş ve Akın Şişman (2021) yapmış oldukları "İlköğretim 7. Sınıf Müzik Dersinde Şarkıların Piyano Eşlikli Öğretilmesinin Öğrenci Kazanımlarına Etkileri" ve "İlköğretim 7. Sınıf Müzik Dersinde Şarkıların Piyano Eşlikli Öğretilmesinin Öğrenci Kazanımlarına Etkileri: Denizli İli Örneği" başlıklı çalışmalarında ilköğretim 7. sınıf müzik dersinde şarkıların piyano eşlikli öğretilmesinin, öğrenci kazanımlarına etkilerini belirlemeyi, şarkıları piyano eşliği ile öğrenen öğrencilerle, piyano eşliği olmadan öğrenen öğrencilerin başarı düzeylerinin karşılaştırılarak, eşliğin müzik eğitimine etkisini ortaya çıkarmayı amaçlamıştır. Araştırmanın modeli "betimsel" ve "deneysel" olmak üzere iki kısımdan oluşmaktadır. Araştırmanın betimsel kısmında kaynak tarama yöntemi ile ilköğretim müzik dersi ve piyano eşliğinin önemi üzerine bilgiler bir araya getirilmiştir. Deneysel kısmında ise

kontrol gruplu son-test modelinden faydalanılmıştır. Araştırmanın evrenini, 2010-2011 eğitim öğretim yılında araştırmadaki ilkokulda öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Örneklemini ise 2010-2011 eğitim öğretim yılında Denizli ilinde bulunan araştırmadaki ilkokulda öğrenim görmekte olan 7/A ve 7/F şubelerinin öğrencileri oluşturmaktadır. Örneklemi oluşturan grupların belirlenmesi aşamasında, uzman görüşü alınarak oluşturulan sorularla bir sınav yapılmış olup, iki grubun birbirleri ile eşit olduğu saptanmış ve deney-kontrol grupları rastgele seçilmiştir. Denel işlemde kullanılmak üzere: Ata'ya Saygı, Notaların Şarkısı, Türk'üm isimli parçalar belirlenmiştir. Denel işlem ile elde edilen veriler istatistik programında işlenmiş, verilerin analizinde, Mann Whitney U ve Kruskall Waliss testlerinden yararlanılmıştır. Araştırmanın sonucunda, piyano eşliğinin öğrenciler üzerinde olumlu bir etkiye sahip olduğu ve kazandırılmak istenilen 8 kriter ile ilgili olarak, deney-kontrol grupları arasında anlamlı farklar oluşturduğu saptanmıştır.

Çevik ve Güven (2011) yapmış oldukları "İlköğretim Müzik Öğretmenlerinin Okul Şarkılarına Piyanoda Eşlik Yapabilme Konusuna İlişkin Görüşleri Üzerine Bir Çalışma" başlıklı çalışmada ilköğretim müzik öğretmenlerinin okul şarkılarına eşlik yapabilmeye yönelik bakış açılarını araştırmayı, bu yönde zorlandıkları konuların ve zorlanmalarının sebeplerini ortaya çıkarmayı amaçlamışlardır. Araştırmada durum tespitine yönelik tarama modeli esas alınmıştır. Araştırmanın verileri araştırmacılar tarafından geliştirilen bir anket formunun 2009-2010 eğitim öğretim yılında Balıkesir ili merkez ilçesinde görev yapan 23 ilköğretim müzik öğretmenine uygulanmasıyla toplanmıştır. Araştırmanın sonucunda müzik öğretmenlerinin öğrencilerin müzik dersini çok sevdiklerini, zevk aldıklarını, eğlendiklerini ve rahatladıklarını belirttikleri; müzik öğretmenlerinin müzik öğretmenliği lisans eğitimi süresince "korrepetisyon" dersi adı altında okul şarkılarına eşlik yapabilmeye yönelik çalışmalar yapıldığını ancak bu dersin süresinin uzatılması gerektiğini vurguladıkları ve müzik öğretmenlerinin çoğunluğunun piyanoda okul şarkılarına eşlik yapabilme konusunda zorluk yaşadığı; öğretmenlere göre, bir okul şarkısını öğretirken piyano/orgda eşlik yaparak çocukların derse dikkatleri çekilerek daha kısa sürede öğrenmelerinin sağlanabileceği; ilköğretim müzik ders kitapları hakkında öğretmenlerin bir kısmının kitapta yer alan şarkıların sınıf seviyesine ve öğrencilerin ses genişliklerine uygun olmadığını, kitapta daha çok şarkıya yer verilmesinin gerekliliğini ve öğretmenlerin büyük çoğunluğunun kaynak olarak kullandıkları kitap olmadığını belirttikleri tespit edilmiştir.

Demirova (2010) yapmış olduğu "Korrepetitörlük Mesleğine Genel Bir Bakış" başlıklı çalışmada eşlikçilik/korrepetitörlük mesleğini tercih eden piyanist ve müzisyenleri konu hakkında bilgilendirmeyi, hiç de kolay olmayan bu mesleğin özelliklerini ve sorunlarını ortaya koymayı ve profesyonel eşlikçilik/korrepetitörlük görevlerinin daha iyi tanımlanmasını sağlamayı amaçlamıştır. Araştırmada amaca ulaşmak için ilgili kaynaklardan yararlanılarak konu araştırılmış olup uygulamaya ve deneyime dayanan öneriler sunulmuştur. Araştırmanın sonucunda eşlikçinin, müzik eğitimi veren kurumlarda, opera/bale ve çeşitli orkestralarda bulunması gereken ve aranan önemli bir eleman olduğu, eşlikçilik görevini üstlenmek isteyen bir piyanistin bu görevin kolay olmadığını ve birçok sorumluluk yüklenmek zorunda olduğunu bilmesi gerektiği vurgulanmış; piyanistte eşlikçilik için özel bir yetenek, yatkınlık ve eğilim olmasının mesleğinde başarılı olmasını sağlayacağı; eşlikçiliğin zaman içinde uzmanlaşmayı gerektiren bir meslek olduğu; piyanistin, eşlikçilik mesleğinin gerektirdiği bütün becerileri edinmiş ve bu alanda yeterli birikim ve deneyimi kazanmış olması gerektiği; eşlikçinin icracılık ve teknik yönden çok başarılı olması, birlikte çalma tekniklerine sahip olması, şancılık sanatının esas temellerini bilmesi, farklı çalgıların özelliklerini bilmesi, çok iyi işitme özelliğine sahip olması, çok iyi deşifre ve transpoze yapması, çeşitli partileri anında okuma özelliğine sahip olması, çalıştığı insanlar ile iş birliği, iletişim sağlaması gerektiği ve bu unsurların korrepetitörlük mesleğinin gerektirdiği koşullar olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

Bağcı (2009) yapmış olduğu "Eşlik Desteğinin Armoni ve Solfej Eğitimindeki Başarı Düzeyine Etkisi" başlıklı çalışmada müzik alanıyla ilgili bölümlerde verilen genel olarak anılan ismiyle Solfej (Müziksel İşitme Okuma Yazma) ve Armoni derslerinde eşlikli ders işlemenin öğrencilerin bu derslerdeki başarıları üzerindeki etkisini incelemeyi amaçlamıştır. Araştırmanın ikincil bir amacı ise bu derslerdeki başarının hangi demografik değişkenlerden etkilendiğini araştırmak olmuştur. Araştırmada eşlik aracı olarak piyano kullanılmış ve her iki ders için ayrı deney ve kontrol grupları oluşturulmuştur. Deneylerde yer alan denekleri ve demografik verileri elde etmek üzere örneklem grubunu Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı'nda okumakta olan öğrenciler oluşturmuştur. Araştırmanın deneysel deseni, öntest-sontest kontrol gruplu model üzerine işlenmiştir. Başarı düzeyini ölçmek amacıyla araştırmacı tarafından her iki ders için de başarı testleri geliştirilmiştir. Solfej ile ilgili deneyde denekleri Ana Bilim Dalı'nda okumakta olan birinci sınıf öğrencileri oluşturmuş, bu öğrencilerin 17'si deney grubunda, 16'sı ise kontrol grubunda yer almıştır. Deney grubu derslerinde yapılan her türlü etkinliğin duyurulması, işlenen parçaların fonksiyonlarının duyurulması, dersin daha çoksesli ve daha işitsel bir nitelik kazanması sağlanmıştır. 14 haftalık deney sonucunda, deney grubunda yer alan öğrencilerin

derste gösterdikleri başarı düzeyi kontrol grubunda yer alan öğrencilere göre anlamlı farklılık göstermiştir. Armoni ile ilgili deneyde denekleri Ana Bilim Dalı'nda okumakta olan ikinci sınıf öğrencileri oluşturmuş, bu öğrencilerin 21'i deney grubunda, 22'si ise kontrol grubunda yer almıştır. Deney grubu derslerinde armonik analizi yapılan eserlerin, şifreli bas çözümlerinin ve soprano çözümlerinin, konu işlenirken yavaşça ve sıklıkla duyurulması amaçlanmıştır. 14 haftalık deney sonucunda, deney grubunda yer alan öğrencilerin derste gösterdikleri başarı düzeyi, kontrol grubunda yer alan öğrencilere göre anlamlı farklılık göstermiştir. Araştırma sonucunda eşlik desteğinin Solfej ve Armoni derslerindeki başarı düzeyini arttırdığı sonuçlarına ulaşılmıştır. Demografik değişkenler incelendiğinde; Yaş düzeyine göre solfej ve armoni başarısının farklılık gösterdiği, yaş düzeyi yükseldikçe, müzikal deneyim arttıkça solfej ve armoni derslerinde başarının da yükseldiği; Mezun olunan lise türüne göre Solfej ve Armoni derslerindeki başarı düzeyinin her iki derste de farklılaştığı; Genel olarak konservatuvar mezunlarının diğer okul türü mezunlarına göre daha yüksek düzeyde başarılar gösterdiği, Liseden mezun olunan alan türüne göre Solfej dersinde başarı düzeyinin farklılaştığı, Anadal çalgısına göre Solfej dersinde başarı düzeyinin farklılaştığı görülmüştür. Bu derslerdeki başarı düzeyinin cinsiyet, gelir düzeyi ve günlük çalgı çalışma düzeyine göre farklılaşmadığı sonuçlarına ulaşılmıştır.

Piji (2007) yapmış olduğu "Müzik Öğretmeni Adaylarına Yönelik Piyano ile Eşlik Alanında Yeterlik Algısı Ölçeği'nin Geliştirilmesi" başlıklı çalışmada ölçeğin geçerlik ve güvenirliğini belirlemeyi amaçlamıştır. Araştırmada müzik öğretmeni adaylarının eşlikle ilgili düzeylerine yönelik yeterlik algılarını belirlemek üzere "Piyano ile Eşlik Alanında Yeterlik Algısı Ölçeği" geliştirilmiştir. Ölçeğin geçerliğinin belirlenmesine yönelik yapılan Kaiser-Meyer-Olkin Örneklem Yeterliği Ölçümü ve Bartlett Evren Testi sonucunda ölçeğin evren parametresinde çok boyutlu bir değişkenden geldiği saptanarak, ölçeğin faktör yüklerinin belirlenmesi için faktör analizi yapılmıştır. Faktör analizi sonuçlarına göre ölçek, dört alt ölçekten oluşmaktadır. "Ezgiye Eşlik Etme", "Piyano Tekniği ve Armoni Bilgisini Eşlikte Kullanma", "Piyanoda Teknik Yeterlik" ve "Okul Müziği Yaratma" alt ölçekleri, müzik öğretmeni adaylarının piyanoda eşliğin farklı boyutlarındaki yeterlik algılarını ölçmektedir. Geçerlik çalışması kapsamında ölçeğin tümü ve alt ölçekler için madde analizi yapılmıştır. Güvenirlik hesaplamaları için test-tekrar test yöntemi kullanılmıştır. Ölçeğin tümü ve alt ölçeklerin güvenirliği için iç tutarlık analizleri (Cronbach Alpha, Guttman ve Spearman-Brown) yapılmıştır. Toplam 94 müzik öğretmeni adayından elde edilen verilerin analizi sonucunda ölçeğin geçerli ve güvenilir olduğu belirlenmiştir. Ayrıca, müzik öğretmeni adaylarının eşlik alanında beklenen yeterlik algısına sahip olmadıkları saptamış ve Piyano,

Koro ve Eşlik derslerindeki akademik başarıları ile piyano eşlik alanındaki yeterlik algıları arasında anlamlı ilişki bulunmuştur. Öğrencilerin piyano eğitimine başlama dönemlerinde göre piyano ile eşlik alanında yeterlik algısı puan ortalamaları arasındaki fark belirlenmiştir. Buna göre, piyano eğitimine ilköğretim döneminde başlayan öğrencilerin, lise ve üniversite döneminde başlayan öğrencilere göre daha yüksek yeterlik algısına sahip oldukları belirlenmiştir. Müzik lisesi mezunu müzik öğretmeni adaylarının, genel lise mezunu olanlara göre kendilerini piyano ile eşlik alanında daha yeterli olarak algıladıkları; lisans dördüncü sınıf öğrencilerinin, lisans üçüncü sınıf öğrencilerine göre piyano ile eşlik alanında daha yüksek yeterlik algısına sahip oldukları sonuçlarına ulaşılmıştır.

Görsev (2006) yapmış olduğu "Abant İzzet Baysal Üniversitesi Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı Son Sınıf Öğrencilerinin "Piyano Eğitimi", "Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi" ve "Eşlik (Korrepetisyon)" Dersleri ile Okul Şarkılarına Doğaçlama Eşlik Becerileri Arasındaki İlişkiler" başlıklı çalışmada Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı son sınıf öğrencilerinin "Piyano Eğitimi", "Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi" ve "Eşlik (Korrepetisyon)" dersleri ile okul şarkılarına doğaçlama eşlik becerileri arasındaki ilişkileri saptamayı ve öğretim programlarında bu becerilere etkisi olduğu düşünülen derslerin mevcut durumları ile ilgili öğretim elemanı ve öğrenci görüşlerini belirlemeyi amaçlamıştır. Bu amaçla 2005-2006 öğretim yılı I. yarıyıl güz döneminde Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı'nda öğrenim gören 20 son sınıf öğrencisi ve "Piyano", "Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi" ve "Eşlik (Korrepetisyon)" alanlarında eğitim vermekte olan 10 öğretim elemanı örneklem grubu olarak belirlenmiştir. Araştırmada; nicel verilerin elde edilmesi amacı ile örneklem grubunu oluşturan son sınıf öğrencilerinin teorik bilgilerini belirlemek için teorik analiz formu, okul şarkılarına doğaçlama eşlik becerileri ile ilgili davranışların gerçekleşme düzeylerini belirlemek için gözlem, öğretim elemanları ve son sınıf öğrencilerinin becerilerin gelişimine etki eden dersler ile ilgili görüşlerinin belirlenmesi amacı ile anket uygulanmış, araştırmayı nitel yönden desteklemesi açısından da belgesel kaynaklar taranmıştır. Araştırmanın veri çözümleme aşamasında "Sosyal Bilimler İçin İstatistik Paketi" (S.P.S.S.) programı ve frekans ve yüzdelik değerler kullanılmış, ulaşılan değerler araştırmacı tarafından tablolaştırılarak betimlenmiştir. Nicel verilerin değerlendirilmesi sonucunda her öğrenci için bir "Teorik Analiz Puanı" ve "Okul Şarkılarına Doğaçlama Eşlik Beceri Puanı" elde edilmiş, bu puanlar ilgili derslerdeki akademik başarılar ile ilişkilendirilmiş, becerilere etki eden dersler ile ilgili öğretim elemanı ve öğrenci görüşleri yine tablolar halinde sunulmuştur. Araştırma verilerinin değerlendirilmesi sonucunda, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı'nda öğrenim görmekte

olan son sınıf öğrencilerinin okul şarkılarına doğaçlama eşlik becerileri ile ilgili davranışları teorik ve pratik boyutlarda orta düzeyde gerçekleştirebildikleri, öğretim elemanları ve öğrencilerin ilgili becerilerin kazandırılması/geliştirilmesine etki eden derslerin programlardaki yeri, önemi ve yeniden değerlendirilerek düzenlenmesi ile ilgili ortak görüşte oldukları tespit edilmiştir.

Aydınoğlu (2005) ve Batıbay ve Aydınoğlu (2006) yapmış oldukları "Müzik Öğretmenliği Lisans Programında Yer Alan "Eşlik (Korepetisyon)" Dersinin Öğrenci ve Öğretmen Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi" başlıklı çalışmada müzik öğretmenliği lisans programında yer alan "Eşlik (Korrepetisyon)" dersinin öğrenci ve öğretmen görüşleri doğrultusunda; ders ile ilgili çeşitli değişkenler açısından var olan durumun ortaya konması ve dersin amaç, içerik, işleyiş, programdaki yeri ve süresi ve diğer derslerle bağlantısı yönleriyle ele alınarak değerlendirilmesini amaçlamışlardır. Araştırma, genel tarama modelindedir. Araştırmanın evrenini Türkiye'de bulunan tüm Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalları oluşturmaktadır. Örneklem olarak, ele geçenden örnekleme yöntemi doğrultusunda, ulaşılabilen üç eğitim fakültesi ele alınmıştır. Örneklem içerisinde eşlik dersini almış, 3., 4. ve 4. sınıf üzerinde halen okumakta olan 105 öğrenci ile, yeni program dahilinde eşlik dersi vermiş olan 6 öğretim elemanı yer almaktadır. Araştırma sonucunda eşlik dersinin, ideal bir eşlik dersinin amaç, içerik ve işleyişine uygun olarak yürütülmediği ve öğrencilerin ideal bir eşlik dersinin hedefleri içerisinde yer alan birçok konuda kendilerini yeterli görmedikleri sonuçlarına ulaşılmıştır.

Kutluk (1996) yapmış olduğu "Okul Şarkılarına Piyano ile Eşlik Yapabilme Becerisinin Geliştirilmesi Üzerine Bir Çalışma" başlıklı çalışmada müzik öğretmeni adaylarının, piyanoyu bir eşlik çalgısı olarak kullanabilme becerilerinin nasıl geliştirileceğini incelemeyi amaçlamıştır. Bunun için, öncelikle eşlik sanatı ve müzik eğitimi çeşitli boyutlarıyla araştırılmış, Türk ve batı müziği armonisi, okul müzik eğitiminde kullanılan tonal ve modal yapıdaki şarkılar ve şarkılara yazılmış eşlikleri incelenmiştir. Altı müzik eğitimi bölümünden, konuyla ilgili on bir öğretim elemanının yazılı, Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi müzik eğitimi bölümünden üç öğretim elemanının sözlü olarak görüş ve önerileri alınmıştır. Alınan yanıtlardan, öğrencilerin pratik eşlik yapabilmelerinde, piyano çalabilme ve armoni bilgilerinin en önemli etkenler olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Ristea-Ciucu (2023) yapmış olduğu “Six Miniatures for Violin and Piano Composed by Fritz Kreisler. Formal Analysis and Aspects of the Accompaniment Technique” başlıklı çalışmada Fritz Kreisler'in en çok çalınan altı minyatüründeki eşlik tekniklerinin yönlerini ele almıştır: Liebesfreud, Liebesleid, Schön Rosmarin, Caprice Viennois, Tambourin Chinoise ve Synkopation. Eserler hem biçimsel hem de müzikal bir bakış açısıyla belirli ayrıntıları ortaya çıkarmak, ritmik olarak desteklemek ve dinamik olarak solistin notasını da ayrıntılı şekilde bilerek kemancının yanında olup eseri mükemmel bir şekilde koordine etmesi gereken bir eşlikçinin bakış açısından analiz edilmiştir. Bu doğrultusunda yorumlama vizyonuna ilişkin çeşitli kişisel gerekçeler, eşlik tekniğinin sorunsalları ve hayal gücü egzersizleri çözüm ve önerileriyle sunulmuştur. Ayrıca, analiz edilen her eserin ardında bir YouTube bağlantısı yer almıştır ve bu bağlantı aracılığıyla söz konusu eser, imzası bulunan kişi eşliğinde kemancı Florin Croitoru tarafından çalınarak dinlenebilmiştir.

Lian ve Sornyai (2023) yapmış oldukları “The Implementation of Chu Wanghua's Piano Music for Improvised Accompaniment in the Teaching of Music Education Majors at Chinese Universities” başlıklı çalışmada müzik eğitimi veren Çin üniversitelerinde öğrencilere doğaçlama eşlik derslerinin nasıl verildiğini ortaya çıkarmayı ve Çinli besteci Chu Wanghua'nın piyano eserlerini kullanmanın yollarını bulmayı amaçlamışlardır. Araştırma sonucunda Çin üniversitelerinde nota okuma becerilerinin zayıf olduğu, çok sesli düşünmede ve müziksel işitmede eksikliklerin olduğu, majör ve minör şarkılara çok fazla vurgu yapıldığı fakat halk şarkılarına çok az vurgu yapıldığı ve bu durumlar gibi doğaçlama eşlikle ilgili birçok sorunun bulunduğu, öğrencilerin doğaçlama eşlik etme becerilerini geliştirmek için içeriğin düzenlenmesine önem verilmesi, öğretim sürecinde Çin pentatonik armoni bilgisinin arttırılması ve Çin piyano müziğinin örnek analizinin arttırılması gerektiği sonuçlarına ulaşılmıştır.

Yang ve Neramit-Aram (2022) yapmış oldukları “Research on the Piano Accompaniment of Fauré’s Art Songs” başlıklı çalışmada 19. yüzyılın sonu ve 20. yüzyılın başında Fransa'daki sanat şarkılarının en sembolik bestecilerinden biri olarak Fauré’nin, ağırlıklı olarak sanat şarkıları alanına yoğunlaştığını, çeşitli vokal çeşitlemeleri başlığıyla üç tekli albüm ve “20 sanat şarkısı” ürettiğini ortaya koymuşlardır. Ayrıca, bu sanat şarkılarının Avrupa müzik tarihinde önemli bir yere sahip olduğunu belirterek, müzikoloji, edebiyat, estetik, yönetim, felsefe ve diğer disiplinlerin perspektifinden “Fauré'nin sanat şarkılarının piyano eşliği” konusunu araştırma nesnesi olarak ele almış, literatür toplama ve tasnif etme temelinde saha araştırmaları yapmışlardır.

Frampton (2018) yapmış olduğu “The Effect of Piano Accompaniment Type and Harmonic Context on the Tuning Performance of College-Level Choral Musicians” başlıklı çalışmada piyano eşlik stilinin üniversite düzeyindeki koro müzisyenlerinin entonasyon performansı üzerindeki etkisini değerlendirmeyi amaçlamıştır. Araştırmada tüm ses bölümlerinin piyanoda çalınmasının aksine, yalnızca referans tonlarından oluşan bir piyano eşliği kullanmanın daha arzu edilen enstonasyon performansını teşvik edeceğini varsayılmıştır. Araştırmanın katılımcıları, her iki eşlik koşulunda da geleneksel Batı işlevsel armonisi ile armonize edilerek araştırmacı tarafından bestelenmiş bir melodiyi seslendirmiştir. Araştırma sonucunda eşlik türünün hedef aralıkların akort performansı üzerinde anlamlı bir etkisinin olmadığı, ancak armonik bağlamın şarkıcıların enstonasyonunu önemli ölçüde etkilediği sonuçlarına ulaşılmıştır. Ayrıca, araştırmadan elde edilen sonuçlar, icracıların herhangi bir akort sistemine tam olarak uymadığını göstererek şarkıcıların entonsayon performanslarının armonik bağlama bağlı olduğu sonucunu desteklediğini göstermiştir.

Springer ve Silvey (2018) yapmış oldukları “The Role of Accompaniment Quality in the Evaluation of Solo Instrumental Performance” başlıklı çalışmada eşlik kalitesinin solo enstrümantal performansın değerlendirilmesi üzerindeki etkisini incelemeyi amaçlamışlardır. Araştırmada enstrümantal müzik eğitimi lisans öğrencileri Haydn’ın Mi-Bemol Majör Trompet Konçertosu’nun, bir trompet solistinin iyi ve kötü performansları ile bir piyano eşliğinin iyi ve kötü performanslarının kayıtlarını senkronize ederek oluşturulan altı bölümünü dinledi, doğruluğunu ve ifadesini değerlendirmişlerdir (aynı zamanda eşlik etmeme durumu). Katılımcılar ayrıca her bir bölüm için bir “performansın en iyi yönünü” ve bir “en çok iyileştirilmesi gereken yönünü” seçmişlerdir. Araştırma sonucunda etkileşim etkilerine ek olarak eşlik durumu (iyi, kötü veya yok) ve solo durumu (iyi veya kötü) için bazı önemli ana etkilerin olduğu, solo ve eşlik etkileşiminin sonuçlarında ise katılımcıların derecelendirmelerinin eşlik koşulundan bağımsız olmadığı ve bu etkinin trompet solistinin performans kalitesi tarafından kaynaklandığı sonuçlarına ulaşılmıştır. Bunun yanı sıra katılımcılar hem solo performans kalitesine hem de eşlik durumuna bağlı olarak farklı "en iyi yönleri" ve "en çok geliştirilmeye ihtiyaç duyan yönleri" üzerinde durmuşlardır.

Han ve Chen (2017) yapmış oldukları “The Role of Piano Accompaniment in Singing Songs” başlıklı çalışmada piyano eşliğin ve vokal müziğin birbirinden ayrılamaz olduğunu, şarkı söylemenin yalnızca ifade gücünü zenginleştirmekle kalmadığını, aynı zamanda şarkı söyleme sanatının kapsamını da genişlettiğini ifade etmektedir. Ayrıca bir şarkının klasik olabilmesinin şarkıcıya, eşlikçiye ve birlikte müzik yapma koordinasyonuna bağlı olduğunu belirtmektedirler. Araştırmada ayrıca eşliğin yerli yerinde olması ve duygusallık içermesi

gerektiği, eşlikçilerin sadece şarkıcıları harekete geçirmek değil, aynı zamanda şarkıcılara rehberlik etmeleri ve solistlerin şarkılarla doğru şekilde başa çıkmasına yardımcı olmaları gerektiği, hem solistin hem de eşlikçinin sürekli olarak birbirini takip etmesi ve eserleri mükemmel bir şekilde ortaya çıkarmak için eşlik etme ve şarkı söylemenin uyumlu olarak bir arada bulunması gerektiği bildirilmiştir. Araştırmanın sonucunda vokal müzikte piyano eşliğinin öneminin sadece hayal gücümüzle sınırlı olmadığı, bu süreçteki birbirini etkileyen ve tamamlayan noktaların piyano, solist, eser ve bir bütün olarak dinleyici olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

Ji (2016) yapmış olduğu "Brief Analysis on Innovation of Impromptu Piano Accompaniment Teaching in Colleges and Universities" başlıklı çalışmada gerçek öğretim deneyimini birleştirerek doğaçlama piyano eşliği öğretiminin mevcut durumunu analiz ederek ayrıntılı reform önlemleri ortaya koymayı amaçlamıştır. Araştırmada kolejlerde ve üniversitelerde piyano eğitiminin bir parçası olarak doğaçlama piyano eşliğinin, piyano çalma becerilerini ve müzik teorisi bilgisini bütünleştirdiğini düşünmektedir. Araştırmada, bu durumun sadece öğrencilere daha yüksek gereksinimler kazandırmakla kalmadığı, aynı zamanda öğretmenlerin öğretme yeteneklerini de ölçtüğü belirtilmiştir. Araştırmada öğretmenlerin öğrencilerine müzik teorisi bilgisini ve piyano çalma becerilerini öğretmeleri, aynı zamanda öğrencilerinin nota ve sesleri ayırt etme yeteneklerini geliştirmeleri gerektiği düşünülmektedir. Ancak, asıl öğretim sürecinde doğaçlama piyano eşliğinin öğretilme koşullarının insanları endişelendirdiği söylenmektedir. Ayrıca araştırmada, öğretmenlerin sınırlı öğretim fikirleri ve basit öğretim yöntemlerinin, lise ve üniversitelerde doğaçlama piyano eşliğinin gelişimine doğrudan büyük ölçüde zarar verdiği düşünüldüğü için yapılması gereken en acil eylemin, öğrencilerin doğaçlama piyano eşliği becerilerini geliştirmelerine daha iyi yardımcı olmak amacıyla lise ve üniversitelerde doğaçlama piyano eşliği öğretim reformunu gerçekleştirmek olduğu savunulmaktadır.

Zhang (2015) yapmış olduğu "The Function of Piano Accompaniment in Chorus Teaching" başlıklı çalışmada saf doğal insan sesi, mükemmel uyum, mükemmel şeflik ve uygun enstrümanlar içeren çok yönlü bir sanatsal form olarak Koroya odaklanmıştır. Araştırmada koronun solodan farklı olduğu, koronun benzer ses tınısına sahip bir grup insan tarafından gerçekleştirilen canlı ve zarif bir müzik eseri performansı olduğu ve en çok ses birleşimiyle karakterize edildiğini belirtilmştir. Araştırma sonucunda müzikte ima edilen duygunun koro tarafından açıkça ifade edilebileceği, izleyiciler arasındaki mesafeyi kısalttığı ve müziğe doğru yankı uyandırdığı, ayrıca koroda piyano eşliğinin yerinin doldurulamaz olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

Akbulut (2009) yapmış olduğu “Correpetition as the Problem at Turkish Music Teacher Training Schools” başlıklı çalışmada Türkiye'de müzik öğretmeni yetiştiren okullarda korrepetisyonun önemli bir sorun olduğunu ortaya koymaktadır. Korrepetisyonun müfredatta ders olarak yer almadığını vurgulayarak, bu okullardaki piyano öğretmenlerinin kendilerinden istendiği veya görevlendirildiği takdirde başkalarına eşlik ettiğini ve bu durumun da çeşitli sorunlar yarattığını ortaya koymaktadır. Bu nedenle öğrencilerin konser veya sınav öncesinde eşliksiz çaldığı ya da sınırlı sayıda prova yaptığı durumu açık bir şekilde belirtilmiştir. Araştırmada sonucunda Türk üniversitelerindeki korrepetisyon sorunları ortaya konmuş ve mevcut sorunlara yönelik olası çözüm önerileri geliştirilmiştir.

3. BÖLÜM
YÖNTEM

Bu bölümde; "Araştırmanın Modeli", "Çalışma Grubu", "Veri Toplama Araçları" ve "Verilerin Toplanması ve Analizi" temel başlıkları altında, araştırmada kullanılan yöntem ve tekniklere ilişkin bilgilere yer verilmiştir

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, mesleki müzik eğitimi kurumlarındaki korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminin öğretim elemanı ve korrepetitör görüşleri doğrultusunda incelenmesi amaçlandığından dolayı betimsel bir özellik taşımaktadır. Bu bağlamda, araştırmada nitel yöntem izlenmiş ve bu yönteme uygun olarak durum çalışması kullanılmıştır. Durum çalışması, araştırmacının gerçek ve sınırlı sisteme karşı bütüncül bir yaklaşım benimseyerek çoklu bilgi kaynakları aracılığıyla durumla ilgili detaylı ve derinlemesine bilgi topladığı ve toplanan bilgilerle durum temaları ortaya koyduğu nitel bir yaklaşımdır (Creswell, 2016; Yıldırım ve Şimşek, 2021).

Bu doğrultuda, söz konusu araştırmada mesleki müzik eğitimi kurumlarındaki korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi derinlemesine incelenmiştir. Bu amaçla öğretim elemanları ve korrepetitörler ile görüşmeler gerçekleştirilerek korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine ilişkin görüşler belirlenmiştir.

3.2. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu Ankara Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi ve İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Müzik Bölümlerinde; Bursa Uludağ Üniversitesi, Gazi Üniversitesi ve Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında; Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümlerinde ve Bilkent Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi Müzik Bölümlerinde piyano derslerini yürüten öğretim elemanları ve Ankara Devlet Opera ve Balesi ve İstanbul Devlet Opera ve Balesi'nde görev yapan korrepetitörler oluşturmaktadır. Araştırmada söz konusu çalışma grubuyla görüşmelerin gereçekleştirilmesi ve tüm evrene ulaşılması planlanmıştır. Görüşme yapılacak öğretim elemanları ve korrepetitörlerin seçiminde kolay ulaşılabilir durum örneklemesinden yararlanılmıştır. Kolay ulaşılabilir durum örneklemesi genellikle araştırmacının diğer örnekleme yöntemlerini kullanamadığı durumlarda araştırmaya hız ve pratiklik kazandırması amacıyla kullanılır (Yıldırım ve Şimşek, 2021).

Öğretim elemanları ve korrepetitörlere ilgili iletişim yollarıyla ulaşılmış ve araştırmaya ilişkin bilgi verilmiştir. Bu süreç sonunda iletişim kurulan öğretim elemanları ve korrepetitörler söz konusu araştırmaya katılmayı gönüllülük esasıyla kabul etmişlerdir. Bu doğrultuda, araştırmaya katılmayı kabul eden öğretim elemanları ve korrepetitörler ile araştırmanın çalışma grubu oluşturulmuştur.

Araştırmada toplamda sekiz farklı üniversiteden sekiz farklı öğretim elemanı ve iki farklı Devlet Opera ve Balesi kurumundan iki farklı korrepetitör ile görüşme yapılmıştır. Görüşmeler sürecinde katılımcıların görev yaptıkları ilgili kurumlardan gerekli araştırma izinleri alınmıştır (Bk. Ek 3). Çalışma grubunu oluşturan öğretim elemanları ve korrepetitörlerin demografik bilgilerine Tablo 8'de yer verilmiştir.

Tablo 8

Çalışmaya Katılan Öğretim Elemanları ve Korrepetitörlerin Demografik Bilgilerinin Tablosu

Katılımcılar	Kurum Türü	Ünvan	Mesleki Deneyim/Yıl	Mezuniyet Derecesi
ÖE1	Eğitim Fakültesi	Öğr. Gör.	20 ve üstü	Yüksek Lisans
ÖE2	Konservatuvar	Prof. Dr.	20 ve üstü	Doktora
ÖE3	Eğitim Fakültesi	Öğr. Gör.	20 ve üstü	Yüksek Lisans
ÖE4	Konservatuvar	Prof. Dr.	20 ve üstü	Doktora
ÖE5	Konservatuvar	Prof. Dr.	20 ve üstü	Doktora
ÖE6	Güzel Sanatlar Fakültesi	Prof.	20 ve üstü	Sanatta Yeterlik
ÖE7	Eğitim Fakültesi	Dr. Öğr. Üyesi	20 ve üstü	Doktora
ÖE8	Güzel Sanatlar Fakültesi	Öğr. Gör.	20 ve üstü	Doktora
KP1	Devlet Opera ve Balesi	Korrepetitör	20 ve üstü	Yüksek Lisans
KP2	Devlet Opera ve Balesi	Korrepetitör	20 ve üstü	Sanatta Yeterlik

Tablo 8'de görüldüğü gibi araştırmanın çalışma grubunda yer alan 3 öğretim elemanı konservatuvarda, 3 öğretim elemanı eğitim fakültesinde, 1 öğretim elemanı güzel sanatlar fakültesine ve 1 öğretim elemanı da müzik ve sahne sanatları fakültesinde; iki korrepetitör ise devlet opera ve balesi kurumlarında görev yapmaktadır. Araştırmada öğretim elemanları ve korrepetitörlerin isimleri öğretim elemanı 1 (ÖE1), öğretim elemanı 2 (ÖE2) şeklinde; korrepetitörlerin isimleri ise korrepetitör 1 (KP1), korrepetitör 2 (KP2) şeklinde kısaltılarak kodlama yapılmıştır. Öğretim elemanlanının görev yaptıkları üniversitelere göre dağılımına Tablo 9'da yer verilmiştir.

Tablo 9

Çalışmaya Katılan Öğretim Elemanlarının Görev Yaptıkları Üniversiteye Göre Dağılım Tablosu

Üniversite Adı	Öğretim Elemanı Sayısı
Ankara Üniversitesi	1
Bilkent Üniversitesi	1
Bursa Uludağ Üniversitesi	1
Gazi Üniversitesi	1
Hacettepe Üniversitesi	1
İstanbul Üniversitesi	1
Marmara Üniversitesi	1
Pamukkale Üniversitesi	1

Tablo 9'da görüldüğü gibi araştırmada farklı üniversitelerde mesleki müzik eğitimi alanlarında görev yapmakta olan sekiz piyano öğretim elemanı ile görüşme yapılmıştır. Öğretim elemanları Ankara Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi ve İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Müzik Bölümlerinde; Bursa Uludağ Üniversitesi, Gazi Üniversitesi ve Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında; Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümlerinde ve Bilkent Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi Müzik Bölümlerinde piyano derslerini yürütmektedirler.

Araştırmanın çalışma grubunda yer alan korrepetitörlerin görev yaptıkları devlet opera ve balesi kurumlarına göre dağılımına Tablo 10'da yer verilmiştir.

Tablo 10

Çalışmaya Katılan Korrepetitölerin Görev Yaptıkları Devlet Opera ve Balesi Kurumlarına Göre Dağılım Tablosu

Devlet Opera ve Balesi Kurum Adı	Korrepetitör Sayısı
Ankara Devlet Opera ve Balesi	1
İstanbul Devlet Opera ve Balesi	1

Tablo 10'da görüldüğü gibi araştırmada farklı devlet opera ve balesi kurumlarında görev yapmakta olan iki korrepetitör ile görüşme yapılmıştır. Korrepetitörler Ankara Devlet Opera ve Balesi ve İstanbul Devlet Opera ve Balesi kurumlarında görevlerini yürütmektedirler.

3.3. Veri Toplama Araçları

Araştırma verileri görüşme tekniği türlerinden yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılarak toplanmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme formu, aynı konuyla ilgili farklı kişilerden benzer türde bilgiler almak amacıyla hazırlanır (Patton, 1987, aktaran Yıldırım ve Şimşek, 2021). Araştırmacı görüşme yaparken önceden hazırladığı sorular dışında daha detaylı bilgi almak amacıyla ek sorular sorabilme ve soru sırasında değişiklik yapabilme özgürlüğüne sahiptir (Yıldırım ve Şimşek, 2021).

Veri toplama aracı olarak, araştırmacı tarafından geliştirilen görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formu hazırlanırken araştırmaya ilişkin ilgili alanyazın (literatür) incelenmiş ve elde edilen bilgilerle birlikte araştırma soruları hazırlanmıştır. Araştırmacı tarafından hazırlanan görüşme formu anlaşılırlığı ve uygunluğu açısından 2 alan uzmanı görüşüne sunulmuş ve uzman görüşleri doğrultusunda gerekli düzenlemeler yapılarak kapsam geçerliği sağlanmıştır.

Öğretim elemanları ve korrepetitörlerin korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine ilişkin görüşlerinin belirlenebilmesi amacıyla derinlemesine incelenebilmesi amacıyla oluşturulmuş görüşme formunda demografik bilgi soruları haricinde korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine ve korreptitörlük mesleğine yönelik sorulara yer verilmiştir. Söz konusu araştırma konusunun derinlemesine incelenebilmesi için öğretim elemanlarının ve korrepetitörlerin yükseköğretim kurumunda korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine ilişkin yapılan çalışmalara, bu çalışmaların içerikleri ve öğretim programındaki yerine ilişkin görüşleri; korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminin diğer derslerle olan bağlantısına ilişkin görüşleri; korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminde karşılaşılan sorunlara ilişkin görüşleri; korrepetisyon (piyano eşlik) dalının ayrı bir uzmanlık alanı ve bölüm olarak yükseköğretim kurumlarında yer almasına ilişkin görüşleri; solist piyanistlerin korrepetitörlük yapma durumuna ilişkin görüşleri; korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminin ve korrepetitörlük mesleğinin önemine ve gerekliliğine ilişkin görüşleri; korrepetitörlük mesleğine olan yaklaşımlara ve bu mesleğin istihdamına ilişkin görüşleri; ülkemizdeki ve yurt dışındaki korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine ve korrepetitörlük mesleğine ilişkin görüşleri; ülkemizde korrepetisyon (piyano eşlik) dalında ayrı bir uzmanlık alanı ve bölüm bulunmadığı sürece korrepetitörlük mesleğini icra etmek isteyen bireylerin nasıl bir yol izlemesine ilişkin görüş ve önerileri; korrepetitör mesleğini icra eden bir bireyin sahip olması gereken özellikler ve göz önünde bulundurması gereken unsurlara ilişkin görüş ve önerileri ve korrepetisyon (piyano eşlik) alanında bir bölüm ve öğretim programı yapılandırılması varsayımıyla korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine ilişkin öğretim programı içeriği hakkında görüş ve önerilerine yönelik 14 ana soru ve ilgili alt sorular hazırlanmıştır (Bk. Ek 2). Araştırmanın birinci alt problemini oluşturan birinci, ikinci ve üçüncü sorular yükseköğretim kurumlarında görev yapan öğretim elemanlarını kapsadığından dolayı çalışma grubunda yer alan korrepetitörlere yöneltilmemiştir. Araştırma verilerinin toplanması aşamasında gerçekleştirilen telekonferans ve yüz yüze görüşmelerde verilen cevapların daha çok detaylandırılması için yarı yapılandırılmış görüşme tekniğine uygun olarak katılımcılara ek sorular yöneltilmiştir.

3.4. Verilerin Toplanması ve Çözümlenmesi

Veri toplama sürecinde, çalışmaya katılan öğretim elemanları ve korrepetitörlere araştırmanın amacı hakkında detaylı bilgilendirme yapılmıştır. Öğretim elemanları ve korrepetitörler ile yapılan görüşmeler araştırmacı tarafından bire bir olarak telekonferans ve yüz yüze ortamda gerçekleştirilmiştir. Yapılan görüşmeler öğretim elemanlarının ve korrepetitörlerin izinleri doğrultusunda video ve ses olarak kaydedilmiş ve daha sonra aynı şekliyle metin haline getirilmiştir.

Araştırma kapsamında Bursa Uludağ Üniversitesi Araştırma ve Yayın Etik Kurulları Sosyal ve Beşerî Bilimler Araştırma ve Yayın Etik Kurulundan 28 Nisan 2023 oturum tarihli ve 2023-04 oturum sayısıyla gerekli izin alınmıştır (Bk. Ek 1).

Görüşmeler sonucunda elde edilen nitel veriler betimsel analiz aşamalarına uygun olarak içerik analizi tekniği kullanılarak çözümlenmiştir (Yıldırım ve Şimşek, 2013). İçerik analizi, birbirine benzer özellikler gösteren verilerin belirli temalar çerçevesinde birleştirilerek ve anlaşılır biçimde okuyucuya sunulduğu bir analiz tekniğidir (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Betimsel içerik analizi ise araştırma sonuçlarından elde edilen verilerin sistematik bir şekilde ele alınıp tanımlayıcı bir yaklaşımla değerlendirilmesidir (Çalık ve Sözbilir, 2014). Araştırmada içerik analizi tekniği kullanılarak çözümlenen nitel verilerden ulaşılan tema, kategori ve "MAXQDA" nitel ve karma yöntemler için profesyonel veri analizi yazılımı kullanılarak haritalandırılmıştır.

Araştırmada elde edilen verilerin güvenirliğini tespit etmek için 2 alan uzmanınn değerlendirmeleri sonucunda tutarlılık yüzdesi incelemesi yapılmış ve bu doğrultuda ulaşılan tema, kategori ve kodlara son şekli verilmiştir. Bu inceleme, tutarlılık yüzdesi formülü olan "P (Tutarlılık yüzdesi) = Na (İki formda aynı kodlanan madde sayısı) x 100/ Nt (Bir formda bulunan toplam madde sayısı)" formül kullanılarak hesaplanmıştır (Çepni, 2012). Bu formüle göre iki uzman değerlendirmesi arasındaki tutarlılık yüzdesi %93 olarak belirlenmiştir. İlgili formül yoluyla tespit edilen tutarlılık yüzdesinin 70 üzeri bir değer olması araştırma verilerininin çözümlenmesiyle ulaşılan tema, kategori ve kodların tutarlı olduğunu ve bu doğrultuda araştırmanın güvenirliğinin sağlandığını göstermektedir.

Araştırma verilerinin toplandığı görüşmelerde verilen cevaplar kapsamında araştırmanın alt problemlerine ilişkin farklı temalara ulaşılmıştır. Ulaşılan temalara göre elde edilen bulgular katılımcı görüşlerinden alınan doğrudan alıntılar ile sunulmuş ve bu doğrultuda araştırma problemine yönelik yorumlara yer verilmiştir.

Araştırma verilerinin toplandığı yarı yapılandırılmış görüşme aşamasında katılımcıları yönlendirici herhangi bir örnek vermemeye ve yönlendirme yapmamaya dikkat edilmiştir. Araştırmanın geçerliliğini ve güvenilirliğini sağlamak için inandırıcılık ve aktarılabilirlik önemli olduğundan, katılımcıların açıklamalarına olduğu şekliyle doğrudan yer verilmiş ve bu görüşlerden yola çıkarak araştırma sonuçları yorumlanmıştır. Ayrıca araştırmanın geçerliğinin sağlanması için veri analizi sürecindeki aşamalar gerekli detaylarıyla ayrıntılı olarak açıklanmıştır (Nergiz, 2017).

Araştırma sonuçlarının inandırıcılığı, bilimsel araştırmaların en önemli ölçütlerinden biri olarak kabul edilmektedir. Araştırma sonuçlarının inandırıcılığı kapsamında söz konusu geçerlik ve güvenirlik ölçütleri bulunmaktadır. Bu açıdan geçerlik ve güvenirlik ölçütleri bilimsel araştırmalarda en yaygın kullanılan ölçütlerdir. Bu ölçütler nicel ve nitel araştırmalarda farklı olarak ele alınmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Nitel araştırmalarda nicel yöntemde kullanılan geçerlik ve güvenirlik ifadelerinin yerine inanılırlık, sonuçların doğruluğu ve araştırmacının yetkinliği gibi ifadelerden bahsetmenin daha doğru olduğu kabul edilmektedir. (Krefting, 1991, aktaran Başkale, 2016). Guba ve Lincoln nitel araştırmalarda geçerlik güvenilirlikten ziyade inandırıcılık (trustworthiness) olması gerektiğine dikkat çekmiş ve bazı kriterler belirlemiştir (Houser, 2015; Merriam, 2013; Whittemore, Chase ve Mandle, 2001). Bu kriterler altın standart olarak literatürde yer almıştır. Guba ve Lincoln (1982) inandırıcılık için kriterleri inanılırlık, güvenilebilirlik, onaylanabilirlik ve aktarılabilirlik olmak üzere dört ana başlık altında toplamıştır (Başkale, 2016). Bir araştırmada elde edilen bulguların doğruluğunu kontrol etmek için inandırıcılığı yönünden belirlenen bu ana stratejilerden bir ya da daha fazlasının belirtilmesi önerilmektedir (Creswell, 2003). Bu dört ana strateji, söz konusu araştırma sonuçlarının inandırıcılığı kapsamında irdelenmiş ve aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

Araştırmanın inanılırlığı için hazırlanan araştırma soruları alan uzmanı görüşüne sunulmuş ve daha sonra sorulardan elde edilen tema, kategori ve kod gibi veriler tekrar farklı alan uzmanı görüşlerine sunularak förmül yoluyla hesaplanmış ve geçerli tutarlılık yüzdesi tespit edilmiştir. İnanılırlığı artırmak için pek çok yöntem vardır. Bunlar uzun süreli etkileşim (prolonged involvement), katılımcı teyidi (member checking) ve uzman incelemesi (peer debriefing) olmak üzere sıralanabilir (Holloway ve Wheeler, 1996, aktaran Başkale, 2016).

Araştırmanın güvenirliği için veri çeşitliliğinin sağlanabilmesi amacıyla araştırmanın çalışma grubu farklı mesleki müzik eğitimi programlarında, farklı mesleki müzik eğitimi kurumlarında görev yapan öğretim elemanlarından ve farklı devlet opera ve balesi kurumlarında görev yapan korrepetitörlerden oluşturulmuştur. Bu kapsamda öğretim elemanları ve korrepetitörler ile görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Araştırma verilerinin

çözümlenmesi sürecinde yapılan analizler hem araştırmacı hem tez danışmanı tarafından gerçekleştirilmiştir. Bu süreçler araştırmada üçgenleme tekniğinin kullanıldığını göstermektedir. Üçgenleme tekniği görüşmeler ve gözlemler gibi iki ya da daha fazla veri toplama yönteminin ya da farklı grup üyeleriyle bireysel görüşmeler gibi iki ya da daha fazla veri kaynağının sonuçlarının karşılaştırılmasıdır. Bu şekilde yöntemlerden birinin zayıf yönleri diğer yöntemin güçlü yönleriyle telafi edilebilir (Mays ve Pope, 2000 aktaran Başkale, 2016; Streubert ve Carpenter, 2011 aktaran Başkale, 2016)

Araştırmanın onaylanabilirliği için telekonferans yoluyla yapılan görüşmelerin ses kaydı alınmasıyla elde edilen ham veriler araştırma arşivine eklenmiştir. Araştırmanın amacına, önemine, modeline, çalışma grubuna, veri toplama araçlarına, verilerin toplanması ve çözümlenmesine ilişkin bilgiler detaylı olarak açıklanmış ve elde edilen bulgular katılımcı görüşlerinden alınan doğrudan alıntılar ile sunulmuştur. Çalışmanın onaylanabilirliğini göstermek için alıntılar, hikayeler oldukça önemlidir. Bunun için bulgular araştırmacının önyargıları ya da görüşleri yerine katılımcıların kendi ifadelerini içermelidir (Lincoln ve Guba, 1985, aktaran Başkale, 2016).

Araştırmanın aktarılabilirliği için çalışma grubunun oluşturulmasında kullanılan yönteme ve çalışma grubunda yer alan katılımcılara ilişkin bilgilere detaylı olarak yer verilmiştir. Nitel araştırmalarda aktarılabilirliği kanıtlamak için örneklem seçiminin nasıl yapıldığı, katılımcıların özellikleri ve ortam açıkça belirtilmelidir (Sharts-Hopko, 2002, aktaran Başkale, 2016).

Araştırmanın çalışma grubuna ilişkin bilgilere yer verilirken ve ilgili bölümlerde alıntılar yapılırken öğretim elemanları ve korrepetitörlerin isimleri öğretim elemanı 1 (ÖE1), öğretim elemanı 2 (ÖE2) şeklinde; korrepetitörlerin isimleri ise korrepetitör 1 (KP1), korrepetitör 2 (KP2) şeklinde kısaltılarak kodlama yapılmıştır. Öğretim elemanları ile yapılan görüşme dağılımına Tablo 11'de yer verilmiştir.

Tablo 11

Öğretim Elemanı Görüşme Dağılımı Tablosu

	Görüşme		
Öğretim Elemanı	**Görüşme Yöntemi**	**Görüşme Süresi**	**Görüşme Tarihi**
ÖE1	Telekonferans	65 dakika	Mayıs 2023
ÖE2	Telekonferans	70 dakika	Mayıs 2023
ÖE3	Yüz yüze	30 dakika	Mayıs 2023
ÖE4	Telekonferans	35 dakika	Mayıs 2023
ÖE5	Telekonferans	30 dakika	Mayıs 2023
ÖE6	Telekonferans	35 dakika	Haziran 2023
ÖE7	Telekonferans	30 dakika	Haziran 2023
ÖE8	Telekonferans	35 dakika	Haziran 2023

Tablo 11’de görüldüğü gibi araştırma kapsamında öğretim elemanları ile yapılan görüşmeler 7 öğretim elemanı ile telekonferans yoluyla, 1 öğretim elemanı ile yüz yüze gerçekleştirilmiştir. Korrepetitörler ile yapılan görüşme dağılımına ise Tablo 12’de yer verilmiştir.

Tablo 12

Korrepetitör Görüşme Dağılımı Tablosu

	Görüşme		
Korrepetitör	**Görüşme Yöntemi**	**Görüşme Süresi**	**Görüşme Tarihi**
KP1	Telekonferans	55 dakika	Haziran 2023
KP2	Telekonferans	30 dakika	Haziran 2023

Tablo 12’de görüldüğü gibi araştırma kapsamında korrepetitörler ile yapılan görüşmeler iki korrepetitör ile de telekonferans yoluyla gerçekleştirilmiştir.

4. BÖLÜM
BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde, çalışma grubunu oluşturan öğretim elemanları ve korrepetitörlerin araştırma sorularına verdikleri yanıtlardan elde edilen bulgulara yer verilmiştir. Araştırma sorularından elde edilen bulgular tablo ve harita oluşturularak sunulmuş ve yorumlanmıştır.

4.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın birinci alt problemi olan "Görev yapmakta olduğunuz yükseköğretim kurumunda korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine ilişkin yapılan çalışmalar (ders, uygulama, etkinlik, konser vb.), bu çalışmaların içerikleri ve öğretim programındaki yerine ilişkin görüşleriniz nelerdir?" sorusu ile öğretim elemanlarının görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda farklı üniversitelerde mesleki müzik eğitimi alanlarında görev yapmakta olan sekiz piyano öğretim elemanının katıldığı yarı yapılandırılmış görüşmelerden elde edilen bulgulara aşağıda yer verilmiştir.

Araştırmanın birinci alt problemine ilişkin elde edilen verilerden "Yükseköğretim Kurumlarında Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitimine İlişkin Yapılan Çalışmalar" temasına ve bu temaya yönelik kategori ve kodlara ulaşılmıştır. Temaya ilişkin "MAXQDA" programı ile oluşturulan tema, kategori ve kod haritasına Şekil 1'de yer verilmiştir.

Şekil 1

Yükseköğretim Kurumlarında Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitimine İlişkin Yapılan Çalışmalar ile İlgili Öğretim Elemanı Görüşlerine İlişkin Tema, Kategori ve Kod Haritası

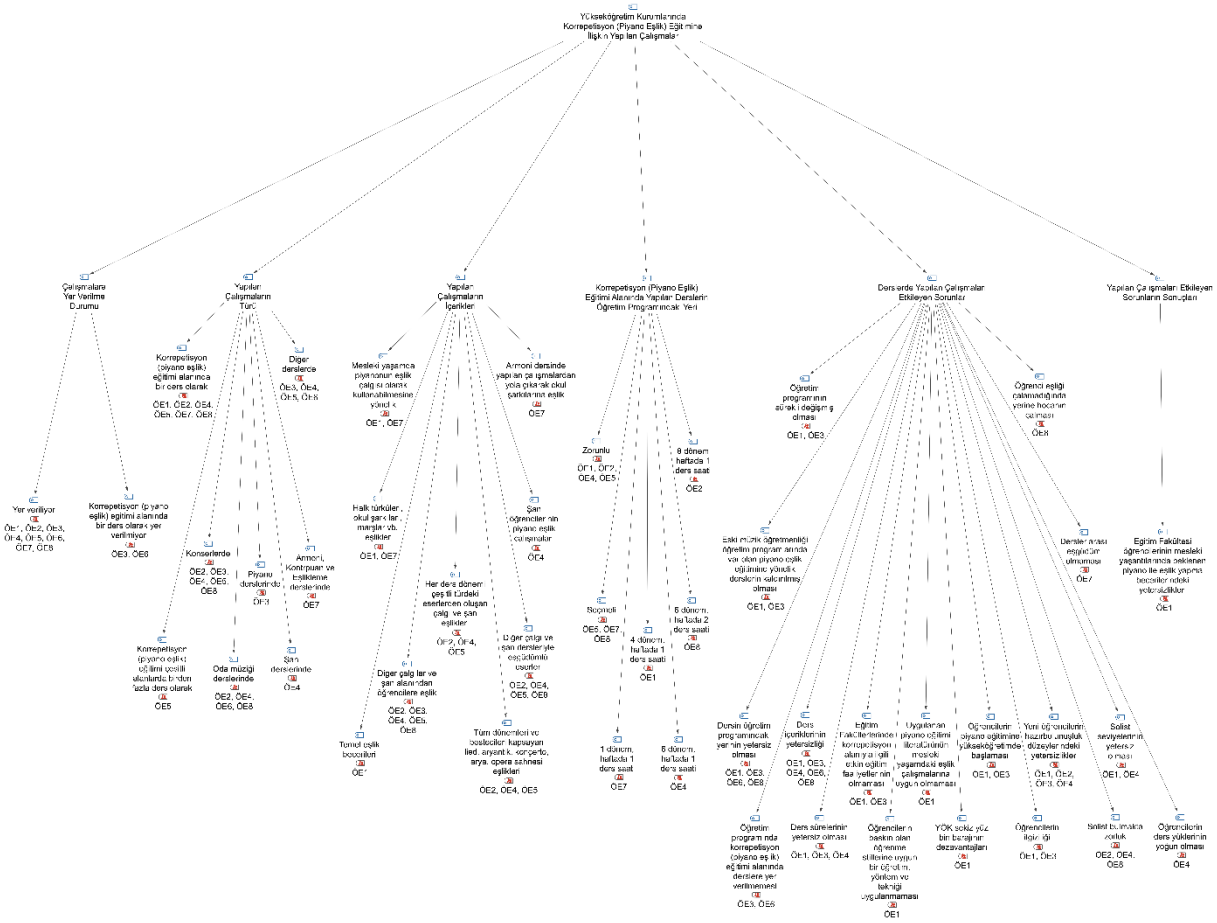

Şekil 1'de de görüldüğü gibi öğretim elemanı görüşlerine göre yükseköğretim kurumlarında korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine ilişkin yapılan çalışmalar ile ilgili belirli tema, kategori ve kodlara ulaşılmıştır. Bu görüşmelerden elde edilen tema, kategori, kod, katılımcı ve frekanslara ilişkin bilgilere Tablo 13'te yer verilmiştir.

Tablo 13

Yükseköğretim Kurumlarında Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitimine İlişkin Yapılan Çalışmalar ile İlgili Öğretim Elemanı Görüşlerine İlişkin Tema, Kategori ve Kod Tablosu

TEMA	KATEGORİ	KOD	KATILIMCILAR	f
Yükseköğretim Kurumlarında Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitimine İlişkin Yapılan Çalışmalar	Çalışmalara Yer Verilme Durumu	Yer veriliyor	ÖE1, ÖE2, ÖE3, ÖE4, ÖE5, ÖE6, ÖE7, ÖE8	8
		Korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi alanında bir ders olarak yer verilmiyor	ÖE3, ÖE6	2
	Yapılan Çalışmaların Türü	Korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi alanında bir ders olarak	ÖE1, ÖE2, ÖE4, ÖE5, ÖE7, ÖE8	6
		Korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi çeşitli alanlarda birden fazla ders olarak	ÖE5	1

	Konserlerde	ÖE2, ÖE3, ÖE4, ÖE5, ÖE8	5
	Oda müziği derslerinde	ÖE2, ÖE4, ÖE6, ÖE8	4
	Piyano derslerinde	ÖE3	1
	Şan derslerinde	ÖE4	1
	Armoni, Kontrpuan ve Eşlikleme derslerinde	ÖE7	1
	Diğer derslerde	ÖE3, ÖE4, ÖE5, ÖE6	4
Yapılan Çalışmaların İçerikleri	Mesleki yaşamda piyanonun eşlik çalgısı olarak kullanabilmesine yönelik	ÖE1, ÖE7	2
	Halk türküleri, okul şarkıları, marşlar vb. eşlikler	ÖE1, ÖE7	2
	Temel eşlik becerileri	ÖE1	1
	Diğer çalgılar ve şan alanından öğrencilere eşlik	ÖE2, ÖE3, ÖE4, ÖE5, ÖE8	5
	Her ders dönemi çeşitli türdeki eserlerden oluşan çalgı ve şan eşlikleri	ÖE2, ÖE4, ÖE5	3
	Tüm dönemleri ve bestecileri kapsayan lied, arie antiche, konçerto, arya, opera sahnesi eşlikleri	ÖE2, ÖE4, ÖE5	3
	Diğer çalgı ve şan dersleriyle eşgüdümlü eserler	ÖE2, ÖE4, ÖE5, ÖE8	4
	Şan öğrencilerinin piyano eşlik çalışmaları	ÖE4	1
	Armoni dersinde yapılan çalışmalardan yola çıkarak okul şarkılarına eşlik	ÖE7	1
Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitimi Alanında Yapılan Derslerin Öğretim Programındaki Yeri	Zorunlu	ÖE1, ÖE2, ÖE4, ÖE5	4
	Seçmeli	ÖE5, ÖE7, ÖE8	3
	1 dönem, haftada 1 ders saati	ÖE7	1
	4 dönem, haftada 1 ders saati	ÖE1	1
	6 dönem, haftada 1 ders saati	ÖE4	1
	6 dönem, haftada 2 ders saati	ÖE8	1
	8 dönem, haftada 1 ders saati	ÖE2	1
Derslerde Yapılan Çalışmaları Etkileyen Sorunlar	Öğretim programının sürekli değişmiş olması	ÖE1, ÖE3	2
	Müzik öğretmenliği öğretim programlarında var olan piyano eşlik eğitimine yönelik derslerin kaldırılmış olması	ÖE1, ÖE3	2
	Dersin öğretim programındaki yerinin yetersiz olması	ÖE1, ÖE3, ÖE6, ÖE8	5
	Öğretim programında korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi alanında derslere yer verilmemesi	ÖE3, ÖE6	2
	Ders içeriklerinin yetersizliği	ÖE1, ÖE3, ÖE4, ÖE6, ÖE8	5
	Ders sürelerinin yetersiz olması	ÖE1, ÖE3, ÖE4	4
	Eğitim Fakültelerinde korrepetisyon alanıyla ilgili etkin eğitim faaliyetlerinin olmaması	ÖE1, ÖE3	2
	Öğrencilerin baskın olan öğrenme stillerine uygun bir öğretim, yöntem ve tekniği uygulanmaması	ÖE1	1
	Uygulanan piyano eğitimi literatürünün mesleki yaşamdaki eşlik çalışmalarına uygun olmaması	ÖE1	1

	YÖK sekiz yüz bin barajının dezavantajları	ÖE1	1
	Öğrencilerin piyano eğitimine yükseköğretimde başlaması	ÖE1, ÖE3	2
	Öğrencilerin ilgisizliği	ÖE1, ÖE3	2
	Yeni öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerindeki yetersizlikler	ÖE1, ÖE2, ÖE3, ÖE4	4
	Solist bulmakta zorluk	ÖE2, ÖE4, ÖE8	3
	Solist seviyelerinin yetersiz olması	ÖE1, ÖE4	2
	Öğrencilerin ders yüklerinin yoğun olması	ÖE4	1
	Dersler arası eşgüdüm olmaması	ÖE7	1
	Öğrenci eşliği çalamadığında yerine hocanın çalması	ÖE8	1
Yapılan Çalışmaları Etkileyen Sorunların Sonuçları	Eğitim Fakültesi öğrencilerinin mesleki yaşantılarında beklenen piyano ile eşlik yapma becerilerindeki yetersizlikler	ÖE1	1

Tablo 13 incelendiğinde "Yükseköğretim Kurumlarında Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitimine İlişkin Yapılan Çalışmalar" temasına ilişkin 6 kategori ve 45 koda ulaşılmıştır. Öğretim elemanlarının "Çalışmalara Yer Verilme Durumu" kategorisine ilişkin olarak yer veriliyor (8)[1] ve korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi alanında bir ders olarak yer verilmiyor (2) yönünde görüş bildirdikleri; "Yapılan Çalışmaların Türü" kategorisine ilişkin olarak korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi alanında bir ders olarak (6), korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi çeşitli alanlarda birden fazla ders olarak (1), konserlerde (5), oda müziği derslerinde (4), piyano derslerinde (1), şan derslerinde (1), armoni, kontrpuan ve eşlikleme derslerinde (1) ve diğer derslerde (4) yönünde görüş bildirdikleri; "Yapılan Çalışmaların İçerikleri" kategorisine ilişkin olarak mesleki yaşamda piyanonun eşlik çalgısı olarak kullanabilmesine yönelik (2), halk türküleri, okul şarkıları, marşlar vb. eşlikler (1), temel eşlik becerileri (1), diğer çalgılar ve şan alanından öğrencilere eşlik (5), her ders dönemi çeşitli türdeki eserlerden oluşan çalgı ve şan eşlikleri (3), tüm dönemleri ve bestecileri kapsayan lied, arie antiche, konçerto, arya, opera sahnesi eşlikleri (3), diğer çalgı ve şan dersleriyle eşgüdümlü eserler (4), şan öğrencilerinin piyano eşlik çalışmaları (1) ve armoni dersinde yapılan çalışmalardan yola çıkarak okul şarkılarına eşlik (1) yönünde görüş bildirdikleri; "Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitimi Alanında Yapılan Derslerin Öğretim Programındaki Yeri" kategorisine ilişkin olarak zorunlu (4), seçmeli (3), 1 dönem haftada 1 ders saati (1), 4 dönem haftada 1 ders saati (1), 6 dönem haftada 1 ders saati (1), 6 dönem haftada 2 ders saati (1), 8 dönem haftada 1 ders saati (1) yönünde görüş bildirdikleri; "Derslerde Yapılan Çalışmaları Etkileyen Sorunlar" kategorisine

[1] Parantez içerisindeki rakam ve sayılar kodların frekansını ifade etmektedir.

ilişkin olarak öğretim programının sürekli değişmiş olması (2), müzik öğretmenliği öğretim programlarında var olan piyano eşlik eğitimine yönelik derslerin kaldırılmış olması (2), dersin öğretim programındaki yerinin yetersiz olması (5), öğretim programında korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi alanında derslere yer verilmemesi (2), ders içeriklerinin yetersizliği (5), ders sürelerinin yetersiz olması (4), eğitim fakültelerinde korrepetisyon alanıyla ilgili etkin eğitim faaliyetlerinin olmaması (2), öğrencilerin baskın olan öğrenme stillerine uygun bir öğretim, yöntem ve tekniği uygulanmaması (1), uygulanan piyano eğitimi literatürünün mesleki yaşamdaki eşlik çalışmalarına uygun olmaması (1), YÖK sekiz yüz bin barajının dezavantajları (1), öğrencilerin piyano eğitimine yükseköğretimde başlaması (2), öğrencilerin ilgisizliği (2), yeni öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerindeki yetersizlikler (4), solist bulmakta zorluk (3), solist seviyelerinin yetersiz olması (2), öğrencilerin ders yüklerinin yoğun olması (1), dersler arası eşgüdüm olmaması (1) ve öğrenci eşliği çalamadığında yerine hocanın çalması (1) yönünde görüş bildirdikleri; "Yapılan Çalışmaları Etkileyen Sorunların Sonuçları" kategorisine ilişkin olarak eğitim fakültesi öğrencilerinin mesleki yaşantılarında beklenen piyano ile eşlik yapma becerilerindeki yetersizlikler (1) yönünde görüş bildirdikleri tespit edilmiştir. Öğretim elemanı görüşlerine göre görev yapmakta oldukları yükseköğretim kurumlarında korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine ilişkin çeşitli çalışmalara yer verildiği ve bu çalışmaların kuruma göre değişiklik göstermekle birlikte öğrencilerin piyano eşlik çalma becerilerinin geliştirilmesi amacına yönelik olarak ders, uygulama, etkinlik ve konser gibi alanlarda yapıldığı; yapılan çalışmaların içeriklerinin mesleki müzik eğitimi kurumunun yapısına ve amacına göre değişiklik gösterdiği, yapılan çalışmaları etkileyen farklı sorunların bulunduğu ve bu sorunların öğrencilerin korrepetisyon (piyano eşlik) alanındaki gerekli yeterliliklere sahip olmaları noktasında çeşitli olumsuz sonuçlara yol açtığı görülmektedir.

Yukarıdaki haritada ve tabloda yer verilen "Yükseköğretim Kurumlarında Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitimine İlişkin Yapılan Çalışmalar" temasına ait kategorilerde yer alan farklı kodlara ilişkin görüş bildiren öğretim elemanlarının görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

4.1.1. Çalışmalara Yer Verilme Durumu: Bu başlıkta, öğretim elemanlarının görev yapmakta oldukları yükseköğretim kurumlarında korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine ilişkin çalışmalara yer verilme kategorisine ait kodlara yer verilmiştir.

4.1.1.1. Yer Veriliyor: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine ilişkin çalışmalara yer verilme kategorisine yönelik yer veriliyor yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: Şöyle, biz piyano eşlik çalma eğitimine yönelik programa iki sene piyano ve eşlik diye bir ders koyduk.

ÖE2: Öğrenciler zorunlu olarak eşlik adlı bir ders alıyorlar.

ÖE3: Hem piyano derslerinde hem de diğer enstrümanların piyano eşliğiyle çalmalarına yönelik olan piyano eşlikli çalma derslerinde piyanist öğrencilerin eşlik çalmalarına yönelik çalışmalara yer veriyoruz.

ÖE4: Bölümümüzde çeşitli piyano eşlik çalma çalışmalarının yapıldığı eşlik dersi var.

ÖE5: ...piyano eşlik çalma eğitimi alanında dersler var bizim okulda, her düzeyde ders var aslında.

ÖE6: Tam olarak ders gibi değil ama piyano eşlik çalma eşlik alanında çalışmalar yapıyoruz.

ÖE7: ...piyano eşlik çalma eğitimine yer veriyoruz.

ÖE8: Okulumuzda korrepetisyon dersi var.

4.1.1.2. Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitimi Alanında Bir Ders Olarak Yer Verilmiyor: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine ilişkin çalışmalara yer verilme kategorisine yönelik korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi alanında bir ders olarak yer verilmiyor yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE3: *Sadece piyano eşlik çalma eğitimi amacını taşıyan dersimiz yok.*

ÖE6: ...dediğim gibi maalesef piyano eşlik çalma eğitimi için dersimiz bulunmuyor.

4.1.2. Yapılan Çalışmaların Türü: Bu başlıkta, öğretim elemanlarının görev yapmakta oldukları yükseköğretim kurumlarında korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine ilişkin yapılan çalışmaların türü kategorisine ait kodlara yer verilmiştir.

4.1.2.1. Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitimi Alanında Bir Ders Olarak: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine ilişkin yapılan çalışmaların türü kategorisine yönelik korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi alanında bir ders olarak yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: ...programa iki sene piyano ve eşlik diye bir ders koyduk.

ÖE2: Piyano eşlik çalma çalışmaları ders olarak var, ...eşlik dersimiz var.

ÖE4: ...çeşitli piyano eşlik çalma çalışmalarının yapıldığı eşlik dersi var.

ÖE5: ...piyano eşlik çalma eğitimi alanında dersler var bizim okulda.

ÖE7: Piyano eşlik çalma eğitimi ders olarak programımızda yer alıyor.

ÖE8: ...korrepetisyon dersi var.

4.1.2.2. Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitimi Çeşitli Alanlarda Birden Fazla Ders Olarak: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine ilişkin yapılan çalışmaların türü kategorisine yönelik korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi çeşitli alanlarda birden fazla ders olarak yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE5: Piyano eşlik çalma dersleri, çalgı eşliği alanlarına ve şan eşliğine göre çeşitli dersler olarak ayrılıyor.

4.1.2.3. Konserlerde: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine ilişkin yapılan çalışmaların türü kategorisine yönelik konserlerde yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: Piyanist öğrenciler diğer enstrümancı ve şancı arkadaşlarıyla derslerde çeşitli eserler hazırlayıp konserlerde sunuyorlar.

ÖE3: Öğrenciler diğer enstrüman çalan arkadaşlarıyla anlaşıyorlar ve birlikte çalıştığımız eşlikli eserleri düzenlediğimiz konserlerde çalıyorlar.

ÖE4: Etkinlik ve konser olarak bahsedecek olursam Piyano Ana Sanat Dalı öğrencileri konserlerde hem solo piyano çalıyorlar hem de eşlik yapıyorlar. Eşlik yaptıkları kişiler de aynı onların sınıf arkadaşları oluyor. Şan Ana Sanat Dalı'nda okuyan öğrenciler, yani kendileri de ayarlıyorlar. Tabii ki öğrencilerle biz de görüşüyoruz yani öğrencinin repertuvarına göre, öğrencinin seviyesine göre eserler seçiliyor.

ÖE5: Her dersin, her uygulamalı dersin neticesinde biz hep konser de yaparız. Mesela piyano dersi yapıyorsak bir konser yaparız. Bütün bu eşlik derslerinin sonunda da ufak konserler ve etkinlikler oluyor. Diğer çalgı ve şan alanından öğrencilerle birlikte çalışmalar yaptırıyoruz.

ÖE8: Dersler kapsamında öğrencilerin birbirlerine eşlik yaptıkları konserler de düzenliyoruz.

4.1.2.4. Oda Müziği Derslerinde: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine ilişkin yapılan çalışmaların türü kategorisine yönelik oda müziği derslerinde yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: ...oda müziği dersiyle bir kere çok bağlantılı. Oda müziği ile eşlik dersi çok birebir gidiyor.

ÖE4: Eşlik çalışmalarına yönelik oda müziği dersi de var.

ÖE8: Oda müziğini piyanistler de alıyor. Piyanist öğrenciler oda müziği gruplarında mesela Schubert trio eserleri çalıyorlar, Dvořák quartet çalıyorlar, piyanolu quartetler, piyanolu quintet, piyanolu triolar çalıyorlar. Şöyle bir şey de aklıma geldi, Brahms'ın bazı eserleri keman ve piyano için değil piyano ve keman içindir çünkü piyanistin partisi oldukça ciddidir. Piyanistler tabii ki oda müziği alıyorlar.

4.1.2.5. Piyano Derslerinde: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine ilişkin yapılan çalışmaların türü kategorisine yönelik piyano derslerinde yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE3: Hem piyano derslerinde piyanist öğrencilerin eşlik çalmalarına yönelik çalışmalara yer veriyoruz.

4.1.2.6. Şan Derslerinde: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine ilişkin yapılan çalışmaların türü kategorisine yönelik şan derslerinde yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE4: Eşlik çalma çalışmalarına yardımcı piyano olarak şan derslerinde de yer veriyoruz, şan öğrencilerine eşlik yaptırarak korrepetitörün eşlikçinin pozisyonunu anlamalarını, empati kurmalarını sağlıyoruz, bu çok önemli ve çok faydalıdır.

4.1.2.7. Armoni, Kontrpuan ve Eşlikleme Derslerinde: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine ilişkin yapılan çalışmaların türü kategorisine yönelik armoni, kontrpuan ve eşlikleme derslerinde yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE7: Piyano eşlik çalma çalışmalarına özellikle armoni dersleinde de yer veriyoruz.

4.1.2.8. Diğer Derslerde: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine ilişkin yapılan çalışmaların türü kategorisine yönelik diğer derslerde yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE3: Hepsi biribiriyle bağlantılı olduğu için diğer derslerde de mutlaka eşlikle ilgili çalışmalar oluyor.

ÖE4: Dediğim gibi eşlik çalma çalışmaları şan dersleri gibi eşlik dersi dışındaki derslerde de yapılıyor.

ÖE5: Eşlik çalma dersleri çalgı ve şan dersleriyle eşgüdümlü oluyor, o derslerde de öğrenciler bir araya gelip çalışmalar yapıyor.

ÖE6: Eşlik dersi olmasa da diğer derslerde eşlikli eserler için de mutlaka eşlik çalmaya yönelik çalışmalar yapılıyor.

4.1.3. Yapılan Çalışmaların İçerikleri: Bu başlıkta, öğretim elemanlarının görev yapmakta oldukları yükseköğretim kurumlarında korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine ilişkin yapılan çalışmaların içerikleri kategorisine ait kodlara yer verilmiştir.

4.1.3.1. Mesleki Yaşamda Piyanonun Eşlik Çalgısı Olarak Kullanabilmesine Yönelik: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine ilişkin yapılan çalışmaların içerikleri kategorisine yönelik mesleki yaşamda piyanonun eşlik çalgısı olarak kullanabilmesine yönelik yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: Eşlik eğitimine yer verdiğimiz derste öğrencilerin mesleki yaşamlarında piyanoyu kullanabilmelerine yönelik bir eşlik çalma faaliyetleri yapıyoruz.

ÖE7: Öğrendiği eşlik çalışmalarını öğretmenlik yaşamında doğru kullanabilmesi çok önemli, derste mutlaka bunlara yer veriyoruz.

4.1.3.2. Halk Türküleri, Okul Şarkıları, Marşlar vb. Eşlikler: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine ilişkin yapılan çalışmaların içerikleri kategorisine yönelik halk türküleri, okul şarkıları, marşlar vb. eşlikler yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: Öğrencilerin mesleki yaşamlarında da piyanoyu kullanabilmelerini düşündüğümüz için eşlik çalma dersinde amaçlarımıza yönelik olarak halk türküleri, okul şarkıları, marşlar vb. eşlik çalışmaları yapıyoruz.

ÖE7: Derslerde okul şarkılarının eşliklenmesine, türkü ve marş gibi eserlerin eşliklenmesine yer veriyoruz.

4.1.3.3. Temel Eşlik Becerileri: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine ilişkin yapılan çalışmaların içerikleri kategorisine yönelik temel eşlik becerileri yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: Temel eşlik becerilerini kazandırmaya yönelik de çalışıyoruz yani bu da çok önemlidir.

4.1.3.4. Diğer Çalgılar ve Şan Alanından Öğrencilere Eşlik: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine ilişkin yapılan çalışmaların içerikleri kategorisine yönelik diğer çalgılar ve şan alanından öğrencilere eşlik yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: ...diğer enstrümancı ve şancı arkadaşlarıyla derslerde çeşitli eserler hazırlayıp...

ÖE3: ...diğer enstrüman çalan arkadaşlarıyla anlaşıyorlar ve birlikte çalıştığımız eşlikli eserleri...

ÖE4: Eşlik yaptıkları kişiler de aynı onların sınıf arkadaşları oluyor. Şan Ana Sanat Dalı'nda okuyan öğrenciler...

ÖE5: Diğer çalgı ve şan alanından öğrencilerle birlikte çalışmalar yaptırıyoruz.

ÖE8: Dersler kapsamında öğrencilerin birbirlerine eşlik yaptıkları konserler...

4.1.3.5. Her Ders Dönemi Çeşitli Türdeki Eserlerden Oluşan Çalgı ve Şan Eşlikleri: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine ilişkin yapılan çalışmaların içerikleri kategorisine yönelik her ders dönemi çeşitli türdeki eserlerden oluşan çalgı ve şan eşlikleri yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: Eşlik derslerinin kapsamında farklı türlerdeki çalgı ve şan eşliklerini çalışıyoruz.

ÖE4: Öğrenciler her dönem farklı türlerde ikişer, üçer eser çalıyorlar.

ÖE5: Genel bir şey var, Barok Dönem'den günümüze kadar çeşitli eserler çalışıyoruz.

4.1.3.6. Tüm Dönemleri ve Bestecileri Kapsayan Lied, Arie Antiche, Konçerto, Arya, Opera Sahnesi Eşlikleri: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine ilişkin yapılan çalışmaların içerikleri kategorisine yönelik tüm dönemleri ve bestecileri kapsayan lied, arie antiche, konçerto, arya, opera sahnesi eşlikleri yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: ...bir lied veya bir arya veya bir opera sahnesi veya bir enstrüman parçası gibi yani öyle seçenekli sunuyoruz. Son mezuniyet senesinde de iki bölüm konçerto veya bir büyük bölüm konçerto istiyoruz. Dolayısıyla birçok dönemden ve birçok besteciden eserler yer alıyor.

ÖE4: ...enstrümantal eşlikler ve küçük arie antichelerle başlıyoruz. Daha üst sınıflara geçince artık ciddi aryalar ve daha fazla eserler de olabilir.

ÖE5: Mutlaka Schubert eserleri, Bhramslar, liedler, Mozart aryalar söylüyorlar. Ya da bir çellist Beethoven sonatları çalışıyor, 5 büyük çello sonatlarını mesela. Yani bunları çalışıyoruz.

4.1.3.7. Diğer Çalgı ve Şan Dersleriyle Eşgüdümlü Eserler: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine ilişkin yapılan çalışmaların içerikleri kategorisine yönelik diğer çalgı ve şan dersleriyle eşgüdümlü eserler yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: ...eşlik dersleri de diğer derslerle bağlantılı işleniyor. Alt üst kademe öğrenciler birbirlerine eşlik yapabiliyorlar. Eserler de ortak olabiliyor, diğer çalgı hocalarıyla birlikte de seçilebiliyor.

ÖE4: Eşlik yaptıkları kişiler de aynı onların sınıf arkadaşları oluyor. Öğrenciler farklı alandaki arkadaşlarına eşlik yaptıkları için diğer dersler ve eşlik dersi arasında eserler bakımından da bağlantı oluyor.

ÖE5: Eşlik çalma dersleri çalgı ve şan dersleriyle eşgüdümlü oluyor, o derslerde de öğrenciler bir araya gelip birlikte eserler bulup çalışmalar yapıyorlar.

ÖE8: *Dersler kapsamında öğrencilerin birbirlerine eşlik yaptıkları konserler... Diğer çalgı hocasıyla seçilen eserler eşlik derslerinde de çalışılıyor.*

4.1.3.8. Şan Öğrencilerinin Piyano Eşlik Çalışmaları: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine ilişkin yapılan çalışmaların içerikleri kategorisine yönelik şan öğrencilerinin piyano eşlik çalışmaları yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE4: Eşlik çalma çalışmalarına yardımcı piyano olarak şan derslerinde de yer veriyoruz, şan öğrencilerine eşlik yaptırarak korrepetitörün eşlikçinin pozisyonunu anlamalarını, empati kurmalarını sağlıyoruz, bu çok önemli ve çok faydalıdır.

4.1.3.9. Armoni Dersinde Yapılan Çalışmalardan Yola Çıkarak Okul Şarkılarına Eşlik: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine ilişkin yapılan çalışmaların içerikleri kategorisine yönelik armoni dersinde yapılan çalışmalardan yola çıkarak okul şarkılarına eşlik yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE7: Piyano eşlik çalma çalışmalarına özellikle armoni dersleinde de yer veriyoruz. Ayrıca okul şarkılarının eşliklenmesinde de çalışmalar yapıyoruz, zaten armoninin temel amacı yani tahtaya yazılanı çözmek değil, onlardan hareket ederek okul şarkılarına eşlik yapmak, bu tür çalışmalara yer veriyoruz.

4.1.4. Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitimi Alanında Yapılan Derslerin Öğretim Programındaki Yeri: Bu başlıkta, öğretim elemanlarının görev yapmakta oldukları yükseköğretim kurumlarında korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi alanında yapılan derslerin öğretim programındaki yeri kategorisine ait kodlara yer verilmiştir.

4.1.4.1. Zorunlu: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi alanında yapılan derslerin öğretim programındaki yeri kategorisine ilişkin zorunlu yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: Biz piyano eşlik çalma eğitimine yönelik koyduğumuz dersi zorunlu yaptık.

ÖE2: Öğrenciler zorunlu olarak eşlik adlı bir ders alıyorlar.

ÖE4: ...eşlik dersi zorunludur.

ÖE5: ...programdaki eşlik çalma eğitimine yönelik olan derslerin bir kısmı zorunlu, bir kısmı...

4.1.4.2. Seçmeli: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi alanında yapılan derslerin öğretim programındaki yeri kategorisine ilişkin seçmeli yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE5: ...derslerin bir kısmı seçmeli olarak veriliyor.

ÖE7: Piyano eşlik çalışmaları eşlik çalmaya yönelik seçmeli derslerde sürdürülüyor.

ÖE8: Eşlik dersleri seçmelidir fakat öğrencilerin bu dersi seçip doğru değerlendirirlerse onlar için çok faydalıdır.

4.1.4.3. Ders Dönemi ve Ders Saati (1 dönem, haftada 1 ders saati; 4 dönem, haftada 1 ders saati; 6 dönem, haftada 1 ders saati; 6 dönem, haftada 2 ders saati; 8 dönem, haftada 1 ders saati): Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi alanında yapılan derslerin öğretim programındaki yeri kategorisine ilişkin ders dönemi ve ders saati yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE7: ...eşlik çalma eğitimini verdiğimiz ders bir dönem var ve haftada bir saat yapıyoruz.

ÖE1: Bu dersi programa biz iki sene yani dört dönem koyduk. Öğrenciler piyano dersi dışında haftada bir saat de bu ders için geliyorlar.

ÖE4: Bu ders birinci sınıftan değil, ikinci sınıftan başlıyor ve dolayısıyla sekiz dönem değil altı dönem sürdürülüyor. Haftada bir saat maalesef, tabii ki azdır ama yani öğrencilerin diğer derslerininin yoğunluğu da var, ancak yetişiyorlar.

ÖE8: Dersimiz altı dönem ve haftada iki maalesef ki, çok az ve yetersizdir.

ÖE2: Öğrenciler eşlik dersini dört yıl yani sekiz dönem boyunca alıyorlar. Bu ders haftada bir ders saati olarak işleniyor.

4.1.5. Derslerde Yapılan Çalışmaları Etkileyen Sorunlar: Bu başlıkta, öğretim elemanlarının görev yapmakta oldukları yükseköğretim kurumlarında korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi alanındaki derslerde yapılan çalışmaları etkileyen sorunlar kategorisine ait kodlara yer verilmiştir.

4.1.5.1. Öğretim Programının Sürekli Değişmiş Olması: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi alanındaki derslerde yapılan çalışmaları etkileyen sorunlar kategorisine ilişkin öğretim programının sürekli değişmiş olması yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: Ben müzik öğretmenliği öğretim programlarının tamamını inceledim yani işte 1924'te Musiki Muallim Mektebi kurulduğundan bugüne kadar ki ders içeriklerinin tamamını inceledim. Bir kere her dört yılda bir program değişmiş dolayısıyla bu durum da dersleri olumsuz etkilemiştir.

ÖE3: Müzik öğretmenliği programlarında eşlik çalışmaları biraz önemsenmiyor, ayrıca bir de programın sürekli değişmesi ve eşlik çalışmalarına yönelik olan derslerin kaldırılması eşlik alanındaki çalışmaları olumsuz etkiledi.

4.1.5.2. Müzik Öğretmenliği Öğretim Programlarında Var Olan Piyano Eşlik Eğitimine Yönelik Derslerin Kaldırılmış Olması: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi alanındaki derslerde yapılan çalışmaları etkileyen sorunlar kategorisine ilişkin müzik öğretmenliği öğretim programlarında var olan piyano eşlik eğitimine yönelik derslerin kaldırılmış olması yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: ...müzik öğretmenliği öğretim programı içeriklerini incelediğimizde yani eşlik dediğimiz ya da işte adına korrepetisyon dediğimiz şey genelde ya bir dönemlik ya da iki dönemlik dersler halinde görülür. Bu ders bir süre sonra öğretim programından kaldırılmış ve eşlik çalışmaları için sorunlar oluşturmuştur. Dolayısıyla müzik öğretmenliği programlarında çok yoğun bir korrepetisyon dersi ya da içeriği bulunmamaktadır.

ÖE3: ...eşlik çalışmalarına yönelik olan derslerin kaldırılması eşlik alanındaki çalışmaları olumsuz etkiledi.

4.1.5.3. Dersin Öğretim Programındaki Yerinin Yetersiz Olması: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi alanındaki derslerde yapılan çalışmaları etkileyen sorunlar kategorisine ilişkin dersin öğretim programındaki yerinin yetersiz olması yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: ...yani eşlik dediğimiz ya da işte adına korrepetisyon dediğimiz şey genelde ya bir dönemlik ya da iki dönemlik dersler halinde görülür. ...müzik öğretmenliği programlarında çok yoğun bir korrepetisyon dersi ya da içeriği bulunmamaktadır.

ÖE3: ...eşlik çalışmalarına yönelik olan derslerin kaldırılması...

ÖE6: Genel olarak eşlik çalma eğitimine yönelik dersler yetersiz oluyor yani hafif işleniyor. Dönemde birkaç eser çalışıyorlar, bir program hazırlıyorlar ve sınav oluyorlar. Yani biraz yetersizdir, daha ciddi bir eğitim olabilir.

ÖE8: Dersimiz 6 dönem ve haftada iki maalesef ki, çok az ve yetersizdir. Ayrıca bu ders saatinde birden fazla öğrenci alınmak zorunda olduğunda ders daha da yetersiz hale geliyor. Dolayısıyla eşlik çalma eğitimi gerçekten yetersiz veriliyor.

4.1.5.4. Öğretim Programında Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitimi Alanında Derslere Yer Verilmemesi: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi alanındaki derslerde yapılan çalışmaları etkileyen sorunlar kategorisine ilişkin öğretim programında korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi alanında derslere yer verilmemesi yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE3: ...eşlik çalışmalarına yönelik olan derslerin kaldırılması eşlik alanındaki çalışmaları olumsuz etkiledi.

ÖE6: Şu an görev yaptığım yükseköğretim kurumunda eşlik çalma dersi yok maalesef.

4.1.5.5. Ders İçeriklerinin Yetersizliği: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi alanındaki derslerde yapılan çalışmaları etkileyen sorunlar kategorisine ilişkin ders içeriklerinin yetersizliği yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: ...müzik öğretmenliği programlarında çok yoğun bir korrepetisyon dersi ya da içeriği bulunmamaktadır.

ÖE3: ...yani derslerin içerikleri geliştirilmeli, öğretim programında eşlik çalma eğitimine yönelik daha çok ders eklenirse daha iyi içerikler de geliştirilir.

ÖE4: ...yani öğrencilerin diğer derslerininin yoğunluğu da var, ancak yetişiyorlar. ...içerikler de istediğimiz gibi olamayabiliyor.

ÖE6: Genel olarak eşlik çalma eğitimine yönelik dersler yetersiz oluyor yani hafif işleniyor. Dönemde birkaç eser çalışıyorlar, bir program hazırlıyorlar ve sınav oluyorlar. Yani biraz yetersizdir, daha ciddi bir eğitim olabilir.

ÖE8: ...eşlik çalma eğitimi gerçekten yetersiz veriliyor. Derse fazla öğrenci alınmasından ve öğretim programından da kaynaklı derslerin içerikleri ve çalınan eserler yetersiz kalıyor. Daha çok eser çalınması gerekir.

4.1.5.6. Ders Sürelerinin Yetersiz Olması: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi alanındaki derslerde yapılan çalışmaları etkileyen sorunlar kategorisine ilişkin ders sürelerinin yetersiz olması yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: ...müzik öğretmenliği programlarında çok yoğun bir korrepetisyon dersi ya da içeriği bulunmamaktadır.

ÖE3: ...yetişmiyor bazen, hem dersin süresi yetmiyor ve bir de öğrenci devamsızlık yaparsa çalışmalarımızda iyice geride kalıyoruz.

ÖE4: Haftada bir saat maalesef, tabii ki azdır ama yani öğrencilerin diğer derslerininin yoğunluğu da var, ancak yetişiyorlar.

4.1.5.7. Eğitim Fakültelerinde Korrepetisyon Alanıyla İlgili Etkin Eğitim Faaliyetlerinin Olmaması: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi alanındaki derslerde yapılan çalışmaları etkileyen sorunlar kategorisine ilişkin eğitim fakültelerinde korrepetisyon alanıyla ilgili etkin eğitim faaliyetlerinin olmaması yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: ...dedim ya eğitim fakültelerinde bununla ilgili çok ciddi bir eğitim faaliyeti yok.

ÖE3: ...burada biraz daha böyle var yok gibi, özellikle eğitim fakültelerinde öğretmen yetiştiriyoruz yargısıyla eşlik çalma eğitimi gibi müziğin önemli boyutlarında çeşitli derslere pek yer verilmiyor artık.

4.1.5.8. Öğrencilerin Baskın Olan Öğrenme Stillerine Uygun Bir Öğretim, Yöntem ve Tekniği Uygulanmaması: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi alanındaki derslerde yapılan çalışmaları etkileyen sorunlar kategorisine ilişkin öğrencilerin baskın olan öğrenme stillerine uygun bir öğretim, yöntem ve tekniği uygulanmaması yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: Bir öğretim, yöntem ve tekniği var piyano eğitiminde. Baskın olan öğrenme stiline göre öğrenci nasıl davranıyor, çalgı eğitiminde hangi temel hedef davranışlar gerçekleşiyor, hangileri gerçekleşmiyor bunları inceledim. İşitsel öğrenme stili baskın olan öğrenciler dışındaki görsel ve dokunsal baskın öğrencilerin bir şeye kulaktan eşlik etme olasılıkları yok. Onların işte birkaç öğretim, yöntem ve tekniği ile bu işi öğrenmeleri gerekiyor. İşte bunlardan biri bahsettiğim öğretim, yöntem ve tekniği. Yani bu öğretim, yöntem ve tekniğinin kullanıldığı bir eşlik kitabım da var. Öğrenciyi Diabelli, Clementi sonatinler düzeyine gelmiş getirmişiz ama çok basit bir çocuk şarkısını bir türlü çalamıyor. Bunun altında yatan ana etmenlerden biri çocukların baskın olan öğrenme stillerine uygun bir öğretim, yöntem ve tekniği uygulanmaması.

4.1.5.9. Uygulanan Piyano Eğitimi Literatürünün Mesleki Yaşamdaki Eşlik Çalışmalarına Uygun Olmaması: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi alanındaki derslerde yapılan çalışmaları etkileyen sorunlar kategorisine ilişkin uygulanan piyano eğitimi literatürünün mesleki yaşamdaki eşlik çalışmalarına uygun olmaması yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: ...problem yani müzik öğretmeni kimdir, ne yapmalıdır, nasıl yetişmelidir, ne iş yapacak, hangi hedef davranışları öğrenmesi gerekiyor çalgısında, yani kim bu model? Dediğim gibi neden, tabii ki biz klasik batı müziğinden besleniyoruz hepimiz ama piyano dersleri sürekli Czerny, Bach ve bazı sonatinlerle geçmiş bir müzik öğretmeni adayı mesleki yaşantısında piyanoyu eşlik çalgısı olarak kullanamıyor. Eşlik çalma konusuna kadar zaten kendi mesleki yaşantısında piyanoya bir yer bile bulamıyor.

4.1.5.10. YÖK Sekiz Yüz Bin Barajının Dezavantajları: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi alanındaki derslerde yapılan çalışmaları etkileyen sorunlar kategorisine ilişkin yök sekiz yüz bin barajının dezavantajları yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: Yani müzik öğretmenliği için sekiz yüz bin diye bir baraj var biliyorsun. Bu yüzden yetenekli öğrencileri kaybedebiliyoruz. İnanın şöyle yani bu bu tür araştırmalar da var. Örneğin Güzel Sanatlar Lisesi'nden mezun öğrencilerden birkaç tanesi bu barajı geçebiliyor. Yani burada bir sıkıntı var. Korrepetisyon tabii ki bir uzmanlık alanı eğer böyle bir hayali varsa bir insanın, maalesef ülkemizden böyle bir insan çıkartmak da zorlaşıyor. Yani ülkemizdeki müzik eğitimi politikaları şu an buna müsaade etmiyor.

4.1.5.11. Öğrencilerin Piyano Eğitimine Yükseköğretimde Başlaması: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi alanındaki derslerde yapılan çalışmaları etkileyen sorunlar kategorisine ilişkin öğrencilerin piyano eğitimine yükseköğretimde başlaması yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: Baraj kısıtlamasından dolayı biz artık daha çok ikinci üniversitesini tercih eden, 24, 25 yaşlarında ve sıfırdan çalgıya başlayan öğrencilerle çalışıyoruz. Bu da aslında halledilmesi gereken başka bir sorun. Konservatuvarlarda bu baraj yok. Fakat artık pedagojik formasyon seçmeli olarak var. Yani öğrenciler ders olarak alacaklar bunu ve oradan mezun olan herkesin öğretmenlik hakkı var. Fakat biz eğitim fakültesiyiz zaten öğretmen yetiştiriyoruz. Ama bizde sekiz yüz bin diye bir baraj kısıtlaması var. Yani bu çözülmeli.

ÖE3: Zaten artık öğrencilerin çoğu çalgı eğitimine sıfırdan geliyor yani yeni başlıyoruz. İlk yıl mümkün değil, ilk yıl ancak bir şeyler üretebiliyoruz. İşlettiğimiz müzik öğretmenliği öğretim programında piyano eğitimi iki dönem yani bir yıla indirilmişti. Bir yılda biz ancak bir şeyler öğretmeye çalışıyoruz. Bu süreçte eşlik çalma eğitimine geçemeyebiliyoruz bile.

4.1.5.12. Öğrencilerin İlgisizliği: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi alanındaki derslerde yapılan çalışmaları etkileyen sorunlar kategorisine ilişkin öğrencilerin ilgisizliği yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: Öğrencilerin ilgisi ve isteği de önemli. Her öğrenci ilgili olmayabiliyor maalesef. Dolayısıyla bu durum da yapmak istediğimiz eşlik çalışmaları etkiliyor.

ÖE3: ...çünkü bütün öğrenciler keşke kendi programlarını tamamlayıp sonra eşlik çalışmalarına geçseler. Derse bile gelmeyen yani çok devamsızlık yapan öğrenciler oluyor maalesef.

4.1.5.13. Yeni Öğrencilerin Hazır Bulunuşluk Düzeylerindeki Yetersizlikler: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi alanındaki derslerde yapılan çalışmaları etkileyen sorunlar kategorisine ilişkin yeni öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerindeki yetersizlikler yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: ...dediğim gibi öğrenci profili değişmeye başladı. Öğrenci profili değiştiğinde elinizde sıfırdan yirmi iki, yirmi üç yaşlarda çalgıya başlayan insanlar olduğunu düşünün. Dört yılımız var. Siz bu insanlara hem çalgı çaldıracaksınız yani hem piyano çaldıracaksınız hem de diğer korrepetisyon alanında eğitim vereceksiniz. Hem sistem olarak hem de biraz yeni nesil öğrenci profillerinden de kaynaklı sıkıntılı bir süreç.

ÖE2: ...ve bazen yeni öğrencilerin seviyeleri yani o eser için hazır bulunuşluk düzeyleri yeterli olmayabiliyor. O zaman seviyeye göre haraket etmeye çalışıyoruz.

ÖE3: ...zaten öğrencilerin çoğu çalgı eğitimine sıfırdan geliyor yani yeni başlıyoruz... Bu süreçte eşlik çalma eğitimine geçemeyebiliyoruz bile. Öğrenci alım şartlarından da dolayı hazır bulunuşluk düzeyleri yetersiz öğrenciler de gelebiliyor.

ÖE4: Eşlik çalma dersini birinci sınıfta neden koymadık çünkü birinci sınıfta bize gelen öğrencilerin bazen alt yapısı ve seviyesi bu derse uygun olmayabiliyor. Çünkü eşlik yapmak çok önemli bir özellik. En birinci şart kime eşlik yapıyorsa çok iyi işitmesi lazım, duyması lazım. Yani piyanoya daha iyi hâkim olduktan ve biraz rahatladıktan sonra ikinci sınıfta eşlik çalışmaları yapsın diye bir karar aldık onun için ikinci sınıftan başlıyor.

4.1.5.14. Solist Bulmakta Zorluk: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi alanındaki derslerde yapılan çalışmaları etkileyen sorunlar kategorisine ilişkin solist bulmakta zorluk yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: ...en büyük sorun piyanist öğrenciyle çalacak birilerini bulmakta. Bunu biz çok tartıştık yani hocalar olarak. Hatta benim şöyle bir düşüncem var. Bir havuz olsun, o havuzda şancılar da bu dersi almış olsun, yaylılar da almış olsun, nefesliler de almış olsun ve orada biz öğrencileri eşleştirelim mesela, ama tabii bu çok zor bir şey. Dolayısıyla bu dersin en karşılaşılan problemi çalacak birini bulmak. Bu büyük bir problem oluyor. Okulda soliste eşlik yapacak korrepetitör bulunuyor fakat piyaniste çalacak solist bulmakta ve öğrencileri seviyelerine göre de ayarlamakta zorlanıyoruz. Özellikle okula yeni gelmiş bir öğrenci kimseyi tanımıyor. Nasıl yapıyoruz mesela üst sınıflardan bir şancı buluyoruz ona rica ediyoruz veya genellikle korrepetisyon yaptığım misal diğer enstrüman öğrencime rica ediyorum, öğrencime eşlik eder misin diyorum mesela. Hep rica ve minnetle bunu yapıyoruz. Rica ettiğimiz öğrencilerin de zorlanmamasına dikkat ederek repertuvarımızı onlara uydurmaya çalışıyoruz yani çaldıkları hazır eserler varsa vakitlerini almadan o eserlere öncelik veriyoruz.

ÖE4: Piyaniste çalacak doğru seviyelerde solist ayarlamak da kolay olmuyor yani piyanistin seviyesi iyi eşlik yapacağı öğrencinin seviyesi ve repertuvarı uygun olmayabiliyor. Bir solist öğrenci kendisine bir tane eşlikçi öğrenci buluyor, onunla çalışıyor ama başka bir eşlikçi arkadaşı da solistsiz kalabiliyor.

ÖE8: ...öğrenciler birlikte çalıyor ama bazen solist ayarlayamıyoruz. Yani öyle durumlarda belki piyano duo çalışmalar yapılabiliyor ama yine de soliste eşlik yapmak farklıdır. İkisi farklı şeyler, her ikisinde de çalışmalar yapılmalı.

4.1.5.15. Solist Seviyelerinin Yetersiz Olması: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi alanındaki derslerde yapılan çalışmaları etkileyen sorunlar kategorisine ilişkin solist seviyelerinin yetersiz olması yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: ...diğer çalıcının yapabileceği de seviyesinden kaynaklı sınırlı oluyor. Yani keman öğrencisinin seviyesi de yetersiz olabiliyor, o da ona eşlik edecek sonuç itibariyle.

ÖE4: Piyaniste çalacak doğru seviyelerde solist ayarlamak da kolay olmuyor yani piyanistin seviyesi iyi eşlik yapacağı öğrencinin seviyesi ve repertuvarı uygun olmayabiliyor.

4.1.5.16. Öğrencilerin Ders Yüklerinin Yoğun Olması: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi alanındaki derslerde yapılan çalışmaları etkileyen sorunlar kategorisine ilişkin öğrencilerin ders yüklerinin yoğun olması yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE4: ...yani öğrencilerin diğer derslerininin yoğunluğu da var, ancak yetişiyorlar. Oda müziği dersi de var ve piyano da haftada iki kere.

4.1.5.17. Dersler Arası Eşgüdüm Olmaması: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi alanındaki derslerde yapılan çalışmaları etkileyen sorunlar kategorisine ilişkin dersler arası eşgüdüm olmaması yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE7: Daha ziyade işte dersler arası eşgüdüm olmuyor. Dersler arası eşgüdüm olursa aslında başarıya ulaşılır.

4.1.5.18. Öğrenci Eşliği Çalamadığında Yerine Hocanın Çalması: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi alanındaki derslerde yapılan çalışmaları etkileyen sorunlar kategorisine ilişkin öğrenci eşliği çalamadığında yerine hocanın çalması yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE8: Bazen diğer çalgı hocasının verdiği eşlikli eser piyanist öğrencinin seviyesinin üzerinde olabiliyor. Bu durumda eşliğin hocalar tarafından çalınmaması lazım yani öğrencinin öğrenip çalmaya çalışması lazım. Bana göre bu çok yanlış çünkü anlamı yok. Sonuçta öğrencinin öğrenmesi lazım, hoca zaten çalıyor.

4.1.6. Yapılan Çalışmaları Etkileyen Sorunların Sonuçları: Bu başlıkta, öğretim elemanlarının görev yapmakta oldukları yükseköğretim kurumlarında korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi alanındaki derslerde yapılan çalışmaları etkileyen sorunların sonuçları kategorisine ait kodlara yer verilmiştir.

4.1.6.1. Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Mesleki Yaşantılarında Beklenen Piyano ile Eşlik Yapma Becerilerindeki Yetersizlikler: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi alanındaki derslerde yapılan çalışmaları etkileyen sorunların sonuçları kategorisine ilişkin eğitim fakültesi öğrencilerinin mesleki yaşantılarında beklenen piyano ile eşlik yapma becerilerindeki yetersizlikler yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: ...müzik öğretmeni adayı mesleki yaşantısında piyanoyu eşlik çalgısı olarak kullanamıyor.

4.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın ikinci alt problemi olan "Korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminin diğer derslerle olan bağlantısına ilişkin görüşleriniz nelerdir?" sorusu ile öğretim elemanları ve korrepetitörlerin görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda farklı üniversitelerde mesleki müzik eğitimi alanlarında görev yapmakta olan sekiz piyano öğretim elemanının ve farklı devlet opera ve balesi kurumlarında görev yapan iki korrepetitörün katıldığı yarı yapılandırılmış görüşmelerden elde edilen bulgulara aşağıda yer verilmiştir.

Araştırmanın ikinci alt problemine ilişkin elde edilen verilerden "Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitiminin Diğer Derslerle Olan İlişkisi" temasına ve bu temaya yönelik kategori ve kodlara ulaşılmıştır. Temaya ilişkin "MAXQDA" programı ile oluşturulan tema, kategori ve kod haritasına Şekil 2'de yer verilmiştir.

Şekil 2

Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitiminin Diğer Derslerle Olan İlişkisi ile İlgili Öğretim Elemanı ve Korrepetitör Görüşlerine İlişkin Tema, Kategori ve Kod Haritası

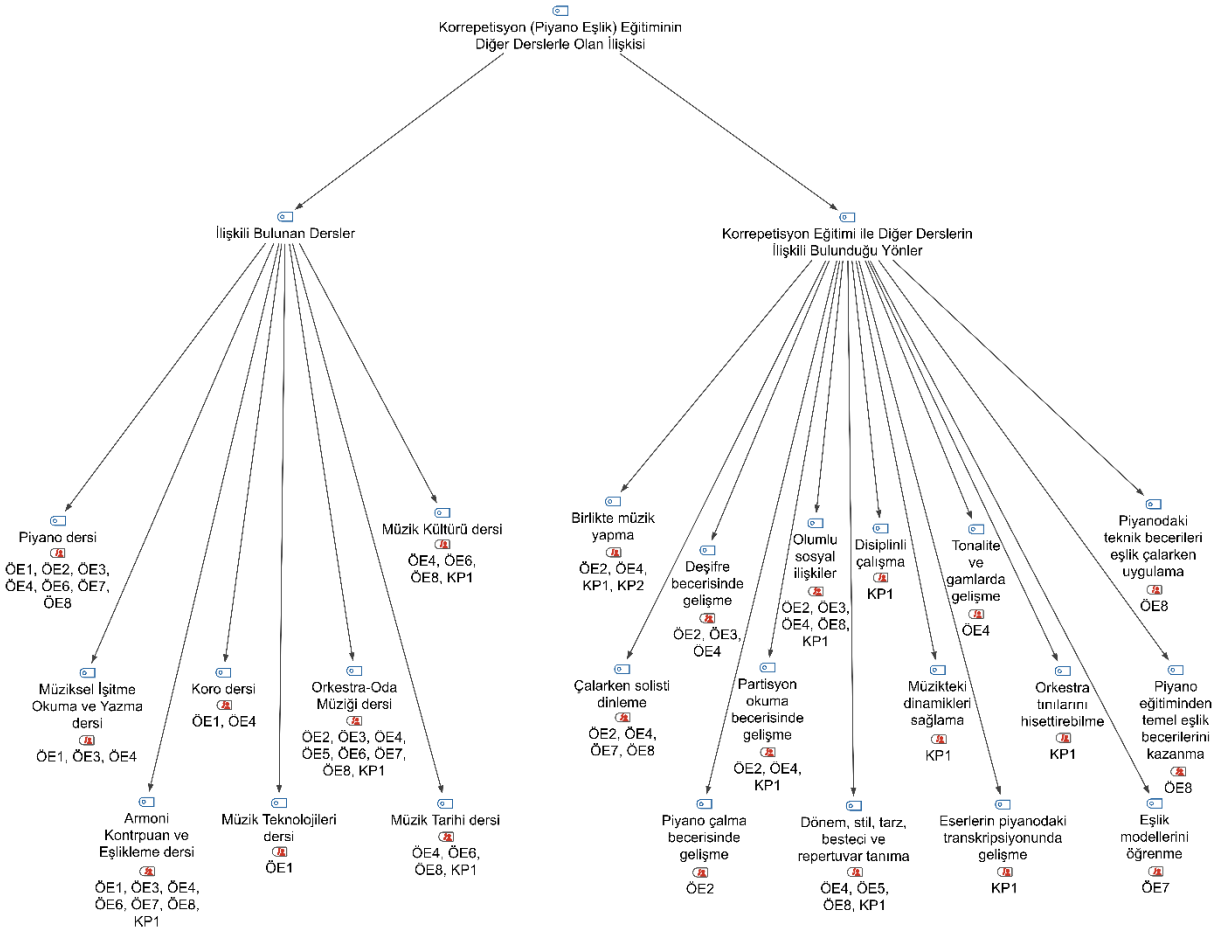

Şekil 2'de de görüldüğü gibi öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine göre korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminin diğer derslerle olan ilişkisi ile ilgili belirli tema, kategori ve kodlara ulaşılmıştır. Bu görüşmelerden elde edilen tema, kategori, kod, katılımcı ve frekanslara ilişkin bilgilere Tablo 14'te yer verilmiştir.

Tablo 14

Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitiminin Diğer Derslerle Olan İlişkisi ile İlgili Öğretim Elemanı ve Korrepetitör Görüşlerine İlişkin Tema, Kategori ve Kod Tablosu

TEMA	KATEGORİ	KOD	KATILIMCILAR	f
Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitiminin Diğer Derslerle Olan İlişkisi	İlişkili Bulunan Dersler	Piyano dersi	ÖE1, ÖE2, ÖE3, ÖE4, ÖE6, ÖE7, ÖE8	7
		Müziksel İşitme Okuma ve Yazma dersi	ÖE1, ÖE3, ÖE4	3
		Armoni, Kontrpuan ve Eşlikleme dersi	ÖE1, ÖE3, ÖE4, ÖE6, ÖE7, ÖE8, KP1	7
		Koro dersi	ÖE1, ÖE4	2
		Müzik Teknolojileri dersi	ÖE1	1

	Orkestra-Oda Müziği dersi	ÖE2, ÖE3, ÖE4, ÖE5, ÖE6, ÖE7, ÖE8, KP1	8
	Müzik Tarihi dersi	ÖE4, ÖE6, ÖE8, KP1	4
	Müzik Kültürü dersi	ÖE4, ÖE6, ÖE8, KP1	4
Korrepetisyon Eğitimi ile Diğer Derslerin İlişkili Bulunduğu Yönler	Birlikte müzik yapma	ÖE2, ÖE4, KP1, KP2	4
	Çalarken solisti dinleme	ÖE2, ÖE4, ÖE7, ÖE8	4
	Deşifre becerisinde gelişme	ÖE2, ÖE3, ÖE4	3
	Piyano çalma becerisinde gelişme	ÖE2	1
	Partisyon okuma becerisinde gelişme	ÖE2, ÖE4, KP1	3
	Olumlu sosyal ilişkiler	ÖE2, ÖE3, ÖE4, ÖE8, KP1	5
	Dönem, stil, tarz, besteci ve repertuvar tanıma	ÖE4, ÖE5, ÖE8, KP1	4
	Disiplinli çalışma	KP1	1
	Müzikteki dinamikleri sağlama	KP1	1
	Eserlerin piyanodaki transkripsiyonunda gelişme	KP1	1
	Tonalite ve gamlarda gelişme	ÖE4	1
	Orkestra tınılarını hisettirebilme	KP1	1
	Eşlik modellerini öğrenme	ÖE7	1
	Piyano eğitiminden temel eşlik becerilerini kazanma	ÖE8	1
	Piyanodaki teknik becerileri eşlik çalarken uygulama	ÖE8	1

Tablo 14 incelendiğinde “Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitiminin Diğer Derslerle Olan İlişkisi” temasına ilişkin 2 kategori ve 23 koda ulaşılmıştır. Öğretim elemanları ve korrepetitörlerin “İlişkili Bulunan Dersler” kategorisine ilişkin olarak piyano dersi (7), müziksel işitme okuma ve yazma dersi (3), armoni, kontrpuan ve eşlikleme dersi (7), koro dersi (2), müzik teknolojileri dersi (1), orkestra-oda müziği dersi (8), müzik tarihi dersi (4) ve müzik kültürü dersi (4) yönünde görüş bildirdikleri; “Korrepetisyon Eğitimi ile Diğer Derslerin İlişkili Bulunduğu Yönler” kategorisine ilişkin olarak birlikte müzik yapma (4), çalarken solisti dinleme (4), deşifre becerisinde gelişme (3), piyano çalma becerisinde gelişme (1), partisyon okuma becerisinde gelişme (3), olumlu sosyal ilişkiler (5), dönem, stil, tarz, besteci ve repertuvar tanıma (4), disiplinli çalışma (1), müzikteki dinamikleri sağlama (1), eserlerin piyanodaki transkripsiyonunda gelişme (1), tonalite ve gamlarda gelişme (1), orkestra tınılarını hisettirebilme (1), eşlik modellerini öğrenme (1), piyano eğitiminden temel eşlik becerilerini kazanma (1) ve piyanodaki teknik becerileri eşlik çalarken uygulama (1) yönünde görüş bildirdikleri tespit edilmiştir. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine göre piyano eşlik çalma eğitiminin mesleki müzik eğitimindeki birçok ders ile özellikle de temel dersler ile çeşitli yönlerden ilişkili olduğu, diğer derslerde yapılan çalışmaların birçoğunun eşlik eğitiminin

kapsamında olduğu, bu derslerde öğrencilerin eşlik eğitimine yönelik birçok deneyim ve tecrübe edinerek kendilerini geliştirecekleri çeşitli kazanımların yer aldığı görülmektedir.

Yukarıdaki haritada ve tabloda yer verilen "Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitiminin Diğer Derslerle Olan İlişkisi" temasına ait kategorilerde yer alan farklı kodlara ilişkin görüş bildiren öğretim elemanları ve korrepetitörlerin görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

4.2.1. İlişkili Bulunan Dersler: Bu başlıkta, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi ile ilişkili bulunan dersler kategorisine ait kodlara yer verilmiştir.

4.2.1.1. Piyano Dersi: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi ile ilişkili bulunan dersler kategorisine ilişkin piyano dersi yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: ...yani her şey ile ilintili eşlik, bütün temel alanlarla ilgili. Aslında piyano çalgısı ve dersleri müziğin bütün temel alanlarıyla ilgilidir.

ÖE2: Bir öğrencinin kendi enstrümanı ile olan ilişkisi çok önemlidir. Yani eşlik çalışmaları ana dal piyano dersleriyle doğrudan ilgilidir. Bir kere müziği daha dışardan duyabilmeyi öğreniyor, daha kontrollü olabilmeyi öğreniyor ve deşifresi gelişiyor.

ÖE3: Mutlaka alandaki her ders ile ilgisi vardır. Piyano dersi mesela, orada gelişim sağlayarak, teknik kazanarak eşlik çalmaya devam edebiliyor.

ÖE4: İlk önce tabii ki piyano dersiyle büyük bir bağ var. Her piyanist mutlaka eşlikçi olacak diye bir şart yok ama her piyanist mutlaka eşlik yapmayı öğrenmelidir.

ÖE6: Bu derslerin hepsi birbiriyle bağlıdır. Tabii seviyeye de bağlıdır ama bir öğrenci piyano dersinde ne kadar başarılı olursa o kadar güzel eşlik yapar.

ÖE7: Aslında bütün derslere ilgilidir. Piyano eğitiminin temel amacı süreç içinde sadece sonat çalmak değil, teknikleri de alarak o sonatları aslında müzik öğretmenliğine transfer edebilmek. Yani oradaki eşlik modellerini okul şarkılarında uygulayabilmek mesela. Bunları yönlendirmek ve bilinçli yapmak lazım. Sol elinde yani aslında bir eşlik modeli olduğunun, bu aslında sadece piyanoya ait bir şey değil diğer alanlarda da öyle.

ÖE8: Piyano dersi ile bağlantısı vardır çünkü teknikler oradan geliyor. Öğrencinin yetiştirilmiş olması lazım yani. Deşifre ve notaları hızlı okuma gibi eşlik yapmak için gerekli olan önemli temel becerileri ediniyor.

4.2.1.2. Müziksel İşitme Okuma ve Yazma Dersi: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi ile ilişkili bulunan dersler kategorisine ilişkin müziksel işitme okuma ve yazma dersi yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: Yani doğal olarak bunu işitme ile de ilişkilendirmek gerekiyor...

ÖE3: ...işitme dersi ile de ilgilidir yani bence işitmenin her şeye yardımı var. Bu ritim desen, nota okuma desen, her dersin birbirine illaki yardımı vardır.

ÖE4: ...ondan sonra yani işitme dersleriyle de çok bağlıdır. Birbirine çok faydası vardır.

4.2.1.3. Armoni, Kontrpuan ve Eşlikleme Dersi: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi ile ilişkili bulunan dersler kategorisine ilişkin armoni, kontrpuan ve eşlikleme dersi yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: ...bunun armoni ile de ilişkilendirilmesi gerekiyor, kontrpuan ile de ilişkilendirilmesi gerekiyor ve diğer çok sesli biçimlerin tamamıyla ilişkilendirilmesi gerekiyor.

ÖE3: ...armoni özellikle çok önemli yani en basit piyano derslerinde bile armoni bilgileri çok önemli. Ezbere gitmeme adına akor çözümleyerek gitmek daha mantıklı, daha doğru.

ÖE4: ...ve tabii armoni dersleriyle...

ÖE6: ...piyano dersinde ne kadar başarılı olursa o kadar güzel eşlik yapar. ...armoni bilgisi de iyiyse...

ÖE7: ...bu eşlik modellerinin armoni dersiyle de ilgili olduğu söylemek gerekir aslında.

ÖE8: ...gerekiyor ve tabii armoni de gerekiyor. Zaten bunlar bir bütündür.

KP1: ...yani sadece bir şan partisinde şancının partisi değil müzik, altında armoni yapısı var, eserin bütünü var. Bunları çıkarmak aynı zamanda piyanistin görevi. ...armoni anlayışının gelişmesi önemlidir.

4.2.1.4. Koro Dersi: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi ile ilişkili bulunan dersler kategorisine ilişkin koro dersi yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: ...koroyla bunun ilişkilendirilmesi gerekiyor.

ÖE4: ...koro dersleri de var. Çok farklı bir alan, çok farklı korrepetisyon özellikleri istiyor çünkü orada sadece koroyu değil, bir de şefi takip etmen lazım yani dikkat üçe bölünüyor.

4.2.1.5. Müzik Teknolojileri Dersi: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi ile ilişkili bulunan dersler kategorisine ilişkin müzik teknolojileri dersi yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: Hatta biz müzik teknolojileri diye teknoloji dersi de koyduk. Yani doğal olarak eşlikleme ya da korrepetitörlüğün artık müzik teknolojileriyle de birebir ilintisi var, ilgisi var. Aslında bütün multidisiplin alanlarıyla ilişkili bölümdeki derslerle.

4.2.1.6. Orkestra-Oda Müziği Dersi: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi ile ilişkili bulunan dersler kategorisine ilişkin orkestra-oda müziği dersi yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: ...oda müziği dersiyle bir kere çok bağlantılı. Oda müziği ile eşlik dersi çok birebir gidiyor. ...oda müziğinde daha kalabalık bir toplulukta çalıyor, müzik dinlemeyi, bir kemancının partisini okuyabilmeyi, bir çellistin partisini okuyabilmeyi öğreniyor. Yani biraz yoğun ve sıkı bir şekilde yaptığı için bence oda müziği dersinin de çok büyük faydası oluyor. Derslerin karşılıklı olarak birbirine çok faydası oluyor. Aynı şekilde oda müziği dersinde yaptığı çalışmalar deşifresine de faydalı oluyor.

ÖE3: ...oda müzği ile de kesinlikle ilgisi var...

ÖE4: Eşlik çalışmalarına yönelik oda müziği dersi de var. ...eşlik dersiyle birlikte oda müziği başlıyor, orada bir trio ve quartet içerisinde çalarsa artık tek ses değil üç ses, dört ses duymak zorundadır.

ÖE5: ...ayrıca oda müziği dersleriyle de doğrudan ilgilidir. Yani bir trio, bir quartet çalışmaları önemlidir. Daha önce de söylemiştim eğer bir çellist derse ki ben Dvořák konçerto çalacağım, o bir korrepetisyondur yani onun orkestra partisini çalarsanız ve girişini falan çalışırsınız ama bir Brahms sonat çalacağım diyorsa o piyano eşliktir yani birliktedir ve hatta oda müziğidir.

ÖE6: ...oda müziği de bu işin içindedir.

ÖE7: ...dediğim gibi hepsiyle ilgilidir. ...özellikle oda müziği çalışmalarında da...

ÖE8: Oda müziği eşlik için çok önemlidir. Oda müziğini piyanistler de alıyor. Piyanist öğrenciler oda müziği gruplarında mesela Schubert trio...

KP1: ...kendinden biraz vazgeçip yukardaki partiyi dinleyip takip edip onu yükseltmesi önemli yani taşıması gerekiyor müziğini. Dolayısıyla bu çalışmalar için oda müziği çok önemlidir.

***4.2.1.7. Müzik Tarihi Dersi*:** Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi ile ilişkili bulunan dersler kategorisine ilişkin müzik tarihi dersi yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE4: ...mesela müzik tarihiyle bağlı, çok önemlidir. Çünkü dönemleri, stilleri, tarzları, bestecileri, repertuvarı bilinmesi için ilk önce tabii ki bu konuda iyi bir donanıma sahip olunması gerekir. Dönemin bestecilerinin tanınması, çalınan eserin bestecisinin tarzı bilinmesi lazım, stilinin bilinmesi lazım. Çünkü bir Barok Dönem eserini solo piyanoda çalmak, bir de Barok Dönemi eserine eşlik yapmak yani dönemin özellikleri çok iyi bilinmelidir. Bütün eserler için aynı konu geçerlidir.

ÖE6: ...her eserin de önemli özellikleri var. Bu özellikler iyi bilinmeli, besteciler ve özellikle müzik dönemleri, müziğin geçmişi iyi bilinmelidir.

ÖE8: ...müzik literatürü ile bağlantısı vardır. Beethoven ile Debussy arasında çalım farkı, dönem farkı, kişilik farkı, armoni farkı, eserlerindeki dinamiklerin farkı ve tabii ki de bunların bilinmesi gerekir. Ayrıca solist bir operadan İtalyanca arya söylüyorsa piyanist mutlaka o eserin tarihini ve dilini bilmelidir. Şancı da iyi bilmeli, piyanist de iyi bilmelidir. Yani zaten korrepetitör alan kişinin ilgilendiği alanın yani operaya ilgiliyse operaları ve tekniklerini çok iyi bilmesi lazım.

KP1: ...eseri çok iyi tanımamız lazım. Bunun için o eserin bestecisini, bestecisiyle ilgili bilgiyi, dönemiyle ilgili bilgiyi, eserin ne anlattığını bilmek lazım. Aslında bunlar bir taraftan da müzik tarihi dersine de hizmet eden donanımlara sahip olmayı gerektiriyor. Belki oradan öğrencinin merakı uyanıyor. Yani bir sürü şeyi araştırmak istiyor, aklında yeni bir ışık yanıyor.

***4.2.1.8. Müzik Kültürü Dersi*:** Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi ile ilişkili bulunan dersler kategorisine ilişkin müzik kültürü dersi yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE4: ...mesela müzik tarihiyle bağlı, çok önemlidir. Çünkü dönemleri, stilleri, tarzları, bestecileri, repertuvarı bilinmesi için ilk önce tabii ki bu konuda iyi bir donanıma sahip olunması gerekir. Dönemin bestecilerinin tanınması, çalınan eserin bestecisinin tarzı bilinmesi lazım, stilinin bilinmesi lazım. Çünkü bir Barok Dönem eserini solo piyanoda çalmak, bir de Barok Dönemi eserine eşlik yapmak yani dönemin özellikleri çok iyi bilinmelidir. Bütün eserler için aynı konu geçerlidir.

ÖE6: ...her eserin de önemli özellikleri var. Bu özellikler iyi bilinmeli, besteciler ve özellikle müzik dönemleri, müziğin geçmişi iyi bilinmelidir.

ÖE8: ...müzik literatürü ile bağlantısı vardır. Beethoven ile Debussy arasında çalım farkı, dönem farkı, kişilik farkı, armoni farkı, eserlerindeki dinamiklerin farkı ve tabii ki de bunların bilinmesi gerekir. Ayrıca solist bir operadan İtalyanca arya söylüyorsa piyanist mutlaka o eserin tarihini ve dilini bilmelidir. Şancı da iyi bilmeli, piyanist de iyi bilmelidir. Yani zaten korrepetitör alan kişinin ilgilendiği alanın yani operaya ilgiliyse operaları ve tekniklerini çok iyi bilmesi lazım.

KP1: ...eseri çok iyi tanımamız lazım. Bunun için o eserin bestecisini, bestecisiyle ilgili bilgiyi, dönemiyle ilgili bilgiyi, eserin ne anlattığını bilmek lazım. Aslında bunlar bir taraftan da müzik tarihi dersine de hizmet eden donanımlara sahip olmayı gerektiriyor. Belki oradan öğrencinin merakı uyanıyor. Yani bir sürü şeyi araştırmak istiyor, aklında yeni bir ışık yanıyor.

4.2.2. Korrepetisyon Eğitimi ile Diğer Derslerin İlişkili Bulunduğu Yönler: Bu başlıkta, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi ile diğer derslerin ilişkili bulunduğu yönler kategorisine ait kodlara yer verilmiştir.

4.2.2.1. Birlikte Müzik Yapma: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi ile diğer derslerin ilişkili bulunduğu yönler kategorisine ilişkin birlikte müzik yapma yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: ...daha kalabalık bir toplulukta çalıyor, müzik dinlemeyi, bir kemancının partisini okuyabilmeyi, bir çellistin partisini okuyabilmeyi öğreniyor.

ÖE4: ...orada bir trio ve quartet içerisinde çalarsa artık tek ses değil üç ses, dört ses duymak zorundadır.

KP1: Deneyimledikçe birlikte çalma duygusu gelişiyor, solistle birlikte çalmayı çok güçlendiren bir şey bu. Birlikte çalmanın, söylemenin, ansambl duygusunun gelişmesi çok önemli çünkü bir kişiye eşlik yapmak başkadır, mesela quartetler, terzetler üç dört kişi olur onlara eşlik yapmak başkadır. ...birlikte müzik yapmak biraz daha kontrollü olmayı, belli bir disiplin içinde yanınızda çalan kişiyle biraz empati kurmayı gerektiriyor, sezgilerini anlamak lazım. Ona ve aynı zamanda müziğine yön verirken engel de olmamak gerekiyor.

KP2: ...müziği gerçekten dinleyerek eşlik yapmak yani birlikte çalma konusunda çok çalışılmalı mutlaka. Diğer derslerde de bunlar biraz deneyimlenebilir.

4.2.2.2. Çalarken Solisti Dinleme: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi ile diğer derslerin ilişkili bulunduğu yönler kategorisine ilişkin çalarken solisti dinleme yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: *...müzik dinlemeyi, bir kemancının partisini okuyabilmeyi, bir çellistin partisini okuyabilmeyi öğreniyor. Solisti dinlemek çok önemli hem aynı zamanda kendini de daha eleştirel dinliyorsun, kendini daha kontrol edebiliyorsun ve daha çok müzik öğreniyorsun kesinlikle.*

ÖE4: ***...****trio ve quartet içerisinde çalarsa artık tek ses değil üç ses, dört ses duymak zorundadır. ...eşlik yapan kişi doğal ve rahat kendi partisini çalmalıdır ki kulağı açık olarak eşlik yaptığı kişiyi dinleyebilsin ve solisti de iyi hissettirsin. Duymayı ve dinlemeyi öğrenmek çok önemli bir şart yani solistin nefesini, inanın yani o azıcık bir soluğunu bile yakalayabilmek lazım.*

ÖE7: ...solisti dinlemek onun yanında olmak çok önemlidir yani zamanla mutlaka öğrenilmesi gerekiyor.

ÖE8: Zaten oda müziği çalarken eşlikçiler yanındakileri dinlemek zorunda ama ortak yani yanındakiler de eşlikçiyi dinlemek zorunda. Eşlik yaparken neredeyse tamamen soliste destek olmak lazım yani solistin desteği olmak lazım. Eşlikli eserlerde ne olursa olsun eşlik yapan kişi çalarken solisti öne çıkarıp onun arkasında onu desteklemelidir. Piyanistin solisti dinlemesi çok önemli yani bir bütün olarak. Eşlik yapan piyanistin sadece kendi partisini öğrenmesi ve sorunsuz çalması olmaz yani orada birbirini dinlemek, ön planda solistin olmasını kabul etmek ve solisti iyi hissettirmek çok önemli. Tabii kendi partinize de hâkim olmalısınız. Deşifre becerisinin çok iyi olması lazım, çalarken solistin hızlanması, yavaşlaması, hata yapması gibi durumlarda çok iyi reaksiyon göstererek solisti yakalamalıyız. Çünkü her şey olabilir yani ayrıca nota da önümüzde olduğu için biz yakalamalıyız.

4.2.2.3. Deşifre Becerisinde Gelişme: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi ile diğer derslerin ilişkili bulunduğu yönler kategorisine ilişkin deşifre becerisinde gelişme yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: ...oda müziği dersinde yaptığı çalışmalar deşifresine de faydalı oluyor. ...müziği daha dışardan duyabilmeyi öğreniyor, daha kontrollü olabilmeyi öğreniyor ve deşifresi gelişiyor. Yani zaten eşlik yapmak, korrepetisyon yapmak bir kere deşifreyi çok iyi geliştirir.

ÖE3: ...ilk önce deşifre becerisininin çok sağlam olması lazım yani bu beceri de eserler çalıştıkça aslında derslerde geliştiriliyor yani iyi çalışmak ve değerlendirmek gerekir.

ÖE4: ...deşifre dersi de oluyor okulda onu da ben yürütüyorum yani nota okumasını ilerletmek, ne kadar çok eser çalarsa o kadar nota okuması da ilerler ama daha önce bahsettiğim gibi transpoze yapabilmesi, tonalite hissi, armoni bilgisi bunlar hepsi çok önemlidir. Yani enstrüman çalmada artık belli bir süre sonra ister istemez bir geliyor yani ben piyano çalıyorum değil de ben sevdiğim enstrümanı çalıyorum diye düşünmelidir, ondan sonra da eşlik yapabilmelidir. Eşlikçi olmak için de çok iyi deşifre yapabilmeli, tonalitelere çok iyi hâkim olmalı, gamları mükemmel bilmeli, armoni yani bir eserin dominantını, subdominantını, köklü perdelerini çok çabuk bulabilmeli, hissetmeli ve çabuk yapmalıdır. Çünkü sahne öyle bir şey ki her zaman sahnede heyecandan kayıplar olabiliyor. Böyle durmlarda soliste destek vermeli ve kurtarıcı olmalıdır. İki dizek değil, üç dizek hatta dört dizek takip etmeyi öğrenmelidir. Kendi partisini o kadar iyi bilmelidir ki, gözü kendi partisini değil de şancının partisini yani enstrümantalistin ve solistin partisini takip etmelidir, öğrenmelidir.

4.2.2.4. Piyano Çalma Becerisinde Gelişme: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi ile diğer derslerin ilişkili bulunduğu yönler kategorisine ilişkin piyano çalma becerisinde gelişme yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: Yani zaten eşlik yapmak, korrepetisyon yapmak bir kere deşifreyi çok iyi geliştirir. Bu bağlamda öğrencinin piyano çalma becerisine de çok faydaları oluyor.

4.2.2.5. Partisyon Okuma Becerisinde Gelişme: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi ile diğer derslerin ilişkili bulunduğu yönler kategorisine ilişkin partisyon okuma becerisinde gelişme yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: ...bir kemancının partisini okuyabilmeyi, bir çellistin partisini okuyabilmeyi...

ÖE4: Kendi partisini o kadar iyi bilmelidir ki, gözü kendi partisini değil de şancının partisini yani enstrümantalistin ve solistin partisini takip etmelidir, öğrenmelidir.

KP1: ...partisyon okumayı çok geliştirir eşlik yapmak. ...kendinden biraz vazgeçip yukardaki partiyi dinleyip takip edip onu yükseltmesi önemli yani taşıması gerekiyor müziğini.

4.2.2.6. Olumlu Sosyal İlişkiler: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi ile diğer derslerin ilişkili bulunduğu yönler kategorisine ilişkin olumlu sosyal ilişkiler yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: Diğer derslerle olan bağlantısı aslında sadece ders değil diğer insanlarla olan bağlantısını bir kere çok geliştiriyor. Mesela başka bölümden insanlar tanıyor, arkadaş ediniyor. Özellikle toplu dersleri aldıklarında veya oda müziği derslerinde başka enstrümancı arkadaşlarını tanıyorlar. Mesela şancılarla ancak bu derste tanışıyorlar. Daha sonra birebir veya ortak aldıkları derslerde belki oradan bana çalar mısın diyerek kendilerine eşlik buluyorlar ve birbirlerine eşlik yapıyorlar. Dolayısıyla bağlantı bence çok önemli ve büyük bir bağlantı. İlerleyen süreçte ikili kurabiliyorlar ya da oda müziği grubu kurabiliyorlar. Son dönemde böyle çok rastlıyorum, çok güzel bir şey. İnsan seviniyor yani hocaları olarak da çok seviniyorum.

ÖE3: Öğrenciler diğer enstrüman çalan arkadaşlarıyla anlaşıyorlar ve birlikte çalıştığımız eşlikli eserleri düzenlediğimiz konserlerde çalıyorlar. ...birlikte hareket etmelerini çok takdir ediyorum. Eşlik yapmanın yanında güzel arkadaşlıklar kuruyorlar.

ÖE4: Eşlik yaptıkları kişiler de aynı onların sınıf arkadaşları oluyor. Şan Ana Sanat Dalı'nda okuyan öğrenciler, yani kendileri de ayarlıyorlar. Tabii ki öğrencilerle biz de görüşüyoruz... Birbirine destek veren sınıf arkadaşları eşlik çalışmalarını birlikte yapıyorlar.

ÖE8: Diğer derslerden ana dalı piyano olmayan öğrencilerim vardı, onlar bazen bana bazen piyano öğrencilerine eşlik için rica ederlerdi. Eğer yapabiliyorlarsa hiç kırmadan arkadaş olup birbirlerine eşlik ederlerdi. Çalıştığın insanla ruhsal bir bağ kurmak zorundasın. Onunla neredeyse aynı anda nefes almalısın, onu hissetmelisin yani iyi bir eşlikçi iyi bir arkadaş olmalı.

KP1: Dediğim gibi empati kurmak, sezgileri hissetmek müziği birlikte paylaşabilmek ve besleyebilmek için gereklidir. Bu süreçte solisti anlamak ve solist ile iyi bir ilişki kurmak da çok önemlidir.

4.2.2.7. Dönem, Stil, Tarz, Besteci ve Repertuvar Tanıma: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi ile diğer derslerin ilişkili bulunduğu yönler kategorisine ilişkin dönem, stil, tarz, besteci ve repertuvar tanıma yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE4: ...dönemleri, stilleri, tarzları, bestecileri, repertuvarı bilinmesi için ilk önce tabii ki bu konuda iyi bir donanıma sahip olunması gerekir. Dönemin bestecilerinin tanınması, çalınan eserin bestecisinin tarzı bilinmesi lazım, stilinin bilinmesi lazım.

ÖE5: ...repertuvar çok iyi tanınmalı, dediğim gibi yani stil bilmek de çok önemli, o çok başka bir şey.

ÖE8: Beethoven ile Debussy arasında çalım farkı, dönem farkı, kişilik farkı, armoni farkı, eserlerindeki dinamiklerin farkı ve tabii ki de bunların bilinmesi gerekir. Ayrıca solist bir operadan İtalyanca arya söylüyorsa piyanist mutlaka o eserin tarihini ve dilini bilmelidir. Şancı da iyi bilmeli, piyanist de iyi bilmelidir. Yani zaten korrepetitör alan kişinin ilgilendiği alanın yani operaya ilgiliyse operaları ve tekniklerini çok iyi bilmesi lazım.

KP1: ...eseri çok iyi tanımamız lazım. Bunun için o eserin bestecisini, bestecisiyle ilgili bilgiyi, dönemiyle ilgili bilgiyi, eserin ne anlattığını bilmek lazım. ...repertuvar tanımak lazım, farklı repertuvarları da tanımak lazım ama özellikle de eşlik yapılan alanın repertuvarını mutlaka iyi bir şekilde tanımak lazım. Repertuvarın en önemli eserleri ve en bilinen eserlerini bilmek lazım. Bugün şu kadar eser yeter, bu yıl bu kadar eser yeter demek olmaz, öyle bir şey olmuyor yani açıp eserleri deşifre etmek gerekir, notalarını alıp, kayıtları dinleyip bu solist böyle yapmış ama bu solist de böyle yapmış diye incelemek ve dinlemek gerekiyor. Mesela bazı operalarda yazılan ama farklı yapılan şeyler vardır, tradisyonel ve prodüsyonel yani her zaman bu şekilde yapılan, onları öğrenmek lazım. Özel bir ilgiyle yaklaşmak gerekiyor.

4.2.2.8. Disiplinli Çalışma: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi ile diğer derslerin ilişkili bulunduğu yönler kategorisine ilişkin disiplinli çalışma yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

KP1: ...birlikte müzik yapmak biraz daha kontrollü olmayı, belli bir disiplin içinde yanınızda çalan kişiyle biraz empati kurmayı gerektiriyor, sezgilerini anlamak lazım.

4.2.2.9. Müzikteki Dinamikleri Sağlama: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi ile diğer derslerin ilişkili bulunduğu yönler kategorisine ilişkin müzikteki dinamikleri sağlama yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

KP1: Yani gerekli noktalarda soliste yardım edip yön vermek gerekir, müzikteki dinamikleri ayarlamak lazım. Çünkü müziği bölüşüyorsunuz sonuç olarak...

4.2.2.10. Eserlerin Piyanodaki Transkripsiyonunda Gelişme: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi ile diğer derslerin ilişkili bulunduğu yönler kategorisine ilişkin eserlerin piyanodaki transkripsiyonunda gelişme yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

KP1: Bir orkestra eşliği çalıyorsak eğer, orada da bir orkestra gibi çalmamız lazım yani orkestra çalarken nasıl duyuluyorsa ona dikkat etmemiz lazım çünkü bazen piyano yazısına aktarıldığı zaman çok fazla notalar olabiliyor, piyanist o notaları çalmaya çalışırken yanındakinin müzik gidişatını bozabiliyor. Yani bütün bunları böyle rafine bir şekilde eşlikteki gerekli şeyleri ayarlamak önemli. Yanınızda çalana ya da söyleyene destek olmak. Yani bu bahsettiğim şey özellikle konçertolar için olsun, orkestra partisyonunun piyanoya aktarılmış şeklinden bahsediyorum. Yani o duyuluşu, orkestra çalarken nasıl duyuluyorsa biz piyanoda da onu çıkarmalıyız. Bir piyano sonatı çalar gibi bütün notaları mesela on altılık notaları da çalıp göstermek falan bu değil yani o şancı solisti ya da enstrüman çalan solisti yukarı taşıyıp ona gideceği yönü göstermek önemli eşlik yaparken.

4.2.2.11. Tonalite ve Gamlarda Gelişme: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi ile diğer derslerin ilişkili bulunduğu yönler kategorisine ilişkin tonalite ve gamlarda gelişme yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE4: ...tonalitelere çok iyi hâkim olmalı, gamları mükemmel bilmeli, armoni yani...

4.2.2.12. Orkestra Tınılarını Hisettirebilme: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi ile diğer derslerin ilişkili bulunduğu yönler kategorisine ilişkin orkestra tınılarını hisettirebilme yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

KP1: Bir orkestra eşliği çalıyorsak eğer, orada da bir orkestra gibi çalmamız lazım yani orkestra çalarken nasıl duyuluyorsa ona dikkat etmemiz lazım çünkü bazen piyano yazısına aktarıldığı zaman çok fazla notalar olabiliyor... ...orkestra partisyonunun piyanoya aktarılmış şeklinden bahsediyorum. Yani o duyuluşu, orkestra çalarken nasıl duyuluyorsa biz piyanoda da onu çıkarmalıyız. ...mesela dediğim gibi çalarken piyano çalar gibi değil de bir orkestranın tınılarıyla çalmaya çalışmak, bir keman çalarken orayı nasıl çalardı, duyulurken nasıl duyulurdu yani bunlara dikkat etmeyi öğrenmek lazım. ...orkestra partilerini soliste taşıyacak şekilde çalmak lazım. Piyano çalıyor gibi değil, orkestra gibi. Mesela orkestra partisinin içinde diyelim ki klarnet solo var, bir klarnetçinin çalışını hayal ederek, o tınıyı düşünerek çalmak lazım o yüzden enstrümanın karakterini de bilmek lazım. Yoksa tüm piyanistler eşlik çalıyorlar ama o gerçekten müziği tamamlayan bir eşlik mi, onu taşıyan bir eşlik mi o önemli, korrepetitör bu noktada devreye giriyor. Doğru müzikal yönlendirmeleri vermediğiniz zaman yanınızda söyleyeni aşağı da çekebilirsiniz. O yüzden bu durumlara dikkat etmek çok önemlidir.

4.2.2.13. Eşlik Modellerini Öğrenme: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi ile diğer derslerin ilişkili bulunduğu yönler kategorisine ilişkin eşlik modellerini öğrenme yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE7: ...oradaki eşlik modellerini okul şarkılarında uygulayabilmek mesela. Bunları yönlendirmek ve bilinçli yapmak lazım. Sol elinde yani aslında bir eşlik modeli olduğunun, bu aslında sadece piyanoya ait bir şey değil diğer alanlarda da öyle.

4.2.2.14. Piyano Eğitiminden Temel Eşlik Becerilerini Kazanma: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi ile diğer derslerin ilişkili bulunduğu yönler kategorisine ilişkin piyano eğitiminden temel eşlik becerilerini kazanma yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE8: Piyano dersi ile bağlantısı vardır çünkü teknikler oradan geliyor. Öğrencinin yetiştirilmiş olması lazım yani. Deşifre ve notaları hızlı okuma gibi eşlik yapmak için gerekli olan önemli temel becerileri ediniyor.

4.2.2.15. Piyanodaki Teknik Becerileri Eşlik Çalarken Uygulama: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi ile diğer derslerin ilişkili bulunduğu yönler kategorisine ilişkin piyanodaki teknik becerileri eşlik çalarken uygulama yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE8: Eşlik yaparken birincisi iyi piyanist olmak lazım. İyi piyanist teknik anlamda o kadar gelişmiştir ki artık tekniği düşünmüyor, müzik yapıyor. Yani olay o, sadece saymakla olmaz, güzel ritim duygusu olması lazım, çok önemli.

4.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın üçüncü alt problemi olan "Korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminde karşılaşılan sorunlar nelerdir?" sorusu ile öğretim elemanları ve korrepetitörlerin görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda farklı üniversitelerde mesleki müzik eğitimi alanlarında görev yapmakta olan sekiz piyano öğretim elemanının ve farklı devlet opera ve balesi kurumlarında görev yapan iki korrepetitörün katıldığı yarı yapılandırılmış görüşmelerden elde edilen bulgulara aşağıda yer verilmiştir.

Araştırmanın üçüncü alt problemine ilişkin elde edilen verilerden "Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitiminde Karşılaşılan Sorunlar" temasına ve bu temaya yönelik kategori ve kodlara ulaşılmıştır. Temaya ilişkin "MAXQDA" programı ile oluşturulan tema, kategori ve kod haritasına Şekil 3'te yer verilmiştir.

Şekil 3

Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitiminde Karşılaşılan Sorunlar ile İlgili Öğretim Elemanı ve Korrepetitör Görüşlerine İlişkin Tema, Kategori ve Kod Haritası

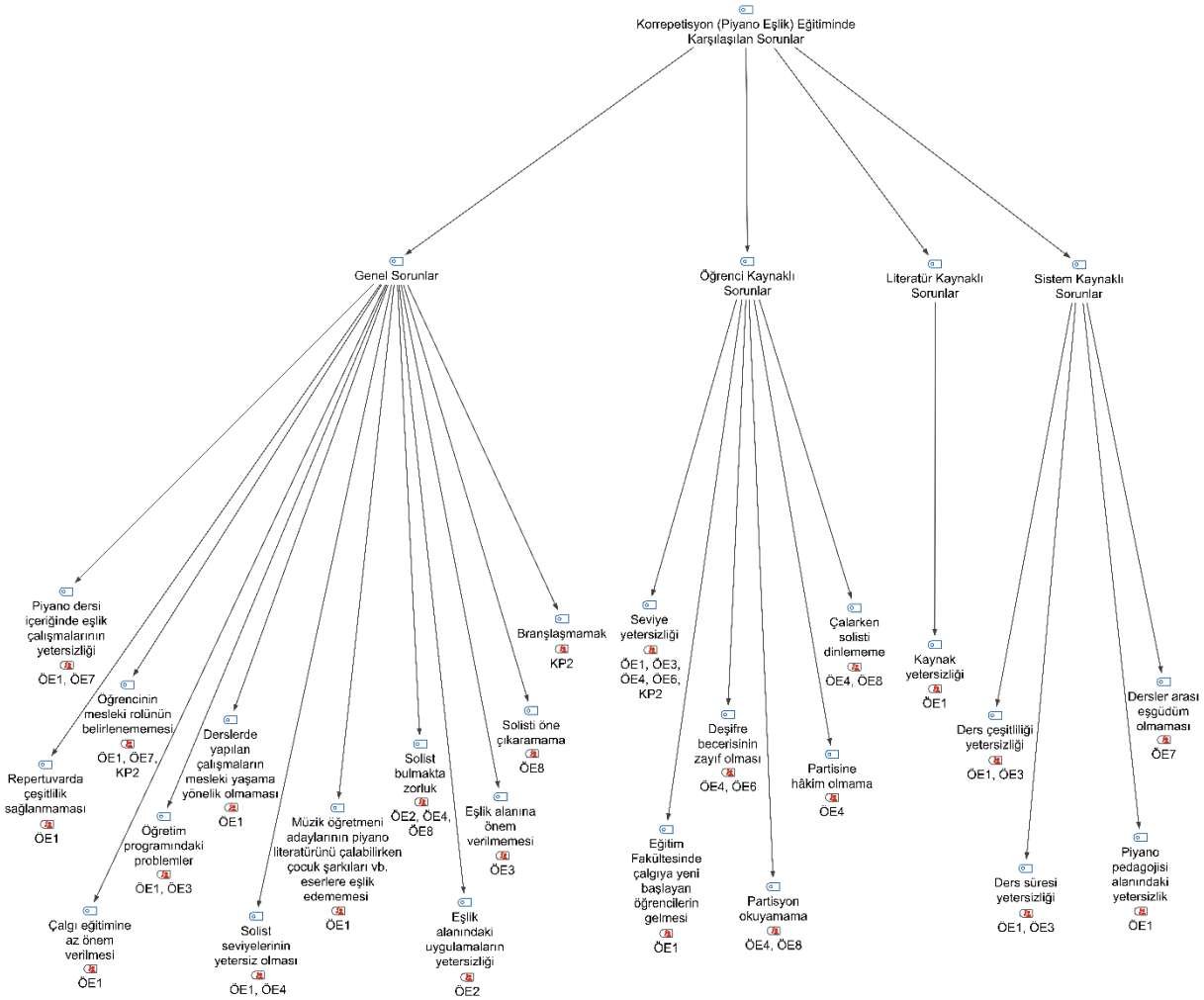

Şekil 3'te de görüldüğü gibi öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine göre korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminde karşılaşılan sorunlar ile ilgili belirli tema, kategori ve kodlara ulaşılmıştır. Bu görüşmelerden elde edilen tema, kategori, kod, katılımcı ve frekanslara ilişkin bilgilere Tablo 15'te yer verilmiştir.

Tablo 15

Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitiminde Karşılaşılan Sorunlar ile İlgili Öğretim Elemanı ve Korrepetitör Görüşlerine İlişkin Tema, Kategori ve Kod Tablosu

TEMA	KATEGORİ	KOD	KATILIMCILAR	f
Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitiminde Karşılaşılan Sorunlar	Genel Sorunlar	Piyano dersi içeriğinde eşlik çalışmalarının yetersizliği	ÖE1, ÖE7	2
		Repertuvarda çeşitlilik sağlanmaması	ÖE1	1
		Öğrencinin mesleki rolünün belirlenememesi	ÖE1, ÖE7, KP2	3
		Çalgı eğitimine az önem verilmesi	ÖE1	1
		Öğretim programındaki problemler	ÖE1, ÖE3	2

	Derslerde yapılan çalışmaların mesleki yaşama yönelik olmaması	ÖE1	1
	Solist seviyelerinin yetersiz olması	ÖE1, ÖE4	2
	Müzik öğretmeni adaylarının piyano literatürünü çalabilirken çocuk şarkıları vb. eserlere eşlik edememesi	ÖE1	1
	Solist bulmakta zorluk	ÖE2, ÖE4, ÖE8	3
	Eşlik alanındaki uygulamaların yetersizliği	ÖE2	1
	Eşlik alanına önem verilmemesi	ÖE3	1
	Solisti öne çıkaramama	ÖE8	1
	Branşlaşmamak	KP2	1
Öğrenci Kaynaklı Sorunlar	Seviye yetersizliği	ÖE1, ÖE3, ÖE4, ÖE6, KP2	5
	Eğitim fakültesine çalgıya yeni başlayan öğrencilerin gelmesi	ÖE1	1
	Deşifre becerisinin zayıf olması	ÖE4, ÖE6	2
	Partisyon okuyamama	ÖE4, ÖE8	2
	Partisine hâkim olmama	ÖE4	1
	Çalarken solisti dinlememe	ÖE4, ÖE8	2
Literatür Kaynaklı Sorunlar	Kaynak yetersizliği	ÖE1	1
Sistem Kaynaklı Sorunlar	Ders çeşitliliği yetersizliği	ÖE1, ÖE3	2
	Ders süresi yetersizliği	ÖE1, ÖE3	2
	Piyano pedagojisi alanındaki yetersizlik	ÖE1	1
	Dersler arası eşgüdüm olmaması	ÖE7	1

Tablo 15 incelendiğinde "Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitiminde Karşılaşılan Sorunlar" temasına ilişkin 4 kategori ve 24 koda ulaşılmıştır. Öğretim elemanları ve korrepetitörlerin "Genel Sorunlar" kategorisine ilişkin olarak piyano dersi içeriğinde eşlik çalışmalarının yetersizliği (2), repertuvarda çeşitlilik sağlanmaması (1), öğrencinin mesleki rolünün belirlenememesi (3), çalgı eğitimine az önem verilmesi (1), öğretim programındaki problemler (2), derslerde yapılan çalışmaların mesleki yaşama yönelik olmaması (1), solist seviyelerinin yetersiz olması (2), müzik öğretmeni adaylarının piyano literatürünü çalabilirken çocuk şarkıları vb. eserlere eşlik edememesi (1), solist bulmakta zorluk (3), eşlik alanındaki uygulamaların yetersizliği (1), eşlik alanına önem verilmemesi (1), solisti öne çıkaramama (1) ve branşlaşmamak (1) yönünde görüş bildirdikleri; "Öğrenci Kaynaklı Sorunlar" kategorisine ilişkin olarak seviye yetersizliği (5), eğitim fakültesine çalgıya yeni başlayan öğrencilerin gelmesi (1), deşifre becerisinin zayıf olması (2), partisyon okuyamama (2), partisine hâkim olmama (1) ve çalarken solisti dinlememe (2) yönünde görüş bildirdikleri; "Literatür Kaynaklı Sorunlar" kategorisine ilişkin olarak kaynak yetersizliği (1) yönünde görüş bildirdikleri; "Sistem Kaynaklı Sorunlar" kategorisine ilişkin olarak ders çeşitliliği yetersizliği (2), ders süresi yetersizliği (2), piyano pedagojisi alanındaki yetersizlik (1) ve dersler arası eşgüdüm olmaması (1) yönünde görüş bildirdikleri tespit edilmiştir. Öğretim elemanı ve korrepetitör

görüşlerine göre korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminde genel, öğrenci kaynaklı, literatür kaynaklı ve sistem kaynaklı gibi yönlerden farklı sorunların bulunduğu görülmektedir.

Yukarıdaki haritada ve tabloda yer verilen "Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitiminde Karşılaşılan Sorunlar" temasına ait kategorilerde yer alan farklı kodlara ilişkin görüş bildiren öğretim elemanları ve korrepetitörlerin görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

4.3.1. Genel Sorunlar: Bu başlıkta, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminde karşılaşılan genel sorunlar kategorisine ait kodlara yer verilmiştir.

4.3.1.1. Piyano Dersi İçeriğinde Eşlik Çalışmalarının Yetersizliği: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminde karşılaşılan genel sorunlar kategorisine ilişkin piyano dersi içeriğinde eşlik çalışmalarının yetersizliği yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: ...tabii ki biz klasik batı müziğinden besleniyoruz hepimiz ama piyano dersleri sürekli Czerny, Bach ve bazı sonatinlerle geçmiş bir müzik öğretmeni adayı mesleki yaşantısında piyanoyu eşlik çalgısı olarak kullanamıyor. Eşlik çalma konusuna kadar zaten kendi mesleki yaşantısında piyanoya bir yer bile bulamıyor.

ÖE7: ...herkes bireysel düşünüyor. Piyano öğrencisi piyanist gibi yetiştirilmeye çalışıyor, bir eşgüdüm olmuyor yani. Esas amacın çalgıyı mükemmel çalmak olması en doğrusu ama bunun müzik öğretmenliğine transfer kısmı hep eksik kalıyor bizim eğitimlerimizde. Mükemmel çalıcı yetiştirmiyoruz, o çalgıyı çalacak ki müzik öğretmenliğine transfer edecek.

4.3.1.2. Repertuvarda Çeşitlilik Sağlanmaması: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminde karşılaşılan genel sorunlar kategorisine ilişkin repertuvarda çeşitlilik sağlanmaması yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: Asistanlık dönemim eşlik yapmakla geçti. Asistanlık yaptığım dönemlerde bütün çalgılar eşlikli girerlerdi sınava, bu nedenle o iş bana kalmıştı, ilk aldığımda çok zorlandım. Daha sonra yani ikinci sene bir baktım ki her çalgı gurubundan on, on beş tane eser var işte eğitim fakülteleri onların etrafında dönüp duruyor. Belki de yirmi altıncı yılımı çalışıyorum, hala o eşlikler benim ezberimde.

4.3.1.3. Öğrencinin Mesleki Rolünün Belirlenememesi: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminde karşılaşılan genel sorunlar kategorisine ilişkin öğrencinin mesleki rolünün belirlenememesi yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: Yani şu ayrımı kesin yapmamız gerekiyor bizim, müzik öğretmeni adayının yani müzik öğretmeninin kimliğini belirlememiz gerekiyor. Kim yani, ne iş yapacak? Yani hala bazı

şeyleri tartışmamız gerekiyor bu konuyla ilgili. Mesela piyano öğretimi ile ilgili faaliyetler açılsın, yani farketmez, şu an şarkı öğretimiyle ilgili de çok sağlıklı yürümüyor ve birkaç üniversite hariç çalgının giriş sınavlarındaki geçerliliği yüzde onlarda falan yani. Bizde öyle mesela, şu anda biz bölümümüze öğrenci aldığımızda çaldığı çalgının sınava etkisi yüzde on. Yani o zaman demek ki biz çok çalıcı aramıyoruz, yani onu yetiştirmiyoruz demektir bu yani. Bunların hepsi tartışılması gereken konular.

ÖE7: ...herkes bireysel düşünüyor. Piyano öğrencisi piyanist gibi yetiştirilmeye çalışıyor, bir eşgüdüm olmuyor yani. Esas amacın çalgıyı mükemmel çalmak olması en doğrusu ama bunun müzik öğretmenliğine transfer kısmı hep eksik kalıyor bizim eğitimlerimizde. Mükemmel çalıcı yetiştirmiyoruz, o çalgıyı çalacak ki müzik öğretmenliğine transfer edecek.

KP2: Eşlik çalışmaları yapan öğrenci mesleki anlamda yönünü belirleyebilmeli. ...yani bu öğrenci ileride operada mı korrepetitör olacak, yaylı sazlara mı çalacak, nefesli sazlarlara mı çalacak...

4.3.1.4. Çalgı Eğitimine Az Önem Verilmesi: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminde karşılaşılan genel sorunlar kategorisine ilişkin çalgı eğitimine az önem verilmesi yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: ...piyano öğretimi ile ilgili faaliyetler açılsın, yani farketmez, şu an şarkı öğretimiyle ilgili de çok sağlıklı yürümüyor ve birkaç üniversite hariç çalgının giriş sınavlarındaki geçerliliği yüzde onlarda falan yani. Bizde öyle mesela, şu anda biz bölümümüze öğrenci aldığımızda çaldığı çalgının sınava etkisi yüzde on. Yani o zaman demek ki biz çok çalıcı aramıyoruz, yani onu yetiştirmiyoruz demektir bu yani. Bunların hepsi tartışılması gereken konular.

4.3.1.5. Öğretim Programındaki Problemler: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminde karşılaşılan genel sorunlar kategorisine ilişkin öğretim programındaki problemler yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: ...bir de dünyada bizdeki gibi bir müzik öğretmenliği programı da yok. Bu nedenle de erasmusda birkaç yer var, o da benziyor. Yine aynı değil yani. Bu konuda da problemler var maalesef.

ÖE3: Keşke burada her öğrenciye, öğrencilerimize böyle bir fırsat sunulsa ya da seçmeli ders olarak konulsa. İsteyen bu derse girsin ve kendini eşlik konusunda geliştirsin, aslında çok mantıklı. Seçmeli ders olarak konulsa eminim dört, beş kişi illaki seçer. O ders olursa dersi vermek isteyen öğretmenler de illaki çıkar ve ben o dersi vermek isterim yani çünkü

bu eşlik farklı bir boyut. Eşliği biraz küçümsüyorlar, bilmiyorum diğer bölümlerde nasıl, konservatuvarda nasıl. Genel olarak eşliği pek önemsemiyorlar, küçümsüyorlar maalesef. Çoğu zaman eşlikçinin adını yazmayı unutuyorlar. Yani bu bir küçümseme ama eşliğin ne kadar önemli olduğunun farkında değiller, çok önemli.

4.3.1.6. Derslerde Yapılan Çalışmaların Mesleki Yaşama Yönelik Olmaması: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminde karşılaşılan genel sorunlar kategorisine ilişkin derslerde yapılan çalışmaların mesleki yaşama yönelik olmaması yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: ...tabii ki biz klasik batı müziğinden besleniyoruz hepimiz ama piyano dersleri sürekli Czerny, Bach ve bazı sonatinlerle geçmiş bir müzik öğretmeni adayı mesleki yaşantısında piyanoyu eşlik çalgısı olarak kullanamıyor. Kendi mesleki yaşantısında piyanoya bir yer bulamıyor. Eşlik çalma konusuna kadar zaten kendi mesleki yaşantısında piyanoya bir yer bile bulamıyor.

4.3.1.7. Solist Seviyelerinin Yetersiz Olması: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminde karşılaşılan genel sorunlar kategorisine ilişkin solist seviyelerinin yetersiz olması yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: ...diğer çalıcının yapabileceği de seviyesinden kaynaklı sınırlı oluyor. Yani keman öğrencisinin seviyesi de yetersiz olabiliyor, o da ona eşlik edecek sonuç itibariyle.

ÖE4: Piyaniste çalacak doğru seviyelerde solist ayarlamak da kolay olmuyor yani piyanistin seviyesi iyi eşlik yapacağı öğrencinin seviyesi ve repertuvarı uygun olmayabiliyor.

4.3.1.8. Müzik Öğretmeni Adaylarının Piyano Literatürünü Çalabilirken Çocuk Şarkıları vb. Eserlere Eşlik Edememesi: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminde karşılaşılan genel sorunlar kategorisine ilişkin müzik öğretmeni adaylarının piyano literatürünü çalabilirken çocuk şarkıları vb. eserlere eşlik edememesi yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: Öğrenciyi Diabelli, Clementi sonatinler düzeyine gelmiş getirmişiz ama çok basit bir çocuk şarkısını bir türlü çalamıyor. Bunun altında yatan ana etmenlerden biri çocukların baskın olan öğrenme stillerine uygun bir öğretim, yöntem ve tekniği uygulanmaması.

4.3.1.9. Solist Bulmakta Zorluk: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminde karşılaşılan genel sorunlar kategorisine ilişkin solist bulmakta zorluk yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: ...en büyük sorun piyanist öğrenciyle çalacak birilerini bulmakta. Bunu biz çok tartıştık yani hocalar olarak. Hatta benim şöyle bir düşüncem var. Bir havuz olsun, o havuzda

şancılar da bu dersi almış olsun, yaylılar da almış olsun, nefesliler de almış olsun ve orada biz öğrencileri eşleştirelim mesela, ama tabii bu çok zor bir şey. Dolayısıyla bu dersin en karşılaşılan problemi çalacak birini bulmak. Bu büyük bir problem oluyor. Okulda soliste eşlik yapacak korrepetitör bulunuyor fakat piyaniste çalacak solist bulmakta ve öğrencileri seviyelerine göre de ayarlamakta zorlanıyoruz. Özellikle okula yeni gelmiş bir öğrenci kimseyi tanımıyor. Nasıl yapıyoruz mesela üst sınıflardan bir şancı buluyoruz ona rica ediyoruz veya genellikle korrepetisyon yaptığım misal diğer enstrüman öğrencime rica ediyorum, öğrencime eşlik eder misin diyorum mesela. Hep rica ve minnetle bunu yapıyoruz. Rica ettiğimiz öğrencilerin de zorlanmamasına dikkat ederek repertuvarımızı onlara uydurmaya çalışıyoruz yani çaldıkları hazır eserler varsa vakitlerini almadan o eserlere öncelik veriyoruz.

ÖE4: Piyaniste çalacak doğru seviyelerde solist ayarlamak da kolay olmuyor yani piyanistin seviyesi iyi eşlik yapacağı öğrencinin seviyesi ve repertuvarı uygun olmayabiliyor. Bir solist öğrenci kendisine bir tane eşlikçi öğrenci buluyor, onunla çalışıyor ama başka bir eşlikçi arkadaşı da solistsiz kalabiliyor.

ÖE8: ...öğrenciler birlikte çalıyor ama bazen solist ayarlayamıyoruz. Yani öyle durumlarda belki piyano duo çalışmalar yapılabiliyor ama yine de soliste eşlik yapmak farklıdır. İkisi farklı şeyler, her ikisinde de çalışmalar yapılmalı.

4.3.1.10. Eşlik Alanındaki Uygulamaların Yetersizliği: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminde karşılaşılan genel sorunlar kategorisine ilişkin eşlik alanındaki uygulamaların yetersizliği yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: Eşlik dersinde karşılaşılan sorunlardan biri de aslında bunun pratiğe dökülmesi, pratiği, uygulaması olması gerekiyor. ...bu işin çoğunluğu pratik yapmaktan geçiyor, pratik yaparak insan tecrübe kazanıyor. ...bale eşliğinde öğrenci ne yapar, gider bale derslerine eşlik eder.

4.3.1.11. Eşlik Alanına Önem Verilmemesi: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminde karşılaşılan genel sorunlar kategorisine ilişkin eşlik alanına önem verilmemesi yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE3: Eşliği biraz küçümsüyorlar, bilmiyorum diğer bölümlerde nasıl, konservatuvarda nasıl. Genel olarak eşliği pek önemsemiyorlar, küçümsüyorlar maalesef. Çoğu zaman eşlikçinin adını yazmayı unutuyorlar. Yani bu bir küçümseme ama eşliğin ne kadar önemli olduğunun farkında değiller, çok önemli.

4.3.1.12. Solisti Öne Çıkaramama: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminde karşılaşılan genel sorunlar kategorisine ilişkin solisti öne çıkaramama yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE8: Eşlik yaparken neredeyse tamamen soliste destek olmak lazım yani solistin desteği olmak lazım. Eşlikli eserlerde ne olursa olsun eşlik yapan kişi çalarken solisti öne çıkarıp onun arkasında onu desteklemelidir. Piyanistin solisti dinlemesi çok önemli yani bir bütün olarak. Eşlik yapan piyanistin sadece kendi partisini öğrenmesi ve sorunsuz çalması olmaz yani orada birbirini dinlemek, ön planda solistin olmasını kabul etmek ve solisti iyi hissettirmek çok önemli. Tabii kendi partinize de hâkim olmalısınız.

4.3.1.13. Branşlaşmamak: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminde karşılaşılan genel sorunlar kategorisine ilişkin branşlaşmamak yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

KP2: Eşlik çalışmaları yapan öğrenci mesleki anlamda yönünü belirleyebilmeli. ...yani bu öğrenci ileride operada mı korrepetitör olacak, yaylı sazlara mı çalacak, nefesli sazlarlara mı çalacak...

4.3.2. Öğrenci Kaynaklı Sorunlar: Bu başlıkta, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminde karşılaşılan öğrenci kaynaklı sorunlar kategorisine ait kodlara yer verilmiştir.

4.3.2.1. Seviye Yetersizliği: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminde karşılaşılan öğrenci kaynaklı sorunlar kategorisine ilişkin seviye yetersizliği yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: ...dediğim gibi öğrenci profili değişmeye başladı. Öğrenci profili değiştiğinde elinizde sıfırdan yirmi iki, yirmi üç yaşlarda çalgıya başlayan insanlar olduğunu düşünün. Dört yılımız var. Siz bu insanlara hem çalgı çaldıracaksınız yani hem piyano çaldıracaksınız hem de diğer korrepetisyon alanında eğitim vereceksiniz. Hem sistem olarak hem de biraz yeni nesil öğrenci profillerinden de kaynaklı sıkıntılı bir süreç.

ÖE3: ...zaten öğrencilerin çoğu çalgı eğitimine sıfırdan geliyor yani yeni başlıyoruz... Bu süreçte eşlik çalma eğitimine geçemeyebiliyoruz bile. Öğrenci alım şartlarından da dolayı hazır bulunuşluk düzeyleri yetersiz öğrenciler de gelebiliyor.

ÖE4: Eşlik çalma dersini birinci sınıfta neden koymadık çünkü birinci sınıfta bize gelen öğrencilerin bazen alt yapısı ve seviyesi bu derse uygun olmayabiliyor. Çünkü eşlik yapmak çok önemli bir özellik. En birinci şart kime eşlik yapıyorsa çok iyi işitmesi lazım, duyması lazım. Yani piyanoya daha iyi hâkim olduktan ve biraz rahatladıktan sonra ikinci sınıfta eşlik çalışmaları yapsın diye bir karar aldık onun için ikinci sınıftan başlıyor.

ÖE6: ...yani seviyeye bağlıdır her şey, aslında çalabilmeleri gereken eserlerde seviyeleri problem olabiliyor.

KP2: ...ki bence piyanistlik olarak yeteri kadar yetkin olmayan öğrenciler olabiliyor ve çalışmaları da buna bağlı olarak etkileniyor tabii ki.

4.3.2.2. Eğitim Fakültesine Çalgıya Yeni Başlayan Öğrencilerin Gelmesi: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminde karşılaşılan öğrenci kaynaklı sorunlar kategorisine ilişkin eğitim fakültesine çalgıya yeni başlayan öğrencilerin gelmesi yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: Baraj kısıtlamasından dolayı biz artık daha çok ikinci üniversitesini tercih eden, 24, 25 yaşlarında ve sıfırdan çalgıya başlayan öğrencilerle çalışıyoruz. Bu da aslında halledilmesi gereken başka bir sorun. Konservatuvarlarda bu baraj yok. Fakat artık pedagojik formasyon seçmeli olarak var. Yani öğrenciler ders olarak alacaklar bunu ve oradan mezun olan herkesin öğretmenlik hakkı var. Fakat biz eğitim fakültesiyiz zaten öğretmen yetiştiriyoruz. Ama bizde sekiz yüz bin diye bir baraj kısıtlaması var. Yani bu çözülmeli.

4.3.2.3. Deşifre Becerisinin Zayıf Olması: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminde karşılaşılan öğrenci kaynaklı sorunlar kategorisine ilişkin deşifre becerisinin zayıf olması yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE4: ...öğrencilerin nota okuma hızları düşük, bu da demek oluyor ki alt yapıları ve deşifreleri zayıf maalesef.

ÖE6: ...deşifrede öğrenciler tam yeterli olmayabiliyorlar yani deşifre çok büyük bir problem. Bu seviyeye de bağlıdır tabii ki ama deşifreyi geliştirmek mümkün. Daha fazla eser okumak, yeni eserler görmek çok faydalı. Notalara göz gezdirmek ve o anda işte eserin dinamiklerini ve önemli noktalarını anlamak gerekir. Notaya baktığımızda eseri göz ile iyi bir şekilde okursak o zaman deşifre de kolay oluyor ve daha iyi çalınıyor.

4.3.2.4. Partisyon Okuyamama: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminde karşılaşılan öğrenci kaynaklı sorunlar kategorisine ilişkin partisyon okuyamama yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE4: ...dediğim gibi partisyonu çok iyi okuyabilmeli ve takip edebilmelidir. Aslında bu da ciddi bir sorundur, partisyon okumak kolay olmadığı için öğrenciler zorlanabiliyor.

ÖE8: ...diğer partilerin de takip edilmesi gerekir. Konuştuk bunları ama yani piyanist sadece kendi partisini okuyarak gidemez o yüzden buna da dikkat etmek gerekir. Bir sorun da bu zaten, öğrenciler kendi partisine odaklanıyor, hatasız çalmaya çalışıyor ama daha çok partisyona odaklanıp mutlaka diğer partileri de takip etmek gerekir.

4.3.2.5. Partisine Hâkim Olmama: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminde karşılaşılan öğrenci kaynaklı sorunlar kategorisine ilişkin partisine hâkim olmama yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE4: ...öğrenci kendi partisine hâkim değilse kasılıyor ve ancak notamı çalıyorum diye düşünüyor. Kulakları kapanıyor, hiçbir şey duyamıyor.

4.3.2.6. Çalarken Solisti Dinlememe: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminde karşılaşılan öğrenci kaynaklı sorunlar kategorisine ilişkin çalarken solisti dinlememe yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE4: ...öğrenci kendi partisine hâkim değilse kasılıyor ve ancak notamı çalıyorum diye düşünüyor. Kulakları kapanıyor, hiçbir şey duyamıyor.

ÖE8: ...yine aynı konuya geliyoruz, duymak ve dinlemek çok önemlidir. Öğrenciler eşlik yaparken yanındakileri duyabilmeli ve dinleyebilmeli, unutuyorlar bazen.

4.3.3. Literatür Kaynaklı Sorunlar: Bu başlıkta, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminde karşılaşılan literatür kaynaklı sorunlar kategorisine ait kodlara yer verilmiştir.

4.3.3.1. Kaynak Yetersizliği: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminde karşılaşılan literatür kaynaklı sorunlar kategorisine ilişkin kaynak yetersizliği yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: Böyle bir içerik yok, biz böyle bir içerik ve kaynak görmedik. Benim elimde bazı kaynaklar var fakat o da kaynak haline getirilmiş yani kolaydan zora doğru eserler seçilmiş ve onların eşlikleri var. O eşlikleri çaldıkça eşlik düzeyinizi yukarıya çekiyorsunuz, piyano eğitimi gibi arada çok bir fark yok. Bu nedenle bununla ilgili ne çok fazla kaynak inceledik ne çok fazla literatür taradık ne de bunun pedagojik açıdan nasıl öğretildiği ile ilgili de bilgimiz var. Yani bildiğimiz konularla ilgili bildiklerimizi söyleyeceğiz. Korrepetitörlük eğitiminin içeriği ve korrepetitörlük eğitiminde kullanılan kaynaklar gibi konularla ilgili bizim de benim de hiçbir eğitimim yok. Dolayısıyla, dediğim gibi elimde bazı kaynaklar var ama kaynak yani hepsi o.

4.3.4. Sistem Kaynaklı Sorunlar: Bu başlıkta, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminde karşılaşılan sistem kaynaklı sorunlar kategorisine ait kodlara yer verilmiştir.

4.3.4.1. Ders Çeşitliliği Yetersizliği: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminde karşılaşılan sistem kaynaklı sorunlar kategorisine ilişkin ders çeşitliliği yetersizliği yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: ...piyano öğretimi ile ilgili faaliyetler açılsın, yani farketmez, şu an şarkı öğretimiyle ilgili de çok sağlıklı yürümüyor... Eşlik alanına yönelik daha fazla ders olması lazım, çeşitlilik olması lazım...

ÖE3: Eşlik eğitimi önemsenmeli, farklı dersler konulmalı... Keşke burada her öğrenciye, öğrencilerimize böyle bir fırsat sunulsa ya da seçmeli ders olarak konulsa. İsteyen bu derse girsin ve kendini eşlik konusunda geliştirsin, aslında çok mantıklı.

4.3.4.2. Ders Süresi Yetersizliği: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminde karşılaşılan sistem kaynaklı sorunlar kategorisine ilişkin ders süresi yetersizliği yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: ...derslerde yetiştirebildiğimiz kadar eşlik çalışmaları yapıyoruz. Süre olarak biraz sıkıntılar olabiliyor ama verimli geçmesini istiyoruz, bunun için çalışıyoruz. Eşlik çalışmaları çok önemli, dersler biraz daha yoğun olabilir.

ÖE3: Zaten artık öğrencilerin çoğu çalgı eğitimine sıfırdan geliyor yani yeni başlıyoruz. İlk yıl mümkün değil, ilk yıl ancak bir şeyler üretebiliyoruz. İşlettiğimiz müzik öğretmenliği öğretim programında piyano eğitimi iki dönem yani bir yıla indirilmişti. Bir yılda biz ancak bir şeyler öğretmeye çalışıyoruz. Bu süreçte eşlik çalma eğitimine geçemeyebiliyoruz bile.

4.3.4.3. Piyano Pedagojisi Alanındaki Yetersizlik: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminde karşılaşılan sistem kaynaklı sorunlar kategorisine ilişkin piyano pedagojisi alanındaki yetersizlik yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: ...piyano öğretimi, böyle bir ders de yok. Cumhuriyetin kurulduğundan bugüne yok yani. Ama bütün müzik öğretmenleri piyano öğretiyor ki buna biz de dahiliz yani. ...o da kaynak yetersizliğinden ya da hocanın da piyano pedagojisi eğitimi olmadığı için. Benim de yok, ayıp değil bu. Yok yani yapılmamış böyle bir şey. Bu nedenle, çalgının öğretimi ile ilgili bile problemler söz konusu.

4.3.4.4. Dersler Arası Eşgüdüm Olmaması: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminde karşılaşılan sistem kaynaklı sorunlar kategorisine ilişkin dersler arası eşgüdüm olmaması yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE7: Daha ziyade işte dersler arası eşgüdüm olmuyor. Dersler arası eşgüdüm olursa aslında başarıya ulaşılır.

4.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın dördüncü alt problemi olan "Korrepetisyon (piyano eşlik) dalı ayrı bir uzmanlık alanı ve bölüm olarak yükseköğretim kurumlarında yer almalı mıdır, düşüncelerinizi açıklayınız?" sorusu ile öğretim elemanları ve korrepetitörlerin görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda farklı üniversitelerde mesleki müzik eğitimi alanlarında görev yapmakta olan sekiz piyano öğretim elemanının ve farklı devlet opera ve balesi kurumlarında görev yapan iki korrepetitörün katıldığı yarı yapılandırılmış görüşmelerden elde edilen bulgulara aşağıda yer verilmiştir.

Araştırmanın dördüncü alt problemine ilişkin elde edilen verilerden "Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitiminin Ayrı Bir Uzmanlık Alanı ve Bölüm Olarak Üniversitede Yer Almasına İlişkin Görüşler" temasına ve bu temaya yönelik kategori ve kodlara ulaşılmıştır. Temaya ilişkin "MAXQDA" programı ile oluşturulan tema, kategori ve kod haritasına Şekil 4'te yer verilmiştir.

Şekil 4

Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitiminin Ayrı Bir Uzmanlık Alanı ve Bölüm Olarak Üniversitede Yer Alması ile İlgili Öğretim Elemanı ve Korrepetitör Görüşlerine İlişkin Tema, Kategori ve Kod Haritası

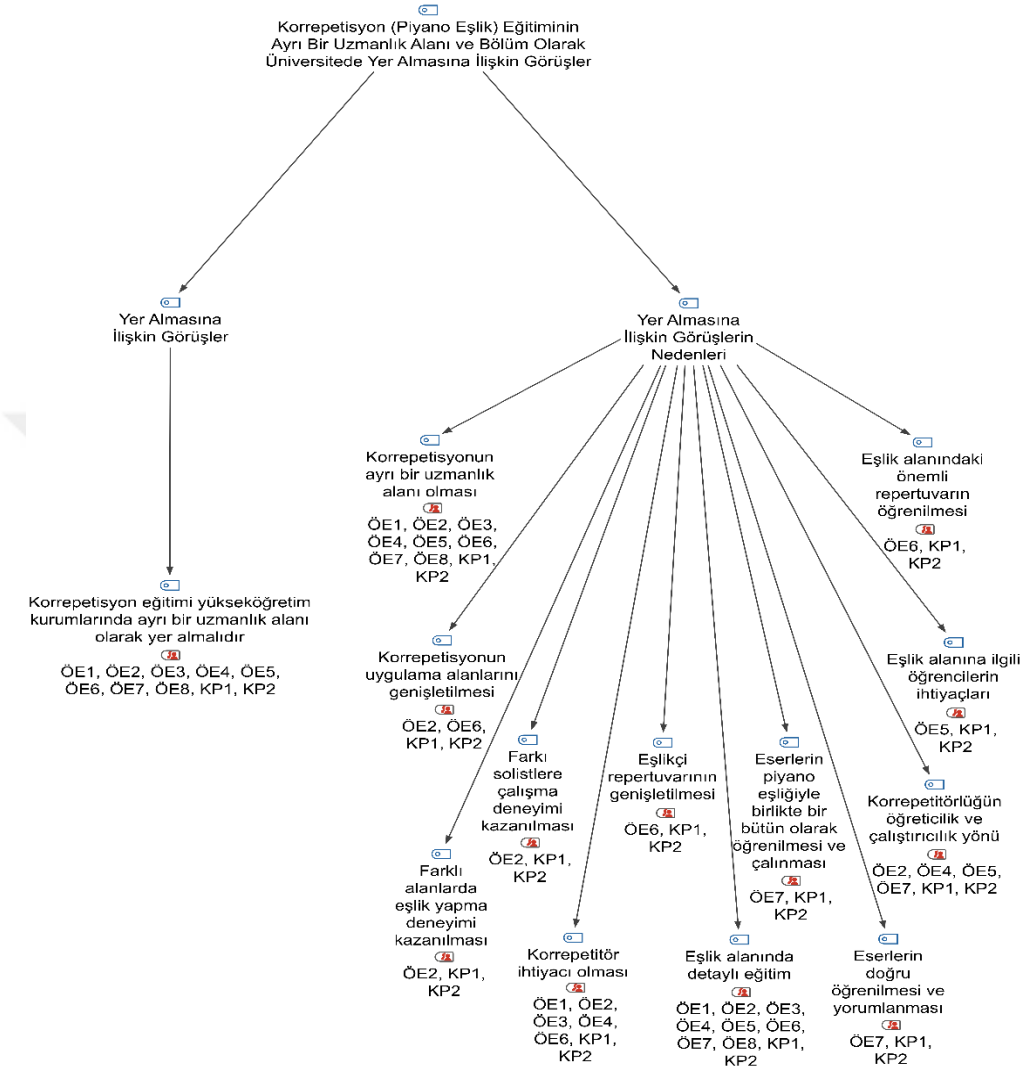

Şekil 4'te de görüldüğü gibi öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine göre korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminin ayrı bir uzmanlık alanı ve bölüm olarak üniversitede yer alması ile ilgili belirli tema, kategori ve kodlara ulaşılmıştır. Bu görüşmelerden elde edilen tema, kategori, kod, katılımcı ve frekanslara ilişkin bilgilere Tablo 16'da yer verilmiştir.

Tablo 16

Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitiminin Ayrı Bir Uzmanlık Alanı ve Bölüm Olarak Üniversitede Yer Alması ile İlgili Öğretim Elemanı ve Korrepetitör Görüşlerine İlişkin Tema, Kategori ve Kod Haritası

TEMA	KATEGORİ	KOD	KATILIMCILAR	f
Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitiminin Ayrı Bir Uzmanlık Alanı ve Bölüm Olarak Üniversitede Yer Almasına İlişkin Görüşler	Yer Almasına İlişkin Görüşler	Korrepetisyon eğitimi yükseköğretim kurumlarında ayrı bir uzmanlık alanı olarak yer almalıdır	ÖE1, ÖE2, ÖE3, ÖE4, ÖE5, ÖE6, ÖE7, ÖE8, KP1, KP2	10
	Yer Almasına İlişkin Görüşlerin Nedenleri	Korrepetisyonun ayrı bir uzmanlık alanı olması	ÖE1, ÖE2, ÖE3, ÖE4, ÖE5, ÖE6, ÖE7, ÖE8, KP1, KP2	10
		Korrepetisyonun uygulama alanlarının genişletilmesi	ÖE2, ÖE6, KP1, KP2	4
		Farklı alanlarda eşlik yapma deneyimi kazanılması	ÖE2, KP1, KP2	3
		Farklı solistlerle çalışma deneyimi kazanılması	ÖE2, KP1, KP2	3
		Korrepetitör ihtiyacı olması	ÖE1, ÖE2, ÖE3, ÖE4, ÖE6, KP1, KP2	7
		Eşlikçi repertuvarının genişletilmesi	ÖE6, KP1, KP2	3
		Eşlik alanında detaylı eğitim	ÖE1, ÖE2, ÖE3, ÖE4, ÖE5, ÖE6, ÖE7, ÖE8, KP1, KP2	10
		Eserlerin piyano eşliğiyle birlikte bir bütün olarak öğrenilmesi ve çalınması	ÖE7, KP1, KP2	3
		Eserlerin doğru öğrenilmesi ve yorumlanması	ÖE7, KP1, KP2	3
		Korrepetitörlüğün öğreticilik ve çalıştırıcılık yönü	ÖE2, ÖE4, ÖE5, ÖE7, KP1, KP2	6
		Eşlik alanına ilgili öğrencilerin ihtiyaçları	ÖE5, KP1, KP2	3
		Eşlik alanındaki önemli repertuvarın öğrenilmesi	ÖE6, KP1, KP2	3

Tablo 16 incelendiğinde "Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitiminin Ayrı Bir Uzmanlık Alanı ve Bölüm Olarak Üniversitede Yer Almasına İlişkin Görüşler" temasına ilişkin 2 kategori ve 13 koda ulaşılmıştır. Öğretim elemanları ve korrepetitörlerin "Yer Almasına İlişkin Görüşler" kategorisine ilişkin olarak korrepetisyon eğitimi yükseköğretim kurumlarında ayrı bir uzmanlık alanı olarak yer almalıdır (10) yönünde görüş bildirdikleri; "Yer Almasına İlişkin Görüşlerin Nedenleri" kategorisine ilişkin olarak korrepetisyonun ayrı bir uzmanlık alanı olması (10), korrepetisyonun uygulama alanlarının genişletilmesi (4), farklı alanlarda eşlik yapma deneyimi kazanılması (3), farklı solistlerle çalışma deneyimi kazanılması (3), korrepetitör ihtiyacı olması (7), eşlikçi repertuvarının genişletilmesi (3), eşlik alanında detaylı eğitim (10), eserlerin piyano eşliğiyle birlikte bir bütün olarak öğrenilmesi ve çalınması (3), eserlerin doğru öğrenilmesi ve yorumlanması (3), korrepetitörlüğün öğreticilik ve çalıştırıcılık yönü (6), eşlik alanına ilgili öğrencilerin ihtiyaçları (3) ve eşlik alanındaki önemli repertuvarın öğrenilmesi (3) yönünde görüş bildirdikleri tespit edilmiştir. Öğretim elemanı ve korrepetitör

görüşlerine göre korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminin yükseköğretim kurumlarında ayrı bir uzmanlık alanı olarak yer alması gerektiği, bu yönde görüş bildirmelerinin başlıca sebeleri olarak ise ülkemizde korrepetitör ihtiyacının bulunması, korrepetisyonun ayrı bir uzmanlık alanı olmasından dolayı korrepetitör adaylarının alanda ayrı eğitim almaları gerektiği, korrepetitör adayı öğrencilerin eşlik çalmalarına yönelik uygulamaya dayalı eğitim alarak birçok yönden deneyim ve tecrübe kazanmaları gibi durumların olduğu görülmektedir.

Yukarıdaki haritada ve tabloda yer verilen "Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitiminin Ayrı Bir Uzmanlık Alanı ve Bölüm Olarak Üniversitede Yer Almasına İlişkin Görüşler" temasına ait kategorilerde yer alan farklı kodlara ilişkin görüş bildiren öğretim elemanları ve korrepetitörlerin görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

4.4.1. Yer Almasına İlişkin Görüşler: Bu başlıkta, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminin ayrı bir uzmanlık alanı ve bölüm olarak üniversitede yer almasına ilişkin görüşler kategorisine ait kodlara yer verilmiştir.

4.4.1.1. Korrepetisyon Eğitimi Yükseköğretim Kurumlarında Ayrı Bir Uzmanlık Alanı Olarak Yer Almalıdır: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminin ayrı bir uzmanlık alanı ve bölüm olarak üniversitede yer almasına ilişkin görüşler kategorisine yönelik korrepetisyon eğitimi yükseköğretim kurumlarında ayrı bir uzmanlık alanı olarak yer almalıdır yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: Tabii ki yer almalıdır. Yani bu bir uzmanlık alanı, ayrı bir şey. Tabii ki yer almalı.

ÖE2: ...bunu yürütmek zor. Yer almalıdır ama bence çok gerçekçi değil. ...eşlik alanında biraz daha detaylı bir eğitim yapılabilir. Ayrı bir alandır ve ayrı bir eğitim gerekir aslında.

ÖE3: Olmalı yani üniversitede öyle bir bölümün olması lazım. Kompozisyon bölümü var, şeflik bölümü var değil mi, böyle bir bölüm de olmalıdır. Hepsi ayrı ayrı alanlar.

ÖE4: Keşke olsa ki son yıllarda artık birçok ülkede korrepetisyon alanında çok güzel festivaller, yarışmalar oluyor. Çünkü çok ciddi ayrı bir uzmanlık alanı, keşke öyle bir şey olsa.

ÖE5: Yer almalıdır mutlaka, eşlik ayrı bir alan ve olması çok iyi bir şey yani hep olmasını istedik. Lisans programı olursa, öğrencinin lisansa kadar çok ciddi piyano eğitiminden geçmiş olması gerekir. Ortaokul ve lise döneminde piyano okuması lazım en az ki o lisans programında bütün bu bahsettiğimiz büyük eserleri çalabilsinler.

ÖE6: Bence yer almalıdır. Yer alması çok iyi bir şey olur. Çünkü bu oldukça ayrı bir alan ve özel bir iştir. Pratik lazım, repertuvar bilmek lazım. Bu bir anda olacak bir şey değil, yapabilirsin ama zamanla daha tecrübeli olunuyor. O zaman artık daha kolay. Bence lisansta

başlanmalı, çok faydalı olur. Çünkü herkes yüksek lisans eğitimine devam etmiyor yani bu bölüm sadece yüksek lisansta olursa herkes devam etmeyebilir. Lisansta olduğunda tercih edebilirler ve artık birçok şey öğrenecekler ve eşlik alanında yetkin olacaklar. Lisans eğitiminden mezun olunca artık iyi birer eşlikçi de olabilecekler. Nasıl oda müziği yapıyorlar, bu alanda uzmanlaşıyorlar, eşlik alanında da olmalı. Konservatuvarda korrepetisyon (piyano eşlik) bölümünden mezun olduklarında mesela artık popüler aryalar, popüler enstrüman eşlikleri, popüler şan eşlikleri gibi alanlarda repertuvarı tanımış ve bilmiş olacaklar. Zaten repertuvarı pek bilmiyorlar o yüzden bu bölümün açılması çok faydalı ve çok önemli bir konudur.

ÖE7: Yer almalıdır çünkü eşlik ayrı bir alandır. Eşlik yapmak ayrı bir şey, solo çalmak ayrı bir şeydir. Eşlik yapmak öndekini dinlemek, onu kollamaktır. Yer almalıdır bu program yani korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi olursa eşlik daha nitelikli yapılır ve daha detaylı düşünülebilir. Dolayısıyla armoni bütünlenir, eser daha güzel çalınır ve ona göre daha güzel bir yorum ortaya çıkar.

ÖE8: Yer almalıdır fakat her müzik alanından farklı derslerin de yer aldığı özellikle ana dal piyano eğitiminin de yoğun olarak yer aldığı çok ciddi bir eğitim olarak yer alması gerekir. Eşlik farklı beceriler gerektirir ayrı bir uzmanlıktır. Çünkü sadece eşlik yaparak iyi eşlikçi olunmaz. Mesela Brahms eşlikleri, Rachmaninoff eşlikleri çalmak zordur ve piyanoda yetkin olmayı gerektirir. Dolayısıyla tam donanımlı olmak ve piyanoda çok yetkin olmak gerekiyor çünkü dediğim gibi piyano eşlikçilerinin çaldığı oldukça ciddi piyano eşlikleri olan eserler var.

KP1: Evet, yani tabii ki keşke olsa diyorum ben de. Yani bu lisans bölümünde eşlik alanının dersleri olabilir. Bu konuda da çok yetenekli öğrenciler çıkacağından eminim. Ama bu yani bir referans eğitimi olabilir bence. Bu iş çok derin ve ayrı bir alandır, repertuvar da çok geniştir. Yani orada referans bilgileri alınır, nelere dikkat edilecek, en önemli eserlerden belki bölümler çalışır. Öğrencinin kafasında bir anahtar olarak bir sürü kapıyı açar ama o kapılardan içeri girerek notaları karıştırıp repertuvar öğrenmek, tecrübe edinmek, solistler ile çalıştıkça, eser tanıdıkça, hatta belki bu eserleri operada işte şeflerle çalıştıkça, farklı kayıtlar, farklı yorumlar dinledikçe ve o alandaki kişilerin derslerine girerek tecrübe kazanılabilir. Mesela ben okullarda da çok çalışmıştım operaya girmeden önce, şan hocalarının derslerinde bulunmam bana çok büyük yarar sağladı. Yani onların öğrenciye neye dikkat etmesi gerektiğini söylediğinde ben hepsini dinleyip öğrendim. Mesela ben operada çalışırken bunların hepsine dikkat ediyorum. Aynı şekilde bir keman veya klarnet eşliği yapacak kişi de bu enstrümanların derslerine girerek o enstrümanların özelliklerini tanıyabilir ve daha sonra eşlik yaparken

öğrendiği noktalara dikkat eder dolayısıyla bu durumların yani eşlik yaptığı alandaki bilgilere sahip olmasının kendisine çok büyük yarar sağlayacağını düşünüyorum.

KP2: Yer almalıdır, gerçekten isteyen ve alanında iyi öğrenciler yönlendirilebilir ve ayrı bir alan olarak onlar da tercih edeceklerdir. Çünkü yani bunun böyle kısa sürede deneyim kazanılarak olabilecek bir şey olduğuna inanmıyorum. Aslında bir ömür vermek lazım açık söylemek gerekirse. ...bu bir uzmanlaşma durumudur yani.

4.4.2. Yer Almasına İlişkin Görüşlerin Nedenleri: Bu başlıkta, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminin ayrı bir uzmanlık alanı ve bölüm olarak üniversitede yer almasına ilişkin görüşlerin nedenleri kategorisine ait kodlara yer verilmiştir.

4.4.2.1. Korrepetisyonun Ayrı Bir Uzmanlık Alanı Olması: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminin ayrı bir uzmanlık alanı ve bölüm olarak üniversitede yer almasına ilişkin görüşlerin nedenleri kategorisine yönelik korrepetisyonun ayrı bir uzmanlık alanı olması yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: Yani bu bir uzmanlık alanı, ayrı bir şey.

ÖE2: Ayrı bir alandır ve ayrı bir eğitim gerekir aslında.

ÖE3: Hepsi ayrı ayrı alanlar.

ÖE4: Çünkü çok ciddi ayrı bir uzmanlık alanı...

ÖE5: ...eşlik ayrı bir alan ve olması çok iyi bir şey yani hep olmasını istedik.

ÖE6: Çünkü bu ayrı bir alan ve özel bir iştir.

ÖE7: ...çünkü eşlik ayrı bir alandır. Eşlik yapmak ayrı bir şey, solo çalmak ayrı bir şeydir.

ÖE8: Eşlik farklı beceriler gerektirir ayrı bir uzmanlıktır.

KP1: Bu iş çok derin ve ayrı bir alandır...

KP2: ...ayrı bir alan olarak onlar da tercih edeceklerdir. ...bu bir uzmanlaşma durumudur yani.

4.4.2.2. Korrepetisyonun Uygulama Alanlarının Genişletilmesi: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminin ayrı bir uzmanlık alanı ve bölüm olarak üniversitede yer almasına ilişkin görüşlerin nedenleri kategorisine yönelik korrepetisyonun uygulama alanlarının genişletilmesi yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: ...pratiği, uygulaması olması gerekiyor. ...bu işin çoğunluğu pratik yapmaktan geçiyor, pratik yaparak insan tecrübe kazanıyor. ...bale eşliğinde öğrenci ne yapar, gider bale derslerine eşlik eder. ...uygulama alanlarının genişletilmesi lazım. Yani öğrenci sadece

öğrenciye eşlik etmekle kalmayacak, örneğin bir klarnet sınıfına eşlik edecek. Mesela 1 ay boyunca veya iki hafta boyunca klarnet sınıfına eşlik edecek daha sonra dönecek iki hafta işte obua sınıfına eşlik edecek. Bunları örnek veriyorum, daha da çoğaltılabilir. Uygulama alanları daha çok olmalıdır ve bu uygulama alanları daha genişletilirse o zaman bu bölümün açılmasının bir faydası olur.

ÖE6: Pratik lazım, repertuvar bilmek lazım. ...bu alanın pratiği çok önemli, deneyim kazanmak için uygulamalı olarak ilerlenmeli.

KP1: ...notaları karıştırıp repertuvar öğrenmek, tecrübe edinmek, solistler ile çalıştıkça, eser tanıdıkça, hatta belki bu eserleri operada işte şeflerle çalıştıkça, farklı kayıtlar, farklı yorumlar dinledikçe ve o alandaki kişilerin derslerine girerek tecrübe kazanılabilir. Mesela ben okullarda da çok çalışmıştım operaya girmeden önce, şan hocalarının derslerinde bulunmam bana çok büyük yarar sağladı. ...bu süreçte iyi bir korrepetitör olmak için ilerlerken uygulama odaklı eğitim olmalı ve bu şekilde uygulamalı olarak tecrübe kazanmak çok faydalı ve önemlidir.

KP2: ...ve staj gibi uygulamalar da yapılabilir yani bu eğitim doğal olarak uygulama ağırlıklı olmalıdır.

4.4.2.3. Farklı Alanlarda Eşlik Yapma Deneyimi Kazanılması: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminin ayrı bir uzmanlık alanı ve bölüm olarak üniversitede yer almasına ilişkin görüşlerin nedenleri kategorisine yönelik farklı alanlarda eşlik yapma deneyimi kazanılması yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: ...uygulama alanlarının genişletilmesi lazım. Yani öğrenci sadece öğrenciye eşlik etmekle kalmayacak, örneğin bir klarnet sınıfına eşlik edecek. Mesela 1 ay boyunca veya iki hafta boyunca klarnet sınıfına eşlik edecek daha sonra dönecek iki hafta işte obua sınıfına eşlik edecek. Bunları örnek veriyorum, daha da çoğaltılabilir. Uygulama alanları daha çok olmalıdır ve bu uygulama alanları daha genişletilirse o zaman bu bölümün açılmasının bir faydası olur.

KP1: ...deneyim kazanılıyor çünkü her birinin alanı farklı. Tabii ki eşlik etmek bir noktada aynı belki ama keşfettikçe, ayrıntıları fark ettikçe çok daha kaliteli ve güzel bir müzik çıkar. Yani müziğe gerekli olan şeyleri verebiliyorsunuz o zaman.

KP2: ...ilgili alanlarda mutlaka tecrübeli olmalı. Zaten dediğim gibi zamanla kazanılıyor bu ama diğer alanlarda da eşlik deneyimlerinin bulunması önemli.

4.4.2.4. Farklı Solistlerle Çalışma Deneyimi Kazanılması: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminin ayrı bir uzmanlık alanı ve bölüm olarak üniversitede yer almasına ilişkin görüşlerin nedenleri kategorisine yönelik farklı solistlerle çalışma deneyimi kazanılması yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: ...uygulama alanlarının genişletilmesi lazım. Yani öğrenci sadece öğrenciye eşlik etmekle kalmayacak, örneğin bir klarnet sınıfına eşlik edecek. Mesela 1 ay boyunca veya iki hafta boyunca klarnet sınıfına eşlik edecek daha sonra dönecek iki hafta işte obua sınıfına eşlik edecek. Bunları örnek veriyorum, daha da çoğaltılabilir. Uygulama alanları daha çok olmalıdır ve bu uygulama alanları daha genişletilirse o zaman bu bölümün açılmasının bir faydası olur.

KP1: ...deneyim kazanılıyor çünkü her birinin alanı farklı. Tabii ki eşlik etmek bir noktada aynı belki ama keşfettikçe, ayrıntıları fark ettikçe çok daha kaliteli ve güzel bir müzik çıkar. Yani müziğe gerekli olan şeyleri verebiliyorsunuz o zaman.

KP2: ...ilgili alanlarda mutlaka tecrübeli olmalı. Zaten dediğim gibi zamanla kazanılıyor bu ama diğer alanlarda da eşlik deneyimlerinin bulunması önemli.

4.4.2.5. Korrepetitör İhtiyacı Olması: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminin ayrı bir uzmanlık alanı ve bölüm olarak üniversitede yer almasına ilişkin görüşlerin nedenleri kategorisine yönelik korrepetitör ihtiyacı olması yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: Her mesleki müzik eğitimi kurumunda işi sadece korrepetisyon olan kadrolu bir uzman olması gerekir. Dolayısıyla korrepetitör ihtiyacı var yani...

ÖE2: Korrepetisyona her zaman mutlaka ihtiyaç duyulur. Dolayısıyla korrepetitöre de her zaman ihtiyaç duyuluyor. Günümüzde de öyle, korrepetitör ihtiyacı mevcut çünkü...

ÖE3: ...yani Türkiye'de eşlikçi bulmak gerçekten çok zor. ...Türkiye'de bu hep bu sıkıntı vardı ve var olmaya devam ediyor. Yani diyelim ki bir eşlikçi arıyorlar, eşlikçi yok ya da var ama yapmak istemiyor. Eserin zorluğuna bakıyor, uğraşması ve çalışması gerektiği için istemiyor.

ÖE4: Ben öğrencilere diyorum ki yani siz hepiniz mezun olacaksınız ama Türkiye'de korrepetitöre çok büyük ihtiyaç var. Tabii bu son 15, 20 yılda çok ilerledi bu konu yani piyano çalan öğrenciler daha fazlalaştı ve eşliklerde birbirine ve sınıf arkadaşlarına destek veriyorlar. Bu şekilde eşlikçi bulmak daha kolaylaştı diyebilirim yani eskiden bu çok sıkıntılıydı. Yine de korrepetitöre çok fazla ihtiyaç var.

ÖE6: ...çok önemli ve korrepetitörlere çok ihtiyaç var.

KP1: Eşliğe yani korrepetitöre ihtiyaç var. Çünkü her enstrümanın müziğini tamamlayan piyanoyla eşliğidir. Bunu doğru ve güzel yapan kişiler öğrencilere de doğru müziği öğretiyor. ...dediğim gibi zaten konservatuvarlarda her öğrenciye yetecek bir korrepetitörün olması gerekir. Piyano bölümü dışındaki her bölümde eşliğe ihtiyaç var yani destek ve eserleri tanımaları için, o yüzden bence bu alanda piyanistlerin hep yetişmesi gerekiyor.

KP2: ...yani bu alanın eğitimi olmasının gerektiği ve korrepetitöre ihtiyaç olması durumu mesela...

4.4.2.6. Eşlikçi Repertuvarının Genişletilmesi: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminin ayrı bir uzmanlık alanı ve bölüm olarak üniversitede yer almasına ilişkin görüşlerin nedenleri kategorisine yönelik eşlikçi repertuvarının genişletilmesi yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE6: ...mutlaka yoğun olarak repertuvar öğrenmek lazım. Yavaş yavaş, belki hemen değil ama tecrübeyle olacak tabii ki. Bol bol eşlik yaparak mutlaka ilgilenilen alandaki repertuvar geliştirilmeli.

KP1: ...bence seviye seviye eşlik yapılan alanın repertuvarını öğrenmek lazım. Mesela bu opera alanındaysa işte arie anticheler, liedler daha sonra çok bilinen aryalar, çok söylenen aryalar, ilk önce bunları öğrenmek lazım. Çünkü tamamen yabancı olunan bir alan oluyor ve enstrüman müziği ile mesela opera müziğinin arasında farklar var. Yani ilgili repertuvarı iyi tanımak ve geliştirmek gerekiyor.

KP2: ...eşlikçi olarak bir yere geleceksek gerçekten o repertuvara hâkim olmak lazım, bu iş böyle olmuyor. Makul bir repertuvar çizgisi koyulması lazım mesela keman eşlikçisi olmak istiyorsak önce Mozart sonatlardan başlamak sonra Beethoven sonra biraz daha büyük eserler sonra biraz konçertolar gibi ama yani makul bir şekilde yavaş yavaş repertuvar yapılması lazım.

4.4.2.7. Eşlik Alanında Detaylı Eğitim: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminin ayrı bir uzmanlık alanı ve bölüm olarak üniversitede yer almasına ilişkin görüşlerin nedenleri kategorisine yönelik eşlik alanında detaylı eğitim yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: ...bunlar dışında da zaten söylediğimiz şeyler için bu eğitimin gerçekten donanımlı ve nitelikli olması lazım.

ÖE2: ...eşlik alanında biraz daha detaylı bir eğitim yapılabilir.

ÖE3: Bu konuda iyi düşünülmeli yani öğrencilerin eşlik çalmayı her açıdan öğrenmelerini sağlayacak iyi bir eğitim düşünmeliyiz.

ÖE4: ...yani bu alan dediğim gibi çok ince detaylar gerektiriyor dolayısıyla eğitimi de bu şekilde planlamak gerekir.

ÖE5: Yeni bölüm ile eşlik eğitimi daha detaylı olacak ve dolayısıyla bu alanda donanımlı ve yetkin mezunlar olacaktır.

ÖE6: ...artık birçok şey öğrenecekler ve eşlik alanında yetkin olacaklar.

ÖE7: ...yani korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi olursa eşlik daha nitelikli yapılır ve daha detaylı düşünülebilir. Dolayısıyla armoni bütünlenir, eser daha güzel çalınır ve ona göre daha güzel bir yorum ortaya çıkar.

ÖE8: ...her müzik alanından farklı derslerin de yer aldığı özellikle ana dal piyano eğitiminin de yoğun olarak yer aldığı çok ciddi bir eğitim olarak yer alması gerekir.

KP1: ...yani eşlik yaptığı alandaki bilgilere sahip olmasının kendisine çok büyük yarar sağlayacağını düşünüyorum.

KP2: Aslında bir ömür vermek lazım açık söylemek gerekirse. ...bu bir uzmanlaşma durumudur yani.

4.4.2.8. Eserlerin Piyano Eşliğiyle Birlikte Bir Bütün Olarak Öğrenilmesi ve Çalınması: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminin ayrı bir uzmanlık alanı ve bölüm olarak üniversitede yer almasına ilişkin görüşlerin nedenleri kategorisine yönelik eserlerin piyano eşliğiyle birlikte bir bütün olarak öğrenilmesi ve çalınması yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE7: Ana çalgısı farklı olup piyanoyu da çok iyi kullanan hocalarımız var, onlar derslerde takip ediyorlar yani eseri çalarken eşliğini de çalıyorlar aslında eserler bir bütün olarak hep eşlikli çalınsa çok daha güzel ve faydalı olur.

KP1: Bir de şöyle bir durum var eserler eşlikleriyle birlikte çalışıldığında ve çalındığında çok daha doğru bir şekilde öğreniliyor bence ve burada piyano eşliğin ve eşlikçinin çok büyük önemi vardır. ...yani müzik bir bütün, siz istediğiniz kadar kendi partinizi çok güzel çalın veya icra edin, korrepetitör onu bütünleyecek kişidir. O müziğin bir arada icrasını sağlayacak olan kişidir.

KP2: İyi eşlikçiler ile çalışıldığında bu inanılmaz faydalı bir sürece dönüşüyor. Eserler çok daha iyi bir hale geliyor.

4.4.2.9. Eserlerin Doğru Öğrenilmesi ve Yorumlanması: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminin ayrı bir uzmanlık alanı ve bölüm olarak üniversitede yer almasına ilişkin görüşlerin nedenleri kategorisine yönelik eserlerin doğru öğrenilmesi ve yorumlanması yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE7: ...yani korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi olursa eşlik daha nitelikli yapılır ve daha detaylı düşünülebilir. Dolayısıyla armoni bütünlenir, eser daha güzel çalınır ve ona göre daha güzel bir yorum ortaya çıkar. ...aslında eserler bir bütün olarak hep eşlikli çalınsa çok daha güzel ve faydalı olur.

KP1: Bir de şöyle bir durum var eserler eşlikleriyle birlikte çalışıldığında ve çalındığında çok daha doğru bir şekilde öğreniliyor bence ve burada piyano eşliğin ve eşlikçinin çok büyük önemi vardır. ...yani müzik bir bütün, siz istediğiniz kadar kendi partinizi çok güzel çalın veya icra edin, korrepetitör onu bütünleyecek kişidir. O müziğin bir arada icrasını sağlayacak olan kişidir.

KP2: İyi eşlikçiler ile çalışıldığında bu inanılmaz faydalı bir sürece dönüşüyor. Eserler çok daha iyi bir hale geliyor.

4.4.2.10. Korrepetitörlüğün Öğreticilik ve Çalıştırıcılık Yönü: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminin ayrı bir uzmanlık alanı ve bölüm olarak üniversitede yer almasına ilişkin görüşlerin nedenleri kategorisine yönelik korrepetitörlüğün öğreticilik ve çalıştırıcılık yönü yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: Korrepetitör sadece eşlik yapan kişi değildir. Dediğim gibi müzik daha iyi öğreniliyor yani korrepetitör aynı zamanda öğretiyor da ve birlikte çalışılıyor.

ÖE4: Korrepetitör daha önce söylediğim gibi ilk günden yani deşifresin ve solfejini çalışmasından itibaren, eserin hangi dilde söyleneceği ile ilgili özelliklerine kadar sürecin içerisindedir. Yani enstrümancının ya da şancının nefes alma özelliğine kadar, tabii iyi bir korrepetitör olsa da şancı kadar ve şan hocası kadar teknik şeyleri o kadar öğretemeyebilir ama yine de öğreticidir. Tecrübe lazım bunun için ama özellikleri ve incelikleri çok iyi bilmesi gerekiyor. Şancıya hem yol gösterecek hem destek verecek hem paydaş olacak yani hepsi bir arada.

ÖE5: ...bir eğiticiden bahsediyoruz. Bir eğitici yani önce kendi çok iyi bilecek değil mi yani... Korrepetitörlük bambaşka bir şey, o eşlik diye de geçmiyor. Aslında orkestra şefliği gibi bir şey çünkü orada bir trio veya terzet çalıştıracaksa diğer partileri de söylemek gerekiyor. Başka türlüsünü zaten şancı kabul etmez. Yani operadaki korrepetitörler de öyledir

biliyorsunuz. Ben bunu çok deneyimledim, şancının ne istediğini çok iyi bildiğim için yani bir quartet bir terzette, bir düette diğer partileri söylemek gerekir. Nefes işte tradisyon, kadans, vurgu, İtalyanca ve Almanca bilmek, bunlar çok önemli noktalar yani bambaşka bir alan.

ÖE7: Korrepetitörlük aslında bir nevi içinde eğitmenlik olan bir meslek. Yani müziği bilmek, solo çalanlara yön vermek. Korrepetitörleri eğitim fakültelerinde düşünürsek bir nevi müzik yaparken solo çalan öğrencilere yön veriyor. Yani önemli bir meslek, beraber çalarken yardımcı eğiticilik gibi oluyor gibi bir nevi yani öğrenciyi yönlendiriyor.

KP1: Korrepetitörlük aynı zamanda da bir öğreticilik ve yeri geldiği zaman da sanatçılık yani bir performans sırasında birlikte müziği paylaşmak hem çalışmak hem de ona öğretmek. Piyano eşliği deyince ben bazen şunu anlıyorum yani bir piyanist ve bir solistin birlikte müziği bölüşmesi ama korrepetitörlük kısmı girdiği zaman işin içine biraz hocalık da giriyor. Yani bu müziği öğretmek olsun. Operada mesela eser olarak daha büyük yapılar var yani küçük bir parça değil, kocaman bir eser üç yüz sayfa, dört yüz sayfa. İlk önce biz mesela solistlerle tek başımıza korrepetisyon şeklinde çalışıyoruz. Onlara düzeltmeleri gereken ve eser ile ilgili dikkat etmesi gereken şeyleri gösterip sonra bütün solistlerin bir araya geldiği bir ansambl çalışması yapıyoruz. Hatta eserin bütününü şef ile geçiyoruz. Dolayısıyla operada şefin önüne gitmeden önce solistleri hazırlayan kişi korrepetitörlerdir. Yani eserlerle ilgili o bilgilere sahip olmak gerek.

KP2: ...aslında korrepetitör ciddi bir eğitici kimliğe sahiptir. ... Okuldaki korrepetitörün enstrümanlar için çok dikkatle üzerinde durması gereken şey, o derse geldiği zaman çocuğun gerçekten doğru tempoda çalıp çalmadığını, herhangi bir solfej hatası yapıp yapmadığını, entonasyonunun doğru olup olmadığını, müziği gerçekten dinleyerek mi çalıyor yoksa kafasına göre mi çalıyor ve kendi öğretmeninin gözünden kaçan bir hatası var mı diye bu yönlerden kontrol etmektir yani bunlara özellikle dikkat etmesi çok önemlidir. Bütün bunlar korrepetisyon dersinin içinde olması gereken şeyler yani konservatuvardaki korrepetisyon hocasını herhangi bir eşlikçi diye es geçemeyiz.

4.4.2.11. Eşlik Alanına İlgili Öğrencilerin İhtiyaçları: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminin ayrı bir uzmanlık alanı ve bölüm olarak üniversitede yer almasına ilişkin görüşlerin nedenleri kategorisine yönelik eşlik alanına ilgili öğrencilerin ihtiyaçları yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE5: ...ilgili öğrenciler var yani eşlik çalmayı çok seviyorlar. Bölüm olması durumunda o öğrenciler çok sevinirler ve istedikleri alanda tercihlerini yaparlar.

KP1: ...bu lisans bölümünde eşlik alanının dersleri olabilir. Bu konuda da çok yetenekli öğrenciler çıkacağından eminim.

KP2: ...zaman içerisinde bazı öğrencilere kendini sahnede solist olarak görmek çok cazip gelmiyor. Yani kimisi ben elimde bavul her gün bir yerde konser vermek istemiyorum diyor ama çalmaya da devam etmek istiyor. Beraber çalmaktan hoşlanıyor çünkü piyanist dediğimiz kişinin hayatı aslında dört duvar arasında geçen bir şeydir. Kimse ile müzik falan paylaşamayabilirsiniz. Ama beraber müzik yapmaktan hoşlanan bir insan bu yola yönelebiliyor.

4.4.2.12. Eşlik Alanındaki Önemli Repertuvarın Öğrenilmesi: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminin ayrı bir uzmanlık alanı ve bölüm olarak üniversitede yer almasına ilişkin görüşlerin nedenleri kategorisine yönelik eşlik alanındaki önemli repertuvarın öğrenilmesi yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE6: Konservatuvarda korrepetisyon (piyano eşlik) bölümünden mezun olduklarında mesela artık popüler aryalar, popüler enstrüman eşlikleri, popüler şan eşlikleri gibi alanlarda repertuvarı tanımış ve bilmiş olacaklar. Zaten repertuvarı pek bilmiyorlar o yüzden bu bölümün açılması çok faydalı ve çok önemli bir konudur. ...mutlaka yoğun olarak repertuvar öğrenmek lazım. Yavaş yavaş, belki hemen değil ama tecrübeyle olacak tabii ki. Bol bol eşlik yaparak mutlaka ilgilenilen alandaki repertuvar geliştirilmeli.

KP1: ...bence seviye seviye eşlik yapılan alanın repertuvarını öğrenmek lazım. Mesela bu opera alanındaysa işte arie anticheler, liedler daha sonra çok bilinen aryalar, çok söylenen aryalar, ilk önce bunları öğrenmek lazım. Çünkü tamamen yabancı olunan bir alan oluyor ve enstrüman müziği ile mesela opera müziğinin arasında farklar var. Yani ilgili repertuvarı iyi tanımak ve geliştirmek gerekiyor.

KP2: ...eşlikçi olarak bir yere geleceksek gerçekten o repertuvara hâkim olmak lazım, bu iş böyle olmuyor. Makul bir repertuvar çizgisi koyulması lazım mesela keman eşlikçisi olmak istiyorsak önce Mozart sonatlardan başlamak sonra Beethoven sonra biraz daha büyük eserler sonra biraz konçertolar gibi ama yani makul bir şekilde yavaş yavaş repertuvar yapılması lazım.

4.5. Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın beşinci alt problemi olan "Solist piyanistlerin korrepetitörlük yapma durumuna ilişkin görüşleriniz nelerdir?" sorusu ile öğretim elemanları ve korrepetitörlerin görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda farklı üniversitelerde mesleki müzik eğitimi alanlarında görev yapmakta olan sekiz piyano öğretim elemanının ve farklı devlet opera ve balesi kurumlarında görev yapan iki korrepetitörün katıldığı yarı yapılandırılmış görüşmelerden elde edilen bulgulara aşağıda yer verilmiştir.

Araştırmanın beşinci alt problemine ilişkin elde edilen verilerden "Solist Piyanistlerin Korrepetitörlük Yapma Durumuna İlişkin Görüşler" temasına ve bu temaya yönelik kategori ve kodlara ulaşılmıştır. Temaya ilişkin "MAXQDA" programı ile oluşturulan tema, kategori ve kod haritasına Şekil 5'te yer verilmiştir.

Şekil 5

Solist Piyanistlerin Korrepetitörlük Yapma Durumları ile İlgili Öğretim Elemanı ve Korrepetitör Görüşlerine İlişkin Tema, Kategori ve Kod Haritası

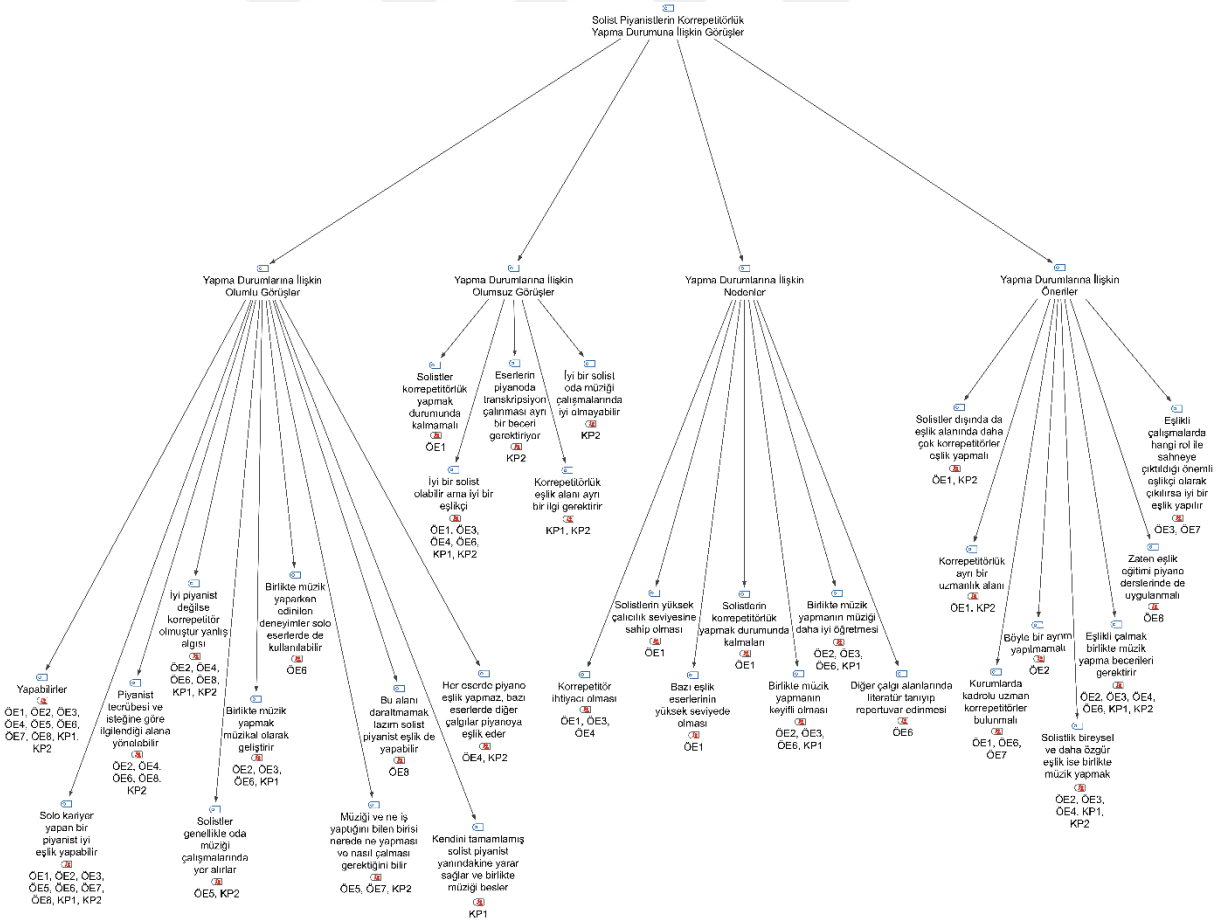

Şekil 5'te de görüldüğü gibi öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine göre solist piyanistlerin korrepetitörlük yapma durumları ile ilgili belirli tema, kategori ve kodlara ulaşılmıştır. Bu görüşmelerden elde edilen tema, kategori, kod, katılımcı ve frekanslara ilişkin bilgilere Tablo 17'da yer verilmiştir.

Tablo 17

Solist Piyanistlerin Korrepetitörlük Yapma Durumları ile İlgili Öğretim Elemanı ve Korrepetitör Görüşlerine İlişkin Tema, Kategori ve Kod Tablosu

TEMA	KATEGORİ	KOD	KATILIMCILAR	f
Solist Piyanistlerin Korrepetitörlük Yapma Durumuna İlişkin Görüşler	Yapma Durumlarına İlişkin Olumlu Görüşler	Yapabilirler	ÖE1, ÖE2, ÖE3, ÖE4, ÖE5, ÖE6, ÖE7, ÖE8, KP1, KP2	10
		Solo kariyer yapan bir piyanist iyi eşlik yapabilir	ÖE1, ÖE2, ÖE3, ÖE5, ÖE6, ÖE7, ÖE8, KP1, KP2	9
		İyi piyanist değilse korrepetitör olmuştur yanlış algısı	ÖE2, ÖE4, ÖE6, ÖE8, KP1, KP2	6
		Piyanist, tecrübesi ve isteğine göre ilgilendiği alana yönelebilir	ÖE2, ÖE4, ÖE6, ÖE8, KP2	5
		Solistler genellikle oda müziği çalışmalarında yer alırlar	ÖE5, KP2	2
		Birlikte müzik yapmak müzikal olarak geliştirir	ÖE2, ÖE3, ÖE6, KP1	4
		Birlikte müzik yaparken edinilen deneyimler solo eserlerde de kullanılabilir	ÖE6	1
		Müziği ve ne iş yaptığını bilen birisi nerede ne yapması ve nasıl çalması gerektiğini bilir	ÖE5, ÖE7, KP2	3
		Bu alanı daraltmamak lazım solist piyanist eşlik de yapabilir	ÖE8	1
		Kendini tamamlamış solist piyanist yanındakine yarar sağlar ve birlikte müziği besler	KP1	1
		Her eserde piyano eşlik yapmaz, bazı eserlerde diğer çalgılar piyanoya eşlik eder	ÖE4, KP2	2
	Yapma Durumlarına İlişkin Olumsuz Görüşler	Solistler korrepetitörlük yapmak durumunda kalmamalı	ÖE1	1
		İyi bir solist olabilir ama iyi bir eşlikçi olamayabilir	ÖE1, ÖE3, ÖE4, ÖE6, KP1, KP2	6
		Eserlerin piyanoda transkripsiyon çalınması ayrı bir beceri gerektiriyor	KP2	1
		Korrepetitörlük eşlik alanı ayrı bir ilgi gerektirir	KP1, KP2	2
		İyi bir solist oda müziği çalışmalarında iyi olmayabilir	KP2	1
	Yapma Durumlarına İlişkin Nedenler	Korrepetitör ihtiyacı olması	ÖE1, ÖE3, ÖE4	1
		Solistlerin yüksek çalıcılık seviyesine sahip olması	ÖE1	1
		Bazı eşlik eserlerinin yüksek seviyede olması	ÖE1	1
		Solistlerin korrepetitörlük yapmak durumunda kalmaları	ÖE1	1
		Birlikte müzik yapmanın keyifli olması	ÖE2, ÖE3, ÖE6, KP1	4
		Birlikte müzik yapmanın müziği daha iyi öğretmesi	ÖE2, ÖE3, ÖE6, KP1	4

	Diğer çalgı alanlarında literatür tanıyıp repertuvar edinmesi	ÖE6	1
Yapma Durumlarına İlişkin Öneriler	Solistler dışında da eşlik alanında daha çok korrepetitörler eşlik yapmalı	ÖE1, KP2	2
	Korrepetitörlük ayrı bir uzmanlık alanı	ÖE1, KP2	2
	Kurumlarda kadrolu uzman korrepetitörler bulunmalı	ÖE1, ÖE6, ÖE7	3
	Böyle bir ayrım yapılmamalı	ÖE2	1
	Solistlik bireysel ve daha özgür eşlik ise birlikte müzik yapmak	ÖE2, ÖE3, ÖE4, KP1, KP2	5
	Eşlikli çalmak birlikte müzik yapma becerileri gerektirir	ÖE2, ÖE3, ÖE4, ÖE6, KP1, KP2	6
	Eşlikli çalışmalarda hangi rol ile sahneye çıkıldığı önemli eşlikçi olarak çıkılırsa iyi bir eşlik yapılır	ÖE3, ÖE7	2
	Eşlik eğitimi piyano derslerinde de uygulanmalı	ÖE8	1

Tablo 17 incelendiğinde "Solist Piyanistlerin Korrepetitörlük Yapma Durumuna İlişkin Görüşler" temasına ilişkin 4 kategori ve 31 koda ulaşılmıştır. Öğretim elemanları ve korrepetitörlerin "Yapma Durumlarına İlişkin Olumlu Görüşler" kategorisine ilişkin olarak yapabilirler (10), solo kariyer yapan bir piyanist iyi eşlik yapabilir (9), iyi piyanist değilse korrepetitör olmuştur yanlış algısı (6), piyanist, tecrübesi ve isteğine göre ilgilendiği alana yönelebilir (5), solistler genellikle oda müziği çalışmalarında yer alırlar (2), birlikte müzik yapmak müzikal olarak geliştirir (4), birlikte müzik yaparken edinilen deneyimler solo eserlerde de kullanılabilir (1), müziği ve ne iş yaptığını bilen birisi nerede ne yapması ve nasıl çalması gerektiğini bilir (3), bu alanı daraltmamak lazım solist piyanist eşlik de yapabilir (1), kendini tamamlamış solist piyanist yanındakine yarar sağlar ve birlikte müziği besler (1) ve her eserde piyano eşlik yapmaz, bazı eserlerde diğer çalgılar piyanoya eşlik eder (2) yönünde görüş bildirdikleri; "Yapma Durumlarına İlişkin Olumsuz Görüşler" kategorisine ilişkin olarak solistler korrepetitörlük yapmak durumunda kalmamalı (1), iyi bir solist olabilir ama iyi bir eşlikçi olamayabilir (6), eserlerin piyanoda transkripsiyon çalınması ayrı bir beceri gerektiriyor (1), korrepetitörlük eşlik alanı ayrı bir ilgi gerektirir (2) ve iyi bir solist oda müziği çalışmalarında iyi olmayabilir (1) yönünde görüş bildirdikleri; "Yapma Durumlarına İlişkin Nedenler" kategorisine ilişkin olarak korrepetitör ihtiyacı olması (1), solistlerin yüksek çalıcılık seviyesine sahip olması (1), bazı eşlik eserlerinin yüksek seviyede olması (1), solistlerin korrepetitörlük yapmak durumunda kalmaları (1), birlikte müzik yapmanın keyifli olması (4), birlikte müzik yapmanın müziği daha iyi öğretmesi (4) ve diğer çalgı alanlarında literatür tanıyıp repertuvar edinmesi (1) yönünde görüş bildirdikleri; "Yapma Durumlarına İlişkin Öneriler" kategorisine ilişkin olarak solistler dışında da eşlik alanında daha çok korrepetitörler eşlik yapmalı (2), korrepetitörlük ayrı bir uzmanlık alanı (2), kurumlarda kadrolu uzman

korrepetitörler bulunmalı (3), böyle bir ayrım yapılmamalı (1), solistlik bireysel ve daha özgür eşlik ise birlikte müzik yapmak (5), eşlikli çalmak birlikte müzik yapma becerileri gerektirir (6), eşlikli çalışmalarda hangi rol ile sahneye çıkıldığı önemli eşlikçi olarak çıkılırsa iyi bir eşlik yapılır (2) ve eşlik eğitimi piyano derslerinde de uygulanmalı (1) yönünde görüş bildirdikleri tespit edilmiştir. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine göre solist piyanistlerin eşlik çalışmaları gerçekleştirebileceği, bunun için çeşitli olumlu durumların ve nedenlerin olduğu, korrepetitörlük mesleğinin solistlikten ayrı olarak farklı beceriler de gerektirdiğinden dolayı her solistin bu alanda başarılı olamayabileceği, solistliği ve eşlik çalmayı birbirinden ayırmakla birlikte solist piyanistlerin de eşlik çalışmalarında yer almalarına yönelik çeşitli önerilerde bulundukları görülmektedir.

Yukarıdaki haritada ve tabloda yer verilen "Solist Piyanistlerin Korrepetitörlük Yapma Durumuna İlişkin Görüşler" temasına ait kategorilerde yer alan farklı kodlara ilişkin görüş bildiren öğretim elemanları ve korrepetitörlerin görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

4.5.1. Yapma Durumlarına İlişkin Olumlu Görüşler: Bu başlıkta, solist piyanistlerin korrepetitörlük yapma durumlarına ilişkin olumlu görüşler kategorisine ait kodlara yer verilmiştir.

4.5.1.1. Yapabilirler: Bu kod, solist piyanistlerin korrepetitörlük yapma durumlarına ilişkin olumlu görüşler kategorisine yönelik yapabilirler yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: Solist piyanistler eşlik yapabilirler tabii ki fakat bunu korrepetitörlük mesleği kapsamında düşündüğümüzde gerçekten bu mesleği yürüten korrepetitörlerin olması gerekir. Korrepetitörün işi o yani çalgı literatürünü de bilecek, operadaki aryaları da bilecek, nerede yapıyorsa bu işi. Bence onlar bile kendi içlerinde ayrılabilir yani.

ÖE2: Bence tabii ki de yapmalılar. Bana sorarsan böyle bir ayrım bile aslında yapılmamalı. Solist piyanist korrepetisyon yapmamalı gibi böyle bir ayrımdan bile aslında konuşmuyor olmamız lazım. Yani kişinin hayatı ve tecrübesi onu mesleki anlamda nereye sürüklüyorsa veya neyi yapmak istiyorsa, başkalarıyla birlikte çalmayı daha çok isteyen biri ise o zaman zaten otomatik olarak oda müziğine yöneliyor. Solo bir kariyer yapmak istiyorsak da solo kariyere yöneliriz veya solo yapan biri illa sadece solo yapacak anlamına gelmiyor, bu maalesef eskiden beridir oluşmuş bir şey. Eşlik alanı çok zordur ve çok ciddi yeterlilikler gerektirir. Bunlar kolay işler değil, maalesef değer verilmemiş ve hep küçük görülmüş. Dolayısıyla solist piyanistler de eşlik yapmalılar çünkü insanları dinlemek müziği öğretiyor.

ÖE3: İyi bir piyanist iyi bir eşlikçi olabilir. Yani hangi sıfatla çıktığın önemli, solist olarak çıkarsan tabii ki baskın olursun ama bir eşlikçi sıfatıyla çıkarsan solisti dinleyeceksin bu kadar. Ben solist olarak da çıkıyorum, eşlikçi olarak da çıkıyorum. Yani nerede nasıl çıkacağını bilmen lazım.

ÖE4: ...çünkü her piyanist daha önce de söylediğim gibi tercihini kendisi verir. Her piyanist solist olacak diye bir şey yok, bir kısım solist, bir kısım eşlikçi, bir kısım eğitimci olabilir. Ama hepsi eşlik yapabilir tabii ki de.

ÖE5: Solistler genellikle oda müziği yaparlar ve bence isterlerse gayet güzel eşlik yaparlar. Müzisyeniz sonuçta, yapmalılar diye düşünüyorum.

ÖE6: Yapmalılar tabii ki, birlikte müzik yapmak çok güzel ve çok zevkli bir şey. Çok büyük bir literatür var, sadece solo eserler değil eşlikli eserler de var. Hem eşlik yapmak piyanistliği de çok geliştiriyor yani sadece teknik olarak değil ama bir müzisyen olarak müzikal anlamda da geliştiriyor. Mesela şan duymak çok faydalı, nefes almak, dinlemek vs. gibi. buna alışılıyor ve daha sonra piyanist olarak solo eserlerde de bu bilgiler kullanılabilir.

ÖE7: Yapmalıdırlar, yani görevini ve müziği bilen birisi nerede neyi çalması ve ne yapılması gerektiğini bilir gerektiğini ne yapılmasını bilir. Önemli olan müziği bilmek ve ne iş yaptığını yani görevini bilmek.

ÖE8: İyi piyanist denemelidir. Mesela Rachmaninoff gibi virtüöz piyanist gayet güzel eşlikle de çıkıyordu, solo da çıkıyordu. Yani mesela Richter mükemmel bir piyanist hem solo çıkıyordu hem eşlikçi olarak çıkıyordu hem de oda müziği yapıyordu. Bence bu alanı daraltmamak lazım. Bazen diyorlar ki iyi piyano çalamıyor ve solist olamıyor diye eşlikçi oluyor, öyle bir şey olmamalı, öyle bir düşünce çok yanlış. Bizde çok kötü espriler vardı, meslela diyorlardı ki piyano çalamıyorsa keman, keman çalamıyorsa çello, çello çalamıyorsa gidip gidip en sonunda hiçbir şey çalamıyorsa ya müzikolog ya orkestra şefi olunuyor. Böyle kötü espriler vardı maalesef. Öyle olmamalı yani dediğim gibi çok ünlü piyanistler çok güzel de eşlik yapıyorlar. Bence piyanistlik eğitiminde de eşlik çalma eğitimleri olmalı ve hep devam etmeli. ...Brahms'ın bazı eserleri keman ve piyano için değil piyano ve keman içindir çünkü piyanistin partisi oldukça ciddidir.

KP1: Piyanistler eşlik yapmalıdır kesinlikle. ...kendini zaten tamamlamış ve yanındakine artık yarar sağlayacak. Yanındaki ile birlikte müziği besleyecek olmak çok önemli. Dolayısıyla çalanların tekniğe de her şeye çok hâkim olunması lazım. Çünkü bir tek kendisiyle uğraşmayacak yani yanındaki ile birlikte bir şey yapabilecek duruma gelmesi lazım. Fakat şöyle bir durum da var, yani solo çalmak tek başına olduğu için daha önce de söylemiştim daha özgür bir alan, istediğiniz gibi çalarsınız ve istediğiniz yerde içinizdeki duyguyu

çıkarabilirsiniz. Solist piyanistler buna alıştığı için belki eşlik yaparken de daha tek düşünebilir o zaman da müzikteki istediği etkiyi belki sağlayamaz yani buna çok alışmış kişilerde eşlik yaparken böyle bir şeye rastlanabilir. Tabii hepsi böyle olacak diye bir şey yok, tabii ki solist piyanistler de eşlik yapmalıdırlar.

KP2: ...özellikle ben şunun altını çizerek ayırmak istiyorum. Bazen öyle bir şey oluyor ki mesela konsere çıkıyorsunuz, Beethoven sonat çalan kişiye yani bir piyano ve keman sonatı çalan kişiye de eşlikçi deniliyor. Orada eşlik eden kişi keman aslında, çünkü Beethoven sonatları piyano ve keman için yazıldı, piyano ve viyolonsel için yazıldı. Franck sonat çalıyorsunuz mesela yani orada gerçekten çok solistik bir iş yapıyorsunuz. Dolayısıyla tabii ki solistler eşlik yapmalıdırlar ayrıca solistler oda müziği de yapabilirler ama her solist de oda müziğinde çok başarılı olmayabiliyor çünkü bu müzik karşılıklı olan bir şey. Orada sadece hüküm sürme ile olacak bir şey değil yani gerçekten o çalan kişinin içinde yoksa iyi niyetle olabilecek bir şey değil maalesef. Solist olmasına ve çok ciddi solo kariyer yapmasına rağmen muazzam iyi oda müziği yapan çok arkadaşım var. Çok iyi bir müzisyen fevkalade kendini geriye çekebiliyor ve o dengeyi ayarlayabiliyor. Örnekleri var yani söylediğim kişiler çok iyi solistlerdir ama ikisi de muazzam oda müzikçisidir.

4.5.1.2. Solo Kariyer Yapan Bir Piyanist İyi Eşlik Yapabilir: Bu kod, solist piyanistlerin korrepetitörlük yapma durumlarına ilişkin olumlu görüşler kategorisine yönelik solo kariyer yapan bir piyanist iyi eşlik yapabilir yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: Solist piyanistler eşlik yapabilirler tabii ki... ...solist olup çok iyi eşlik yapabilen bir sürü örnek vardır.

ÖE2: Bence tabii ki de yapmalılar. ...kişinin hayatı ve tecrübesi onu mesleki anlamda nereye sürüklüyorsa veya neyi yapmak istiyorsa, başkalarıyla birlikte çalmayı daha çok isteyen biri ise o zaman zaten otomatik olarak oda müziğine yöneliyor. Solo bir kariyer yapmak istiyorsak da solo kariyere yöneliriz veya solo yapan biri illa sadece solo yapacak anlamına gelmiyor.

ÖE3: İyi bir piyanist iyi bir eşlikçi olabilir. Yani hangi sıfatla çıktığın önemli...

ÖE5: Solistler genellikle oda müziği yaparlar ve bence isterlerse gayet güzel eşlik yaparlar. Müzisyeniz sonuçta, yapmalılar diye düşünüyorum.

ÖE6: Yapmalılar tabii ki, birlikte müzik yapmak çok güzel ve çok zevkli bir şey. Çok büyük bir literatür var, sadece solo eserler değil eşlikli eserler de var. Hem eşlik yapmak piyanistliği de çok geliştiriyor yani sadece teknik olarak değil ama bir müzisyen olarak müzikal anlamda da geliştiriyor.

ÖE7: Yapmalıdırlar, yani görevini ve müziği bilen birisi nerede neyi çalması ve ne yapılması gerektiğini bilir gerektiğini ne yapılmasını bilir. Önemli olan müziği bilmek ve ne iş yaptığını yani görevini bilmek.

ÖE8: İyi piyanist denemelidir. Mesela Rachmaninoff gibi virtüöz piyanist gayet güzel eşlikle de çıkıyordu, solo da çıkıyordu. Yani mesela Richter mükemmel bir piyanist hem solo çıkıyordu hem eşlikçi olarak çıkıyordu hem de oda müziği yapıyordu. ...yani dediğim gibi çok ünlü piyanistler çok güzel de eşlik yapıyorlar.

KP1: Piyanistler eşlik yapmalıdır kesinlikle. ...tabii ki solist piyanistler de eşlik yapmalıdırlar.

KP2: Solist olmasına ve çok ciddi solo kariyer yapmasına rağmen muazzam iyi oda müziği yapan çok arkadaşım var. Çok iyi bir müzisyen fevkalade kendini geriye çekebiliyor ve o dengeyi ayarlayabiliyor. Örnekleri var yani söylediğim kişiler çok iyi solistlerdir ama ikisi de muazzam oda müzikçisidir.

4.5.1.3. İyi Piyanist Değilse Korrepetitör Olmuştur Yanlış Algısı: Bu kod, solist piyanistlerin korrepetitörlük yapma durumlarına ilişkin olumlu görüşler kategorisine yönelik iyi piyanist değilse korrepetitör olmuştur yanlış algısı yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: ...iyi piyanist değilse eğer işte ancak eşlik ediyordur gibi yanlış bir yargıdan çıkmamız ve kurtulmamız gerekiyor.

ÖE4: ...yani iyi piyanist olmayan eşlikçi oluyor diye bir algı olabiliyor bazen maalesef. Bir de böyle bir yaklaşım var bazen, maalesef çok üzücü ki bu çok yanlış bir şeydir. Çok iyi bir piyanist, iyi eşlik yapamayabilir bile. Yani bu iş çok fazla ve inanılmaz özellikler taşıyan bir iştir.

ÖE6: ...bu konuya bazı bakış açıları çok yanlış. Solist olamayanlar eşlikçi olmuştur gibi bakışlar hiç doğru değildir. Herkes güzel eşlik yapamaz, bu iş de çok çalışmayı ve çok emek vermeyi gerektiriyor.

ÖE8: Bazen diyorlar ki iyi piyano çalamıyor ve solist olamıyor diye eşlikçi oluyor, öyle bir şey olmamalı, öyle bir düşünce çok yanlış. Bizde çok kötü espriler vardı, meslela diyorlardı ki piyano çalamıyorsa keman, keman çalamıyorsa çello, çello çalamıyorsa gidip gidip en sonunda hiçbir şey çalamıyorsa ya müzikolog ya orkestra şefi olunuyor. Böyle kötü espriler vardı maalesef. Öyle olmamalı...

KP1: ...hep böyle şey gibi düşünülür bazen böyle fikirler oluyor ya yani sanki piyanist olamayan birisi korrepetitör olurmuş gibi düşünceler maalesef. Öyle bir şey yok. ...dediğim gibi yani bazen yanlış fikirler oluşabiliyor, sanki solist olmayan birisi bu işi tercih etmek

durumundaymış gibi, bu çok yanlış bir bakış çünkü çok iyi piyanist olmak gerekiyor bunu yapmak için de. Bunun yanında da işte dediğim gibi hissetmek o da gerçekten bir yetenek. Yanınızda çalanın ne hissettiğini anlayarak onun müziğine katılabilmek çok önemli. Herkes yapamıyor bunu, yani bunlara dikkat edip onunla birlikte gitmek, dediğim gibi onu taşımak, müziğine yön vermek ama engel olmamak, kapatmamak. Hem destek olacaksınız hem de köstek olmayacaksınız.

KP2: Ayrıca eşlikçiler hakkında mesela solistlikte ilerleyemediği için eşlikçiliğe yöneldiğini düşünenler, bu düşünce doğru bir şey değildir çünkü korrepetisyon yaparken de yani eşlik yaparken de inanılmaz teknik zorlukta ciddi şeylerle uğraşması gerekebiliyor piyanistin. Ancak ne olabilir, ileride solist olmayı çok tercih etmeyecek ve beraber müzik yapmayı tercih eden kişiler eşlikçiliğe yönelmiş olabilir ama bu kişiler piyanistlik noktada muhakkak ki yüksek kişilerdir.

4.5.1.4. Piyanist, Tecrübesi ve İsteğine Göre İlgilendiği Alana Yönelebilir: Bu kod, solist piyanistlerin korrepetitörlük yapma durumlarına ilişkin olumlu görüşler kategorisine yönelik piyanist, tecrübesi ve isteğine göre ilgilendiği alana yönelebilir yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: Yani kişinin hayatı ve tecrübesi onu mesleki anlamda nereye sürüklüyorsa veya neyi yapmak istiyorsa, başkalarıyla birlikte çalmayı daha çok isteyen biri ise o zaman zaten otomatik olarak oda müziğine yöneliyor. Solo bir kariyer yapmak istiyorsak da solo kariyere yöneliriz veya solo yapan biri illa sadece solo yapacak anlamına gelmiyor.

ÖE4: ...çünkü her piyanist daha önce de söylediğim gibi tercihini kendisi verir. Her piyanist solist olacak diye bir şey yok, bir kısım solist, bir kısım eşlikçi, bir kısım eğitimci olabilir. Ama hepsi eşlik yapabilir tabii ki de.

ÖE6: ...aslında her piyanist kendisi belirler ne yapmak istediğini. Dedim ya birlikte müzik yapmak çok zevkli bir şey diye, eğer eşlik yapmaktan çok zevk alıyorsa bu alanda ilerleyebilir.

ÖE8: Mesela örnek olarak söylediğim piyanistler hem solist hem eşlikçi hem de oda müzikçisi olarak birçok şekilde sahneye çıkmışlar. Bu çok değerlidir, kendileri istemişler ve bu alanlarda başarılı olmuşlar.

KP2: ...ileride solist olmayı çok tercih etmeyecek ve beraber müzik yapmayı tercih eden kişiler eşlikçiliğe yönelmiş olabilir ama bu kişiler piyanistlik noktada muhakkak ki yüksek kişilerdir.

4.5.1.5. Solistler Genellikle Oda Müziği Çalışmalarında Yer Alırlar: Bu kod, solist piyanistlerin korrepetitörlük yapma durumlarına ilişkin olumlu görüşler kategorisine yönelik solistler genellikle oda müziği çalışmalarında yer alırlar yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE5: Solistler genellikle oda müziği yaparlar ve bence isterlerse gayet güzel eşlik yaparlar.

KP2: ...ayrıca solistler oda müziği de yapabilirler... Solist olmasına ve çok ciddi solo kariyer yapmasına rağmen muazzam iyi oda müziği yapan çok arkadaşım var. ...söylediğim kişiler çok iyi solistlerdir ama ikisi de muazzam oda müzikçisidir.

4.5.1.6. Birlikte Müzik Yapmak Müzikal Olarak Geliştirir: Bu kod, solist piyanistlerin korrepetitörlük yapma durumlarına ilişkin olumlu görüşler kategorisine yönelik birlikte müzik yapmak müzikal olarak geliştirir yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: ...müzik dinlemeyi, bir kemancının partisini okuyabilmeyi, bir çellistin partisini okuyabilmeyi öğreniyor. Solisti dinlemek çok önemli hem aynı zamanda kendini de daha eleştirel dinliyorsun, kendini daha kontrol edebiliyorsun ve daha çok müzik öğreniyorsun kesinlikle. ...solist piyanistler de eşlik yapmalılar çünkü insanları dinlemek müziği öğretiyor.

ÖE3: ...ayrıca bu eşlikli çalışmalar her iki tarafı da farklı yönlerden geliştiriyor. Çok önemli ve faydalıdır yani.

ÖE6: Hem eşlik yapmak piyanistliği de çok geliştiriyor yani sadece teknik olarak değil ama bir müzisyen olarak müzikal anlamda da geliştiriyor. Mesela şan duymak çok faydalı, nefes almak, dinlemek vs. gibi. buna alışılıyor ve daha sonra piyanist olarak solo eserlerde de bu bilgiler kullanılabilir.

KP1: ...eşlik yapmanın piyanistlerin gelişimi için de önemli olduğunu düşünüyorum. ...çünkü çok iyi piyanist olmak gerekiyor bunu yapmak için de. Bunun yanında da işte dediğim gibi hissetmek o da gerçekten bir yetenek. Yanınızda çalanın ne hissettiğini anlayarak onun müziğine katılabilmek çok önemli. Herkes yapamıyor bunu, yani bunlara dikkat edip onunla birlikte gitmek, dediğim gibi onu taşımak, müziğine yön vermek ama engel olmamak, kapatmamak. Hem destek olacaksınız hem de köstek olmayacaksınız.

4.5.1.7. Birlikte Müzik Yaparken Edinilen Deneyimler Solo Eserlerde de Kullanılabilir: Bu kod, solist piyanistlerin korrepetitörlük yapma durumlarına ilişkin olumlu görüşler kategorisine yönelik birlikte müzik yaparken edinilen deneyimler solo eserlerde de kullanılabilir yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE6: Hem eşlik yapmak piyanistliği de çok geliştiriyor yani sadece teknik olarak değil ama bir müzisyen olarak müzikal anlamda da geliştiriyor. Mesela şan duymak çok faydalı, nefes almak, dinlemek vs. gibi. buna alışılıyor ve daha sonra piyanist olarak solo eserlerde de bu bilgiler kullanılabilir.

4.5.1.8. Müziği ve Ne İş Yaptığını Bilen Birisi Nerede Ne Yapması ve Nasıl Çalması Gerektiğini Bilir: Bu kod, solist piyanistlerin korrepetitörlük yapma durumlarına ilişkin olumlu görüşler kategorisine yönelik müziği ve ne iş yaptığını bilen birisi nerede ne yapması ve nasıl çalması gerektiğini bilir yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE5: Solistler genellikle oda müziği yaparlar ve bence isterlerse gayet güzel eşlik yaparlar. Müzisyeniz sonuçta, yapmalılar diye düşünüyorum.

ÖE7: Yapmalıdırlar, yani görevini ve müziği bilen birisi nerede neyi çalması ve ne yapılması gerektiğini bilir gerektiğini ne yapılmasını bilir. Önemli olan müziği bilmek ve ne iş yaptığını yani görevini bilmek.

KP2: Solist olmasına ve çok ciddi solo kariyer yapmasına rağmen muazzam iyi oda müziği yapan çok arkadaşım var. Çok iyi bir müzisyen fevkalade kendini geriye çekebiliyor ve o dengeyi ayarlayabiliyor. Örnekleri var yani söylediğim kişiler çok iyi solistlerdir ama ikisi de muazzam oda müzikçisidir.

4.5.1.9. Bu Alanı Daraltmamak Lazım Solist Piyanist Eşlik de Yapabilir: Bu kod, solist piyanistlerin korrepetitörlük yapma durumlarına ilişkin olumlu görüşler kategorisine yönelik bu alanı daraltmamak lazım solist piyanist eşlik de yapabilir yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE8: İyi piyanist denemelidir. Mesela Rachmaninoff gibi virtüöz piyanist gayet güzel eşlikle de çıkıyordu, solo da çıkıyordu. Yani mesela Richter mükemmel bir piyanist hem solo çıkıyordu hem eşlikçi olarak çıkıyordu hem de oda müziği yapıyordu. Bence bu alanı daraltmamak lazım.

4.5.1.10. Kendini Tamamlamış Solist Piyanist Yanındakine Yarar Sağlar ve Birlikte Müziği Besler: Bu kod, solist piyanistlerin korrepetitörlük yapma durumlarına ilişkin olumlu görüşler kategorisine yönelik kendini tamamlamış solist piyanist yanındakine yarar sağlar ve birlikte müziği besler yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

KP1: Piyanistler eşlik yapmalıdır kesinlikle. ...kendini zaten tamamlamış ve yanındakine artık yarar sağlayacak. Yanındaki ile birlikte müziği besleyecek olmak çok önemli. Dolayısıyla çalanların tekniğe de her şeye çok hâkim olması lazım. Çünkü bir tek kendisiyle uğraşmayacak yani yanındaki ile birlikte bir şey yapabilecek duruma gelmesi lazım.

4.5.1.11. Her Eserde Piyano Eşlik Yapmaz, Bazı Eserlerde Diğer Çalgılar Piyanoya Eşlik Eder: Bu kod, solist piyanistlerin korrepetitörlük yapma durumlarına ilişkin olumlu görüşler kategorisine yönelik her eserde piyano eşlik yapmaz, bazı eserlerde diğer çalgılar piyanoya eşlik eder yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE4: ...çünkü öyle eserler var ki mesela Franck'ın sonatı var, onu ben keman ve piyano için değil de piyano ve keman için yazılmış diye düşünüyorum çünkü piyano partisyonu da o kadar öndedir ki yani solo piyano gibidir neredeyse. Öyle piyano eşliği olan eserler var ki piyano solo eserleri kadar seviyesi olan ve teknik açısından, yorum açısından, müzikal özellikler taşıma açısından çok ciddidir. O zaman dolayısıyla piyanoyu çok iyi bilmesi ve ilerletmesi lazım.

KP2: ...özellikle ben şunun altını çizerek ayırmak istiyorum. Bazen öyle bir şey oluyor ki mesela konsere çıkıyorsunuz, Beethoven sonat çalan kişiye yani bir piyano ve keman sonatı çalan kişiye de eşlikçi deniliyor. Orada eşlik eden kişi keman aslında, çünkü Beethoven sonatları piyano ve keman için yazıldı, piyano ve viyolonsel için yazıldı. Franck sonat çalıyorsunuz mesela yani orada gerçekten çok solistik bir iş yapıyorsunuz.

4.5.2. Yapma Durumlarına İlişkin Olumsuz Görüşler: Bu başlıkta, solist piyanistlerin korrepetitörlük yapma durumlarına ilişkin olumsuz görüşler kategorisine ait kodlara yer verilmiştir.

4.5.2.1. Solistler Korrepetitörlük Yapmak Durumunda Kalmamalı: Bu kod, solist piyanistlerin korrepetitörlük yapma durumlarına ilişkin olumsuz görüşler kategorisine yönelik solistler korrepetitörlük yapmak durumunda kalmamalı yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: Solist piyanistler korrepetitör ihtiyacından dolayı da eşlik yapmak durumunda kalıyorlar. Öğretim elemanları da bu şekilde yani kurumunda korrepetitör bulunmadığında eşlik sorumluluğunu piyano hocaları üstlenmek durumunda kalıyor.

4.5.2.2. İyi Bir Solist Olabilir Ama İyi Bir Eşlikçi Olamayabilir: Bu kod, solist piyanistlerin korrepetitörlük yapma durumlarına ilişkin olumsuz görüşler kategorisine yönelik iyi bir solist olabilir ama iyi bir eşlikçi olamayabilir yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: İcracılık başka bir konu, dedim ya eşlik ayrı bir uzmanlık alanı. Çok iyi icra eden, eşlik yapmakta iyi olmayabilir.

ÖE3: Bence iyi bir solist olabilirsiniz ama iyi bir eşlikçi olamayabilirsiniz. Çünkü solistlik farklı yani onlar müzik yaparken böyle kendilerini bir tek birey olarak hissedebiliyorlar. Eşlikli çalmak daha böyle ikili yani bencil olmayacaksın, sadece kendini değil solisti de dinleyeceksin ve bunu öğreneceksin öncelikle.

ÖE4: Çok iyi bir piyanist, iyi eşlik yapamayabilir bile. Yani bu iş çok fazla ve inanılmaz özellikler taşıyan bir iştir.

ÖE6: Herkes güzel eşlik yapamaz, bu iş de çok çalışmayı ve çok emek vermeyi gerektiriyor.

KP1: Bunun yanında da işte dediğim gibi hissetmek o da gerçekten bir yetenek. Yanınızda çalanın ne hissettiğini anlayarak onun müziğine katılabilmek çok önemli. Herkes yapamıyor bunu, yani bunlara dikkat edip onunla birlikte gitmek, dediğim gibi onu taşımak, müziğine yön vermek ama engel olmamak, kapatmamak. Hem destek olacaksınız hem de köstek olmayacaksınız.

KP2: ...her solist de oda müziğinde çok başarılı olmayabiliyor çünkü bu müzik karşılıklı olan bir şey. Orada sadece hüküm sürme ile olacak bir şey değil yani gerçekten o çalan kişinin içinde yoksa iyi niyetle olabilecek bir şey değil maalesef.

4.5.2.3. Eserlerin Piyanoda Transkripsiyon Çalınması Ayrı Bir Beceri Gerektiriyor: Bu kod, solist piyanistlerin korrepetitörlük yapma durumlarına ilişkin olumsuz görüşler kategorisine yönelik eserlerin piyanoda transkripsiyon çalınması ayrı bir beceri gerektiriyor yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

KP2: ...bir defa çoklukla öyle transkripsiyon bir şey çalındığı zaman bütün notaları çalmak gibi bir şansımız olmuyor yani çünkü el altına gelmiyor çoklukta. O beceriye sahip olmayan pek çok solist var.

4.5.2.4. Korrepetitörlük Eşlik Alanı Ayrı Bir İlgi Gerektirir: Bu kod, solist piyanistlerin korrepetitörlük yapma durumlarına ilişkin olumsuz görüşler kategorisine yönelik korrepetitörlük eşlik alanı ayrı bir ilgi gerektirir yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

KP1: ...eseri çok iyi tanımamız lazım. Bunun için o eserin bestecisini, bestecisiyle ilgili bilgiyi, dönemiyle ilgili bilgiyi, eserin ne anlattığını bilmek lazım. ...repertuvar tanımak lazım, farklı repertuvarları da tanımak lazım ama özellikle de eşlik yapılan alanın repertuvarını mutlaka iyi bir şekilde tanımak lazım. Repertuvarın en önemli eserleri ve en bilinen eserlerini bilmek lazım. Bugün şu kadar eser yeter, bu yıl bu kadar eser yeter demek olmaz, öyle bir şey olmuyor yani açıp eserleri deşifre etmek gerekir, notalarını alıp, kayıtları dinleyip bu solist böyle yapmış ama bu solist de böyle yapmış diye incelemek ve dinlemek gerekiyor. Mesela bazı operalarda yazılan ama farklı yapılan şeyler vardır, tradisyonel ve prodüsyonel yani her zaman bu şekilde yapılan, onları öğrenmek lazım. Özel bir ilgiyle yaklaşmak gerekiyor.

KP2: ...zaman içerisinde bazı öğrencilere kendini sahnede solist olarak görmek çok cazip gelmiyor. Yani kimisi ben elimde bavul her gün bir yerde konser vermek istemiyorum diyor ama çalmaya da devam etmek istiyor. Beraber çalmaktan hoşlanıyor çünkü piyanist dediğimiz kişinin hayatı aslında dört duvar arasında geçen bir şeydir. Kimse ile müzik falan paylaşamayabilirsiniz. Ama beraber müzik yapmaktan hoşlanan bir insan bu yola yönelebiliyor.

4.5.2.5. İyi Bir Solist Oda Müziği Çalışmalarında İyi Olmayabilir: Bu kod, solist piyanistlerin korrepetitörlük yapma durumlarına ilişkin olumsuz görüşler kategorisine yönelik iyi bir solist oda müziği çalışmalarında iyi olmayabilir yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

KP2: ...her solist de oda müziğinde çok başarılı olmayabiliyor çünkü bu müzik karşılıklı olan bir şey. Orada sadece hüküm sürme ile olacak bir şey değil yani gerçekten o çalan kişinin içinde yoksa iyi niyetle olabilecek bir şey değil maalessef.

4.5.3. Yapma Durumlarına İlişkin Nedenler: Bu başlıkta, solist piyanistlerin korrepetitörlük yapma durumlarına ilişkin nedenler kategorisine ait kodlara yer verilmiştir.

4.5.3.1. Korrepetitör İhtiyacı Olması: Bu kod, solist piyanistlerin korrepetitörlük yapma durumlarına ilişkin nedenler kategorisine yönelik korrepetitör ihtiyacı olması yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: Solist piyanistler korrepetitör ihtiyacından dolayı da eşlik yapmak durumunda kalıyorlar. Öğretim elemanları da bu şekilde yani kurumunda korrepetitör bulunmadığında eşlik sorumluluğunu piyano hocaları üstlenmek durumunda kalıyor. ...mesleki müzik eğitimi kurumunda işi sadece korrepetisyon olan kadrolu bir uzman olması gerekir. Dolayısıyla korrepetitör ihtiyacı var yani...

ÖE3: ...kurumlarda da eksiklikten yani korrepetitör olmadığından da kaynaklı eşlikleri üstleniyoruz. ...yani Türkiye'de eşlikçi bulmak gerçekten çok zor. ...Türkiye'de bu hep bu sıkıntı vardı ve var olmaya devam ediyor. Yani diyelim ki bir eşlikçi arıyorlar, eşlikçi yok ya da var ama yapmak istemiyor. Eserin zorluğuna bakıyor, uğraşması ve çalışması gerektiği için istemiyor.

ÖE4: ...yani korrepetitör her yerde olması gerek ve olmadığında tabii ki ilgilenen ya da eşlik yapmak isteyen piyanistler bu işleri yürütecekler. ...öğrencilere diyorum ki yani siz hepiniz mezun olacaksınız ama Türkiye'de korrepetitöre çok büyük ihtiyaç var. Tabii bu son 15, 20 yılda çok ilerledi bu konu yani piyano çalan öğrenciler daha fazlalaştı ve eşliklerde birbirine ve sınıf arkadaşlarına destek veriyorlar. Bu şekilde eşlikçi bulmak daha kolaylaştı diyebilirim yani eskiden bu çok sıkıntılıydı. Yine de korrepetitöre çok fazla ihtiyaç var.

4.5.3.2. Solistlerin Yüksek Çalıcılık Seviyesine Sahip Olması: Bu kod, solist piyanistlerin korrepetitörlük yapma durumlarına ilişkin nedenler kategorisine yönelik solistlerin yüksek çalıcılık seviyesine sahip olması yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: Solistler yüksek çalıcılık düzeyine sahip yani eşlik çalışmaları yapmalılar tabii ki ve korrepetitör olmadığında veya istediklerinde de zaten çalıcılık düzeylerinden dolayı bu çalışmalarda bulunuyorlar.

4.5.3.3. Bazı Eşlik Eserlerinin Yüksek Seviyede Olması: Bu kod, solist piyanistlerin korrepetitörlük yapma durumlarına ilişkin nedenler kategorisine yönelik bazı eşlik eserlerinin yüksek seviyede olması yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: Solistler yüksek çalıcılık düzeyine sahip yani eşlik çalışmaları yapmalılar tabii ki ve korrepetitör olmadığında veya istediklerinde de zaten çalıcılık düzeylerinden dolayı bu çalışmalarda bulunuyorlar.

4.5.3.4. Solistlerin Korrepetitörlük Yapmak Durumunda Kalmaları: Bu kod, solist piyanistlerin korrepetitörlük yapma durumlarına ilişkin nedenler kategorisine yönelik solistlerin korrepetitörlük yapmak durumunda kalmaları yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: Solist piyanistler korrepetitör ihtiyacından dolayı da eşlik yapmak durumunda kalıyorlar. Öğretim elemanları da bu şekilde yani kurumunda korrepetitör bulunmadığında eşlik sorumluluğunu piyano hocaları üstlenmek durumunda kalıyor.

4.5.3.5. Birlikte Müzik Yapmanın Keyifli Olması: Bu kod, solist piyanistlerin korrepetitörlük yapma durumlarına ilişkin nedenler kategorisine yönelik birlikte müzik yapmanın keyifli olması yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: ...tek başına oturup çalışmaktansa bana sorarsan birlikte müzik yapmak daha keyifli, bazen kıyaslanamaz bile.

ÖE3: ...ve çok da keyifli bir dal çok ben çok seviyorum, çok keyif alıyorum. Birisine eşlik yapmak, birlikte bir şey yapmak zaten çok keyifli. ...farklı bir şey, çok keyifli bir şey yani eşlik etmeye bayılıyorum.

ÖE6: ...birlikte müzik yapmak çok güzel ve çok zevkli bir şey. ...aslında her piyanist kendisi belirler ne yapmak istediğini. Dedim ya birlikte müzik yapmak çok zevkli bir şey diye, eğer eşlik yapmaktan çok zevk alıyorsa bu alanda ilerleyebilir.

KP1: ...beraber çalmak çok sevdiğim bir şey. ...hakikaten operayı zaten çok seviyorum yani insan sesine eşlik etmek bence bambaşka bir şey. O yüzden o tarafa yöneldim. Okuldayken şan eşliği dersimiz vardı, o derse çok keyifle girerdim mesela.

4.5.3.6. Birlikte Müzik Yapmanın Müziği Daha İyi Öğretmesi: Bu kod, solist piyanistlerin korrepetitörlük yapma durumlarına ilişkin nedenler kategorisine yönelik birlikte müzik yapmanın müziği daha iyi öğretmesi yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: ...müzik dinlemeyi, bir kemancının partisini okuyabilmeyi, bir çellistin partisini okuyabilmeyi öğreniyor. Solisti dinlemek çok önemli hem aynı zamanda kendini de daha eleştirel dinliyorsun, kendini daha kontrol edebiliyorsun ve daha çok müzik öğreniyorsun kesinlikle. ...solist piyanistler de eşlik yapmalılar çünkü insanları dinlemek müziği öğretiyor.

ÖE3: ...ayrıca bu eşlikli çalışmalar her iki tarafı da farklı yönlerden geliştiriyor. Çok önemli ve faydalıdır yani.

ÖE6: Hem eşlik yapmak piyanistliği de çok geliştiriyor yani sadece teknik olarak değil ama bir müzisyen olarak müzikal anlamda da geliştiriyor. Mesela şan duymak çok faydalı, nefes almak, dinlemek vs. gibi. buna alışılıyor ve daha sonra piyanist olarak solo eserlerde de bu bilgiler kullanılabilir.

KP1: ...eşlik yapmanın piyanistlerin gelişimi için de önemli olduğunu düşünüyorum. ...çünkü çok iyi piyanist olmak gerekiyor bunu yapmak için de. Bunun yanında da işte dediğim gibi hissetmek o da gerçekten bir yetenek. Yanınızda çalanın ne hissettiğini anlayarak onun müziğine katılabilmek çok önemli. Herkes yapamıyor bunu, yani bunlara dikkat edip onunla birlikte gitmek, dediğim gibi onu taşımak, müziğine yön vermek ama engel olmamak, kapatmamak. Hem destek olacaksınız hem de köstek olmayacaksınız.

4.5.3.7. Diğer Çalgı Alanlarında Literatür Tanıyıp Repertuvar Edinmesi: Bu kod, solist piyanistlerin korrepetitörlük yapma durumlarına ilişkin nedenler kategorisine yönelik diğer çalgı alanlarında literatür tanıyıp repertuvar edinmesi yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE6: ...repertuvar farklı, eğer enstrüman eşliğine odaklanıyorsan o repertuvarı daha iyi bilmen gerekir. Şan alanının da aynı şekilde farklı repertuvar, onu bilmek gerekir. Aslında hepsine bilgi sahibi olmak iyidir. ...korrepetisyon (piyano eşlik) bölümünden mezun olduklarında mesela artık popüler aryalar, popüler enstrüman eşlikleri, popüler şan eşlikleri gibi alanlarda repertuvarı tanımış ve bilmiş olacaklar. Zaten repertuvarı pek bilmiyorlar o yüzden bu bölümün açılması çok faydalı ve çok önemli bir konudur. ...mutlaka yoğun olarak repertuvar öğrenmek lazım. Yavaş yavaş, belki hemen değil ama tecrübeyle olacak tabii ki. Bol bol eşlik yaparak mutlaka ilgilenilen alandaki repertuvar geliştirilmeli.

4.5.4. Yapma Durumlarına İlişkin Öneriler: Bu başlıkta, solist piyanistlerin korrepetitörlük yapma durumlarına ilişkin öneriler kategorisine ait kodlara yer verilmiştir.

4.5.4.1. Solistler Dışında da Eşlik Alanında Daha Çok Korrepetitörler Eşlik Yapmalı: Bu kod, solist piyanistlerin korrepetitörlük yapma durumlarına ilişkin öneriler kategorisine yönelik solistler dışında da eşlik alanında daha çok korrepetitörler eşlik yapmalı yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: Her mesleki müzik eğitimi kurumunda işi sadece korrepetisyon olan kadrolu bir uzman olması gerekir.

KP2: ...kurumlarda eşlik faaliyetlerini gerçekten vazifesi bu olan yani alanında uzman korrepetitörler yürütmelidir ki eğitim esnasında o öğrenciler daha çok şey öğrenebilsinler.

4.5.4.2. Korrepetitörlük Ayrı Bir Uzmanlık Alanı: Bu kod, solist piyanistlerin korrepetitörlük yapma durumlarına ilişkin öneriler kategorisine yönelik korrepetitörlük ayrı bir uzmanlık alanı yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: Her mesleki müzik eğitimi kurumunda işi sadece korrepetisyon olan kadrolu bir uzman olması gerekir.

KP2: ...kurumlarda eşlik faaliyetlerini gerçekten vazifesi bu olan yani alanında uzman korrepetitörler yürütmelidir ki eğitim esnasında o öğrenciler daha çok şey öğrenebilsinler.

4.5.4.3. Kurumlarda Kadrolu Uzman Korrepetitörler Bulunmalı: Bu kod, solist piyanistlerin korrepetitörlük yapma durumlarına ilişkin öneriler kategorisine yönelik kurumlarda kadrolu uzman korrepetitörler bulunmalı yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: Her mesleki müzik eğitimi kurumunda işi sadece korrepetisyon olan kadrolu bir uzman olması gerekir.

ÖE6: ...korrepetitörler genellikle yarı zamanlı ya da ders saatlik olarak alınıyorlar üniversiteye yani bence kadrolu olmaları lazım. Dolayısıyla eşlik faaliyetleri de daha etkin olarak yürütülmeli.

ÖE7: Müzik kurumlarında korrepetitör mutlaka olmalıdır yani kadrolu olarak bir korrepetitör bulunmalıdır.

4.5.4.4. Böyle Bir Ayrım Yapılmamalı: Bu kod, solist piyanistlerin korrepetitörlük yapma durumlarına ilişkin öneriler kategorisine yönelik böyle bir ayrım yapılmamalı yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: Bence tabii ki de yapmalılar. Bana sorarsan böyle bir ayrım bile aslında yapılmamalı. Solist piyanist korrepetisyon yapmamalı gibi böyle bir ayrımdan bile aslında konuşmuyor olmamız lazım.

4.5.4.5. Solistlik Bireysel ve Daha Özgür Eşlik İse Birlikte Müzik Yapmak: Bu kod, solist piyanistlerin korrepetitörlük yapma durumlarına ilişkin öneriler kategorisine yönelik solistlik bireysel ve daha özgür eşlik ise birlikte müzik yapmak yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: ...bu alanların en önemli farklı yönleri solo çalarken daha serbest ve bireysel düşünerek kendin çalmak ama eşlikte öyle değil birlikte müzik yapıyorsun o yüzden daha dikkatli olmak gerekiyor.

ÖE3: Çünkü solistlik farklı yani onlar müzik yaparken böyle kendilerini bir tek birey olarak hissedebiliyorlar. Eşlikli çalmak daha böyle ikili yani bencil olmayacaksın, sadece kendini değil solisti de dinleyeceksin ve bunu öğreneceksin öncelikle.

ÖE4: Eşlik yapmak çok farklıdır, hep solisti takip etmek gerekiyor. Solo çalarken teksin dolayısıyla eşlik yapmak ile solo çalmak farklı şeylerdir ve farklı beceriler de gerektiriyor.

KP1: Yanındaki ile birlikte müziği besleyecek olmak çok önemli. Dolayısıyla çalanların tekniğe de her şeye çok hâkim olunması lazım. Çünkü bir tek kendisiyle uğraşmayacak yani yanındaki ile birlikte bir şey yapabilecek duruma gelmesi lazım. Fakat şöyle bir durum da var, yani solo çalmak tek başına olduğu için daha önce de söylemiştim daha özgür bir alan, istediğiniz gibi çalarsınız ve istediğiniz yerde içinizdeki duyguyu çıkarabilirsiniz.

KP2: ...her solist de oda müziğinde çok başarılı olmayabiliyor çünkü bu müzik karşılıklı olan bir şey. Orada sadece hüküm sürme ile olacak bir şey değil yani gerçekten o çalan kişinin içinde yoksa iyi niyetle olabilecek bir şey değil maalesef. Solist olmasına ve çok ciddi solo kariyer yapmasına rağmen muazzam iyi oda müziği yapan çok arkadaşım var. Çok iyi bir müzisyen fevkalade kendini geriye çekebiliyor ve o dengeyi ayarlayabiliyor. Örnekleri var yani söylediğim kişiler çok iyi solistlerdir ama ikisi de muazzam oda müzikçisidir.

4.5.4.6. Eşlikli Çalmak Birlikte Müzik Yapma Becerileri Gerektirir: Bu kod, solist piyanistlerin korrepetitörlük yapma durumlarına ilişkin öneriler kategorisine yönelik eşlikli çalmak birlikte müzik yapma becerileri gerektirir yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: Eşlik alanı çok zordur ve çok ciddi yeterlilikler gerektirir.

ÖE3: İyi bir piyanist iyi bir eşlikçi olabilir. Yani hangi sıfatla çıktığın önemli, solist olarak çıkarsan tabii ki baskın olursun ama bir eşlikçi sıfatıyla çıkarsan solisti dinleyeceksin bu kadar. Ben solist olarak da çıkıyorum, eşlikçi olarak da çıkıyorum. Yani nerede nasıl çıkacağını bilmen lazım.

ÖE4: Eşlik yapmak çok farklıdır, hep solisti takip etmek gerekiyor. Solo çalarken teksin dolayısıyla eşlik yapmak ile solo çalmak farklı şeylerdir ve farklı beceriler de gerektiriyor. ...bu iş çok fazla ve inanılmaz özellikler taşıyan bir iştir.

ÖE6: Herkes güzel eşlik yapamaz, bu iş de çok çalışmayı ve çok emek vermeyi gerektiriyor.

KP1: Bunun yanında da işte dediğim gibi hissetmek o da gerçekten bir yetenek. Yanınızda çalanın ne hissettiğini anlayarak onun müziğine katılabilmek çok önemli. Herkes yapamıyor bunu, yani bunlara dikkat edip onunla birlikte gitmek, dediğim gibi onu taşımak, müziğine yön vermek ama engel olmamak, kapatmamak. Hem destek olacaksınız hem de köstek olmayacaksınız.

KP2: ...her solist de oda müziğinde çok başarılı olmayabiliyor çünkü bu müzik karşılıklı olan bir şey. Orada sadece hüküm sürme ile olacak bir şey değil yani gerçekten o çalan kişinin içinde yoksa iyi niyetle olabilecek bir şey değil maalesef. Solist olmasına ve çok ciddi solo kariyer yapmasına rağmen muazzam iyi oda müziği yapan çok arkadaşım var. Çok iyi bir müzisyen fevkalade kendini geriye çekebiliyor ve o dengeyi ayarlayabiliyor. Örnekleri var yani söylediğim kişiler çok iyi solistlerdir ama ikisi de muazzam oda müzikçisidir.

4.5.4.7. Eşlikli Çalışmalarda Hangi Rol ile Sahneye Çıkıldığı Önemli Eşlikçi Olarak Çıkılırsa İyi Bir Eşlik Yapılır: Bu kod, solist piyanistlerin korrepetitörlük yapma durumlarına ilişkin öneriler kategorisine yönelik eşlikli çalışmalarda hangi rol ile sahneye çıkıldığı önemli eşlikçi olarak çıkılırsa iyi bir eşlik yapılır yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE3: İyi bir piyanist iyi bir eşlikçi olabilir. Yani hangi sıfatla çıktığın önemli, solist olarak çıkarsan tabii ki baskın olursun ama bir eşlikçi sıfatıyla çıkarsan solisti dinleyeceksin bu kadar. Ben solist olarak da çıkıyorum, eşlikçi olarak da çıkıyorum. Yani nerede nasıl çıkacağını bilmen lazım.

ÖE7: Yapmalıdırlar, yani görevini ve müziği bilen birisi nerede neyi çalması ve ne yapılması gerektiğini bilir gerektiğini ne yapılmasını bilir. Önemli olan müziği bilmek ve ne iş yaptığını yani görevini bilmek.

4.5.4.8. Eşlik Eğitimi Piyano Derslerinde de Uygulanmalı: Bu kod, solist piyanistlerin korrepetitörlük yapma durumlarına ilişkin öneriler kategorisine yönelik eşlik eğitimi piyano derslerinde de uygulanmalı yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE8: ...yani dediğim gibi çok ünlü piyanistler çok güzel de eşlik yapıyorlar. Bence piyanistlik eğitiminde de eşlik çalma eğitimleri olmalı ve hep devam etmeli. ...Brahms'ın bazı eserleri keman ve piyano için değil piyano ve keman içindir çünkü piyanistin partisi oldukça ciddidir.

4.6. Altıncı Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın altıncı alt problemi olan "Korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminin ve korrepetitörlük mesleğinin önemine ve gerekliliğine ilişkin görüşleriniz nelerdir?" sorusu ile öğretim elemanları ve korrepetitörlerin görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda farklı üniversitelerde mesleki müzik eğitimi alanlarında görev yapmakta olan sekiz piyano öğretim elemanının ve farklı devlet opera ve balesi kurumlarında görev yapan iki korrepetitörün katıldığı yarı yapılandırılmış görüşmelerden elde edilen bulgulara aşağıda yer verilmiştir.

Araştırmanın altıncı alt problemine ilişkin elde edilen verilerden "Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitiminin ve Korrepetitörlük Mesleğinin Önemine ve Gerekliliğine İlişkin Görüşler" temasına ve bu temaya yönelik kategori ve kodlara ulaşılmıştır. Temaya ilişkin "MAXQDA" programı ile oluşturulan tema, kategori ve kod haritasına Şekil 6'da yer verilmiştir.

Şekil 6

Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitiminin ve Korrepetitörlük Mesleğinin Önemi ve Gerekliliği ile İlgili Öğretim Elemanı ve Korrepetitör Görüşlerine İlişkin Tema, Kategori ve Kod Haritası

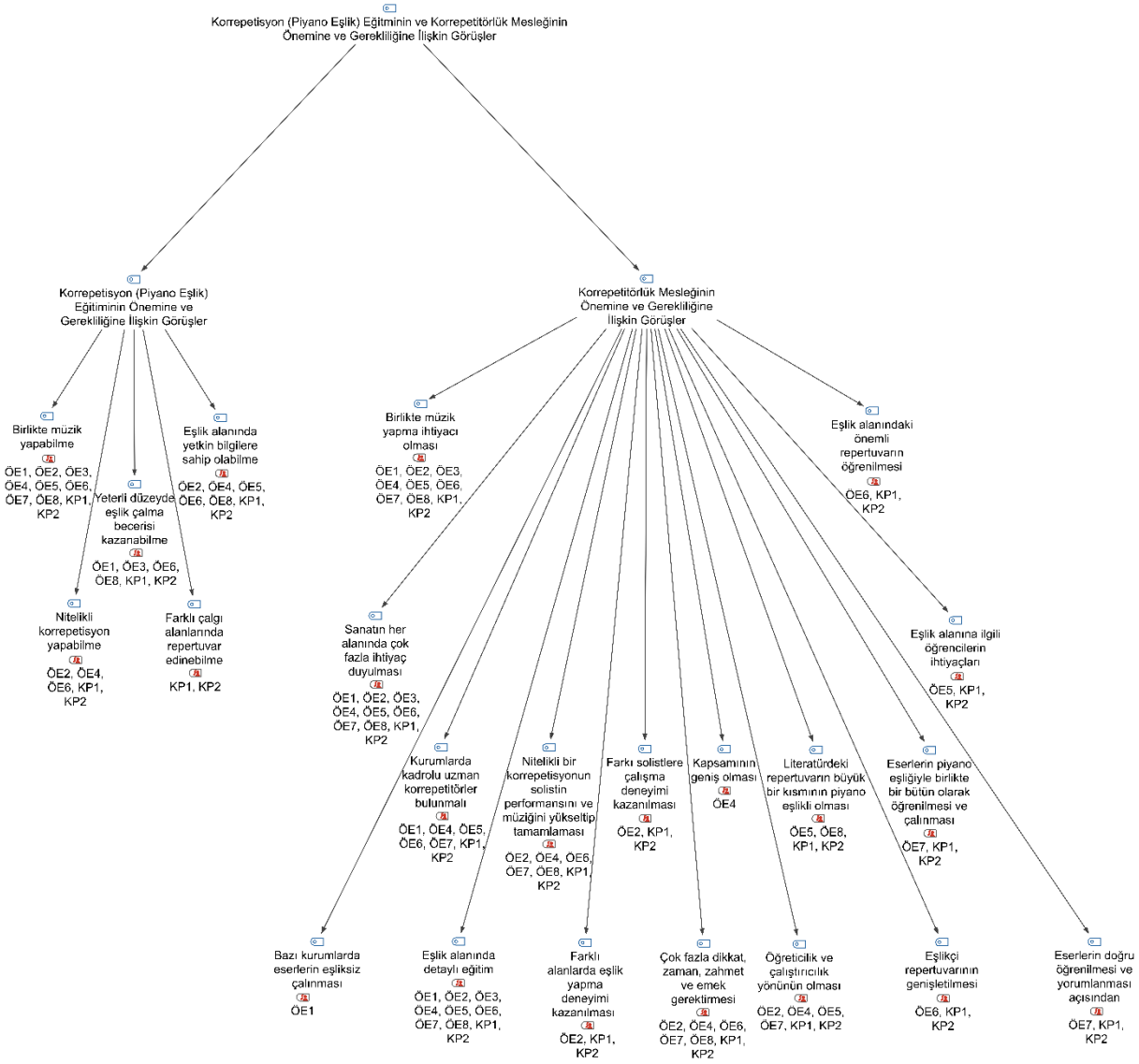

Şekil 6'da da görüldüğü gibi öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine göre korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminin ve korrepetitörlük mesleğinin önemi ve gerekliliği ile ilgili belirli tema, kategori ve kodlara ulaşılmıştır. Bu görüşmelerden elde edilen tema, kategori, kod, katılımcı ve frekanslara ilişkin bilgilere Tablo 18'de yer verilmiştir.

Tablo 18

Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitiminin ve Korrepetitörlük Mesleğinin Önemi ve Gerekliliği ile İlgili Öğretim Elemanı ve Korrepetitör Görüşlerine İlişkin Tema, Kategori ve Kod Haritası

TEMA	KATEGORİ	KOD	KATILIMCILAR	f
Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitiminin ve Korrepetitörlük Mesleğinin Önemine ve Gerekliliğine İlişkin Görüşler	Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitiminin Önemine ve Gerekliliğine İlişkin Görüşler	Birlikte müzik yapabilme	ÖE1, ÖE2, ÖE3, ÖE4, ÖE5, ÖE6, ÖE7, ÖE8, KP1, KP2	10
		Nitelikli korrepetisyon yapabilme	ÖE2, ÖE4, ÖE6, KP1, KP2	5
		Yeterli düzeyde eşlik çalma becerisi kazanabilme	ÖE1, ÖE3, ÖE6, ÖE8, KP1, KP2	6
		Eşlik alanında yetkin bilgilere sahip olabilme	ÖE2, ÖE4, ÖE5, ÖE6, ÖE8, KP1, KP2	7
		Farklı çalgı alanlarında repertuvar edinebilme	KP1, KP2	2
	Korrepetitörlük Mesleğinin Önemine ve Gerekliliğine İlişkin Görüşler	Birlikte müzik yapma ihtiyacı olması	ÖE1, ÖE2, ÖE3, ÖE4, ÖE5, ÖE6, ÖE7, ÖE8, KP1, KP2	10
		Sanatın her alanında çok fazla ihtiyaç duyulması	ÖE1, ÖE2, ÖE3, ÖE4, ÖE5, ÖE6, ÖE7, ÖE8, KP1, KP2	10
		Bazı kurumlarda eserlerin eşliksiz çalınması	ÖE1	1
		Kurumlarda kadrolu uzman korrepetitörler bulunmalı	ÖE1, ÖE4, ÖE5, ÖE6, ÖE7, KP1, KP2	7
		Eşlik alanında detaylı eğitim	ÖE1, ÖE2, ÖE3, ÖE4, ÖE5, ÖE6, ÖE7, ÖE8, KP1, KP2	10
		Nitelikli bir korrepetisyonun solistin performansını ve müziğini yükseltip tamamlaması	ÖE2, ÖE4, ÖE6, ÖE7, ÖE8, KP1, KP2	7
		Farklı alanlarda eşlik yapma deneyimi kazanılması	ÖE2, KP1, KP2	3
		Farklı solistlerle çalışma deneyimi kazanılması	ÖE2, KP1, KP2	3
		Çok fazla dikkat, zaman, zahmet ve emek gerektirmesi	ÖE2, ÖE4, ÖE6, ÖE7, ÖE8, KP1, KP2	7
		Kapsamının geniş olması	ÖE4	1
		Öğreticilik ve çalıştırıcılık yönünün olması	ÖE2, ÖE4, ÖE5, ÖE7, KP1, KP2	6
		Literatürdeki repertuvarın büyük bir kısmının piyano eşlikli olması	ÖE5, ÖE8, KP1, KP2	4
		Eşlikçi repertuvarının genişletilmesi	ÖE6, KP1, KP2	3
		Eserlerin piyano eşliğiyle birlikte bir bütün olarak öğrenilmesi ve çalınması	ÖE7, KP1, KP2	3
		Eserlerin doğru öğrenilmesi ve yorumlanması	ÖE7, KP1, KP2	3
		Eşlik alanına ilgili öğrencilerin ihtiyaçları	ÖE5, KP1, KP2	3
		Eşlik alanındaki önemli repertuvarın öğrenilmesi	ÖE6, KP1, KP2	3

Tablo 18 incelendiğinde “Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitiminin ve Korrepetitörlük Mesleğinin Önemine ve Gerekliliğine İlişkin Görüşler” temasına ilişkin olarak 2 kategori ve 22 koda ulaşılmıştır. Öğretim elemanları ve korrepetitörlerin “Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitiminin Önemine ve Gerekliliğine İlişkin Görüşler” kategorisine ilişkin olarak birlikte müzik yapabilme (10), nitelikli korrepetisyon yapabilme (5), yeterli düzeyde eşlik çalma becerisi kazanabilme (6), eşlik alanında yetkin bilgilere sahip olabilme (7) ve farklı çalgı alanlarında repertuvar edinebilme (2) yönünde görüş bildirdikleri; “Korrepetitörlük Mesleğinin Önemine ve Gerekliliğine İlişkin Görüşler” kategorisine ilişkin olarak birlikte müzik yapma ihtiyacı olması (10), sanatın her alanında çok fazla ihtiyaç duyulması (10), bazı kurumlarda eserlerin eşliksiz çalınması (1), kurumlarda kadrolu uzman korrepetitörler bulunmalı (7), eşlik alanında detaylı eğitim (10), nitelikli bir korrepetisyonun solistin performansını ve müziğini yükseltip tamamlaması (7), farklı alanlarda eşlik yapma deneyimi kazanılması (3), farklı solistlerle çalışma deneyimi kazanılması (3), çok fazla dikkat, zaman, zahmet ve emek gerektirmesi (7), kapsamının geniş olması (1), öğreticilik ve çalıştırıcılık yönünün olması (6), literatürdeki repertuvarın büyük bir kısmının piyano eşlikli olması (4), eşlikçi repertuvarının genişletilmesi (3), eserlerin piyano eşliğiyle birlikte bir bütün olarak öğrenilmesi ve çalınması (3), eserlerin doğru öğrenilmesi ve yorumlanması (3), eşlik alanına ilgili öğrencilerin ihtiyaçları (3) ve eşlik alanındaki önemli repertuvarın öğrenilmesi (3) yönünde görüş bildirdikleri tespit edilmiştir. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine göre birlikte müzik yapılabilmesi, eşlik alanındaki önemli becerilerin ve gerekli donanımların kazanılabilmesi gibi çeşitli nedenlerden dolayı korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminin önemi ve gerekliliği, literatürdeki eşlikli repertuvarın genişliği, korrepetitörün sahip olduğu önemli özellikler ve mesleğin gerektirdiği büyük emekler gibi çeşitli nedenlerden dolayı da korrepetitörlük mesleğinin önemi ve gerekliliği görülmektedir.

Yukarıdaki haritada ve tabloda yer verilen “Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitiminin ve Korrepetitörlük Mesleğinin Önemine ve Gerekliliğine İlişkin Görüşler” temasına ait kategorilerde yer alan farklı kodlara ilişkin görüş bildiren öğretim elemanları ve korrepetitörlerin görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

4.6.1. Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitiminin Önemine ve Gerekliliğine İlişkin Görüşler: Bu başlıkta, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminin önemine ve gerekliliğine ilişkin görüşler kategorisine ait kodlara yer verilmiştir.

4.6.1.1. Birlikte Müzik Yapabilme: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminin önemine ve gerekliliğine ilişkin görüşler kategorisine yönelik birlikte müzik yapabilme yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: Birlikte müzik yapmak çok önemli. Yani keşke bizim bölümümüzde de bir korrepetitör olsa.

ÖE2: ...daha kalabalık bir toplulukta çalıyor, müzik dinlemeyi, bir kemancının partisini okuyabilmeyi, bir çellistin partisini okuyabilmeyi öğreniyor.

ÖE3: Korrepetitör çok önemlidir çünkü birlikte müzik yapıyorsunuz, paylaşıyorsunuz, çok güzel bir şey. Dolayısıyla bunun eğitimi de gerçekten o kadar önemlidir.

ÖE4: ...orada bir trio ve quartet içerisinde çalarsa artık tek ses değil üç ses, dört ses duymak zorundadır.

ÖE5: ...bir eğiticiden bahsediyoruz. Bir eğitici yani önce kendi çok iyi bilecek değil mi yani... Korrepetitörlük bambaşka bir şey, o eşlik diye de geçmiyor. Aslında orkestra şefliği gibi bir şey çünkü orada bir trio veya terzet çalıştıracaksa diğer partileri de söylemek gerekiyor. ...hayati gerekliliği var, diğer çalgılar için piyanist olmazsa olmaz zaten, yani repertuvarın büyük bir kısmı eşlikli onun için korrepetitörlük mesleği çok önemlidir ve bunun eğitimi de çok gereklidir tabii ki, hem insan kendi kendine deneyim kazanacak bu eğitimi hem de yani eğitim almalı. ...korrepetitörlük için eğitim çok gerekli ve önemli yani birlikte müzik yapmak çok faydalı çünkü.

ÖE6: İkisi de son derece önemlidir, korrepetitörlük çok zor ve önemli bir meslek zaten. Dolayısıyla bu meslek çok kıymetlidir yani öğrenilmesi gereken çok şey var hem tecrübe hem de bunların öğrenilmesi için eğitim alınmalı. Çünkü müzik birlikte olunca çok daha güzel olabiliyor. Sonuçta birlikte müzik yapıyorsun ve dediğim gibi bu çok güzel bir şey yani en güzel şekilde yapılabilir.

ÖE7: Korrepetitörlük aslında bir nevi içinde eğitmenlik olan bir meslek. Yani müziği bilmek, solo çalanlara yön vermek. Korrepetitörleri eğitim fakültelerinde düşünürsek bir nevi müzik yaparken solo çalan öğrencilere yön veriyor. Yani önemli bir meslek, beraber çalarken yardımcı eğiticilik gibi oluyor gibi bir nevi yani öğrenciyi yönlendiriyor. ...beraber çalmak iki taraf için de birçok şey kazandırıyor, ben birlikte çalmaya çok önem veriyorum.

ÖE8: Tüm dünyada korrepetitörlük çok önemli, onsuz eşlikli eserler nasıl olacak. Yani solo dışında da birlikte müzik yapmak istiyorsun mutlaka, çok değerli bir şeydir.

KP1: Deneyimledikçe birlikte çalma duygusu gelişiyor, solistle birlikte çalmayı çok güçlendiren bir şey bu. Birlikte çalmanın, söylemenin, ansambl duygusunun gelişmesi çok

önemli çünkü bir kişiye eşlik yapmak başkadır, mesela quartetler, terzetler üç dört kişi olur onlara eşlik yapmak başkadır. ...birlikte müzik yapmak biraz daha kontrollü olmayı, belli bir disiplin içinde yanınızda çalan kişiyle biraz empati kurmayı gerektiriyor, sezgilerini anlamak lazım. Ona ve aynı zamanda müziğine yön verirken engel de olmamak gerekiyor.

KP2: ...müziği gerçekten dinleyerek eşlik yapmak yani birlikte çalma konusunda çok çalışılmalı mutlaka. Diğer derslerde de bunlar biraz deneyimlenebilir.

4.6.1.2. Nitelikli Korrepetisyon Yapabilme: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminin önemine ve gerekliliğine ilişkin görüşler kategorisine yönelik nitelikli korrepetisyon yapabilme yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: ...çok çalışan bir insan bütün notaları doğru çalar zaten ama orada olay mesela bir eşlik yaparken onu ne kadar anlamlandırdığı ve ne kadar hissettiğidir. Aynı şey yani mesela bir solo Bach çaldığında da bunlar önemlidir.

ÖE4: ...eserleri seslendirirken eşlikçi söylediğim noktalarda dikkatli olarak iyi eşlik yapmalı ve solist ile uyumlu olmalı, solist de aynı şekilde iyi bir solist olmalı ve tabii ki eşlikçi ile de uyumlu olmalıdır.

ÖE6: İkisi de son derece önemlidir, korrepetitörlük çok zor ve önemli bir meslek zaten. Dolayısıyla bu meslek çok kıymetlidir yani öğrenilmesi gereken çok şey var hem tecrübe hem de bunların öğrenilmesi için eğitim alınmalı. Çünkü müzik birlikte olunca çok daha güzel olabiliyor. Sonuçta birlikte müzik yapıyorsun ve dediğim gibi bu çok güzel bir şey yani en güzel şekilde yapılabilir.

KP1: ...birlikte müzik yapmak biraz daha kontrollü olmayı, belli bir disiplin içinde yanınızda çalan kişiyle biraz empati kurmayı gerektiriyor, sezgilerini anlamak lazım. Ona ve aynı zamanda müziğine yön verirken engel de olmamak gerekiyor. ...kendinden biraz vazgeçip yukardaki partiyi dinleyip takip edip onu yükseltmesi önemli yani taşıması gerekiyor müziğini. Bunun yanında da işte dediğim gibi hissetmek o da gerçekten bir yetenek. Yanınızda çalanın ne hissettiğini anlayarak onun müziğine katılabilmek çok önemli. Herkes yapamıyor bunu, yani bunlara dikkat edip onunla birlikte gitmek, dediğim gibi onu taşımak, müziğine yön vermek ama engel olmamak, kapatmamak. Hem destek olacaksınız hem de köstek olmayacaksınız.

KP2: ...müziği gerçekten dinleyerek eşlik yapmak yani birlikte çalma konusunda çok çalışılmalı mutlaka. Diğer derslerde de bunlar biraz deneyimlenebilir. ...eğer bu alanda ilerlemek istiyorsan çok çalışmalısın yani başka bir seçenek yok, özellikle iyi eşlik yapmak istiyorsan deşifre ve transpoze gibi konularda çok iyi olmalısın yani daha çok çalışmalısın.

4.6.1.3. Yeterli Düzeyde Eşlik Çalma Becerisi Kazanabilme: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminin önemine ve gerekliliğine ilişkin görüşler kategorisine yönelik yeterli düzeyde eşlik çalma becerisi kazanabilme yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: ...bu alandaki eğitim sürecinde öğrenciler artık nasıl eşlik yapacaklar, nelere dikkat edecekler, önemli noktaları nelerdir gibi bu konularda bilgi sahibi olacaklar dolayısıyla...

ÖE3: ...mesela bana sorduklarında ben söylüyorum şunlara dikkat edin, bu eser şunları gerektirir gibi öneriler veriyorum, bunları çalışabilmek için fırsatımız olduğunda öğrenciler çok daha iyi öğrenirler eşlik yapabilmeyi çünkü bilinçli yapmaları gerekiyor.

ÖE6: ...artık birçok şey öğrenecekler ve eşlik alanında yetkin olacaklar. Lisans eğitiminden mezun olunca artık iyi birer eşlikçi de olabilecekler.

ÖE8: Eşlik yapmayı biraz ayırmak gerekiyor çünkü mesela bu eseri çalıştım, eşlik yaptım diyebilirsiniz ama nasıl eşlik yaptınız mesela, öğrencilerin dikkat etmesi gereken çok şey var, çok farklı beceriler kazanmaları ve bu kazanımlara hâkim olmaları gerekiyor. Dedim ya ben derslerde öğrencileri çok gözlemliyorum.

KP1: ...birlikte müzik yapmak biraz daha kontrollü olmayı, belli bir disiplin içinde yanınızda çalan kişiyle biraz empati kurmayı gerektiriyor, sezgilerini anlamak lazım. Ona ve aynı zamanda müziğine yön verirken engel de olmamak gerekiyor. ...kendinden biraz vazgeçip yukardaki partiyi dinleyip takip edip onu yükseltmesi önemli yani taşıması gerekiyor müziğini. Bunun yanında da işte dediğim gibi hissetmek o da gerçekten bir yetenek. Yanınızda çalanın ne hissettiğini anlayarak onun müziğine katılabilmek çok önemli. Herkes yapamıyor bunu, yani bunlara dikkat edip onunla birlikte gitmek, dediğim gibi onu taşımak, müziğine yön vermek ama engel olmamak, kapatmamak. Hem destek olacaksınız hem de köstek olmayacaksınız.

KP2: ...müziği gerçekten dinleyerek eşlik yapmak yani birlikte çalma konusunda çok çalışılmalı mutlaka. Diğer derslerde de bunlar biraz deneyimlenebilir. ...eğer bu alanda ilerlemek istiyorsan çok çalışmalısın yani başka bir seçenek yok, özellikle iyi eşlik yapmak istiyorsan deşifre ve transpoze gibi konularda çok iyi olmalısın yani daha çok çalışmalısın.

4.6.1.4. Eşlik Alanında Yetkin Bilgilere Sahip Olabilme: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminin önemine ve gerekliliğine ilişkin görüşler kategorisine yönelik eşlik alanında yetkin bilgilere sahip olabilme yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: Eşlik alanı çok zordur ve çok ciddi yeterlilikler gerektirir.

ÖE4: Eşlik yapmak çok farklıdır, hep solisti takip etmek gerekiyor. Solo çalarken teksin dolayısıyla eşlik yapmak ile solo çalmak farklı şeylerdir ve farklı beceriler de gerektiriyor. ...bu iş çok fazla ve inanılmaz özellikler taşıyan bir iştir.

ÖE5: Yeni bölüm ile eşlik eğitimi daha detaylı olacak ve dolayısıyla bu alanda donanımlı ve yetkin mezunlar olacaktır.

ÖE6: ...artık birçok şey öğrenecekler ve eşlik alanında yetkin olacaklar. Lisans eğitiminden mezun olunca artık iyi birer eşlikçi de olabilecekler.

ÖE8: Eşlik yapmayı biraz ayırmak gerekiyor çünkü mesela bu eseri çalıştım, eşlik yaptım diyebilirsiniz ama nasıl eşlik yaptınız mesela, öğrencilerin dikkat etmesi gereken çok şey var, çok farklı beceriler kazanmaları ve bu kazanımlara hâkim olmaları gerekiyor. Dedim ya ben derslerde öğrencileri çok gözlemliyorum.

KP1: Bunun yanında da işte dediğim gibi hissetmek o da gerçekten bir yetenek. Yanınızda çalanın ne hissettiğini anlayarak onun müziğine katılabilmek çok önemli. Herkes yapamıyor bunu, yani bunlara dikkat edip onunla birlikte gitmek, dediğim gibi onu taşımak, müziğine yön vermek ama engel olmamak, kapatmamak. Hem destek olacaksınız hem de köstek olmayacaksınız.

KP2: ...her solist de oda müziğinde çok başarılı olmayabiliyor çünkü bu müzik karşılıklı olan bir şey. Orada sadece hüküm sürme ile olacak bir şey değil yani gerçekten o çalan kişinin içinde yoksa iyi niyetle olabilecek bir şey değil maalesef. Solist olmasına ve çok ciddi solo kariyer yapmasına rağmen muazzam iyi oda müziği yapan çok arkadaşım var. Çok iyi bir müzisyen fevkalade kendini geriye çekebiliyor ve o dengeyi ayarlayabiliyor. Örnekleri var yani söylediğim kişiler çok iyi solistlerdir ama ikisi de muazzam oda müzikçisidir.

4.6.1.5. Farklı Çalgı Alanlarında Repertuvar Edinebilme: Bu kod, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminin önemine ve gerekliliğine ilişkin görüşler kategorisine yönelik farklı çalgı alanlarında repertuvar edinebilme yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

KP1: mesela daha önce repertuvardan bahsettik ama repertuvar çok geniş o yüzden farklı çalgıların repertuvarları hakkında da bilgi edinmek gerekir. Yani dediğim gibi mesela bir keman, bir çello ya da şan vb. gibi bilmek lazım.

KP2: Makul bir repertuvar çizgisi demiştim ya bunun içerisinde çeşitlilik olmalı, mesleki anlamda tabii ki ilgili repertuvara ağırlık verilecek fakat yine diğer çalgıların, şanın repertuvarına da bakmak iyi olur.

4.6.2. Korrepetitörlük Mesleğinin Önemine ve Gerekliliğine İlişkin Görüşler: Bu başlıkta, korrepetitörlük mesleğinin önemine ve gerekliliğine ilişkin görüşler kategorisine ait kodlara yer verilmiştir.

4.6.2.1. Birlikte Müzik Yapma İhtiyacı Olması: Bu kod, korrepetitörlük mesleğinin önemine ve gerekliliğine ilişkin görüşler kategorisine yönelik birlikte müzik yapma ihtiyacı olması yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: Birlikte müzik yapmak çok önemli. Yani keşke bizim bölümümüzde de bir korrepetitör olsa.

ÖE2: ...daha kalabalık bir toplulukta çalıyor, müzik dinlemeyi, bir kemancının partisini okuyabilmeyi, bir çellistin partisini okuyabilmeyi öğreniyor.

ÖE3: Korrepetitör çok önemlidir çünkü birlikte müzik yapıyorsunuz, paylaşıyorsunuz, çok güzel bir şey. Dolayısıyla bunun eğitimi de gerçekten o kadar önemlidir.

ÖE4: ...orada bir trio ve quartet içerisinde çalarsa artık tek ses değil üç ses, dört ses duymak zorundadır.

ÖE5: ...bir eğiticiden bahsediyoruz. Bir eğitici yani önce kendi çok iyi bilecek değil mi yani... Korrepetitörlük bambaşka bir şey, o eşlik diye de geçmiyor. Aslında orkestra şefliği gibi bir şey çünkü orada bir trio veya terzet çalıştıracaksa diğer partileri de söylemek gerekiyor. ...hayati gerekliliği var, diğer çalgılar için piyanist olmazsa olmaz zaten, yani repertuvarın büyük bir kısmı eşlikli onun için korrepetitörlük mesleği çok önemlidir ve bunun eğitimi de çok gereklidir tabii ki, hem insan kendi kendine deneyim kazanacak bu eğitimi hem de yani eğitim almalı. ...korrepetitörlük için eğitim çok gerekli ve önemli yani birlikte müzik yapmak çok faydalı çünkü.

ÖE6: İkisi de son derece önemlidir, korrepetitörlük çok zor ve önemli bir meslek zaten. Dolayısıyla bu meslek çok kıymetlidir yani öğrenilmesi gereken çok şey var hem tecrübe hem de bunların öğrenilmesi için eğitim alınmalı. Çünkü müzik birlikte olunca çok daha güzel olabiliyor. Sonuçta birlikte müzik yapıyorsun ve dediğim gibi bu çok güzel bir şey yani en güzel şekilde yapılabilir.

ÖE7: Korrepetitörlük aslında bir nevi içinde eğitmenlik olan bir meslek. Yani müziği bilmek, solo çalanlara yön vermek. Korrepetitörleri eğitim fakültelerinde düşünürsek bir nevi müzik yaparken solo çalan öğrencilere yön veriyor. Yani önemli bir meslek, beraber çalarken yardımcı eğiticilik gibi oluyor gibi bir nevi yani öğrenciyi yönlendiriyor. ...beraber çalmak iki taraf için de birçok şey kazandırıyor, ben birlikte çalmaya çok önem veriyorum.

ÖE8: Tüm dünyada korrepetitörlük çok önemli, onsuz eşlikli eserler nasıl olacak. Yani solo dışında da birlikte müzik yapmak istiyorsun mutlaka, çok değerli bir şeydir.

KP1: Deneyimledikçe birlikte çalma duygusu gelişiyor, solistle birlikte çalmayı çok güçlendiren bir şey bu. Birlikte çalmanın, söylemenin, ansambl duygusunun gelişmesi çok önemli çünkü bir kişiye eşlik yapmak başkadır, mesela quartetler, terzetler üç dört kişi olur onlara eşlik yapmak başkadır. ...birlikte müzik yapmak biraz daha kontrollü olmayı, belli bir disiplin içinde yanınızda çalan kişiyle biraz empati kurmayı gerektiriyor, sezgilerini anlamak lazım. Ona ve aynı zamanda müziğine yön verirken engel de olmamak gerekiyor.

KP2: ...müziği gerçekten dinleyerek eşlik yapmak yani birlikte çalma konusunda çok çalışılmalı mutlaka. Diğer derslerde de bunlar biraz deneyimlenebilir.

4.6.2.2. Sanatın Her Alanında Çok Fazla İhtiyaç Duyulması: Bu kod, korrepetitörlük mesleğinin önemine ve gerekliliğine ilişkin görüşler kategorisine yönelik sanatın her alanında çok fazla ihtiyaç duyulması yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: Her mesleki müzik eğitimi kurumunda işi sadece korrepetisyon olan kadrolu bir uzman olması gerekir. Dolayısıyla korrepetitör ihtiyacı var yani...

ÖE2: Korrepetisyona her zaman mutlaka ihtiyaç duyulur. Dolayısıyla korrepetitöre de her zaman ihtiyaç duyuluyor. Günümüzde de öyle, korrepetitör ihtiyacı mevcut çünkü...

ÖE3: ...yani Türkiye'de eşlikçi bulmak gerçekten çok zor. ...Türkiye'de bu hep bu sıkıntı vardı ve var olmaya devam ediyor. Yani diyelim ki bir eşlikçi arıyorlar, eşlikçi yok ya da var ama yapmak istemiyor. Eserin zorluğuna bakıyor, uğraşması ve çalışması gerektiği için istemiyor.

ÖE4: ...çok önemli ve çok ihtiyaç olan bir meslektir. Yani bir korrepetitör sadece konservatuvarda ya da müzik bölümlerinde değil, tiyatro bölümünde, koreografide, dans alanında yani sanat okullarının çoğunda ve sanatla ilgili olan birçok yerde kendine yer bulabilir. Yani yeri var onun dolayısıyla çok geniş kapsamlı bir meslektir. ...öğrencilere diyorum ki yani siz hepiniz mezun olacaksınız ama Türkiye'de korrepetitöre çok büyük ihtiyaç var. Tabii bu son 15, 20 yılda çok ilerledi bu konu yani piyano çalan öğrenciler daha fazlalaştı ve eşliklerde birbirine ve sınıf arkadaşlarına destek veriyorlar. Bu şekilde eşlikçi bulmak daha kolaylaştı diyebilirim yani eskiden bu çok sıkıntılıydı. Yine de korrepetitöre çok fazla ihtiyaç var.

ÖE5: ...bir eğiticiden bahsediyoruz. Bir eğitici yani önce kendi çok iyi bilecek değil mi yani... Korrepetitörlük bambaşka bir şey, o eşlik diye de geçmiyor. Aslında orkestra şefliği gibi bir şey çünkü orada bir trio veya terzet çalıştıracaksa diğer partileri de söylemek gerekiyor.

...hayati gerekliliği var, diğer çalgılar için piyanist olmazsa olmaz zaten, yani repertuvarın büyük bir kısmı eşlikli onun için korrepetitörlük mesleği çok önemlidir ve bunun eğitimi de çok gereklidir tabii ki, hem insan kendi kendine deneyim kazanacak bu eğitimi hem de yani eğitim almalı. ...korrepetitörlük için eğitim çok gerekli ve önemli yani birlikte müzik yapmak çok faydalı çünkü.

ÖE6: ...çok önemli ve korrepetitörlere çok ihtiyaç var.

ÖE7: Müzik kurumlarında korrepetitör mutlaka olmalıdır yani kadrolu olarak bir korrepetitör bulunmalıdır.

ÖE8: Tüm dünyada korrepetitörlük çok önemli, onsuz eşlikli eserler nasıl olacak. Yani solo dışında da birlikte müzik yapmak istiyorsun mutlaka, çok değerli bir şeydir.

KP1: Eşliğe yani korrepetitöre ihtiyaç var. Çünkü her enstrümanın müziğini tamamlayan piyanoyla eşliğidir. Yani bunu doğru ve güzel yapan kişiler öğrencilere de doğru müziği öğretiyor. ...dediğim gibi zaten konservatuvarlarda her öğrenciye yetecek bir korrepetitörün olması gerekir. Piyano bölümü dışındaki her bölümde eşliğe ihtiyaç var yani destek ve eserleri tanımaları için, o yüzden bence bu alanda piyanistlerin hep yetişmesi gerekiyor.

KP2: ...yani bu alanın eğitimi olmasının gerektiği ve korrepetitöre ihtiyaç olması durumu mesela...

4.6.2.3. Bazı Kurumlarda Eserlerin Eşliksiz Çalınması: Bu kod, korrepetitörlük mesleğinin önemine ve gerekliliğine ilişkin görüşler kategorisine yönelik bazı kurumlarda eserlerin eşliksiz çalınması yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: ...mesela şu konu da beni düşündürüyor, bazı kurumlarda eserler eşlik yapılmadan yani eşliksiz çalınıyor ve bu eserler eşlikli olmasına rağmen böyle, mesela korrepetitörün önemini burada daha iyi anlıyoruz.

4.6.2.4. Kurumlarda Kadrolu Uzman Korrepetitörler Bulunmalı: Bu kod, korrepetitörlük mesleğinin önemine ve gerekliliğine ilişkin görüşler kategorisine yönelik kurumlarda kadrolu uzman korrepetitörler bulunmalı yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: Her mesleki müzik eğitimi kurumunda işi sadece korrepetisyon olan kadrolu bir uzman olması gerekir. Dolayısıyla korrepetitör ihtiyacı var yani...

ÖE4: Ben öğrencilere diyorum ki yani siz hepiniz mezun olacaksınız ama Türkiye'de korrepetitöre çok büyük ihtiyaç var. Tabii bu son 15, 20 yılda çok ilerledi bu konu yani piyano çalan öğrenciler daha fazlalaştı ve eşliklerde birbirine ve sınıf arkadaşlarına destek veriyorlar.

Bu şekilde eşlikçi bulmak daha kolaylaştı diyebilirim yani eskiden bu çok sıkıntılıydı. Yine de korrepetitöre çok fazla ihtiyaç var.

ÖE5: ...bir eğiticiden bahsediyoruz. Bir eğitici yani önce kendi çok iyi bilecek değil mi yani... Korrepetitörlük bambaşka bir şey, o eşlik diye de geçmiyor. Aslında orkestra şefliği gibi bir şey çünkü orada bir trio veya terzet çalıştıracaksa diğer partileri de söylemek gerekiyor. ...hayati gerekliliği var, diğer çalgılar için piyanist olmazsa olmaz zaten, yani repertuvarın büyük bir kısmı eşlikli onun için korrepetitörlük mesleği çok önemlidir ve bunun eğitimi de çok gereklidir tabii ki, hem insan kendi kendine deneyim kazanacak bu eğitimi hem de yani eğitim almalı. ...korrepetitörlük için eğitim çok gerekli ve önemli yani birlikte müzik yapmak çok faydalı çünkü.

ÖE6: ...çok önemli ve korrepetitörlere çok ihtiyaç var. ...korrepetitörler genellikle yarı zamanlı ya da ders saatlik olarak alınıyorlar üniversiteye yani bence kadrolu olmaları lazım. Dolayısıyla eşlik faaliyetleri de daha etkin olarak yürütülmeli.

ÖE7: Müzik kurumlarında korrepetitör mutlaka olmalıdır yani kadrolu olarak bir korrepetitör bulunmalıdır.

KP1: Eşliğe yani korrepetitöre ihtiyaç var. Çünkü her enstrümanın müziğini tamamlayan piyanoyla eşliğidir. Yani bunu doğru ve güzel yapan kişiler öğrencilere de doğru müziği öğretiyor. ...dediğim gibi zaten konservatuvarlarda her öğrenciye yetecek bir korrepetitörün olması gerekir. Piyano bölümü dışındaki her bölümde eşliğe ihtiyaç var yani destek ve eserleri tanımaları için, o yüzden bence bu alanda piyanistlerin hep yetişmesi gerekiyor.

KP2: ...yani bu alanın eğitimi olmasının gerektiği ve korrepetitöre ihtiyaç olması durumu mesela... ...kurumlarda eşlik faaliyetlerini gerçekten vazifesi bu olan yani alanında uzman korrepetitörler yürütmelidir ki eğitim esnasında o öğrenciler daha çok şey öğrenebilsinler.

4.6.2.5. Eşlik Alanında Detaylı Eğitim: Bu kod, korrepetitörlük mesleğinin önemine ve gerekliliğine ilişkin görüşler kategorisine yönelik eşlik alanında detaylı eğitim yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: ...bunlar dışında da zaten söylediğimiz şeyler için bu eğitimin gerçekten donanımlı ve nitelikli olması lazım.

ÖE2: ...eşlik alanında biraz daha detaylı bir eğitim yapılabilir.

ÖE3: Bu konuda iyi düşünülmeli yani öğrencilerin eşlik çalmayı her açıdan öğrenmelerini sağlayacak iyi bir eğitim düşünmeliyiz.

ÖE4: ...yani bu alan dediğim gibi çok ince detaylar gerektiriyor dolayısıyla eğitimi de bu şekilde planlamak gerekir.

ÖE5: Yeni bölüm ile eşlik eğitimi daha detaylı olacak ve dolayısıyla bu alanda donanımlı ve yetkin mezunlar olacaktır.

ÖE6: ...artık birçok şey öğrenecekler ve eşlik alanında yetkin olacaklar.

ÖE7: ...yani korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi olursa eşlik daha nitelikli yapılır ve daha detaylı düşünülebilir. Dolayısıyla armoni bütünlenir, eser daha güzel çalınır ve ona göre daha güzel bir yorum ortaya çıkar.

ÖE8: ...her müzik alanından farklı derslerin de yer aldığı özellikle ana dal piyano eğitiminin de yoğun olarak yer aldığı çok ciddi bir eğitim olarak yer alması gerekir.

KP1: ...yani eşlik yaptığı alandaki bilgilere sahip olmasının kendisine çok büyük yarar sağlayacağını düşünüyorum.

KP2: Aslında bir ömür vermek lazım açık söylemek gerekirse. ...bu bir uzmanlaşma durumudur yani.

4.6.2.6. Nitelikli Bir Korrepetisyonun Solistin Performansını ve Müziğini Yükseltip Tamamlaması: Bu kod, korrepetitörlük mesleğinin önemine ve gerekliliğine ilişkin görüşler kategorisine yönelik nitelikli bir korrepetisyonun solistin performansını ve müziğini yükseltip tamamlaması yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: ...çok çalışan bir insan bütün notaları doğru çalar zaten ama orada olay mesela bir eşlik yaparken onu ne kadar anlamlandırdığı ve ne kadar hissettiğidir. Aynı şey yani mesela bir solo Bach çaldığında da bunlar önemlidir.

ÖE4: ...eserleri seslendirirken eşlikçi söylediğim noktalarda dikkatli olarak iyi eşlik yapmalı ve solist ile uyumlu olmalı, solist de aynı şekilde iyi bir solist olmalı ve tabii ki eşlikçi ile de uyumlu olmalıdır.

ÖE6: İkisi de son derece önemlidir, korrepetitörlük çok zor ve önemli bir meslek zaten. Dolayısıyla bu meslek çok kıymetlidir yani öğrenilmesi gereken çok şey var hem tecrübe hem de bunların öğrenilmesi için eğitim alınmalı. Çünkü müzik birlikte olunca çok daha güzel olabiliyor. Sonuçta birlikte müzik yapıyorsun ve dediğim gibi bu çok güzel bir şey yani en güzel şekilde yapılabilir. ...artık birçok şey öğrenecekler ve eşlik alanında yetkin olacaklar. Lisans eğitiminden mezun olunca artık iyi birer eşlikçi de olabilecekler.

ÖE7: ...korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi olursa eşlik daha nitelikli yapılır ve daha detaylı düşünülebilir. Dolayısıyla armoni bütünlenir, eser daha güzel çalınır ve ona göre daha güzel bir yorum ortaya çıkar.

ÖE8: Eşlik farklı beceriler gerektirir ayrı bir uzmanlıktır. Çünkü sadece eşlik yaparak iyi eşlikçi... Eşlik yapmayı biraz ayırmak gerekiyor çünkü mesela bu eseri çalıştım, eşlik yaptım diyebilirsiniz ama nasıl eşlik yaptınız mesela, öğrencilerin dikkat etmesi gereken çok şey var, çok farklı beceriler kazanmaları ve bu kazanımlara hâkim olmaları gerekiyor. Dedim ya ben derslerde öğrencileri çok gözlemliyorum.

KP1: ...birlikte müzik yapmak biraz daha kontrollü olmayı, belli bir disiplin içinde yanınızda çalan kişiyle biraz empati kurmayı gerektiriyor, sezgilerini anlamak lazım. Ona ve aynı zamanda müziğine yön verirken engel de olmamak gerekiyor. ...kendinden biraz vazgeçip yukardaki partiyi dinleyip takip edip onu yükseltmesi önemli yani taşıması gerekiyor müziğini. Bunun yanında da işte dediğim gibi hissetmek o da gerçekten bir yetenek. Yanınızda çalanın ne hissettiğini anlayarak onun müziğine katılabilmek çok önemli. Herkes yapamıyor bunu, yani bunlara dikkat edip onunla birlikte gitmek, dediğim gibi onu taşımak, müziğine yön vermek ama engel olmamak, kapatmamak. Hem destek olacaksınız hem de köstek olmayacaksınız.

KP2: ...müziği gerçekten dinleyerek eşlik yapmak yani birlikte çalma konusunda çok çalışılmalı mutlaka. Diğer derslerde de bunlar biraz deneyimlenebilir. ...eğer bu alanda ilerlemek istiyorsan çok çalışmalısın yani başka bir seçenek yok, özellikle iyi eşlik yapmak istiyorsan deşifre ve transpoze gibi konularda çok iyi olmalısın yani daha çok çalışmalısın.

4.6.2.7. Farklı Alanlarda Eşlik Yapma Deneyimi Kazanılması: Bu kod, korrepetitörlük mesleğinin önemine ve gerekliliğine ilişkin görüşler kategorisine yönelik farklı alanlarda eşlik yapma deneyimi kazanılması yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: ...uygulama alanlarının genişletilmesi lazım. Yani öğrenci sadece öğrenciye eşlik etmekle kalmayacak, örneğin bir klarnet sınıfına eşlik edecek. Mesela 1 ay boyunca veya iki hafta boyunca klarnet sınıfına eşlik edecek daha sonra dönecek iki hafta işte obua sınıfına eşlik edecek. Bunları örnek veriyorum, daha da çoğaltılabilir. Uygulama alanları daha çok olmalıdır ve bu uygulama alanları daha genişletilirse o zaman bu bölümün açılmasının bir faydası olur.

KP1: ...deneyim kazanılıyor çünkü her birinin alanı farklı. Tabii ki eşlik etmek bir noktada aynı belki ama keşfettikçe, ayrıntıları fark ettikçe çok daha kaliteli ve güzel bir müzik çıkar. Yani müziğe gerekli olan şeyleri verebiliyorsunuz o zaman.

KP2: ...ilgili alanlarda mutlaka tecrübeli olmalı. Zaten dediğim gibi zamanla kazanılıyor bu ama diğer alanlarda da eşlik deneyimlerinin bulunması önemli.

4.6.2.8. Farklı Solistlerle Çalışma Deneyimi Kazanılması: Bu kod, korrepetitörlük mesleğinin önemine ve gerekliliğine ilişkin görüşler kategorisine yönelik farklı solistlerle çalışma deneyimi kazanılması yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: ...uygulama alanlarının genişletilmesi lazım. Yani öğrenci sadece öğrenciye eşlik etmekle kalmayacak, örneğin bir klarnet sınıfına eşlik edecek. Mesela 1 ay boyunca veya iki hafta boyunca klarnet sınıfına eşlik edecek daha sonra dönecek iki hafta işte obua sınıfına eşlik edecek. Bunları örnek veriyorum, daha da çoğaltılabilir. Uygulama alanları daha çok olmalıdır ve bu uygulama alanları daha genişletilirse o zaman bu bölümün açılmasının bir faydası olur.

KP1: ...deneyim kazanılıyor çünkü her birinin alanı farklı. Tabii ki eşlik etmek bir noktada aynı belki ama keşfettikçe, ayrıntıları fark ettikçe çok daha kaliteli ve güzel bir müzik çıkar. Yani müziğe gerekli olan şeyleri verebiliyorsunuz o zaman.

KP2: ...ilgili alanlarda mutlaka tecrübeli olmalı. Zaten dediğim gibi zamanla kazanılıyor bu ama diğer alanlarda da eşlik deneyimlerinin bulunması önemli.

4.6.2.9. Çok Fazla Dikkat, Zaman, Zahmet ve Emek Gerektirmesi: Bu kod, korrepetitörlük mesleğinin önemine ve gerekliliğine ilişkin görüşler kategorisine yönelik çok fazla dikkat, zaman, zahmet ve emek gerektirmesi yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: Eşlik yapmak bu alanda çok zaman vermeyi, çok bilgi edinmeyi ve tabii ki sürekli çalmayı gerektiriyor. Söylediğim gibi zor meslek.

ÖE4: Tecrübe lazım bunun için ama özellikleri ve incelikleri çok iyi bilmesi gerekiyor. Şancıya hem yol gösterecek hem destek verecek hem paydaş olacak yani hepsi bir arada.

ÖE6: ...zamanla da tecrübe kazanmak gerekiyor. İyi bir eşlikçi olmak için sürekli çalışmalısın yani çok zamanını vermelisin. Zaten çalışarak başarıya ulaşılır.

ÖE7: Söylediğim gibi müziği bilen kişi iyi eşlik yapabilir. Dolayısıyla burada bilgili olmak yani çalışmak, çabalamak önemlidir. Müziği bildiğinde eşlik yapma konusunda da iyi olursun.

ÖE8: Eşlik çok geniş bir alan yani çok şey öğrenmek ve bilmek gerekiyor. Sadece bununla da bitmez, deneyimleyip tecrübe kazanmalısın. İyi eşlikçiler hep bu yollardan geçiyorlar ve istekli bir şekilde çalışarak yani emek vererek başarılı oluyorlar.

KP1: ...mesela ben işin içerisinde olan birisi olarak söylüyorum ki gerçekten çok özellikleri olan önemli bir alandır. Dediğim gibi bu yıl şu eserleri çaldık demek olmuyor, sürekli farklı eserler öğrenmek, çalıştırmak ve deneyimlemek gerekiyor. Çok güzel bir şey ama istemelisiniz ve çabalamalısınız.

KP2: Korrepetitör ciddi bir eğiticidir demiştim yani sadece eşlik yapmakla olmuyor. Hem kendiniz öğrenip deneyimliyorsunuz hem de öğretip çalıştırıyorsunuz. Sadece eşlik yapsanız bile çok özenle öğrenilip dikkatle icra edilmesi gereken bir meslek ve alandır.

4.6.2.10. Kapsamının Geniş Olması: Bu kod, korrepetitörlük mesleğinin önemine ve gerekliliğine ilişkin görüşler kategorisine yönelik kapsamının geniş olması yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE4: ...çok önemli ve çok ihtiyaç olan bir meslektir. Yani bir korrepetitör sadece konservatuvarda ya da müzik bölümlerinde değil, tiyatro bölümünde, koreografide, dans alanında yani sanat okullarının çoğunda ve sanatla ilgili olan birçok yerde kendine yer bulabilir. Yani yeri var onun dolayısıyla çok geniş kapsamlı bir meslektir.

4.6.2.11. Öğreticilik ve Çalıştırıcılık Yönünün Olması: Bu kod, korrepetitörlük mesleğinin önemine ve gerekliliğine ilişkin görüşler kategorisine yönelik öğreticilik ve çalıştırıcılık yönünün olması yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: Korrepetitör sadece eşlik yapan kişi değildir. Dediğim gibi müzik daha iyi öğreniliyor yani korrepetitör aynı zamanda öğretiyor da ve birlikte çalışılıyor.

ÖE4: Korrepetitör daha önce söylediğim gibi ilk günden yani deşifresin ve solfejini çalışmasından itibaren, eserin hangi dilde söyleneceği ile ilgili özelliklerine kadar sürecin içerisindedir. Yani enstrümancının ya da şancının nefes alma özelliğine kadar, tabii iyi bir korrepetitör olsa da şancı kadar ve şan hocası kadar teknik şeyleri o kadar öğretemeyebilir ama yine de öğreticidir. Tecrübe lazım bunun için ama özellikleri ve incelikleri çok iyi bilmesi gerekiyor. Şancıya hem yol gösterecek hem destek verecek hem paydaş olacak yani hepsi bir arada.

ÖE5: ...bir eğiticiden bahsediyoruz. Bir eğitici yani önce kendi çok iyi bilecek değil mi yani... Korrepetitörlük bambaşka bir şey, o eşlik diye de geçmiyor. Aslında orkestra şefliği gibi bir şey çünkü orada bir trio veya terzet çalıştıracaksa diğer partileri de söylemek gerekiyor. Başka türlüsünü zaten şancı kabul etmez. Yani operadaki korrepetitörler de öyledir biliyorsunuz. Ben bunu çok deneyimledim, şancının ne istediğini çok iyi bildiğim için yani bir quartet bir terzette, bir düette diğer partileri söylemek gerekir. Nefes işte tradisyon, kadans, vurgu, İtalyanca ve Almanca bilmek, bunlar çok önemli noktalar yani bambaşka bir alan.

ÖE7: Korrepetitörlük aslında bir nevi içinde eğitmenlik olan bir meslek. Yani müziği bilmek, solo çalanlara yön vermek. Korrepetitörleri eğitim fakültelerinde düşünürsek bir nevi

müzik yaparken solo çalan öğrencilere yön veriyor. Yani önemli bir meslek, beraber çalarken yardımcı eğiticilik gibi oluyor gibi bir nevi yani öğrenciyi yönlendiriyor.

KP1: Korrepetitörlük aynı zamanda da bir öğreticilik ve yeri geldiği zaman da sanatçılık yani bir performans sırasında birlikte müziği paylaşmak hem çalışmak hem de ona öğretmek. Piyano eşliği deyince ben bazen şunu anlıyorum yani bir piyanist ve bir solistin birlikte müziği bölüşmesi ama korrepetitörlük kısmı girdiği zaman işin içine biraz hocalık da giriyor. Yani bu müziği öğretmek olsun. Operada mesela eser olarak daha büyük yapılar var yani küçük bir parça değil, kocaman bir eser üç yüz sayfa, dört yüz sayfa. İlk önce biz mesela solistlerle tek başımıza korrepetisyon şeklinde çalışıyoruz. Onlara düzeltmeleri gereken ve eser ile ilgili dikkat etmesi gereken şeyleri gösterip sonra bütün solistlerin bir araya geldiği bir ansambl çalışması yapıyoruz. Hatta eserin bütününü şef ile geçiyoruz. Dolayısıyla operada şefin önüne gitmeden önce solistleri hazırlayan kişi korrepetitörlerdir. Yani eserlerle ilgili o bilgilere sahip olmak gerek.

KP2: ...aslında korrepetitör ciddi bir eğitici kimliğe sahiptir. ... Okuldaki korrepetitörün enstrümanlar için çok dikkatle üzerinde durması gereken şey, o derse geldiği zaman çocuğun gerçekten doğru tempoda çalıp çalmadığını, herhangi bir solfej hatası yapıp yapmadığını, entonasyonunun doğru olup olmadığını, müziği gerçekten dinleyerek mi çalıyor yoksa kafasına göre mi çalıyor ve kendi öğretmeninin gözünden kaçan bir hatası var mı diye bu yönlerden kontrol etmektir yani bunlara özellikle dikkat etmesi çok önemlidir. Bütün bunlar korrepetisyon dersinin içinde olması gereken şeyler yani konservatuvardaki korrepetisyon hocasını herhangi bir eşlikçi diye es geçemeyiz.

4.6.2.12. Literatürdeki Repertuvarın Büyük Bir Kısmının Piyano Eşlikli Olması: Bu kod, korrepetitörlük mesleğinin önemine ve gerekliliğine ilişkin görüşler kategorisine yönelik literatürdeki repertuvarın büyük bir kısmının piyano eşlikli olması yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE5: ...hayati gerekliliği var, diğer çalgılar için piyanist olmazsa olmaz zaten, yani repertuvarın büyük bir kısmı eşlikli onun için korrepetitörlük mesleği çok önemlidir ve bunun eğitimi de çok gereklidir tabii ki, hem insan kendi kendine deneyim kazanacak bu eğitimi hem de yani eğitim almalı. ...korrepetitörlük için eğitim çok gerekli ve önemli yani birlikte müzik yapmak çok faydalı çünkü.

ÖE8: Tüm dünyada korrepetitörlük çok önemli, onsuz eşlikli eserler nasıl olacak. Yani solo dışında da birlikte müzik yapmak istiyorsun mutlaka, çok değerli bir şeydir. ...bir defa repertuvarda eşlikli eserler çok fazla, yani her enstrüman için mutlaka ihtiyaçtır ve gereklidir.

KP1: ...mesela söylemiştim repertuvarlar çok büyük, inanılmaz çok eser var. Bunların çoğu eşlikli yani enstrüman ve şan alanındaki eserler mutlaka eşlik gerekitiriyor bu yüzden...

KP2: Korrepetitörün ayrıca bir önemi de eserlerin tam olarak icra edilebilmesi yani zaten eserler hep eşlikli ve muhakkak o şekilde çalınacaktır. Dolayısıyla bu noktalardan da baktığımızda çok önemli bir meslek.

4.6.2.13. Eşlikçi Repertuvarının Genişletilmesi: Bu kod, korrepetitörlük mesleğinin önemine ve gerekliliğine ilişkin görüşler kategorisine yönelik eşlikçi repertuvarının genişletilmesi yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE6: ...mutlaka yoğun olarak repertuvar öğrenmek lazım. Yavaş yavaş, belki hemen değil ama tecrübeyle olacak tabii ki. Bol bol eşlik yaparak mutlaka ilgilenilen alandaki repertuvar geliştirilmeli.

KP1: ...bence seviye seviye eşlik yapılan alanın repertuvarını öğrenmek lazım. Mesela bu opera alanındaysa işte arie anticheler, liedler daha sonra çok bilinen aryalar, çok söylenen aryalar, ilk önce bunları öğrenmek lazım. Çünkü tamamen yabancı olunan bir alan oluyor ve enstrüman müziği ile mesela opera müziğinin arasında farklar var. Yani ilgili repertuvarı iyi tanımak ve geliştirmek gerekiyor.

KP2: ...eşlikçi olarak bir yere geleceksek gerçekten o repertuvara hâkim olmak lazım, bu iş böyle olmuyor. Makul bir repertuvar çizgisi koyulması lazım mesela keman eşlikçisi olmak istiyorsak önce Mozart sonatlardan başlamak sonra Beethoven sonra biraz daha büyük eserler sonra biraz konçertolar gibi ama yani makul bir şekilde yavaş yavaş repertuvar yapılması lazım.

4.6.2.14. Eserlerin Piyano Eşliğiyle Birlikte Bir Bütün Olarak Öğrenilmesi ve Çalınması: Bu kod, korrepetitörlük mesleğinin önemine ve gerekliliğine ilişkin görüşler kategorisine yönelik eserlerin piyano eşliğiyle birlikte bir bütün olarak öğrenilmesi ve çalınması yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE7: Ana çalgısı farklı olup piyanoyu da çok iyi kullanan hocalarımız var, onlar derslerde takip ediyorlar yani eseri çalarken eşliğini de çalıyorlar aslında eserler bir bütün olarak hep eşlikli çalınsa çok daha güzel ve faydalı olur.

KP1: Bir de şöyle bir durum var eserler eşlikleriyle birlikte çalışıldığında ve çalındığında çok daha doğru bir şekilde öğreniliyor bence ve burada piyano eşliğin ve eşlikçinin çok büyük önemi vardır. ...yani müzik bir bütün, siz istediğiniz kadar kendi partinizi

çok güzel çalın veya icra edin, korrepetitör onu bütünleyecek kişidir. O müziğin bir arada icrasını sağlayacak olan kişidir.

KP2: İyi eşlikçiler ile çalışıldığında bu inanılmaz faydalı bir sürece dönüşüyor. Eserler çok daha iyi bir hale geliyor.

4.6.2.15. Eserlerin Doğru Öğrenilmesi ve Yorumlanması: Bu kod, korrepetitörlük mesleğinin önemine ve gerekliliğine ilişkin görüşler kategorisine yönelik eserlerin doğru öğrenilmesi ve yorumlanması yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE7: ...yani korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi olursa eşlik daha nitelikli yapılır ve daha detaylı düşünülebilir. Dolayısıyla armoni bütünlenir, eser daha güzel çalınır ve ona göre daha güzel bir yorum ortaya çıkar. ...aslında eserler bir bütün olarak hep eşlikli çalınsa çok daha güzel ve faydalı olur.

KP1: Bir de şöyle bir durum var eserler eşlikleriyle birlikte çalışıldığında ve çalındığında çok daha doğru bir şekilde öğreniliyor bence ve burada piyano eşliğin ve eşlikçinin çok büyük önemi vardır. ...yani müzik bir bütün, siz istediğiniz kadar kendi partinizi çok güzel çalın veya icra edin, korrepetitör onu bütünleyecek kişidir. O müziğin bir arada icrasını sağlayacak olan kişidir.

KP2: İyi eşlikçiler ile çalışıldığında bu inanılmaz faydalı bir sürece dönüşüyor. Eserler çok daha iyi bir hale geliyor.

4.6.2.16. Eşlik Alanına İlgili Öğrencilerin İhtiyaçları: Bu kod, korrepetitörlük mesleğinin önemine ve gerekliliğine ilişkin görüşler kategorisine yönelik eşlik alanına ilgili öğrencilerin ihtiyaçları yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE5: ...ilgili öğrenciler var yani eşlik çalmayı çok seviyorlar. Bölüm olması durumunda o öğrenciler çok sevinirler ve istedikleri alanda tercihlerini yaparlar.

KP1: ...bu lisans bölümünde eşlik alanının dersleri olabilir. Bu konuda da çok yetenekli öğrenciler çıkacağından eminim.

KP2: ...zaman içerisinde bazı öğrencilere kendini sahnede solist olarak görmek çok cazip gelmiyor. Yani kimisi ben elimde bavul her gün bir yerde konser vermek istemiyorum diyor ama çalmaya da devam etmek istiyor. Beraber çalmaktan hoşlanıyor çünkü piyanist dediğimiz kişinin hayatı aslında dört duvar arasında geçen bir şeydir. Kimse ile müzik falan paylaşamayabilirsiniz. Ama beraber müzik yapmaktan hoşlanan bir insan bu yola yönelebiliyor.

4.6.2.17. Eşlik Alanındaki Önemli Repertuvarın Öğrenilmesi: Bu kod, korrepetitörlük mesleğinin önemine ve gerekliliğine ilişkin görüşler kategorisine yönelik eşlik alanındaki önemli repertuvarın öğrenilmesi yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE6: Konservatuvarda korrepetisyon (piyano eşlik) bölümünden mezun olduklarında mesela artık popüler aryalar, popüler enstrüman eşlikleri, popüler şan eşlikleri gibi alanlarda repertuvarı tanımış ve bilmiş olacaklar. Zaten repertuvarı pek bilmiyorlar o yüzden bu bölümün açılması çok faydalı ve çok önemli bir konudur. ...mutlaka yoğun olarak repertuvar öğrenmek lazım. Yavaş yavaş, belki hemen değil ama tecrübeyle olacak tabii ki. Bol bol eşlik yaparak mutlaka ilgilenilen alandaki repertuvar geliştirilmeli.

KP1: ...bence seviye seviye eşlik yapılan alanın repertuvarını öğrenmek lazım. Mesela bu opera alanındaysa işte arie anticheler, liedler daha sonra çok bilinen aryalar, çok söylenen aryalar, ilk önce bunları öğrenmek lazım. Çünkü tamamen yabancı olunan bir alan oluyor ve enstrüman müziği ile mesela opera müziğinin arasında farklar var. Yani ilgili repertuvarı iyi tanımak ve geliştirmek gerekiyor.

KP2: ...eşlikçi olarak bir yere geleceksek gerçekten o repertuvara hâkim olmak lazım, bu iş böyle olmuyor. Makul bir repertuvar çizgisi koyulması lazım mesela keman eşlikçisi olmak istiyorsak önce Mozart sonatlardan başlamak sonra Beethoven sonra biraz daha büyük eserler sonra biraz konçertolar gibi ama yani makul bir şekilde yavaş yavaş repertuvar yapılması lazım.

4.7. Yedinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın yedinci alt problemi olan "Korrepetitörlük mesleğine olan yaklaşımlar ve bu mesleğin istihdamına ilişkin görüşleriniz nelerdir?" sorusu ile öğretim elemanları ve korrepetitörlerin görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda farklı üniversitelerde mesleki müzik eğitimi alanlarında görev yapmakta olan sekiz piyano öğretim elemanının ve farklı devlet opera ve balesi kurumlarında görev yapan iki korrepetitörün katıldığı yarı yapılandırılmış görüşmelerden elde edilen bulgulara aşağıda yer verilmiştir.

Araştırmanın yedinci alt problemine ilişkin elde edilen verilerden "Korrepetitörlük Mesleğine Olan Yaklaşımlar ve Bu Mesleğin İstihdamına İlişkin Görüşler" temasına ve bu temaya yönelik kategori ve kodlara ulaşılmıştır. Temaya ilişkin "MAXQDA" programı ile oluşturulan tema, kategori ve kod haritasına Şekil 7'de yer verilmiştir.

Şekil 7

Korrepetitörlük Mesleğine Olan Yaklaşımlar ve Bu Mesleğin İstihdamı ile İlgili Öğretim Elemanı ve Korrepetitör Görüşlerine İlişkin Tema, Kategori ve Kod Haritası

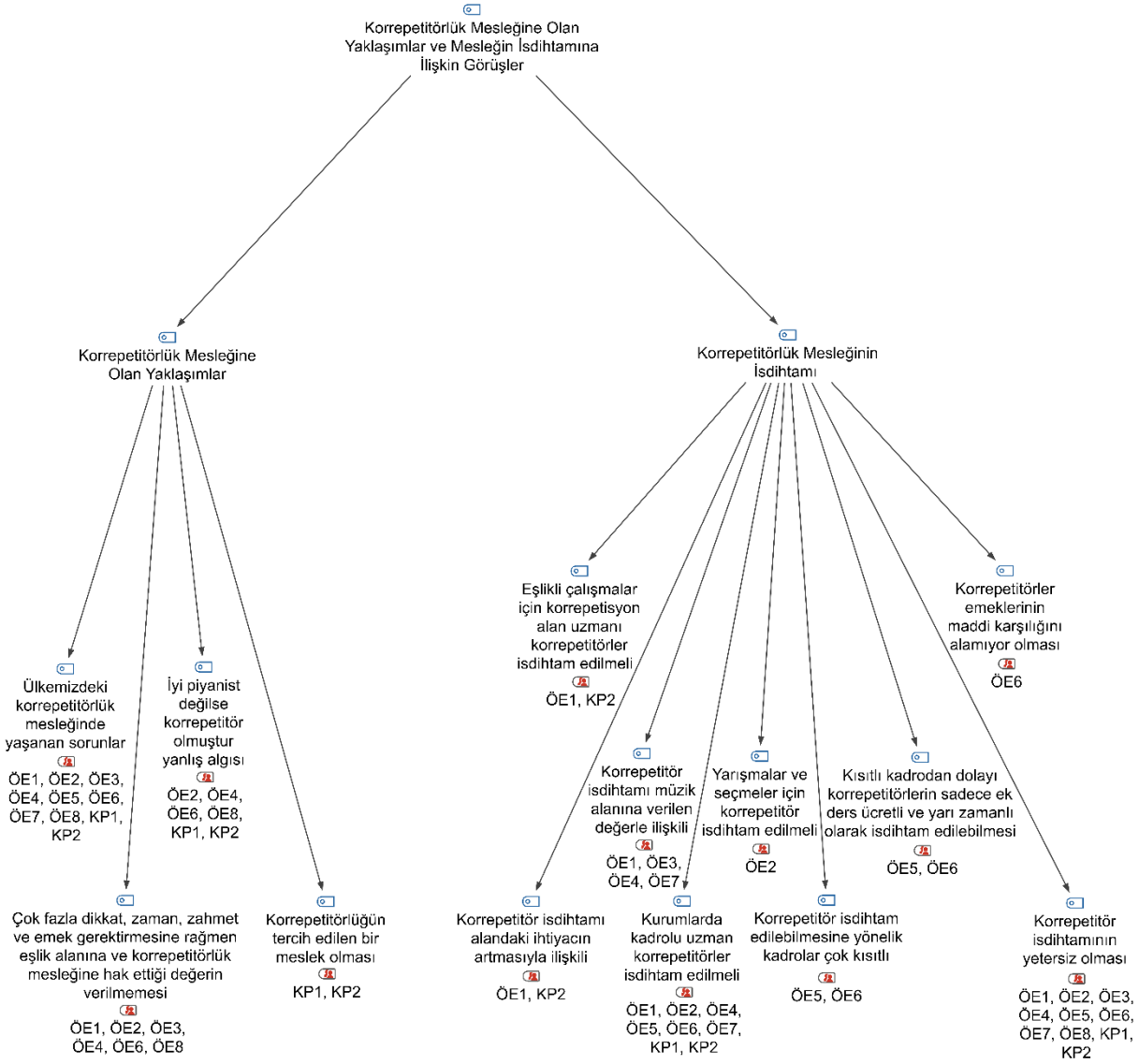

Şekil 7'de de görüldüğü gibi öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine göre korrepetitörlük mesleğine olan yaklaşımlar ve bu mesleğin istihdamı ile ilgili belirli tema, kategori ve kodlara ulaşılmıştır. Bu görüşmelerden elde edilen tema, kategori, kod, katılımcı ve frekanslara ilişkin bilgilere Tablo 18'de yer verilmiştir.

Tablo 19

Korrepetitörlük Mesleğine Olan Yaklaşımlar ve Bu Mesleğin İstihdamı ile İlgili Öğretim Elemanı ve Korrepetitör Görüşlerine İlişkin Tema, Kategori ve Kod Tablosu

TEMA	KATEGORİ	KOD	KATILIMCILAR	f
Korrepetitörlük Mesleğine Olan Yaklaşımlar ve Bu Mesleğin İstihdamına İlişkin Görüşler	Korrepetitörlük Mesleğine Olan Yaklaşımlar	Ülkemizdeki korrepetitörlük mesleğinde yaşanan sorunlar	ÖE1, ÖE2, ÖE3, ÖE4, ÖE5, ÖE6, ÖE7, ÖE8, KP1, KP2	10
		Çok fazla dikkat, zaman, zahmet ve emek gerektirmesine rağmen eşlik alanına ve korrepetitörlük mesleğine hak ettiği değerin verilmemesi	ÖE1, ÖE2, ÖE3, ÖE4, ÖE6, ÖE8	6
		İyi piyanist değilse korrepetitör olmuştur yanlış algısı	ÖE2, ÖE4, ÖE6, ÖE8, KP1, KP2	6
		Korrepetitörlüğün tercih edilen bir meslek olması	KP1, KP2	2
	Korrepetitörlük Mesleğinin İstihdamı	Eşlikli çalışmalar için korrepetisyon alan uzmanı korrepetitörler istihdam edilmeli	ÖE1, KP2	2
		Korrepetitör istihdamı alandaki ihtiyacın artmasıyla ilişkili	ÖE1, ÖE2, ÖE3, ÖE4, KP1	5
		Korrepetitör istihdamı müzik alanına verilen değerle ilişkili	ÖE1, ÖE3, ÖE4, ÖE7	4
		Kurumlarda kadrolu uzman korrepetitörler istihdam edilmeli	ÖE1, ÖE2, ÖE4, ÖE5, ÖE6, ÖE7, KP1, KP2	8
		Yarışmalar ve seçmeler için korrepetitör istihdam edilmeli	ÖE2	1
		Korrepetitör istihdam edilebilmesine yönelik kadrolar çok kısıtlı	ÖE5, ÖE6	2
		Kısıtlı kadrodan dolayı korrepetitörlerin sadece ek ders ücretli ve yarı zamanlı olarak istihdam edilebilmesi	ÖE5, ÖE6	2
		Korrepetitör istihdamının yetersiz olması	ÖE1, ÖE2, ÖE3, ÖE4, ÖE5, ÖE6, ÖE7, ÖE8, KP1, KP2	10
		Korrepetitörler emeklerinin maddi karşılığını alamıyor olması	ÖE6	1

Tablo 19 incelendiğinde "Korrepetitörlük Mesleğine Olan Yaklaşımlar ve Bu Mesleğin İstihdamına İlişkin Görüşler" temasına ilişkin olarak 2 kategori ve 13 koda ulaşılmıştır. Öğretim elemanları ve korrepetitörlerin "Korrepetitörlük Mesleğine Olan Yaklaşımlar" kategorisine ilişkin olarak ülkemizdeki korrepetitörlük mesleğinde yaşanan sorunlar (10), çok fazla dikkat, zaman, zahmet ve emek gerektirmesine rağmen eşlik alanına ve korrepetitörlük mesleğine hak ettiği değerin verilmemesi (6), iyi piyanist değilse korrepetitör olmuştur yanlış algısı (6) ve korrepetitörlüğün tercih edilen bir meslek olması (2) yönünde görüş bildirdikleri; "Korrepetitörlük Mesleğinin İstihdamı" kategorisine ilişkin olarak eşlikli çalışmalar için korrepetisyon alan uzmanı korrepetitörler istihdam edilmeli (2), korrepetitör istihdamı alandaki ihtiyacın artmasıyla ilişkili (5), korrepetitör istihdamı müzik alanına verilen değerle ilişkili (4), kurumlarda kadrolu uzman korrepetitörler istihdam edilmeli (8), yarışmalar ve seçmeler için

korrepetitör istihdam edilmeli (1), korrepetitör istihdam edilebilmesine yönelik kadrolar çok kısıtlı (2), kısıtlı kadrodan dolayı korrepetitörlerin sadece ek ders ücretli ve yarı zamanlı olarak istihdam edilebilmesi (2), korrepetitör istihdamının yetersiz olması (4) ve korrepetitörler emeklerinin maddi karşılığını alamıyor olması (1) yönünde görüş bildirdikleri tespit edilmiştir. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine göre ülkemizdeki korrepetitörlük mesleğinde farklı sorunların yaşandığı, daha çok korrepetitör istihdam edilmesi gerektiği ve bu konuya daha çok önem verilip çeşitli alanlarda da korrepetitör istihdam edilmesi gerektiği görülmektedir.

Yukarıdaki haritada ve tabloda yer verilen "Korrepetitörlük Mesleğine Olan Yaklaşımlar ve Bu Mesleğin İstihdamına İlişkin Görüşler" temasına ait kategorilerde yer alan farklı kodlara ilişkin görüş bildiren öğretim elemanları ve korrepetitörlerin görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

4.7.1. Korrepetitörlük Mesleğine Olan Yaklaşımlar: Bu başlıkta, korrepetitörlük mesleğine olan yaklaşımlar kategorisine ait kodlara yer verilmiştir.

4.7.1.1. Ülkemizdeki Korrepetitörlük Mesleğinde Yaşanan Sorunlar: Bu kod, korrepetitörlük mesleğine olan yaklaşımlar kategorisine ilişkin ülkemizdeki korrepetitörlük mesleğinde yaşanan sorunlar yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: ...maalesef çok zaman ve çaba isteyen bu kadar önemli bir meslekte de yaşanan birçok sorun var. Mesela kadro sorunları, değer verilmemesi ve eğitimine yönelik faaliyet eskikliği gibi pek çok konuda çeşitli örnekler verebiliriz maalesef.

ÖE2: ...bu maalesef eskiden beridir oluşmuş bir şey. Eşlik alanı çok zordur ve çok ciddi yeterlilikler gerektirir. Bunlar kolay işler değil, maalesef değer verilmemiş ve hep küçük görülmüş.

ÖE3: ...bu meslekte sorunların olduğunu düşünüyorum yani duruma göre değişiklik gösterir fakat müziğe verilen önem gibi çok fazla çalışma isteyen bu mesleğe de verilen değer biraz eksik kalıyor ve bu durum da birçok sorunun ve problemlerin oluşmasına neden oluyor. ...biraz küçümsüyorlar, bilmiyorum diğer bölümlerde nasıl, konservatuvarda nasıl. Genel olarak eşliği pek önemsemiyorlar, küçümsüyorlar maalesef. Çoğu zaman eşlikçinin adını yazmayı unutuyorlar. Yani bu bir küçümseme ama eşliğin ne kadar önemli olduğunun farkında değiller, çok önemli.

ÖE4: ...bu konu ile ilgili çalışmalarım da var ve ayrıca biliyoruz ki bu meslek hem mesleki olarak hem de eğitim olarak biraz sorunlara sahiptir.

ÖE5: Eşlik hep problem oldu yani biz konuda çok adımlar attık fakat süreç çok sıkıntılı geçti. Mesleğinde de öyle maalesef.

ÖE6: Yani korrepetitör durumu üniversitelerde hep sıkıntı yani kalıcı olamıyor maalesef, yorucu ve sıkıntılı süreçlerden dolayı korrepetitörler çok sorun yaşıyorlar.

ÖE7: ...şöyle ki korrepetitörlük mesleği dediğim gibi çok önemli, böylesine önemli bir meslekte maalesef biraz sorunlar var.

ÖE8: ...ayrıca bu mesleği icra edebilmek için yıllarını veriyorsun dolayısıyla bu mesleğin durumu çok önemli. Bazı sorunlar var biliyorum, önemli olan bu alana daha çok önem verilmesi ve sorunların çözülmesidir.

KP1: Bu meslekte yaklaşım olarak da yaşanılan bazı sorunlar var yani dediğim gibi hem o yanlış algılar hem de mesleki sorunlar maalesef.

KP2: ...söylemiştim korrepetitörlük zordur, ben görüyorum mesela zaten müzik alanındaki durum biraz sıkıntılı dolayısıyla bu meslekte de öyle muhakkak çözülmesi ve belirlenmesi gereken şeyler var.

4.7.1.2. Çok Fazla Dikkat, Zaman, Zahmet ve Emek Gerektirmesine Rağmen Eşlik Alanına ve Korrepetitörlük Mesleğine Hak Ettiği Değerin Verilmemesi: Bu kod, korrepetitörlük mesleğine olan yaklaşımlar kategorisine ilişkin çok fazla dikkat, zaman, zahmet ve emek gerektirmesine rağmen eşlik alanına ve korrepetitörlük mesleğine hak ettiği değerin verilmemesi yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: ...maalesef çok zaman ve çaba isteyen bu kadar önemli bir meslekte de yaşanan birçok sorun var. Mesela kadro sorunları, değer verilmemesi ve eğitimine yönelik faaliyet eskikliği gibi pek çok konuda çeşitli örnekler verebiliriz maalesef.

ÖE2: Eşlik yapmak bu alanda çok zaman vermeyi, çok bilgi edinmeyi ve tabii ki sürekli çalmayı gerektiriyor. Söylediğim gibi zor meslek. ...bu maalesef eskiden beridir oluşmuş bir şey. Eşlik alanı çok zordur ve çok ciddi yeterlilikler gerektirir. Bunlar kolay işler değil, maalesef değer verilmemiş ve hep küçük görülmüş.

ÖE3: ...bu meslekte sorunların olduğunu düşünüyorum yani duruma göre değişiklik gösterir fakat müziğe verilen önem gibi çok fazla çalışma isteyen bu mesleğe de verilen değer biraz eksik kalıyor ve bu durum da birçok sorunun ve problemlerin oluşmasına neden oluyor. ...biraz küçümsüyorlar, bilmiyorum diğer bölümlerde nasıl, konservatuvarda nasıl. Genel olarak eşliği pek önemsemiyorlar, küçümsüyorlar maalesef. Çoğu zaman eşlikçinin adını yazmayı unutuyorlar. Yani bu bir küçümseme ama eşliğin ne kadar önemli olduğunun farkında değiller, çok önemli.

ÖE4: Tecrübe lazım bunun için ama özellikleri ve incelikleri çok iyi bilmesi gerekiyor. Şancıya hem yol gösterecek hem destek verecek hem paydaş olacak yani hepsi bir arada. ...bu

konu ile ilgili çalışmalarım da var ve ayrıca biliyoruz ki bu meslek hem mesleki olarak hem de eğitim olarak biraz sorunlara sahiptir.

ÖE6: ...zamanla da tecrübe kazanmak gerekiyor. İyi bir eşlikçi olmak için sürekli çalışmalısın yani çok zamanını vermelisin. Zaten çalışarak başarıya ulaşılır. ...korrepetitör durumu üniversitelerde hep sıkıntı yani kalıcı olamıyor maalesef, yorucu ve sıkıntılı süreçlerden dolayı korrepetitörler çok sorun yaşıyorlar.

ÖE8: Eşlik çok geniş bir alan yani çok şey öğrenmek ve bilmek gerekiyor. Sadece bununla da bitmez, deneyimleyip tecrübe kazanmalısın. İyi eşlikçiler hep bu yollardan geçiyorlar ve istekli bir şekilde çalışarak yani emek vererek başarılı oluyorlar. ...ayrıca bu mesleği icra edebilmek için yıllarını veriyorsun dolayısıyla bu mesleğin durumu çok önemli. Bazı sorunlar var biliyorum, önemli olan bu alana daha çok önem verilmesi ve sorunların çözülmesidir.

4.7.1.3. İyi Piyanist Değilse Korrepetitör Olmuştur Yanlış Algısı: Bu kod, korrepetitörlük mesleğine olan yaklaşımlar kategorisine ilişkin iyi piyanist değilse korrepetitör olmuştur yanlış algısı yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: ...iyi piyanist değilse eğer işte ancak eşlik ediyordur gibi yanlış bir yargıdan çıkmamız ve kurtulmamız gerekiyor.

ÖE4: ...yani iyi piyanist olmayan eşlikçi oluyor diye bir algı olabiliyor bazen maalesef. Bir de böyle bir yaklaşım var bazen, maalesef çok üzücü ki bu çok yanlış bir şeydir. Çok iyi bir piyanist, iyi eşlik yapamayabilir bile. Yani bu iş çok fazla ve inanılmaz özellikler taşıyan bir iştir.

ÖE6: ...bu konuya bazı bakış açıları çok yanlış. Solist olamayanlar eşlikçi olmuştur gibi bakışlar hiç doğru değildir. Herkes güzel eşlik yapamaz, bu iş de çok çalışmayı ve çok emek vermeyi gerektiriyor.

ÖE8: Bazen diyorlar ki iyi piyano çalamıyor ve solist olamıyor diye eşlikçi oluyor, öyle bir şey olmamalı, öyle bir düşünce çok yanlış. Bizde çok kötü espriler vardı, meslela diyorlardı ki piyano çalamıyorsa keman, keman çalamıyorsa çello, çello çalamıyorsa gidip gidip en sonunda hiçbir şey çalamıyorsa ya müzikolog ya orkestra şefi olunuyor. Böyle kötü espriler vardı maalesef. Öyle olmamalı...

KP1: ...hep böyle şey gibi düşünülür bazen böyle fikirler oluyor ya yani sanki piyanist olamayan birisi korrepetitör olurmuş gibi düşünceler maalesef. Öyle bir şey yok. ...dediğim gibi yani bazen yanlış fikirler oluşabiliyor, sanki solist olmayan birisi bu işi tercih etmek durumundaymış gibi, bu çok yanlış bir bakış çünkü çok iyi piyanist olmak gerekiyor bunu

yapmak için de. Bunun yanında da işte dediğim gibi hissetmek o da gerçekten bir yetenek. Yanınızda çalanın ne hissettiğini anlayarak onun müziğine katılabilmek çok önemli. Herkes yapamıyor bunu, yani bunlara dikkat edip onunla birlikte gitmek, dediğim gibi onu taşımak, müziğine yön vermek ama engel olmamak, kapatmamak. Hem destek olacaksınız hem de köstek olmayacaksınız.

KP2: Ayrıca eşlikçiler hakkında mesela solistlikte ilerleyemediği için eşlikçiliğe yöneldiğini düşünenler, bu düşünce doğru bir şey değildir çünkü korrepetisyon yaparken de yani eşlik yaparken de inanılmaz teknik zorlukta ciddi şeylerle uğraşması gerekebiliyor piyanistin. Ancak ne olabilir, ileride solist olmayı çok tercih etmeyecek ve beraber müzik yapmayı tercih eden kişiler eşlikçiliğe yönelmiş olabilir ama bu kişiler piyanistlik noktada muhakkak ki yüksek kişilerdir.

4.7.1.4. Korrepetitörlüğün Tercih Edilen Bir Meslek Olması: Bu kod, korrepetitörlük mesleğine olan yaklaşımlar kategorisine ilişkin korrepetitörlüğün tercih edilen bir meslek olması yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

KP1: ...ayrıca korrepetitörlük tercih edilen bir meslek aslında yani dediğim gibi eşlik yapmayı daha çok seven ve bu alana ilgi gösterip çalışmalar yapan piyanistler var.

KP2: Birlikte müzik yapmayı daha çok isteyen yani demiştim ya solistlik farklıdır diye, o şekilde yaşam yerine birlikte müzik yapmayı daha çok seven ve bu alana yönelen, kariyerini korrepetitör olarak devam ettirmek isteyen piyanistler var yani isteyerek tercih ediyorlar.

4.7.2. Korrepetitörlük Mesleğinin İstihdamı: Bu başlıkta, korrepetitörlük mesleğinin istihdamı kategorisine ait kodlara yer verilmiştir.

4.7.2.1. Eşlikli Çalışmalar İçin Korrepetisyon Alan Uzmanı Korrepetitörler İstihdam Edilmeli: Bu kod, korrepetitörlük mesleğinin istihdamı kategorisine ilişkin eşlikli çalışmalar için korrepetisyon alan uzmanı korrepetitörler istihdam edilmeli yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: Her mesleki müzik eğitimi kurumunda işi sadece korrepetisyon olan kadrolu bir uzman olması gerekir.

KP2: ...kurumlarda eşlik faaliyetlerini gerçekten vazifesi bu olan yani alanında uzman korrepetitörler yürütmelidir ki eğitim esnasında o öğrenciler daha çok şey öğrenebilsinler.

4.7.2.2. Korrepetitör İstihdamı Alandaki İhtiyacın Artmasıyla İlişkili: Bu kod, korrepetitörlük mesleğinin istihdamı kategorisine ilişkin korrepetitör istihdamı alandaki ihtiyacın artmasıyla ilişkili yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: İstihdam konusu ülkelerin politik yaklaşımlarıyla birebir ilintili bir durum yani sizin müzik eğitiminde ne hayal ettiğinizle ilintilidir. Oraya alacağınız ihtiyaçlar arasında doğal olarak bir bağlantı var. Her şey doğru ise, çok önem veriliyorsa bu eğitimlere, politikalara, çok yoğun bir korrepetitör ihtiyacı doğar. İhtiyaca göre istihdam gibi yani.

ÖE2: Eşlikli çalışmalar artıyor yani diğer çalgıların eşlikleri ya da mesela bir grup kurmak gibi. Bunlar dışında da böyle eşlikli çalışmalar artarsa korrepetitör istihdamına yönelik çalışmalar da artacaktır.

ÖE3: İhtiyaç duyulduğu için istihdamı artmalı aslında yani her alanda da böyle ihtiyaca göre ama yine de bence bu konuda çalışmalar yapılmalı. Dediğim gibi daha çok değer verilmeli.

ÖE4: İstihdam konusu çok sıkıntılı maalesef, ne kadar çok müzik bölümü açılırsa korrepetitör de çok olur. Bazı müzik bölümleri kapatılıyor yani o bölümlerden mezun olanlar iş bulamıyor maalesef ve kapatılıyor. Bu bölümler çok önemli bölümler, maalesef önemsenmiyor.

KP1: Yani mesleki müzik kurumlarında eğitim gören öğrencilerin her zaman eşlik ihtiyaçları var dolayısıyla korrepetitör olmadan bu çalışmalar nasıl olacak, eserler nasıl öğrenilecek. Bu durumlar birbiriyle orantılı yani korrepetitör istihdamı çok önemlidir.

4.7.2.3. Korrepetitör İstihdamı Müzik Alanına Verilen Değerle İlişkili: Bu kod, korrepetitörlük mesleğinin istihdamı kategorisine ilişkin korrepetitör istihdamı müzik alanına verilen değerle ilişkili yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: İstihdam konusu ülkelerin politik yaklaşımlarıyla birebir ilintili bir durum yani sizin müzik eğitiminde ne hayal ettiğinizle ilintilidir. Oraya alacağınız ihtiyaçlar arasında doğal olarak bir bağlantı var. Her şey doğru ise, çok önem veriliyorsa bu eğitimlere, politikalara, çok yoğun bir korrepetitör ihtiyacı doğar. İhtiyaca göre istihdam gibi yani.

ÖE3: İhtiyaç duyulduğu için istihdamı artmalı aslında yani her alanda da böyle ihtiyaca göre ama yine de bence bu konuda çalışmalar yapılmalı. Dediğim gibi daha çok değer verilmeli.

ÖE4: İstihdam konusu çok sıkıntılı maalesef, ne kadar çok müzik bölümü açılırsa korrepetitör de çok olur. Bazı müzik bölümleri kapatılıyor yani o bölümlerden mezun olanlar iş bulamıyor maalesef ve kapatılıyor. Bu bölümler çok önemli bölümler, maalesef önemsenmiyor.

ÖE7: ...değerli görülen yerde hak ettikleri değeri alıyorlar. Müzik yapılan her yerde korrepetisyon çok kıymetlidir yani olmak zorunda.

4.7.2.4. Kurumlarda Kadrolu Uzman Korrepetitörler İstihdam Edilmeli: Bu kod, korrepetitörlük mesleğinin istihdamı kategorisine ilişkin kurumlarda kadrolu uzman korrepetitörler istihdam edilmeli yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: Her mesleki müzik eğitimi kurumunda işi sadece korrepetisyon olan kadrolu bir uzman olması gerekir. Dolayısıyla korrepetitör ihtiyacı var yani...

ÖE2: Korrepetisyona her zaman mutlaka ihtiyaç duyulur. Dolayısıyla korrepetitöre de her zaman ihtiyaç duyuluyor. Günümüzde de öyle, korrepetitör ihtiyacı mevcut çünkü...

ÖE4: Ben öğrencilere diyorum ki yani siz hepiniz mezun olacaksınız ama Türkiye'de korrepetitöre çok büyük ihtiyaç var. Tabii bu son 15, 20 yılda çok ilerledi bu konu yani piyano çalan öğrenciler daha fazlalaştı ve eşliklerde birbirine ve sınıf arkadaşlarına destek veriyorlar. Bu şekilde eşlikçi bulmak daha kolaylaştı diyebilirim yani eskiden bu çok sıkıntılıydı. Yine de korrepetitöre çok fazla ihtiyaç var.

ÖE5: ...bir eğiticiden bahsediyoruz. Bir eğitici yani önce kendi çok iyi bilecek değil mi yani... Korrepetitörlük bambaşka bir şey, o eşlik diye de geçmiyor. Aslında orkestra şefliği gibi bir şey çünkü orada bir trio veya terzet çalıştıracaksa diğer partileri de söylemek gerekiyor. ...hayati gerekliliği var, diğer çalgılar için piyanist olmazsa olmaz zaten, yani repertuvarın büyük bir kısmı eşlikli onun için korrepetitörlük mesleği çok önemlidir ve bunun eğitimi de çok gereklidir tabii ki, hem insan kendi kendine deneyim kazanacak bu eğitimi hem de yani eğitim almalı. ...korrepetitörlük için eğitim çok gerekli ve önemli yani birlikte müzik yapmak çok faydalı çünkü.

ÖE6: ...çok önemli ve korrepetitörlere çok ihtiyaç var. ...korrepetitörler genellikle yarı zamanlı ya da ders saatlik olarak alınıyorlar üniversiteye yani bence kadrolu olmaları lazım. Dolayısıyla eşlik faaliyetleri de daha etkin olarak yürütülmeli.

ÖE7: Müzik kurumlarında korrepetitör mutlaka olmalıdır yani kadrolu olarak bir korrepetitör bulunmalıdır.

KP1: Eşliğe yani korrepetitöre ihtiyaç var. Çünkü her enstrümanın müziğini tamamlayan piyanoyla eşliğidir. Yani bunu doğru ve güzel yapan kişiler öğrencilere de doğru müziği öğretiyor. ...dediğim gibi zaten konservatuvarlarda her öğrenciye yetecek bir korrepetitörün olması gerekir. Piyano bölümü dışındaki her bölümde eşliğe ihtiyaç var yani destek ve eserleri tanımaları için, o yüzden bence bu alanda piyanistlerin hep yetişmesi gerekiyor.

KP2: ...yani bu alanın eğitimi olmasının gerektiği ve korrepetitöre ihtiyaç olması durumu mesela... ...kurumlarda eşlik faaliyetlerini gerçekten vazifesi bu olan yani alanında uzman korrepetitörler yürütmelidir ki eğitim esnasında o öğrenciler daha çok şey öğrenebilsinler.

4.7.2.5. Yarışmalar ve Seçmeler İçin Korrepetitör İstihdam Edilmeli: Bu kod, korrepetitörlük mesleğinin istihdamı kategorisine ilişkin yarışmalar ve seçmeler için korrepetitör istihdam edilmeli yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: ...dediğim gibi hani bir sürü orkestra sınavı oluyor yani başka enstrüman çalanlar sürekli bir korrepetitöre ihtiyaç duyuyorlar. Yani bir enstrümancı yurt dışına bir seçmeye gidecek veya şehir dışında bir yarışmaya gidecek, şimdi yarışmalar ülkemizde de çok sık oluyor artık. Yarışmanın bir korrepetitörü oluyor, olmak durumunda veya enstrümancı kendi korrepetitörünü götürüyor yani zahmetli bir iş, başka enstrümancıların büyük dezavantajları var aslında çünkü sırtını yaslayabildiğin iyi bir korrrepetitör ile çalışmış olmak çok büyük bir avantaj. ...yeni nesil yarışmalar oluyor, enstrüman yarışmalarında korrepetitör tutabilirler ki tutuyorlar yani yarışmanın korrepetitörü olabilir. Çok kalabalık bir yarışma ise iki, üç korrepettitör istiyor olabilir mesela. O korrepetitörlerle ki bunu da yaptım zamanında, her yarışanla belirli bir prova vaktin olur. O eserleri de bilirsin yani kimin ne çaldığını bilirsin, aynı şey şan yarışmaları için de geçerlidir. Ülkemizde de oluyor yarışmalar, mesela burada da elemesi oluyor ve herkes kendi korrepetitörünü götürüyor ama eskiden yarışmanın bir korrepetitörü olurdu gibi yani bu yönde de istihdamlar olabilir.

4.7.2.6. Korrepetitör İstihdam Edilebilmesine Yönelik Kadrolar Çok Kısıtlı: Bu kod, korrepetitörlük mesleğinin istihdamı kategorisine ilişkin korrepetitör istihdam edilebilmesine yönelik kadrolar çok kısıtlı yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE5: Eğer kadro alabiliyorsak, istihdam edebiliyorsak sonsuz bir şeydir çünkü yani çok kısıtlı kadrolarımız var. Onun dışında bir sürü ek ders ücretli gelen piyanistlerimiz var yani bunların istihdamı istediğimiz kadar bile değil. ...hep problem oldu yani biz konuda çok adımlar attık fakat süreç çok sıkıntılı geçti. Mesleğinde de öyle maalesef.

ÖE6: ...korrepetitörler genellikle yarı zamanlı ya da ders saatlik olarak alınıyorlar üniversiteye yani bence kadrolu olmaları lazım. Dolayısıyla eşlik faaliyetleri de daha etkin olarak yürütülmeli. ...korrepetitör durumu üniversitelerde hep sıkıntı yani kalıcı olamıyor maalesef, yorucu ve sıkıntılı süreçlerden dolayı korrepetitörler çok sorun yaşıyorlar.

4.7.2.7. Kısıtlı Kadrodan Dolayı Korrepetitörlerin Sadece Ek Ders Ücretli ve Yarı Zamanlı Olarak İstihdam Edilebilmesi: Bu kod, korrepetitörlük mesleğinin istihdamı kategorisine ilişkin kısıtlı kadrodan dolayı korrepetitörlerin sadece ek ders ücretli ve yarı zamanlı olarak istihdam edilebilmesi yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE5: Eğer kadro alabiliyorsak, istihdam edebiliyorsak sonsuz bir şeydir çünkü yani çok kısıtlı kadrolarımız var. Onun dışında bir sürü ek ders ücretli gelen piyanistlerimiz var yani bunların istihdamı istediğimiz kadar bile değil. ...hep problem oldu yani biz konuda çok adımlar attık fakat süreç çok sıkıntılı geçti. Mesleğinde de öyle maalesef.

ÖE6: ...korrepetitörler genellikle yarı zamanlı ya da ders saatlik olarak alınıyorlar üniversiteye yani bence kadrolu olmaları lazım. Dolayısıyla eşlik faaliyetleri de daha etkin olarak yürütülmeli. ...korrepetitör durumu üniversitelerde hep sıkıntı yani kalıcı olamıyor maalesef, yorucu ve sıkıntılı süreçlerden dolayı korrepetitörler çok sorun yaşıyorlar.

4.7.2.8. Korrepetitör İstihdamının Yetersiz Olması: Bu kod, korrepetitörlük mesleğinin istihdamı kategorisine ilişkin korrepetitör istihdamının yetersiz olması yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: Her mesleki müzik eğitimi kurumunda işi sadece korrepetisyon olan kadrolu bir uzman olması gerekir. Dolayısıyla korrepetitör ihtiyacı var yani...

ÖE2: Korrepetisyona her zaman mutlaka ihtiyaç duyulur. Dolayısıyla korrepetitöre de her zaman ihtiyaç duyuluyor. Günümüzde de öyle, korrepetitör ihtiyacı mevcut çünkü...

ÖE3: ...yani Türkiye'de eşlikçi bulmak gerçekten çok zor. ...Türkiye'de bu hep bu sıkıntı vardı ve var olmaya devam ediyor. Yani diyelim ki bir eşlikçi arıyorlar, eşlikçi yok ya da var ama yapmak istemiyor. Eserin zorluğuna bakıyor, uğraşması ve çalışması gerektiği için istemiyor.

ÖE4: Ben öğrencilere diyorum ki yani siz hepiniz mezun olacaksınız ama Türkiye'de korrepetitöre çok büyük ihtiyaç var. Tabii bu son 15, 20 yılda çok ilerledi bu konu yani piyano çalan öğrenciler daha fazlalaştı ve eşliklerde birbirine ve sınıf arkadaşlarına destek veriyorlar. Bu şekilde eşlikçi bulmak daha kolaylaştı diyebilirim yani eskiden bu çok sıkıntılıydı. Yine de korrepetitöre çok fazla ihtiyaç var.

ÖE5: ...bir eğiticiden bahsediyoruz. Bir eğitici yani önce kendi çok iyi bilecek değil mi yani... Korrepetitörlük bambaşka bir şey, o eşlik diye de geçmiyor. Aslında orkestra şefliği gibi bir şey çünkü orada bir trio veya terzet çalıştıracaksa diğer partileri de söylemek gerekiyor. ...hayati gerekliliği var, diğer çalgılar için piyanist olmazsa olmaz zaten, yani repertuvarın büyük bir kısmı eşlikli onun için korrepetitörlük mesleği çok önemlidir ve bunun eğitimi de çok gereklidir tabii ki, hem insan kendi kendine deneyim kazanacak bu eğitimi hem de yani eğitim almalı. ...korrepetitörlük için eğitim çok gerekli ve önemli yani birlikte müzik yapmak çok faydalı çünkü.

ÖE6: ...çok önemli ve korrepetitörlere çok ihtiyaç var. ...korrepetitörler genellikle yarı zamanlı ya da ders saatlik olarak alınıyorlar üniversiteye yani bence kadrolu olmaları lazım. Dolayısıyla eşlik faaliyetleri de daha etkin olarak yürütülmeli.

ÖE7: Müzik kurumlarında korrepetitör mutlaka olmalıdır yani kadrolu olarak bir korrepetitör bulunmalıdır.

ÖE8: Tüm dünyada korrepetitörlük çok önemli, onsuz eşlikli eserler nasıl olacak. Yani solo dışında da birlikte müzik yapmak istiyorsun mutlaka, çok değerli bir şeydir.

KP1: Eşliğe yani korrepetitöre ihtiyaç var. Çünkü her enstrümanın müziğini tamamlayan piyanoyla eşliğidir. Yani bunu doğru ve güzel yapan kişiler öğrencilere de doğru müziği öğretiyor. ...dediğim gibi zaten konservatuvarlarda her öğrenciye yetecek bir korrepetitörün olması gerekir. Piyano bölümü dışındaki her bölümde eşliğe ihtiyaç var yani destek ve eserleri tanımaları için, o yüzden bence bu alanda piyanistlerin hep yetişmesi gerekiyor.

KP2: ...yani bu alanın eğitimi olmasının gerektiği ve korrepetitöre ihtiyaç olması durumu mesela... ...kurumlarda eşlik faaliyetlerini gerçekten vazifesi bu olan yani alanında uzman korrepetitörler yürütmelidir ki eğitim esnasında o öğrenciler daha çok şey öğrenebilsinler.

4.7.2.9. Korrepetitörler Emeklerinin Maddi Karşılığını Alamıyor Olması: Bu kod, korrepetitörlük mesleğinin istihdamı kategorisine ilişkin korrepetitörler emeklerinin maddi karşılığını alamıyor olması yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE6: ...korrepetitörler genellikle yarı zamanlı ya da ders saatlik olarak alınıyorlar üniversiteye yani bence kadrolu olmaları lazım. Dolayısıyla eşlik faaliyetleri de daha etkin olarak yürütülmeli. ...korrepetitör durumu üniversitelerde hep sıkıntı yani kalıcı olamıyor maalesef, yorucu ve sıkıntılı süreçlerden dolayı korrepetitörler çok sorun yaşıyorlar. ...yani ayrıca korrepetitörler maddi olarak da emeklerinin karşılığını tam olarak alamıyorlar. Mesela iş yüklerinin çok fazla olması ve çok emek vermelerine rağmen korrepetitörlerin maaş konusu biraz problemli olabiliyor maalesef.

4.8. Sekizinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın sekinci alt problemi olan "Ülkemizdeki ve yurt dışındaki korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine ve korrepetitörlük mesleğine ilişkin görüşleriniz nelerdir?" sorusu ile öğretim elemanları ve korrepetitörlerin görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda farklı üniversitelerde mesleki müzik eğitimi alanlarında görev yapmakta olan sekiz piyano öğretim elemanının ve farklı devlet opera ve balesi kurumlarında görev yapan iki korrepetitörün katıldığı yarı yapılandırılmış görüşmelerden elde edilen bulgulara aşağıda yer verilmiştir.

Araştırmanın sekizinci alt problemine ilişkin elde edilen verilerden "Ülkemizdeki ve Yurt Dışındaki Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitimine ve Korrepetitörlük Mesleğine İlişkin Görüşler" temasına ve bu temaya yönelik kategori ve kodlara ulaşılmıştır. Temaya ilişkin "MAXQDA" programı ile oluşturulan tema, kategori ve kod haritasına Şekil 8'de yer verilmiştir.

Şekil 8

Ülkemizdeki ve Yurt Dışındaki Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitimi ve Korrepetitörlük Mesleği ile İlgili Öğretim Elemanı ve Korrepetitör Görüşlerine İlişkin Tema, Kategori ve Kod Haritası

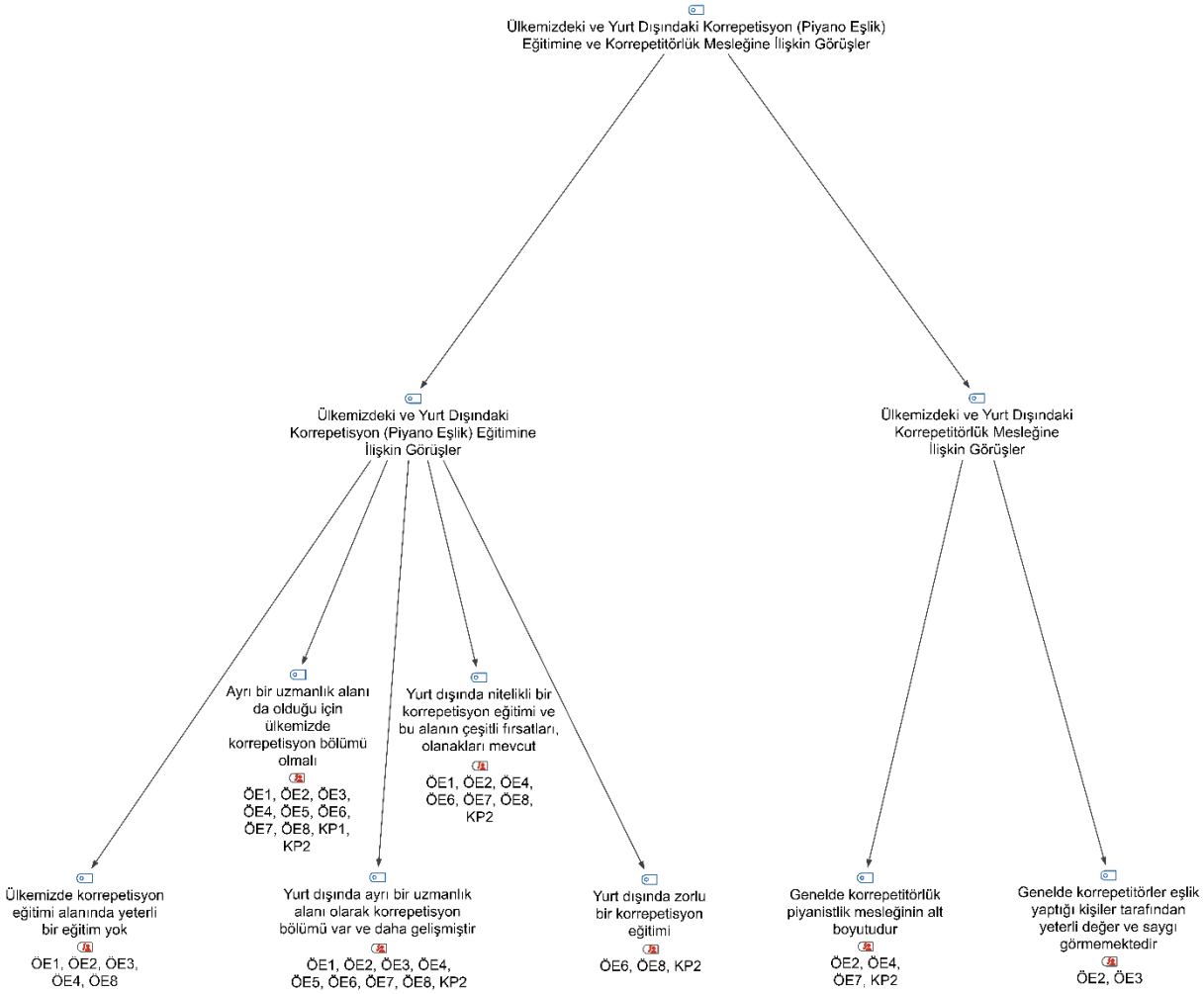

Şekil 8'de de görüldüğü gibi öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine göre ülkemizdeki ve yurt dışındaki korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi ve korrepetitörlük mesleği ile ilgili belirli tema, kategori ve kodlara ulaşılmıştır. Bu görüşmelerden elde edilen tema, kategori, kod, katılımcı ve frekanslara ilişkin bilgilere Tablo 20'de yer verilmiştir.

Tablo 20

Ülkemizdeki ve Yurt Dışındaki Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitimi ve Korrepetitörlük Mesleği ile İlgili Öğretim Elemanı ve Korrepetitör Görüşlerine İlişkin Tema, Kategori ve Kod Tablosu

TEMA	KATEGORİ	KOD	KATILIMCILAR	f
Ülkemizdeki ve Yurt Dışındaki Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitimine ve Korrepetitörlük Mesleğine İlişkin Görüşler	Ülkemizdeki ve Yurt Dışındaki Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitimine İlişkin Görüşler	Ülkemizde korrepetisyon eğitimi alanında yeterli bir eğitim yok	ÖE1, ÖE2, ÖE3, ÖE4, ÖE8	5
		Ayrı bir uzmanlık alanı da olduğu için ülkemizde korrepetisyon bölümü olmalı	ÖE1, ÖE2, ÖE3, ÖE4, ÖE5, ÖE6, ÖE7, ÖE8, KP1, KP2	10
		Yurt dışında ayrı bir uzmanlık alanı olarak korrepetisyon bölümü var ve daha gelişmiştir	ÖE1, ÖE2, ÖE3, ÖE4, ÖE5, ÖE6, ÖE7, ÖE8, KP2	9
		Yurt dışında nitelikli bir korrepetisyon eğitimi ve bu alanın çeşitli fırsatları, olanakları mevcut	ÖE1, ÖE2, ÖE4, ÖE6, ÖE7, ÖE8, KP2	7
		Yurt dışında zorlu bir korrepetisyon eğitimi bulunmaktadır	ÖE6, ÖE8, KP2	3
	Ülkemizdeki ve Yurt Dışındaki Korrepetitörlük Mesleğine İlişkin Görüşler	Genelde korrepetitörlük piyanistlik mesleğinin alt boyutudur	ÖE2, ÖE4, ÖE7, KP2	4
		Genelde korrepetitörler eşlik yaptığı kişiler tarafından yeterli değer ve saygı görmemektedir	ÖE2, ÖE3	2

Tablo 20 incelendiğinde "Ülkemizdeki ve Yurt Dışındaki Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitimine ve Korrepetitörlük Mesleğine İlişkin Görüşler" temasına ilişkin olarak 2 kategori ve 7 koda ulaşılmıştır. Öğretim elemanları ve korrepetitörlerin "Ülkemizdeki ve Yurt Dışındaki Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitimine İlişkin Görüşler" kategorisine ilişkin olarak ülkemizde korrepetisyon eğitimi alanında yeterli bir eğitim yok (5), ayrı bir uzmanlık alanı da olduğu için ülkemizde korrepetisyon bölümü olmalı (10), yurt dışında ayrı bir uzmanlık alanı olarak korrepetisyon bölümü var ve daha gelişmiştir (9), yurt dışında nitelikli bir korrepetisyon eğitimi ve bu alanın çeşitli fırsatları, olanakları mevcut (7) ve yurt dışında zorlu bir korrepetisyon eğitimi bulunmaktadır (3) yönünde görüş bildirdikleri; "Ülkemizdeki ve Yurt Dışındaki Korrepetitörlük Mesleğine İlişkin Görüşler" kategorisine ilişkin olarak genelde korrepetitörlük piyanistlik mesleğinin alt boyutudur (4) ve genelde korrepetitörler eşlik yaptığı kişiler tarafından yeterli değer ve saygı görmemektedir (2) yönünde görüş bildirdikleri tespit edilmiştir. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine göre ülkemizde korrepetisyon eğitimi alanında yeterli bir eğitimin olmadığı, korrepetisyon bölümü olması gerektiği, yurt dışında korrepetisyon alanında eğitim faaliyetleriyle birlikte çeşitli fırsatların olduğu ve korrepetitörlük mesleğinin hem ülkemizde hem de yurt dışında yetersiz değer gördüğü görülmektedir.

Yukarıdaki haritada ve tabloda yer verilen "Ülkemizdeki ve Yurt Dışındaki Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitimine ve Korrepetitörlük Mesleğine İlişkin Görüşler" temasına ait kategorilerde yer alan farklı kodlara ilişkin görüş bildiren öğretim elemanları ve korrepetitörlerin görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

4.8.1. Ülkemizdeki ve Yurt Dışındaki Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitimine İlişkin Görüşler: Bu başlıkta, ülkemizdeki ve yurt dışındaki korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine ilişkin görüşler kategorisine ait kodlara yer verilmiştir.

4.8.1.1. Ülkemizde Korrepetisyon Eğitimi Alanında Yeterli Bir Eğitim Yok: Bu kod, ülkemizdeki ve yurt dışındaki korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine ilişkin görüşler kategorisine yönelik ülkemizde korrepetisyon eğitimi alanında yeterli bir eğitim yok yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: Ülkemizde bu yönde yeterli bir eğitim yok. Bu bir uzmanlık alanıysa, bir bilim dalıysa tabii ki doğal olarak ayrıyeten bir bölümünün olmasında da büyük fayda var.

ÖE2: Ülkemizdeki eşlik eğitiminin yani dediğimiz gibi çok yeterli olduğu söylenemez ama şu an var olan eşlik dersleri bile bir öğrenci için önemli. Yurt dışında tabii uzmanlık alanı dediğimiz şeyler çok var yani örneğin voice koç, hep aynı örneği veriyoruz ama ben bunun enstrüman eşliği versiyonunu bilmiyorum mesela, hiç araştırmadım yani böyle bir şey var mı diye. Örneğin nefesli eşliği diye ayrı bir alan mesela.

ÖE3: Keşke burada her öğrenciye, öğrencilerimize böyle bir fırsat sunulsa ya da seçmeli ders olarak konulsa. İsteyen bu derse girsin ve kendini eşlik konusunda geliştirsin, aslında çok mantıklı. Seçmeli ders olarak konulsa eminim dört, beş kişi illaki seçer. O ders olursa dersi vermek isteyen öğretmenler de illaki çıkar ve ben o dersi vermek isterim yani çünkü bu eşlik farklı bir boyut. Eşliği biraz küçümsüyorlar, bilmiyorum diğer bölümlerde nasıl, konservatuvarda nasıl. Genel olarak eşliği pek önemsemiyorlar, küçümsüyorlar maalesef. Çoğu zaman eşlikçinin adını yazmayı unutuyorlar. Yani bu bir küçümseme ama eşliğin ne kadar önemli olduğunun farkında değiller, çok önemli.

ÖE4: Yani Türkiye'deki korrepetisyon eğitiminin durumunu zaten konuştuk, aşağı yukarı biliyoruz. Yurt dışında tabii bu iş için çok farklı yaklaşımlar var, dediğim gibi yarışmalar yapılıyor, festivaller yapıyor, bölümler açılıyor. Çünkü orada opera çok, orkestra çok, tiyatro çok, müzik okulu çok, sanatla ilgili kurumlar çok. Her yerde korrepetitöre ihtiyaç var.

ÖE8: ...eşlik çalma eğitimi gerçekten yetersiz veriliyor.

4.8.1.2. Ayrı Bir Uzmanlık Alanı da Olduğu İçin Ülkemizde Korrepetisyon Bölümü Olmalı: Bu kod, ülkemizdeki ve yurt dışındaki korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine ilişkin görüşler kategorisine yönelik ayrı bir uzmanlık alanı da olduğu için ülkemizde korrepetisyon bölümü olmalı yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: Tabii ki yer almalıdır. Yani bu bir uzmanlık alanı, ayrı bir şey. Tabii ki yer almalı.

ÖE2: ...bunu yürütmek zor. Yer almalıdır ama bence çok gerçekçi değil. ...eşlik alanında biraz daha detaylı bir eğitim yapılabilir. Ayrı bir alandır ve ayrı bir eğitim gerekir aslında.

ÖE3: Olmalı yani üniversitede öyle bir bölümün olması lazım. Kompozisyon bölümü var, şeflik bölümü var değil mi, böyle bir bölüm de olmalıdır. Hepsi ayrı ayrı alanlar.

ÖE4: Keşke olsa ki son yıllarda artık birçok ülkede korrepetisyon alanında çok güzel festivaller, yarışmalar oluyor. Çünkü çok ciddi ayrı bir uzmanlık alanı, keşke öyle bir şey olsa.

ÖE5: Yer almalıdır mutlaka, eşlik ayrı bir alan ve olması çok iyi bir şey yani hep olmasını istedik. Lisans programı olursa, öğrencinin lisansa kadar çok ciddi piyano eğitiminden geçmiş olması gerekir. Ortaokul ve lise döneminde piyano okuması lazım en az ki o lisans programında bütün bu bahsettiğimiz büyük eserleri çalabilsinler.

ÖE6: Bence yer almalıdır. Yer alması çok iyi bir şey olur. Çünkü bu ayrı bir alan ve özel bir iştir. Pratik lazım, repertuvar bilmek lazım. Bu bir anda olacak bir şey değil, yapabilirsin ama zamanla daha tecrübeli olunuyor. O zaman artık daha kolay. Bence lisansta başlanmalı, çok faydalı olur. Çünkü herkes yüksek lisans eğitimine devam etmiyor yani bu bölüm sadece yüksek lisansta olursa herkes devam etmeyebilir. Lisansta olduğunda tercih edebilirler ve artık birçok şey öğrenecekler ve eşlik alanında yetkin olacaklar. Lisans eğitiminden mezun olunca artık iyi birer eşlikçi de olabilecekler. Nasıl oda müziği yapıyorlar, bu alanda uzmanlaşıyorlar, eşlik alanında da olmalı. Konservatuvarda korrepetisyon (piyano eşlik) bölümünden mezun olduklarında mesela artık popüler aryalar, popüler enstrüman eşlikleri, popüler şan eşlikleri gibi alanlarda repertuvarı tanımış ve bilmiş olacaklar. Zaten repertuvarı pek bilmiyorlar o yüzden bu bölümün açılması çok faydalı ve çok önemli bir konudur.

ÖE7: Yer almalıdır çünkü eşlik ayrı bir alandır. Eşlik yapmak ayrı bir şey, solo çalmak ayrı bir şeydir. Eşlik yapmak öndekini dinlemek, onu kollamaktır. Yer almalıdır bu program yani korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi olursa eşlik daha nitelikli yapılır ve daha detaylı düşünülebilir. Dolayısıyla armoni bütünlenir, eser daha güzel çalınır ve ona göre daha güzel bir yorum ortaya çıkar.

ÖE8: Yer almalıdır fakat her müzik alanından farklı derslerin de yer aldığı özellikle ana dal piyano eğitiminin de yoğun olarak yer aldığı çok ciddi bir eğitim olarak yer alması gerekir. Eşlik farklı beceriler gerektirir ayrı bir uzmanlıktır. Çünkü sadece eşlik yaparak iyi eşlikçi olunmaz. Mesela Brahms eşlikleri, Rachmaninoff eşlikleri çalmak zordur ve piyanoda yetkin olmayı gerektirir. Dolayısıyla tam donanımlı olmak ve piyanoda çok yetkin olmak gerekiyor çünkü dediğim gibi piyano eşlikçilerinin çaldığı oldukça ciddi piyano eşlikleri olan eserler var.

KP1: Evet, yani tabii ki keşke olsa diyorum ben de. Yani bu lisans bölümünde eşlik alanının dersleri olabilir. Bu konuda da çok yetenekli öğrenciler çıkacağından eminim. Ama bu yani bir referans eğitimi olabilir bence. Bu iş çok derin ve ayrı bir alandır, repertuvar da çok geniştir. Yani orada referans bilgileri alınır, nelere dikkat edilecek, en önemli eserlerden belki bölümler çalışır. Öğrencinin kafasında bir anahtar olarak bir sürü kapıyı açar ama o kapılardan içeri girerek notaları karıştırıp repertuvar öğrenmek, tecrübe edinmek, solistler ile çalıştıkça, eser tanıdıkça, hatta belki bu eserleri operada işte şeflerle çalıştıkça, farklı kayıtlar, farklı yorumlar dinledikçe ve o alandaki kişilerin derslerine girerek tecrübe kazanılabilir. Mesela ben okullarda da çok çalışmıştım operaya girmeden önce, şan hocalarının derslerinde bulunmam bana çok büyük yarar sağladı. Yani onların öğrenciye neye dikkat etmesi gerektiğini söylediğinde ben hepsini dinleyip öğrendim. Mesela ben operada çalışırken bunların hepsine dikkat ediyorum. Aynı şekilde bir keman veya klarnet eşliği yapacak kişi de bu enstrümanların derslerine girerek o enstrümanların özelliklerini tanıyabilir ve daha sonra eşlik yaparken öğrendiği noktalara dikkat eder dolayısıyla bu durumların yani eşlik yaptığı alandaki bilgilere sahip olmasının kendisine çok büyük yarar sağlayacağını düşünüyorum.

KP2: Yer almalıdır, gerçekten isteyen ve alanında iyi öğrenciler yönlendirilebilir ve ayrı bir alan olarak onlar da tercih edeceklerdir. Çünkü yani bunun böyle kısa sürede deneyim kazanılarak olabilecek bir şey olduğuna inanmıyorum. Aslında bir ömür vermek lazım açık söylemek gerekirse. ...bu bir uzmanlaşma durumudur yani.

4.8.1.3. Yurt Dışında Ayrı Bir Uzmanlık Alanı Olarak Korrepetisyon Bölümü Var ve Daha Gelişmiştir: Bu kod, ülkemizdeki ve yurt dışındaki korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine ilişkin görüşler kategorisine yönelik yurt dışında ayrı bir uzmanlık alanı olarak korrepetisyon bölümü var ve daha gelişmiştir yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: ... korrepetisyon alanında eğitimini yurt dışında tamamlamış tanıdıklarım var. Orada ayriyeten bu alan okunabiliyor. Yani yurt dışında eşlikçilik ya da korrepetitörlük denilen bir uzmanlık birimi var. Doğal olarak yurt dışı bu alanı ayırmış durumda ama yine aynı mantığı

kullanarak ayırmış durumda yani önce piyano çalan birini yetiştireceksiniz işte onun adına ne derseniz artık solist, iyi çalıcı, virtüöz gibi mesela ve daha sonra o kişi eğer korrepetitör olmak istiyorsa gidip onu okuyor yani doğal olan da bu zaten.

ÖE2: Yurt dışında tabii uzmanlık alanı dediğimiz şeyler çok var yani örneğin voice koç, hep aynı örneği veriyoruz ama ben bunun enstrüman eşliği versiyonunu bilmiyorum mesela, hiç araştırmadım yani böyle bir şey var mı diye. Örneğin nefesli eşliği diye ayrı bir alan mesela.

ÖE3: ...yani zaten piyanistler eşlik yapıyorlar hep fakat yurt dışında bu alanda uzmanlaşmak isteyenler için ayrı programlar var.

ÖE4: Yurt dışında tabii bu iş için çok farklı yaklaşımlar var, dediğim gibi yarışmalar yapılıyor, festivaller yapıyor, bölümler açılıyor. Çünkü orada opera çok, orkestra çok, tiyatro çok, müzik okulu çok, sanatla ilgili kurumlar çok. Her yerde korrepetitöre ihtiyaç var.

ÖE5: Yurt dışında bu konuda çok ciddi eğitimler ve bölümler var yani orada bunlar daha gelişmiştir ve eşlik alanlarına göre de ayrı uzmanlık alanları olarak ayrılabiliyor.

ÖE6: ...mesela yurt dışında çok daha ciddi bir eğitim var yani buradaki gibi dönemlik ders değil direkt 4 yıllık programlar var mesela. Bu programlar çok ağırdır yani eşlik çalma alanında her yönden eğitiliyorsunuz ve çok önemli olan geniş bir repertuvarı deneyimliyorsunuz.

ÖE7: Yurt dışında müziği daha bütün olarak düşündükleri için her alana yönelik ayrı programlar ve her dersin gerekli olan uzman hocası var.

ÖE8: Yurt dışında özellikle de benim okuduğum ülkede eşlik çalma eğitimi çok ağırdır. Biz ders olarak aldığımız halde çok zorlanıyorduk yani neredeyse en zor sınav eşlik çalma dersinin sınavıydı. Bu alanın ayrıca bir uzmanlık alanı olarak okunduğu ve diplomasının alındığı bölümler vardır.

KP2: Yurtdışında gerçekten oda müziği sınıfları var, bir defa yani piyanoda eşlik diye ciddi dersler, bölümler var ve eğer yurt dışında eşlikçi olarak bir yere gelecekseniz gerçekten o repertuvara hâkim olmanız lazım, bu iş böyle olmuyor. Hatta yurt dışında mesela şu çok yapılan bir şey özellikle Almanya gibi ülkelerde opera şefi olacaksanız bu işe korrepetitörlükle başlıyorsunuz, böyle mecburiyet var yani operaya giriyorsunuz ve ilk önce üçüncü kapel maestro oluyorsunuz, üçüncü kapel maestronun görevi nedir, şarkıcılara muhakkak eşlik etmek, onları birinci şefe hazırlamak, gerekirse yirminci temsilde siz yönetmeye başlıyorsunuz. Ama sizin ilk işiniz piyanistlik yani muhakkak piyanist olmanız gerekiyor. Gerçekten ciddi bir eğitim. Piyano eşlik diye bir departman var mesela, eşlikçi olmak için bu alanda okumalısınız.

4.8.1.4. Yurt Dışında Nitelikli Bir Korrepetisyon Eğitimi ve Bu Alanın Çeşitli Fırsatları, Olanakları Mevcut: Bu kod, ülkemizdeki ve yurt dışındaki korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine ilişkin görüşler kategorisine yönelik yurt dışında nitelikli bir korrepetisyon eğitimi ve bu alanın çeşitli fırsatları, olanakları mevcut yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: ... korrepetisyon alanında eğitimini yurt dışında tamamlamış tanıdıklarım var. Orada ayriyeten bu alan okunabiliyor. Yani yurt dışında eşlikçilik ya da korrepetitörlük denilen bir uzmanlık birimi var. Doğal olarak yurt dışı bu alanı ayırmış durumda ama yine aynı mantığı kullanarak ayırmış durumda yani önce piyano çalan birini yetiştireceksiniz işte onun adına ne derseniz artık solist, iyi çalıcı, virtüöz gibi mesela ve daha sonra o kişi eğer korrepetitör olmak istiyorsa gidip onu okuyor yani doğal olan da bu zaten.

ÖE2: Yurt dışında tabii uzmanlık alanı dediğimiz şeyler çok var yani örneğin voice koç, hep aynı örneği veriyoruz ama ben bunun enstrüman eşliği versiyonunu bilmiyorum mesela, hiç araştırmadım yani böyle bir şey var mı diye. Örneğin nefesli eşliği diye ayrı bir alan mesela.

ÖE4: Yurt dışında tabii bu iş için çok farklı yaklaşımlar var, dediğim gibi yarışmalar yapılıyor, festivaller yapıyor, bölümler açılıyor. Çünkü orada opera çok, orkestra çok, tiyatro çok, müzik okulu çok, sanatla ilgili kurumlar çok. Her yerde korrepetitöre ihtiyaç var.

ÖE6: ...mesela yurt dışında çok daha ciddi bir eğitim var yani buradaki gibi dönemlik ders değil direkt 4 yıllık programlar var mesela. Bu programlar çok ağırdır yani eşlik çalma alanında her yönden eğitiliyorsunuz ve çok önemli olan geniş bir repertuvarı deneyimliyorsunuz.

ÖE7: Yurt dışında müziği daha bütün olarak düşündükleri için her alana yönelik ayrı programlar ve her dersin gerekli olan uzman hocası var.

ÖE8: Yurt dışında özellikle de benim okuduğum ülkede eşlik çalma eğitimi çok ağırdır. Biz ders olarak aldığımız halde çok zorlanıyorduk yani neredeyse en zor sınav eşlik çalma dersinin sınavıydı. Bu alanın ayrıca bir uzmanlık alanı olarak okunduğu ve diplomasının alındığı bölümler vardır.

KP2: Yurtdışında gerçekten oda müziği sınıfları var, bir defa yani piyanoda eşlik diye ciddi dersler, bölümler var ve eğer yurt dışında eşlikçi olarak bir yere gelecekseniz gerçekten o repertuvara hâkim olmanız lazım, bu iş böyle olmuyor. Hatta yurt dışında mesela şu çok yapılan bir şey özellikle Almanya gibi ülkelerde opera şefi olacaksanız bu işe korrepetitörlükle başlıyorsunuz, böyle mecburiyet var yani operaya giriyorsunuz ve ilk önce üçüncü kapel maestro oluyorsunuz, üçüncü kapel maestronun görevi nedir, şarkıcılara muhakkak eşlik etmek, onları birinci şefe hazırlamak, gerekirse yirminci temsilde siz yönetmeye başlıyorsunuz.

Ama sizin ilk işiniz piyanistlik yani muhakkak piyanist olmanız gerekiyor. Gerçekten ciddi bir eğitim. Piyano eşlik diye bir departman var mesela, eşlikçi olmak için bu alanda okumalısınız.

4.8.1.5. Yurt Dışında Zorlu Bir Korrepetisyon Eğitimi Bulunmaktadır: Bu kod, ülkemizdeki ve yurt dışındaki korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine ilişkin görüşler kategorisine yönelik yurt dışında zorlu bir korrepetisyon eğitimi bulunmaktadır yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE6: ...mesela yurt dışında çok daha ciddi bir eğitim var yani buradaki gibi dönemlik ders değil direkt 4 yıllık programlar var mesela. Bu programlar çok ağırdır yani eşlik çalma alanında her yönden eğitiliyorsunuz ve çok önemli olan geniş bir repertuvarı deneyimliyorsunuz.

ÖE8: Yurt dışında özellikle de benim okuduğum ülkede eşlik çalma eğitimi çok ağırdır. Biz ders olarak aldığımız halde çok zorlanıyorduk yani neredeyse en zor sınav eşlik çalma dersinin sınavıydı. Bu alanın ayrıca bir uzmanlık alanı olarak okunduğu ve diplomasının alındığı bölümler vardır.

KP2: Yurtdışında gerçekten oda müziği sınıfları var, bir defa yani piyanoda eşlik diye ciddi dersler, bölümler var ve eğer yurt dışında eşlikçi olarak bir yere gelecekseniz gerçekten o repertuvara hâkim olmanız lazım, bu iş böyle olmuyor. Hatta yurt dışında mesela şu çok yapılan bir şey özellikle Almanya gibi ülkelerde opera şefi olacaksanız bu işe korrepetitörlükle başlıyorsunuz, böyle mecburiyet var yani operaya giriyorsunuz ve ilk önce üçüncü kapel maestro oluyorsunuz, üçüncü kapel maestronun görevi nedir, şarkıcılara muhakkak eşlik etmek, onları birinci şefe hazırlamak, gerekirse yirminci temsilde siz yönetmeye başlıyorsunuz. Ama sizin ilk işiniz piyanistlik yani muhakkak piyanist olmanız gerekiyor. Gerçekten ciddi bir eğitim. Piyano eşlik diye bir departman var mesela, eşlikçi olmak için bu alanda okumalısınız.

4.8.2. Ülkemizdeki ve Yurt Dışındaki Korrepetitörlük Mesleğine İlişkin Görüşler: Bu başlıkta, ülkemizdeki ve yurt dışındaki korrepetitörlük mesleğine ilişkin görüşler kategorisine ait kodlara yer verilmiştir.

4.8.2.1. Genelde Korrepetitörlük Piyanistlik Mesleğinin Alt Boyutudur: Bu kod, ülkemizdeki ve yurt dışındaki korrepetitörlük mesleğine ilişkin görüşler kategorisine yönelik genelde korrepetitörlük piyanistlik mesleğinin alt boyutudur yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: ...piyano çalmada yetkin olmayan birisinin bu alanda ilerlemesi zordur. Yani iyi bir çalıcı olmalı ve aslında eşlikçi dediğimiz kişi de bir piyanisttir.

ÖE4: Eşlikçilik iyi piyanistlikten geliyor, söylediğim gibi bir piyanist piyanoda ne kadar gelişmişse o kadar iyi eşlik yapar.

ÖE7: Yani piyanoyu her zaman geliştirilmeli yani hep eşlik yapsa bile piyanoda iyi olması gerekir zaten...

KP2: ...sizin ilk işiniz piyanistlik yani muhakkak piyanist olmanız gerekiyor. Gerçekten ciddi bir eğitim.

4.8.2.2. Genelde Korrepetitörler Eşlik Yaptığı Kişiler Tarafından Yeterli Değer ve Saygı Görmemektedir: Bu kod, ülkemizdeki ve yurt dışındaki korrepetitörlük mesleğine ilişkin görüşler kategorisine yönelik genelde korrepetitörler eşlik yaptığı kişiler tarafından yeterli değer ve saygı görmemektedir yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: ...eşlik yapan kişiler hak ettikleri değeri göremiyorlar, zaten bu alana hem yetersiz önem veriliyor hem de bazen eşlik yaptıkları kişiler de yeterli değer göstermiyor. ...korrepettitörlük mesleğinin çok zorluğu var. Bu meslekte birlikte çaldığın insanların sana verdiği ahlaki değer açısından çok büyük sorunlar oluyor. Ben çok böyle bir şeyle karşılaşmadım ama bu tavırda olan çok insan biliyorum. Yani korrepetitöre bir köleymiş gibi davranmak hoş değil. Mesela bizim okulda belirli bir süreden sonra notaları geç vermek kabul görmez. Çünkü kimse önüne nota koyduğun zaman anında okumakla mesul olamaz. Dolayısıyla notaları önden istiyoruz. Bu gibi şeylerde özenli olmak, yani öğrencilik hayatı dışında da yine ben rastlamadım ama notayı hazırlamadan vermek mesela bu olmaması gereken bir şey. İyi bir korrepetitör bulduysan eğer o zaman hoş davranmak durumundasın. Yani bu insanlıkla ilgili bir şey, onu hoş tutmak durumundasın. Hor davranmamalısın, bir köle gibi davranmamalısın. Etik olarak bize yapılan bazı yanlışlar oluyor yani mesleki olarak bundan bahsedebilirsin bence bu önemli bir şey. Ayrıca yurt dışında da önemli bir durum.

ÖE3: ...ayrıca zaten eşliği küçümsediklerini söyledim ve bazı durumalarda gereken değeri eşlik yapılan kişiler bile gösteremiyor. Böylesine hassas bir konuda çok dikkatli olunması gerekir ve dediğim gibi son derece önemli bir alandır.

4.9. Dokuzuncu Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın dokuzuncu alt problemi olan "Ülkemizde korrepetisyon (piyano eşlik) dalında ayrı bir uzmanlık alanı ve bölüm bulunmadığı sürece korrepetitörlük mesleğini icra etmek isteyen bireylerin nasıl bir yol izlemesi gerekir, görüş ve önerileriniz nelerdir?" sorusu ile öğretim elemanları ve korrepetitörlerin görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda farklı üniversitelerde mesleki müzik eğitimi alanlarında görev yapmakta olan sekiz piyano öğretim elemanının ve farklı devlet opera ve balesi kurumlarında görev yapan iki korrepetitörün katıldığı yarı yapılandırılmış görüşmelerden elde edilen bulgulara aşağıda yer verilmiştir.

Araştırmanın dokuzuncu alt problemine ilişkin elde edilen verilerden "Ülkemizde Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Dalında Ayrı Bir Uzmanlık Alanı ve Bölüm Bulunmadığı Sürece Korrepetitörlük Mesleğini İcra Etmek İsteyen Bireylerin Nasıl Bir Yol İzlemesine Yönelik Görüş ve Öneriler" temasına ve bu temaya yönelik kategori ve kodlara ulaşılmıştır. Temaya ilişkin "MAXQDA" programı ile oluşturulan tema, kategori ve kod haritasına Şekil 9'da yer verilmiştir.

Şekil 9

Ülkemizde Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Dalında Ayrı Bir Uzmanlık Alanı ve Bölüm Bulunmadığı Sürece Korrepetitörlük Mesleğini İcra Etmek İsteyen Bireylerin Nasıl Bir Yol İzlemesi ile İlgili Öğretim Elemanı ve Korrepetitör Görüşlerine İlişkin Tema, Kategori ve Kod Haritası

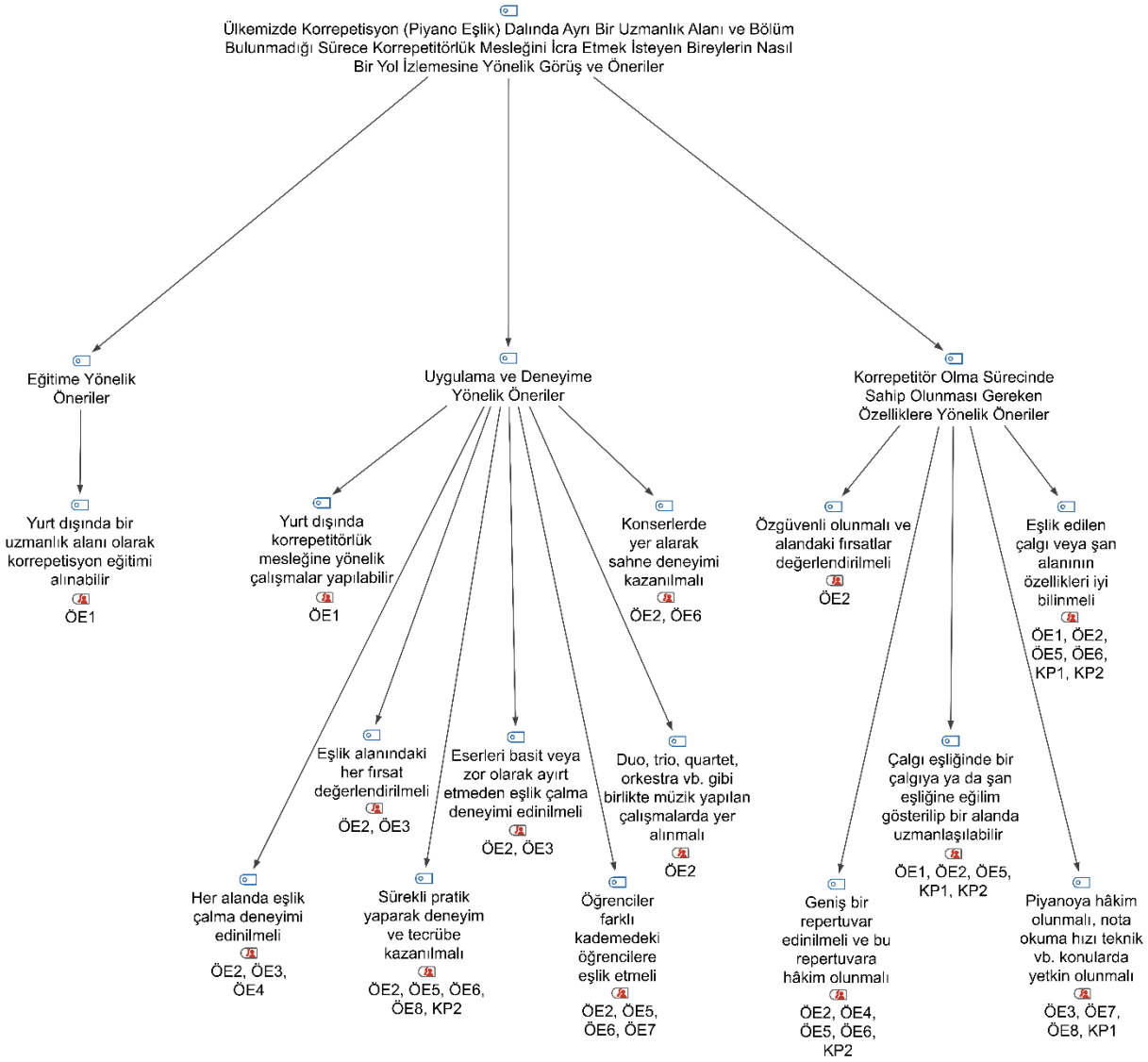

Şekil 9'da da görüldüğü gibi öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine göre ülkemizde korrepetisyon (piyano eşlik) dalında ayrı bir uzmanlık alanı ve bölüm bulunmadığı sürece korrepetitörlük mesleğini icra etmek isteyen bireylerin nasıl bir yol izlemesi ile ilgili belirli tema, kategori ve kodlara ulaşılmıştır. Bu görüşmelerden elde edilen tema, kategori, kod, katılımcı ve frekanslara ilişkin bilgilere Tablo 21'de yer verilmiştir.

Tablo 21

Ülkemizde Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Dalında Ayrı Bir Uzmanlık Alanı ve Bölüm Bulunmadığı Sürece Korrepetitörlük Mesleğini İcra Etmek İsteyen Bireylerin Nasıl Bir Yol İzlemesi ile İlgili Öğretim Elemanı ve Korrepetitör Görüşlerine İlişkin Tema, Kategori ve Kod Tablosu

TEMA	KATEGORİ	KOD	KATILIMCILAR	f
Ülkemizde Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Dalında Ayrı Bir Uzmanlık Alanı ve Bölüm Bulunmadığı Sürece Korrepetitörlük Mesleğini İcra Etmek İsteyen Bireylerin Nasıl Bir Yol İzlemesine Yönelik Görüş ve Öneriler	Eğitime Yönelik Öneriler	Yurt dışında bir uzmanlık alanı olarak korrepetisyon eğitimi alınabilir	ÖE1	1
	Uygulama ve Deneyime Yönelik Öneriler	Yurt dışında korrepetitörlük mesleğine yönelik çalışmalar yapılabilir	ÖE1	1
		Her alanda eşlik çalma deneyimi edinilmeli	ÖE2, ÖE3, ÖE4	3
		Eşlik alanındaki her fırsat değerlendirilmeli	ÖE2, ÖE3	2
		Sürekli pratik yaparak deneyim ve tecrübe kazanılmalı	ÖE2, ÖE5, ÖE6, ÖE8, KP2	5
		Eserleri basit veya zor olarak ayırt etmeden eşlik çalma deneyimi edinilmeli	ÖE2, ÖE3	2
		Öğrenciler farklı kademedeki öğrencilere eşlik etmeli	ÖE2, ÖE5, ÖE6, ÖE7	4
		Duo, trio, quartet, orkestra vb. gibi birlikte müzik yapılan çalışmalarda yer alınmalı	ÖE2	1
		Konserlerde yer alarak sahne deneyimi kazanılmalı	ÖE2, ÖE6	2
	Korrepetitör Olma Sürecinde Sahip Olunması Gereken Özelliklere Yönelik Öneriler	Özgüvenli olunmalı ve alandaki fırsatlar değerlendirilmeli	ÖE2	1
		Geniş bir repertuvar edinilmeli ve bu repertuvara hâkim olunmalı	ÖE2, ÖE4, ÖE5, ÖE6, KP2	5
		Çalgı eşliğinde bir çalgıya ya da şan eşliğine eğilim gösterilip bir alanda uzmanlaşılabilir	ÖE1, ÖE2, ÖE5, KP1, KP2	5
		Piyanoya hâkim olunmalı, nota okuma hızı, teknik vb. konularda yetkin olunmalı	ÖE3, ÖE7, ÖE8, KP1	4
		Eşlik edilen çalgı veya şan alanının özellikleri iyi bilinmeli	ÖE1, ÖE2, ÖE5, ÖE6, KP1, KP2	6

Tablo 21 incelendiğinde "Ülkemizde Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Dalında Ayrı Bir Uzmanlık Alanı ve Bölüm Bulunmadığı Sürece Korrepetitörlük Mesleğini İcra Etmek İsteyen Bireylerin Nasıl Bir Yol İzlemesine Yönelik Görüş ve Öneriler" temasına ilişkin olarak 3 kategori ve 14 koda ulaşılmıştır. Öğretim elemanları ve korrepetitörlerin "Eğitime Yönelik Öneriler" kategorisine ilişkin olarak yurt dışında bir uzmanlık alanı olarak korrepetisyon eğitimi alınabilir (1) yönünde görüş bildirdikleri; "Uygulama ve Deneyime Yönelik Öneriler" kategorisine ilişkin olarak yurt dışında korrepetitörlük mesleğine yönelik çalışmalar yapılabilir (1), her alanda eşlik çalma deneyimi edinilmeli (3), eşlik alanındaki her fırsat değerlendirilmeli (2), sürekli pratik yaparak deneyim ve tecrübe kazanılmalı (5), eserleri basit veya zor olarak ayırt etmeden eşlik çalma deneyimi edinilmeli (2), öğrenciler farklı kademedeki öğrencilere eşlik etmeli (4), duo, trio, quartet, orkestra vb. gibi birlikte müzik yapılan çalışmalarda yer alınmalı (1) ve konserlerde yer alarak sahne deneyimi kazanılmalı (2) yönünde görüş bildirdikleri; "Korrepetitör Olma Sürecinde Sahip Olunması Gereken Özelliklere Yönelik Öneriler" kategorisine ilişkin olarak özgüvenli olunmalı ve alandaki fırsatlar değerlendirilmeli (1), geniş bir repertuvar edinilmeli ve bu repertuvara hâkim olunmalı (5), çalgı eşliğinde bir çalgıya ya da şan eşliğine eğilim gösterilip bir alanda uzmanlaşılabilir (5), piyanoya hâkim olunmalı, nota okuma hızı, teknik vb. konularda yetkin olunmalı (4) ve eşlik edilen çalgı veya şan alanının özellikleri iyi bilinmeli (6) yönünde görüş bildirdikleri tespit edilmiştir. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine göre ülkemizde korrepetisyon alanında ayrı bir bölüm bulunmadığı sürece bu mesleği icra etmek isteyen kişilerin yurt dışında bu alanda eğitim alabilecekleri, ülkemizde de bu alandaki her fırsatı değerlendirerek ve sürekli eşlikli çalışmalar yaparak tecrübe ve deneyim kazanmaları gerektiği, özellikle de piyanoya ve repertuvara çok çalışarak hâkim olmaları gerektiği görülmektedir.

Yukarıdaki haritada ve tabloda yer verilen "Ülkemizde Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Dalında Ayrı Bir Uzmanlık Alanı ve Bölüm Bulunmadığı Sürece Korrepetitörlük Mesleğini İcra Etmek İsteyen Bireylerin Nasıl Bir Yol İzlemesine Yönelik Görüş ve Öneriler" temasına ait kategorilerde yer alan farklı kodlara ilişkin görüş bildiren öğretim elemanları ve korrepetitörlerin görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

4.9.1. Eğitime Yönelik Öneriler: Bu başlıkta, ülkemizde korrepetisyon (piyano eşlik) dalında ayrı bir uzmanlık alanı ve bölüm bulunmadığı sürece korrepetitörlük mesleğini icra etmek isteyen bireylerin nasıl bir yol izlemesine ilişkin eğitime yönelik öneriler kategorisine ait kodlara yer verilmiştir.

4.9.1.1. Yurt Dışında Bir Uzmanlık Alanı Olarak Korrepetisyon Eğitimi Alınabilir: Bu kod, korrepetitörlük mesleğini icra etmek isteyen bireylerin nasıl bir yol izlemesine ilişkin eğitime yönelik öneriler kategorisine yönelik yurt dışında bir uzmanlık alanı olarak korrepetisyon eğitimi alınabilir yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: Dediğim gibi bu bir uzmanlık alanı ve eğer yoksa da bunun yolu yurt dışı yani nerede varsa orada okuyabilir ve bu alana yönelik çalışmalar yapabilir. Bu politika yani sizin sanat eğitimi politikalarınız ne ise ortaya çıkan sonucunuz da doğal olarak o olacaktır.

4.9.2. Uygulama ve Deneyime Yönelik Öneriler: Bu başlıkta, ülkemizde korrepetisyon (piyano eşlik) dalında ayrı bir uzmanlık alanı ve bölüm bulunmadığı sürece korrepetitörlük mesleğini icra etmek isteyen bireylerin nasıl bir yol izlemesine ilişkin uygulama ve deneyime yönelik öneriler kategorisine ait kodlara yer verilmiştir.

4.9.2.1. Yurt Dışında Korrepetitörlük Mesleğine Yönelik Çalışmalar Yapılabilir: Bu kod, korrepetitörlük mesleğini icra etmek isteyen bireylerin nasıl bir yol izlemesine ilişkin uygulama ve deneyime yönelik öneriler kategorisine yönelik yurt dışında korrepetitörlük mesleğine yönelik çalışmalar yapılabilir yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: Dediğim gibi bu bir uzmanlık alanı ve eğer yoksa da bunun yolu yurt dışı yani nerede varsa orada okuyabilir ve bu alana yönelik çalışmalar yapabilir. Bu politika yani sizin sanat eğitimi politikalarınız ne ise ortaya çıkan sonucunuz da doğal olarak o olacaktır.

4.9.2.2. Her Alanda Eşlik Çalma Deneyimi Edinilmeli: Bu kod, korrepetitörlük mesleğini icra etmek isteyen bireylerin nasıl bir yol izlemesine ilişkin uygulama ve deneyime yönelik öneriler kategorisine yönelik her alanda eşlik çalma deneyimi edinilmeli yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: ...uygulama alanlarının genişletilmesi lazım. Yani öğrenci sadece öğrenciye eşlik etmekle kalmayacak, örneğin bir klarnet sınıfına eşlik edecek. Mesela 1 ay boyunca veya iki hafta boyunca klarnet sınıfına eşlik edecek daha sonra dönecek iki hafta işte obua sınıfına eşlik edecek. Bunları örnek veriyorum, daha da çoğaltılabilir. Uygulama alanları daha çok olmalıdır ve bu uygulama alanları daha genişletilirse o zaman bu bölümün açılmasının bir faydası olur.

ÖE3: Bu alanda koşturacaklar tabii ki, yani her çalgıda ve şanda eşlik yapmayı deneyimleyecekler ve nelere dikkat etmeleri gerektiğini daha iyi öğrenip bilecekler.

ÖE4: yani hem sadece bir alanda ilerleyebiliyor hem de mesela her çalgı eşliğini ya da şan eşliğini deneyimliyor. Tabii ilk olarak her fırsat deneyimlenmeli ve öğrenilmelidir çünkü bu süreçte öğrendiğiniz şeyler çok önemlidir.

4.9.2.3. Eşlik Alanındaki Her Fırsat Değerlendirilmeli: Bu kod, korrepetitörlük mesleğini icra etmek isteyen bireylerin nasıl bir yol izlemesine ilişkin uygulama ve deneyime yönelik öneriler kategorisine yönelik eşlik alanındaki her fırsat değerlendirilmeli yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: Bir kere eline geçen fırsatları kullanmak gerekir yani fırsat derken bunu fırsatçılık anlamında söylemiyorum mesela bir eşlik yapılması gerekiyorsa çekinmeyip özgüvenli olması gerekir ve hemen ben yapmak istiyorum diye söyleyebilir. Çünkü dediğim gibi pratik yapmak gerekiyor ve gerçekten çok önemlidir. Bu işi yapmak isteyenlere en başta tavsiyem küçümsemeden çok basit olsa bile çok eser çalarak eşlik yapmayı deneyimlemeleridir.

ÖE3: ...karşısına eşlik teklifleri çıktıkça alması lazım. Mesela bu zor eşlik ben bunu almam, uğraşmak istemiyorum ya da bu kolay eşlik dememelidir. Her şey emek vererek oluyor ve emek vererek bir yerlere geliniyor yani hemen olmuyor.

4.9.2.4. Sürekli Pratik Yaparak Deneyim ve Tecrübe Kazanılmalı: Bu kod, korrepetitörlük mesleğini icra etmek isteyen bireylerin nasıl bir yol izlemesine ilişkin uygulama ve deneyime yönelik öneriler kategorisine yönelik sürekli pratik yaparak deneyim ve tecrübe kazanılmalı yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: ...pratiği, uygulaması olması gerekiyor. ...bu işin çoğunluğu pratik yapmaktan geçiyor, pratik yaparak insan tecrübe kazanıyor. ...bale eşliğinde öğrenci ne yapar, gider bale derslerine eşlik eder. ...uygulama alanlarının genişletilmesi lazım. Yani öğrenci sadece öğrenciye eşlik etmekle kalmayacak, örneğin bir klarnet sınıfına eşlik edecek. Mesela 1 ay boyunca veya iki hafta boyunca klarnet sınıfına eşlik edecek daha sonra dönecek iki hafta işte obua sınıfına eşlik edecek. Bunları örnek veriyorum, daha da çoğaltılabilir. Uygulama alanları daha çok olmalıdır ve bu uygulama alanları daha genişletilirse o zaman bu bölümün açılmasının bir faydası olur.

ÖE5: ...bir eğiticiden bahsediyoruz. Bir eğitici yani önce kendi çok iyi bilecek değil mi yani... Korrepetitörlük bambaşka bir şey, o eşlik diye de geçmiyor. Aslında orkestra şefliği gibi bir şey çünkü orada bir trio veya terzet çalıştıracaksa diğer partileri de söylemek gerekiyor. ...hayati gerekliliği var, diğer çalgılar için piyanist olmazsa olmaz zaten, yani repertuvarın büyük bir kısmı eşlikli onun için korrepetitörlük mesleği çok önemlidir ve bunun eğitimi de çok gereklidir tabii ki, hem insan kendi kendine deneyim kazanacak bu eğitimi hem de yani eğitim almalı. ...korrepetitörlük için eğitim çok gerekli ve önemli yani birlikte müzik yapmak çok faydalı çünkü.

ÖE6: Pratik lazım, repertuvar bilmek lazım. ...bu alanın pratiği çok önemli, deneyim kazanmak için uygulamalı olarak ilerlenmeli.

ÖE8: Eşlik farklı beceriler gerektirir ayrı bir uzmanlıktır. Çünkü sadece eşlik yaparak iyi eşlikçi... Eşlik yapmayı biraz ayırmak gerekiyor çünkü mesela bu eseri çalıştım, eşlik yaptım diyebilirsiniz ama nasıl eşlik yaptınız mesela, öğrencilerin dikkat etmesi gereken çok şey var, çok farklı beceriler kazanmaları ve bu kazanımlara hâkim olmaları gerekiyor. Dedim ya ben derslerde öğrencileri çok gözlemliyorum.

KP2: ...müziği gerçekten dinleyerek eşlik yapmak yani birlikte çalma konusunda çok çalışılmalı mutlaka. Diğer derslerde de bunlar biraz deneyimlenebilir. ...eğer bu alanda ilerlemek istiyorsan çok çalışmalısın yani başka bir seçenek yok, özellikle iyi eşlik yapmak istiyorsan deşifre ve transpoze gibi konularda çok iyi olmalısın yani daha çok çalışmalısın.

4.9.2.5. Eserleri Basit veya Zor Olarak Ayırt Etmeden Eşlik Çalma Deneyimi Edinilmeli: Bu kod, korrepetitörlük mesleğini icra etmek isteyen bireylerin nasıl bir yol izlemesine ilişkin uygulama ve deneyime yönelik öneriler kategorisine yönelik eserleri basit veya zor olarak ayırt etmeden eşlik çalma deneyimi edinilmeli yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: Bu işi yapmak isteyenlere en başta tavsiyem küçümsemeden çok basit olsa bile çok eser çalarak eşlik yapmayı deneyimlemeleridir.

ÖE3: Mesela bu zor eşlik ben bunu almam, uğraşmak istemiyorum ya da bu kolay eşlik dememelidir.

4.9.2.6. Öğrenciler Farklı Kademedeki Öğrencilere Eşlik Etmeli: Bu kod, korrepetitörlük mesleğini icra etmek isteyen bireylerin nasıl bir yol izlemesine ilişkin uygulama ve deneyime yönelik öneriler kategorisine yönelik öğrenciler farklı kademedeki öğrencilere eşlik etmeli yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: ...belki küçük öğrencilerin eşliklerini yaparak da bu işe başlayabilirler. Mesela bizim okulda yarı zamanlı başka enstrüman öğrencileri çok oluyor, bu öğrencilerin sınıf konserleri ve tabii sene sonu sınavları da oluyor. Bu durumlarda öğrencilerin korrepetitöre ihtiyaçları var, okuldaki korrepetitörden ayrı olarak piyanist öğrenciler de eşlik yapmak isteyebilir. Ayrıca bu eserler bir lisans öğrencisinin eşlik edebileceği kolaylıkta olabiliyor. Bu şekilde önlerine çıkan eşlikleri değerlendirerek mesleğe başlayabilirler yani böyle minik bir başlangıç yapabilirler. Bunların hepsi aslında birer deneyim yani sahne deneyimi, çok önemli bir durum.

ÖE5: Okulda arkadaşlarına yardımcı olabilirler yani onların eserlerinin eşliklerini çalıp deneyim kazanabilirler. Çünkü deneyim kazanmak çok önemlidir.

ÖE6: Tecrübe gerekiyor dolayısıyla kendine bir solist bulabilir mesela yani bir şancı arkadaşının eşliklerini ya da enstrüman çalan arkadaşlarının eşliklerini çalabilir ve birlikte konsere çıkıp tecrübe kazanırlar.

ÖE7: Dersler dışında da ilgisi olan öğrenciler diğer arkadaşlarının eşlik ihtiyacı olduğunda zaten yapmak istiyorlar ve biz de yardımcı oluyoruz. Yani birbirlerine eşlik ederek öğrenmeleri ve ayrıca dediğim gibi eserlerin de eşlikleriyle birlikte çalınması her açıdan çok faydalı oluyor. Dolayısıyla biraz biraz bu işe başlamış oluyorlar yani bu şekilde de çeşitli çalışmaları değerlendirebilirler.

4.9.2.7. Duo, Trio, Quartet, Orkestra vb. gibi Birlikte Müzik Yapılan Çalışmalarda Yer Alınmalı: Bu kod, korrepetitörlük mesleğini icra etmek isteyen bireylerin nasıl bir yol izlemesine ilişkin uygulama ve deneyime yönelik öneriler kategorisine yönelik duo, trio, quartet, orkestra vb. gibi birlikte müzik yapılan çalışmalarda yer alınmalı yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: ...birlikte eşlik çalışmaları yaptırdığımız öğrenciler ders dışında da güzel repertuvarlar oluşturarak bir duo, trio, quartet gibi birlikte müzik yapma çalışmalarında bulunuyorlar. Yani dediğim gibi biz böyle yeni güzel oluşumları gördükçe çok mutlu oluyoruz. Aslında böyle başlanıyor yani birlikte müzik yapmayı seven insanlar hep bir şekilde müziği paylaşıyorlar. Öğrenciler bu çalışmaları çok iyi değerlendirmeliler, dediğim gibi bu iş deneyim ve tecrübeyle gelişiyor.

4.9.2.8. Konserlerde Yer Alarak Sahne Deneyimi Kazanılmalı: Bu kod, korrepetitörlük mesleğini icra etmek isteyen bireylerin nasıl bir yol izlemesine ilişkin uygulama ve deneyime yönelik öneriler kategorisine yönelik konserlerde yer alarak sahne deneyimi kazanılmalı yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: ...önlerine çıkan eşlikleri değerlendirerek mesleğe başlayabilirler yani böyle minik bir başlangıç yapabilirler. Bunların hepsi aslında birer deneyim yani sahne deneyimi, çok önemli bir durum.

ÖE6: Tecrübe gerekiyor dolayısıyla kendine bir solist bulabilir mesela yani bir şancı arkadaşının eşliklerini ya da enstrüman çalan arkadaşlarının eşliklerini çalabilir ve birlikte konsere çıkıp tecrübe kazanırlar.

4.9.3. Korrepetitör Olma Sürecinde Sahip Olunması Gereken Özelliklere Yönelik Öneriler: Bu başlıkta, ülkemizde korrepetisyon (piyano eşlik) dalında ayrı bir uzmanlık alanı ve bölüm bulunmadığı sürece korrepetitörlük mesleğini icra etmek isteyen bireylerin nasıl bir yol izlemesine ilişkin korrepetitör olma sürecinde sahip olunması gereken özelliklere yönelik öneriler kategorisine ait kodlara yer verilmiştir.

4.9.2.1. Özgüvenli Olunmalı ve Alandaki Fırsatlar Değerlendirilmeli: Bu kod, korrepetitörlük mesleğini icra etmek isteyen bireylerin nasıl bir yol izlemesine ilişkin korrepetitör olma sürecinde sahip olunması gereken özelliklere yönelik öneriler kategorisine yönelik özgüvenli olunmalı ve alandaki fırsatlar değerlendirilmeli yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: Bir kere eline geçen fırsatları kullanmak gerekir yani fırsat derken bunu fırsatçılık anlamında söylemiyorum mesela bir eşlik yapılması gerekiyorsa çekinmeyip özgüvenli olması gerekir ve hemen ben yapmak istiyorum diye söyleyebilir. Çünkü dediğim gibi pratik yapmak gerekiyor ve gerçekten çok önemlidir. Bu işi yapmak isteyenlere en başta tavsiyem küçümsemeden çok basit olsa bile çok eser çalarak eşlik yapmayı deneyimlemeleridir.

4.9.2.2. Geniş Bir Repertuvar Edinilmeli ve Bu Repertuvara Hâkim Olunmalı: Bu kod, korrepetitörlük mesleğini icra etmek isteyen bireylerin nasıl bir yol izlemesine ilişkin korrepetitör olma sürecinde sahip olunması gereken özelliklere yönelik öneriler kategorisine yönelik geniş bir repertuvar edinilmeli ve bu repertuvara hâkim olunmalı yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: Bu işte gelişmek için repertuvar bilmek çok önemli yani daha önce de demiştim bu alandaki repertuvar çok geniş dolayısıyla ne kadar çok eser çalışılırsa ve repertuvar tanınırsa o kadar gelişim sağlanır. Yani çaldıkça repertuvar genişliyor ve bir korrepetitörün geniş bir repertuvarı olması çok önemli bir şey.

ÖE4: Okyanus kadar repertuvar var, çok çalışılmalı ve bu repertuvara hâkim olunmalı. Zaten repertuvarı tanıdıktan ve bu işi bir süre yaptıktan sonra zaten ilgilendiğiniz alandaki eserleri de hep tanıdığınız için süreç daha kolay ilerliyor.

ÖE5: Bu alan gerçekten çok büyük ve repertuvar zordur o yüzden olabildiğince çok repertuvar edinmek çok önemlidir. Bu işi yapmak isteyenler bu noktalara çok dikkat etmeli ve ona göre bilinçli ilerlemelidir.

ÖE6: ...mutlaka yoğun olarak repertuvar öğrenmek lazım. Yavaş yavaş, belki hemen değil ama tecrübeyle olacak tabii ki. Bol bol eşlik yaparak mutlaka ilgilenilen alandaki repertuvar geliştirilmeli.

KP2: ...eşlikçi olarak bir yere geleceksek gerçekten o repertuvara hâkim olmak lazım, bu iş böyle olmuyor. Makul bir repertuvar çizgisi koyulması lazım mesela keman eşlikçisi olmak istiyorsak önce Mozart sonatlardan başlamak sonra Beethoven sonra biraz daha büyük eserler sonra biraz konçertolar gibi ama yani makul bir şekilde yavaş yavaş repertuvar yapılması lazım.

4.9.2.3. Çalgı Eşliğinde Bir Çalgıya ya da Şan Eşliğine Eğilim Gösterilip Bir Alanda Uzmanlaşılabilir: Bu kod, korrepetitörlük mesleğini icra etmek isteyen bireylerin nasıl bir yol izlemesine ilişkin korrepetitör olma sürecinde sahip olunması gereken özelliklere yönelik öneriler kategorisine yönelik çalgı eşliğinde bir çalgıya ya da şan eşliğine eğilim gösterilip bir alanda uzmanlaşılabilir yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: Korrepetisyon alanlarının da dediğim gibi kendi içinde ayrılmaları gerekiyor. Yani operada korrepetitör olmakla bir solo çalgıya korrepetitörlük yapmak ve onunla çalışmak arasında bence yani bir ayrım olması gerekmektedir. Repertuvarlar da farklı olduğu için ilgilenilen alana yönelip o repertuvara çalışmak daha faydalı olabilir.

ÖE2: ...mesela en başta bir enstrümana eğilebilir. Önce keman mesela, Mozart sonat olur, Beethoven sonat olur, Mozart konçertolar mesela, her türlü orkestra seçmelerinde istenilen şeyler, bunları dağarcığında bulundurabilir ve dolayısıyla biri istediği zaman hiç çekinmeden ona eşlik yapabilir. Konser vermek, bunlar önemli şeyler. Biraz cesaret gerekir yani.

ÖE5: Önerim belli bir alana odaklanmaları çünkü çok büyük bir alan yani repertuvarların da ayrı zorlukları var. Olabildiğince bir alana odaklanarak repertuvar öğrenmelidir. Yani sadece keman, sadece çello, sadece flüt repertuvarı gibi yani ona benzer bir şekilde bir repertuvara odaklanıp ilerleyebilir. ...hepsini birden yapmaya çalışmaktansa bir repertuvarı çok iyi öğrenmek ya da hatta sırf yaylı bile demiyorum yani keman repertuvarı, sadece çello repertuvarı, sadece viyola repertuvarı yani direkt bir çalgı odaklı da gidilebilir çünkü hepsi çok büyük repertuvarlar.

KP1: ...mesela bir alana da yönelebilir. Çünkü şan eşliği farklı yani insan sesine eşlik etmek farklıdır, bir çalgıya eşlik etmek daha farklıdır. Dolayısıyla bir alanda gelişip o alanda iyi bir şekilde uzmanlaşabilir.

KP2: Yani her alanda eşlik yapmayı deneyim daha sonra mesleki anlamda bir alanda ilerleyebilir çünkü her eşlik alanının ayrı gereklilikleri var. Hangi alanda eşlik yapmayı daha çok seviyorsanız iyi öğrenip o alanda ilerlemeniz dahan hâkim olmanız için çok daha iyi olabilir. ...öğrenci mesleki anlamda yönünü belirleyebilmeli. ...yani bu öğrenci ileride operada mı korrepetitör olacak, yaylı sazlara mı çalacak, nefesli sazlarlara mı çalacak...

4.9.2.4. Piyanoya Hâkim Olunmalı, Nota Okuma Hızı, Teknik vb. Konularda Yetkin Olunmalı: Bu kod, korrepetitörlük mesleğini icra etmek isteyen bireylerin nasıl bir yol izlemesine ilişkin korrepetitör olma sürecinde sahip olunması gereken özelliklere yönelik öneriler kategorisine yönelik piyanoya hâkim olunmalı, nota okuma hızı, teknik vb. konularda yetkin olunmalı yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE3: Piyano dersi mesela, orada gelişim sağlayarak, teknik kazanarak eşlik çalmaya devam edebiliyor.

ÖE7: Piyano eğitiminin temel amacı süreç içinde sadece sonat çalmak değil, teknikleri de alarak o sonatları aslında müzik öğretmenliğine transfer edebilmek. Yani oradaki eşlik modellerini okul şarkılarında uygulayabilmek mesela.

ÖE8: Piyano dersi ile bağlantısı vardır çünkü teknikler oradan geliyor. Öğrencinin yetiştirilmiş olması lazım yani. Deşifre ve notaları hızlı okuma gibi eşlik yapmak için gerekli olan önemli temel becerileri ediniyor. ...farklı beceriler gerektirir ayrı bir uzmanlıktır. Çünkü sadece eşlik yaparak iyi eşlikçi olunmaz. Mesela Brahms eşlikleri, Rachmaninoff eşlikleri çalmak zordur ve piyanoda yetkin olmayı gerektirir. Dolayısıyla tam donanımlı olmak ve piyanoda çok yetkin olmak gerekiyor çünkü dediğim gibi piyano eşlikçilerinin çaldığı oldukça ciddi piyano eşlikleri olan eserler var.

KP1: Bir defa iyi bir eşlikçi olmak için çalgınıza yani piyanoya hâkim olmalısınız. Bu hakimiyet ile eşlik yapmak çok daha güzel oluyor. Dediğim gibi hızlı deşifre, hızlı transpoze ve piyano tekniği gibi noktalar çok önemli, bu noktalarda problem olmadığında çok daha rahat ve sağlıklı bir eşlik gerçekleştiriliyor.

4.9.2.5. Eşlik Edilen Çalgı veya Şan Alanının Özellikleri İyi Bilinmeli: Bu kod, korrepetitörlük mesleğini icra etmek isteyen bireylerin nasıl bir yol izlemesine ilişkin korrepetitör olma sürecinde sahip olunması gereken özelliklere yönelik öneriler kategorisine yönelik eşlik edilen çalgı veya şan alanının özellikleri iyi bilinmeli yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: Eşlikçi olmak için yani sadece eşlik yapmak değil o alanın özelliklerini bilmek gerekir. Mesela şan eşliği yaparken nelere dikkat etmek gerekir ya da sesin özellikleri veya bir çalgıya eşlik ediyorsak o çalgının özellikleri gibi bunlar mutlaka bilinmelidir. ...keman literatürünü, viyola literatürünü, işte flüt literatürünü, onların kullandıkları teknikleri, operacının kullandığı teknikleri, yani benim onu çalıştırmam gerekiyorsa onun alanıyla ilgili donanımlı olmam gerekiyor.

ÖE2: Bir alana daha çok yöneliyoruz yani dediğim gibi ilgilendiğimiz alana daha iyi eşlik yapabilmek için o enstrümanın ya da şanın özellikleri ve eşlik yaparken önemli olan noktalarını bilmek gerekir. Dolayısıyla birlikte müzik yaparken daha iyi karşı tarafı anlayabilirsiniz.

ÖE5: Hepsinin çok spesifik özellikleri var, her çalgının her sesin önemli özellikleri var. Bunları bilerek ve dikkat ederek eşlik yapmanın çok daha güzel sonuçları olacaktır.

KP1: ...o alandaki kişilerin derslerine girerek tecrübe kazanılabilir. Mesela ben okullarda da çok çalışmıştım operaya girmeden önce, şan hocalarının derslerinde bulunmam bana çok büyük yarar sağladı. Yani onların öğrenciye neye dikkat etmesi gerektiğini söylediğinde ben hepsini dinleyip öğrendim. Mesela ben operada çalışırken bunların hepsine dikkat ediyorum. Aynı şekilde bir keman veya klarnet eşliği yapacak kişi de bu enstrümanların derslerine girerek o enstrümanların özelliklerini tanıyabilir ve daha sonra eşlik yaparken öğrendiği noktalara dikkat eder dolayısıyla bu durumların yani eşlik yaptığı alandaki bilgilere sahip olmasının kendisine çok büyük yarar sağlayacağını düşünüyorum. ...bazı operalarda yazılan ama farklı yapılan şeyler vardır, tradisyonel ve prodüsyonel yani her zaman bu şekilde yapılan, onları öğrenmek lazım. Özel bir ilgiyle yaklaşmak gerekiyor.

KP2: ...enstrümanların özelliklerini gerçekten öğrenmesi lazım. Eğer operada korrepetitörlük yapacaksa muhakkak bir iki tane dil öğrenmesi lazım. Çünkü operada korrepetitör olmak demek, orkestra şefi gelene kadar oraya hâkim olmak demek.

4.10. Onuncu Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın onuncu alt problemi olan "Korrepetitör mesleğini icra eden bir bireyin sahip olması gereken özellikler ve göz önünde bulundurması gereken unsurlar nelerdir, korrepetitör adaylarına görüş ve önerileriniz nelerdir?" sorusu ile öğretim elemanları ve korrepetitörlerin görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda farklı üniversitelerde mesleki müzik eğitimi alanlarında görev yapmakta olan sekiz piyano öğretim elemanının ve farklı devlet opera ve balesi kurumlarında görev yapan iki korrepetitörün katıldığı yarı yapılandırılmış görüşmelerden elde edilen bulgulara aşağıda yer verilmiştir.

Araştırmanın onuncu alt problemine ilişkin elde edilen verilerden "Korrepetitörlük Mesleğini İcra Eden Bir Bireyin Sahip Olması Gereken Özellikler ve Göz Önünde Bulundurması Gereken Unsurlara İlişkin Görüşler ve Korrepetitör Adaylarına Öneriler" temasına ve bu temaya yönelik kategori ve kodlara ulaşılmıştır. Temaya ilişkin "MAXQDA" programı ile oluşturulan tema, kategori ve kod haritasına Şekil 10'da yer verilmiştir.

Şekil 10

Korrepetitörlük Mesleğini İcra Eden Bir Bireyin Sahip Olması Gereken Özellikler ve Göz Önünde Bulundurması Gereken Unsurlar ile İlgili Öğretim Elemanı ve Korrepetitör Görüşlerine İlişkin Tema, Kategori ve Kod Haritası

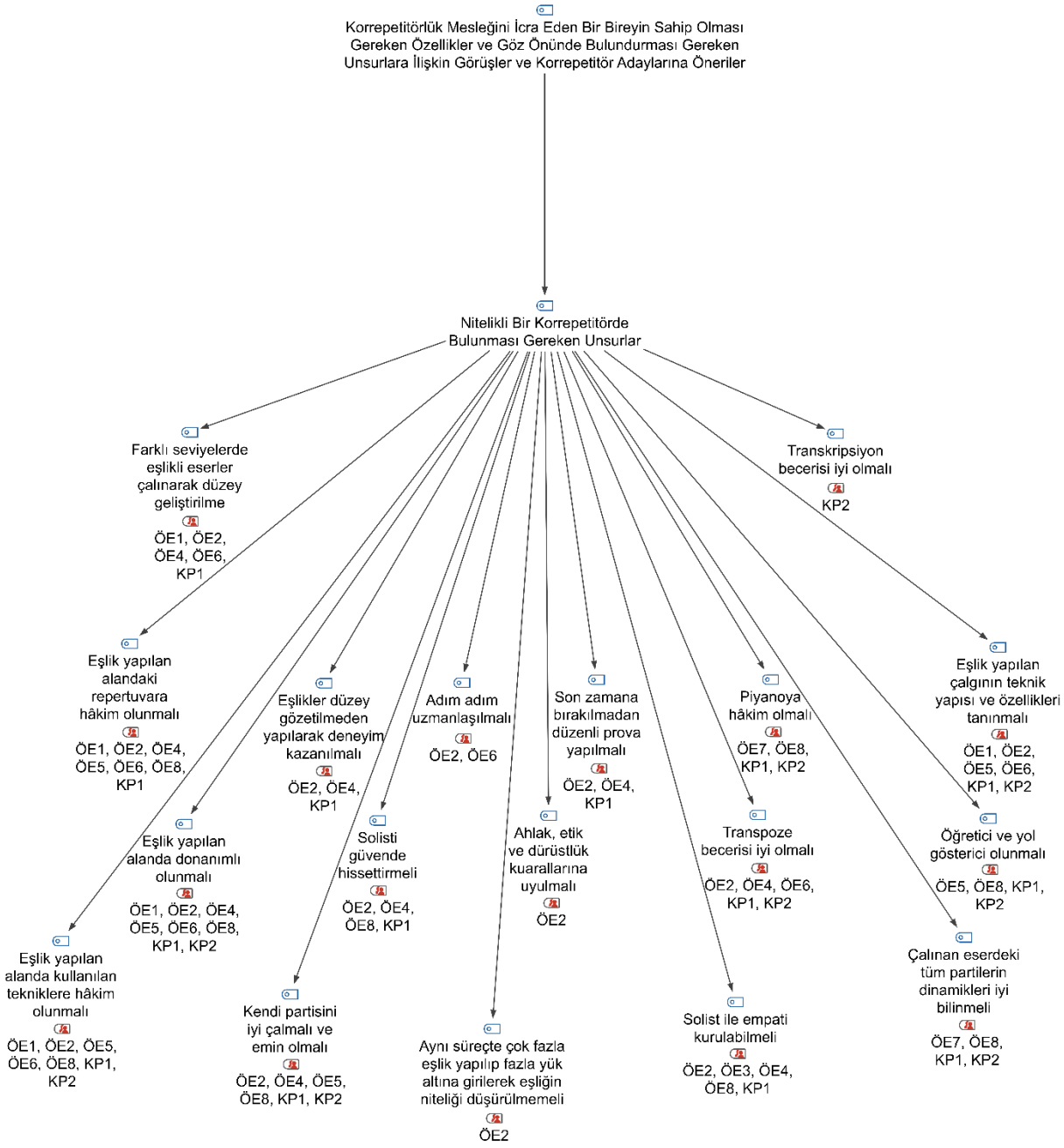

Şekil 10'da da görüldüğü gibi öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine göre korrepetitörlük mesleğini icra eden bir bireyin sahip olması gereken özellikler ve göz önünde bulundurması gereken unsurlar ile ilgili belirli tema, kategori ve kodlara ulaşılmıştır. Bu görüşmelerden elde edilen tema, kategori, kod, katılımcı ve frekanslara ilişkin bilgilere Tablo 22'de yer verilmiştir.

Tablo 22

Korrepetitörlük Mesleğini İcra Eden Bir Bireyin Sahip Olması Gereken Özellikler ve Göz Önünde Bulundurması Gereken Unsurlar ile İlgili Öğretim Elemanı ve Korrepetitör Görüşlerine İlişkin Tema, Kategori ve Kod Tablosu

TEMA	KATEGORİ	KOD	KATILIMCILAR	f
Korrepetitörlük Mesleğini İcra Eden Bir Bireyin Sahip Olması Gereken Özellikler ve Göz Önünde Bulundurması Gereken Unsurlara İlişkin Görüşler ve Korrepetitör Adaylarına Öneriler	Nitelikli Bir Korrepetitörde Bulunması Gereken Unsurlar	Farklı seviyelerde eşlikli eserler çalınarak düzey geliştirilmeli	ÖE1, ÖE2, ÖE4, ÖE6, KP1	5
		Eşlik yapılan alandaki repertuvara hâkim olunmalı	ÖE1, ÖE2, ÖE4, ÖE5, ÖE6, ÖE8, KP1	7
		Eşlik yapılan alanda kullanılan tekniklere hâkim olunmalı	ÖE1, ÖE2, ÖE5, ÖE6, ÖE8, KP1, KP2	7
		Eşlik yapılan alanda donanımlı olunmalı	ÖE1, ÖE2, ÖE4, ÖE5, ÖE6, ÖE8, KP1, KP2	8
		Eşlikler düzey gözetilmeden yapılarak deneyim kazanılmalı	ÖE2, ÖE4, KP1	3
		Kendi partisini iyi çalmalı ve emin olmalı	ÖE2, ÖE4, ÖE5, ÖE8, KP1, KP2	6
		Solisti güvende hissettirmeli	ÖE2, ÖE4, ÖE8, KP1	4
		Adım adım uzmanlaşılmalı	ÖE2, ÖE6	2
		Aynı süreçte çok fazla eşlik yapılıp fazla yük altına girilerek eşliğin niteliği düşürülmemeli	ÖE2	1
		Ahlak, etik ve dürüstlük kurallarına uyulmalı	ÖE2	1
		Son zamana bırakılmadan düzenli prova yapılmalı	ÖE2, ÖE4, KP1	3
		Solist ile empati kurulabilmeli	ÖE2, ÖE3, ÖE4, ÖE8, KP1	5
		Transpoze becerisi iyi olmalı	ÖE2, ÖE4, ÖE6, KP1, KP2	5
		Piyanoya hâkim olmalı	ÖE7, ÖE8, KP1, KP2	4
		Çalınan eserdeki tüm partilerin dinamikleri iyi bilinmeli	ÖE7, ÖE8, KP1, KP2	4
		Öğretici ve yol gösterici olunmalı	ÖE5, ÖE8, KP1, KP2	4
		Eşlik yapılan çalgının teknik yapısı ve özellikleri tanınmalı	ÖE1, ÖE2, ÖE5, ÖE6, KP1, KP2	6
		Transkripsiyon becerisi iyi olmalı	KP2	1

Tablo 22 incelendiğinde "Korrepetitörlük Mesleğini İcra Eden Bir Bireyin Sahip Olması Gereken Özellikler ve Göz Önünde Bulundurması Gereken Unsurlara İlişkin Görüşler ve Korrepetitör Adaylarına Öneriler" temasına ilişkin olarak 1 kategori ve 18 koda ulaşılmıştır. Öğretim elemanları ve korrepetitörlerin "Nitelikli Bir Korrepetitörde Bulunması Gereken Unsurlar" kategorisine ilişkin olarak farklı seviyelerde eşlikli eserler çalınarak düzey geliştirilmeli (5), eşlik yapılan alandaki repertuvara hâkim olunmalı (7), eşlik yapılan alanda kullanılan tekniklere hâkim olunmalı (7), eşlik yapılan alanda donanımlı olunmalı (8), eşlikler düzey gözetilmeden yapılarak deneyim kazanılmalı (3), kendi partisini iyi çalmalı ve emin olmalı (6), solisti güvende hissettirmeli (4), adım adım uzmanlaşılmalı (2), aynı süreçte çok fazla eşlik yapılıp fazla yük altına girilerek eşliğin niteliği düşürülmemeli (1), ahlak, etik ve dürüstlük kurallarına uyulmalı (1), son zamana bırakılmadan düzenli prova yapılmalı (3), solist

ile empati kurulabilmeli (5), transpoze becerisi iyi olmalı (5), piyanoya hâkim olmalı (4), çalınan eserdeki tüm partilerin dinamikleri iyi bilinmeli (4), öğretici ve yol gösterici olunmalı (4), eşlik yapılan çalgının teknik yapısı ve özellikleri tanınmalı (6) ve transkripsiyon becerisi iyi olmalı (1) yönünde görüş bildirdikleri tespit edilmiştir. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine göre nitelikli bir korrepetitör olabilmek için bol bol eşlikli çalışmalar yapılması, repertuvara hâkim olunması, piyanoya hâkim olunması ve çeşitli yönlerden farklı becerilere sahip olunması gerektiği görülmektedir.

Yukarıdaki haritada ve tabloda yer verilen "Korrepetitörlük Mesleğini İcra Eden Bir Bireyin Sahip Olması Gereken Özellikler ve Göz Önünde Bulundurması Gereken Unsurlara İlişkin Görüşler ve Korrepetitör Adaylarına Öneriler" temasına ait kategorilerde yer alan farklı kodlara ilişkin görüş bildiren öğretim elemanları ve korrepetitörlerin görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

4.10.1. Nitelikli Bir Korrepetitörde Bulunması Gereken Unsurlar: Bu başlıkta, korrepetitörlük mesleğini icra eden bir bireyin sahip olması gereken özellikler ve göz önünde bulundurması gereken unsurlara ilişkin nitelikli bir korrepetitörde bulunması gereken unsurlar kategorisine ait kodlara yer verilmiştir.

4.10.1.1. Farklı Seviyelerde Eşlikli Eserler Çalınarak Düzey Geliştirilmeli: Bu kod, nitelikli bir korrepetitörde bulunması gereken unsurlar kategorisine ilişkin farklı seviyelerde eşlikli eserler çalınarak düzey geliştirilmeli yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: Benim elimde bazı kaynaklar var fakat o da kaynak haline getirilmiş yani kolaydan zora doğru eserler seçilmiş ve onların eşlikleri var. O eşlikleri çaldıkça eşlik düzeyinizi yukarıya çekiyorsunuz, piyano eğitimi gibi arada çok bir fark yok.

ÖE2: Birbirlerine eşlik ediyorlar demiştim ya mesela bu şekilde arkadaşlarının düzeyine göre farklı seviyede eserler de öğrenmiş oluyorlar. Çalışırken olabildiğince yani çalınabildiği kadar farklı seviyelerde eserleri deneyimlemek gerekiyor.

ÖE4: Yeni eser tanıdıkça yeni şeyler keşfediyorsunuz, farklı seviyelerde olması da önemli yani hep aynı düzey gidilmeden farklı seviyeler çalışılınca öğrenilen şeyler de genişler.

ÖE6: Repertuvar çok önemli demiştim, bu repertuvarın çeşitliliği yani genişletilmesi de önemli bir noktadır.

KP1: Dediğim gibi bu yıl şu eserleri çaldık demek olmuyor, sürekli farklı eserler öğrenmek, çalıştırmak ve deneyimlemek gerekiyor. Çok güzel bir şey ama istemelisiniz ve çabalamalısınız.

4.10.1.2. Eşlik Yapılan Alandaki Repertuvara Hâkim Olunmalı: Bu kod, nitelikli bir korrepetitörde bulunması gereken unsurlar kategorisine ilişkin eşlik yapılan alandaki repertuvara hâkim olunmalı yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: Korrepetisyon alanlarının da dediğim gibi kendi içinde ayrılmaları gerekiyor. Yani operada korrepetitör olmakla bir solo çalgıya korrepetitörlük yapmak ve onunla çalışmak arasında bence yani bir ayrım olması gerekmektedir. Repertuvarlar da farklı olduğu için ilgilenilen alana yönelip o repertuvara çalışmak daha faydalı olabilir.

ÖE2: ...mesela en başta bir enstrümana eğilebilir. Önce keman mesela, Mozart sonat olur, Beethoven sonat olur, Mozart konçertolar mesela, her türlü orkestra seçmelerinde istenilen şeyler, bunları dağarcığında bulundurabilir ve dolayısıyla biri istediği zaman hiç çekinmeden ona eşlik yapabilir. Konser vermek, bunlar önemli şeyler. Biraz cesaret gerekir yani.

ÖE4: Okyanus kadar repertuvar var, çok çalışılmalı ve bu repertuvara hâkim olunmalı. Zaten repertuvarı tanıdıktan ve bu işi bir süre yaptıktan sonra zaten ilgilendiğiniz alandaki eserleri de hep tanıdığınız için süreç daha kolay ilerliyor.

ÖE5: Önerim belli bir alana odaklanmaları çünkü çok büyük bir alan yani repertuvarların da ayrı zorlukları var. Olabildiğince bir alana odaklanarak repertuvar öğrenmelidir. Yani sadece keman, sadece çello, sadece flüt repertuvarı gibi yani ona benzer bir şekilde bir repertuvara odaklanıp ilerleyebilir. ...hepsini birden yapmaya çalışmaktansa bir repertuvarı çok iyi öğrenmek ya da hatta sırf yaylı bile demiyorum yani keman repertuvarı, sadece çello repertuvarı, sadece viyola repertuvarı yani direkt bir çalgı odaklı da gidilebilir çünkü hepsi çok büyük repertuvarlar.

ÖE6: ...repertuvar farklı, eğer enstrüman eşliğine odaklanıyorsan o repertuvarı daha iyi bilmen gerekir. Şan alanının da aynı şekilde farklı repertuvar, onu bilmek gerekir. Aslında hepsine bilgi sahibi olmak iyidir. ...korrepetisyon (piyano eşlik) bölümünden mezun olduklarında mesela artık popüler aryalar, popüler enstrüman eşlikleri, popüler şan eşlikleri gibi alanlarda repertuvarı tanımış ve bilmiş olacaklar. Zaten repertuvarı pek bilmiyorlar o yüzden bu bölümün açılması çok faydalı ve çok önemli bir konudur. ...mutlaka yoğun olarak repertuvar öğrenmek lazım. Yavaş yavaş, belki hemen değil ama tecrübeyle olacak tabii ki. Bol bol eşlik yaparak mutlaka ilgilenilen alandaki repertuvar geliştirilmeli.

ÖE8: Hangi alanda daha çok eşlik yaptıysanız o alandaki repertuvarı daha iyi biliyorsunuzdur tabii ki, bu işi yapmak isteyen kişiler de bu şekilde hangi repertuvarı daha çok istiyorlarsa ona çok iyi çalışmalılar. ...zaten korrepetitör alan kişinin ilgilendiği alanın yani operaya ilgiliyse operaları ve tekniklerini çok iyi bilmesi lazım.

KP1: ...bence seviye seviye eşlik yapılan alanın repertuvarını öğrenmek lazım. Mesela bu opera alanındaysa işte arie anticheler, liedler daha sonra çok bilinen aryalar, çok söylenen aryalar, ilk önce bunları öğrenmek lazım. Çünkü tamamen yabancı olunan bir alan oluyor ve enstrüman müziği ile mesela opera müziğinin arasında farklar var. Yani ilgili repertuvarı iyi tanımak ve geliştirmek gerekiyor. ...eseri çok iyi tanımamız lazım. Bunun için o eserin bestecisini, bestecisiyle ilgili bilgiyi, dönemiyle ilgili bilgiyi, eserin ne anlattığını bilmek lazım. ...repertuvar tanımak lazım, farklı repertuvarları da tanımak lazım ama özellikle de eşlik yapılan alanın repertuvarını mutlaka iyi bir şekilde tanımak lazım. Repertuvarın en önemli eserleri ve en bilinen eserlerini bilmek lazım. Bugün şu kadar eser yeter, bu yıl bu kadar eser yeter demek olmaz, öyle bir şey olmuyor yani açıp eserleri deşifre etmek gerekir, notalarını alıp, kayıtları dinleyip bu solist böyle yapmış ama bu solist de böyle yapmış diye incelemek ve dinlemek gerekiyor. Mesela bazı operalarda yazılan ama farklı yapılan şeyler vardır, tradisyonel ve prodüsyonel yani her zaman bu şekilde yapılan, onları öğrenmek lazım. Özel bir ilgiyle yaklaşmak gerekiyor.

4.10.1.3. Eşlik Yapılan Alanda Kullanılan Tekniklere Hâkim Olunmalı: Bu kod, nitelikli bir korrepetitörde bulunması gereken unsurlar kategorisine ilişkin eşlik yapılan alanda kullanılan tekniklere hâkim olunmalı yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: Eşlikçi olmak için yani sadece eşlik yapmak değil o alanın özelliklerini bilmek gerekir. Mesela şan eşliği yaparken nelere dikkat etmek gerekir ya da sesin özellikleri veya bir çalgıya eşlik ediyorsak o çalgının özellikleri gibi bunlar mutlaka bilinmelidir. ...keman literatürünü, viyola literatürünü, işte flüt literatürünü, onların kullandıkları teknikleri, operacının kullandığı teknikleri, yani benim onu çalıştırmam gerekiyorsa onun alanıyla ilgili donanımlı olmam gerekiyor.

ÖE2: Bir alana daha çok yöneliyoruz yani dediğim gibi ilgilendiğimiz alana daha iyi eşlik yapabilmek için o enstrümanın ya da şanın özellikleri ve eşlik yaparken önemli olan noktalarını bilmek gerekir. Dolayısıyla birlikte müzik yaparken daha iyi karşı tarafı anlayabilirsiniz.

ÖE5: Hepsinin çok spesifik özellikleri var, her çalgının her sesin önemli özellikleri var. Bunları bilerek ve dikkat ederek eşlik yapmanın çok daha güzel sonuçları olacaktır.

ÖE6: ...repertuvar farklı, eğer enstrüman eşliğine odaklanıyorsan o repertuvarı daha iyi bilmen gerekir. Şan alanının da aynı şekilde farklı repertuvar, onu bilmek gerekir. Aslında hepsine bilgi sahibi olmak iyidir. ...korrepetisyon (piyano eşlik) bölümünden mezun olduklarında mesela artık popüler aryalar, popüler enstrüman eşlikleri, popüler şan eşlikleri gibi alanlarda repertuvarı tanımış ve bilmiş olacaklar. Zaten repertuvarı pek bilmiyorlar o yüzden bu bölümün açılması çok faydalı ve çok önemli bir konudur. ...mutlaka yoğun olarak repertuvar öğrenmek lazım. Yavaş yavaş, belki hemen değil ama tecrübeyle olacak tabii ki. Bol bol eşlik yaparak mutlaka ilgilenilen alandaki repertuvar geliştirilmeli.

ÖE8: Yani zaten korrepetitör alan kişinin ilgilendiği alanın yani operaya ilgiliyse operaları ve tekniklerini çok iyi bilmesi lazım.

KP1: ...o alandaki kişilerin derslerine girerek tecrübe kazanılabilir. Mesela ben okullarda da çok çalışmıştım operaya girmeden önce, şan hocalarının derslerinde bulunmam bana çok büyük yarar sağladı. Yani onların öğrenciye neye dikkat etmesi gerektiğini söylediğinde ben hepsini dinleyip öğrendim. Mesela ben operada çalışırken bunların hepsine dikkat ediyorum. Aynı şekilde bir keman veya klarnet eşliği yapacak kişi de bu enstrümanların derslerine girerek o enstrümanların özelliklerini tanıyabilir ve daha sonra eşlik yaparken öğrendiği noktalara dikkat eder dolayısıyla bu durumların yani eşlik yaptığı alandaki bilgilere sahip olmasının kendisine çok büyük yarar sağlayacağını düşünüyorum. ...bazı operalarda yazılan ama farklı yapılan şeyler vardır, tradisyonel ve prodüsyonel yani her zaman bu şekilde yapılan, onları öğrenmek lazım. Özel bir ilgiyle yaklaşmak gerekiyor.

KP2: ...enstrümanların özelliklerini gerçekten öğrenmesi lazım. Eğer operada korrepetitörlük yapacaksa muhakkak bir iki tane dil öğrenmesi lazım. Çünkü operada korrepetitör olmak demek, orkestra şefi gelene kadar oraya hâkim olmak demek.

4.10.1.4. Eşlik Yapılan Alanda Donanımlı Olunmalı: Bu kod, nitelikli bir korrepetitörde bulunması gereken unsurlar kategorisine ilişkin eşlik yapılan alanda donanımlı olunmalı yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: Eşlikçi olmak için yani sadece eşlik yapmak değil o alanın özelliklerini bilmek gerekir. Mesela şan eşliği yaparken nelere dikkat etmek gerekir ya da sesin özellikleri veya bir çalgıya eşlik ediyorsak o çalgının özellikleri gibi bunlar mutlaka bilinmelidir. ...keman literatürünü, viyola literatürünü, işte flüt literatürünü, onların kullandıkları teknikleri, operacının kullandığı teknikleri, yani benim onu çalıştırmam gerekiyorsa onun alanıyla ilgili donanımlı olmam gerekiyor.

ÖE2: Bir alana daha çok yöneliyoruz yani dediğim gibi ilgilendiğimiz alana daha iyi eşlik yapabilmek için o enstrümanın ya da şanın özellikleri ve eşlik yaparken önemli olan noktalarını bilmek gerekir. Dolayısıyla birlikte müzik yaparken daha iyi karşı tarafı anlayabilirsiniz.

ÖE4: Daha önce de söylediğim gibi öğrenerek ve deneyimleyip tecrübe ederek bu alanda donanımlı olmalıdır. Mesela eşlik yapılacak alanın repertuvarı, nelere dikkat edilmesi gerektiği ve o alanın gereklilikleri konusuna hâkim olmalı yani kısaca donanımlı olmalıdır.

ÖE5: Hepsinin çok spesifik özellikleri var, her çalgının her sesin önemli özellikleri var. Bunları bilerek ve dikkat ederek eşlik yapmanın çok daha güzel sonuçları olacaktır.

ÖE6: ...repertuvar farklı, eğer enstrüman eşliğine odaklanıyorsan o repertuvarı daha iyi bilmen gerekir. Şan alanının da aynı şekilde farklı repertuvar, onu bilmek gerekir. Aslında hepsine bilgi sahibi olmak iyidir. ...korrepetisyon (piyano eşlik) bölümünden mezun olduklarında mesela artık popüler aryalar, popüler enstrüman eşlikleri, popüler şan eşlikleri gibi alanlarda repertuvarı tanımış ve bilmiş olacaklar. Zaten repertuvarı pek bilmiyorlar o yüzden bu bölümün açılması çok faydalı ve çok önemli bir konudur. ...mutlaka yoğun olarak repertuvar öğrenmek lazım. Yavaş yavaş, belki hemen değil ama tecrübeyle olacak tabii ki. Bol bol eşlik yaparak mutlaka ilgilenilen alandaki repertuvar geliştirilmeli.

ÖE8: Yani zaten korrepetitör alan kişinin ilgilendiği alanın yani operaya ilgiliyse operaları ve tekniklerini çok iyi bilmesi lazım.

KP1: ...o alandaki kişilerin derslerine girerek tecrübe kazanılabilir. Mesela ben okullarda da çok çalışmıştım operaya girmeden önce, şan hocalarının derslerinde bulunmam bana çok büyük yarar sağladı. Yani onların öğrenciye neye dikkat etmesi gerektiğini söylediğinde ben hepsini dinleyip öğrendim. Mesela ben operada çalışırken bunların hepsine dikkat ediyorum. Aynı şekilde bir keman veya klarnet eşliği yapacak kişi de bu enstrümanların derslerine girerek o enstrümanların özelliklerini tanıyabilir ve daha sonra eşlik yaparken öğrendiği noktalara dikkat eder dolayısıyla bu durumların yani eşlik yaptığı alandaki bilgilere sahip olmasının kendisine çok büyük yarar sağlayacağını düşünüyorum. ...bazı operalarda yazılan ama farklı yapılan şeyler vardır, tradisyonel ve prodüsyonel yani her zaman bu şekilde yapılan, onları öğrenmek lazım. Özel bir ilgiyle yaklaşmak gerekiyor.

KP2: ...enstrümanların özelliklerini gerçekten öğrenmesi lazım. Eğer operada korrepetitörlük yapacaksa muhakkak bir iki tane dil öğrenmesi lazım. Çünkü operada korrepetitör olmak demek, orkestra şefi gelene kadar oraya hâkim olmak demek.

4.10.1.5. Eşlikler Düzey Gözetilmeden Yapılarak Deneyim Kazanılmalı: Bu kod, nitelikli bir korrepetitörde bulunması gereken unsurlar kategorisine ilişkin eşlikler düzey gözetilmeden yapılarak deneyim kazanılmalı yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: Bunu en başta da söylemiştim, eşlikleri kolaylığına zorluğuna göre ayırt etmeden deneyimlemek gerekir. Ayrıca bu eserlerin düzeyi ne olursa olsun her gün çalışmak ve son güne bırakmamak gerekiyor. Ancak bu şekilde gelişip iyi bir eşlikçi olunabilir.

ÖE4: ...mesela bazen eşlikler zor oluyor yani uğraşılması gerekiyor o yüzden pek sıcak bakmayabiliyorlar ya da kolay bir eşlik oluyor son zamana bırakıyorlar, bunlar hiç doğru değil. Her esere vakit ayırmak ve mutlaka olabildiğince denemek gerekir yani dediğim gibi ne kadar çok deneyim o kadar çok gelişim.

KP1: Bu konuda yine şu konuya geliyoruz eşlik yapmayı deneyimlemek yani sürekli bu işin içinde olmak gerekiyor. Farklı düzeyler denemek gerekir de demiştim, yani zor eserdir vakit alır ya da kolay eserdir daha sonra bir kez bakarım gibi bir ayrım yapmadan mutlaka çalışmak ve çalmaya çalışmak gerekir.

4.10.1.6. Kendi Partisini İyi Çalmalı ve Emin Olmalı: Bu kod, nitelikli bir korrepetitörde bulunması gereken unsurlar kategorisine ilişkin kendi partisini iyi çalmalı ve emin olmalı yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: ...eşlikleri çalışacak ve kendi partisinden emin olacak ki başkası ona güvenebilsin. Çünkü empati kurmak yani bu bir alışveriş ve güven olayıdır. Eşlikçi bilecek ve çalışacak ki yanında birlikte çaldığı insanı taşıyabilsin ve o insan ona güvensin çünkü yoksa bir eşlikçi çalışmazsa veya bu parti kolaymış, ben buna son gün bakarım derse ne olur, bunu yapanlar da var çünkü ama ondan sonra ne oluyor, güzel çalmıyor veya karşı tarafa bir yanlış yaptırıyor maalesef.

ÖE4: ...öğrenci kendi partisine hâkim değilse kasılıyor ve ancak notamı çalıyorum diye düşünüyor. Kulakları kapanıyor, hiçbir şey duyamıyor. ...eşlik yapan kişi doğal ve rahat kendi partisini çalmalıdır ki kulağı açık olarak eşlik yaptığı kişiyi dinleyebilsin ve solisti de iyi hissettirsin. Duymayı ve dinlemeyi öğrenmek çok önemli bir şart yani solistin nefesini, inanın yani o azıcık bir soluğunu bile yakalayabilmek lazım. ...partisini o kadar iyi bilmelidir ki, gözü kendi partisini değil de şancının partisini yani enstrümantalistin ve solistin partisini takip etmelidir, öğrenmelidir.

ÖE5: ...eğer istiyorsak çalışmalıyız ki zaten iyi bir eşlikçi olmak da bunu gerektirir dolayısıyla partilere özellikle de kendi partinize çok iyi hâkim olmanız lazım.

ÖE8: Eşlik yapan piyanistin sadece kendi partisini öğrenmesi ve sorunsuz çalması olmaz yani orada birbirini dinlemek, ön planda solistin olmasını kabul etmek ve solisti iyi hissettirmek çok önemli. Tabii kendi partinize de hâkim olmalısınız.

KP1: Yani hem kendi partinizi hem de onun çaldığı partiyi iyi bilmek lazım yani onun müziğini en az onun kadar bilmek gerekir.

KP2: ...eşlikçi olmak istiyorsak bu konuda çok çalışmak gerekiyor demiştim yani bu çalışmak sadece notaları öğrenmek değil partinizi iyi bilmek ve müziği iyi anlamak. Birlikte müzik yaptığınızda dediğim gibi o dengeyi kurarak müziği bütünlemek çok önemli.

4.10.1.7. Solisti Güvende Hissettirmeli: Bu kod, nitelikli bir korrepetitörde bulunması gereken unsurlar kategorisine ilişkin solisti güvende hissettirmeli yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: ...eşlikleri çalışacak ve kendi partisinden emin olacak ki başkası ona güvenebilsin. Çünkü empati kurmak yani bu bir alışveriş ve güven olayıdır. Eşlikçi bilecek ve çalışacak ki yanında birlikte çaldığı insanı taşıyabilsin ve o insan ona güvensin çünkü yoksa bir eşlikçi çalışmazsa veya bu parti kolaymış, ben buna son gün bakarım derse ne olur, bunu yapanlar da var çünkü ama ondan sonra ne oluyor, güzel çalmıyor veya karşı tarafa bir yanlış yaptırıyor maalesef.

ÖE4: ...eşlik yapan kişi doğal ve rahat kendi partisini çalmalıdır ki kulağı açık olarak eşlik yaptığı kişiyi dinleyebilsin ve solisti de iyi hissettirsin. Duymayı ve dinlemeyi öğrenmek çok önemli bir şart yani solistin nefesini, inanın yani o azıcık bir soluğunu bile yakalayabilmek lazım.

ÖE8: Eşlik yapan piyanistin sadece kendi partisini öğrenmesi ve sorunsuz çalması olmaz yani orada birbirini dinlemek, ön planda solistin olmasını kabul etmek ve solisti iyi hissettirmek çok önemli. Tabii kendi partinize de hâkim olmalısınız.

KP1: Bunun yanında da işte dediğim gibi hissetmek o da gerçekten bir yetenek. Yanınızda çalanın ne hissettiğini anlayarak onun müziğine katılabilmek çok önemli. Herkes yapamıyor bunu, yani bunlara dikkat edip onunla birlikte gitmek, dediğim gibi onu taşımak, müziğine yön vermek ama engel olmamak, kapatmamak. Hem destek olacaksınız hem de köstek olmayacaksınız.

4.10.1.8. Adım Adım Uzmanlaşılmalı: Bu kod, nitelikli bir korrepetitörde bulunması gereken unsurlar kategorisine ilişkin adım adım uzmanlaşılmalı yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: ...bu işin deneyimle geliştiğini söylemiştim ayrıca bir anda olan bir şey değil aslında bu alanda adım adım uzmanlaşacaksın.

ÖE6: ...mutlaka yoğun olarak repertuvar öğrenmek lazım. Yavaş yavaş, belki hemen değil ama tecrübeyle olacak tabii ki. Bol bol eşlik yaparak mutlaka ilgilenilen alandaki repertuvar geliştirilmeli.

4.10.1.9. Aynı Süreçte Çok Fazla Eşlik Yapılıp Fazla Yük Altına Girilerek Eşliğin Niteliği Düşürülmemeli: Bu kod, nitelikli bir korrepetitörde bulunması gereken unsurlar kategorisine ilişkin aynı süreçte çok fazla eşlik yapılıp fazla yük altına girilerek eşliğin niteliği düşürülmemeli yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: ...çok fazla da yük bindirmeyeceksin üstüne yani bak bunu yapanlar da var. Mesela aynı anda yirmi kişiye, otuz kişiye eşlik edenler var. O zaman ama ne oluyor, arada bir üç beş kişi güme gider yani böyle bir şey insan üstü, bir şey yapamazsın buna ancak aynı parçayı çalarsan yapabilirsin ki o da çok zor bir şey. Çünkü otuz kişi farklı şekilde çalacak o eserleri.

4.10.1.10. Ahlak, Etik ve Dürüstlük Kurallarına Uyulmalı: Bu kod, nitelikli bir korrepetitörde bulunması gereken unsurlar kategorisine ilişkin ahlak, etik ve dürüstlük kurallarına uyulmalı yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: ...yani ahlak ve dürüstlük bu meslekte çok önemli bir şey. Düzenli çalışacaksın, düzgün prova yapacaksın. ...bazı yazılı olmayan ahlak kuralları var.

4.10.1.11. Son Zamana Bırakılmadan Düzenli Prova Yapılmalı: Bu kod, nitelikli bir korrepetitörde bulunması gereken unsurlar kategorisine ilişkin son zamana bırakılmadan düzenli prova yapılmalı yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: Bunu en başta da söylemiştim, eşlikleri kolaylığına zorluğuna göre ayırt etmeden deneyimlemek gerekir. Ayrıca bu eserlerin düzeyi ne olursa olsun her gün çalışmak ve son güne bırakmamak gerekiyor. Ancak bu şekilde gelişip iyi bir eşlikçi olunabilir.

ÖE4: ...mesela bazen eşlikler zor oluyor yani uğraşılması gerekiyor o yüzden pek sıcak bakmayabiliyorlar ya da kolay bir eşlik oluyor son zamana bırakıyorlar, bunlar hiç doğru değil. Her esere vakit ayırmak ve mutlaka olabildiğince denemek gerekir yani dediğim gibi ne kadar çok deneyim o kadar çok gelişim.

KP1: Bu konuda yine şu konuya geliyoruz eşlik yapmayı deneyimlemek yani sürekli bu işin içinde olmak gerekiyor. Farklı düzeyler denemek gerekir de demiştim, yani zor eserdir vakit alır ya da kolay eserdir daha sonra bir kez bakarım gibi bir ayrım yapmadan mutlaka çalışmak ve çalmaya çalışmak gerekir.

4.10.1.12. Solist ile Empati Kurulabilmeli: Bu kod, nitelikli bir korrepetitörde bulunması gereken unsurlar kategorisine ilişkin solist ile empati kurulabilmeli yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: ...eşlikleri çalışacak ve kendi partisinden emin olacak ki başkası ona güvenebilsin. Çünkü empati kurmak yani bu bir alışveriş ve güven olayıdır.

ÖE3: Bir solistin kendini rahat hissetmesi eşlikçiye bağlı, eşlikçi ne kadar empati yaparsa yani solistin arkasında sağlam durursa solist de kendini sağlam hisseder yani daha rahat hisseder.

ÖE4: Eşlik çalma çalışmalarına yardımcı piyano olarak şan derslerinde de yer veriyoruz, şan öğrencilerine eşlik yaptırarak korrepetitörün eşlikçinin pozisyonunu anlamalarını, empati kurmalarını sağlıyoruz, bu çok önemli ve çok faydalıdır.

ÖE8: Eşlik yapan kişi hep dikkatli olmalıdır yani solisti anlamak gerekiyor onun ne hissettiğini mesela yanlış bir şey olduğunda hemen yakalayıp toparlamak gerekir. Daha önce de dedim ya bu hızlı reaksiyonlar çok önemlidir.

KP1: ...birlikte müzik yapmak biraz daha kontrollü olmayı, belli bir disiplin içinde yanınızda çalan kişiyle biraz empati kurmayı gerektiriyor, sezgilerini anlamak lazım. Ona ve aynı zamanda müziğine yön verirken engel de olmamak gerekiyor. ...empati kurmak, sezgileri hissetmek müziği birlikte paylaşabilmek ve besleyebilmek için gereklidir. Bu süreçte solisti anlamak ve solist ile iyi bir ilişki kurmak da çok önemlidir.

4.10.1.13. Transpoze Becerisi İyi Olmalı: Bu kod, nitelikli bir korrepetitörde bulunması gereken unsurlar kategorisine ilişkin transpoze becerisi iyi olmalı yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: Şan eşliklerinde mesela anında başka bir ton isteyebiliyorlar o zaman hem değiştirebilmek gerekiyor yani sadece orada da değil genel olarak iyi transpoze yapabilmek lazım.

ÖE4: ...iyi transpoze yapabilmelidir çünkü çok sık karşılaştığımız bir şey yani hocam ben şu eseri bu tonda söylemeyeceğim yarım perde pes yaparmısınız, bir perde tiz yaparmısınız gibi karşılaşılıyor yani. ...daha önce bahsettiğim gibi transpoze yapabilmesi, tonalite hissi, armoni bilgisi bunlar hepsi çok önemlidir.

ÖE6: ...bir korrepetitör eseri iyi analiz etmelidir yani her an her şey olabiliyor ton değiştirmek gerekebilir, eserin trafiğinde değişiklikler olabilir. Böyle durumlarda hızlı transpoze yapabilmek ve esere hemen uyum sağlayabilmek gerekir.

KP1: Bir defa iyi bir eşlikçi olmak için çalgınıza yani piyanoya hâkim olmalısınız. Bu hakimiyet ile eşlik yapmak çok daha güzel oluyor. Dediğim gibi hızlı deşifre, hızlı transpoze ve

piyano tekniği gibi noktalar çok önemli, bu noktalarda problem olmadığında çok daha rahat ve sağlıklı bir eşlik gerçekleştiriliyor.

KP2: ...eğer bu alanda ilerlemek istiyorsan çok çalışmalısın yani başka bir seçenek yok, özellikle iyi eşlik yapmak istiyorsan deşifre ve transpoze gibi konularda çok iyi olmalısın yani daha çok çalışmalısın.

4.10.1.14. Piyanoya Hâkim Olmalı: Bu kod, nitelikli bir korrepetitörde bulunması gereken unsurlar kategorisine ilişkin piyanoya hâkim olmalı yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE7: Piyano eğitiminin temel amacı süreç içinde sadece sonat çalmak değil, teknikleri de alarak o sonatları aslında müzik öğretmenliğine transfer edebilmek. Yani oradaki eşlik modellerini okul şarkılarında uygulayabilmek mesela. ...piyanoyu her zaman geliştirilmeli yani hep eşlik yapsa bile piyanoda iyi olması gerekir zaten...

ÖE8: Piyano dersi ile bağlantısı vardır çünkü teknikler oradan geliyor. Öğrencinin yetiştirilmiş olması lazım yani. Deşifre ve notaları hızlı okuma gibi eşlik yapmak için gerekli olan önemli temel becerileri ediniyor. ...farklı beceriler gerektirir ayrı bir uzmanlıktır. Çünkü sadece eşlik yaparak iyi eşlikçi olunmaz. Mesela Brahms eşlikleri, Rachmaninoff eşlikleri çalmak zordur ve piyanoda yetkin olmayı gerektirir. Dolayısıyla tam donanımlı olmak ve piyanoda çok yetkin olmak gerekiyor çünkü dediğim gibi piyano eşlikçilerinin çaldığı oldukça ciddi piyano eşlikleri olan eserler var.

KP1: Bir defa iyi bir eşlikçi olmak için çalgınıza yani piyanoya hâkim olmalısınız. Bu hakimiyet ile eşlik yapmak çok daha güzel oluyor. Dediğim gibi hızlı deşifre, hızlı transpoze ve piyano tekniği gibi noktalar çok önemli, bu noktalarda problem olmadığında çok daha rahat ve sağlıklı bir eşlik gerçekleştiriliyor.

KP2: ...sizin ilk işiniz piyanistlik yani muhakkak piyanist olmanız gerekiyor. ...iyi eşlik yapabilmeniz için de önce çalgınızda iyi olmalısınız yani yetkin olmalısın ki eşlik çalışmalarınız da iyi ilerlesin.

4.10.1.15. Çalınan Eserdeki Tüm Partilerin Dinamikleri İyi Bilinmeli: Bu kod, nitelikli bir korrepetitörde bulunması gereken unsurlar kategorisine ilişkin çalınan eserdeki tüm partilerin dinamikleri iyi bilinmeli yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE7: Eserlerin bir bütün olarak eşlikli çalınmasından bahsetmiştik, eserler eşlikli çalınsa bile biliyoruz ki gerektirdiği şeyler var. Bu noktada müziği bilmek o eserin nüansları ve gerektirdiği şeyleri bilerek ve dikkat ederek çalmak lazım. Böylelikle eserler olması gerektiği gibi hem eşlikli hem de doğru çalınmış olurlar.

ÖE8: Beethoven ile Debussy arasında çalım farkı, dönem farkı, kişilik farkı, armoni farkı, eserlerindeki dinamiklerin farkı ve tabii ki de bunların bilinmesi gerekir.

KP1: Yani gerekli noktalarda soliste yardım edip yön vermek gerekir, müzikteki dinamikleri ayarlamak lazım. Çünkü müziği bölüşüyorsunuz sonuç olarak...

KP2: ...mesela çalınan eser gerçekten gerekliliklerine uygun mu çalınıyor, eserin özellikleri, gerektirdiği nüanslar, hissetmek yani bunlar çok önemli dolayısıyla bunları bilmek lazım. Yani çalışmak ve iyi öğrenmek gerekiyor.

4.10.1.16. Öğretici ve Yol Gösterici Olunmalı: Bu kod, nitelikli bir korrepetitörde bulunması gereken unsurlar kategorisine ilişkin öğretici ve yol gösterici olunmalı yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE5: ...bir eğiticiden bahsediyoruz. Bir eğitici yani önce kendi çok iyi bilecek değil mi yani... Korrepetitörlük bambaşka bir şey, o eşlik diye de geçmiyor. Aslında orkestra şefliği gibi bir şey çünkü orada bir trio veya terzet çalıştıracaksa diğer partileri de söylemek gerekiyor. Başka türlüsünü zaten şancı kabul etmez. Yani operadaki korrepetitörler de öyledir biliyorsunuz. Ben bunu çok deneyimledim, şancının ne istediğini çok iyi bildiğim için yani bir quartet bir terzette, bir düette diğer partileri söylemek gerekir. Nefes işte tradisyon, kadans, vurgu, İtalyanca ve Almanca bilmek, bunlar çok önemli noktalar yani bambaşka bir alan.

ÖE8: Yani öğretici olmak gerekiyor veya eğer aynı seviyedeyseniz beraber paylaşarak, yürüyerek, hissederek ilerlemek gerekiyor çünkü yine birbirimizden bir şeyler öğreniyoruz. Eğer öğrenciye eşlik yapılıyorsa aynı anda onu yönetmek de gerekiyor. Ona göre bilgili olmak lazım yani teknik açıdan, müzikalite açısından, müzik literatürü açısından, pedagojik açıdan, o da çok önemli.

KP1: Korrepetitörlük aynı zamanda da bir öğreticilik ve yeri geldiği zaman da sanatçılık yani bir performans sırasında birlikte müziği paylaşmak hem çalışmak hem de ona öğretmek. Piyano eşliği deyince ben bazen şunu anlıyorum yani bir piyanist ve bir solistin birlikte müziği bölüşmesi ama korrepetitörlük kısmı girdiği zaman işin içine biraz hocalık da giriyor. Yani bu müziği öğretmek olsun. Operada mesela eser olarak daha büyük yapılar var yani küçük bir parça değil, kocaman bir eser üç yüz sayfa, dört yüz sayfa. İlk önce biz mesela solistlerle tek başımıza korrepetisyon şeklinde çalışıyoruz. Onlara düzeltmeleri gereken ve eser ile ilgili dikkat etmesi gereken şeyleri gösterip sonra bütün solistlerin bir araya geldiği bir ansambl çalışması yapıyoruz. Hatta eserin bütününü şef ile geçiyoruz. Dolayısıyla operada şefin önüne gitmeden önce solistleri hazırlayan kişi korrepetitörlerdir. Yani eserlerle ilgili o bilgilere sahip olmak gerek.

KP2: ...aslında korrepetitör ciddi bir eğitici kimliğe sahiptir. ... Okuldaki korrepetitörün enstrümanlar için çok dikkatle üzerinde durması gereken şey, o derse geldiği zaman çocuğun gerçekten doğru tempoda çalıp çalmadığını, herhangi bir solfej hatası yapıp yapmadığını, entonasyonunun doğru olup olmadığını, müziği gerçekten dinleyerek mi çalıyor yoksa kafasına göre mi çalıyor ve kendi öğretmeninin gözünden kaçan bir hatası var mı diye bu yönlerden kontrol etmektir yani bunlara özellikle dikkat etmesi çok önemlidir. Bütün bunlar korrepetisyon dersinin içinde olması gereken şeyler yani konservatuvardaki korrepetisyon hocasını herhangi bir eşlikçi diye es geçemeyiz.

4.10.1.17. Eşlik Yapılan Çalgının Teknik Yapısı ve Özellikleri Tanınmalı: Bu kod, nitelikli bir korrepetitörde bulunması gereken unsurlar kategorisine ilişkin eşlik yapılan çalgının teknik yapısı ve özellikleri tanınmalı yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: Eşlikçi olmak için yani sadece eşlik yapmak değil o alanın özelliklerini bilmek gerekir. Mesela şan eşliği yaparken nelere dikkat etmek gerekir ya da sesin özellikleri veya bir çalgıya eşlik ediyorsak o çalgının özellikleri gibi bunlar mutlaka bilinmelidir. ...keman literatürünü, viyola literatürünü, işte flüt literatürünü, onların kullandıkları teknikleri, operacının kullandığı teknikleri, yani benim onu çalıştırmam gerekiyorsa onun alanıyla ilgili donanımlı olmam gerekiyor.

ÖE2: Bir alana daha çok yöneliyoruz yani dediğim gibi ilgilendiğimiz alana daha iyi eşlik yapabilmek için o enstrümanın ya da şanın özellikleri ve eşlik yaparken önemli olan noktalarını bilmek gerekir. Dolayısıyla birlikte müzik yaparken daha iyi karşı tarafı anlayabilirsiniz.

ÖE5: Hepsinin çok spesifik özellikleri var, her çalgının her sesin önemli özellikleri var. Bunları bilerek ve dikkat ederek eşlik yapmanın çok daha güzel sonuçları olacaktır.

ÖE6: ...repertuvar farklı, eğer enstrüman eşliğine odaklanıyorsan o repertuvarı daha iyi bilmen gerekir. Şan alanının da aynı şekilde farklı repertuvar, onu bilmek gerekir. Aslında hepsine bilgi sahibi olmak iyidir. ...korrepetisyon (piyano eşlik) bölümünden mezun olduklarında mesela artık popüler aryalar, popüler enstrüman eşlikleri, popüler şan eşlikleri gibi alanlarda repertuvarı tanımış ve bilmiş olacaklar. Zaten repertuvarı pek bilmiyorlar o yüzden bu bölümün açılması çok faydalı ve çok önemli bir konudur. ...mutlaka yoğun olarak repertuvar öğrenmek lazım. Yavaş yavaş, belki hemen değil ama tecrübeyle olacak tabii ki. Bol bol eşlik yaparak mutlaka ilgilenilen alandaki repertuvar geliştirilmeli.

KP1: ...o alandaki kişilerin derslerine girerek tecrübe kazanılabilir. Mesela ben okullarda da çok çalışmıştım operaya girmeden önce, şan hocalarının derslerinde bulunmam bana çok büyük yarar sağladı. Yani onların öğrenciye neye dikkat etmesi gerektiğini söylediğinde ben hepsini dinleyip öğrendim. Mesela ben operada çalışırken bunların hepsine dikkat ediyorum. Aynı şekilde bir keman veya klarnet eşliği yapacak kişi de bu enstrümanların derslerine girerek o enstrümanların özelliklerini tanıyabilir ve daha sonra eşlik yaparken öğrendiği noktalara dikkat eder dolayısıyla bu durumların yani eşlik yaptığı alandaki bilgilere sahip olmasının kendisine çok büyük yarar sağlayacağını düşünüyorum. ...bazı operalarda yazılan ama farklı yapılan şeyler vardır, tradisyonel ve prodüsyonel yani her zaman bu şekilde yapılan, onları öğrenmek lazım. Özel bir ilgiyle yaklaşmak gerekiyor.

KP2: ...enstrümanların özelliklerini gerçekten öğrenmesi lazım. Eğer operada korrepetitörlük yapacaksa muhakkak bir iki tane dil öğrenmesi lazım. Çünkü operada korrepetitör olmak demek, orkestra şefi gelene kadar oraya hâkim olmak demek.

4.10.1.18. Transkripsiyon Becerisi İyi Olmalı: Bu kod, nitelikli bir korrepetitörde bulunması gereken unsurlar kategorisine ilişkin transkripsiyon becerisi iyi olmalı yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

KP2: ...bir defa çoklukla öyle transkripsiyon bir şey çalındığı zaman bütün notaları çalmak gibi bir şansımız olmuyor yani çünkü el altına gelmiyor çoklukta. O beceriye sahip olmayan pek çok solist var.

4.11. On Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın on birinci alt problemi olan "Korrepetisyon (piyano eşlik) alanında bir bölüm ve öğretim programı yapılandırılması varsayımıyla korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine ilişkin öğretim programı içeriği hakkında görüş ve önerileriniz nelerdir?" sorusu ile öğretim elemanları ve korrepetitörlerin görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda farklı üniversitelerde mesleki müzik eğitimi alanlarında görev yapmakta olan sekiz piyano öğretim elemanının ve farklı devlet opera ve balesi kurumlarında görev yapan iki korrepetitörün katıldığı yarı yapılandırılmış görüşmelerden elde edilen bulgulara aşağıda yer verilmiştir.

Araştırmanın on birinci alt problemine ilişkin elde edilen verilerden "Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitimine İlişkin Öğretim Programı İçeriği Hakkında Görüş ve Öneriler" temasına ve bu temaya yönelik kategori ve kodlara ulaşılmıştır. Temaya ilişkin "MAXQDA" programı ile oluşturulan tema, kategori ve kod haritasına Şekil 11'de yer verilmiştir.

Şekil 11

Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitimine İlişkin Öğretim Programı İçeriği ile İlgili Öğretim Elemanı ve Korrepetitör Görüşlerine İlişkin Tema, Kategori ve Kod Haritası

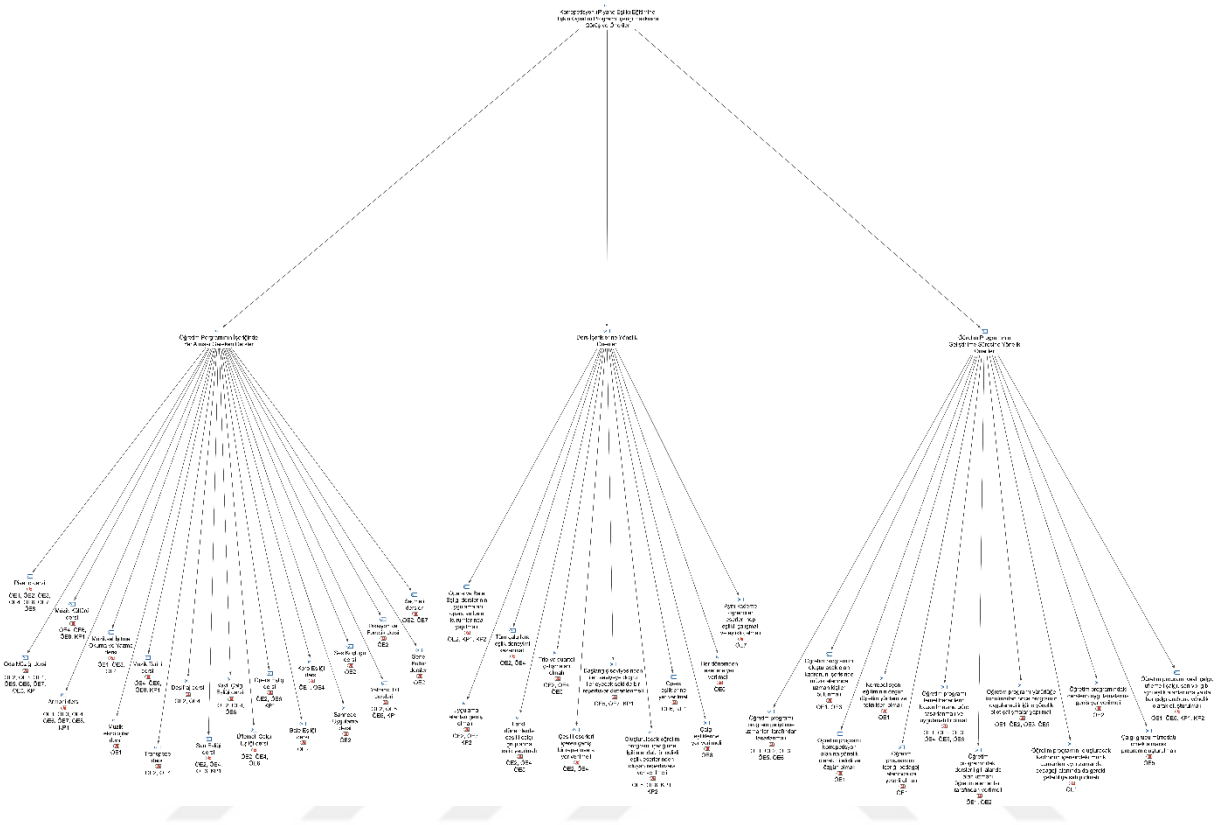

Şekil 11'de de görüldüğü gibi öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine göre korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine ilişkin öğretim programı içeriği ile ilgili belirli tema, kategori ve kodlara ulaşılmıştır. Bu görüşmelerden elde edilen tema, kategori, kod, katılımcı ve frekanslara ilişkin bilgilere Tablo 23'te yer verilmiştir.

Tablo 23

Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitimine İlişkin Öğretim Programı İçeriği ile İlgili Öğretim Elemanı ve Korrepetitör Görüşlerine İlişkin Tema, Kategori ve Kod Tablosu

TEMA	KATEGORİ	KOD	KATILIMCILAR	f
Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitimine İlişkin Öğretim Programı İçeriği Hakkında Görüş ve Öneriler	Öğretim Programının İçeriğinde Yer Alması Gereken Dersler	Piyano dersi	ÖE1, ÖE2, ÖE3, ÖE4, ÖE6, ÖE7, ÖE8	7
		Oda Müziği dersi	ÖE2, ÖE3, ÖE4, ÖE5, ÖE6, ÖE7, ÖE8, KP1	8
		Müzik Kültürü dersi	ÖE4, ÖE6, ÖE8, KP1	4
		Armoni dersi	ÖE1, ÖE3, ÖE4, ÖE6, ÖE7, ÖE8, KP1	7
		Müziksel İşitme Okuma ve Yazma dersi	ÖE1, ÖE3, ÖE4	3
		Müzik Teknolojileri dersi	ÖE1	1
		Müzik Tarihi dersi	ÖE4, ÖE6, ÖE8, KP1	4
		Transpoze dersi	ÖE2, ÖE4	2
		Deşifraj dersi	ÖE2, ÖE4	2

	Şan Eşliği dersi	ÖE2, ÖE4, ÖE6, KP1	4
	Yaylı Çalgı Eşliği dersi	ÖE2, ÖE4, ÖE6	3
	Üflemeli Çalgı Eşliği dersi	ÖE2, ÖE4, ÖE6	3
	Opera Eşliği dersi	ÖE2, ÖE6, KP1	3
	Bale Eşliği dersi	ÖE2	1
	Koro Eşliği dersi	ÖE1, ÖE4	2
	Sahnede Uygulama dersi	ÖE2	1
	Ses Koçluğu dersi	ÖE2	1
	Yabancı Dil dersleri	ÖE2, ÖE5, ÖE6, KP1	4
	Diksiyon ve Fonetik dersi	ÖE2	1
	Genel Kültür dersleri	ÖE2	1
	Seçmeli dersler	ÖE2, ÖE7	2
Ders İçeriklerine Yönelik Öneriler	Opera ve Bale Eşliği derslerinin uygulamaları opera ve bale kurumlarında yapılmalı	ÖE2, KP1, KP2	3
	Uygulama alanları geniş olmalı	ÖE2, ÖE7, KP2	3
	Tüm çalgılara eşlik deneyimi kazanmalı	ÖE2, ÖE4	2
	Farklı dönemlerde çeşitli çalgı gruplarına eşlik yapılmalı	ÖE2, ÖE4, ÖE5	3
	Trio ve quartet çalışmaları olmalı	ÖE2, ÖE4, ÖE5	3
	Çeşitli eserleri içeren geniş bir repertuvara yer verilmeli	ÖE2, ÖE4, ÖE5, ÖE6, KP1	5
	Başlangıç seviyesinden ileri seviyeye doğru ilerleyecek şekilde bir repertuvar düzenlenmeli	ÖE5, ÖE7, KP1	3
	Oluşturulacak öğretim programı içeriğinde ilgili alandaki öncelikli eşlik eserlerinden oluşan repertuvara yer verilmeli	ÖE5, ÖE6, KP1, KP2	4
	Opera eşliklerine yer verilmeli	ÖE6, KP1	2
	Çalgı eşliklerine yer verilmeli	ÖE6	1
	Her dönemden eserlere yer verilmeli	ÖE6	1
	Aynı kademe öğrenciler eserleri hep eşlikli çalışmalı ve eşlikli çalmalı	ÖE7	1
Öğretim Programının Geliştirilme Sürecine Yönelik Öneriler	Öğretim programı program geliştirme uzmanları tarafından tasarlanmalı	ÖE1, ÖE2, ÖE3, ÖE5, ÖE6	5
	Öğretim programını oluşturacak olan kadronun içerisinde müzik alanında uzman kişiler bulunmalı	ÖE1, ÖE3	2
	Öğretim programı korrepetisyon alanına yönelik olarak nitelikli ve özgün olmalı	ÖE1	1
	Korrepetisyon eğitiminin özgün öğretim, yöntem ve teknikleri olmalı	ÖE1	1
	Öğretim programının içeriği pedagoji alanında da yeterli olmalı	ÖE1	1
	Öğretim programı temel becerilerin kazanılmasına göre tasarlanmalı ve uygulanabilir olmalı	ÖE1, ÖE2, ÖE3, ÖE4, ÖE5, ÖE6	6
	Öğretim programındaki dersler ilgili alanda alan uzmanı öğretim elemanları tarafından verilmeli	ÖE1, ÖE2	2
	Öğretim programı yürürlüğe konulmadan önce programın uygulanabilirliğine yönelik pilot çalışmalar yapılmalı	ÖE1, ÖE2, ÖE3, ÖE5	4
	Öğretim programını oluşturacak kadronun içerisindeki müzik uzmanları aynı zamanda pedagoji alanında da gerekli yeterliliğe sahip olmalı	ÖE1	1

	Öğretim programındaki derslerin uygulamalarına geniş yer verilmeli	ÖE2	1
	Çalgı grubu müfredatı örnek alınarak program oluşturulmalı	ÖE5	1
	Öğretim programı yaylı çalgı, üflemeli çalgı, şan vb. gibi ayrı eşlik alanlarında ya da her çalgı grubuna yönelik olarak oluşturulmalı	ÖE1, ÖE5, KP1, KP2	4

Tablo 23 incelendiğinde "Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitimine İlişkin Öğretim Programı İçeriği Hakkında Görüş ve Öneriler" temasına ilişkin olarak 3 kategori ve 45 koda ulaşılmıştır. Öğretim elemanları ve korrepetitörlerin "Öğretim Programının İçeriğinde Yer Alması Gereken Dersler" kategorisine ilişkin olarak piyano dersi (7), oda müziği dersi (8), müzik kültürü dersi (4), armoni dersi (7), müziksel işitme okuma ve yazma dersi (3), müzik teknolojileri dersi (1), müzik tarihi dersi (4), transpoze dersi (2), deşifraj dersi (2), şan eşliği dersi (4), yaylı çalgı eşliği dersi (3), üflemeli çalgı eşliği dersi (3), opera eşliği dersi (3), bale eşliği dersi (1), koro eşliği dersi (2), sahnede uygulama dersi (1), ses koçluğu dersi (1), yabancı dil dersleri (4), diksiyon ve fonetik dersi (1), genel kültür dersleri (1) ve seçmeli dersler (2) yönünde görüş bildirdikleri; "Ders İçeriklerine Yönelik Öneriler" kategorisine ilişkin olarak opera ve bale eşliği derslerinin uygulamaları opera ve bale kurumlarında yapılmalı (3), uygulama alanları geniş olmalı (3), tüm çalgılara eşlik deneyimi kazanmalı (2), farklı dönemlerde çeşitli çalgı gruplarına eşlik yapılmalı (3), trio ve quartet çalışmaları olmalı (3), çeşitli eserleri içeren geniş bir repertuvara yer verilmeli (5), başlangıç seviyesinden ileri seviyeye doğru ilerleyecek şekilde bir repertuvar düzenlenmeli (3), oluşturulacak öğretim programı içeriğinde ilgili alandaki öncelikli eşlik eserlerinden oluşan repertuvara yer verilmeli (4), opera eşliklerine yer verilmeli (2), çalgı eşliklerine yer verilmeli (1), her dönemden eserlere yer verilmeli (1) ve aynı kademe öğrenciler eserleri hep eşlikli çalışmalı ve eşlikli çalmalı (1) yönünde görüş bildirdikleri; "Öğretim Programının Geliştirilme Sürecine Yönelik Öneriler" kategorisine ilişkin olarak öğretim programı program geliştirme uzmanları tarafından tasarlanmalı (5), öğretim programını oluşturacak olan kadronun içerisinde müzik alanında uzman kişiler bulunmalı (2), öğretim programı korrepetisyon alanına yönelik olarak nitelikli ve özgün olmalı (1), korrepetisyon eğitiminin özgün öğretim, yöntem ve teknikleri olmalı (1), öğretim programının içeriği pedagoji alanında da yeterli olmalı (1), öğretim programı temel becerilerin kazanılmasına göre tasarlanmalı ve uygulanabilir olmalı (6), öğretim programındaki dersler ilgili alanda alan uzmanı öğretim elemanları tarafından verilmeli (2), öğretim programı yürürlüğe konulmadan önce programın uygulanabilirliğine yönelik pilot çalışmalar yapılmalı (4), öğretim programını oluşturacak kadronun içerisindeki müzik uzmanları aynı zamanda

pedagoji alanında da gerekli yeterliliğe sahip olmalı (1), öğretim programındaki derslerin uygulamalarına geniş yer verilmeli (1), çalgı grubu müfredatı örnek alınarak program oluşturulmalı (1) ve öğretim programı yaylı çalgı, üflemeli çalgı, şan vb. gibi ayrı eşlik alanlarında ya da her çalgı grubuna yönelik olarak oluşturulmalı (4) yönünde görüş bildirdikleri tespit edilmiştir. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine göre korrepetisyon (piyano eşlik) alanında bir bölüm ve öğretim programı yapılandırılması varsayımıyla korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine ilişkin programda bulunması gereken birçok ders olduğu, bu ders içeriklerinin özenle amaca uygun bir şekilde belirlenmesi ve uygulanması gerektiği, öğretim programının da büyük bir önem gösterilerek geliştirilmesi ve nitelikli bir yapıda olması gerektiği görülmektedir.

Yukarıdaki haritada ve tabloda yer verilen "Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitimine İlişkin Öğretim Programı İçeriği Hakkında Görüş ve Öneriler" temasına ait kategorilerde yer alan farklı kodlara ilişkin görüş bildiren öğretim elemanları ve korrepetitörlerin görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

4.11.1. Öğretim Programının İçeriğinde Yer Alması Gereken Dersler: Bu başlıkta, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine ilişkin öğretim programı içeriğine yönelik öğretim programının içeriğinde yer alması gereken dersler kategorisine ait kodlara yer verilmiştir.

4.11.1.1. Piyano Dersi: Bu kod, öğretim programının içeriğinde yer alması gereken dersler kategorisine ilişkin piyano dersi yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: ...yani her şey ile ilintili eşlik, bütün temel alanlarla ilgili. Aslında piyano çalgısı ve dersleri müziğin bütün temel alanlarıyla ilgilidir.

ÖE2: Bir öğrencinin kendi enstrümanı ile olan ilişkisi çok önemlidir. Yani eşlik çalışmaları ana dal piyano dersleriyle doğrudan ilgilidir. Bir kere müziği daha dışardan duyabilmeyi öğreniyor, daha kontrollü olabilmeyi öğreniyor ve deşifresi gelişiyor.

ÖE3: Mutlaka alandaki her ders ile ilgisi vardır. Piyano dersi mesela, orada gelişim sağlayarak, teknik kazanarak eşlik çalmaya devam edebiliyor.

ÖE4: İlk önce tabii ki piyano dersiyle büyük bir bağ var. Her piyanist mutlaka eşlikçi olacak diye bir şart yok ama her piyanist mutlaka eşlik yapmayı öğrenmelidir.

ÖE6: Bu derslerin hepsi birbiriyle bağlıdır. Tabii seviyeye de bağlıdır ama bir öğrenci piyano dersinde ne kadar başarılı olursa o kadar güzel eşlik yapar.

ÖE7: Aslında bütün derslere ilgilidir. Piyano eğitiminin temel amacı süreç içinde sadece sonat çalmak değil, teknikleri de alarak o sonatları aslında müzik öğretmenliğine transfer edebilmek. Yani oradaki eşlik modellerini okul şarkılarında uygulayabilmek mesela.

Bunları yönlendirmek ve bilinçli yapmak lazım. Sol elinde yani aslında bir eşlik modeli olduğunun, bu aslında sadece piyanoya ait bir şey değil diğer alanlarda da öyle.

ÖE8: Piyano dersi ile bağlantısı vardır çünkü teknikler oradan geliyor. Öğrencinin yetiştirilmiş olması lazım yani. Deşifre ve notaları hızlı okuma gibi eşlik yapmak için gerekli olan önemli temel becerileri ediniyor.

4.11.1.2. Oda Müziği Dersi: Bu kod, öğretim programının içeriğinde yer alması gereken dersler kategorisine ilişkin oda müziği dersi yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: ...oda müziği dersiyle bir kere çok bağlantılı. Oda müziği ile eşlik dersi çok birebir gidiyor. ...oda müziğinde daha kalabalık bir toplulukta çalıyor, müzik dinlemeyi, bir kemancının partisini okuyabilmeyi, bir çellistin partisini okuyabilmeyi öğreniyor. Yani biraz yoğun ve sıkı bir şekilde yaptığı için bence oda müziği dersinin de çok büyük faydası oluyor. Derslerin karşılıklı olarak birbirine çok faydası oluyor. Aynı şekilde oda müziği dersinde yaptığı çalışmalar deşifresine de faydalı oluyor.

ÖE3: ...oda müzği ile de kesinlikle ilgisi var...

ÖE4: Eşlik çalışmalarına yönelik oda müziği dersi de var. ...eşlik dersiyle birlikte oda müziği başlıyor, orada bir trio ve quartet içerisinde çalarsa artık tek ses değil üç ses, dört ses duymak zorundadır.

ÖE5: ...ayrıca oda müziği dersleriyle de doğrudan ilgilidir. Yani bir trio, bir quartet çalışmaları önemlidir. Daha önce de söylemiştim eğer bir çellist derse ki ben Dvořák konçerto çalacağım, o bir korrepetisyondur yani onun orkestra partisini çalarsanız ve girişini falan çalışırsınız ama bir Brahms sonat çalacağım diyorsa o piyano eşliktir yani birliktedir ve hatta oda müziğidir.

ÖE6: ...oda müziği de bu işin içindedir.

ÖE7: ...dediğim gibi hepsiyle ilgilidir. ...özellikle oda müziği çalışmalarında da...

ÖE8: Oda müziği eşlik için çok önemlidir. Oda müziğini piyanistler de alıyor. Piyanist öğrenciler oda müziği gruplarında mesela Schubert trio...

KP1: ...kendinden biraz vazgeçip yukardaki partiyi dinleyip takip edip onu yükseltmesi önemli yani taşıması gerekiyor müziğini. Dolayısıyla bu çalışmalar için oda müziği çok önemlidir.

4.11.1.3. Müzik Kültürü Dersi: Bu kod, öğretim programının içeriğinde yer alması gereken dersler kategorisine ilişkin müzik kültürü dersi yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE4: ...mesela müzik tarihiyle bağlı, çok önemlidir. Çünkü dönemleri, stilleri, tarzları, bestecileri, repertuvarı bilinmesi için ilk önce tabii ki bu konuda iyi bir donanıma sahip olunması gerekir. Dönemin bestecilerinin tanınması, çalınan eserin bestecisinin tarzı bilinmesi lazım, stilinin bilinmesi lazım. Çünkü bir Barok Dönem eserini solo piyanoda çalmak, bir de Barok Dönemi eserine eşlik yapmak yani dönemin özellikleri çok iyi bilinmelidir. Bütün eserler için aynı konu geçerlidir.

ÖE6: ...her eserin de önemli özellikleri var. Bu özellikler iyi bilinmeli, besteciler ve özellikle müzik dönemleri, müziğin geçmişi iyi bilinmelidir.

ÖE8: ...müzik literatürü ile bağlantısı vardır. Beethoven ile Debussy arasında çalım farkı, dönem farkı, kişilik farkı, armoni farkı, eserlerindeki dinamiklerin farkı ve tabii ki de bunların bilinmesi gerekir. Ayrıca solist bir operadan İtalyanca arya söylüyorsa piyanist mutlaka o eserin tarihini ve dilini bilmelidir. Şancı da iyi bilmeli, piyanist de iyi bilmelidir. Yani zaten korrepetitör alan kişinin ilgilendiği alanın yani operaya ilgiliyse operaları ve tekniklerini çok iyi bilmesi lazım.

KP1: ...eseri çok iyi tanımamız lazım. Bunun için o eserin bestecisini, bestecisiyle ilgili bilgiyi, dönemiyle ilgili bilgiyi, eserin ne anlattığını bilmek lazım. Aslında bunlar bir taraftan da müzik tarihi dersine de hizmet eden donanımlara sahip olmayı gerektiriyor. Belki oradan öğrencinin merakı uyanıyor. Yani bir sürü şeyi araştırmak istiyor, aklında yeni bir ışık yanıyor.

4.11.1.4. Armoni Dersi: Bu kod, öğretim programının içeriğinde yer alması gereken dersler kategorisine ilişkin armoni dersi yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: ...bunun armoni ile de ilişkilendirilmesi gerekiyor, kontrpuan ile de ilişkilendirilmesi gerekiyor ve diğer çok sesli biçimlerin tamamıyla ilişkilendirilmesi gerekiyor.

ÖE3: ...armoni özellikle çok önemli yani en basit piyano derslerinde bile armoni bilgileri çok önemli. Ezbere gitmeme adına akor çözümleyerek gitmek daha mantıklı, daha doğru.

ÖE4: ...ve tabii armoni dersleriyle...

ÖE6: ...piyano dersinde ne kadar başarılı olursa o kadar güzel eşlik yapar. ...armoni bilgisi de iyiyse...

ÖE7: ...bu eşlik modellerinin armoni dersiyle de ilgili olduğu söylemek gerekir aslında.

ÖE8: ...gerekiyor ve tabii armoni de gerekiyor. Zaten bunlar bir bütündür.

KP1: ...yani sadece bir şan partisinde şancının partisi değil müzik, altında armoni yapısı var, eserin bütünü var. Bunları çıkarmak aynı zamanda piyanistin görevi. ...armoni anlayışının gelişmesi önemlidir.

4.11.1.5. Müziksel İşitme Okuma ve Yazma Dersi: Bu kod, öğretim programının içeriğinde yer alması gereken dersler kategorisine ilişkin müziksel işitme okuma ve yazma dersi yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: Yani doğal olarak bunu işitme ile de ilişkilendirmek gerekiyor...

ÖE3: ...işitme dersi ile de ilgilidir yani bence işitmenin her şeye yardımı var. Bu ritim desen, nota okuma desen, her dersin birbirine illaki yardımı vardır.

ÖE4: ...ondan sonra yani işitme dersleriyle de çok bağlıdır. Birbirine çok faydası vardır.

4.11.1.6. Müzik Teknolojileri Dersi: Bu kod, öğretim programının içeriğinde yer alması gereken dersler kategorisine ilişkin müzik teknolojileri dersi yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: Hatta biz müzik teknolojileri diye teknoloji dersi de koyduk. Yani doğal olarak eşlikleme ya da korrepetitörlüğün artık müzik teknolojileriyle de birebir ilintisi var, ilgisi var. Aslında bütün multidisiplin alanlarıyla ilişkili bölümdeki derslerle.

4.11.1.7. Müzik Tarihi Dersi: Bu kod, öğretim programının içeriğinde yer alması gereken dersler kategorisine ilişkin müzik tarihi dersi yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE4: ...mesela müzik tarihiyle bağlı, çok önemlidir. Çünkü dönemleri, stilleri, tarzları, bestecileri, repertuvarı bilinmesi için ilk önce tabii ki bu konuda iyi bir donanıma sahip olunması gerekir. Dönemin bestecilerinin tanınması, çalınan eserin bestecisinin tarzı bilinmesi lazım, stilinin bilinmesi lazım. Çünkü bir Barok Dönem eserini solo piyanoda çalmak, bir de Barok Dönemi eserine eşlik yapmak yani dönemin özellikleri çok iyi bilinmelidir. Bütün eserler için aynı konu geçerlidir.

ÖE6: ...her eserin de önemli özellikleri var. Bu özellikler iyi bilinmeli, besteciler ve özellikle müzik dönemleri, müziğin geçmişi iyi bilinmelidir.

ÖE8: ...müzik literatürü ile bağlantısı vardır. Beethoven ile Debussy arasında çalım farkı, dönem farkı, kişilik farkı, armoni farkı, eserlerindeki dinamiklerin farkı ve tabii ki de bunların bilinmesi gerekir. Ayrıca solist bir operadan İtalyanca arya söylüyorsa piyanist mutlaka o eserin tarihini ve dilini bilmelidir. Şancı da iyi bilmeli, piyanist de iyi bilmelidir. Yani

zaten korrepetitör alan kişinin ilgilendiği alanın yani operaya ilgiliyse operaları ve tekniklerini çok iyi bilmesi lazım.

KP1: ...eseri çok iyi tanımamız lazım. Bunun için o eserin bestecisini, bestecisiyle ilgili bilgiyi, dönemiyle ilgili bilgiyi, eserin ne anlattığını bilmek lazım. Aslında bunlar bir taraftan da müzik tarihi dersine de hizmet eden donanımlara sahip olmayı gerektiriyor. Belki oradan öğrencinin merakı uyanıyor. Yani bir sürü şeyi araştırmak istiyor, aklında yeni bir ışık yanıyor.

4.11.1.8. Transpoze Dersi: Bu kod, öğretim programının içeriğinde yer alması gereken dersler kategorisine ilişkin transpoze dersi yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: ...iyi transpoze yapabilmeli demiştim mesela bunun için transpoze dersi olabilir, yine bu yönde tabii en önemli şeylerden birisi deşifresine yönelik bir ders olabilir. Bu önemli bilgilerden sonra eşlik yapmaya yönelik dersler falan olabilir yani öğrendiklerini aslında pekiştirebilecekler.

ÖE4: Eşlik alanının dediğim gibi en önemli şeylerinden birisi transpoze yani transpoze dersi de olsun.

***4.11.1.9. Deşifraj Dersi*:** Bu kod, öğretim programının içeriğinde yer alması gereken dersler kategorisine ilişkin deşifraj dersi yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: ...iyi transpoze yapabilmeli demiştim mesela bunun için transpoze dersi olabilir, yine bu yönde tabii en önemli şeylerden birisi deşifresine yönelik bir ders olabilir. Bu önemli bilgilerden sonra eşlik yapmaya yönelik dersler falan olabilir yani öğrendiklerini aslında pekiştirebilecekler.

ÖE4: ...deşifre problemini giderebilmek ve geliştirebilmek için deşifreye yönelik derslerin olması çok faydalı olur.

4.11.1.10. Şan Eşliği Dersi: Bu kod, öğretim programının içeriğinde yer alması gereken dersler kategorisine ilişkin şan eşliği dersi yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: Yani şöyle olabilir mesela her yıl şan eşliği dersi, yaylı eşliği, nefesli eşliği, bale eşliği dersi olur. Bale eşliği belki ilk iki sene olur, ondan sonra üçüncü dördüncü yıl olmaz. Şu anda sesli düşünecek olursam mesela arie anticheler, liedler demiştik mesela, bunlar tabii ki de yıllara yayılmalı. Birinci yıl Schubert'den hem liedler yapılır hem bir tane şarkı dizisi yapılabilir mesela, bale eşliğinde öğrenci gider bale derslerine eşlik eder, en önemlisi de uygulamalı olarak bunları deneyimlemesidir. Yani şu andaki sorunlardan birisi de bu yani uygulama alanları genişletilmeli.

ÖE4: Yani muhakkak eşlik alanlarının dersleri olmalı yani şan, üflemeli yaylı gibi hem şan hem de çalgı alanlarına eşlik yapmayı iyi öğrenebilmesi için dersler olmalıdır ayrıca koro demiştim bu alan da çok önemli yani koro eşliğine yönelik dersler de olmalıdır.

ÖE6: Neler olması gerektiğini az çok tahmin ediyoruz yani şan, opera eşlikleri gibi dersler ve aslında operada korrepetitörlerin mutlaka dil eğitimi alması yani o konuda bilgili olması lazım. Hep söylüyoruz şan ve opera diye ama bu alandaki eserlerin seslendirilmesinde o eserlerin dilleri hakkında bilgi sahibi olmak çok önemli. Başka ne olabilir mesela muhakkak çalgılardan da yaylı eşlikleri, üflemeli eşlikleri olması lazım ki zaten eşliğin amacı da öyle. Bu derslerden çok şey öğrenecekler ve bu gerçekten de üzerinde durulması gereken önemli bir konudur.

KP1: Yani bence şimdi tabii opera ve şan eşlikleri alanında da olmalıdır ve bu alanda olduğum için buna ancak bilgim doğrultusunda biraz bir şeyler söyleyebilirim. Bu alanda yetişen bir piyanist için önce mesela küçük arie anticheler den, liedlerden başlanabilir ve küçük ses egzersizleri olan parçaları tanıyabilir.

4.11.1.11. Yaylı Çalgı Eşliği Dersi: Bu kod, öğretim programının içeriğinde yer alması gereken dersler kategorisine ilişkin yaylı çalgı eşliği dersi yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: Yani şöyle olabilir mesela her yıl şan eşliği dersi, yaylı eşliği, nefesli eşliği, bale eşliği dersi olur. Bale eşliği belki ilk iki sene olur, ondan sonra üçüncü dördüncü yıl olmaz. Şu anda sesli düşünecek olursam mesela arie anticheler, liedler demiştik mesela, bunlar tabii ki de yıllara yayılmalı. Birinci yıl Schubert'den hem liedler yapılır hem bir tane şarkı dizisi yapılabilir mesela, bale eşliğinde öğrenci gider bale derslerine eşlik eder, en önemlisi de uygulamalı olarak bunları deneyimlemesidir. Yani şu andaki sorunlardan birisi de bu yani uygulama alanları genişletilmeli.

ÖE4: Yani muhakkak eşlik alanlarının dersleri olmalı yani şan, üflemeli yaylı gibi hem şan hem de çalgı alanlarına eşlik yapmayı iyi öğrenebilmesi için dersler olmalıdır ayrıca koro demiştim bu alan da çok önemli yani koro eşliğine yönelik dersler de olmalıdır.

ÖE6: Neler olması gerektiğini az çok tahmin ediyoruz yani şan, opera eşlikleri gibi dersler ve aslında operada korrepetitörlerin mutlaka dil eğitimi alması yani o konuda bilgili olması lazım. Hep söylüyoruz şan ve opera diye ama bu alandaki eserlerin seslendirilmesinde o eserlerin dilleri hakkında bilgi sahibi olmak çok önemli. Başka ne olabilir mesela muhakkak çalgılardan da yaylı eşlikleri, üflemeli eşlikleri olması lazım ki zaten eşliğin amacı da öyle. Bu derslerden çok şey öğrenecekler ve bu gerçekten de üzerinde durulması gereken önemli bir konudur.

***4.11.1.12. Üflemeli Çalgı Eşliği Dersi*:** Bu kod, öğretim programının içeriğinde yer alması gereken dersler kategorisine ilişkin üflemeli çalgı eşliği dersi yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: Yani şöyle olabilir mesela her yıl şan eşliği dersi, yaylı eşliği, nefesli eşliği, bale eşliği dersi olur. Bale eşliği belki ilk iki sene olur, ondan sonra üçüncü dördüncü yıl olmaz. Şu anda sesli düşünecek olursam mesela arie anticheler, liedler demiştik mesela, bunlar tabii ki de yıllara yayılmalı. Birinci yıl Schubert'den hem liedler yapılır hem bir tane şarkı dizisi yapılabilir mesela, bale eşliğinde öğrenci gider bale derslerine eşlik eder, en önemlisi de uygulamalı olarak bunları deneyimlemesidir. Yani şu andaki sorunlardan birisi de bu yani uygulama alanları genişletilmeli.

ÖE4: Yani muhakkak eşlik alanlarının dersleri olmalı yani şan, üflemeli yaylı gibi hem şan hem de çalgı alanlarına eşlik yapmayı iyi öğrenebilmesi için dersler olmalıdır ayrıca koro demiştim bu alan da çok önemli yani koro eşliğine yönelik dersler de olmalıdır.

ÖE6: Neler olması gerektiğini az çok tahmin ediyoruz yani şan, opera eşlikleri gibi dersler ve aslında operada korrepetitörlerin mutlaka dil eğitimi alması yani o konuda bilgili olması lazım. Hep söylüyoruz şan ve opera diye ama bu alandaki eserlerin seslendirilmesinde o eserlerin dilleri hakkında bilgi sahibi olmak çok önemli. Başka ne olabilir mesela muhakkak çalgılardan da yaylı eşlikleri, üflemeli eşlikleri olması lazım ki zaten eşliğin amacı da öyle. Bu derslerden çok şey öğrenecekler ve bu gerçekten de üzerinde durulması gereken önemli bir konudur.

***4.11.1.13. Opera Eşliği Dersi*:** Bu kod, öğretim programının içeriğinde yer alması gereken dersler kategorisine ilişkin opera eşliği dersi yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: Yani şöyle olabilir mesela her yıl şan eşliği dersi, yaylı eşliği, nefesli eşliği, bale eşliği dersi olur. Bale eşliği belki ilk iki sene olur, ondan sonra üçüncü dördüncü yıl olmaz. Şu anda sesli düşünecek olursam mesela arie anticheler, liedler demiştik mesela, bunlar tabii ki de yıllara yayılmalı. Birinci yıl Schubert'den hem liedler yapılır hem bir tane şarkı dizisi yapılabilir mesela, bale eşliğinde öğrenci gider bale derslerine eşlik eder, en önemlisi de uygulamalı olarak bunları deneyimlemesidir. Yani şu andaki sorunlardan birisi de bu yani uygulama alanları genişletilmeli.

ÖE6: Neler olması gerektiğini az çok tahmin ediyoruz yani şan, opera eşlikleri gibi dersler ve aslında operada korrepetitörlerin mutlaka dil eğitimi alması yani o konuda bilgili olması lazım. Hep söylüyoruz şan ve opera diye ama bu alandaki eserlerin seslendirilmesinde o eserlerin dilleri hakkında bilgi sahibi olmak çok önemli. Başka ne olabilir mesela muhakkak

çalgılardan da yaylı eşlikleri, üflemeli eşlikleri olması lazım ki zaten eşliğin amacı da öyle. Bu derslerden çok şey öğrenecekler ve bu gerçekten de üzerinde durulması gereken önemli bir konudur.

KP1: Yani bence şimdi tabii opera ve şan eşlikleri alanında da olmalıdır ve bu alanda olduğum için buna ancak bilgim doğrultusunda biraz bir şeyler söyleyebilirim. Bu alanda yetişen bir piyanist için önce mesela küçük arie antichelerden, liedlerden başlanabilir ve küçük ses egzersizleri olan parçaları tanıyabilir.

4.11.1.14. Bale Eşliği Dersi: Bu kod, öğretim programının içeriğinde yer alması gereken dersler kategorisine ilişkin bale eşliği dersi yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: Yani şöyle olabilir mesela her yıl şan eşliği dersi, yaylı eşliği, nefesli eşliği, bale eşliği dersi olur. Bale eşliği belki ilk iki sene olur, ondan sonra üçüncü dördüncü yıl olmaz. Şu anda sesli düşünecek olursam mesela arie anticheler, liedler demiştik mesela, bunlar tabii ki de yıllara yayılmalı. Birinci yıl Schubert'den hem liedler yapılır hem bir tane şarkı dizisi yapılabilir mesela, bale eşliğinde öğrenci gider bale derslerine eşlik eder, en önemlisi de uygulamalı olarak bunları deneyimlemesidir. Yani şu andaki sorunlardan birisi de bu yani uygulama alanları genişletilmeli.

4.11.1.15. Koro Eşliği Dersi: Bu kod, öğretim programının içeriğinde yer alması gereken dersler kategorisine ilişkin koro eşliği dersi yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: ...koroyla bunun ilişkilendirilmesi gerekiyor.

ÖE4: ...koro dersleri de var. Çok farklı bir alan, çok farklı korrepetisyon özellikleri istiyor çünkü orada sadece koroyu değil, bir de şefi takip etmen lazım yani dikkat üçe bölünüyor. ...ayrıca koro demiştim bu alan da çok önemli yani koro eşliğine yönelik dersler de olmalıdır.

4.11.1.16. Sahnede Uygulama Dersi: Bu kod, öğretim programının içeriğinde yer alması gereken dersler kategorisine ilişkin sahnede uygulama dersi yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: Opera arya eşliğini öğrendiği zaman onu mesela öğrencinin pratik yapması ve uygulama alanlarının genişletilmesi için yine dediğim gibi ikinci yılda mesela operada bir dönem sahne dersi alabilir yani böyle bir ders olabilir. Çünkü gider mesela orada operacıların sahne dersi var, o sahne dersinde o dönem dönüşümlü olarak öğrenciler eşlik ederler.

4.11.1.17. Ses Koçluğu Dersi: Bu kod, öğretim programının içeriğinde yer alması gereken dersler kategorisine ilişkin ses koçluğu dersi yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: ...bunlar dışında bahsettiğim gibi ses koçluğu dersi olabilir mesela...

4.11.1.18. Yabancı Dil Dersleri: Bu kod, öğretim programının içeriğinde yer alması gereken dersler kategorisine ilişkin yabancı dil dersleri yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: Operada ayrıca önemli bir konu da tabii ki eserlerin doğru seslendirilmesidir ve bunun için dil eğitimi dersleri olmalı bu çok önemli bir konu bence. Eserlerin gereklilikleri, doğru telaffuzu için yani bunlar için de ayrı dersler olabilir.

ÖE5: ...nefes bilecek, cümle bilecek, yorum bilecek, stil bilecek ve bunları öğretecek. Bunun kolayı zoru yok yani en basit bir lied eşliği bile aslında zordur, eşlikçi olmak için bütün bunları bilmelisiniz yani aksan bilecek, dil bilecek hele yani şan alanına girerseniz sonsuz bir deha.

ÖE6: Neler olması gerektiğini az çok tahmin ediyoruz yani şan, opera eşlikleri gibi dersler ve aslında operada korrepetitörlerin mutlaka dil eğitimi alması yani o konuda bilgili olması lazım. Hep söylüyoruz şan ve opera diye ama bu alandaki eserlerin seslendirilmesinde o eserlerin dilleri hakkında bilgi sahibi olmak çok önemli. Başka ne olabilir mesela muhakkak çalgılardan da yaylı eşlikleri, üflemeli eşlikleri olması lazım ki zaten eşliğin amacı da öyle. Bu derslerden çok şey öğrenecekler ve bu gerçekten de üzerinde durulması gereken önemli bir konudur.

KP1: Operanın doğuş yeri İtayla olduğu için en önemli İtalyanca aryaları önce öğrenir, daha sonra Fransızca Rusca bir sürü repertuvarlar var. Tabii bunlar için mutalak dil eğitimi dersleri de olmalıdır.

4.11.1.19. Diksiyon ve Fonetik Dersi: Bu kod, öğretim programının içeriğinde yer alması gereken dersler kategorisine ilişkin diksiyon ve fonetik dersi yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: Operada ayrıca önemli bir konu da tabii ki eserlerin doğru seslendirilmesidir ve bunun için dil eğitimi dersleri olmalı bu çok önemli bir konu bence. Eserlerin gereklilikleri, doğru telaffuzu için yani bunlar için de ayrı dersler olabilir.

4.11.1.20. Genel Kültür Dersleri: Bu kod, öğretim programının içeriğinde yer alması gereken dersler kategorisine ilişkin genel kültür dersleri yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: Ayrıca başka kültür dersleriyle, bazı seçmeli derslerle tabii ki de desteklenebilir. Bu işin birçok detayı var çünkü.

4.11.1.21. Seçmeli Dersler: Bu kod, öğretim programının içeriğinde yer alması gereken dersler kategorisine ilişkin seçmeli dersler yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: Ayrıca başka kültür dersleriyle, bazı seçmeli derslerle tabii ki de desteklenebilir. Bu işin birçok detayı var çünkü.

ÖE7: ...yani seçmeli dersler de olabilir bu programda, biz de seçmeli dersler veriyoruz. Seçmeli derslere yer vermek de mantıklı olabilir.

4.11.2. Ders İçeriklerine Yönelik Öneriler: Bu başlıkta, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine ilişkin öğretim programı içeriğine yönelik ders içeriklerine yönelik öneriler kategorisine ait kodlara yer verilmiştir.

4.11.2.1. Opera ve Bale Eşliği Derslerinin Uygulamaları Opera ve Bale Kurumlarında Yapılmalı: Bu kod, ders içeriklerine yönelik öneriler kategorisine ilişkin opera ve bale eşliği derslerinin uygulamaları opera ve bale kurumlarında yapılmalı yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: Opera arya eşliğini öğrendiği zaman onu mesela öğrencinin pratik yapması ve uygulama alanlarının genişletilmesi için yine dediğim gibi ikinci yılda mesela operada bir dönem sahne dersi alabilir yani böyle bir ders olabilir. Çünkü gider mesela orada operacıların sahne dersi var, o sahne dersinde o dönem dönüşümlü olarak öğrenciler eşlik ederler.

KP1: Önce mesela çok bilindik aryaları tanıyabilir, opera aryası denildi mi artık onları çalıyordur, tanıyordur, biliyordur. Daha sonrasında düetleri tanıyabilir, ilerlediği zaman şan öğrencilerinin derslerine katılıp onlara eşlik yapmaya başlayabilir. Sonrasında komple bir operayı baştan sona çalıyor olabilir ve bunu mesela komple bütün eseri söyleyecek solistlerin bir araya geldiği bir çalışma içerisinde bulunabilir hatta şefin olduğu bir çalışmada bulunsa çok daha güzel bir çalışma olur. Şef ile çalıp söylemeyi deneyimler ve hatta o eser mesela okullarımızda yapılıyor, öğrencilerin de şan bölümündeki, mesela bir operayı oynuyorlar piyano eşliğinde yani piyano bölümünde bu konuda eğitim yapan bir öğrencinin öyle bir çalışma içerisinde eserin bütününe eşlik etmesi, bir şef ile çalışması, bir rejisör sahneye koyarken anlatırken bu çalışmanın içinde bulunması çok önemli ve çok yararlı olur. Ama bunların hepsi dediğim gibi seviye seviye yani önce küçük parçalardan sonra bilindik aryalar

sonra düetler sonra daha işte büyük komple eserler falan bu şekilde gitmesi lazım. Her alanda olduğu gibi yani gittikçe dozunu arttırarak, zorlaştırarak.

KP2: ...bu eğitimi alan öğrencilerin için ayrıca operadaki derslerde çalışmalar yapabilirler. Yurt dışındaki çalışmalardan bahsetmiştim mesela oradaki çalışmalar gibi hem de uygulamaları genişletmek için eşlik yapmayı yani bu işin içinde bulunmayı operada ya da ilgili yerde deneyimleyebilirler.

4.11.2.2. Uygulama Alanları Geniş Olmalı: Bu kod, ders içeriklerine yönelik öneriler kategorisine ilişkin uygulama alanları geniş olmalı yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: Opera arya eşliğini öğrendiği zaman onu mesela öğrencinin pratik yapması ve uygulama alanlarının genişletilmesi için yine dediğim gibi ikinci yılda mesela operada bir dönem sahne dersi alabilir yani böyle bir ders olabilir. Çünkü gider mesela orada operacıların sahne dersi var, o sahne dersinde o dönem dönüşümlü olarak öğrenciler eşlik ederler.

ÖE7: Bu programdaki uygulamalı derslerin olması çok önemli yani daha çok öğrencilerin eşlik yapmayı uygulamaları ve deneyimlemeleri gerek.

KP2: ...bu eğitimi alan öğrencilerin için ayrıca operadaki derslerde çalışmalar yapabilirler. Yurt dışındaki çalışmalardan bahsetmiştim mesela oradaki çalışmalar gibi hem de uygulamaları genişletmek için eşlik yapmayı yani bu işin içinde bulunmayı operada ya da ilgili yerde deneyimleyebilirler.

4.11.2.3. Tüm Çalgılara Eşlik Deneyimi Kazanmalı: Bu kod, ders içeriklerine yönelik öneriler kategorisine ilişkin tüm çalgılara eşlik deneyimi kazanmalı yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: ...çalgı alanında da düşünecek olursak dediğim gibi farklı çalgı türlerinde de yani aslında her çalgıya eşlik yapmayı tecrübe etmeli.

ÖE4: Eşlik çok geniş dediğim gibi, böyle bir eğitimde hem şan alanını hem de ayrıca birçok çalgı eşliğini görmeli ve denemelidir.

4.11.2.4. Farklı Dönemlerde Çeşitli Çalgı Gruplarına Eşlik Yapılmalı: Bu kod, ders içeriklerine yönelik öneriler kategorisine ilişkin farklı dönemlerde çeşitli çalgı gruplarına eşlik yapılmalı yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: Eşlik derslerinin kapsamında farklı türlerdeki çalgı ve şan eşliklerini çalışıyoruz.

ÖE4: Öğrenciler her dönem farklı türlerde ikişer, üçer eser çalıyorlar.

ÖE5: Genel bir şey var, Barok Dönem'den günümüze kadar çeşitli eserler çalışıyoruz.

4.11.2.5. Trio ve Quartet Çalışmaları Olmalı: Bu kod, ders içeriklerine yönelik öneriler kategorisine ilişkin trio ve quartet çalışmaları olmalı yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: Bu eğitim sürecinde öğrenciler arasında triolar, quartetler oluşturulabilir. Dediğim gibi şu anda da kendi aralarında yapıyorlar, bu çok güzel bir şey.

ÖE4: ...birlikte müzik yapmasından da bahsedelim yani sadece eşlik dışında farklı beceriler gerektiren trio ve quaret grupları kurulabilir yani böyle çalışmalar yapması birçok sesi aynı anda dinlemesi ve diğer farklı açılardan da çok faydalı oluyor.

ÖE5: Mesela şu anda biz de yaptırıyoruz dediğim gibi triolar, quartetler kurmak çalıştırmak gerekir yani bu gruplarda yer alan öğrenciler o kadar çok değerli bilgiler öğreniyorlar ki, bunları da kendi müzik yaşamlarında kullanıyorlar. Çok geliştiriyor ayrıca bu şekilde birlikte toplu müzik yapmanın gerekliliklerini de gözlemliyor aslında.

4.11.2.6. Çeşitli Eserleri İçeren Geniş Bir Repertuvara Yer Verilmeli: Bu kod, ders içeriklerine yönelik öneriler kategorisine ilişkin çeşitli eserleri içeren geniş bir repertuvara yer verilmeli yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: ...mesela en başta bir enstrümana eğilebilir. Önce keman mesela, Mozart sonat olur, Beethoven sonat olur, Mozart konçertolar mesela, her türlü orkestra seçmelerinde istenilen şeyler, bunları dağarcığında bulundurabilir ve dolayısıyla biri istediği zaman hiç çekinmeden ona eşlik yapabilir. Konser vermek, bunlar önemli şeyler. Biraz cesaret gerekir yani.

ÖE4: Okyanus kadar repertuvar var, çok çalışılmalı ve bu repertuvara hâkim olunmalı. Zaten repertuvarı tanıdıktan ve bu işi bir süre yaptıktan sonra zaten ilgilendiğiniz alandaki eserleri de hep tanıdığınız için süreç daha kolay ilerliyor.

ÖE5: Önerim belli bir alana odaklanmaları çünkü çok büyük bir alan yani repertuvarların da ayrı zorlukları var. Olabildiğince bir alana odaklanarak repertuvar öğrenmelidir. Yani sadece keman, sadece çello, sadece flüt repertuvarı gibi yani ona benzer bir şekilde bir repertuvara odaklanıp ilerleyebilir. ...hepsini birden yapmaya çalışmaktansa bir repertuvarı çok iyi öğrenmek ya da hatta sırf yaylı bile demiyorum yani keman repertuvarı, sadece çello repertuvarı, sadece viyola repertuvarı yani direkt bir çalgı odaklı da gidilebilir çünkü hepsi çok büyük repertuvarlar.

ÖE6: ...repertuvar farklı, eğer enstrüman eşliğine odaklanıyorsan o repertuvarı daha iyi bilmen gerekir. Şan alanının da aynı şekilde farklı repertuvar, onu bilmek gerekir. Aslında hepsine bilgi sahibi olmak iyidir. ...korrepetisyon (piyano eşlik) bölümünden mezun olduklarında mesela artık popüler aryalar, popüler enstrüman eşlikleri, popüler şan eşlikleri gibi alanlarda repertuvarı tanımış ve bilmiş olacaklar. Zaten repertuvarı pek bilmiyorlar o yüzden bu bölümün açılması çok faydalı ve çok önemli bir konudur. ...mutlaka yoğun olarak repertuvar öğrenmek lazım. Yavaş yavaş, belki hemen değil ama tecrübeyle olacak tabii ki. Bol bol eşlik yaparak mutlaka ilgilenilen alandaki repertuvar geliştirilmeli.

KP1: ...bence seviye seviye eşlik yapılan alanın repertuvarını öğrenmek lazım. Mesela bu opera alanındaysa işte arie anticheler, liedler daha sonra çok bilinen aryalar, çok söylenen aryalar, ilk önce bunları öğrenmek lazım. Çünkü tamamen yabancı olunan bir alan oluyor ve enstrüman müziği ile mesela opera müziğinin arasında farklar var. Yani ilgili repertuvarı iyi tanımak ve geliştirmek gerekiyor. ...eseri çok iyi tanımamız lazım. Bunun için o eserin bestecisini, bestecisiyle ilgili bilgiyi, dönemiyle ilgili bilgiyi, eserin ne anlattığını bilmek lazım. ...repertuvar tanımak lazım, farklı repertuvarları da tanımak lazım ama özellikle de eşlik yapılan alanın repertuvarını mutlaka iyi bir şekilde tanımak lazım. Repertuvarın en önemli eserleri ve en bilinen eserlerini bilmek lazım. Bugün şu kadar eser yeter, bu yıl bu kadar eser yeter demek olmaz, öyle bir şey olmuyor yani açıp eserleri deşifre etmek gerekir, notalarını alıp, kayıtları dinleyip bu solist böyle yapmış ama bu solist de böyle yapmış diye incelemek ve dinlemek gerekiyor. Mesela bazı operalarda yazılan ama farklı yapılan şeyler vardır, tradisyonel ve prodüsyonel yani her zaman bu şekilde yapılan, onları öğrenmek lazım. Özel bir ilgiyle yaklaşmak gerekiyor.

4.11.2.7. Başlangıç Seviyesinden İleri Seviyeye Doğru İlerleyecek Şekilde Bir Repertuvar Düzenlenmeli: Bu kod, ders içeriklerine yönelik öneriler kategorisine ilişkin başlangıç seviyesinden ileri seviyeye doğru ilerleyecek şekilde bir repertuvar düzenlenmeli yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE5: ...bir repertuvardan bahsettik yani bu işin önemli noktası tabii yavaş yavaş eserlerin düzeyini arttırarak gidiyoruz çünkü öğrencinin genel bilgilerinin de gelişmesi ve o eseri çalabilecek düzeye gelmesi gerekiyor.

ÖE7: Öğrencilerin seviyeleri aynı değil yani zaten her alanda da olduğu gibi böyle bir program olursa her yıl daha fazla şey öğrenecekler artık daha önemli ve düzeyli eserler çalmaya başlayacaklar.

KP1: Ama bunların hepsi dediğim gibi seviye seviye yani önce küçük parçalardan sonra bilindik aryalar sonra düetler sonra daha işte büyük komple eserler falan bu şekilde gitmesi lazım. Her alanda olduğu gibi yani gittikçe dozunu arttırarak, zorlaştırarak.

4.11.2.8. Oluşturulacak Öğretim Programı İçeriğinde İlgili Alandaki Öncelikli Eşlik Eserlerinden Oluşan Repertuvara Yer Verilmeli: Bu kod, ders içeriklerine yönelik öneriler kategorisine ilişkin oluşturulacak öğretim programı içeriğinde ilgili alandaki öncelikli eşlik eserlerinden oluşan repertuvara yer verilmeli yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE5: ...böyle bir programda gerçekten bu alandaki önemli yani öncelikli eserler tanınmalı, çalışılmalı yani deneyimleyip öğrenilebilir. Ayrı bir bölüm olduğu için eşlik odaklı önemli bir repertuvar öğretilmesi gerekir.

ÖE6: Konservatuvarda korrepetisyon (piyano eşlik) bölümünden mezun olduklarında mesela artık popüler aryalar, popüler enstrüman eşlikleri, popüler şan eşlikleri gibi alanlarda repertuvarı tanımış ve bilmiş olacaklar. Zaten repertuvarı pek bilmiyorlar o yüzden bu bölümün açılması çok faydalı ve çok önemli bir konudur. ...mutlaka yoğun olarak repertuvar öğrenmek lazım. Yavaş yavaş, belki hemen değil ama tecrübeyle olacak tabii ki. Bol bol eşlik yaparak mutlaka ilgilenilen alandaki repertuvar geliştirilmeli.

KP1: ...bence seviye seviye eşlik yapılan alanın repertuvarını öğrenmek lazım. Mesela bu opera alanındaysa işte arie anticheler, liedler daha sonra çok bilinen aryalar, çok söylenen aryalar, ilk önce bunları öğrenmek lazım. Çünkü tamamen yabancı olunan bir alan oluyor ve enstrüman müziği ile mesela opera müziğinin arasında farklar var. Yani ilgili repertuvarı iyi tanımak ve geliştirmek gerekiyor.

KP2: ...eşlikçi olarak bir yere geleceksek gerçekten o repertuvara hâkim olmak lazım, bu iş böyle olmuyor. Makul bir repertuvar çizgisi koyulması lazım mesela keman eşlikçisi olmak istiyorsak önce Mozart sonatlardan başlamak sonra Beethoven sonra biraz daha büyük eserler sonra biraz konçertolar gibi ama yani makul bir şekilde yavaş yavaş repertuvar yapılması lazım.

4.11.2.9. Opera Eşliklerine Yer Verilmeli: Bu kod, ders içeriklerine yönelik öneriler kategorisine ilişkin opera eşliklerine yer verilmeli yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE6: Neler olması gerektiğini az çok tahmin ediyoruz yani şan, opera eşlikleri gibi dersler ve aslında operada...

KP1: Yani bence şimdi tabii opera ve şan eşlikleri alanında da olmalıdır ve bu alanda olduğum için...

4.11.2.10. Çalgı Eşliklerine Yer Verilmeli: Bu kod, ders içeriklerine yönelik öneriler kategorisine ilişkin çalgı eşliklerine yer verilmeli yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE6: Başka ne olabilir mesela muhakkak çalgılardan da yaylı eşlikleri, üflemeli eşlikleri olması lazım ki zaten eşliğin amacı da öyle. Bu derslerden çok şey öğrenecekler ve bu gerçekten de üzerinde durulması gereken önemli bir konudur.

4.11.2.11. Her Dönemden Eserlere Yer Verilmeli: Bu kod, ders içeriklerine yönelik öneriler kategorisine ilişkin her dönemden eserlere yer verilmeli yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE6: ...önemli repertuvar demiştik yani zaten repertuvarda özellikle her dönemden eserler olması lazım, her dönemi kapsamlı olarak tanımalı ve bilmeli.

4.11.2.12. Aynı Kademe Öğrenciler Eserleri Hep Eşlikli Çalışmalı ve Eşlikli Çalmalı: Bu kod, ders içeriklerine yönelik öneriler kategorisine ilişkin aynı kademe öğrenciler eserleri hep eşlikli çalışmalı ve eşlikli çalmalı yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE7: Eserlerin eşlikli şekilde bir bütün olarak çalınması gerektiğinden bahsetmiştim, öğrenciler hep eşlikli çalışmalı mesela hoca ya da korrepetitör dışında da kendi kendilerine yani arkadaşlar olarak birbirlerine eşlik yapıp iki tarafın da yararına olan çalışmalar yapabilirler. Bu bölümde aslında bunun yolu açılabilir.

4.11.3. Öğretim Programının Geliştirilme Sürecine Yönelik Öneriler: Bu başlıkta, korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine ilişkin öğretim programının geliştirilme sürecine yönelik öneriler kategorisine ait kodlara yer verilmiştir.

4.11.3.1. Öğretim Programı Program Geliştirme Uzmanları Tarafından Tasarlanmalı: Bu kod, öğretim programının geliştirilme sürecine yönelik öneriler kategorisine ilişkin öğretim programı program geliştirme uzmanları tarafından tasarlanmalı yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: Ben birçok program inceledim ve müzik ile ilgili bazı özel kurumların program geliştirmelerinde üyelerden bir tanesi bile müzik eğitimcisi değil yani müzik ile ilgili birisinin imzası yok. Dolayısıyla program geliştirme uzmanları ve gerçekten bu alanda uzman yani hem müzik alanında hem de eğitim alanında olan, müzik eğitimcileri gibi kişiler tarafından oluşturulmalıdır. Yer verilen derslere de olması gereken yani o dersin uzmanı olan öğretim elemanı girmelidir eğer gerekli hoca yoksa ilgili bölüme o dersin gerekli olan öğretim elemanı alınmalıdır bunu hep söyledim zaten. Bu konu çok hassas ve önemli bir konu, titizlikle ilerlenmesi lazım.

ÖE2: ...bu program için çok şey bahsettim yani buna benzer kirterler göz önünde bulundurularak ilgili kişilerin oturup oluşturması gereken bir şey yani program oluşturup geliştirmek kolay değildir.

ÖE3: ...yani umarım böyle bir bölüm açılır, yani bizler öneri veririz fakat program oluşturmada uzman kişilerin ve tabii müzik alanından da ilgili kişilerin toplanıp oluşturması gerekir.

ÖE5: Biraz öneriler verdim tabii ki fakat yine böyle bir bölüm program geliştiriciler ile birlikte hazırlanması gerek.

ÖE6: Bu konuda düşünmek lazım, güzel bir program oluşturulabilir. Program oluşturmada artık neler gerekliyse uzmanların da görüşleriyle ortaya nitelikli bir şey çıkar.

4.11.3.2. Öğretim Programını Oluşturacak Olan Kadronun İçerisinde Müzik Alanında Uzman Kişiler Bulunmalı: Bu kod, öğretim programının geliştirilme sürecine yönelik öneriler kategorisine ilişkin öğretim programını oluşturacak olan kadronun içerisinde müzik alanında uzman kişiler bulunmalı yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: Ben birçok program inceledim ve müzik ile ilgili bazı özel kurumların program geliştirmelerinde üyelerden bir tanesi bile müzik eğitimcisi değil yani müzik ile ilgili birisinin imzası yok. Dolayısıyla program geliştirme uzmanları ve gerçekten bu alanda uzman yani hem müzik alanında hem de eğitim alanında olan, müzik eğitimcileri gibi kişiler tarafından oluşturulmalıdır. Yer verilen derslere de olması gereken yani o dersin uzmanı olan öğretim elemanı girmelidir eğer gerekli hoca yoksa ilgili bölüme o dersin gerekli olan öğretim elemanı alınmalıdır bunu hep söyledim zaten. Bu konu çok hassas ve önemli bir konu, titizlikle ilerlenmesi lazım.

ÖE3: ...yani umarım böyle bir bölüm açılır, yani bizler öneri veririz fakat program oluşturmada uzman kişilerin ve tabii müzik alanından da ilgili kişilerin toplanıp oluşturması gerekir.

4.11.3.3. Öğretim Programı Korrepetisyon Alanına Yönelik Olarak Nitelikli ve Özgün Olmalı: Bu kod, öğretim programının geliştirilme sürecine yönelik öneriler kategorisine ilişkin öğretim programı korrepetisyon alanına yönelik olarak nitelikli ve özgün olmalı yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: Modüller hep benzer yani çeşitli kurumların müfredatlarını ve ders içeriklerini inceledim sanki hepsi kopyala-yapıştır yapılmış gibi benzerlik gösteriyor. Sadece bazı kelimeleri değiştirilerek aynısı yazılmış yani maalesef böyle bir sorunumuz var hep bir yerden alınmaya çalışılıyor. Şimdi bu açıdan baktığımızda da böyle bir program bu alanda nitelikli ve özgün olmalıdır.

4.11.3.4. Korrepetisyon Eğitiminin Özgün Öğretim, Yöntem ve Teknikleri Olmalı: Bu kod, öğretim programının geliştirilme sürecine yönelik öneriler kategorisine ilişkin korrepetisyon eğitiminin özgün öğretim, yöntem ve teknikleri olmalı yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: ...karşımıza hep belirli öğretim, yöntem ve teknikleri çıkıyor ve maalesef hep müziğe yapıştırmaya çalışıyoruz, kendi yöntemimiz olmamış bizim yani. Bu konu da büyük problem bence, bunlar göz önünde bulundurulmalı ve zaten...

4.11.3.5. Öğretim Programının İçeriği Pedagoji Alanında da Yeterli Olmalı: Bu kod, öğretim programının geliştirilme sürecine yönelik öneriler kategorisine ilişkin öğretim programının içeriği pedagoji alanında da yeterli olmalı yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: ...mesela bahsetmiştim çalgının öğretimiyle ilgili bile sorunlar var yani pedagojik açıdan eksiklikler veya bu yönde eğitim yok, ders yok dolayısıyla eksik kalınıyor. Öğreniyoruz bir şekilde ama öğretimi yani öğretmek konusu eksik, bunlar çok önemli noktalar...

4.11.3.6. Öğretim Programı Temel Becerilerin Kazanılmasına Göre Tasarlanmalı ve Uygulanabilir Olmalı: Bu kod, öğretim programının geliştirilme sürecine yönelik öneriler kategorisine ilişkin öğretim programı temel becerilerin kazanılmasına göre tasarlanmalı ve uygulanabilir olmalı yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: ...aslında program belli temel becerileri kazandırmalı öğrencilere, bu her alanda da böyle. Önce belli temelleri almak gerekiyor.

ÖE2: Yani önce temel becerilerin verildiği daha sonra aslında bu bahsettiğimiz eşlik eğitiminin verildiği bir program olabilir. En azından ilk yıllar temel beceriler verilip daha sonra eşlik alanında dediğimiz noktalar üzerine konulabilir.

ÖE3: Bu bölüme gelen öğrenciler en başta müziği iyi bilmeleri gerekiyor dolayısıyla önce buradan başlanabilir.

ÖE4: ...dediğim gibi seviyeler aynı olmuyor temeli eksik olan öğrenciler olabiliyor o yüzden bence önce temel oluşturmak gerekir.

ÖE5: Ağır bir bölümden bahsediyoruz aslında yani eşlik alanına yönelik ama bazı temel şeylerden taviz vermemek ve yormadan hepsine aynı anda yer verilmeli. ...temel şeyler yine hepimizin bildiği şeyler vardır tabii.

ÖE6: ...ben istiyorum ki öğrenciler temel şeyleri özellikle de bilinmesi gereken repertuvarı bilsinler dolayısıyla temel bilgilerde ve o önemli eserler için zorunlu dersler olmalı ve bunlar öğretilmelidir yani öğrenciler bu konuda çok bilgili olmalıdır çünkü bu bilgiler eşlik alanında ilerleyen birisinin bilmesi gereken bilgilerdir.

4.11.3.7. Öğretim Programındaki Dersler İlgili Alanda Alan Uzmanı Öğretim Elemanları Tarafından Verilmeli: Bu kod, öğretim programının geliştirilme sürecine yönelik öneriler kategorisine ilişkin öğretim programındaki dersler ilgili alanda alan uzmanı öğretim elemanları tarafından verilmeli yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: Yer verilen derslere de olması gereken yani o dersin uzmanı olan öğretim elemanı girmelidir eğer gerekli hoca yoksa ilgili bölüme o dersin gerekli olan öğretim elemanı alınmalıdır bunu hep söyledim zaten. Bu konu çok hassas ve önemli bir konu, titizlikle ilerlenmesi lazım.

ÖE2: ...şu konuya da önem verilmeli bence yani ilgili ders hangi hocanın alanındaysa derse o hoca girmelidir aslında direkt o alanda uzman hocalar dersi vermelidir. Böylelikle çok daha verim alınabilir.

4.11.3.8. Öğretim Programı Yürürlüğe Konulmadan Önce Programın Uygulanabilirliğine Yönelik Pilot Çalışmalar Yapılmalı: Bu kod, öğretim programının geliştirilme sürecine yönelik öneriler kategorisine ilişkin öğretim programı yürürlüğe konulmadan önce programın uygulanabilirliğine yönelik pilot çalışmalar yapılmalı yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: Eğitim süreçlerindeki yanlış uygulamalardan dolayı başarısız olan öğrenciler var, bununla ilgili bazı araştırma sonuçlarım var. Uygulamalardan önce yani program denenmeli, eksik ve hatalı olabilecek yönleri düzeltilmelidir.

ÖE2: ...dediğim şeylerin uygulanabilirliği de önemli yani programa göre gerçekliği önemli önce test edilmeli, gerekli olan noktaları tekrar düzenlenebilir.

ÖE3: Bu süreci etkileyen çok şey var, yani dediğimiz gibi uygulamalar ve öğrenci profili değişiklik gösterebiliyor. Etkili bir süreç olmalı önceden nasıl olduğuna bakılmalı bence.

ÖE5: Programın gereklilikleri oluyor, bu süreçler de çok zor. Bazen program ağır gelebilir yani öğrenci başarısızlığa uğrayabilir maalesef. Dediğim gibi taviz vermeden her şeye yer verilmeli ama uygulanabilir mi ona da bakılmalı.

4.11.3.9. Öğretim Programını Oluşturacak Kadronun İçerisindeki Müzik Uzmanları Aynı Zamanda Pedagoji Alanında da Gerekli Yeterliliğe Sahip Olmalı: Bu kod, öğretim programının geliştirilme sürecine yönelik öneriler kategorisine ilişkin öğretim programını oluşturacak kadronun içerisindeki müzik uzmanları aynı zamanda pedagoji alanında da gerekli yeterliliğe sahip olmalı yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: Ben birçok program inceledim ve müzik ile ilgili bazı özel kurumların program geliştirmelerinde üyelerden bir tanesi bile müzik eğitimcisi değil yani müzik ile ilgili birisinin imzası yok. Dolayısıyla program geliştirme uzmanları ve gerçekten bu alanda uzman yani hem müzik alanında hem de eğitim alanında olan, müzik eğitimcileri gibi kişiler tarafından oluşturulmalıdır. Yer verilen derslere de olması gereken yani o dersin uzmanı olan öğretim elemanı girmelidir eğer gerekli hoca yoksa ilgili bölüme o dersin gerekli olan öğretim elemanı alınmalıdır bunu hep söyledim zaten. Bu konu çok hassas ve önemli bir konu, titizlikle ilerlenmesi lazım.

4.11.3.10. Öğretim Programındaki Derslerin Uygulamalarına Geniş Yer Verilmeli: Bu kod, öğretim programının geliştirilme sürecine yönelik öneriler kategorisine ilişkin öğretim programındaki derslerin uygulamalarına geniş yer verilmeli yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE2: ...ayrıca daha önce de çok üzerinde durdum bu konunun yani uygulamaya yönelik mesela uygulama alanları genişletilmeli ve bu program bu durum göz önünde bulundurularak oluşturulursa gerçekten çok yararlı olur.

4.11.3.11. Çalgı Grubu Müfredatı Örnek Alınarak Program Oluşturulmalı: Bu kod, öğretim programının geliştirilme sürecine yönelik öneriler kategorisine ilişkin çalgı grubu müfredatı örnek alınarak program oluşturulmalı yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE5: Belli bir çalgı grubunun temel müfredatı göz önüne alınarak yapılmalı diye düşünüyorum. Bir lisans eğitimindeki ya da lise eğitimindeki bir çalgı grubunun müfredatı neyse onunla birlikte hazırlanması gerekir ve uyumlu olması gerekir yani küçükten başlayarak repertuvarın nasıl geliştiğini takip ederek hazırlanabilir. Daha temel şeyler yine hepimizin bildiği şeyler vardır tabii.

4.11.3.12. Öğretim Programı Yaylı Çalgı, Üflemeli Çalgı, Şan vb. gibi Ayrı Eşlik Alanlarında ya da Her Çalgı Grubuna Yönelik Olarak Oluşturulmalı: Bu kod, öğretim programının geliştirilme sürecine yönelik öneriler kategorisine ilişkin öğretim programı yaylı çalgı, üflemeli çalgı, şan vb. gibi ayrı eşlik alanlarında ya da her çalgı grubuna yönelik olarak oluşturulmalı yönündeki görüşleri kapsamaktadır. Öğretim elemanı ve korrepetitör görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

ÖE1: Korrepetisyon alanlarının da dediğim gibi kendi içinde ayrılmaları gerekiyor. Yani operada korrepetitör olmakla bir solo çalgıya korrepetitörlük yapmak ve onunla çalışmak arasında bence yani bir ayrım olması gerekmektedir. Repertuvarlar da farklı olduğu için ilgilenilen alana yönelip o repertuvara çalışmak daha faydalı olabilir.

ÖE5: Önerim belli bir alana odaklanmaları çünkü çok büyük bir alan yani repertuvarların da ayrı zorlukları var. Olabildiğince bir alana odaklanarak repertuvar öğrenmelidir. Yani sadece keman, sadece çello, sadece flüt repertuvarı gibi yani ona benzer bir şekilde bir repertuvara odaklanıp ilerleyebilir. ...hepsini birden yapmaya çalışmaktansa bir repertuvarı çok iyi öğrenmek ya da hatta sırf yaylı bile demiyorum yani keman repertuvarı, sadece çello repertuvarı, sadece viyola repertuvarı yani direkt bir çalgı odaklı da gidilebilir çünkü hepsi çok büyük repertuvarlar.

KP1: ...mesela bir alana da yönelebilir. Çünkü şan eşliği farklı yani insan sesine eşlik etmek farklıdır, bir çalgıya eşlik etmek daha farklıdır. Dolayısıyla bir alanda gelişip o alanda iyi bir şekilde uzmanlaşabilir.

KP2: Yani her alanda eşlik yapmayı deneyim daha sonra mesleki anlamda bir alanda ilerleyebilir çünkü her eşlik alanının ayrı gereklilikleri var. Hangi alanda eşlik yapmayı daha çok seviyorsanız iyi öğrenip o alanda ilerlemeniz dahan hâkim olmanız için çok daha iyi olabilir. ...öğrenci mesleki anlamda yönünü belirleyebilmeli. ...yani bu öğrenci ileride operada mı korrepetitör olacak, yaylı sazlara mı çalacak, nefesli sazlarlara mı çalacak...

5. BÖLÜM
SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Bu bölümde, araştırmanın alt problemlerinden elde edilen bulgular irdelenmektedir. Araştırmanın bulgularına ilişkin sonuçlar tartışılarak sunulmuş ve bu sonuçlar doğrultusunda öneriler geliştirilmiştir.

5.1. Sonuç ve Tartışma

5.1.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Sonuç ve Tartışma: Araştırmanın birinci alt problemi olan "Görev yapmakta olduğunuz yükseköğretim kurumunda korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine ilişkin yapılan çalışmalar (ders, uygulama, etkinlik, konser vb.), bu çalışmaların içerikleri ve öğretim programındaki yerine ilişkin görüşleriniz nelerdir?" sorusuna ilişkin "Yükseköğretim Kurumlarında Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitimine İlişkin Yapılan Çalışmalar" temasına ulaşılmış ve elde edilen veriler bu tema kapsamında değerlendirilmiştir.

Temaya ilişkin "Çalışmalara Yer Verilme Durumu", "Yapılan Çalışmaların Türü", Yapılan Çalışmaların İçerikleri", "Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitimi Alanında Yapılan Derslerin Öğretim Programındaki Yeri", "Derslerde Yapılan Çalışmaları Etkileyen Sorunlar" ve "Yapılan Çalışmaları Etkileyen Sorunların Sonuçları" olmak üzere altı kategori elde edilmiştir.

"Çalışmalara Yer Verilme Durumu" kategorisine yönelik öğretim elemanlarının görev yapmakta oldukları yükseköğretim kurumlarında korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine yer verildiği, yükseköğretim kurumlarında korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi alanında bir ders olarak yer verilmediği sonuçlarına ulaşılmıştır.

"Yapılan Çalışmaların Türü" kategorisine yönelik yükseköğretim kurumlarında korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi alanında bir ders olarak yer verildiği, yükseköğretim kurumlarında korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi alanında birden fazla ders olarak yer verildiği, konserlerde, oda müziği derslerinde, piyano derslerinde, şan derslerinde, armoni, kontrpuan ve eşlikleme derslerinde ve diğer derslerde yer verildiği sonuçlarına ulaşılmıştır.

"Yapılan Çalışmaların İçerikleri" kategorisine yönelik; öğrencilerin mesleki yaşamlarında piyanoyu eşlik çalgısı olarak kullanabilecekleri, halk türküleri, okul şarkıları, marş vb. eşlikleri öğrenebilecekleri, temel eşlik becerilerini kazanabilecekleri, diğer çalgılara ve şan alanından öğrencilere eşlik yapabilecekleri, her ders dönemi çeşitli türdeki eserlerden oluşan çalgı ve şan eşliklerini öğrenebilecekleri, tüm dönemleri ve bestecileri kapsayan lied, arie antiche, konçerto, arya, opera sahnesi eşliklerini öğrenebilecekleri, diğer çalgı ve şan dersleriyle eşgüdümlü eserleri öğrenebilecekleri, şan öğrencilerinin piyano eşlik çalışmaları

yapabilecekleri ve armoni dersinde yapılan çalışmalardan yola çıkarak okul şarkılarına eşlik yapabilecekleri içeriklere yer verildiği sonuçlarına ulaşılmıştır.

"Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitimi Alanında Yapılan Derslerin Öğretim Programındaki Yeri" kategorisine yönelik korrepetisyon (piyano eşlik) alanında yapılan derslere zorunlu, seçmeli, 1 dönem haftada 1 ders saati, 4 dönem haftada 1 ders saati, 6 dönem haftada 1 ders saati, 6 dönem haftada 2 ders saati ve 8 dönem haftada 1 ders saati olarak yer verildiği sonuçlarına ulaşılmıştır.

"Derslerde Yapılan Çalışmaları Etkileyen Sorunlar" kategorisine yönelik; öğretim programının sürekli değişmiş olması, müzik öğretmenliği öğretim programlarında var olan piyano eşlik eğitimine yönelik derslerin kaldırılmış olması, dersin öğretim programındaki yerinin yetersiz olması, öğretim programında korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi alanında derslere yer verilmemesi, ders içeriklerinin yetersizliği, ders sürelerinin yetersiz olması, eğitim fakültelerinde korrepetisyon alanıyla ilgili etkin eğitim faaliyetlerinin olmaması, öğrencilerin baskın olan öğrenme stillerine uygun bir öğretim, yöntem ve tekniği uygulanmaması, uygulanan piyano eğitimi literatürünün mesleki yaşamdaki eşlik çalışmalarına uygun olmaması, YÖK sekiz yüz bin barajının dezavantajlarının olması, öğrencilerin piyano eğitimine yükseköğretimde başlıyor olması, ilgisiz öğrencilerin olması, yeni öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerinin yetersiz olması, solist bulmakta zorluk yaşanması, solist seviyelerinin yetersiz olması, öğrencilerin ders yüklerinin yoğun olması, dersler arası eşgüdüm olmaması ve öğrenci eşliği çalamadığında yerine hocanın çalıyor olması sonuçlarına ulaşılmıştır.

"Yapılan Çalışmaları Etkileyen Sorunların Sonuçları" kategorisine yönelik eğitim fakültesi öğrencilerinin, mesleki yaşantılarında kendilerinden beklenen piyano ile eşlik yapma becerilerinde yetersiz oldukları sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırma ile tümüyle benzer özellikler taşımayan ancak yükseköğretim kurumlarındaki korrepetisyon eğitimi konusuna ilişkin sonuçları bulunan bazı çalışmalar da literatürde yer almaktadır. İlgili literatürden yola çıkarak araştırmanın birinci alt problemine ilişkin tartışma bölümüne aşağıda yer verilmiştir.

Tosun ve İlhan (2022) yapmış oldukları "Konservatuvar Şan/Opera Ana Sanat Dalı Lisans Programlarında Yürütülen Eşlik Dersi İçeriklerinin Çözümlenmesi" başlıklı çalışmadan ulaştıkları eşlik dersinin üç konservatuvarda korrepetisyon, bir konservatuvarda eşlik adı altında yer aldığı, eşlik eğitimi bir okulda yıllık, üç okulda dönemlik sistemde devam ettiği, eşlik dersinin araştırmanın örneklemini oluşturan iki konservatuvarda haftada iki saat; iki konservatuvarda ise haftada bir saat olarak yürütüldüğü, konservatuvarların eşlik dersi amaçları, içerikleri ve öğrenme kazanımları karşılaştırıldığında aralarında benzerlikler olduğu

saptandığı fakat dersin haftalık ders akışının her konservatuvarda farklılıklar içerdiği sonuçları araştırma sonuçlarını destekler niteliktedir.

Aydınoğlu (2005) ve Batıbay ve Aydınoğlu (2006) yapmış oldukları "Müzik Öğretmenliği Lisans Programında Yer Alan "Eşlik (Korepetisyon)" Dersinin Öğrenci ve Öğretmen Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi" başlıklı çalışmadan ulaştıkları ideal bir eşlik dersinin içeriğinde; her hedefe uygun farklı seviyelerde örnekler bulundurulmalı, verilen çalışmalar öğrencilerin seviyelerine uygun olmalı, Türk ve Batı müziği açısından yeterli çeşitliliğe sahip olmalı ve öğrencinin meslek hayatında da kullanabileceği birer materyal oluşturması gerektiği, eşlik dersinin içeriği belirlenirken bu kriterlere dikkat edildiği, eşlik dersine yönelik kaynak bir kitabın bulunmadığı, işleyiş açısından ideal bir eşlik dersinin hem teorik hem uygulamalı olması gerektiği, teorik kısmının toplu, uygulamalı kısmın bireysel olarak işlenmesinin daha uygun olduğu ancak eşlik dersinin müzik öğretmenliği lisans programında haftada 1 saat ve toplu olarak işlenen bir ders olarak öngörülmesinden dolayı uygulanmakta olan eşlik dersinin bu şekilde işlenmediği, yeri ve süresi açısından eşlik dersinin III. Sınıf 1. dönemden itibaren yer alması uygun olacağı ancak haftada bir saat olması ve bir dönem olması yeterli olmadığı, en az 2 dönem olması gerektiği ve öğrencilerin seviyelerine göre seçmeli olarak 4 veya 6 döneme kadar uzatılabileceği fakat eşlik dersinin çoğunlukla bölüm içerisinde seçmeli ders olarak yer almadığı sonuçları araştırma sonuçlarıyla örtüşür niteliktedir.

Dağdeviren (2006) yapmış olduğu "Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Piyanoda Eşlik Öğretimi" başlıklı çalışmadan ulaştığı öğretilen şarkılardaki müziksel duygu, düşünce, izlenim ve tasarıları pekiştirmenin belli bir güzellik anlayışına göre, belli armonik yöntemlerle ve estetik bir bütün olarak yapılan piyano eşlikleriyle istendik/beklendik yönde olabileceği, bunun da doğal olarak verilmek istenen duygu, düşünce, izlenim ve tasarıların sürecine etki ederek verilmek istenen müzik eğitiminin daha kısa sürede ve daha anlamlı verilmesine katkıda bulunacağı, şarkı öğretilirken yapılacak piyano eşliğinin hem temiz bir unisonu, hem tempoyu, hem nüansı, hem de şarkıda verilmek istenen duyguyu, düşünceyi ve işlenen temayı pekiştireceği, böyle bir müzik eğitimiyle bireyin kendisinde oluşan davranış değişikliklerinin zamanla müziksel çevresine, ailesine ve giderek topluma mal olacağı ve bunun da müzik eğitiminde istenilen yere varılmasına olanak sağlayacağı sonuçları araştırma sonuçlarını destekler niteliktedir.

5.1.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Sonuç ve Tartışma: Araştırmanın ikinci alt problemi olan "Korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminin diğer derslerle olan bağlantısına ilişkin görüşleriniz nelerdir?" sorusuna ilişkin "Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitiminin Diğer Derslerle Olan İlişkisi" temasına ulaşılmış ve elde edilen veriler bu tema kapsamında değerlendirilmiştir.

Temaya ilişkin "İlişkili Bulunan Dersler" ve "Korrepetisyon Eğitimi ile Diğer Derslerin İlişkili Bulunduğu Yönler" olmak üzere iki kategori elde edilmiştir.

"İlişkili Bulunan Dersler" kategorisine yönelik; piyano dersi, müziksel işitme okuma ve yazma dersi, armoni, kontrpuan ve eşlikleme dersi, koro dersi, müzik teknolojileri dersi, orkestra-oda müziği dersi, müzik tarihi dersi ve müzik kültürü dersi sonuçlarına ulaşılmıştır.

"Korrepetisyon Eğitimi ile Diğer Derslerin İlişkili Bulunduğu Yönler" kategorisine yönelik; birlikte müzik yapılması, çalarken solist partisini dinlemek, deşifre becerisinin gelişmesi, piyano çalma becerisinin gelişmesi, partisyon okuma becerisinin gelişmesi, olumlu sosyal ilişkiler, dönem, stil, tarz, besteci ve repertuvarın tanınması, disiplinli çalışılması, müzikteki dinamiklerin sağlanması, eserlerin piyanodaki transkripsiyonunda gelişmek, tonalite ve gamlarda gelişmek, orkestra tınılarını hisettirebilmek, eşlik modellerinin öğrenilmesi, piyano eğitiminden temel eşlik becerilerinin kazanılması ve piyanodaki teknik becerilerin eşlik çalarken uygulanması sonuçlarına ulaşılmıştır.

Araştırma ile tümüyle benzer özellikler taşımayan ancak eşlik ve ilgili alanları konusuna ilişkin sonuçları bulunan ve ayrıca araştırma sonuçlarıyla farklılık gösteren bazı çalışmalar da literatürde yer almaktadır. İlgili literatürden yola çıkarak araştırmanın ikinci alt problemine ilişkin tartışma bölümüne aşağıda yer verilmiştir.

Mohan Kömürcü (2022) yapmış olduğu "Solfej ve Şan Derslerinin Korrepetisyon Dersindeki Başarı Düzeyini Yordama Gücü" başlıklı çalışmadan ulaştığı korrepetisyon dersi üzerinde solfej ve şan derslerinin etkili olduğu yönündeki varsayımın anlamlı olduğu ve her iki değişkenin de denkleme girdiği, solfej ve şan derslerinin korrepetisyon dersi başarısını yordadığı sonucu araştırma sonuçlarıyla örtüşür niteliktedir.

Kurtuldu (2018) yapım olduğu "Müzik Öğretmeni Adaylarının Piyano ve Eşlik Çalma Becerilerinin Karşılaştırılması" başlıklı çalışmadan ulaştığı eşlik notları ile piyano başarı notlarının ilişkisel biçimde karşılaştırılmasında ortaya çıkan korelasyon değerleri, her iki dersin başarı puanlarının birbirine benzer bir yapıya sahip olduğunu gösterdiği, çalışma grubu öğrencilerinin aynı dönemde piyano dersinden aldıkları notlar ile eşlik çalma dersinden aldıkları notlar arasındaki iyi düzeyli ve pozitif yönlü ilişkinin bu iki derse yönelik becerilerin de birbiri ile paralellik gösterdiğini ortaya koyduğu, bu durum eşlik çalma becerileri ile temel

piyano becerilerinin ve buradan hareketle her iki dersin temel teknik becerilerinin de önemli ölçüde örtüştüğü ve temel piyano becerilerine iyi düzeyde sahip bir öğrencinin eşlik konusunda da diğer arkadaşlarından avantajlı olabileceği sonuçları araştırma sonuçlarını destekler niteliktedir.

Demirtaş ve Onuray Eğilmez (2015) yapmış oldukları "Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı 4. Sınıf Öğrencilerinin Piyano Dersine Karşı Tutumlarının Eşlik Dersi Başarı Durumları ile Karşılaştırılması" başlıklı çalışmadan ulaştıkları piyano dersine karşı tutumun, eşlik çalma dersi başarı puanları ile ilişkisinin 0'a yakın olduğu, eşlik çalma dersi ile piyano dersi tutumu arasında bir ilişki görülmediği sonuçları araştırma sonuçlarıyla farklılık göstermektedir.

Demirova (2010) yapmış olduğu "Korrepetitörlük Mesleğine Genel Bir Bakış" başlıklı çalışmadan ulaştığı eşlikçinin icracılık ve teknik yönden çok başarılı olması, birlikte çalma tekniklerine sahip olması, şancılık sanatının esas temellerini bilmesi, farklı çalgıların özelliklerini bilmesi, çok iyi işitme özelliğine sahip olması, çok iyi deşifre ve transpoze yapması, çeşitli partileri anında okuma özelliğine sahip olması, çalıştığı insanlar ile iş birliği ve iletişim sağlamasının bu mesleğin gerektirdiği koşullar olması sonuçları araştırma sonuçlarıyla örtüşür niteliktedir.

Bilgin ve Şaktanlı (2007) yapmış oldukları "Okul Şarkılarının Müzik Öğretmeni Tarafından Piyano ile Eşliklenmesi" başlıklı çalışmadan ulaştıkları müzik eğitimi lisans programı süresince piyano dersi almış olan müzik öğretmenlerinin piyano derslerinde kazandıkları beceriler ile armoni derslerinde öğrendikleri basit akor bağlantılarını kullanarak bir şarkıya değişik yollarla eşlik yapabilecekleri sonucu araştırma sonuçlarıyla örtüşür niteliktedir.

Aydınoğlu (2005) ve Batıbay ve Aydınoğlu (2006) yapmış oldukları "Müzik Öğretmenliği Lisans Programında Yer Alan "Eşlik (Korepetisyon)" Dersinin Öğrenci ve Öğretmen Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi" başlıklı çalışmadan ulaştıkları eşlik dersinin diğer derslerle bağlantısı açısından, eşlik dersi için gerekli altyapıyı sağlayacak olan başlıca derslerin piyano, solfej ve armoni ile form bilgisi konularını içinde barındıran müzik teorisi ve işitme eğitimi dersleri olduğu sonuçları araştırma sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir.

5.1.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Sonuç ve Tartışma: Araştırmanın üçüncü alt problemi olan "Korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminde karşılaşılan sorunlar nelerdir?" sorusuna ilişkin "Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitiminde Karşılaşılan Sorunlar" temasına ulaşılmış ve elde edilen veriler bu tema kapsamında değerlendirilmiştir.

Temaya ilişkin "İlişkili Bulunan Dersler" ve "Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitiminde Karşılaşılan Sorunlar" olmak üzere dört kategori elde edilmiştir.

"Genel Sorunlar" kategorisine yönelik; piyano dersinin içeriğinde eşlik çalışmalarının yetersiz olması, repertuvarda çeşitlilik sağlanmaması, öğrencinin mesleki rolünün belirlenememesi, çalgı eğitimine az önem verilmesi, öğretim programında problemlerin olması, derslerde yapılan çalışmaların mesleki yaşama yönelik olmaması, solist seviyelerinin yetersiz olması, müzik öğretmeni adaylarının piyano literatürünü çalabilirken çocuk şarkıları vb. eserlere eşlik edememesi, solist bulmakta zorluk yaşanması, eşlik alanındaki uygulamaların yetersiz olması, eşlik alanına önem verilmemesi, solist partisinin öne çıkarılamaması ve bir branşa yönelik eğilim olmaması sonuçlarına ulaşılmıştır.

"Öğrenci Kaynaklı Sorunlar" kategorisine yönelik; seviyenin yetersiz olması, eğitim fakültesine çalgıya yeni başlayan öğrencilerin gelmesi, deşifre becerisinin zayıf olması, partisyon okumada yetersiz olunması, partilere hâkim olunmaması ve çalarken solist partisinin dinlenmemesi sonuçlarına ulaşılmıştır.

"Literatür Kaynaklı Sorunlar" kategorisine yönelik kaynak yetersizliği olması sonucuna ulaşılmıştır.

"Sistem Kaynaklı Sorunlar" kategorisine yönelik; ders çeşitliliğinin yetersiz olması, ders süresinin yetersiz olması, piyano pedagojisi alanındaki çalışmaların yetersiz olması ve dersler arasında eşgüdüm olmaması sonuçlarına ulaşılmıştır.

Araştırma ile tümüyle benzer özellikler taşımayan ancak eşlik eğitiminde karşılaşılan sorunlar konusuna ilişkin sonuçları bulunan bazı çalışmalar da literatürde yer almaktadır. İlgili literatürden yola çıkarak araştırmanın üçüncü alt problemine ilişkin tartışma bölümüne aşağıda yer verilmiştir.

Kardeş ve Akbulut Demirci (2019) yapmış oldukları "Müzik Derslerinde Eşlik Kullanımının Müzik Öğretmenleri Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi" başlıklı çalışmadan ulaştıkları müzik öğretmenlerinin öğretmenlik yaşantılarında eşlik yapmanın önemini kavradıkları fakat yeterli sayıda eşlik materyalinin bulunamadığı, var olan eşliklerin zor olduğu, doğaçlama eşlik yapamadıkları, kaynak kitap bulamadıkları ayrıca okulların fiziki şartlarının yeterli olmadığı, lisans eğitimi süresince verilen ve müzik öğretmenliği programında kazandırılması hedeflenen eşlik yapabilme becerisinin, öğretmenler tarafından öğretmenlik yaşantısında beklenen düzeyde kullanılamadığı sonuçları araştırma sonuçlarını destekler niteliktedir.

Özdemir (2018) yapmış olduğu "Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Piyano ile Eşlikleme Becerileri Üzerine Sistematik Derleme Çalışması" başlıklı çalışmadan ulaştığı öğrencilerden kaynaklanan sorunlar incelendiğinde özyeterlik algılarının düşüklüğünün dikkat çektiği, bunun nedenlerinin ise öğretim programının içerik olarak okul öncesi müzik eğitiminden başlayarak akademisyenliğe kadar geniş bir yelpazede ders içeriğine sahip olması ve bu nedenle öğrencilerin meslek seçiminde yaşadıkları kararsızlıklar, öğrenme kaygısı geri planda kalarak not veya dersi geçme odaklı çalışmaları, derslere karşı ilgisizlik ve piyano ile eşlik çalışmalarına yönelik kaynak kitapların göz ardı edilmesi olduğu, öğretim elemanı kaynaklı sorunlara bakıldığında ise en temelde ilgili derslerin içeriğinin oluşturulurken okul şarkılarının ihmal edilmesi olduğu, özellikle piyano derslerinde eşlik konusunun ihmal edildiğinin ve solist piyanist yetiştirmeye yönelik bir içerik oluşturulduğunun sıklıkla ifade edildiği, ayrıca öğretim elemanlarının eşlik yapabilme becerisine yönelik dersler arasında gerekli ilişkiyi kurmamasının ve bu dersler arasında aşamalı olacak şekilde ders içerikleri oluşturmamasının yaşanılan problemlerin önemli bir nedeni olduğu, ders içeriklerinde teorik bilgilere uygulamalı çalışmalara göre daha çok yer verilmesinin de bu sorunların arasında yer aldığı, lisans öğretim programı bakımından eşlik yapabilme becerisine yönelik sorunlar ele alındığında ise en çok üzerinde durulan sorunun eşlik derslerine ayrılan süre olduğu, derslerin haftalık ders saatinin ve programdaki kredi ağırlığının uygulamaya yönelik olarak artırılması gerekliliğinin birçok araştırmada vurgulandığı, ayrıca araştırmalarda, ders içeriklerinin de okul şarkılarına eşlik yapabilme konusunda yetersiz olduğunun belirtildiği, bu içeriklerin yeniden düzenlenmesi ve geliştirilmesi gerektiği, buna ek olarak araştırmacıların dersin işlenişi ile ilgili toplu derslerde uygulamalı çalışmalara her öğrenci için yeterince vakit ayrılamadığı, bu nedenle de derslerin bireysel olarak işlenmesi gerektiğini belirttikleri sonuçları araştırma sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir.

Jelen (2013) yapmış olduğu "Türkiye'de Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sürecinde Piyano Eğitiminde Karşılaşılan Sorunlar" başlıklı çalışmadan ulaştığı piyano ders programının içeriğinin değişmesi gerektiği, ders programındaki içerik değişikliğinde daha çok eşlik yapmaya ağırlık verilmesi, doğaçlama eşlik yapmaya ağırlık verilmesi ve okul şarkılarını ve marşları çalarak söylemeye ağırlık verilmesi yönünde olması gerektiği ve bununla ilgili piyano öğretim programında müzik öğretmenliğine yönelik işlevsel bilgi ve becerileri kazandırmaya yönelik içeriğe yeterince ağırlık verilmediği, piyano eğitimi ile ilişkili alan dersler arasındaki etkileşim değerlendirilmiş ve bu derslerden; eşlik etme, analiz etme, çok seslendirme, armoni ve işitme ile piyano eğitimi arasında yeterli etkileşim olmadığı sonuçları araştırma sonuçlarıyla örtüşür niteliktedir.

Çevik ve Güven (2011) yapmış oldukları "İlköğretim Müzik Öğretmenlerinin Okul Şarkılarına Piyanoda Eşlik Yapabilme Konusuna İlişkin Görüşleri Üzerine Bir Çalışma" başlıklı çalışmadan ulaştıkları müzik öğretmenlerinin lisans eğitimlerinde piyano ve orgda eşlik yapabilmeye yönelik yaptıkları çalışmaların sürelerinin yeterli olmadığı, teorik çalışmaların yanında uygulamalı çalışmalara daha çok yer verilmesi gerektiği, müzik öğretmenlerinin bir okul şarkısına eşlik yaparken zorluk yaşadıkları ve bu zorlukların sebeplerinin görev yaptıkları okullarda piyano/org bulunmadığından yeterli pratik yapamamaları, armoni bilgilerindeki eksiklikler ve lisans eğitimleri boyunca konuyla ilgili yeterli çalışmaların yapılmaması olduğu, müzik öğretmenlerin piyano eşlikli okul şarkıları için kaynak olarak kullandıkları kitap olmadığı, bunun nedeninin var olan kitaplardaki eşliklerin üst seviyede olduğu sonuçları araştırma sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir.

Tufan (2004) yapmış olduğu "Müzik Bilimleri ve Müzikoloji Bölümleri ile Müzik Öğretmenliği Programı Ana Bilim Dalındaki Piyano Eğitiminin Kapsamı ve Uygulamadaki Görünümü" başlıklı çalışmadan ulaştığı her bölümün alanlarının ve yetiştirme sorumluluğunu taşıdığı öğrencilerin gerçek anlamdaki bilgi ihtiyacını doğru olarak saptaması gerektiği ve buna uygun programlar oluşturarak piyano derslerinin hedeflerini yeniden gözden geçirmesi gerektiği, dersler arasında amaca dönük eşgüdümün sağlanması, öğrencilerin yaş özelliklerinin dikkate alınması ve buna yönelik yeni öğretim yöntemlerinin geliştirilmesi, kullanılan materyallerin gözden geçirilmesi, mezuniyet sonrası hizmet içi eğitim çalışmalarının sürdürülmesi gerektiği sonuçları araştırma sonuçlarını destekler niteliktedir.

5.1.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Sonuç ve Tartışma: Araştırmanın dördüncü alt problemi olan "Korrepetisyon (piyano eşlik) dalı ayrı bir uzmanlık alanı ve bölüm olarak yükseköğretim kurumlarında yer almalı mıdır, düşüncelerinizi açıklayınız?" sorusuna ilişkin "Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitiminin Ayrı Bir Uzmanlık Alanı ve Bölüm Olarak Üniversitede Yer Almasına İlişkin Görüşler" temasına ulaşılmış ve elde edilen veriler bu tema kapsamında değerlendirilmiştir.

Temaya ilişkin "Yer Almasına İlişkin Görüşler" ve "Yer Almasına İlişkin Görüşlerin Nedenleri" olmak üzere iki kategori elde edilmiştir.

"Yer Almasına İlişkin Görüşler" kategorisine yönelik; korrepetisyon eğitiminin yükseköğretim kurumlarında ayrı bir uzmanlık alanı ve bölüm olarak yer alması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

"Yer Almasına İlişkin Görüşlerin Nedenleri" kategorisine yönelik; korrepetisyonun ayrı bir uzmanlık alanı olması, korrepetisyonun uygulama alanlarının genişletilmesi, farklı alanlarda eşlik yapma deneyimi kazanılması, farklı solistlerle çalışma deneyimi kazanılması, korrepetitör

ihtiyacı olması, eşlikçi repertuvarının genişletilmesi, eşlik alanında detaylı eğitim alınması, eserlerin piyano eşliğiyle birlikte bir bütün olarak öğrenilmesi ve çalınması, eserlerin doğru öğrenilmesi ve yorumlanması, korrepetitörlüğün öğreticilik ve çalıştırıcılık yönünün olması, eşlik alanına ilgili öğrencilerin ihtiyaçlarının olması ve eşlik alanındaki önemli repertuvarın öğrenilmesi gerektiği sonuçlarına ulaşılmıştır.

Araştırma ile tümüyle benzer özellikler taşımayan ancak eşlik eğitimi konusuna ilişkin sonuçları bulunan bazı çalışmalar da literatürde yer almaktadır. İlgili literatürden yola çıkarak araştırmanın dördüncü alt problemine ilişkin tartışma bölümüne aşağıda yer verilmiştir.

Güleç ve Pirgon (2021) yapmış oldukları "Türkiye'de Korrepetitörlük Mesleğinin Genel Durumu ve Korrepetitörlerin Mesleğe İlişkin Görüşlerinin Değerlendirilmesi" başlıklı çalışmadan ulaştıkları piyanistlerin mezun oldukları piyano bölümlerinde hem enstrüman hem de müzikal anlamda pek çok ders aldıkları ve çalgılarını üst seviyelerde icra edebilecek seviyeye ulaştıkları, ancak korrepetitörlük anlamında ayrıca bir eğitim almadıkları, müzik bölümlerinde verilen derslerin korrepetitörlük yapmak için piyanistlere kısmen bir alt yapı oluşturduğu ancak tam anlamıyla iyi bir korrepetitör olabilmek için okuldaki eğitimin yeterli olmadığı, korrepetitörlük mesleğinin tercih edilme amaçlarından en baskın olanlarının birlikte müzik yapma isteği; eserlerin performans aşamasına hazırlık süreci ve performans anının verdiği mesleki tatmin olduğu, tecrübe ve eser çalıştırma konularında etkili olma gibi özelliklere sahip olunması beklenen korrepetitörlüğün; her çalgının literatürüne hakim olma ve enstrümanları tanımaları gerektiği için ayrı bir uzmanlık alanı olarak görülmesi ve müzik eğitimi veren kurumların uygun olanlarında bölüm olarak yer bulmasının yararlı olacağı, bir korrepetitörün mesleki tecrübe, üst düzey bilgi, dil bilgisi, iletişim becerilerinde başarılı olma gibi özellikler taşıması gerektiği; bu donanımların ise ancak akademik alanda bir bölüm olarak kabul edilip, onun gerekliliklerinin yapılması halinde sağlanabileceği, korrepetitörlerin empatik, insan ilişkileri iyi, mesleğini seven; teknik ve icra yönünden alanında gelişmiş piyanistlerden olmaları gerekliliği, korrepetitörlüğün bölüm olarak üniversitelerin müzik eğitimi veren kurumların birçoğunda yer alması bu meslekte yetişen piyanistlerin kısa sürede tecrübe ve birikim sağlamalarına olanak tanıyacağı, bu mesleğin müzik eğitimi veren kurumların birçoğunda bölüm olarak bulunmasının avantajlı olabileceği ancak bu meslekte uzman ve bu mesleği severek yapan, öğrencileri ile ilişkileri iyi olan öğretmenler tarafından eğitim verilmesi gerektiği, korrepetitörlüğün Türkiye'de bir bölüm olarak bulunmadığı ancak ilgi ve yetenekler doğrultusunda bu alanlara yönelimin gerçekleştiği ortaya çıktığı; bu alanda çalışan piyanistlerin ise yurt dışındaki meslektaşlarının içinde bulunduğu avantajlara sahip olmamalarının, korrepetitörlüğün meslekleştirme sürecindeki tüm aşamalarda var olan

eksiklikten ileri geldiği, bakıldığında piyanistlerin korrepetitörlüğü bir iş kolu olarak görmeye başlamalarının aslında müzik alanında korrepetisyonun önemli ve değerli olduğu; okullarda bölüm olarak açılmasının oldukça önemli olduğu sonuçları araştırma sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir.

Hepyücel ve Kurtaslan Yıldırım (2017) yapmış oldukları "Türkiye'de Flüt Eğitimi Veren Müzik Kurumlarında Eşlikli Çalışmaların Yeri" başlıklı çalışmadan ulaştıkları MEABD'deki 15 flüt eğitimcisinden 14'ünün kurumlarında eşlik çalışmalarını yürütmek amacıyla bir korrepetitör olmadığı, GSFMB'deki 7 flüt eğitimcisinden 4'ü ve DK'daki 9 flüt eğitimcisinin tamamının kurumlarında eşlik derslerini yürütmek amacıyla bir korrepetitörün bulunduğu, GSFMB ve DK'daki flüt eğitimcilerinin görüşlerinde de benzerlik görüldüğü; MEABD'ler için çıkan sonuca göre flüt eğitimcilerinin tamamının öğrencilerine eşlikli eser çaldırdıkları, bu eserleri için tercih edilen eşlik türü ise en çok piyano olarak belirttikleri, buna karşılık MEABD'lerin tamamına yakınında bir korrepetitör bulunmadığı; MEABD'deki 15 flüt eğitimcisinden 13'ünün ve GSFMB'deki 7 flüt eğitimcisinden 3'ünün eşlikli çalışmaların kurumdaki yerini "Kurumda eşlikli flüt dersi yok, bu ders konulmalı ve korrepetitör görevlendirilmeli" şeklinde belirttiği, DK'daki 9 flüt eğitimcisinden 7'sinin "Kurumda kadrolu bir korrepetitör var ve tüm müzik bölümlerinde de kadrolu birer korrepetitör bulunmalı" fikrini belirttikleri sonuçları araştırma sonuçlarını destekler niteliktedir.

Özelma ve Çiftci (2013) yapmış oldukları "Türkiye'de Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Piyanonun Eşlik Çalgısı Olarak Kullanılma Durumu" başlıklı çalışmadan ulaştıkları piyano eşlikli icranın öğrencilerin genel müziksel gelişimini büyük ölçüde desteklediği, bireysel çalgı ve ses eğitimi derslerindeki piyano eşlikli uygulamalar için kadrolu bir korrepetitörün görevli olarak çalışmasına büyük ölçüde ihtiyaç olduğu sonuçları araştırma sonuçlarını destekler niteliktedir.

Özel (2012) yapmış olduğu "Bireysel Ses Eğitiminde Piyano Eşliğinin Önemi" başlıklı çalışmadan ulaştığı müzik eğitimi veren yükseköğretim kurumlarında eşlik yapan öğretim elemanlarının sayısının yetersiz olduğu, bu doğrultuda piyanistlerin müzik eğitimi süresince sadece solo eserler dışında bir enstrümana ya da bir şancıya eşlik yapma konusunda kendilerini geliştirip yetiştirmeleri gerektiği, müzik eğitimi veren yükseköğretim kurumlarında eşlik derslerinin yeterince verimli olmadığı, bu verimsizliğin en büyük nedenleri arasında; öğrencilerin ilgisizliği, yetersiz çalışma odaları, yetersiz piyano sayısı ve yetersiz eşlikçi sayısı olduğu sonuçları araştırma sonuçlarıyla örtüşür niteliktedir.

Demirova (2010) yapmış olduğu "Korrepetitörlük Mesleğine Genel Bir Bakış" başlıklı çalışmadan ulaştığı eşlikçinin müzik eğitimi veren kurumlarda, opera/bale ve çeşitli orkestralarda bulunması gereken ve aranan önemli bir eleman olduğu, eşlikçilik görevini üstlenmek isteyen bir piyanistin bu görevin kolay olmadığını ve birçok sorumluluk yüklenmek zorunda olduğunu bilmesi gerektiği, piyanistte eşlikçilik için özel bir yetenek, yatkınlık ve eğilim olmasının mesleğinde başarılı olmasını sağlayacağı, eşlikçiliğin zaman içinde uzmanlaşmayı gerektiren bir meslek olduğu, piyanistin eşlikçilik mesleğinin gerektirdiği bütün becerileri edinmiş ve bu alanda yeterli birikim ve deneyimi kazanmış olması gerektiği, eşlikçinin icracılık ve teknik yönden çok başarılı olması, birlikte çalma tekniklerine sahip olması, şancılık sanatının esas temellerini bilmesi, farklı çalgıların özelliklerini bilmesi, çok iyi işitme özelliğine sahip olması, çok iyi deşifre ve transpoze yapması, çeşitli partileri anında okuma özelliğine sahip olması, çalıştığı insanlar ile iş birliği ve iletişim sağlamasının bu mesleğin gerektirdiği koşullar olması sonuçları araştırma sonuçlarıyla örtüşür niteliktedir.

5.1.5. Beşinci Alt Probleme İlişkin Sonuç ve Tartışma: Araştırmanın beşinci alt problemi olan "Solist piyanistlerin korrepetitörlük yapma durumuna ilişkin görüşleriniz nelerdir?" sorusuna ilişkin "Solist Piyanistlerin Korrepetitörlük Yapma Durumuna İlişkin Görüşler" temasına ulaşılmış ve elde edilen veriler bu tema kapsamında değerlendirilmiştir.

Temaya ilişkin "Yapma Durumlarına İlişkin Olumlu Görüşler", "Yapma Durumlarına İlişkin Olumsuz Görüşler", "Yapma Durumlarına İlişkin Nedenler" ve "Yapma Durumlarına İlişkin Öneriler" olmak üzere dört kategori elde edilmiştir.

"Yapma Durumlarına İlişkin Olumlu Görüşler" kategorisine yönelik; yapabilecekleri, solo kariyer yapan bir piyanistin de iyi eşlik yapabileceği, iyi bir piyanist değilse korrepetitör olma algısının yanlış olduğu, piyanistin tecrübesi ve isteğine göre ilgilendiği alana yönelebileceği, solistlerin genellikle oda müziği çalışmalarında yer aldıkları, birlikte müzik yapmanın müzikal olarak geliştirdiği, birlikte müzik yaparken edinilen deneyimlerin solo eserlerde de kullanılabileceği, müziği ve ne iş yaptığını bilen birisinin nerede ne yapması ve nasıl çalması gerektiğini bildiği, bu alanın daraltılmaması gerektiği ve solist piyanistin de eşlik yapabileceği, kendini tamamlamış solist piyanistin yanındakine yarar sağlayacağı, birlikte müziği besleyecekleri ve her eserde piyanonun eşlik etmediği, bazı eserlerde diğer çalgıların piyanoya eşlik ettiği sonuçlarına ulaşılmıştır.

"Yapma Durumlarına İlişkin Olumsuz Görüşler" kategorisine yönelik; solistlerin korrepetitörlük yapmak durumunda kalmamaları gerektiği, iyi bir solist olunabileceği ama iyi bir eşlikçi olunamayacağı, eserlerin piyanoda transkripsiyon çalınmasının ayrı bir beceri

gerektirdiği, korrepetitörlük eşlik alanının ayrı bir ilgi gerektirdiği ve iyi bir solistin oda müziği çalışmalarında iyi olamayabileceği sonuçlarına ulaşılmıştır.

"Yapma Durumlarına İlişkin Nedenler" kategorisine yönelik; korrepetitör ihtiyacının olması, solistlerin yüksek çalıcılık seviyesine sahip olması, bazı eşlik eserlerinin yüksek seviyede olması, solistlerin korrepetitörlük yapmak durumunda kalmaları, birlikte müzik yapmanın keyifli olması, birlikte müzik yapmanın müziği daha iyi öğretmesi ve diğer çalgı alanlarında literatür tanıyıp repertuvar edinilmesi sonuçlarına ulaşılmıştır.

"Yapma Durumlarına İlişkin Öneriler" kategorisine yönelik; solistlerin dışında eşlik alanında daha çok korrepetitörler eşlik yapmaları gerektiği, korrepetitörlüğün ayrı bir uzmanlık alanı olduğu, kurumlarda kadrolu uzman korrepetitörlerin bulunması gerektiği, böyle bir ayrımın yapılmaması gerektiği, solistlikte bireysel ve daha özgür olunduğu, eşlikte ise birlikte müzik yapıldığı, eşlikli çalmanın birlikte müzik yapma becerileri gerektirdiği, eşlikli çalışmalarda hangi rol ile sahneye çıkıldığının önemli olduğu, eşlikçi olarak çıkılırsa iyi bir eşlik yapıldığı ve eşlik eğitiminin piyano derslerinde de uygulanması gerektiği sonuçlarına ulaşılmıştır.

Araştırma ile tümüyle benzer özellikler taşımayan ancak korrepetitörlük mesleği konusuna ilişkin sonuçları bulunan bazı çalışmalar da literatürde yer almaktadır. İlgili literatürden yola çıkarak araştırmanın beşinci alt problemine ilişkin tartışma bölümüne aşağıda yer verilmiştir.

Güleç ve Pirgon (2021) yapmış oldukları "Türkiye'de Korrepetitörlük Mesleğinin Genel Durumu ve Korrepetitörlerin Mesleğe İlişkin Görüşlerinin Değerlendirilmesi" başlıklı çalışmadan ulaştıkları korrepetitörlerin empatik, insan ilişkileri iyi, mesleğini seven; teknik ve icra yönünden alanında gelişmiş piyanistlerden olmaları gerekliliği sonucu araştırma sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir.

Küçükayvaz (2018; 2019) yapmış olduğu "Çocuk Korolarının Sahne Performanslarında Piyano Eşliklerinin Kullanım Durumları" başlıklı çalışmadan ulaştığı orijinal piyano eşliklerinin zorluk derecelerinin yüksek olduğu, zorluk dereceleri yüksek olan eşliklerde teknik yetersizliklerinin ve çalışma zamanı yetersizliğinin yaşandığı, orijinal eşlikleri yaptıracak korrepetitör bulunamadığı, piyanoda eşlik eğitiminin yeterince alınamadığı ya da sınırlı olduğu, zorluk derecesi yüksek olan eşliklerin yerine basite kaçabilecek eşliklerin çalındığı, basit eşliklerdeki performansın düşük olduğu, teknik ve stillere önem verilmediği, bazı uzmanların orijinal piyano eşlikli eserleri repertuvara almaktan kaçındıkları, bazı uzmanların ise orijinal piyano eşlikli eserleri repertuvara almaya önem verdikleri sonuçları araştırma sonuçlarını destekler niteliktedir.

Özel (2012) yapmış olduğu "Bireysel Ses Eğitiminde Piyano Eşliğinin Önemi" başlıklı çalışmadan ulaştığı müzik eğitimi veren yükseköğretim kurumlarında eşlik yapan öğretim elemanlarının sayısının yetersiz olduğu, bu doğrultuda piyanistlerin müzik eğitimi süresince sadece solo eserler dışında bir enstrümana ya da bir şancıya eşlik yapma konusunda kendilerini geliştirip yetiştirmeleri gerektiği, müzik eğitimi veren yükseköğretim kurumlarında eşlik derslerinin yeterince verimli olmadığı, bu verimsizliğin en büyük nedenleri arasında; öğrencilerin ilgisizliği, yetersiz çalışma odaları, yetersiz piyano sayısı ve yetersiz eşlikçi sayısı olduğu sonuçları araştırma sonuçlarıyla örtüşür niteliktedir.

5.1.6. Altıncı Alt Probleme İlişkin Sonuç ve Tartışma: Araştırmanın altıncı alt problemi olan "Korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminin ve korrepetitörlük mesleğinin önemine ve gerekliliğine ilişkin görüşleriniz nelerdir?" sorusuna ilişkin "Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitiminin ve Korrepetitörlük Mesleğinin Önemine ve Gerekliliğine İlişkin Görüşler" temasına ulaşılmış ve elde edilen veriler bu tema kapsamında değerlendirilmiştir.

Temaya ilişkin "Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitiminin Önemine ve Gerekliliğine İlişkin Görüşler" ve "Korrepetitörlük Mesleğinin Önemine ve Gerekliliğine İlişkin Görüşler" olmak üzere iki kategori elde edilmiştir.

"Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitiminin Önemine ve Gerekliliğine İlişkin Görüşler" kategorisine yönelik; birlikte müzik yapılabilmesi, nitelikli korrepetisyon yapılabilmesi, yeterli düzeyde eşlik çalma becerilerinin kazanılabilmesi, eşlik alanında yetkin bilgilere sahip olunabilmesi ve farklı çalgı alanlarında repertuvar edinilebilmesi sonuçlarına ulaşılmıştır.

"Korrepetitörlük Mesleğinin Önemine ve Gerekliliğine İlişkin Görüşler" kategorisine yönelik; birlikte müzik yapma ihtiyacının olması, sanatın her alanında çok fazla ihtiyaç duyulması, bazı kurumlarda eserlerin eşliksiz çalınması, kurumlarda kadrolu uzman korrepetitör bulunmasının gerekliliği, eşlik alanında detaylı eğitim olmasının gerekliliği, nitelikli bir korrepetisyonun solistin performansını ve müziğini yükseltip tamamlaması, farklı alanlarda eşlik yapma deneyimi kazanılması, farklı solistlerle çalışma deneyimi kazanılması, çok fazla dikkat, zaman, zahmet ve emek gerektirmesi, kapsamının geniş olması, öğreticilik ve çalıştırıcılık yönünün olması, literatürdeki repertuvarın büyük bir kısmının piyano eşlikli olması, eşlikçi repertuvarının genişletilmesi, eserlerin piyano eşliğiyle birlikte bir bütün olarak öğrenilmesi ve çalınması, eserlerin doğru öğrenilmesi ve yorumlanması, eşlik alanına ilgili öğrencilerin ihtiyaçlarının olması ve eşlik alanındaki önemli repertuvarın öğrenilmesi gerekliliği sonuçlarına ulaşılmıştır.

Araştırma ile tümüyle benzer özellikler taşımayan ancak korrepetisyon eğitimi ve korrepetitörlük mesleği konusuna ilişkin sonuçları bulunan bazı çalışmalar da literatürde yer almaktadır. İlgili literatürden yola çıkarak araştırmanın altıncı alt problemine ilişkin tartışma bölümüne aşağıda yer verilmiştir.

Güleç ve Pirgon (2021) yapmış oldukları "Türkiye'de Korrepetitörlük Mesleğinin Genel Durumu ve Korrepetitörlerin Mesleğe İlişkin Görüşlerinin Değerlendirilmesi" başlıklı çalışmadan ulaştıkları tecrübe ve eser çalıştırma konularında etkili olma gibi özelliklere sahip olunması beklenen korrepetitörlüğün; her çalgının literatürüne hakim olma ve enstrümanları tanımaları gerektiği için ayrı bir uzmanlık alanı olarak görülmesi ve müzik eğitimi veren kurumların uygun olanlarında bölüm olarak yer bulmasının yararlı olacağı, bir korrepetitörün mesleki tecrübe, üst düzey bilgi, dil bilgisi, iletişim becerilerinde başarılı olma gibi özellikler taşıması gerektiği; bu donanımların ise ancak akademik alanda bir bölüm olarak kabul edilip, onun gerekliliklerinin yapılması halinde sağlanabileceği sonuçları araştırma sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir.

Altungül (2019) yapmış olduğu "Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında Piyano ve Armoni Derslerinin Eşlik Çalma Dersine Katkısı" başlıklı çalışmadan ulaştığı eşlik yapabilmek belli bir bilgi ve birikimi beraberinde getirdiği gibi, bu birikimin temelden, en doğru şekilde kazanılması gerektiği ve eşlik yapabilmek için eşlik uygulama yöntemlerinin öğrencilere kesinlikle öğretilmesi gerektiği sonuçları araştırma sonuçlarını destekler niteliktedir.

Barsamyan (2017) yapmış olduğu "Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitim Programlarında Yer Almayan Korrepetisyon Dersi ile Eşlik Çalma Ders İçeriklerinin İncelenmesi" başlıklı çalışmadan ulaştığı hem korrepetisyon (eşlikli çalma) hem de eşlik çalma derslerinin öğretmen yetiştiren müzik eğitim programlarında yer alması gereken önemli dersler olduğu sonucu araştırma sonuçlarını destekler niteliktedir.

Taş Küçükosmanoğlu (2011) yapmış olduğu "Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı Öğretim Elemanlarının ve Öğrencilerinin Eşlik Çalma Dersine İlişkin Görüşleri" başlıklı çalışmadan ulaştığı Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında uygulanan eşlik çalma dersi süresinin diğer derslerle desteklenmesiyle yetebileceği, eşlik dersinin bireysel olarak işlenmesinin, diğer derslerle olan ilişkisinin daha çok desteklenmesinin ve öğrencilerin ders dışında da eşlik çalışmaları yapmalarının oldukça önemli olduğu sonuçları araştırma sonuçlarını destekler niteliktedir.

Demirova (2010) yapmış olduğu "Korrepetitörlük Mesleğine Genel Bir Bakış" başlıklı çalışmadan ulaştığı eşlikçinin müzik eğitimi veren kurumlarda, opera/bale ve çeşitli orkestralarda bulunması gereken ve aranan önemli bir eleman olduğu, eşlikçilik görevini üstlenmek isteyen bir piyanistin bu görevin kolay olmadığını ve birçok sorumluluk yüklenmek zorunda olduğunu bilmesi gerektiği, piyanistte eşlikçilik için özel bir yetenek, yatkınlık ve eğilim olmasının mesleğinde başarılı olmasını sağlayacağı, eşlikçiliğin zaman içinde uzmanlaşmayı gerektiren bir meslek olduğu, piyanistin eşlikçilik mesleğinin gerektirdiği bütün becerileri edinmiş ve bu alanda yeterli birikim ve deneyimi kazanmış olması gerektiği, eşlikçinin icracılık ve teknik yönden çok başarılı olması, birlikte çalma tekniklerine sahip olması, şancılık sanatının esas temellerini bilmesi, farklı çalgıların özelliklerini bilmesi, çok iyi işitme özelliğine sahip olması, çok iyi deşifre ve transpoze yapması, çeşitli partileri anında okuma özelliğine sahip olması, çalıştığı insanlar ile iş birliği ve iletişim sağlamasının bu mesleğin gerektirdiği koşullar olması, eşlikçinin icracılık ve teknik yönden çok başarılı olması, birlikte çalma tekniklerine sahip olması, şancılık sanatının esas temellerini bilmesi, farklı çalgıların özelliklerini bilmesi, çok iyi işitme özelliğine sahip olması, çok iyi deşifre ve transpoze yapması, çeşitli partileri anında okuma özelliğine sahip olması, çalıştığı insanlar ile iş birliği ve iletişim sağlamasının bu mesleğin gerektirdiği koşullar olması sonuçları araştırma sonuçlarıyla örtüşür niteliktedir.

Kasap (2005) yapmış olduğu "İşlevsel Piyano Becerilerinin Müzik Öğretmenleri İçin Önemi" başlıklı çalışmadan ulaştığı müzik öğretmenlerinin gerçek müzik öğretim ortamında piyanoyu daha etkili olarak kullanabilmeleri için artistik piyano becerilerinin yanı sıra deşifre yapabilme, eşlik yapabilme, birlikte seslendirme, kadans çalabilme, analiz edebilme, çokseslendirme yapabilme, transpoze edebilme gibi işlevsel piyano becerilerini de kazanarak mezun olmaları gerektiği sonuçları araştırma sonuçlarıyla örtüşür niteliktedir.

5.1.7. Yedinci Alt Probleme İlişkin Sonuç ve Tartışma: Araştırmanın yedinci alt problemi olan "Korrepetitörlük mesleğine olan yaklaşımlar ve bu mesleğin istihdamına ilişkin görüşleriniz nelerdir?" sorusuna ilişkin "Korrepetitörlük Mesleğine Olan Yaklaşımlar ve Bu Mesleğin İstihdamına İlişkin Görüşler" temasına ulaşılmış ve elde edilen veriler bu tema kapsamında değerlendirilmiştir.

Temaya ilişkin "Korrepetitörlük Mesleğine Olan Yaklaşımlar" ve "Korrepetitörlük Mesleğinin İstihdamı" olmak üzere iki kategori elde edilmiştir.

"Korrepetitörlük Mesleğine Olan Yaklaşımlar" kategorisine yönelik; ülkemizdeki korrepetitörlük mesleğinde yaşanan sorunların olması, çok fazla dikkat, zaman, zahmet ve emek gerektirmesine rağmen eşlik alanına ve korrepetitörlük mesleğine hak ettiği değerin verilmemesi, iyi bir piyanist değilse korrepetitör olma yanlış algısının olması ve korrepetitörlüğün tercih edilen bir meslek olması sonuçlarına ulaşılmıştır.

"Korrepetitörlük Mesleğinin İstihdamı" kategorisine yönelik; eşlikli çalışmalar için korrepetisyon alan uzmanı korrepetitörler istihdam edilmesinin gerekliliği, korrepetitör istihdamının alandaki ihtiyacın artmasıyla ilişkili olduğu, korrepetitör istihdamının müzik alanına verilen değerle ilişkili olduğu, kurumlarda kadrolu uzman korrepetitörlerin istihdam edilmesinin gerekliliği, yarışmalar ve seçmeler için korrepetitör istihdam edilmesinin gerekliliği, korrepetitör istihdam edilebilmesine yönelik kadroların çok kısıtlı olduğu, kısıtlı kadrodan dolayı korrepetitörlerin sadece ek ders ücretli ve yarı zamanlı olarak istihdam edilebildiği, korrepetitör istihdamının yetersiz olduğu ve korrepetitörlerin verdikleri emeklerinin maddi karşılığını alamadıkları sonuçlarına ulaşılmıştır.

Araştırma ile tümüyle benzer özellikler taşımayan ancak korrepetitörlük mesleği konusuna ilişkin sonuçları bulunan bazı çalışmalar da literatürde yer almaktadır. İlgili literatürden yola çıkarak araştırmanın yedinci alt problemine ilişkin tartışma bölümüne aşağıda yer verilmiştir.

Güleç ve Pirgon (2021) yapmış oldukları "Türkiye'de Korrepetitörlük Mesleğinin Genel Durumu ve Korrepetitörlerin Mesleğe İlişkin Görüşlerinin Değerlendirilmesi" başlıklı çalışmadan ulaştıkları korrepetitörlük mesleğinin tercih edilme amaçlarından en baskın olanlarının birlikte müzik yapma isteği; eserlerin performans aşamasına hazırlık süreci ve performans anının verdiği mesleki tatmin olduğu, korrepetitörlüğün Türkiye'de bir bölüm olarak bulunmadığı ancak ilgi ve yetenekler doğrultusunda bu alanlara yönelimin gerçekleştiği ortaya çıktığı; bu alanda çalışan piyanistlerin ise yurt dışındaki meslektaşlarının içinde bulunduğu avantajlara sahip olmamalarının, korrepetitörlüğün meslekleştirme sürecindeki tüm aşamalarda var olan eksiklikten ileri geldiği, bakıldığında piyanistlerin korrepetitörlüğü bir iş kolu olarak görmeye başlamalarının aslında müzik alanında korrepetisyonun önemli ve değerli olduğu; okullarda bölüm olarak açılmasının oldukça önemli olduğu sonuçları araştırma sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir.

Varış ve Coşkuner (2018a) yapmış oldukları "Devlet Opera ve Bale Kurumlarında Çalışan Korrepetitörlerin Tükenmişlik Durumları" başlıklı çalışmadan ulaştıkları korrepetitörlerin/eşlikçilerin prova işleyiş biçimlerinden memnun olmadıkları ve bu durumun tükenmeye yol açmasına rağmen işlerini bırakmak istemedikleri, korrepetitörlerin/eşlikçilerin

çalışma şartlarının olumsuzluğundan ve çok yoğun çalışma gerektiren bir mesleğe sahip olmalarından dolayı duyarsızlaşma yaşadıkları, korrepetitörlerin/eşlikçilerin çalışma arkadaşları ile uyum içinde oldukları ancak iş ile ilgili yaşanan problemlerden dolayı kendilerini baskı altında hissettikleri sonuçları araştırma sonuçlarıyla örtüşür niteliktedir.

Demirova (2010) yapmış olduğu "Korrepetitörlük Mesleğine Genel Bir Bakış" başlıklı çalışmadan ulaştığı eşlikçinin müzik eğitimi veren kurumlarda, opera/bale ve çeşitli orkestralarda bulunması gereken ve aranan önemli bir eleman olduğu, eşlikçilik görevini üstlenmek isteyen bir piyanistin bu görevin kolay olmadığını ve birçok sorumluluk yüklenmek zorunda olduğunu bilmesi gerektiği, piyanistte eşlikçilik için özel bir yetenek, yatkınlık ve eğilim olmasının mesleğinde başarılı olmasını sağlayacağı, eşlikçiliğin zaman içinde uzmanlaşmayı gerektiren bir meslek olduğu, piyanistin eşlikçilik mesleğinin gerektirdiği bütün becerileri edinmiş ve bu alanda yeterli birikim ve deneyimi kazanmış olması gerektiği, eşlikçinin icracılık ve teknik yönden çok başarılı olması, birlikte çalma tekniklerine sahip olması, şancılık sanatının esas temellerini bilmesi, farklı çalgıların özelliklerini bilmesi, çok iyi işitme özelliğine sahip olması, çok iyi deşifre ve transpoze yapması, çeşitli partileri anında okuma özelliğine sahip olması, çalıştığı insanlar ile iş birliği ve iletişim sağlamasının bu mesleğin gerektirdiği koşullar olması sonuçları araştırma sonuçlarıyla örtüşür niteliktedir.

5.1.8. Sekizinci Alt Probleme İlişkin Sonuç ve Tartışma: Araştırmanın sekizinci alt problemi olan "Ülkemizdeki ve yurt dışındaki korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine ve korrepetitörlük mesleğine ilişkin görüşleriniz nelerdir?" sorusuna ilişkin "Ülkemizdeki ve Yurt Dışındaki Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitimine ve Korrepetitörlük Mesleğine İlişkin Görüşler" temasına ulaşılmış ve elde edilen veriler bu tema kapsamında değerlendirilmiştir.

Temaya ilişkin "Ülkemizdeki ve Yurt Dışındaki Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitimine İlişkin Görüşler" ve "Ülkemizdeki ve Yurt Dışındaki Korrepetitörlük Mesleğine İlişkin Görüşler" olmak üzere iki kategori elde edilmiştir.

"Ülkemizdeki ve Yurt Dışındaki Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitimine İlişkin Görüşler" kategorisine yönelik; ülkemizdeki korrepetisyon eğitimi alanında yeterli bir eğitimin olmaması, ayrı bir uzmanlık alanı olduğu için ülkemizde korrepetisyon bölümünün olması gerektiği, yurt dışında ayrı bir uzmanlık alanı olarak korrepetisyon bölümünün olduğu ve daha gelişmiş olduğu, yurt dışında nitelikli bir korrepetisyon eğitiminin olduğu ve bu alanın çeşitli fırsatlarının, olanaklarının mevcut olduğu ve yurt dışında zorlu bir korrepetisyon eğitiminin bulunduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

"Ülkemizdeki ve Yurt Dışındaki Korrepetitörlük Mesleğine İlişkin Görüşler" kategorisine yönelik; genelde korrepetitörlüğün piyanistlik mesleğinin alt boyutu olduğu ve genelde korrepetitörlerin eşlik yaptığı kişiler tarafından yeterli değer ve saygı görmediği sonuçlarına ulaşılmıştır.

Araştırma ile tümüyle benzer özellikler taşımayan ancak korrepetisyon eğitimi ve korrepetitörlük mesleği konusuna ilişkin sonuçları bulunan bazı çalışmalar da literatürde yer almaktadır. İlgili literatürden yola çıkarak araştırmanın sekizinci alt problemine ilişkin tartışma bölümüne aşağıda yer verilmiştir.

Güleç ve Pirgon (2021) yapmış oldukları "Türkiye'de Korrepetitörlük Mesleğinin Genel Durumu ve Korrepetitörlerin Mesleğe İlişkin Görüşlerinin Değerlendirilmesi" başlıklı çalışmadan ulaştıkları korrepetitörlüğün Türkiye'de bir bölüm olarak bulunmadığı ancak ilgi ve yetenekler doğrultusunda bu alanlara yönelimin gerçekleştiği ortaya çıktığı; bu alanda çalışan piyanistlerin ise yurt dışındaki meslektaşlarının içinde bulunduğu avantajlara sahip olmamalarının, korrepetitörlüğün meslekleştirme sürecindeki tüm aşamalarda var olan eksiklikten ileri geldiği sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir.

Sökmen (2018) yapmış olduğu "Türkiye'de Müzik Öğretmenlerinin Piyanoda Eşlik Sorunları Ve Çözümleri Üzerine Bir Çalışma" başlıklı çalışmadan ulaştığı eğitim fakülteleri müzik bölümleri lisans programlarında verilen geleneksel piyanoda eşlik eğitimi ve bu konuyla ilgili uygulamaların, okullardaki dersler ve her türden müzik etkinliklerinde kullanılacak eşlik konusunda hedeflenen sonuçları genel olarak yaratamadığı, bu konuda istenilen noktaya henüz yaklaşılamadığı sonuçları araştırma sonuçlarını destekler niteliktedir.

Piji (2007) yapmış olduğu "Müzik Öğretmeni Adaylarına Yönelik Piyano ile Eşlik Alanında Yeterlik Algısı Ölçeği'nin Geliştirilmesi" başlıklı çalışmadan ulaştığı öğrencilerin piyano ile eşlik alanında beklenen yeterlik algısına sahip olmadıkları sonucu araştırma sonuçlarını destekler niteliktedir.

5.1.9. Dokuzuncu Alt Probleme İlişkin Sonuç ve Tartışma: Araştırmanın dokuzuncu alt problemi olan "Ülkemizde korrepetisyon (piyano eşlik) dalında ayrı bir uzmanlık alanı ve bölüm bulunmadığı sürece korrepetitörlük mesleğini icra etmek isteyen bireylerin nasıl bir yol izlemesi gerekir, görüş ve önerileriniz nelerdir?" sorusuna ilişkin "Ülkemizde Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Dalında Ayrı Bir Uzmanlık Alanı ve Bölüm Bulunmadığı Sürece Korrepetitörlük Mesleğini İcra Etmek İsteyen Bireylerin Nasıl Bir Yol İzlemesine Yönelik Görüş ve Öneriler" temasına ulaşılmış ve elde edilen veriler bu tema kapsamında değerlendirilmiştir.

Temaya ilişkin “Eğitime Yönelik Öneriler”, “Uygulama ve Deneyime Yönelik Öneriler” ve “Korrepetitör Olma Sürecinde Sahip Olunması Gereken Özelliklere Yönelik Öneriler” olmak üzere üç kategori elde edilmiştir.

“Eğitime Yönelik Öneriler” kategorisine yönelik ülkemizde korrepetisyon (piyano eşlik) dalında ayrı bir uzmanlık alanı ve bölüm bulunmadığı sürece korrepetitörlük mesleğini icra etmek isteyen bireylerin, yurt dışında uzmanlık alanı olarak korrepetisyon eğitimi alabilecekleri sonucuna ulaşılmıştır.

“Uygulama ve Deneyime Yönelik Öneriler” kategorisine yönelik ülkemizde korrepetisyon (piyano eşlik) dalında ayrı bir uzmanlık alanı ve bölüm bulunmadığı sürece korrepetitörlük mesleğini icra etmek isteyen bireylerin yurt dışında korrepetitörlük mesleğine yönelik çalışmalar yapabilecekleri, her alanda eşlik çalma deneyimi edinmeleri gerektiği, eşlik alanındaki her fırsatı değerlendirmeleri gerektiği, sürekli pratik yaparak deneyim ve tecrübe kazanmaları gerektiği, eserleri basit veya zor olarak ayırt etmeden eşlik çalma deneyimi edinmeleri gerektiği, öğrencilerin farklı kademedeki öğrencilere eşlik etmeleri gerektiği, duo, trio, quartet, orkestra vb. gibi birlikte müzik yapılan çalışmalarda yer almaları gerektiği ve konserlerde yer alarak sahne deneyimi kazanmaları gerektiği sonuçlarına ulaşılmıştır.

“Korrepetitör Olma Sürecinde Sahip Olunması Gereken Özelliklere Yönelik Öneriler” kategorisine yönelik; özgüvenli olunması ve alandaki fırsatların değerlendirilmesi gerektiği, geniş bir repertuvar edinilmesi ve bu repertuvara hâkim olunması gerektiği, çalgı eşliğinde bir çalgıya ya da şan eşliğine eğilim gösterilip bir alanda uzmanlaşılabileceği, piyanoya hâkim olunması gerektiği, nota okuma hızı, teknik vb. konularda yetkin olunması gerektiği ve eşlik edilen çalgı veya şan alanının özelliklerinin iyi bilinmesi gerektiği sonuçlarına ulaşılmıştır.

Araştırma ile tümüyle benzer özellikler taşımayan ancak korrepetisyon eğitimi ve korrepetitörlük mesleği konusuna ilişkin sonuçları bulunan bazı çalışmalar da literatürde yer almaktadır. İlgili literatürden yola çıkarak araştırmanın dokuzuncu alt problemine ilişkin tartışma bölümüne aşağıda yer verilmiştir.

Güleç ve Pirgon (2021) yapmış oldukları “Türkiye’de Korrepetitörlük Mesleğinin Genel Durumu ve Korrepetitörlerin Mesleğe İlişkin Görüşlerinin Değerlendirilmesi” başlıklı çalışmadan ulaştıkları korrepetitörlüğün Türkiye’de bir bölüm olarak bulunmadığı ancak ilgi ve yetenekler doğrultusunda bu alanlara yönelimin gerçekleştiği ortaya çıktığı; bu alanda çalışan piyanistlerin ise yurt dışındaki meslektaşlarının içinde bulunduğu avantajlara sahip olmamalarının, korrepetitörlüğün meslekleştirme sürecindeki tüm aşamalarda var olan eksiklikten ileri geldiği sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir.

Demirova (2010) yapmış olduğu "Korrepetitörlük Mesleğine Genel Bir Bakış" başlıklı çalışmadan ulaştığı eşlikçinin müzik eğitimi veren kurumlarda, opera/bale ve çeşitli orkestralarda bulunması gereken ve aranan önemli bir eleman olduğu, eşlikçilik görevini üstlenmek isteyen bir piyanistin bu görevin kolay olmadığını ve birçok sorumluluk yüklenmek zorunda olduğunu bilmesi gerektiği, piyanistte eşlikçilik için özel bir yetenek, yatkınlık ve eğilim olmasının mesleğinde başarılı olmasını sağlayacağı, eşlikçiliğin zaman içinde uzmanlaşmayı gerektiren bir meslek olduğu, piyanistin eşlikçilik mesleğinin gerektirdiği bütün becerileri edinmiş ve bu alanda yeterli birikim ve deneyimi kazanmış olması gerektiği, eşlikçinin icracılık ve teknik yönden çok başarılı olması, birlikte çalma tekniklerine sahip olması, şancılık sanatının esas temellerini bilmesi, farklı çalgıların özelliklerini bilmesi, çok iyi işitme özelliğine sahip olması, çok iyi deşifre ve transpoze yapması, çeşitli partileri anında okuma özelliğine sahip olması, çalıştığı insanlar ile iş birliği ve iletişim sağlamasının bu mesleğin gerektirdiği koşullar olması sonuçları araştırma sonuçlarıyla örtüşür niteliktedir.

Kodak (2007) yapmış olduğu "Türkiye'de Cumhuriyet Döneminde Yetişen Piyanistlerin Ülkemizde Klasik Müzik Etkinlikleri ve Piyano Eğitimine İlişkin Görüşleri Üzerine Bir Çalışma" başlıklı çalışmadan ulaştığı piyano öğrencilerinin yaptıkları işi sevmeleri ve çok çalışmalarının yanı sıra hedeflerini iyi belirlemeleri, başarıları karşısında alçakgönüllü davranmaları, deşifre, oda müziği, teknik ve pedal çalışmalarına önem vermeleri, şancılara eşlik etmeleri ve konserleri takip etmelerinin oldukça önemli olduğu sonuçları araştırma sonuçlarıyla örtüşür niteliktedir.

5.1.10. Onuncu Alt Probleme İlişkin Sonuç ve Tartışma: Araştırmanın onuncu alt problemi olan "Korrepetitör mesleğini icra eden bir bireyin sahip olması gereken özellikler ve göz önünde bulundurması gereken unsurlar nelerdir, korrepetitör adaylarına görüş ve önerileriniz nelerdir?" sorusuna ilişkin "Korrepetitörlük Mesleğini İcra Eden Bir Bireyin Sahip Olması Gereken Özellikler ve Göz Önünde Bulundurması Gereken Unsurlara İlişkin Görüşler ve Korrepetitör Adaylarına Öneriler" temasına ulaşılmış ve elde edilen veriler bu tema kapsamında değerlendirilmiştir.

Temaya ilişkin "Nitelikli Bir Korrepetitörde Bulunması Gereken Unsurlar" olmak üzere bir kategori elde edilmiştir.

"Nitelikli Bir Korrepetitörde Bulunması Gereken Unsurlar" kategorisine yönelik; farklı seviyelerde eşlikli eserler çalınarak düzeyin geliştirilmesi gerektiği, eşlik yapılan alandaki repertuvara hâkim olunması gerektiği, eşlik yapılan alanda kullanılan tekniklere hâkim olunması gerektiği, eşlik yapılan alanda donanımlı olunması gerektiği, eşliklerin düzey gözetilmeden yapılarak deneyim kazanılması gerektiği, çalınan partinin iyi ve emin bir şekilde

çalınması gerektiği, solistin güvende hissettirilmesinin gerektiği, adım adım uzmanlaşılmasının gerektiği, aynı süreçte çok fazla eşlik yapılarak ve fazla yük altına girilerek eşliğin niteliğinin düşürülmemesi gerektiği, ahlak, etik ve dürüstlük kurallarına uyulması gerektiği, son zamana bırakılmadan düzenli prova yapılması gerektiği, solist ile empati kurulması gerektiği, transpoze becerisinin iyi olması gerektiği, piyanoya hâkim olunmasının gerektiği, çalınan eserdeki tüm parti dinamiklerinin iyi bilinmesi gerektiği, öğretici ve yol gösterici olunması gerektiği, eşlik yapılan çalgının teknik yapısının ve özelliklerinin tanınması gerektiği ve transkripsiyon becerisinin iyi olması gerektiği sonuçlarına ulaşılmıştır.

Araştırma ile tümüyle benzer özellikler taşımayan ancak korrepetitörlük mesleği konusuna ilişkin sonuçları bulunan bazı çalışmalar da literatürde yer almaktadır. İlgili literatürden yola çıkarak araştırmanın onuncu alt problemine ilişkin tartışma bölümüne aşağıda yer verilmiştir.

Güleç ve Pirgon (2021) yapmış oldukları "Türkiye'de Korrepetitörlük Mesleğinin Genel Durumu ve Korrepetitörlerin Mesleğe İlişkin Görüşlerinin Değerlendirilmesi" başlıklı çalışmadan ulaştıkları tecrübe ve eser çalıştırma konularında etkili olma gibi özelliklere sahip olunması beklenen korrepetitörlüğün; her çalgının literatürüne hakim olma ve enstrümanları tanımaları gerektiği için ayrı bir uzmanlık alanı olarak görülmesi ve müzik eğitimi veren kurumların uygun olanlarında bölüm olarak yer bulmasının yararlı olacağı, bir korrepetitörün mesleki tecrübe, üst düzey bilgi, dil bilgisi, iletişim becerilerinde başarılı olma gibi özellikler taşıması gerektiği; bu donanımların ise ancak akademik alanda bir bölüm olarak kabul edilip, onun gerekliliklerinin yapılması halinde sağlanabileceği, korrepetitörlerin empatik, insan ilişkileri iyi, mesleğini seven; teknik ve icra yönünden alanında gelişmiş piyanistlerden olmaları gerekliliği sonuçları araştırma sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir.

Artaç (2012) yapmış olduğu "Operaların Piyano Eşliklerinin Yorumlanması" başlıklı çalışmadan ulaştığı eserlerin çalışma ve prova süreçlerinde, eşlikçinin orkestra tınılarını ve dinamiklerini yansıtabilmesinin, opera şarkıcısının yorumunu olumlu olarak etkileyen bir faktör olması sonucu araştırma sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir.

Demirova (2010) yapmış olduğu "Korrepetitörlük Mesleğine Genel Bir Bakış" başlıklı çalışmadan ulaştığı eşlikçinin müzik eğitimi veren kurumlarda, opera/bale ve çeşitli orkestralarda bulunması gereken ve aranan önemli bir eleman olduğu, eşlikçilik görevini üstlenmek isteyen bir piyanistin bu görevin kolay olmadığını ve birçok sorumluluk yüklenmek zorunda olduğunu bilmesi gerektiği, piyanistte eşlikçilik için özel bir yetenek, yatkınlık ve eğilim olmasının mesleğinde başarılı olmasını sağlayacağı, eşlikçiliğin zaman içinde uzmanlaşmayı gerektiren bir meslek olduğu, piyanistin eşlikçilik mesleğinin gerektirdiği bütün

becerileri edinmiş ve bu alanda yeterli birikim ve deneyimi kazanmış olması gerektiği, eşlikçinin icracılık ve teknik yönden çok başarılı olması, birlikte çalma tekniklerine sahip olması, şancılık sanatının esas temellerini bilmesi, farklı çalgıların özelliklerini bilmesi, çok iyi işitme özelliğine sahip olması, çok iyi deşifre ve transpoze yapması, çeşitli partileri anında okuma özelliğine sahip olması, çalıştığı insanlar ile iş birliği ve iletişim sağlamasının bu mesleğin gerektirdiği koşullar olması sonuçları araştırma sonuçlarıyla örtüşür niteliktedir.

5.1.11. On Birinci Alt Probleme İlişkin Sonuç ve Tartışma: Araştırmanın on birinci alt problemi olan "Korrepetisyon (piyano eşlik) alanında bir bölüm ve müfredat (öğretim programı olarak değiştir) yapılandırılması varsayımıyla korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine ilişkin müfredat içeriği hakkında görüş ve önerileriniz nelerdir?" sorusuna ilişkin "Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitimine İlişkin Öğretim Programı İçeriği Hakkında Görüş ve Öneriler" temasına ulaşılmış ve elde edilen veriler bu tema kapsamında değerlendirilmiştir.

Temaya ilişkin "Öğretim Programının İçeriğinde Yer Alması Gereken Dersler", "Ders İçeriklerine Yönelik Öneriler" ve "Öğretim Programının Geliştirilme Sürecine Yönelik Öneriler" olmak üzere üç kategori elde edilmiştir.

"Öğretim Programının İçeriğinde Yer Alması Gereken Dersler" kategorisine yönelik; piyano dersinin, oda müziği dersinin, müzik kültürü dersinin, armoni dersinin, müziksel işitme okuma ve yazma dersinin, müzik teknolojileri dersinin, müzik tarihi dersinin, transpoze dersinin, deşifraj dersinin, şan eşliği dersinin, yaylı çalgı eşliği dersinin, üflemeli çalgı eşliği dersinin, opera eşliği dersinin, bale eşliği dersinin, koro eşliği dersinin, sahnede uygulama dersinin, ses koçluğu dersinin, yabancı dil derslerinin, diksiyon ve fonetik dersinin, genel kültür derslerinin ve seçmeli derslerin yer alması gerektiği sonuçlarına ulaşılmıştır.

"Ders İçeriklerine Yönelik Öneriler" kategorisine yönelik; opera ve bale eşliği derslerinin uygulamalarının opera ve bale kurumlarında yapılması gerektiği, uygulama alanlarının geniş olması gerektiği, tüm çalgılara eşlik yapma deneyiminin kazandırılması gerektiği, farklı dönemlerde çeşitli çalgı gruplarına eşlik yaptırılması gerektiği, trio ve quartet çalışmalarına yer verilmesi gerektiği, çeşitli eserleri içeren geniş bir repertuvara yer verilmesi gerektiği, başlangıç seviyesinden ileri seviyeye doğru ilerleyecek şekilde bir repertuvar düzenlenmesi gerektiği, oluşturulacak öğretim programının içeriğinde ilgili alandaki öncelikli eşlik eserlerinden oluşan repertuvara yer verilmesi gerektiği, opera eşliklerine yer verilmesi gerektiği, çalgı eşliklerine yer verilmesi gerektiği, her dönemden eserlere yer verilmesi gerektiği ve aynı kademedeki öğrencilerin eserleri hep eşlikli seslendirmeleri ve eşlikli çalışmaları gerektiği sonuçlarına ulaşılmıştır.

"Öğretim Programının Geliştirilme Sürecine Yönelik Öneriler" kategorisine yönelik; öğretim programının program geliştirme uzmanları tarafından tasarlanması gerektiği, öğretim programını oluşturacak olan kadronun içerisinde müzik alanında uzman kişilerin bulunması gerektiği, öğretim programının korrepetisyon alanına yönelik olarak nitelikli ve özgün olması gerektiği, korrepetisyon eğitiminin özgün öğretim, yöntem ve tekniklerinin olması gerektiği, öğretim programı içeriğinin pedagoji alanında da yeterli olması gerektiği, öğretim programının temel becerilerin kazanılmasına göre tasarlanması ve uygulanabilir olması gerektiği, öğretim programındaki derslerin ilgili alanda alan uzmanı öğretim elemanları tarafından verilmesi gerektiği, öğretim programı yürürlüğe konulmadan önce programın uygulanabilirliğine yönelik pilot çalışmaların yapılması gerektiği, öğretim programını oluşturacak kadronun içerisindeki müzik uzmanlarının aynı zamanda pedagoji alanında da gerekli yeterliliğe sahip olmaları gerektiği, öğretim programındaki derslerin uygulamalarına geniş yer verilmesi gerektiği, çalgı grubu müfredatının örnek alınarak program oluşturulması gerektiği ve öğretim programının yaylı çalgı, üflemeli çalgı, şan vb. gibi ayrı eşlik alanlarında ya da her çalgı grubuna yönelik olarak oluşturulması gerektiği sonuçlarına ulaşılmıştır.

Araştırma ile tümüyle benzer özellikler taşımayan ancak korrepetisyon eğitimi konusuna ilişkin sonuçları bulunan bazı çalışmalar da literatürde yer almaktadır. İlgili literatürden yola çıkarak araştırmanın on birinci alt problemine ilişkin tartışma bölümüne aşağıda yer verilmiştir.

Güleç ve Pirgon (2021) yapmış oldukları "Türkiye'de Korrepetitörlük Mesleğinin Genel Durumu ve Korrepetitörlerin Mesleğe İlişkin Görüşlerinin Değerlendirilmesi" başlıklı çalışmadan ulaştıkları tecrübe ve eser çalıştırma konularında etkili olma gibi özelliklere sahip olunması beklenen korrepetitörlüğün; her çalgının literatürüne hakim olma ve enstrümanları tanımaları gerektiği için ve müzik eğitimi veren kurumların uygun olanlarında bölüm olarak yer bulmasının yararlı olacağı, bir korrepetitörün mesleki tecrübe, üst düzey bilgi, dil bilgisi, iletişim becerilerinde başarılı olma gibi özellikler taşıması gerektiği; bu donanımların ise ancak akademik alanda bir bölüm olarak kabul edilip, onun gerekliliklerinin yapılması halinde sağlanabileceği, korrepetitörlerin empatik, insan ilişkileri iyi, mesleğini seven; teknik ve icra yönünden alanında gelişmiş piyanistlerden olmaları gerekliliği, korrepetitörlüğün bölüm olarak üniversitelerin müzik eğitimi veren kurumların birçoğunda yer alması bu meslekte yetişen piyanistlerin kısa sürede tecrübe ve birikim sağlamalarına olanak tanıyacağı, bu mesleğin müzik eğitimi veren kurumların birçoğunda bölüm olarak bulunmasının avantajlı olabileceği ancak bu meslekte uzman ve bu mesleği severek yapan, öğrencileri ile ilişkileri iyi olan öğretmenler tarafından eğitim verilmesi gerektiği sonuçları araştırma sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir.

Jelen (2013) yapmış olduğu "Türkiye'de Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sürecinde Piyano Eğitiminde Karşılaşılan Sorunlar" başlıklı çalışmadan ulaştığı piyano ders programının içeriğinin değişmesi gerektiği, ders programındaki içerik değişikliğinde daha çok eşlik yapmaya ağırlık verilmesi, doğaçlama eşlik yapmaya ağırlık verilmesi ve okul şarkılarını ve marşları çalarak söylemeye ağırlık verilmesi yönünde olması gerektiği ve bununla ilgili piyano öğretim programında müzik öğretmenliğine yönelik işlevsel bilgi ve becerileri kazandırmaya yönelik içeriğe yeterince ağırlık verilmediği, piyano eğitimi ile ilişkili alan dersler arasındaki etkileşim değerlendirilmiş ve bu derslerden; eşlik etme, analiz etme, çok seslendirme, armoni ve işitme ile piyano eğitimi arasında yeterli etkileşim olmadığı sonuçları araştırma sonuçlarıyla örtüşür niteliktedir.

Aydınoğlu (2005) ve Batıbay ve Aydınoğlu (2006) yapmış oldukları "Müzik Öğretmenliği Lisans Programında Yer Alan "Eşlik (Korepetisyon)" Dersinin Öğrenci ve Öğretmen Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi" başlıklı çalışmadan ulaştıkları ideal bir eşlik dersinin içeriğinde; her hedefe uygun farklı seviyelerde örnekler bulundurulmalı, verilen çalışmalar öğrencilerin seviyelerine uygun olmalı, Türk ve Batı müziği açısından yeterli çeşitliliğe sahip olmalı ve öğrencinin meslek hayatında da kullanabileceği birer materyal oluşturması gerektiği, eşlik dersinin içeriği belirlenirken bu kriterlere dikkat edildiği, eşlik dersine yönelik kaynak bir kitabın bulunmadığı, işleyiş açısından ideal bir eşlik dersinin hem teorik hem uygulamalı olması gerektiği, teorik kısmının toplu, uygulamalı kısmın bireysel olarak işlenmesinin daha uygun olduğu sonuçları araştırma sonuçlarıyla örtüşür niteliktedir.

5.2. Öneriler

Araştırma sonuçları araştırmanın çalışma grubunda yer alan öğretim elemanlarının görev yapmakta oldukları yükseköğretim kurumlarında farklı tür çalışmalar yoluyla korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine yer verildiğini göstermektedir. Her mesleki müzik eğitimi kurumunda yer verilmesi beklenen korrepetisyon (piyano) eşlik eğitiminin müzik alanında önemli bir yere sahip olduğu düşünülmektedir. Eşlik çalma eğitimiyle öğrencilerin eşlik yapmaya yönelik çeşitli beceriler kazanmaları ve hem mesleki yaşamlarında piyanoyu işlevsel olarak kullanabilmeleri hem de birlikte müzik yapma çalışmalarında daha etkin bulunmaları beklenmektedir. Dolayısıyla korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi odaklı eğitimlere ve bu eğitimlere yönelik derslere daha çok yer verilmeli, ders içerikleri öğrencilerin eşlik yaparak deneyim kazanabilmelerine yönelik daha fazla uygulama ağırlıklı olarak güncellenmeli, ilgili derslere her dönem ve daha fazla sürelerle yer verilmeli, öğrenciler daha çok eşlik çalışmalarında bulunmalı, öğrendiklerini pekiştirmeli ve eşlik çalmayı uygulamalı olarak deneyimleyebilmeleri için dersler arası daha çok etkileşim kurulmalıdır.

Araştırma sonuçları korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi ile birçok dersin birçok yönden doğrudan ilişkili olduğunu göstermektedir. Etkili öğrenimin gerçekleşmesi için korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine diğer dersler yoluyla da yer verilmesi ve bu derslerin eşgüdümlü olarak planlanıp işlenmesi beklenmektedir. Araştırma sonuçlarında da görüldüğü gibi müzik alanının temellerini oluşturan ve korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimiyle ilişkili bulunan derslerin öğrencilerin eşlik yapabilmeleri için mutlaka gerekli olduğu düşünülmektedir. Dolayısıyla korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi ilgili derslerle eşgüdümlü işlenmeli, eşlik eğitiminin olduğu bir yerde mutlaka bu derslere yer verilmeli ve ilişkili bulunan ders içeriklerine de eşlik eğitimine yönelik çalışmalar eklenmelidir.

Araştırma sonuçları korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminde genel, öğrenci kaynaklı, literatür kaynaklı ve sistem kaynaklı birçok sorun yaşandığını göstermektedir. Literatür taramasında yapılan ilgili araştırmalarda da görülmüştür ki benzer sorunların uzun yıllardır çözüme kavuşturulması beklenmektedir. Ülkemizde müzik alanına ve böylesine önemli bir alanın eğitimine daha çok önem verilmesi gerektiği düşünülmektedir. Dolayısıyla ilgili birimler müzik eğitimine daha çok özen göstererek hem müzik eğitiminde hem de korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminde karşılaşılan bu ciddi sorunların giderilmesine yönelik çalışmalar yapmalı, bu alanda eğitim gören öğrenciler eğitim sürecine gereken önemi vermeli ve ilgili olmalı, korrepetitör adayları seviyelerini geliştirmek ve donanımlı olmak için eğitim sürecini iyi değerlendirmeli ve bu alanda çok çalışmalı, ilgili birimler eşlik sürecini planlarken uygulamaya

daha çok ağrılık vermeli ve öğrencilerin eşlik yapmayı deneyimleyerek öğrenmelerini göz önünde bulundurmalıdırlar.

Araştırma sonuçları korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminin ayrı bir uzmanlık alanı ve bölüm olarak yükseköğretim kurumlarında yer alması gerektiğini göstermektedir. Piyanistlikten ayrı beceriler gerektiren eşlik alanının yükseköğretim kurumlarında ayrı bir uzmanlık alanı olarak yer alması beklenmektedir. Ülkemizde korrepetisyon (piyano eşlik) alanına ilgi duyan, birlikte müzik yapmaktan daha çok hoşlanan, kariyerine solist olarak değil korrepetitör veya eşlikçi olarak devam etmek isteyen birçok piyanistin olduğu düşünülmektedir. Dolayısıyla farklı beceriler gerektiren korrepetisyon (piyano eşlik) alanı ayrı bir uzmanlık alanı olarak görülmeli, korrepetitörlük mesleğine daha çok önem verilerek korrepetitör olmak isteyen kişilere bu alanda uzmanlaşabilmeleri için korrepetisyon (piyano eşlik) odaklı bir eğitim fırsatı sunulmalıdır.

Araştırma sonuçları solist piyanistlerin korrepetitörlük veya eşlikçilik yapmalarına yönelik çeşitli görüşlerin olduğunu göstermektedir. Birlikte müzik yapma ve çeşitli yönlerden solist piyanistlerin de mutlaka farklı türlerde eşlik çalışmalarında bulunmaları beklenmektedir. Çok geniş bir repertuvara sahip olan eşlikli çalışmaların, müzik alanının yapı taşlarından olan birlikte müzik yapma yönünden oldukça önemli olduğu düşünülmektedir. Dolayısıyla solist piyanistler mutlaka eşlik çalışmalarında yer almalı, mesleki anlamda ise solistlikten ayrı olarak bu işi meslek olarak yapan korrepetitörler bu alanda yer almalı, araştırma sonuçlarında da görüldüğü gibi eşlikli çalışmalarda yer alan piyanistler bu çalışmalarda yer alırken ilgili noktalara dikkat etmeli ve olması gereken dengenin kurulması noktasındaki gereklilikleri göz önünde bulundurmalıdırlar.

Araştırma sonuçları korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminin ve korrepetitörlük mesleğinin birçok yönden önemini ve gerekliliğini göstermektedir. İyi bir korrepetitörün bu alanda gerekli donanıma sahip olması beklenmektedir. İyi bir korrepetitör olmak için bu alanda nitelikli bir korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi almanın ve bu yönde uygulamalar yaparak deneyim kazanmanın ve eşlikli çalışmalar için daha çok korrepetitör olmasının önemli olduğu düşünülmektedir. Dolayısıyla nitelikli korrepetisyon çalışmalarının ve korrepetitörlük mesleğinin önü açılmalı, ilgili kişiler bu alandaki gerekli donanıma sahip olabilmek için ciddi bir korrepetisyon eğitimi almalı ve bu alanda çalışmalar yapmalı, eşlikli repertuvarın doğru icra edilebilmesi ve birlikte müzik yapma çalışmaları için korrepetitörlük mesleğinin üzerinde durularak bu alanın geliştirilmesine yönelik adımlar atılmalıdır.

Araştırma sonuçları korrepetitörlük mesleğine olan yaklaşımları, bu mesleğin istihdamını ve bu alanda ciddi sorunların yaşandığını göstermektedir. Önemli bir meslek olan korrepetitörlük mesleğine iyi yaklaşımların olması, korrepetitörlere değer verilmesi ve korrepetitörlük mesleğinin istihdamına önem verilmesi beklenmektedir. Her mesleki müzik alanı gibi korrepetitörlük mesleğinin de bu alanda tartışmasız büyük bir öneme sahip olduğu düşünülmektedir. Dolayısıyla çok emek isteyen ve zor bir meslek olan korrepetitörlük mesleğine daha çok değer verilmeli, bu mesleğe daha doğru yaklaşılmalı, bazı yanlış algılar değiştirilmeli, hem eşlikli çalışmalar için hem de farklı sanat alanlarındaki ihtiyaçlar için daha çok kurumda daha çok korrepetitör kadrosu açılmalı, korrepetitörlerin emeklerinin hak ettikleri karşılığı verilmeli ve korrepetitörlere daha çok değer verilerek bu alandaki önemleri kavranmalıdır.

Araştırma sonuçları ülkemizdeki korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminin yeterli olmadığını, yurt dışındaki korrepetisyon eğitiminin daha çok geliştiğini ve korrepetitörlük mesleğinin hem ülkemizde hem de yurt dışında yetersiz değer gördüğünü göstermektedir. Ülkemizde korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine, korrepetitörlük mesleğine önem verilmesi ve fırsat eşitliğinin sağlanması beklenmektedir. Ülkemizde korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine ve korrepetitörlük mesleğine gereken değerin verilmesinin bu alanın gelişmesi için önemli bir adım olacağı düşünülmektedir. Dolayısıyla ülkemizde korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi alanında çeşitli fırsatlar sağlanmalı, ayrı bir bölüm olarak üniversitelerde yer almalı ve zor bir meslek olan korrepetitörlük mesleğine hak ettiği gereken değerin verilmesi konusunda daha hassas olunmalıdır.

Araştırma sonuçları ülkemizde korrepetisyon (piyano eşlik) dalında ayrı bir uzmanlık alanı ve bölüm bulunmadığı sürece korrepetitörlük mesleğini icra etmek isteyen bireylerin nasıl bir yol izlemesine ilişkin eğitime, uygulamaya, deneyime ve korrepetitör olabilmek için bu süreçte sahip olunması gereken özelliklere yönelik çeşitli önerilerin olduğunu göstermektedir. Ülkemizde bu alanda ayrı biz uzmanlık alanı olarak fırsat bulamayan korrepetitör adaylarının bu alanda hem ülkemizde hem de yurt dışında olan her fırsatı değerlendirmeleri ve nitelikli birer korrepetitör olmaları beklenmektedir. Ülkemizde veya yurt dışında bu alanda iligli çalışmalara katılmak ve böylece önemli tecrübe ve deneyimler kazanmanın bu mesleği icra etmek için oldukça önemli olduğu düşünülmektedir. Dolayısıyla bu alanda ilerlemek isteyen korrepetitör adayları her fırsatı değerlendirmeli, özellikle de bu alanda fırsatların bulunduğu yurt dışındaki ilgili ülkelerde tecrübe ve deneyimler kazanmalı, piyanoya ve ilgili repertuvara çok çalışarak donanımlı olmalıdırlar.

Araştırma sonuçları korrepetitörlük mesleğini icra eden bir bireyin sahip olması gereken özellikler ve göz önünde bulundurması gereken unsurlara ilişkin görüşler ve önerilerin olduğunu göstermektedir. İyi bir korrepetitörün bu alanda gerekli donanıma sahip olması beklenmektedir. Nitelikli bir korrepetitör olmak için önemli bilgi ve becerilere sahip olmanın gerekli olduğu düşünülmektedir. Dolayısıyla korrepetitör adayları bol bol eşlikli çalışmalar yaparak repertuvara ve piyanoya iyi derecede hâkim olmalıdırlar.

Araştırma sonuçları korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine ilişkin öğretim programının içeriğinde bulunması gereken derslere, bu derslerin içeriklerine ve programın geliştirme sürecine yönelik görüş ve önerilerin olduğunu göstermektedir. Korrepetisyon (piyano eşlik) alanına bir program oluşturulması durumunda bu programın etkin ve nitelikli olması beklenmektedir. Korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine yönelik oluşturulacak programın bu alana iyi hizmet etmesi için gerekli donanıma sahip olmasının oldukça önemli olduğu düşünülmektedir. Dolayısıyla program oluşturma sürecinde; piyano dersi, oda müziği dersi, müzik kültürü dersi, armoni dersi, müziksel işitme okuma ve yazma dersi, müzik teknolojileri dersi, müzik tarihi dersi, transpoze dersi, deşifraj dersi, şan eşliği dersi, yaylı çalgı eşliği dersi, üflemeli çalgı eşliği dersi, opera eşliği dersi, bale eşliği dersi, koro eşliği dersi, sahnede uygulama dersi, ses koçluğu dersi, yabancı dil dersleri, diksiyon ve fonetik dersi, genel kültür dersleri ve seçmeli dersler gibi ilgili önemli derslere yer verilmesi, bu ders içeriklerinin özenle amaca uygun bir şekilde belirlenmesi ve uygulanması, öğretim programının gerekli önem gösterilerek geliştirilmesi ve nitelikli olarak etkin bir yapıda tasarlanması önerilmektedir.

KAYNAKÇA

Akbulut, D. (2022). *Lisans düzeyinde ses eğitimi verilen mesleki müzik eğitimi kurumlarında piyano eşlik durumunun incelenmesi* (Tez No. 772823) [Yüksek lisans tezi, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi]. YÖK: Ulusal Tez Merkezi.

Akbulut, E. (2013). Eğitim fakültesi müzik eğitimi ana bilim dalı "bireysel çalgı" dersi hedeflerinin gerçekleşme düzeylerine ilişkin 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin görüşleri açısından bir değerlendirme. *Kastamonu Eğitim Fakültesi Dergisi, 21*(1), 57-68.

Akbulut, M., Yıldırım Orhan, Ş. ve Tanınmış G. E. (2010). Anadolu güzel sanatlar liseleri müzik öğretmenlerine göre çalgı bakım onarım bilgisi dersinin gerekliliği. *Kastamonu Eğitim Dergisi, 18*(3), 893-902.

Akbulut, Ş. (2009). Correpetition as the problem at Turkish music teacher training schools. In *The Asian Conference on Education* (pp. 241-256). Osaka.

Akgül Barış, D. ve Karkın A. M. (2003). EF GSEB MEABD.'de yer alan müzik teorisi ve işitme eğitimi dersindeki nota okuma becerisinin çalgı eğitimine yansımaları üzerine öğrenci görüşleri (A.İ.B.Ü. örneği). *Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu* bildiriler kitabı içinde (ss. 243-249). Malatya: İnönü Üniversitesi.

Akgül, A. (2013). *Enstrüman eşlikli uygulamaların ilköğretim 6. sınıf öğrencilerinin müzik dersine yönelik başarı ve tutumlarına etkisi* (Tez No. 349960) [Doktora tezi, Marmara Üniversitesi]. YÖK: Ulusal Tez Merkezi.

Aktürk, Z. ve Yıldız, G. (2021). Müzik eğitimi anabilim dallarında mandolinin bireysel çalgı eğitimi derslerinde kullanılmasına yönelik öğretim elemanlarının görüşleri. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi,* (60), 245-272.

Aktüze, İ. (2004). *Müziği anlamak*: *Ansiklopedik müzik sözlüğü.* Pan Yayıncılık.

Algı, S. (2017). Özengen müzik eğitimi veren kurumlarda bağlama öğretim yöntemleri (Konya İli Örneği). *e-Journal of New World Sciences Academy, 12*(2), 64-82.

Altın, K. S. (2019). *Örgün/genel müzik eğitiminin kazanımları açısından okul çalgılarının eğitim amaçlı incelenmesi* (Tez No. 601772) [Yüksek lisans tezi, Trakya Üniversitesi]. YÖK: Ulusal Tez Merkezi.

Altungül, A. (2019). *Eğitim fakülteleri müzik eğitimi ana bilim dallarında piyano ve armoni derslerinin eşlik çalma dersine katkısı* (Tez No. 549464) [Yüksek lisans tezi, Pamukkale Üniversitesi]. YÖK: Ulusal Tez Merkezi.

Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi (MGÜ). *MGÜ Hakkında Sayfası.* 18 Mayıs 2023 tarihinde https://www.mgu.edu.tr/mgu-hakkinda/ den alınmıştır.

Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi (MGÜ). *Misyon-Vizyon ve Değerlerimiz Sayfası.* 18 Mayıs 2023 tarihinde https://www.mgu.edu.tr/mgu-misyon-vizyon-ve-degerlerimiz/ den alınmıştır.

Ankara Üniversitesi. *Devlet Konservatuvarı Piyano Ana Sanat Dalı Öğretim Programı.* 24 Mayıs 2023 tarihinde https://www.ankara.edu.tr/programlar/2/469/1937-545/#lessons den alınmıştır.

Antonini Philippe R., Kosirnik C., Vuichoud N., Williamon A., Crettaz von Roten F. (2019). Understanding wellbeing among college music students and amateur musicians in Western Switzerland. *Frontiers in Psychology, 10*, 820.

Artaç, A. (2012). Operaların piyano eşliklerinin yorumlanması. *Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi, 13*(23), 227-242.

Ata, Y. (2007). *Güzel sanatlar fakültelerinde uygulanan piyano eğitiminin incelenmesi* (Tez No. 211924) [Yüksek lisans tezi, Erciyes Üniversitesi]. YÖK: Ulusal Tez Merkezi.

Aydıner Uygun, M. (2012). Müzik öğretmeni adaylarının piyano dersindeki öğrenme yaklaşımlar düzeylerinin bazı değişkenlere göre incelenmesi. *e-Journal of New World Sciences Academy, 7*(4), 375-404.

Aydıner, M. (2008). *Piyano eğitiminde makamsal yapıdaki eserlerin seslendirilmesinde karşılaşılan teknik güçlükler ve model önerileri* (Tez No. 227871) [Doktora tezi, Gazi Üniversitesi]. YÖK: Ulusal Tez Merkezi.

Aydınoğlu, O. (2005). *Müzik öğretmenliği lisans programında yer alan "eşlik (korepetisyon)" dersinin öğrenci ve öğretmen görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi* (Tez No. 188746) [Doktora tezi, Marmara Üniversitesi]. YÖK: Ulusal Tez Merkezi.

Babyuk, V. (2003). Stanovleniye Konsertmeysterskoy Deyaîelnosti v Rossii XVIII-XX v. (XVIII-XXy.y. Rusya'da Korrepetisyon Faaliyetinin Oluşumu), Doktorskaya Dissertasiya, (Doktora tezi), Magnitogorsk.

Bağcı, H. (2009). *Eşlik desteğinin armoni ve solfej eğitimindeki başarı düzeyine etkisi* (Tez No. 231779) [Doktora tezi, Marmara Üniversitesi]. YÖK: Ulusal Tez Merkezi.

Bakıoğlu, Ç. (2019). *Güzel sanatlar lisesi müzik bölümü öğrencilerinin piyano dersine yönelik tutumları ile piyano dersi başarıları arasındaki ilişki* (Tez No. 558320) [Yüksek lisans tezi, Trabzon Üniversitesi]. YÖK: Ulusal Tez Merkezi.

Ball, S. J. (2003). The teacher's soul and the terrors of performativity. *Journal of education policy, 18*(2), 215-228.

Barsamyan, M. (2017). Eğitim fakülteleri müzik eğitim programlarında yer almayan korrepetisyon dersi ile eşlik çalma ders içeriklerinin incelenmesi. *The Journal of Academic Social Science,* (47), 26-30.

Başkale, H. (2016). Nitel araştırmalarda geçerlik, güvenirlik ve örneklem büyüklüğünün belirlenmesi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Elektronik Dergisi, 9*(1), 23-28.

Batıbay, D. ve Aydınoğlu, O. (2006). Müzik öğretmenliği lisans programında yer alan "eşlik (korepetisyon)" dersinin öğrenci ve öğretmen görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi, 24*(24), 1-26.

Bayırlı, M. (2022). *Özengen müzik eğitimi kurumlarındaki piyano eğitimcilerinin piyano öğretimine yönelik görüşleri* (Tez No. 737301) [Yüksek lisans tezi, Pamukkale Üniversitesi]. YÖK: Ulusal Tez Merkezi.

Baylan, B. (2021). *İstanbul'daki MEB'e bağlı özengen müzik eğitimi veren kurumların çok yönlü incelenmesi* (Sipariş No. 28840622). [Yüksek lisans tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi]. ProQuest Dissertations & Theses Global.

Berki, O. T. (1994). *W.A. Mozart'ın piyano sanatlarına ilişkin teknik çalışma yöntemleri* [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi]. Gazi Üniversitesi.

Bilen, S. (1995). *İşbirlikli öğrenmenin müzik öğretimi ve güdüsel süreçler üzerindeki etkileri* (Tez No. 41285) [Doktora tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi]. YÖK: Ulusal Tez Merkezi.

Bilgin, S. (1998). *İlköğretim okullarının ikinci kademesinde müzik eğitiminde kullanılan şarkıların gazi üniversitesi gazi eğitim fakültesi müzik eğitimi çıkışlı müzik öğretmenleri tarafından piyano ile eşliklenmesi* [Yayınlanmamış doktora tezi]. Gazi Üniversitesi.

Bilgin, S. ve Şaktanlı, S. C. (2007). Okul şarkılarının müzik öğretmeni tarafından piyano ile eşliklenmesi. *Buca Eğitim Fakültesi Dergisi,* (21), 130-133.

Bilkent Üniversitesi. *Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi Hakkımızda Sayfası.* 20 Mayıs 2023 tarihinde http://mssf.bilkent.edu.tr/hakkimizda den alınmıştır.

Boyce-Tillman, J. (2000). Promoting well-being through music education. *Philosophy of Music Education Revie*w, *8*(2), 89-98.

Bulut, D. ve Özfındık, Z. (2011). Güzel sanatlar fakülteleri müzik bölümlerinde kullanılan viyola metodlarının incelenmesi. *Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, 02*(03), 73-88.

Bulut, D. ve Yün, M. (2019). Mesleki piyano eğitimi sürecinde metronom kullanımına ilişkin öğrenci ve öğretmen görüşleri. *TURAN: Stratejik Arastirmalar Merkezi, 11*(43), 515-523.

Bursa Uludağ Üniversitesi (BUÜ). *Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı Öğretim Programı.* 26 Mayıs 2023 tarihinde https://bilgipaketi.uludag.edu.tr/Programlar/Detay/349?AyID=31 den alınmıştır.

Büyükcengiz, H. (2019). *Eğitim fakültesi güzel sanatlar eğitimi bölümü müzik eğitimi ana bilim dalı öğrencilerinin koro eğitimi dersine yönelik tutumlarının incelenmesi* (Tez No. 555565) [Yüksek lisans tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi]. YÖK: Ulusal Tez Merkezi.

Coşkuner, Ö. ve Varış, Y. A. (2018b). Meslekî müzik eğitimi veren kurumlarda piyano eğitimi alan öğrencilerin karşılaştıkları teknik problemlere ilişkin öğretim elemanlarının görüşleri. *The Journal of Academic Social Science,* (84), 23-26.

Coşkuner, S. (2016). Türkiye'de anadolu güzel sanatlar liseleri bireysel çalgı eğitimi dersinde (yaylı çalgılar) piyano eşlikli çalışmalara ilişkin öğretmen görüşleri. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Akademik Müzik Araştırmaları Dergisi*, *2*(3), 83-104.

Creswell, J. W. (2003). *Research design: Qualitative, quantitative and mixed methods approaches.* California: Sage Publications.

Creswell, J. W. (2016). *Nitel araştırma yöntemleri: Beş yaklaşıma göre nitel araştırma ve araştırma deseni* (3. Baskı). Siyasal Kitapevi.

Çalık, M. ve Sözbilir M. (2014). İçerik analizinin parametreleri. *Eğitim ve Bilim, 39*(174), 33-38.

Çelenk, K. ve Özşen, B. (2018). Yaylı çalgı eğitiminde performansın ölçülmesi ve değerlendirilmesi. M. Keha ve Z. Alimgereyev (Ed.), *UMTEB IV. Uluslararası Mesleki ve Teknik Bilimler Kongresi* bildiriler kitabı içinde (ss. 491-508). Erzurum: İksad Uluslararası Yayınevi.

Çepni, S. (2012). *Araştırma ve proje çalışmalarına giriş.* Celepler Matbaacılık.

Çevik, B. D. (2011). Müzik öğretmeni adaylarının eşlik dersine bakış açıları ile derste zorlandıkları konulara ilişkin çözüm önerileri. *Kastamonu Eğitim Dergisi, 19*(1), 345-360

Çevik, B. D. ve Güven, E. (2011). İlköğretim müzik öğretmenlerinin okul şarkılarına piyanoda eşlik yapabilme konusuna ilişkin görüşleri üzerine bir çalışma. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 14*(25), 86-98.

Çiçek, V. (2020). *Mesleki müzik eğitimi alan öğrencilerin müzik performanslarına yönelik kaygılarının benlik saygısı ve öz yeterlikleriyle ilişkisi* (Tez No. 634620) [Doktora tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi]. YÖK: Ulusal Tez Merkezi.

Çiçek, V. ve Güdek, B. (2020). Mesleki müzik eğitimi alan öğrencilerin müzik performanslarına yönelik kaygılarının benlik saygısı ve öz yeterlikleriyle ilişkisi. *Turkish Studies - Education, 15*(5), 3247-3260.

Çilden, Ş. ve Şendurur, Y. (2003). *Keman İçin Piyano Eşlikli Albüm-1.* Evrensel Müzikevi.

Çimen, G. ve Ercan, N. (1996). *Piyano albümü.* Arkadaş Yayınevi.

Çoban, S. (2011). Müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı eğitimi dersi dönem sonu sınavları ile ilgili düşünceleri (Marmara Üniversitesi Örneği). *Buca Eğitim Fakültesi Dergisi, 31,* 115-127.

Çöl, T. H. (2012). *Biçimsel çözümlemeli çalgı eğitiminin devlet konservatuvarı öğrencilerinin çalgı çalma başarısına etkisi* (Tez No. 328907) [Doktora tezi, Gazi Üniversitesi]. YÖK: Ulusal Tez Merkezi.

Çuhadar, C. H. (2016). Müzik ve müzik eğitimi. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 25*(1), 217-230.

Dağdeviren, M. (2006). Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda piyanoda eşlik öğretimi. *Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu* bildiriler kitabı içinde (ss. 311-315). Denizli: Pamukkale Üniversitesi.

Daniel, R. (2004). Innovations in piano teaching: a small-group model for the tertiary level. *Music Education Research, 6*(1), 23-43.

Daniel, R. (2006). Exploring music instrument teaching and learning environments: Video analysis as a means of elucidating process and learning outcomes. *Music Education Research, 8*(2), 191-215.

Davran, Y. (1997). *Şarkı söyleme sanatının öyküsü.* Önder Matbaacılık.

Demirova, G. (2010). Korrepetitörlük mesleğine genel bir bakış. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 12*(1), 257- 273.

Demirtaş, S. (2011). *İlköğretim 7. sınıf müzik dersinde şarkıların piyano eşlikli öğretilmesinin öğrenci kazanımlarına etkileri* (Tez No. 286638) [Yüksek lisans tezi, Pamukkale Üniversitesi]. YÖK: Ulusal Tez Merkezi.

Demirtaş, S. (2021). Müzik öğretmenliği lisans programı öğrencilerinin piyano çalgısına yönelik tutum düzeylerindeki farklılaşmanın incelenmesi (Pamukkale Üniversitesi Örneği). *Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi, 27*(46), 184-190.

Demirtaş, S. ve Akın Şişman, Ö. (2021). İlköğretim 7. Sınıf Müzik Dersinde Şarkıların Piyano Eşlikli Öğretilmesinin Öğrenci Kazanımlarına Etkileri: Denizli İli Örneği. *Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi, 27*(47), 309-321.

Demirtaş, S. ve Onuray Eğilmez, H. (2015). Müzik eğitimi ana bilim dalı 4. sınıf öğrencilerinin piyano dersine karşı tutumlarının eşlik dersi başarı durumları ile karşılaştırılması. *The Journal of Academic Social Science Studies,* (31), 421-428.

Dinç, H. ve Özgür, Ü. (2021). Musiki muallim mektebinden günümüze "armoni – kontrpuan" ve "piyano ile eşlikli çalma" derslerinin sürelerinin incelenmesi. *International Marmara Social Sciences Congress (Spring 2021)* bildiriler kitabı içinde (ss. 262-270). Kocaeli: Kocaeli Üniversitesi.

Dokuz Eylül Üniversitesi (DEÜ). *Güzel Sanatlar Fakültesi Kuruluş ve Tarihçe Sayfası.* 18 Mayıs 2023 tarihinde https://gsf.deu.edu.tr/tr/tarihcemiz/ den alınmıştır.

Dönmez, E. C. (2019). *Müzik öğretmeni adaylarının çalgı eğitimine yönelik zihin alışkanlıklarının değerlendirilmesi* (Sipariş No. 28676809) [Doktora tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi]. ProQuest Dissertations & Theses Global.

Duru, E. G. ve Köse, H. S. (2012). Müzik öğretmenliği eğitiminde yapılanma modelleri (Türkiye, Avusturya, Finlandiya, Danimarka ve Texas Örnekleri). *e-Journal of New World Sciences Academy, 7*(3), 235-245.

Ercan, N. (2013). *Piyano öğretiminde pedagojik yaklaşımlar.* Pegem Akademi Yayıncılık.

Erdal, G. G. (2009). *Piyano çalmada koordinasyon ve kondisyon.* Müzik Eğitimi Yayınları.

Erten, S. (2022). *Çalgı eğitiminde öğretmen profili ile öğrencilerin çalgı dersine yönelik motivasyonları ve tükenmişlikleri arasındaki ilişki* (Tez No. 787644) [Yüksek lisans tezi, Balıkesir Üniversitesi]. YÖK: Ulusal Tez Merkezi.

Ertuğrul, A. (2007). *Türkiye'de konservatuvarlar ve eğitim fakültelerindeki çalgı eğitiminde kas ve iskelet sistemi rahatsızlıklarının performansa etkileri* (Tez No. 205344) [Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi]. YÖK: Ulusal Tez Merkezi.

Evren, N. (2006). *Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki eşlik öğretiminin müzik öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi* (Tez No. 187255) [Doktora tezi, Gazi Üniversitesi]. YÖK: Ulusal Tez Merkezi.

Fenmen, M. (1991). *Müzikçinin el kitabı.* Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Frampton, T. (2018). *The effect of piano accompaniment type and harmonic context on the tuning performance of college-level choral musicians* (Order No. 10981898) [Doctoral dissertation, University of Missouri]. ProQuest Dissertations & Theses Global.

Gafarova, L. (2018). *Ortaokul müzik ders kitaplarındaki çocuk şarkılarının piyano eşlikli kullanımının değerlendirilmesi* (Tez No. 514378) [Doktora tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi]. YÖK: Ulusal Tez Merkezi.

Gazi Üniversitesi. *Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı Öğretim Programı.* 26 Mayıs 2023 tarihinde https://gef-guzelsanatlar-muzik.gazi.edu.tr/view/page/58192 den alınmıştır.

Gökbudak, Z. S., Ekinci, H. ve Gün, E., Karakelle, S. ve Demirtaş, H. O., Çimen, G., Demirova Györrfy, G., Aziz, G., Ercan, N. (2013). *Piyano eğitiminde öğretim eserleri ve basamakları:* Piyano öğretiminde pedagojik yaklaşımlar, Pegem Akademi Yayıncılık.

Görsev, A. (2006). *Müzik eğitimi ana bilim dalı son sınıf öğrencilerinin "piyano eğitimi", "müzik teorisi ve işitme eğitimi" ve "eşlik (korepetisyon)" dersleri ile okul şarkılarına doğaçlama eşlik becerileri arasındaki ilişkiler* (Tez No. 189615) [Yüksek lisans tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi]. YÖK: Ulusal Tez Merkezi.

Guba, E. G., & Lincoln, Y. S. (1982). Epistemological and methodological bases of naturalistic inquiry. *Educational Communication and Technology Journal, 30*(4), 233-252.

Güçlü, B. K. (2006). *Güzel Sanatlar lisesinde öğrenim gören öğrencilerin piyano dersine yönelik tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi* (Tez No. 715239) [Yüksek lisans tezi, Balıkesir Üniversitesi]. YÖK: Ulusal Tez Merkezi.

Güleç, K.S. ve Pirgon, Y. (2021). Türkiye'de korrepetitörlük mesleğinin genel durumu ve korrepetitörlerin mesleğe ilişkin görüşlerinin değerlendirilmesi. *International Social Mentality and Researcher Thinkers Journal, 7*(52), 3077-3086.

Gün, E. ve Demirtaş, H. O. (2015). Müzik öğretmeni adaylarının eğitim müziği dağarındaki şarkılara piyano ile eşlik yapabilme becerileri. *The Journal of Academic Social Science Studies,* (40), 157-165.

Gürgan Öztürk, F. (2003). Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda ses eğitiminin önemi ve bireysel ses eğitimi dersi. *Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 23*(1), 79-85.

Hacettepe Üniversitesi. *Ankara Devlet Konservatuvarı Piyano Ana Sanat Dalı Öğretim Programı.* 24 Mayıs 2023 tarihinde https://akts.hacettepe.edu.tr/ders_listesi.php?prg_ref=410c62643ed784fa013ef5fb0eaf194e&birim_kod=2037&submenuheader=2&prg_kod=20376 den alınmıştır.

Halvaşi, B., Akgül, A. ve Özbek, Ö. (2017). Enstrüman eşlikli uygulamaların ilköğretim öğrencilerinin müzik dersine ilişkin tutumlarına ve başarılarına etkisi. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 19*(2), 217-233.

Han, X. F., & Chen, T. (2017). The role of piano accompaniment in singing songs. In *4th International Conference on Advanced Education Technology and Management Science* (pp. 294-297). AETMS.

Hasanova, N. K. (2021). Possibilities of music education and upbringing in the formation of personal maturity. *International Scientific Journal, 100*(8), 420-422.

Hepyücel, C. ve Kurtaslan Yıldırım, H. (2017). Türkiye'de flüt eğitimi veren müzik kurumlarında eşlikli çalışmaların yeri. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi, 18*(1), 485- 501.

Holloway, I., & Wheeler, S. (1996). *Qualitative research for nurses.* Oxford: Blackwell Science Ltd.

Hoşcan Gökber, C. (2020). *Çalgı eğitimine yönelik öğrenme stratejilerine dayalı program tasarısının hazırlanması ve uygulanması* (Tez No. 647071) [Doktora tezi, Anadolu Üniversitesi]. YÖK: Ulusal Tez Merkezi.

Houser, J. (2015). *Nursing research: Reading, using, and creating evidence.* (3rd ed.). Burlington: Jones ve Bartlett Learning.

İstanbul Üniversitesi. *Devlet Konservatuvarı Piyano Ana Sanat Dalı Öğretim Programı.* 24 Mayıs 2023 tarihinde https://ebs.istanbul.edu.tr/home/dersprogram/?id=1242&birim=piyano__lisans_programi__(orgun_ogretim)&yil=2023 den alınmıştır.

İşseveroğlu, E. (2019). *Müzik öğretmenliği bölümü öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları* (Tez No. 599388) [Yüksek lisans tezi, Muğla Sıtkı Kocaman Üniversitesi]. YÖK: Ulusal Tez Merkezi.

Jelen, B. (2013). Türkiye de müzik öğretmeni yetiştirme sürecinde piyano eğitiminde karşılaşılan sorunlar. *Rast Muzikoloji Dergisi, 1*(1), 258-285.

Ji, Y. (2016). Brief analysis on innovation of impromptu piano accompaniment teaching in colleges and universities. In *2nd International Conference on Arts, Design and Contemporary Education* (pp. 1290-1293). Atlantis Press.

Kabalevsky, D. 1988. *Music and education. A composer writes about musical education.* London: Jessica Kingsley: Unesco.

Kafarova, Z. (2008). "Ona Smotrit na Mir Dobrımi Glazami, ili Nemnogo o Prekrasnom Konsertmeystere" (O Dünyaya İyi Gözlerle Bakıyor veya Biraz İyi Bir Korrepetitör Hakkında), Jurnal Zerkalo, N. 8.

Kaleli, Y. S. ve Barışeri, N. (2018). Müzik öğretmeni adaylarının piyano eğitimi sürecinde kazandıkları teknik davranışların incelenmesi. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi,* (35), 23-48.

Kalyoncu, N. (2005). Eğitim fakültelerinde uygulanan müzik öğretmenliği lisans programının revizyon gerekçeleriyle tutarlılığı. *Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 25*(3), 207-220.

Kaptanoğlu, E. ve Çanakçı, P. (2015). Türkiye'de vokal müzikte piyano eşlik alanında yapılmış yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik tezleri. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, 14*(55), 198-206.

Karataş, K. O. ve Şengül, C. (2018). Türkiye'de mesleki müzik eğitimi veren kurumlardaki piyano ders içeriklerinin incelenmesi. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 22*(1), 365-373.

Karataş, Y. (2015). *Ortaokul müzik derslerinde kullanılan okul çalgılarının müzik dersi öğretim programını gerçekleştirmedeki yeterliliği* (Tez No. 426406) [Yüksek lisans tezi, İnönü Üniversitesi]. YÖK: Ulusal Tez Merkezi.

Kardeş, B. (2013). *Eğitim fakültesi güzel sanatlar eğitimi bölümü müzik eğitimi ana bilim dalı programlarında kazandırılan eşlik yapabilme becerisinin program hedeflerine ulaşma durumu* (Tez No. 384159) [Yüksek lisans tezi, Pamukkale Üniversitesi]. YÖK: Ulusal Tez Merkezi.

Kardeş, B. (2018). *Müzik eğitiminde kullanılan şarkıların eşliklenmesine yönelik materyal geliştirme ve kullanılabilirliği* (Tez No. 525175) [Doktora tezi, Uludağ Üniversitesi]. YÖK: Ulusal Tez Merkezi.

Kardeş, B. ve Demirci, Ş. A. (2019). Müzik derslerinde eşlik kullanımının müzik öğretmenleri görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi. *Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi,* (42), 157-172.

Kasap, B. T. (2005). İşlevsel piyano becerilerinin müzik öğretmenleri için önemi. *Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 25*(1), 149-154.

Kızılet, Y. (2018). *Müzik öğretmenliği ana bilim dallarındaki `Eşlik çalma` dersine yönelik öğrencilerin tutumları ve dersi veren öğretim elemanlarının görüşleri* (Tez No. 516360) [Yüksek lisans tezi, Marmara Üniversitesi]. YÖK: Ulusal Tez Merkezi.

Koçak, B. (2001). *Müzik eğitimcisi yetiştiren kurumlardaki piyano ile eşlik faaliyetleri* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Gazi Üniversitesi, Ankara.

Kodak, E. (2007). Türkiye'de cumhuriyet döneminde yetişen piyanistlerin ülkemizde klasik müzik etkinlikleri ve piyano eğitimine ilişkin görüşleri üzerine bir çalışma. *Kastamonu Eğitim Dergisi, 15*(2), 719-726.

Konakcı, N. (2010). *Eğitim fakültesi güzel sanatlar eğitimi bölümü müzik eğitimi ana bilim dalı öğrencilerinin bireysel çalgı eğitimi dersine yönelik tutumlarının incelenmesi* (Tez No. 264110) [Yüksek lisans tezi, Marmara Üniversitesi]. YÖK: Ulusal Tez Merkezi.

Koparanoğlu, H., & Akbulut Demirci, S. (2023). An investigation of the piano lessons repertoire applied in the music education departments based on the views of teaching instructors. *Education Quarterly Reviews*, *6*(1), 395-415.

Krefting, L. (1991). Rigor in qualitative research: the assessment of trustworthiness. *The American Journal of Occupational Therapy, 45*(3), 214-222.

Kudret, H. (2017). *Bireysel ses eğitimi dersinde kullanılan repertuvarın incelenmesi* (Tez No. 461287) [Yüksek lisans tezi, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi]. YÖK: Ulusal Tez Merkezi.

Kudret, H. ve Temiz, E. (2017). Bireysel ses eğitimi derslerinde kullanılan repertuvarın incelenmesi. *e-Journal of New World Sciences Academy, 12*(4), 299-310.

Kurtuldu, M. K. (2007). *Bilgiyi işleme modeline dayalı piyano eğitiminde genel öğrenme stratejilerinin yeri ve görsel imajlar oluşturma yönteminin kullanılabilirlik düzeyi* (Tez No. 207083) [Doktora tezi, Gazi Üniversitesi]. YÖK: Ulusal Tez Merkezi.

Kurtuldu, M. K. (2018). Müzik öğretmeni adaylarının piyanoda eşlik çalma becerileri ile işitme ve armoni dersi başarıları arasındaki ilişki. *The Journal of Academic Social Science,* (78), 1-10.

Kurtuldu, M. K. (2021). Müzik öğretmenlerinin piyano ile eşliğin önemi ve gerekliliğine yönelik görüşlerinin incelenmesi. *Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi, 27*(47), 322-328.

Kutluk, Ö. (1996). *Okul şarkılarına piyano ile eşlik yapabilme becerisinin geliştirilmesi üzerine bir çalışma* (Tez No. 57145) [Yüksek lisans tezi, Selçuk Üniversitesi]. YÖK: Ulusal Tez Merkezi.

Kutluk, Ö. (2001). *Türkiye'deki müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda piyano eğitimi* (Tez No. 114821) [Doktora tezi, Gazi Üniversitesi]. YÖK: Ulusal Tez Merkezi.

Küçükayvaz, İ. E. (2018). *Çocuk korolarının sahne performanslarında piyano eşliklerinin kullanım durumları* (Tez No. 510245) [Yüksek lisans tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi]. YÖK: Ulusal Tez Merkezi.

Küçükayvaz, İ. E. (2019). Çocuk korolarının sahne performanslarında piyano eşliklerinin kullanım durumları. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Akademik Müzik Araştırmaları Dergisi, 5*(9), 65-90.

Laes, T., & Westerlund, H. (2018). Performing disability in music teacher education: Moving beyond inclusion through expanded professionalism. *International Journal of Music Education, 36*(1), 34-46.

Lian, K. & Sornyai, P. (2023). The implementation of Chu Wanghua's piano music for improvised accompaniment in the teaching of music education majors at Chinese universities. *International Online Journal of Education and Teaching (IOJET), 10*(3), 2031-2042.

Lincoln, S. Y., & Guba, E. G. (1985). *Naturalistic inquiry.* Thousand Oaks, CA: Sage, InElo, S., Kääriäinen, M., Kanste, O., Pölkki, T., Utriainen, K. and Kyngäs, H. (2014). *Qualitative content analysis: A focus on trustworthiness,* SAGE Open, 1-10.

Marmara Üniversitesi. *Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümü Öğretim Programı.* 26 Mayıs 2023 tarihinde http://mzk.gsf.marmara.edu.tr/lisans-programi den alınmıştır.

Mays, N., & Pope, C. (2000). Qualitative research in health care, assessing quality in qualitative research. *BMJ,* 320, 50-52.

Merriam, S. B. (2013). *Nitel araştırma desen ve uygulama için bir rehber* (Çev. Turan, S.). Nobel Yayıncılık (Özgün çalışma, 2009).

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi (MSGÜ). *Kalite Sayfası.* 16 Mayıs 2023 tarihinde https://msgsu.edu.tr/universite/kalite/ den alınmıştır.

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi (MSGÜ). *Kurum Tarihi Sayfası.* 16 Mayıs 2023 tarihinde https://msgsu.edu.tr/universite/kurum-tarihi/ den alınmıştır.

Mohan Kömürcü, H. (2022). Solfej ve şan derslerinin korrepetisyon dersindeki başarı düzeyini yordama gücü. *Art Vision, 28*(49), 110-115.

Muzafarovich, M. U. B. (2021). Students through music ways to be interested in the profession. In *Onlıne-Conferences Platform* (pp. 125-128).

Nergiz, E. (2017). *Günümüz Türk bestecilerinin görüşlerine göre Türk halk müziğinin çağdaş piyano literatürüne etkileri ve mesleki müzik eğitimine yansımaları* (Sipariş No. 28742805) [Yüksek lisans tezi, Uludağ Üniversitesi]. ProQuest Dissertations & Theses Global.

Okan, H. ve Mohan Kömürcü, H. (2020). Konservatuvar öğrencilerinin eşlik dersine ilişkin metaforik yaklaşımlarının farklı değişkenler açısından incelenmesi. Van *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 17*(1), 1415-1443.

Okay, G. ve Özgür Ü. (2017). Okul şarkılarının müzik öğretmeni adayları tarafından piyano ile eşliklenmesi. *The Journal of Academic Social Science,* (48), 533-541.

Ondracek-Peterson, E. (2013). *An investigation of the careers of conservatory-trained string players in the united states: Their preparation, development, and success in the twenty-first century* (Order No. 3590375) [Doctoral dissertation, Columbia University]. ProQuest Dissertations & Theses Global.

Ordu Üniversitesi (ODÜ). *Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi Kuruluş ve Tarihçe Sayfası.* 22 Mayıs 2023 tarihinde https://mssf.odu.edu.tr/Page/42/tarihce den alınmıştır.

Ordu Üniversitesi (ODÜ). *Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi Vizyon ve Misyon Sayfası.* 22 Mayıs 2023 tarihinde https://mssf.odu.edu.tr/Page/43/vizyon-misyon den alınmıştır.

Örs, N. (2022). *Güzel sanatlar lisesi öğrencilerinin bireysel çalgı eğitimi dersine yönelik tutumlarının incelenmesi* (Tez No. 722101) [Yüksek lisans tezi, Trabzon Üniversitesi]. YÖK: Ulusal Tez Merkezi.

Öz, Ç. (1999). *AGSL'den GÜGEF müzik eğitimi bölümüne gelen öğrencilerin piyano dersindeki başarılarının incelenmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Gazi Üniversitesi, Ankara.

Özdemir, G. (2018). Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda piyano ile eşlikleme becerileri üzerine sistematik derleme çalışması. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi,* (30), 123-132.

Özel, I. (2012). *Bireysel ses eğitiminde piyano eğitiminin önemi* (Tez No. 319888) [Yüksek lisans tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi]. YÖK: Ulusal Tez Merkezi.

Özelma, Y. ve Çiftci, E. (2013). Türkiye'de müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda piyanonun eşlik çalgısı olarak kullanılma durumu. *International Symposium on Changes and New Trends in Education* bildiriler kitabı içinde (ss. 422-434). Konya: Necmettin Erbakan Üniversitesi.

Özer, N. (2021). *Rus bestecilerin polifonik yapıdaki eserlerinin piyano eğitiminde hedeflerin gerçekleştirilmesine yönelik etkinin belirlenmesi* (Sipariş No. 28841872) [Doktora tezi, Bursa Uludağ Üniversitesi]. ProQuest Dissertations & Theses Global.

Özkan, M. (2020). *Güzel sanatlar liselerine öğrenci yönlendirmede yaşanan problemlerin öğretmen ve öğrenci açısından değerlendirilmesi* (Tez No. 619316) [Yüksek lisans tezi, Pamukkale Üniversitesi]. YÖK: Ulusal Tez Merkezi.

Özkan, M. ve Akın Şişman, Ö. (2021). Öğrencilerin güzel sanatlar liselerine yönlendirilmesi süreçlerinde yaşanan problemlerin öğretmen ve öğrenci görüşlerine göre incelenmesi. *Öğretmen Eğitiminde Yenilikçi Araştırmalar Dergisi, 2*(1), 55-74.

Pamukkale Üniversitesi (PAÜ). Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi *Misyon Sayfası.* 20 Mayıs 2023 tarihinde https://www.pau.edu.tr/mssf/tr/sayfa/misyon-vizyon-7 den alınmıştır.

Pamukkale Üniversitesi (PAÜ). Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi *Vizyon Sayfası.* 20 Mayıs 2023 tarihinde https://www.pau.edu.tr/mssf/tr/sayfa/vizyon-47 den alınmıştır.

Pamukkale Üniversitesi (PAÜ). Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi *Tarihçe Sayfası.* 20 Mayıs 2023 tarihinde https://www.pau.edu.tr/mssf/tr/sayfa/tarihce-20 den alınmıştır.

Pamukkale Üniversitesi. *Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı Öğretim Programı.* 26 Mayıs 2023 tarihinde https://ebs.pusula.pau.edu.tr/BilgiGoster/Program.aspx?lng=1&dzy=3&br=19&bl=45&pr=17&dm=3#dersPlanAKTS den alınmıştır.

Patton, M. Q. (1987). *How to use qualitative methods in evaluation*. Sage Publications.

Perkins, R. (2012). Learning cultures and the conservatoire: An ethnographically-informed case study. *Music Education Research, 15*(2), 196-213.

Perkins, R., & Williamon, A. (2014). Learning to make music in older adulthood: A mixed-methods exploration of impacts on wellbeing. *Psychology of Music, 42*(4), 550-567.

Piji Küçük, D. (2015). Müzik öğretmenliği öğrencilerinin piyano eşliği alanındaki öz yeterlik algıları. *The Journal of Academic Social Science,* (16), 220-236.

Piji, D. (2007). Müzik öğretmeni adaylarına yönelik piyano ile eşlik alanında yeterlik algısı ölçeği'nin geliştirilmesi. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi, 26*(26), 111-132.

Pirlibeylioğlu, B. ve Akın Şişman, Ö. (2017). Piyano dersi öğretim elemanlarının müzik öğretmeni adaylarının piyano performansı hakkındaki görüşleri. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi, 5*(2), 28-45.

Pothoulaki, M., MacDonald, R., & Flowers, P. (2012a). An interpretative phenomenological analysis of an improvisational music therapy program for cancer patients. *Journal of Music Therapy, 49*(1), 45-67.

Pothoulaki, M., MacDonald, R., & Flowers, P. (2012b). The use of music in chronic illness: evidence and arguments. In R. MacDonald, G. Kreutz, & L. Mitchell (Ed.), *Music, Health and Wellbeing* (pp. 239-256). Oxford: Oxford University Press.

Ristea-Ciucu, C. (2023). Six miniatures for violin and piano composed by Fritz Kreisler. Formal analysis and aspects of the accompaniment technique. *Artes. Journal of musicology,* (27-28), 224-245.

Roberge, M. A. (1993). From orchestra to piano: major composer as authots of piano reductions of other composers. *Music Library Association, 49*(3), 925-936.

Sağ, M. (2019). *Müzik eğitimi ana bilim dalı öğrencilerinin piyano eğitiminde kullanılan terim ve işaretleri bilme durumu* (Tez No. 551864) [Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi]. YÖK: Ulusal Tez Merkezi.

Say, A. (2002). *Müzik Sözlüğü.* Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Say, A. (2005). *Müzik ansiklopedisi.* Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Say, A. (2010). *Müzik ansiklopedisi.* Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Say, A. (2011). *Müzik öğretimi*. Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Schleuter, S. L. (1996). *A sound approach to teaching instrumentalists: An application of content and learning sequences*. Second Edition, Schirmer Books, An Imprint Of Simon & Schustermacmillan, Prentice Hall International.

Schleuter. S. (1997). *A sound approach to teaching instrumentalists.* Schimmer Books.

Schmidt, P., & Robbins, J. (2011). Looking backwards to reach forward: A strategic architecture for professional development in music education. *Arts Education Policy Review, 112*(2), 95-103.

Seyhan, Z. (2019). *Özengen müzik eğitiminde flüt eğitimcilerinin kullandıkları yöntem ve tekniklerin incelenmesi* (Sipariş No. 28678418). [Yüksek lisans tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi]. ProQuest Dissertations & Theses Global.

Sharts-Hopko, N. C. (2002). Assessing rigor in qualitative research. *Journal of the Association of Nurses In Aids Care, 13*(4), 84-86.

Sökmen, K. T. (2018). Türkiye'de müzik öğretmenlerinin piyanoda eşlik sorunları ve çözümleri üzerine bir çalışma. *Eurasian Journal of Music and Dance,* (13), 23-33.

Sönmezöz, F. (2006). *Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki eşlik öğretiminin müzik öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi* (Tez No. 187255) [Doktora tezi, Gazi Üniversitesi]. YÖK: Ulusal Tez Merkezi.

Springer, D. G., & Silvey, B. A. (2018). The role of accompaniment quality in the evaluation of solo instrumental performance. *Journal of Research in Music Education, 66*(1), 92-110.

Streubert, H. J., & Carpenter, D. R. (2011). *Qualitative research in nursing.* (5th ed.). Philadelphia: Lippincott Williams ve Wilkins.

Sungurtekin, K. M. (2010). Motivasyon ve çalgı eğitimindeki yeri. *e-Journal of New World Sciences Academy, 5*(1), 28-34.

Şahin, M. ve Duman, R. (2008). Cumhuriyetin Yapılanma Sürecinde Müzik Eğitimi. *Çağdaş Türkiye Tarihi Araştırmaları Dergisi, 7*(16), 259-272.

Şenderoviç, E. (1996). V Konsertmeysterskom Klasse: Razmışleniya Pedagoga (Korrepetitörlük Sınıfında Eğitimcinin Düşünceleri), İzdatelstvo Muzıka, Moskva.

Tarman, S. (2006). *Müzik eğitiminin temelleri.* Müzik Eğitimi Yayınları.

Taş Küçükosmanoğlu, D. (2011). *Müzik eğitimi ana bilim dalı öğretim elemanlarının ve öğrencilerinin eşlik çalma dersine ilişkin görüşleri* (Tez No. 280672) [Yüksek lisans tezi, Selçuk Üniversitesi]. YÖK: Ulusal Tez Merkezi.

Tatar Korkmaz, O. (2011). *Güzel sanatlar fakültesi müzik bölümleri özel yetenek sınavlarının incelenmesi ve değerlendirilmesi* (Tez No. 387875) [Yüksek lisans tezi, İnönü Üniversitesi]. YÖK: Ulusal Tez Merkezi.

Tatar Korkmaz, O., ve Karkın, A. M. (2023). Güzel sanatlar fakültesi müzik bölümleri özel yetenek sınavlarının incelenmesi ve değerlendirilmesi. *İnsanat Sanat Tasarım ve Mimarlık Araştırmaları Dergisi, 3*(1), 80-106.

Tokatlı, B. ve Mustul, Ö. (2021). Özengen müzik eğitimi kurumlarında keman derslerini yürüten öğretmenlerin karşılaştığı problemler. *OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi, 18*(43), 6595-6634.

Topoğlu, O. ve İşgörür, Ü. (2013). Türkiye'de batı müziği eğitimi veren devlet konservatuvarları ve vakıf üniversiteleri müzik bölümlerinin belirlenmesi ve bu kurumlarda eğitim veren akademisyenlerin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic, 8*(12), 1309-1320.

Toptaş, B. ve Karataş, Y. (2016). Güzel sanatlar liselerinde kullanılan 9. sınıf piyano ders kitabındaki teknik çalışma ve ilgili piyano eserleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *İnönü Üniversitesi Kültür ve Sanat Dergis*i, *2*(1), 21-31.

Tosun, B. E. (2017). *Konservatuvarların opera ana sanat dalında yürütülen yardımcı piyano dersinin öğretim elemanı ve öğrenci görüşlerine göre değerlendirilmesi* (Tez No. 468225) [Yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi]. YÖK: Ulusal Tez Merkezi.

Tosun, B. E. ve İlhan, A. Ç. (2022). Konservatuvar şan/opera ana sanat dalı lisans programlarında yürütülen eşlik dersi içeriklerinin çözümlenmesi. *Ankara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dergisi, 4*(2), 223-241.

Töreyin, A. M. (2015). *Ses eğitimi temel kavramlar - ilkeler- yöntemler.* Sözkesen Matbaacılık.

Tufan, E. ve Güdek, B. (2008). Piyano dersi tutum ölçeğinin geliştirilmesi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, 28*(1), 75-90.

Türk Dil Kurumu. (2019). *Genel açıklamalı sözlük.* TDK Yayınları.

Tüzlin, N. V. (2019). *Özengen müzik eğitiminin eğitim fakülteleri özel yetenek sınavları açısından irdelenmesi* (Tez No. 587409) [Yüksek lisans tezi, Pamukkale Üniversitesi]. YÖK: Ulusal Tez Merkezi.

Uçan, A. (1987). Müzik eğitiminde performans testlerinin yeri, önemi ve kullanımı. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, 3*(1), 287-307.

Uçan, A. (1994). *Müzik eğitimi: temel kavramlar-ilkeler-yaklaşımlar ve Türkiye'de Cumhuriyetin ilk altmış yılındaki durum.* Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Uçan, A. (1996). *İnsan ve müzik insan ve sanat eğitimi.* Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Uçan, A. (1997). *Müzik eğitimi: temel kavramlar-ilkeler-yaklaşımlar.* Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Uçan, A. (2005). *Müzik eğitimi temel kavramlar-ilkeler-yaklaşımlar ve Türkiye'deki durum.* Evrensel Müzikevi.

Uçan, A. (2018). *Müzik eğitimi temel kavramlar-ilkeler-yaklaşımlar ve Türkiye'deki durum.* Arkadaş Yayıncılık.

Uslu, M. (1998). *Türkiye'de çalgı eğitiminin yaygınlaştırılması ve geliştirilmesi* (Tez No. 78333) [Doktora tezi, Marmara Üniversitesi]. YÖK: Ulusal Tez Merkezi.

Ünal, B. (2019). *Mesleki müzik eğitimi alan öğrencilerin piyano dersine yönelik öz yeterliklerinin incelenmesi* (Tez No. 574643) [Yüksek lisans tezi, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi]. YÖK: Ulusal Tez Merkezi.

Ünal, B. ve Bulut, D. (2019). Mesleki müzik eğitimi alan öğrencilerin piyano dersine yönelik öz yeterliklerinin farklı değişkenler açısından incelenmesi. *Jass Studies-The Journal of Academic Social Science Studies,* (77), 1-18.

Varış, Y. A. ve Coşkuner, Ö. (2018a). Devlet opera ve bale kurumlarında çalışan korrepetitörlerin tükenmişlik durumları. *The Journal of Academic Social Science, (72), 61-72.*

Västfjäll, D., Juslin, P. N., & Hartig, T. (2012). Music, subjective wellbeing, and health: the role of everyday emotions. In R. MacDonald, G. Kreutz, & L. Mitchell (Ed.)*, Music, Health and Wellbeing* (pp. 405-423). Oxford: Oxford University Press.

Whittemore, R., Chase, S. K., & Mandle, C. L. (2001). Validity in qualitative research. *Qualitative Health Research, 11*(4), 522-537.

Yanar Çelenk, A. E. (2019). *Genel müzik eğitimi alan öğrencilerin belirli kavramlara yönelik algılarının metaforik analizi* (Tez No. 607552) [Yüksek lisans tezi, Atatürk Üniversitesi]. YÖK: Ulusal Tez Merkezi.

Yang, X., & Neramit-Aram, S. (2022). Research on the piano accompaniment of Fauré's art songs. *Res Militaris Social Science Journal, 12*(2), 7730-7737.

Yayla, F. (2006). Üniversiter yapı içinde müzik öğretmeni yetiştirme sistemi. *Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu* bildiriler kitabı içinde (ss. 58-67). Denizli: Pamukkale Üniversitesi.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (Sekizinci baskı). Seçkin Yayıncılık.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (Dokuzuncu baskı). Seçkin Yayıncılık.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2021). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (On ikinci baskı). Seçkin Yayıncılık.

Yılmaz, H., Sakarya, G., Gayretli, Ş., & Zahal, O. (2021). Covid-19 and online music education: A qualitative study on the views of pre-school teacher candidates. *Journal of Qualitative Research in Education,* (28), 283-299.

Yılmaz, N. (2004). Türkiye'deki müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda piyano eğitimi. (Sözlü Bildiri), *21. Yüzyıl'da Sanat Eğitimi Uluslararası Konferansı,* Bulgaristan: Plovdiv.

Yönetken, H. B. (1996). *Müzik öğretimi: Okulda çalgı sorunu ve çalgısal müzik etkinlikleri* (Hazırlayan Ahmet Say). Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Yönetken, H. B. (2001). *Okulda çalgı sorunu ve çalgısal müzik etkinlikleri* (Hazırlayan Ahmet Say). Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Yurga, C. ve Kaya, Z. (2009). Yeniden yapılanma sürecinde müzik öğretmenliği programlarındaki korrepetisyon dersi eksikliği. *8. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu* bildidirler kitabı içinde (ss. 123-128). Samsun: Ondokuz Mayıs Üniversitesi.

Yükseköğretim Kurulu (YÖK). *Haberler Sayfası.* 10 Haziran 2023 tarihinde https://www.yok.gov.tr/Sayfalar/Haberler/2020/egitim-fak%C3%BCltelerine-yetki-devri.aspx den alınmıştır.

Yün, M. (2019). *Mesleki piyano eğitimi sürecinde metronom kullanımına ilişkin öğrenci ve öğretmen görüşleri* (Tez No. 600105) [Yüksek lisans tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi]. YÖK: Ulusal Tez Merkezi.

Zhang, Z. (2015). The function of piano accompaniment in chorus teaching. In *2016 International Conference on Contemporary Education, Social Sciences and Humanities* (pp. 291-294). Atlantis Press.

EKLER

Ek 1: Sosyal ve Beşerî Bilimler Araştırma ve Yayın Etik Kurulu İzni

BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
ARAŞTIRMA VE YAYIN ETİK KURULLARI
(Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma ve Yayın Etik Kurulu)
TOPLANTI TUTANAĞI

OTURUM TARİHİ	OTURUM SAYISI
28 NİSAN 2023	2023-04

KARAR NO 22: Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü'nden alınan Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı öğretim üyelerinden Prof. Dr. Şirin AKBULUT DEMİRCİ'in danışmanlığında Müzik Eğitimi Bilim Dalı yüksek lisans programı öğrencisi Hakan KOPARANOĞLU'nun "Mesleki Müzik Eğitimi Kurumlarındaki Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitiminin Öğretim Elemanı ve Korrepetitör Görüşleri Doğrultusunda İncelenmesi" konulu tez çalışması kapsamında uygulanacak görüşme sorularının değerlendirilmesine geçildi.

Yapılan görüşmeler sonunda; Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı öğretim üyelerinden Prof. Dr. Şirin AKBULUT DEMİRCİ'in danışmanlığında Müzik Eğitimi Bilim Dalı yüksek lisans programı öğrencisi Hakan KOPARANOĞLU'nun "Mesleki Müzik Eğitimi Kurumlarındaki Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitiminin Öğretim Elemanı ve Korrepetitör Görüşleri Doğrultusunda İncelenmesi" konulu tez çalışması kapsamında uygulanacak görüşme sorularının fikri, hukuki ve telif hakları bakımından metot ve ölçeğine ilişkin sorumluluğu başvurucuya ait olmak üzere uygun olduğuna oybirliği ile karar verildi.

Prof. Dr. Ferudun YILMAZ
Kurul Başkanı

Prof. Dr. Abamüslim AKDEMİR
Üye

Prof. Dr. Doğan ŞENYÜZ
Üye

Prof. Dr. Ayşe OĞUZLAR
Üye

Prof. Dr. Vejdi BİLGİN
Üye

Prof. Gülay GÖĞÜŞ
Üye

Prof. Dr. Alev SINAR UĞURLU
Üye

Ek 2: Yarı Yapılandırılmış Görüşme Soruları

YARI YAPILANDIRILMIŞ GÖRÜŞME SORULARI

1- Görev yapmakta olduğunuz yükseköğretim kurumunda korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine ilişkin yapılan çalışmalar (ders, uygulama, etkinlik, konser vb.) nelerdir?

2- Görev yapmakta olduğunuz yükseköğretim kurumundaki korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine ilişkin yapılan derslerin içerikleri nelerdir, bu içerikler nasıl oluşturulmuştur?

3- Görev yapmakta olduğunuz yüksek öğretim kurumundaki korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine ilişkin yapılan dersleri haftalık saat, mevcut olduğu dönem ve seçmeli-zorunlu gibi yönlerden nasıl tanımlarsınız?

4- Korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminin diğer derslerle olan bağlantısına ilişkin görüşleriniz nelerdir?

5- Korrepetisyon (piyano eşlik) eğitiminde karşılaşılan sorunlar nelerdir?

6- Korrepetisyon (piyano eşlik) dalı ayrı bir uzmanlık alanı ve bölüm olarak yükseköğretim kurumlarında yer almalı mıdır, düşüncelerinizi açıklayınız?

7- Solo piyanistlerin korrepetitörlük yapma durumuna ilişkin görüşleriniz nelerdir?

8- Korrepetisyon (piyano eşlik) eğitminin ve Korrepetitörlük mesleğinin önemine ve gerekliliğine ilişkin görüşleriniz nelerdir?

9- Korrepetitörlük mesleğine olan yaklaşımlar ve bu mesleğin isdihtamına ilişkin görüşleriniz nelerdir?

10- Ülkemizdeki ve yurt dışındaki korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine ve korrepetitörlük mesleğine ilişkin görüşleriniz nelerdir?

11- Ülkemizde korrepetisyon (piyano eşlik) dalında ayrı bir uzmanlık alanı ve bölüm bulunmadığı sürece korrepetitörlük mesleğini icra etmek isteyen bireylerin nasıl bir yol izlemesi gerekir, görüş ve önerileriniz nelerdir?

12- Korrepetitör mesleğini icra eden bir bireyin sahip olması gereken özellikler ve göz önünde bulundurması gereken unsurlar nelerdir, korrepetitör adaylarına görüş ve önerileriniz nelerdir?

13- Korrepetisyon (piyano eşlik) alanında bir bölüm ve müfredat yapılandırılması varsayımıyla korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimine ilişkin müfredat içeriği hakkında görüş ve önerileriniz nelerdir?

14- Etkili bir korrepetisyon (piyano eşlik) eğitimi için haftalık ders saati, mevcut dönem ve ders işleyisi vb. unsurlar hakkında görüş ve önerileriniz nelerdir?

Ek 3: Araştırma İzinleri

T.C.
ANKARA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Sayı : E-14267719-302.14.01-937930
Konu : Hakan KOPARANOĞLU hk.

BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İlgi : a) Üniversitemiz Devlet Konservatuvarı Müdürlüğü'nün 22.05.2023 tarih ve E-29900431-302.14.01-929521 sayılı yazısı.
b) 10.05.2023 tarih ve E-94390400-302.08-109195 sayılı yazınız.

Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müzik Eğitimi yüksek lisans programı öğrencisi Hakan KOPARANOĞLU'nun "Mesleki Müzik Eğitimi Kurumlarındaki Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitiminin Öğretim Elemanı ve Korrepetitör Görüşleri Doğrultusunda İncelenmesi" konulu tez çalışması kapsamında uygulama yapma talebi hakkında Üniversitemiz Devlet Konservatuvarı Müdürlüğünden alınan 22.05.2023 tarih ve E-29900431-302.14.01-929521 sayılı yazı örneği ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize saygı ile arz ederim.

Prof. Dr. Yasemin KEPENEKCİ
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

Ek: Yazı örneği (1 sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Doğrulama Kodu: 03628E00-15B8-4D6E-AA29-BD58289C6B5A Doğrulama Adresi: https://www.turkiye.gov.tr/ankara-universitesi-ebys

Tandoğan Yerleşkesi Dögol Caddesi 06100 Tandoğan / ANKARA
Telefon No: 0312 214 13 50 Belge Geçer No: 0312 223 43 67
e-posta: auogrisl@ankara.edu.tr Twitter: @AnkaraUniKep Adresi: ankunvrek@ankara.hs01.kep.tr
KEP Adresi : ankunvrek@ankara.hs01.kep.tr

Bilgi için:Duygu UYGUR
Bilgisayar İşletmeni
Telefon No:(312) 214 13 50-6163

Bilkent Üniversitesi

Sayı : E-58828931-044-6806 11/05/2023
Konu : Araştırma İzni

BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İlgi : 10/05/2023 tarihli ve E-94390400-302.08-109195 sayılı yazınız.

İlgi yazınızda sözü edilen araştırma için, Üniversiteniz'den alacakları Etik Kurul Kararı izin belgesi ile ilgililerin açık kaynaklardaki iletişim bilgileri kullanılarak kendilerine araştırmaya katılım talebi gönderilebilir. İlgililer söz konusu araştırmaya katılıp katılmamakta serbesttir.

Bilgilerinize saygılarımla arz ederim.

Prof. Dr. Erdal EREL
Rektör Yardımcısı

Evrak doğrulama http://ebys-dogrulama.bilkent.edu.tr/ adresinden 959354b9 kodu ile yapılabilir.

Bilkent Üniversitesi, 06800 Bilkent Ankara
Tel: (0 312)290 40 00 Faks: (0 312)266 41 27 www.bilkent.edu.tr
ebys@bilkent.edu.tr - bilkentuni@hs01.kep.tr

Bilgi için: Arife Tülin OĞUZ KAZANASMAZ
Yönetici Sekreteri
Telefon No: 0 312 2901204

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Personel Daire Başkanlığı

Sayı : E-73050022-903.07.02-678363 13.06.2023
Konu : Araştırma İzni

BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İlgi : a) 10.05.2023 tarih ve E-94390400-302.08-109195 sayılı yazınız.
b) Üniversitemiz Gazi Eğitim Fakültesi Dekanlığının 09.06.2023 tarih ve E-89377925-903.07.01-675798 sayılı yazısı.

Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müzik Eğitimi Yüksek Lisans Programı öğrencisi Hakan KOPARANOĞLU'nun "Mesleki Müzik Eğitimi Kurumlarındaki Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitiminin Öğretim Elemanı ve Korrepetitör Görüşleri Doğrultusunda İncelenmesi" konulu tez çalışması kapsamında çalışma yapma talebinin uygun görülmesi ile ilgili Üniversitemiz Gazi Eğitim Fakültesi Dekanlığından alınan ilgi (b) yazı ve ekinin birer örneği ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Musa YILDIZ
Rektör

Ek:İlgi (b) Yazı ve Eki (2 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Belge Doğrulama Kodu :BSUFL19AM3 Belge Takip Adresi : https://www.turkiye.gov.tr/gazi-universitesi-ebys

Gazi Üniversitesi Rektörlüğü Personel Daire Başkanlığı Emniyet Mahallesi
Bandırma Caddesi No :6/1 06560 Yenimahalle/ANKARA
Tel:0 (312) 202 24 00 Faks:0 (312) 215 20 34
e-Posta :personel@gazi.edu.tr İnternet Adresi :http://personel.gazi.edu.tr/
Kep Adresi: gaziuniversitesi@hs01.kep.tr

Bilgi için :Derya Yıldız
Bilgisayar İşletmeni
Telefon No:33122022429

Tarih: 02/08/2023 15:57
Sayı: E-42679851-903.05-00002996229

00002996229

T.C.
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Ankara Devlet Konservatuvarı Müdürlüğü

Sayı : E-42679851-903.05-00002996229 02/08/2023
Konu : Hakan Koparanoğlu Hk

BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ ÖĞRENCİ İŞLERİ DAİRE BAŞKANLIĞI

İlgi : 10.05.2023 tarih ve E-94390400-302.08-109195 sayılı yazınız.

Konservatuvarımız Müzik Bölümü Piyano Ana Sanat Dalı Başkanlığının Hakan Koparanoğlu'nun araştırma izni isteği yazısına ilişkin 31.07.2023 tarih ve E-2990281 sayılı yazısı ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini saygılarımla rica ederim.

Prof. Metin MUNZUR
Konservatuvar Müdürü

Ek: Hakan Koparanoğlu Hk_Ustyazi

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: 75184BDF-ED1C-452A-8F6F-6095DD808A8C Belge Doğrulama Adresi: https://www.turkiye.gov.tr/hu-ebys

Adres: Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı Müdürlüğü Beytepe Kampüsü, Çankaya/ANKARA
E-postachaadk@hacettepe.edu.tr Elektronik Ağ: www.hacettepe.edu.tr
Telefon: 0 (312) 212 62 10 Faks:0 (312) 215 84 66
Kep:

Bilgi için: Yurdagül AVŞAR
Bilgisayar İşletmeni
Telefon: 2978754

Tarih ve Sayı: 30.05.2023-1783995

T.C.
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Personel Daire Başkanlığı

Sayı :E-18235917-929-1783995
Konu :Hakan KOPARANOĞLU'nun
Araştırma İzni

BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
Görükle Kampüsü PK:16059 Nilüfer/BURSA

İlgi : 10.05.2023 tarihli, 109195 sayılı yazınız.

Üniversiteniz Müzik Eğitimi Yüksek Lisans Programı öğrencisi Hakan KOPARANOĞLU'nun "Mesleki Müzik Eğitimi Kurumlarındaki Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitiminin Öğretim Elemanı ve Korrepetitör Görüşleri Doğrultusunda İncelenmesi" konulu tez çalışmasına izin verildiği Üniversitemiz Devlet Konservatuvarı Müdürlüğünden alınan 29.05.2023 tarihli, 1782824 sayılı yazı ile bildirilmiştir.

Bilgilerinizi arz ederim.

Prof. Dr. Mahmut AK
Rektör

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BSNJBRREK4 Pin Kodu :78672 Belge Takip Adresi : https://www.turkiye.gov.tr/istanbul-universitesi-ebys

İstanbul Üniversitesi Merkez Kampüsü, 34452 Beyazıt/Fatih-İSTANBUL
Tel : 0 212 440 00 00 Faks : 0 212 440 00 35
e-posta : http://personel.istanbul.edu.tr Elektronik Ağ : www.istanbul.edu.tr
Kep Adresi: istanbuluniversitesi@hs01.kep.tr

Bilgi için : Yeşim ERMEZ
Dahili : 10712

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Sayı : E-16110545-302.08.01-547136 26.05.2023
Konu : Hakan KOPARANOĞLU'nun Araştırma İzni

BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Görükle Kampüsü PK:16059)
Nilüfer / BURSA

İlgi : 10.05.2023 tarihli ve E-94390400-302.08-109195 sayılı yazınız

Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müzik Eğitimi Yüksek Lisans Programı öğrencisi Hakan KOPARANOĞLU'nun **"Mesleki Müzik Eğitimi Kurumlarındaki Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitiminin Öğretim Elemanı ve Korrepetitör Görüşleri Doğrultusunda İncelenmesi"** konulu tez çalışmasını Üniversitemiz Atatürk Eğitim Fakültesi'nde yapması uygun görülmüştür.

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Mustafa KURT
Rektör

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Doğrulama Kodu :BSE66VLBR7 Pin Kodu :30272 Belge Takip Adresi : https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5709&eD=BSE66VLBR7&eS=547136
Adres:Marmara Üniversitesi Göztepe Yerleşkesi Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı
34722 Kadıköy / İSTANBUL
Telefon:0216 777 1200 Faks:0216 777 1201
e-Posta:ogrenciisleri@marmara.edu.tr Elektronik Ağ:http://oidb.marmara.edu.tr
Kep Adresi:marmarauniversitesi@hs01.kep.tr
Bilgi için: MELİSA BURAK
Unvanı: Hizmetli (Ş)
Tel No: (216) 777 12 23

T.C.
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Sayı : E-93282220-044-370060 24.05.2023
Konu : Tez Uygulama İzni-Hakan KOPARANOĞLU

BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İlgi : a) 10.05.2023 tarihli ve E-94390400-302.08-109195 sayılı yazınız.
b) Üniversitemiz Eğitim Fakültesi Dekanlığının 22.05.2023 tarihli ve E-62297456-044-369509 sayılı yazısı.

Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müzik Eğitimi Yüksek Lisans Programı öğrencisi Hakan KOPARANOĞLU'nun "Mesleki Müzik Eğitimi Kurumlarındaki Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitiminin Öğretim Elemanı ve Korrepetitör Görüşleri Doğrultusunda İncelenmesi" başlıklı tez çalışmasını Üniversitemiz Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğretim elemanlarına uygulama isteği Rektörlüğümüzce uygun görülmüştür.
Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Necip ATAR
Rektör V.

Ek: İlgi (b) Yazı ve Eki (3 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Belge Doğrulama Kodu :BS4A2CL059 Pin Kodu :54032 Belge Takip Adresi : https://www.turkiye.gov.tr/pau-ebys
Adres:Kınıklı Yerleşkesi Rektörlük Binası 20160/DENİZLİ
Telefon:0 (258) 296 21 51 Faks:0 (258) 296 23 32
e-Posta:oid@pau.edu.tr Elektronik Ağ:http://www.pau.edu.tr/oidb
Kep Adresi: paurektorluk@hs01.kep.tr
Bilgi için: Hatice BOĞACI
Unvanı: Memur

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Devlet Opera Ve Balesi Genel Müdürlüğü
Ankara Devlet Opera ve Balesi Müdürlüğü, Başrejisörlük

PATARA

Sayı : E-17036945-100[100]-107957
Konu : Hakan KOPARANOĞLU'nun araştırma iznine uygunluk hk.

BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İlgi: 10.05.2023 tarih ve E-94390400-302.08-109195 sayılı yazınız.

Üniversiteniz öğrencilerinden **Hakan KOPARANOĞLU**'nun "Mesleki Müzik Eğitimi Kurumlarındaki Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitiminin Öğretim Elemanı ve Korrepetitör Görüşleri Doğrultusunda İncelenmesi" konulu tez çalışması için Müdürlüğümüzde araştırma yapmasında herhangi bir sakınca görülmemektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Feryal TÜRKOĞLU
Müdür V.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Doğrulama Kodu: 66756B21-781D-4ACC-8213-6CD802F21C06 Doğrulama Adresi: https://www.turkiye.gov.tr/ktb-ebys

Atatürk Bulvarı No:20 Ulus/ANKARA
Tel: 0312 324 22 14-18 Fax:0312 324 45 29
www.devoperabale.gov.tr
KEP Adresi : operabale@hs01.kep.tr

Bilgi için:Erdal AVCI
Opera Yardımcı Sınıf Elemanı

Türkiye

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü
İstanbul Devlet Opera ve Balesi Müdürlüğü, Personel ve Eğitim Şube Müdürlüğü

PATARA

Sayı : E-52926400-903.07.02-108444

Konu : Hakan KOPARANOĞLU'nun Araştırma İzni hk.

BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

Üniversiteniz öğrencilerinden Hakan KOPARANOĞLU'nun "Mesleki Müzik Eğitimi Kurumlarındaki Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitiminin Öğretim Elemanı ve Korrepetitör Görüşleri Doğrultusunda İncelenmesi" konulu tez çalışması için Müdürlüğümüzde araştırma yapmasında herhangi bir sakınca görülmemektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Durali YILDIRIM
Müdür V.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Doğrulama Kodu: A3ECBB06-DBBA-4D92-B40C-060823C8F4E6 Doğrulama Adresi: https://www.turkiye.gov.tr/ktb-ebys

Gümüşsuyu Mah. Mete Cad. Seyran Apt. No:6 34437 Taksim-Beyoğlu/İstanbul
Telefon No : (212) 252 11 11 Belgegeçer No : (212) 252 11 14
Web Adresi : www.dobgm.gov.tr
KEP Adresi : operabale@hs01.kep.tr

Bilgi için:Seda SUBAŞI
Memur

Ek 4: Tez Çoğaltma ve Elektronik Yayımlama İzin Formu

BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ

TEZ ÇOĞALTMA VE ELEKTRONİK YAYIMLAMA İZİN FORMU

Yazar Adı Soyadı	Hakan KOPARANOĞLU
Tez Adı	Mesleki Müzik Eğitimi Kurumlarındaki Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitiminin Öğretim Elemanı ve Korrepetitör Görüşleri Doğrultusunda İncelenmesi
Enstitü	Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Ana Bilim Dalı	Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı
Bilim Dalı	Müzik Eğitimi Bilim Dalı
Tez Türü	Yüksek Lisans
Tez Danışman(lar)ı	Prof. Şirin AKBULUT DEMİRCİ
Çoğaltma (Fotokopi Çekim) İzni Kısıtlama	☐ Patent Kısıt (2 yıl) ☐ Genel Kısıt (6 ay) ☐ Tezimin elektronik ortamda yayımlanmasına izin veriyorum.

Hazırlamış olduğum tezimin belirttiğim hususlar dikkate alınarak, fikri mülkiyet haklarım saklı kalmak üzere Bursa Uludağ Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı tarafından hizmete sunulmasına izin verdiğimi beyan ederim.

Tarih:

İmza:

ÖZ GEÇMİŞ

Adı Soyadı Hakan KOPARANOĞLU

Uluslararası Araştırmacı ID'leri
ScholarID: aiJpI2EAAAAJ
ORCID: 0000-0001-9358-1024
WOS ID: JFJ-4000-2023
SciProfiles: 2804331

Bildiği Yabancı Diller İngilizce

Eğitim Durumu	Başlama	Bitirme	Kurum ve Program Adı
Ön Lisans	2020	2024	ANADOLU ÜNİVERSİTESİ Radyo ve Televizyon Programcılığı
Lisans	2017	2021	DOĞU AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı
Yüksek Lisans	2021	2023	BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ Müzik Eğitimi Bilim Dalı

Çalıştığı Kurumlar	Başlama	Ayrılma	Kurum Adı
1.	Eylül 2021	Haziran 2022	Eğitim Kurumları
2.	Eylül 2022	Şubat 2023	Koleji
3.	Eylül 2023	Devam etmekte	Ortaokulu

1. YAYINLAR

1.1. Uluslararası Hakemli Dergilerde Yayınlanan Makaleler

- Koparanoğlu, H., & Akbulut Demirci, S. (2023). An Investigation of the Piano Lessons Repertoire Applied in the Music Education Departments Based on the Views of Teaching Instructors. *Education Quarterly Reviews*, *6*(1), 395-415.https://doi.org/10.31014/aior.1993.06.01.716

1.2. Uluslararası Bilimsel Toplantılarda Sunulan ve Bildiri Kitabında Özeti Basılan Bildiriler

- Koparanoğlu H. ve Akbulut Demirci Ş. (2023). Mesleki Müzik Eğitimi Kurumlarındaki Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitiminin Öğretim Elemanı ve Korrepetitör Görüşleri Doğrultusunda İncelenmesi. *4. Uluslararası İpek Yolu Müzik ve Sanat Konferansı*.
  Bildiri

- Koparanoğlu H. ve Akbulut Demirci Ş. (2022). An Investigation of the Piano Lessons Repertoire Applied in the Music Education Departments Based on the Views of Teaching Instructors. *12th International Tbilisi Multidisciplinary Annual Conference*.
  Conference Paper

1.3. Lisansüstü Tezler

- Koparanoğlu, H. (2023). *Mesleki Müzik Eğitimi Kurumlarındaki Korrepetisyon (Piyano Eşlik) Eğitiminin Öğretim Elemanı ve Korrepetitör Görüşleri Doğrultusunda İncelenmesi* (Tez No. ……) [Yüksek lisans tezi, Bursa Uludağ Üniversitesi]. YÖK: Ulusal Tez Merkezi.

2. SEMİNERLER

- Koparanoğlu, H. (2022). Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında Uygulanan Piyano Dersleri Repertuvarının Öğretim Elemanları Görüşleri Doğrultusunda İncelenmesi. Bursa Uludağ Üniversitesi Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı Konser Salonu, Bursa.

3. BAŞARILAR

3.1. Program İkinciliği

- Doğu Akdeniz Üniversitesi
- **Yüksek Şeref Derecesi Müzik Öğretmenliği Programı İkincisi**

3.2. Fakülte Üçüncülüğü

- Doğu Akdeniz Üniversitesi
  Yüksek Şeref Derecesi Eğitim Fakültesi Üçüncüsü

4. BAŞARI BELGELERİ

4.1. Yüksek Onur Belgesi

- Anadolu Üniversitesi
  Radyo ve Televizyon Programcılığı

4.2. Yüksek Şeref Belgesi

- Doğu Akdeniz Üniversitesi
  Müzik Öğretmenliği Programı

SANATSAL FAALİYETLER

I. Ortaokulu 10 Kasım Atatürk'ü Anma Töreni, **Organizasyon Yönetim ve Koro Şefi**: 10.11.2023 Bursa/TÜRKİYE
II. Ortaokulu 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı Töreni, **Organizasyon Yönetim ve Koro Şefi**: 29.10.2023 Bursa/TÜRKİYE
III. Çello ve Piyano Konseri, **Piyano Eşlikçisi**: 10.06.2023 Ankara/TÜRKİYE
IV. Yeni Yıla Merhaba Konseri - Keman ve Piyano Dinletisi: **Piyano Eşlikçisi**: 03.01.2023 Bursa/TÜRKİYE
V. Nilüfer Belediyesi Yeni Yıl Konseri - Nilüfer Oda Orkestrası, **Piyanist**: 25.12.2022 Bursa/TÜRKİYE
VI. Koleji 10 Kasım Atatürk'ü Anma Töreni, **Organizasyon Yönetim ve Piyano Eşlikçisi**: 10.11.2022 Bursa/TÜRKİYE
VII. Koleji 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı Töreni, **Organizasyon Yönetim ve Piyano Eşlikçisi**: 29.10.2022 Bursa/TÜRKİYE
VIII. Koleji 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı Kutlamaları, **Piyano Resitali**: 28.10.2022 Bursa/TÜRKİYE
IX. Bursa Uludağ Üniversitesi (BUÜ) Eğitim Bilimleri Enstitüsü **Hakan KOPARANOĞLU Piyano Resitali**: 28.06.2022 Bursa/TÜRKİYE
X. Koleji Yıl Sonu Konseri - Orkestra, **Piyanist**: 10.06.2022 Bursa/TÜRKİYE
XI. BUÜ Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müzik Eğitimi Bilim Dalı Oda Müziği Konseri, **Piyanist**: 28.03.2022 Bursa/TÜRKİYE
XII. Nilüfer Belediyesi 18 Mart Konseri - Nilüfer Oda Orkestrası, **Piyanist**: 18.03.2022 Bursa/TÜRKİYE
XIII. Koleji Yeni Yıl Konseri, **Organizasyon Yönetim ve Piyano Eşlikçisi**: 31.12.2021 Bursa/TÜRKİYE
XIV. Koleji 10 Kasım Atatürk'ü Anma Töreni, **Organizasyon Yönetim ve Piyano Eşlikçisi**: 10.11.2021 Bursa/TÜRKİYE
XV. Koleji 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı Töreni, **Organizasyon Yönetim ve Koro Şefi**: 29.10.2021 Bursa/TÜRKİYE
XVI. Doğu Akdeniz Üniversitesi (DAÜ) Sağlık Bilimleri Fakültesi Yemin Töreni, **Piyano Resitali**: 06.07.2021 Gazimağusa/KKTC
XVII. DAÜ Eczacılık Fakültesi Yemin Töreni, **Piyano Resitali**: 05.07.2021 Gazimağusa/KKTC
XVIII. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası (CSO) 23 Nisan Konseri Hazırlık, **Piyano Eşlikçisi**: 10-23.04.2021 Gazimağusa/KKTC
XIX. Hospital 23 Nisan Konseri, **Piyano Eşlikçisi**: 23.04.2021 Gazimağusa/KKTC
XX. Sokak Hayvanları Yararına Yardım Gecesi Müzik Dinletisi, **Piyanist** ve **Piyano Eşlikçisi**: 12.11.2020 Gazimağusa/KKTC
XXI. DAÜ Müzik Dinletisi, **Piyanist** ve **Piyano Eşlikçisi**: 10.03.2020 Gazimağusa/KKTC
XXII. DAÜ Lisans Öğrenci Konserleri, **Piyano Eşlikçisi**: 30.12.2019 Gazimağusa/KKTC
XXIII. DAÜ Müzik Öğretmenliği Bölümü Yeni Yıl Konseri, **Piyanist** ve **Piyano Eşlikçisi**: 25.12.2019 Gazimağusa/KKTC
XXIV. DAÜ 10 Kasım Atatürk'ü Anma Programı Müzik Dinletisi, **Piyano Eşlikçisi**: 10.11.2019 Gazimağusa/KKTC
XXV. Otel Flüt, Çello ve Piyano Trio Dinletisi, **Piyano Eşlikçisi**: 30.06.2019 Gazimağusa/KKTC
XXVI. Gülsin Onay Piyano Festivali, **Piyanist**: 06.07.2019 Gazimağusa/KKTC

XXVII. [redacted] Koleji Yıl Sonu Konseri, **Piyano Eşlikçisi**: 19.05.2019 Gazimağusa/KKTC
XXVIII. Flüt Konseri, **Piyano Eşlikçisi**: 17.05.2019 Gazimağusa/KKTC
XXIX. 7. SANSEV İstanbul Uluslararası Çok Sesli Korolar Festivali, **Piyano Eşlikçisi**: 02-05.05.2019 İstanbul/TÜRKİYE
XXX. DAÜ Türk Müziği Kulübü ve Müzik Öğretmenliği Programı Bahar Konseri, **Korist**: 02.05.2019 Gazimağusa/KKTC
XXXI. Gençlik Orkestrası Konseri, **Piyano Eşlikçisi**: 13.04.2019 Gazimağusa/KKTC
XXXII. DAÜ 10 Kasım Atatürk'ü Anma Programı Müzik Dinletisi, **Piyano Eşlikçisi**: 10.11.2018 Gazimağusa/KKTC
XXXIII. KKTC 3. Uluslararası Korolar Festivali Konseri, **Piyano Eşlikçisi**: 14.07.2018 Gazimağusa/KKTC
XXXIV. KKTC 3. Uluslararası Korolar Festivali Konseri, **Piyano Eşlikçisi**: 10.07.2018 Gazimağusa/KKTC
XXXV. KKTC 3. Uluslararası Korolar Festivali Açılış Konseri, **Piyano Eşlikçisi**: 09.07.2018 Gazimağusa/KKTC
XXXVI. Genç Yıldızlar Sahnede, **Konuk Piyanist**: 12.06.2018 Denizli/TÜRKİYE
XXXVII. DAÜ Müzik Öğretmenliği Bölümü Yıl Sonu Konseri, **Korist** ve **Piyano Eşlikçisi**: 25.05.2018 Gazimağusa/KKTC
XXXVIII. Flüt Konseri, **Piyano Eşlikçisi**: 22.05.2018 Gazimağusa/KKTC
XXXIX. Piyano Konseri, **Piyanist**: 18.05.2018 Gazimağusa/KKTC
XL. 3. Uluslararası Pamukkale Üniversitesi Korolar Festivali, **Korist**: 09-12.05.2018 Denizli/TÜRKİYE
XLI. Keman Konseri, **Piyano Eşlikçisi**: 17.04.2018 Gazimağusa/KKTC
XLII. Viyolonsel Konseri, **Çellist**: 06.04.2018 Gazimağusa/KKTC
XLIII. Korolar Söylüyor Konseri, **Korist**: 17.03.2018 Gazimağusa/KKTC
XLIV. KKTC Güvenlik Kuvvetleri Komutanlığı Anma Programı. **Tenor**: 22.12.2017 Gazimağusa/KKTC